

ព្រះ
ច្បាប់បិណ្ឌបាលី

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

វិន័យបិណ្ឌ

បហាវគ្គ ឧត្តយភាគ

៧

ស្សបនាយិកក្ខន្ធកៈ បវារក្ខន្ធកៈ

ចម្មក្ខន្ធកៈ និង កេសជ្ជក្ខន្ធកៈ

ចោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនាបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣៧ ២៥០០

វិទ្យាស័ក មហាវិញ្ញាណ

នុតិយកាវ

៧

ស្នេហាបាយកក្កុទ្ធកៈ មហាវិញ្ញាណក្កុទ្ធកៈ

ចន្ទក្កុទ្ធកៈ ធីត កេសន្ទក្កុទ្ធកៈ

ព. ស. ២៤០០

វិស្សបតាយិកក្ខន្ធកិ

(១) ភេទ សមយេន ពុទ្ធា កតកា រាជកហោ
 វិហារតិ វេទ្យវេន កលន្តកនិវាមេ ។ ភេទ ទោ បទ
 សមយេន កតវតា កិក្ខុដំ វស្សវាសោ អប្បញ្ញត្តោ
 ហោតិ ។ ភេទ^(១) កិក្ខុ ហោមន្តម្បិ កិក្ខុម្បិ វស្សម្បិ
 ហារិកំ ចារុំ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ
 កតំ ហិ ធាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហោមន្តម្បិ
 កិក្ខុម្បិ វស្សម្បិ ហារិកំ ចារុំស្សន្តិ ហារិកាធិ តំណាធិ
 សធម្មត្តា ឯកំប្រិយំ ដិវ វិហារេន្តា ពហុ ឧដ្ឋាន
 ចារណ សធម្មតំ អាចារណេន្តា វេទេ ហិ ធាម អញ្ញតិក្ខិ-
 យា បរិញ្ញាជកា ធុត្តាតន្តម្បា វស្សវាសំ អល្លិយំស្សន្តិ
 សង្កាសយំស្សន្តិ^(២) វេទេ ហិ ធាម សក្កន្តកា កុក្កក្កេ-
 សុ កុលាវកាធិ កកិកា វស្សវាសំ អល្លិយំស្សន្តិ
 សង្កាសយំស្សន្តិ វេទេ បទ សមណា សក្យបុត្តិយា
 ហោមន្តម្បិ កិក្ខុម្បិ វស្សម្បិ ហារិកំ ចារុំ ហារិកាធិ

១ និមនេន ធិបតេយ្យោ ពព្វញ្ញា ។ ២ ១. សង្កមយស្សន្តិ ។

វិស្សបតាយិកក្ខន្ធកិ

(១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធបានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុង
 វេទ្យវេន កលន្តកនិវាមេ ទៀបក្រុងរាជធានី ។ គ្រាតារាង កា
 នៅចាំវស្សាព្រះបាទព្រះរាជមិត្ត ទាន់ពេល ឧបត្តក្ខន្ធដល់កិក្ខុទាំងឡាយនៅ
 ឡើយ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហោមន្តរដ្ឋទូរ អស់
 គិម្ហរដ្ឋទូរ អស់វស្សនរដ្ឋទូរ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពាលរោស
 គំរាជ្យល ចន្តបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើទិដ្ឋដើរទៅ
 កាន់ចារិកអស់ហោមន្តរដ្ឋទូរ អស់គិម្ហរដ្ឋទូរ អស់វស្សនរដ្ឋទូរ ដើរដាច់
 ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀននូវក្រុមដែលមានជីវិតមានវិទ្ធិយក ទ
 ញ៉ាំងសត្វក្នុង ។ ដោះច្រើនដល់នូវសត្វក្រិវាសាសាៈ សូម្បីពួកបរិព្វាជក
 មានលទ្ធផលទាំងនេះដែលជាអ្នកពាលធម៌ក្រកំ ម្តេចគង់នឹងសម្លាប់
 សម្រាកនៅចាំវស្សា សូម្បីទាំងពួកសត្វស្វាបនេះទៀតសោត ក៏គង់ធ្វើ
 សំបុកលើចុងឈើទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្លាប់សម្រាកនៅចាំវស្សាដេ
 រចំឡែកកែពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះនៅកែដើរទៅកាន់ចារិក អស់
 ហោមន្តរដ្ឋទូរ អស់គិម្ហរដ្ឋទូរ អស់វស្សនរដ្ឋទូរ ដើរដាច់ស្មៅស្រស់

វិធីបដិសេធ មហាវិញ្ញា

តំណាង សង្គត្តា ឯកត្រ័យំ ដីវំ វិហារេត្តា ពហុ
 ទុក្ខតោ ចារោ សង្ខារំ អាចារេត្តាតិ ។ អស្សេសុំ
 ទោ ភិក្ខុ តេសំ មទុស្សនំ ទស្សយន្តានំ ច័យន្តានំ
 វិចារេត្តានំ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសុំ ។ អថទោ ភក្កវ ឯតស្មី ឯធានេ ឯតស្មី
 ឯករណេ ឯត្ថំ កាតំ កាតា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អទុដា-
 ធាមិ ភិក្ខុវេ វស្សំ ទបកន្តុន្តំ ។

(២) អថទោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសំ កាតា ទ ទោ
 វស្សំ ទបកន្តុន្តំ ។ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។
 អទុដាធាមិ ភិក្ខុវេ វស្សនេ វស្សំ ទបកន្តុន្តំ ។ អថ-
 ទោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសំ កាតិ ទ ទោ វស្សុចធាយិ-
 កាតិ ។ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ ទ្វេមា
 ភិក្ខុវេ វស្សុចធាយិកា ធុរិមិកា ឯត្ថិមិកា អថន្តុតតា-
 យ អាសាធុយា ធុរិមិកា ទបកន្តុន្តា មាសកតាយ

តំនិទ្ធកយ បៀតបៀនវកុដៃលមានពីរតមានត្រ័យៃ ១ ញ៉ាំងសក្កុត ។
 ច្រើនទ្រង់សេចក្តីវិចារេ ។ កាលមទុស្សនំនិទ្ធការកំពុនិពាល
 តោស តិះដៀល បន្តបេត្តិចំ ភិក្ខុតាំងទ្រង់កំពុនិពាល ។ ត្រាតោរង
 ភិក្ខុតាំងនិទ្ធការត្រាចទ្រង់សេចក្តីនិទ្ធការត្រាចទ្រង់ ។ ព្រះ
 ចំពាទេ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើទ្រង់ម្នាក់ក្នុងវេលា
 នោះរង រួចហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុតាំងទ្រង់មកអនុញ្ញាតថា
 ខ្ញុំលភិក្ខុតាំងទ្រង់ គង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុចូលវស្សា(១) ។

(២) ត្រាតោរង ភិក្ខុតាំងទ្រង់មានសេចក្តីត្រិះរិះយោងទេថា
 យើងគួរចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎ ។ ភិក្ខុតាំងនិទ្ធការត្រាចទ្រង់សេចក្តី
 ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលភិក្ខុតាំងទ្រង់
 គង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងវស្សានេវ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុតាំង
 ទ្រង់មានសេចក្តីត្រិះរិះយោងទេថា ឯចូលវស្សាតើមានបុគ្គលណា ។ ភិក្ខុ
 តាំងនិទ្ធការត្រាចទ្រង់សេចក្តីនិទ្ធការត្រាចទ្រង់ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
 ថា ខ្ញុំលភិក្ខុតាំងទ្រង់ ឯចូលវស្សានេះមានពីរ នីវច្ឆរិមិកា(២) ស្សោ
 ឯច្ឆរិមិកា(៣) វស្សា ១ ភិក្ខុចូលចុះមិកាវស្សាក្នុងវេលាឯច្ឆរិមិកា

១ អនុញ្ញាត អនុញ្ញាតថា ក្នុងវស្សានេវនិទ្ធការត្រាចទ្រង់សេចក្តី ។ ២ វេលាវស្សា
 មុន ។ ៣ វេលាវស្សាព្រាយ ។

វិស្សទតយិកច្ចុដ្ឋាន ធម្មតិយកិច្ចវត្ថុ

អាសាឡិយា បដ្ឋិមំតោ ឧបតន្តញ្ចា ឥតោ ចោ កិច្ចុវេ
ទ្វេ វស្សុបនាយិកាតិ ។

[៣] នេន ចោ បន សមយេន ធម្មតិយកិច្ចុ
វស្សុ ឧបតន្ត អន្តរវស្សុ ចារិកំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា តថេវ
ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហំ បាម សមណា
សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ តិម្ពម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ
ចរិស្សន្តិ ចារិកាទិ តិណាទិ សឌ្ឍន្តញ្ចា ឯតិទ្រិយំ ដីវ
វិហេមេត្តា ពហុ ឧទ្ធកេ ចារណោ សឡាតំ អាចារណ្ណា
ឥមេ ហំ បាម អញ្ញតិភិយា ធុក្កាតនម្មា វស្សាភសំ
អល្លិយំស្សន្តិ សញ្ញាសយំស្សន្តិ ឥមេ ហំ បាម សក្កន្ត-
កា(*) ក្រុត្តេសុ កុលាវកាទិ ករិទ្ធា វស្សាភសំ
អល្លិយំស្សន្តិ សញ្ញាសយំស្សន្តិ ឥមេ បន សមណា
សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ តិម្ពម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ
ចារិកាទិ តិណាទិ សឌ្ឍន្តញ្ចា ឯតិទ្រិយំ ដីវ វិហេមេត្តា
ពហុ ឧទ្ធកេ ចារណោ សឡាតំ អាចារណ្ណាតិ ។

* សក្កន្តំ កន្តំ ហេតុន វិស្សតិ ។

វិស្សទតយិកច្ចុដ្ឋាន ធម្មតិយកិច្ចវត្ថុ

បូណិមិខេតាសាត (និវេទ្យុរពេវខេតាសាត) ភិក្ខុស្កុច្ចលបច្ឆិមិកាវស្សកុនិ
វេជ្ជវេសកន្តវហ្មស្ក ខៃអំពិវេជ្ជវេត្តបូណិមិខេតាសាត (និវេទ្យុរពេវខេ
សាតណំ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេជ្ជច្ចលវស្សាមានតែតិយោទិននេរេង ។

[៣] សម័យនោរេង ភូកេព្យត្តិយភិក្ខុបានច្ចលវស្សាហើយកំរេញ
ដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សា ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលពោស គិ-
រៀល ចន្ទុចេតិយ៍ដូចក្នុងគ្រាមុននោះទៀត ថា ភូកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍
មិនសមបើទីដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវ្វះ អស់តិម្ពរដូវ្វះ អស់
វស្សនរដូវ្វះ ដើរដាច់ស្រស្រសំទាំងឡាយ ចៀតចៀនក្រែវេសមានជីវិត
បានឆ្រិយកម្មយ ញ៉ាំងភូកសក្កត្ត ។ ជាច្រើនឲ្យដល់ខ្លះសេចក្តីវិទាស
សោរ យ៉ាងដូចជាភូកតិរ្វយទិននេវេសពោលចមិកាត្រកំម្តេចធីទីនិ
សម្បុលយប់សម្រាកនៅចាំវស្សា អស់ទាំងភូកសក្កត្តនេះទៀតសោត
កំរើសំបុកទាំងឡាយទុកនៅលើចុងរោយទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្បុរទៅចាំ
វស្សាដូចគ្នាដែរ ចាំឲ្យកែភូកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះម្តេចឡើយកំរើ
កែដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវ្វះ អស់តិម្ពរដូវ្វះ អស់វស្សន-
រដូវ្វះ ដើរដាច់ស្រស្រសំទាំងឡាយ ចៀតចៀនក្រែវេសមានជីវិតមាន
ឆ្រិយកម្មយ ញ៉ាំងភូកសក្កត្ត ។ ជាច្រើនឲ្យដល់ខ្លះសេចក្តីវិទាស ។

អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុ ភេសិ មនុស្សានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ
 ទ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ ភេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ភេ
 ឧដ្ឋាយន្តំ ទ័យន្តំ វិចារេន្តំ កតំ ហិ ធាម ធម្មតិយា
 ភិក្ខុ វស្សំ ឧបកត្តា អន្តរាវស្សំ ចារិកំ ចរិស្សន្តិកំ ។
 អថទោ ភេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេសុំ ។
 អថទោ ភកវ ឯតស្មី ធិតារេ ឯតស្មី ចករណោ
 ធម្មំ កតំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវ វស្សំ
 ឧបកត្តា បុរិមំ វិ ភេមាសំ បច្ឆិមំ វិ ភេមាសំ អវសិក្ខា
 ចារិកា បក្កមិត្តា យោ បក្កមេយ្យ អាមត្តិ
 ធុក្កជស្សាតិ ។

[៤] ភេទ ទោ បទ សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ
 ន ឧដ្ឋន្តំ វស្សំ ឧបកត្តំ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេ-
 ទេសុំ ។ ន ភិក្ខុវ វស្សំ ន ឧបកត្តំ យោ ន
 ឧបកត្តេយ្យ អាមត្តិ ធុក្កជស្សាតិ ។ ភេទ ទោ បទ
 សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេ-
 ទេសុំ ។ ន ភិក្ខុវ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេ-
 ទេសុំ ។ ន ភិក្ខុវ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេ-
 ទេសុំ ។

កាលមនុស្សតាំងនោះកំពុងពោលទោស គំរើម្យល បន្តបង្កប់ កិក្ខុតាំង
 ខ្សោយកំពុងព្យាស ។ ពួកកិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នា និង កិក្ខុតាំង
 នោះក៏ពោលទោស គំរើម្យល បន្តបង្កប់ថា ពួកពួកនឹងកិក្ខុចូលវស្សា
 ហើយមិនសមចើងវិចារេន្តានំ ក៏ក្នុងកាលវស្សានោះ ។
 គ្រានោះ កិក្ខុតាំងនោះក្រាបចូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។
 ព្រះនិពាណិជ្ជៈ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ផ្តល់ម្ហូប
 ហើយគ្រាសំហៅកិក្ខុតាំងខ្សោយមកបញ្ជាក់ថា ម្ហូបកិក្ខុតាំងខ្សោយ កិក្ខុ
 ចូលវស្សាហើយ មិនទៅបំប្លែងកិក្ខុអស់ទេ ព្រោះបំប្លែងកិក្ខុអស់
 ទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ចារិកទៀយ កិក្ខុណាចៀសចេញ
 ទៅ ត្រូវកាត់ចិត្ត ។

(៤) សម័យនោះឯង ពួកពួកនឹងកិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ។
 កិក្ខុតាំងខ្សោយក្រាបចូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់បញ្ជាក់ថា ម្ហូបកិក្ខុតាំងខ្សោយ កិក្ខុមិនចូលវស្សាទៀយ (គឺក្រវត
 ចូលវស្សា) កិក្ខុណាមិនចូលវស្សា ត្រូវកាត់ចិត្ត ។ សម័យនោះឯង
 ពួកពួកនឹងកិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សាក្នុងវស្សានោះ ក៏ក្នុង
 ដើរចេញពីទីអាភិស ។ កិក្ខុតាំងខ្សោយក្រាបចូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាក់ថា ម្ហូបកិក្ខុតាំងខ្សោយ កិក្ខុមិន

វិស្សបទយំកាយ វស្សំ អនុបគន្ធការមេទ សក្ខិច្ច
អាណសោ អនិក្ខមិទតោ យោ អនិក្ខមេយ្យ អាមត្តិ
ទុក្ខដស្សតិ ។

[៥] តេន ទោ បទ សមយេន ភជា មាគតោ
សេនិយោ តិម្ហុសារោ វស្សំ ទុក្ខឡិក្កការោ កិក្ខតំ
សន្តិកេន ទ្កតំ មាហោសិ យនិ បទយ្យ អាគមេ ដុល្លោ
វស្សំ ឧបតទ្ធយ្យន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហេទេស្សំ ។
អនុជាមាមំ កិក្ខតេ កដ្ឋំ អនុវត្តិទ្កតំ ។

[៦] អនិទោ ភគវ ភជគមោ យថាភិវត្តំ វិហារិក្ខា
យេន សាវត្តិ តេន ចារិកំ បញ្ញាមំ អនុប្បទ្វេន ចារិកំ
ចរមាតោ យេន សាវត្តិ វន្តវតារិ ។ អត្រិ សុទំ ភគវ
សាវត្តិយំ វិហារិ ដេតវេន អនាជិបំល្ហិតស្ស អាណមេ ។
តេន ទោ បទ សមយេន កោសលេស្ស ជនបទេស្ស
ឧទេនេន ឧបាសកេន សង្ឃំ ទុក្ខិស្ស វិហារោ
កាណមំតោ យោតិ ។ សោ កិក្ខតំ សន្តិកេន ទ្កតំ

ប្រាជ្ញាទិវិច្ឆលវស្ស កំភ្លនិដើរេញពិភាពសេវកុនិវត្តច្ឆលវស្សនោះ
មិនបានទេ កំភ្លនាចេញដើរទៅ ក្រៅកមត្តិកុន ។

[៥] សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគតសេនិយតិម្ហុសារទ្រង់មាន
សេចក្តីប្រាជ្ញាដើម្បីនឹងលើកទៃ^១ ក៏បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា លោកទូលំទាំងឡាយនូវតែចូលវស្សកុនិវេទនាទិមុន (ទៃ
អាណាធរាយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ទូលំភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគម
អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុប្រើភ្នំនៅតាមស្តេចទាំងឡាយចុះ ។

[៦] តែនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគនឹងក្នុងក្រុងកសិក្រិះគុរវលំ
កុទ្ធអច្យាស្រីយហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅឯក្រុងសាវត្តិ ទ្រង់យាងទៅ
កាន់ចារិកដោយលំដាប់ស្រុក ទើបបានដល់ទៅក្រុងសាវត្តិ ។ បានឮ
ថា ព្រះមានព្រះភាគនឹងទៅវត្តវេទនាបេសំអនាចបំល្ហិតសេដ្ឋិ ទៀច
ក្រុងសាវត្តិនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលដ៍នបទ មានបុរស
ឈ្មោះទៃទេ បានឱ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសេដ្ឋិ ។ បុរសនោះក៏បាន

^១ អង្គការថា ទ្រង់មានសេចក្តីប្រាជ្ញាដើម្បីលើកទៃជាដូច្នោះទៃវស្សនាទុរ គឺប្រាជ្ញាទិវិច្ឆេនៃ
ស្រីកាលវិទ្យុនៅឯវេទនាធរាយ (ទៃអាណាធរាយ ហើយវេទនាធរាយ ទៃនិលលើកទៃ
ក្រិយ ហើយទ្រង់យាង) ។

វិយចំណីត មហាវគ្គ

ចារយោតិ^(១) អាគច្ឆន្តិ កន្ត្តា វន្តាមិ ធានញ ធាតុ
 ធម្មញ សោតុំ ភិក្ខុ ច បស្សត្តន្តិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ
 កកវតា អាវុសោ បញ្ញត្តំ ច វស្សំ ឧបកត្តា ប្រិមំ វា
 តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវស័ត្តា ចារិកា ចក្ក-
 មិគញាតិ អាគមេតុ ឧទេនោ ឧបាសកោ យាវ ភិក្ខុ
 វស្សំ វសន្តិ វស្សំ វត្តា កមិស្សន្តិ សចេ បចស្ស អប្បា-
 យិកំ កាវណិយំ តត្ថោ អាវសីកាចំ ភិក្ខុចំ សន្តិកោ
 វិហារំ បតិដ្ឋាបេតុតិ ។ ឧទេនោ ឧបាសកោ ឧជ្ឈា-
 យតិ ទិយតិ វិចារេតំ កាមំ ហិ យម កន្ត្តា មយា
 បហិតេ^(២) ច អាគច្ឆិស្សន្តិ អហំ ហិ ធាយកោ កាវកោ
 សង្ឃបដ្ឋាកោតិ ។ អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុ ឧទេនស្ស
 ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។
 អជទោ តេ ភិក្ខុ កកវតា ឯតមត្តំ អាវកាវសុំ ។
 អជទោ កកវា ឯតស្មី ចិណាទេ ឯតស្មី បកាវណ ធម្មិ
 កាមំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តសំ អនុដាធាមិ ភិក្ខុវេ សន្តន្តិ

១ ធាយសីតិ វន្តិ វេញតេ ទិស្សតិ ។ ២ បហិតិ វន្តិ វេញតេ ទិស្សតិ ។

វិយចំណីត មហាវគ្គ

បញ្ចុបប្រិមេវេក្កសំណា ភិក្ខុចំនិ ឡាយថា សូមទ្យុលាកម្ពស់ចំនិ
 ឡាយនិមន្តមក ជ្រកខ្ញុំកុណា ប្រាថ្នានិថ្វាយបានផង ស្តាប់ធម៌ផង
 នឹងបានឃើញភិក្ខុចំនិ ឡាយផង ។ ភិក្ខុចំនិ ឡាយនិយាយយ៉ាងនេះវិញ
 ថា នៃការសា ព្រំទានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុចំនិ ឡាយ
 ចូលវស្សាហើយមិនបាននៅចាំប្រិមិការស្សអស់ ព្យ ទេ ឬបច្ឆិមិការស្ស
 អស់ព្យទេ មិនត្រូវចេញទៅកាន់ចាំកឡើយ សូមទ្យុទេទេ បាសក
 បន្តិចំសិន ចំកំតែភិក្ខុចំនិ ឡាយនៅចាំស្សចូល លុះចាំស្សចូលហើយ
 មុនជាខ្លីទៅ បើបាសកនោះទានការត្រូវធ្វើជាប្រញាប់ សូមទ្យុធ្វើហោ
 ទុកក្នុងសំណា ភិក្ខុចំនិ ឡាយដែលនៅក្នុងពាក្យភិក្ខុចំនិ នោះសិនចុះ ។ ឯ
 ទេទេ បាសកកំពោលពោស កិរេដ្ឋិល បន្តិចបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចំនិ
 ឡាយ កាលបើអញបានបញ្ជូនពាក្យបង្គាប់ទៅហើយ មិនសមបើនឹងមិន
 និមន្តមកសោះ ជ្រកអញជាថាយក ជាតថ្វាយការេ ជាឧបដ្ឋានលេស
 សង្ឃ ។ កាលទេទេ បាសកភិក្ខុតែពោលពោស កិរេដ្ឋិល បន្តិចបង្គាប់
 ភិក្ខុចំនិ ឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុចំនិ នោះក៏ក្រាបចូល
 រសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះហឫទ័យព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើម្នាក់ក្នុងវេលានោះឯង រួចហើយទ្រង់ត្រាស់
 ហៅភិក្ខុចំនិ ឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុចំនិ ឡាយ កាលបើផង

វិស្សបទធម៌កថាសុត្តន្ត សត្តាហានិកាយិក

សត្តាហានិកាយិក បដិកេ កង្កំ ទ ត្រូវ អប្បហិកេ
 ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុធិយា សិក្ខុមាតាយ សាមណោស្ស សា-
 មណិយា ឧទាសកេស្ស ឧទាសិកាយ អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ ឥមេសំ សន្តង្គំ សត្តាហានិកាយិក បដិកេ
 កង្កំ ទ ត្រូវ អប្បហិកេ សត្តាហំ សង្ខិវដ្តោ កាតត្រោ ។
 ឥធម បទ ភិក្ខុវេ ឧទាសកេន ទ សង្ខំ ទុដ្ឋិស្ស
 វិហារោ កាវាមិកោ ហោតិ ។ សោ ទេ ភិក្ខុធិ
 សង្កកេ ទុតំ បដិកេយ្យ អាភទ្ធន្ត កទ្ធតា ឥន្ទាវិ
 តាទត្ថ តាតុំ ទយ្ហត្ថ សោតុំ ភិក្ខុ ទ បស្សិ
 តុដ្ឋិ ។ កង្កំ ភិក្ខុវេ សត្តាហានិកាយិក បដិកេ
 ទ ត្រូវ អប្បហិកេ សត្តាហំ សង្ខិវដ្តោ កាតត្រោ ។
 ឥធម បទ ភិក្ខុវេ ឧទាសកេន ទ សង្ខំ ទុដ្ឋិស្ស
 អន្តរយោតោ កាវាមិកោ ហោតិ ។ មេ ។ តាសា-
 តោ កាវាមិកោ ហោតិ ។ ហង្គិយំ កាវាមិកំ

វិស្សបទធម៌កថាសុត្តន្ត កិរិយាធ្វើការស្របចំចងវិញ្ញាណ ៧ ថ្ងៃ

ទាំងដំបូង ភិក្ខុទ ភិក្ខុទី ១ សិក្ខុមាតា ១ សាមណោ ១ សាមណេវិ ១ បុ-
 សកទ ១ បុសិកា ១ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទៅ
 ដោយសត្តាហានិកាយិក (កិច្ចដែលគួរធ្វើបាន ៧ ថ្ងៃ) កាលបើគេមិនបញ្ជូន
 បម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមិនទាំង ៧ ថ្ងៃ
 នេះ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទៅបាន កាលបើ
 គេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់ក្នុងរោង
 ៧ ថ្ងៃ^១ ។ ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានបុគ្គលបាន
 ឱ្យគេធ្វើការចំពោះសិវ្សហើយ ។ បើបុគ្គលនោះបញ្ជូនបម្រើមកក្នុង
 សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិងមន្តមក ខ្ញុំកុំណា
 ត្រឡប់នឹងមួយភាគផង នឹងស្តាប់មិនផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។
 ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវ
 ទៅដោយសត្តាហានិកាយិកបាន កាលបើគេមានគេបញ្ជូនបម្រើមកទេ
 ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃ ។ ខ្លាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានបុគ្គលបានឱ្យគេធ្វើរោងអន្តរ-
 យោគចំពោះសិវ្ស ។ មេ ។ ឱ្យគេធ្វើប្រាសាទវៃន ។ ឱ្យគេធ្វើប្រាសាទ

១ សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកសត្តាហានិកាយិកទៅគំរើវត្តដើម ត្រូវត្រឡប់ចងវិញ្ញាណក្នុងអន្តរយោគ ៧ ថ្ងៃ កុំទៅដោយវិញ្ញាណក្នុងអន្តរយោគ ៧ ថ្ងៃ ។

ហោតិ ។ តុហា តារាមិសា ហោតិ ។ បរិវេណំ តារា-
 មិសំ ហោតិ ។ តោដ្ឋតោ តារាមិសោ ហោតិ ។
 ធម្មដ្ឋានសាលា តារាមិសា ហោតិ ។ អត្តិសាលា
 តារាមិសា ហោតិ ។ តប្បិយតុដំ តារាមិសា ហោតិ ។
 វច្ឆតុដំ តារាមិសា ហោតិ ។ ចត្តមោ តារាមិសោ
 ហោតិ ។ ចត្តមទសាលា តារាមិសា ហោតិ ។ ទុទ
 ទារោ តារាមិសោ ហោតិ ។ ទុទទារទសាលា តារា-
 មិសា ហោតិ ។ ជន្មាយវំ តារាមិសំ ហោតិ ។ ជន្មា-
 យវសាលា តារាមិសា ហោតិ ។ ខោតុរណី តារា-
 មិសា ហោតិ ។ មណ្ឌខោ តារាមិសោ ហោតិ ។
 អារាមោ តារាមិសោ ហោតិ ។ អារាមវត្តំ តារាមិសំ
 ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុដំ សង្កតេ ទ្កតំ បហំណោយ្យ
 អាគច្ឆុ កុដ្ឋា ឥត្តាមិ ទានេត្វ ធាតុំ ធម្មត្វ សោតុំ
 ភិក្ខុ ច បស្សនុដំ ។ តទ្កតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហាតារណិ-
 យេន បហំតេ ន ត្វេវ អប្បចារិតេ សត្តាហំ សង្ករដ្ឋោ
 កាតត្វោ ។ ឥន បន ភិក្ខុវេ ទុទានតេន សម្ពហុលេ

ធម្មលត្រិវិល ។ ឲ្យគេធ្វើកុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ ។
 ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ធាន ។ ឲ្យគេធ្វើពេនភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយ-
 កុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ឆតុដំ (បន្តិច) ។ ឲ្យគេធ្វើចត្តិម ។ ឲ្យគេធ្វើពេន
 ចត្តិម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលានៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យ
 គេធ្វើផ្ទះជាទិវក្សកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅទាម្លោះជា
 ទិវក្សកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។
 ឲ្យគេធ្វើវិអារាម ។ បើទទួលបានបញ្ចូនបរិមិត្តក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទិមន្តមក ខ្ញុំកុរណាប្រាថ្នា
 នឹងឃ្លាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានរបញ្ចូនបរិមិត្តករហើយ ភិក្ខុត្រូវ
 ទៅដោយសត្តាហាករណ៍យថាន កាលបើវាមានរបញ្ចូនបរិមិត្ត
 ទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧១២ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាលានេះ បើមានទទួលបានចំពោះភិក្ខុច្រើន

វិស្សបតាយិកប្បដក សញ្ញាសង្ខេបវិញ្ញាណ

កិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស ។ មេ ។ ដំកំ កិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ
កាកាបិសោ ហោតិ ។ អន្ធាយោសោ កាកាបិសោ ហោតិ ។
បាសាដោ កាកាបិសោ ហោតិ ។ ហិម្មិយំ កាកាបិសំ
ហោតិ ។ កុហា កាកាបិសា ហោតិ ។ បរិវេណំ កាកា
បិសំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ កាកាបិសោ ហោតិ ។
ឧទដ្ឋាទសាលា កាកាបិសា ហោតិ ។ អត្តិសាលា
កាកាបិសា ហោតិ ។ កុប្បិយកុដិ កាកាបិសា ហោតិ ។
វត្ថុកុដិ កាកាបិសា ហោតិ ។ ធម្មិហោ កាកាបិសោ
ហោតិ ។ ធម្មិមទសាលា កាកាបិសា ហោតិ ។ ឧទ
ចាទោ កាកាបិសោ ហោតិ ។ ឧទចាទសាលា កាកា
បិសា ហោតិ ។ ជន្តាយរំ កាកាបិសំ ហោតិ ។ ជន្តាយ
រសាលា កាកាបិសា ហោតិ ។ ទោត្តរណី កាកាបិសា
ហោតិ ។ មណ្ឌាទោ កាកាបិសោ ហោតិ ។ អាណាហោ
កាកាបិសោ ហោតិ ។ អាណាវត្ថុ កាកាបិសំ ហោតិ ។
សោ ដេ កិក្ខុនំ សន្តិកោ ទ្ធានំ បរិវេណយ្យ អាគម្ពន្ត
កន្តន្តា វត្ថាវិ ធានត្ថ ធានត្ថ ធម្មត្ថ សោតុ កិក្ខុ
ច បស្សិតុន្តិ ។ កន្តត្ថំ កិក្ខុវេ សន្តាហាករណីយេន

វិស្សបតាយិកប្បដកៈ កិរិយាធ្វើស្តីការប្រឡប់មតិវិញ្ញាណលើ ៧ វិញ

រូប ។ រូប ។ បាមន្យតេធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុ ទម្រុ ។ ឲ្យគេធ្វើអន្ធាយោស ។
ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទជម្រុលក្រវិល ។ ឲ្យគេ
ធ្វើកុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេន
សម្រាប់ទាម ។ ឲ្យគេធ្វើពេនភ្នំ ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេ
ធ្វើវត្ថុកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវិច្ឆ័យ ។ ឲ្យគេធ្វើពេនសម្រាប់ចង្រឹម ។
ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅទាមណ្ឌន
ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទិវក្សកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាក្សែផ្ទះជាទិវក្ស
កាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើតាកម ។
ឲ្យគេធ្វើវិធីតាកម ។ បើបុរសកនោះបញ្ជូនប្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
ព័ន្ធភ្យាយថា សូមលោកម្ចាស់ព័ន្ធភ្យាយនិមន្តមក ទុំកុរុណាប្រាប់នឹងឲ្យ
ពានផង នឹងស្តាប់ជម្រើស នឹងឃើញភិក្ខុព័ន្ធភ្យាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធ
វាយ កាលបើពានបញ្ជូនប្រើមក ភិក្ខុសប្បិទៅដោយសន្តិហារណ៍យ

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញាណ

មហាវិញ្ញាណ ធម្មតា អប្បមហាវិញ្ញាណ សន្តិកម្ម កា-
 តញ្ញា ។ ឥត មត កិច្ចការ ទុក្ខនិរោធន កិច្ចការ ឧទ្ទិស្ស
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពុហុលា កិច្ចការ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ កិច្ចការ
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពុហុលា សិក្ខាមាណា ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
 សិក្ខាមាណំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពុហុលេ សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស
 ឯកំ សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស សម្ពុហុលា សាមណេវិយោ
 ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ កាវចិកោ
 ហោតិ ។ អន្តរាយោកោ កាវចិកោ ហោតិ ។ ចាសាដោ
 កាវចិកោ ហោតិ ។ ហម្មយំ កាវចិកំ ហោតិ ។
 តុហា កាវចិកា ហោតិ ។ បរិវេណំ កាវចិកំ ហោតិ ។
 កោដ្ឋកោ កាវចិកោ ហោតិ ។ ទុបដ្ឋានសាលា
 កាវចិកា ហោតិ ។ អត្តិសាលា កាវចិកា ហោតិ ។
 កុច្ឆិយកុដិ កាវចិកា ហោតិ ។ វត្តកុដិ កាវចិកា
 ហោតិ ។ ចន្ទមា កាវចិកោ ហោតិ ។ ចន្ទមនសាលា
 កាវចិកា ហោតិ ។ ទុននាវោ កាវចិកោ ហោតិ ។
 ទុននាសាលា កាវចិកា ហោតិ ។ ចៅត្តុវណំ

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញាណ

បាទ កាលបើអម្បិចត្តានុបម្រឹមកោ កិច្ចមុនត្រូវទៅ កិច្ចប្ប
 ធ្វើការត្រូវបរិវេណវិញ្ញាណក្នុងក្រុង ។ ខ្នាលកិច្ចចាំនិទ្ធាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើមានបុរសក្នុងគ្រូគេធ្វើវិហារចំពោះកិច្ចមុនសង្ឃ ចំពោះ
 កិច្ចនិច្ឆិកម្ម ចំពោះកិច្ចមុនម្សិ ចំពោះសិក្ខាមាណាច្រើនម្សិ ចំពោះ
 សិក្ខាមាណាម្សិ ចំពោះសាមណេវច្រើនម្សិ ចំពោះសាមណេវម្សិ
 ចំពោះសាមណេវច្រើនម្សិ ចំពោះសាមណេវម្សិ ។ បាទគ្រូគេធ្វើ
 អន្តរាយោក ។ គ្រូគេធ្វើប្រាសាទវៃវៃ ។ គ្រូគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រដីល ។
 គ្រូគេធ្វើតុហា ។ គ្រូគេធ្វើបរិវេណ ។ គ្រូគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ គ្រូគេធ្វើ
 កេសិសម្រាប់ឆាន់ ។ គ្រូគេធ្វើកេសិភ្នំ ។ គ្រូគេធ្វើកុច្ឆិយកុដិ ។ គ្រូ
 គេធ្វើវត្តកុដិ ។ គ្រូគេធ្វើវត្តច្រើន ។ គ្រូគេធ្វើកេសិច្រើន ។ គ្រូគេធ្វើ
 អណ្ណុនិវិក ។ គ្រូគេធ្វើកេសិសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្ណុនិវិក ។ គ្រូគេធ្វើ

វិស្សបនាមិកចូន្តកេ សត្តាហសន្តិវគ្គិករណំ

កាភវិសា យោតិ ។ មណ្ឌិវោ កាភវិសោ យោតិ ។
 អាណោ កាភវិសោ យោតិ ។ អាណមវត្ថុ កាភវិសំ
 យោតិ ។ សោ ច ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធានំ បរិណាយ្យ
 អាភិក្ខុនំ កម្មនា វត្តាមំ ឆានញ្ច ធាតុំ ចឡញ្ច សោតុំ
 ភិក្ខុ ច បស្សីកុនំ ។ កម្មតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណំ-
 យេន បរិភេ ឆ ភ្លេ អប្បរិភេ សត្តាហំ សន្តិវគ្គា
 កាភវោ ។ ឆ ច ភិក្ខុវេ ឧបាសកេន អត្តោ
 អត្តាយ វិវេសំ កាភវិសំ យោតិ ។ សយនំយរិ
 កាភវិសំ យោតិ ។ ឧទ្ទោសិកោ កាភវិសោ យោតិ ។
 អដ្ឋោ កាភវិសោ យោតិ ។ មាឡោ កាភវិសោ
 យោតិ ។ អាមណោ កាភវិសោ យោតិ ។ អាមណ-
 សាលា កាភវិសា យោតិ ។ មាសាតោ កាភវិសោ
 យោតិ ។ មាត្រិយំ កាភវិសំ យោតិ ។ គុហា កាភវិសា
 យោតិ ។ បរិវេណំ កាភវិសំ យោតិ ។ កោដ្ឋកោ កា-
 ភវិសោ យោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា កាភវិសា យោតិ ។
 អត្តិសាលា កាភវិសា យោតិ ។ រសវតិ កាភវិសា

វិស្សបនាមិកចូន្តកេ ពិណ្ឌេន្តុកេព្រម្បចំមវិញ្ញុករោឆ ៧ ថ្ងៃ

ស្រេ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើទីជីវាភម ។ បើ
 ។ បុសកថាបញ្ចូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោក
 ដំបើទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុរណាប្រាថ្នាទាំងឡាយទានផងនឹងស្តាប់ដំ
 ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេ
 បញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុឃ្យុរទៅដោយសត្តាហករណ៍យទាន កាលបើ
 គេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុឃ្យុរធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
 ក្នុងរោង ៧ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាលាទាន បើមានឧបាសក
 បានឲ្យគេធ្វើទីនៅចំពោះខ្លួនផងវិញ ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យ
 គេធ្វើយ៉ាង ។ ឲ្យគេធ្វើបិម(បញ្ចា)។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើឧដ្ឋាន ។ ឲ្យគេធ្វើរោងកន្សែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើ
 ប្រាសាទដំបូលក្រវិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើ
 បន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្នំ ។ ឲ្យ

ហោតិ ។ វត្ថុកុដិ កាកមិកា ហោតិ ។ ចន្ទ្រោ កាក-
 មិកា ហោតិ ។ ចន្ទ្រមនសាលា កាកមិកា ហោតិ ។
 ឧទនាទោ កាកមិកា ហោតិ ។ ឧទនាទសាលា
 កាកមិកា ហោតិ ។ ជន្នាយវ កាកមិកា ហោតិ ។
 ជន្នាយសាលា កាកមិកា ហោតិ ។ ទោក្ការណី
 កាកមិកា ហោតិ ។ មណ្ឌទោ កាកមិកា ហោតិ ។
 អាវមោ កាកមិកា ហោតិ ។ អាវមវត្ថុ កាកមិកា
 ហោតិ ។ ធុត្តស្ស វា វាវយ្យំ ហោតិ ជិត្តយា វា
 វាវយ្យំ ហោតិ គិលានោ វា ហោតិ អភិញ្ញាតំ វា សុត្តន្ត
 កណ្ឌិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ
 អាគច្ឆន្ត កន្តត្តា ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តិ បុរាយំ
 សុត្តន្តោ ១^(១) បល្ល័ង្កតិ ។ អញ្ញាតំ វា បទស្ស កិច្ចំ
 ហោតិ កាណិយំ វា ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ
 បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្ត កន្តត្តា ឥន្ទាមិ ធានត្វ ធាតុ
 ធម្មត្វ សោតុ ភិក្ខុ ០ បស្សត្តន្តិ ។ កន្តត្តំ ភិក្ខុវ
 សត្តាហាករណិយេន បហិត ០ ត្រូវ អប្បហិតេ

១ ៩. ឈត្តេ ៩៧ ។

គេធ្វើផ្ទះសម្រាប់បិណ្ឌកាលា ។ ឲ្យគេធ្វើច្បាប់ ។ ឲ្យគេធ្វើច្បាប់ ។
 ឲ្យគេធ្វើរោងច្រើន ។ ឲ្យគេធ្វើកណ្តុរទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើ-
 ប្រាស់ទៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះដាច់ក្បាល ។ ឲ្យគេធ្វើ
 សាលាក្បែរផ្ទះដាច់ក្បាល ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យ
 គេធ្វើពារម ។ ឲ្យគេធ្វើជីវាម ។ មានការផ្សេងៗ (កូនស្រី) ដើម្បី
 កូនប្រុសក្តី មានការផ្សេងៗ (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី
 គេប្រាប់ព្រះស្រីតែដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើបុរសករណីបញ្ជូនប្រើ
 ទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកជំទាវទាំងឡាយមិនមក
 រៀនយកព្រះស្រីនេះ កុំឲ្យព្រះស្រីនេះសេសស្ងួតទៅឡើយ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ។ បុរសករណីមានកិច្ចឯណាមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ទានមិនទាន)
 ក្តី ។ បើបុរសករណីបញ្ជូនប្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូម
 លោកជំទាវទាំងឡាយមិនមក ខ្ញុំកុំណា ប្រាថ្នាខឹងថ្វាយទានផង ខឹង
 ស្តាប់ធម៌ផង ខឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 បើមានគេបញ្ជូនប្រើមកហើយ ភិក្ខុប្បវ្រឹក្ស៍ដោយសក្តាហាករណីយបាន
 កាលបើគេមិនបញ្ជូនប្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់

វិស្សនគាយិកច្ឆន្ទក សន្តាហសង្ខារណំ

សន្តាហំ សង្ខារំ កាតតោ ។ ឥច បទ កំច្ចុវេ
 ឧបាសិកាយ សង្ខំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ កាវចំតោ
 ហោតិ ។ សា ទេ កំច្ចុវេ សង្ខារេ ទ្ធិតំ បរិលោយ្យ
 អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ នាទត្វ នាតុំ ឧម្មត្វ សោតុំ
 កំច្ចុ ទ បស្សិតុំ ។ កច្ចុំ កំច្ចុវេ សន្តាហករណីយេ ទ
 បរិវេត ទ ត្រូវ អប្បហំតេ សន្តាហំ សង្ខារំ កា
 តតោ ។ ឥច បទ កំច្ចុវេ ឧបាសិកាយ សង្ខំ ឧទ្ទិស្ស
 អន្សយោតោ កាវចំតោ ហោតិ ។ ចាសារោ កាវ-
 ចំតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ កាវចំតំ ហោតិ ។ កុហា
 កាវចំតា ហោតិ ។ បរិវេណំ កាវចំតំ ហោតិ ។
 កោដ្ឋកោ កាវចំតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា
 កាវចំតា ហោតិ ។ អត្តិសាលា កាវចំតា ហោតិ ។
 កម្មិយកុដិ កាវចំតា ហោតិ ។ វត្តកុដិ កាវចំ-
 តា ហោតិ ។ ចន្ទ្រោ កាវចំតោ ហោតិ ។ ចន្ទ្រមន-
 សាលា កាវចំតា ហោតិ ។ ឧទទាចោ កាវចំ-
 តោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា កាវចំតា ហោតិ ។
 ជន្ទាយិ កាវចំតំ ហោតិ ។ ជន្ទាយរសាលា កាវចំតា

វិស្សនគាយិកច្ឆន្ទក កិរិយាធ្វើធុរការត្រឡប់មកវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃ

វិលវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមាន
 ឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ចូ
 បម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្ត
 មក ខ្ញុំករណាប្រាថ្នាទិវង្គយទានផង ទិវង្គយបំបិដង ទិវង្គយញកិក្ខុ
 ទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ចូបម្រើមក
 ហើយ ភិក្ខុប្បិទៅដោយសន្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ចូ
 បម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧
 ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេ
 ធ្វើអន្តរយោគចំពោះសង្ឃ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទ
 ដំបូលគ្រនីល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់
 ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ទាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកម្សិយ
 កុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវត្តកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើពេលចង្រ្កម ។
 ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទៅទាអណ្តូង
 ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាវិរក្សកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាវិរក្សផ្ទះជាវិរក្ស

ហោតិ ។ ខោត្តរណី កាណបិកា ហោតិ ។ មណ្ឌលោ
 កាណបិកា ហោតិ ។ អាណមោ កាណបិកោ ហោតិ ។
 អាណមវត្ថុ កាណបិកំ ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខុនំ សន្តិ-
 កេ ទ្ធាតំ បហិណោយ្យ អាភច្ឆន្តុ អយ្យោ វត្តានំ ធានញ្ច
 ធាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ កិក្ខុ ច បស្ស័ត្តនំ ។ ភទ្ធាតុំ
 កិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ភ្លេវ អច្ឆហិ-
 តេ សត្តាហំ សន្តិវត្តោ កាតត្រោ ។ ឥន បទ កិក្ខុវេ
 ចហសំកាយ សម្ពហុលេ កិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស ។ មេ ។ ឯកំ
 កិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស កិក្ខុនិសង្សំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 កិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ កិក្ខុនំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 សក្កមាណយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខុមាណំ ឧទ្ទិស្ស
 សម្ពហុលេ សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេវ
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេវិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
 សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស ។ មេ ។ អត្តោ អត្តាយ ចិវេសនំ
 កាណបិកំ ហោតិ ។ សយនំយវំ កាណបិកំ ហោតិ ។
 ឧត្តោសិកោ កាណបិកោ ហោតិ ។ អដ្ឋោ កាណបិកោ

កាយ ។ ឡុកេធ្វើស្រះ ។ ឡុកេធ្វើមណ្ឌប ។ ឡុកេធ្វើអាណម ។
 ឡុកេធ្វើចិវិកាភូម ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ចូលប្រើទៅក្នុងសំណាត់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយនិងមនុស្ស ខ្ញុំកុរណាប្រាថ្នាទាំង
 ពុំយបានផង ទាំងស្តាប់ចម្រើន ទាំងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានរបបញ្ចូលប្រើមក ភិក្ខុធម្មិទៅដោយ
 សត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ចូលប្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅ
 ទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាគេបានធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុច្រើនរូប
 ។ មេ ។ ចំពោះភិក្ខុ ១រូប ចំពោះភិក្ខុនិសង្ស ចំពោះភិក្ខុនិច្រើនរូប ចំពោះ
 ភិក្ខុនិ ១រូប ចំពោះសិក្ខុមាណាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខុមាណា ១រូប ចំពោះ
 សាមណេវច្រើនរូប ចំពោះសាមណេវ ១រូប ចំពោះសាមណេវិច្រើនរូប
 ចំពោះសាមណេវ ១រូប ។ មេ ។ បានឡុកេធ្វើសំរាប់ចំពោះទូទាំង ។
 ឡុកេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឡុកេធ្វើយ៉ាង ។ ឡុកេធ្វើចិវិ (បញ្ច) ។

ហោតិ ។ មាណុសោ កាណមិសោ ហោតិ ។ អាមណោ
 កាណមិសោ ហោតិ ។ អាមណសាលា កាណមិសា
 ហោតិ ។ មាណុសោ កាណមិសោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ
 កាណមិសំ ហោតិ ។ តុហា កាណមិសា ហោតិ ។
 បរិវេណំ កាណមិសំ ហោតិ ។ តោដ្ឋតោ កាណមិសោ
 ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា កាណមិសា ហោតិ ។ អត្តិ-
 សាលា កាណមិសា ហោតិ ។ សេវតិ កាណមិសា
 ហោតិ ។ វុទ្ធសុដិ កាណមិសា ហោតិ ។ ចន្ទ្រិយោ
 កាណមិសោ ហោតិ ។ ចន្ទ្រិយនសាលា កាណមិសា ហោតិ
 ឧទទានោ កាណមិសោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា
 កាណមិសា ហោតិ ។ តោត្តរណំ កាណមិសា ហោតិ ។
 មណ្ឌលោ កាណមិសោ ហោតិ ។ អាណមោ កាណមិសោ
 ហោតិ ។ អាណមរត្តំ កាណមិសំ ហោតិ ។ បុត្តស្ស ក
 វាវយ្យំ ហោតិ ជីវុយា ក វាវយ្យំ ហោតិ តិលាដា ក
 ហោតិ អភិញ្ញាតំ ក សុត្តន្តំ អណាតិ ។ សា ចេ
 ភិក្ខុនំ សុត្តិកេ ទ្ធាតំ បរិណេយ្យា អាគច្ឆន្តិ អយ្យា
 វងំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តំ មុកយំ សុត្តន្តោ ទ^(១)

ឱរោធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឱរោធ្វើកន្សែង ។ ឱរោធ្វើកេងកងកន្សែង ។
 ឱរោធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឱរោធ្វើប្រាសាទដំបូលគ្រិសីល ។ ឱរោធ្វើ
 គុហា ។ ឱរោធ្វើបរិវេណ ។ ឱរោធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឱរោធ្វើកេងសម្រាប់
 បរិភោគកាយា ។ ឱរោធ្វើកេងភ្នំ ។ ឱរោធ្វើដូនសម្រាប់បំភ្លឺតាហារ ។
 ឱរោធ្វើច្នៃកុដិ ។ ឱរោធ្វើចិច្ច្រិម ។ ឱរោធ្វើកេងចិច្ច្រិម ។ ឱរោ
 ធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឱរោធ្វើកេងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។
 ឱរោធ្វើស្រះ ។ ឱរោធ្វើមណ្ឌប ។ ឱរោធ្វើអាម ។ ឱរោធ្វើវដិ
 អាម ។ មាណវេណ្ឌិក (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មាណវេណ្ឌិក
 (កូនស្រី) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានដើម្បី គេប្រាប់ព្រះស្រីដែលគេដឹង
 ប្រាកដក្តី ។ បើបុរសគាតោះបញ្ចូលម្រឹមៅក្នុងសំណា គំកុចាំនិទ្ធាយ
 ថា សូមលោកម្ចាស់ចាំនិទ្ធាយខំបង្កើតយកម្រឹមៅព្រះស្រីគាតោះ កុំឱ្យ

សុត្តនិកាយ ១

ចល្យជ្ជតិ ។ អញ្ញាតំ វា បទស្សា កំច្ចំ ហោតិ ការ-
 ណីយំ វា ។ សា ចេ កំក្កុចំ សង្កិកេ ធូតំ បហំ-
 លោយ្យ អាគទ្គន្តុ អយ្យា វស្មាមំ ឆានត្ត ឆាតុ
 ធម្មត្ត ឆោតុំ កំក្កុ ច បស្សុត្តុ ។ ឆត្តតំ កំក្កុវ
 សត្តាហាគរណីយេន បហំតេ ច គ្រូ អប្បហំតេ សត្តា-
 ហំ សង្កិវន្តោ កាគត្តោ ។ វេន បទ កំក្កុវ កំក្កុចា
 សង្កំ ឧទ្ទិស្ស កំក្កុនិយា សង្កំ ឧទ្ទិស្ស សិក្ខុមា-
 នាយ សង្កំ ឧទ្ទិស្ស សាមណេវេន សង្កំ ឧទ្ទិស្ស
 សាមណេវិយា សង្កំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលេ កិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស
 ឯកំ កិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស កិក្ខុនិសង្កំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 កិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ កិក្ខុនិ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 សិក្ខុមាថាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខុមាចំ ឧទ្ទិស្ស
 សម្ពហុលេ សាមណេវេ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេវ
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេវិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
 សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ អត្តនោ អត្តាយ វិហារោ
 កាវចំតោ ហោតិ ។ អន្តរយោតោ កាវចំតោ ហោតិ ។
 ចាសានោ កាវចំតោ ហោតិ ។ ហង្គិយំ កាវចំតំ

ព្រះស្ម័គ្រនេះសាមស្សន្យទៅឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ។ បុរសិកាតោនោន
 កិច្ចឯណាវិនិយ្យក្កិ វានកិច្ចត្រូវធ្វើ (វាមមិច្ឆាន) ក្កិ ។ បើបុរសិកាតោន
 បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 នឹងឧបមក ខ្ញុំកុរណាប្រាថ្នាទាំងឡាយទាំងនេះ នឹងស្តាប់ចម្រើន នឹងឃើញ
 កិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើគេបញ្ជូនបម្រើមក
 ហើយ កិក្ខុបម្រើទៅដោយសត្តាហាគរណីយេន កាលបើគេមិនបញ្ជូន
 បម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង វេ
 វេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិក្ខុឱ្យគេធ្វើហារចំ-
 ពោះសង្ឃ កិក្ខុឱ្យគេធ្វើហារចំពោះសង្ឃ សិក្ខុមាឱ្យគេធ្វើហារចំពោះ
 សង្ឃ សាមណេវឱ្យគេធ្វើហារចំពោះសង្ឃ សាមណេវឱ្យគេធ្វើហារចំ-
 ពោះសង្ឃ ចំពោះកិក្ខុច្រើនរូប ចំពោះកិក្ខុតែមួយ ចំពោះកិក្ខុនិសង្ឃ ចំពោះ
 កិក្ខុនិច្រើនរូប ចំពោះកិក្ខុនិមួយ ចំពោះសិក្ខុមាឱ្យច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខុ-
 មាតែមួយ ចំពោះសាមណេវច្រើនរូប ចំពោះសាមណេវមួយ ចំពោះ
 សាមណេវច្រើនរូប ចំពោះសាមណេវមួយ ។ បេ ។ បុរសិកាតោនោន
 ចំពោះខ្លួនឯង ។ ឱ្យគេធ្វើអន្តរយោត ។ ឱ្យគេធ្វើប្រាសាទវេន ។ ឱ្យគេ

វិស្សនគយំកថាសុត្តនិកាយំ សុត្តនិកាយំ

ហោតិ ។ កុហា កាភយិកា ហោតិ ។ បរិវេណំ កា-
 ភយិកំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ កាភយិកោ ហោតិ ។
 ឧបដ្ឋានសាលា កាភយិកា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា
 កាភយិកា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ កាភយិកា ហោតិ ។
 វត្តកុដិ កាភយិកា ហោតិ ។ ចន្ទមោ កាភយិកោ
 ហោតិ ។ ចន្ទមនសាលា កាភយិកា ហោតិ ។ ឧ-
 បាណ កាភយិកោ ហោតិ ។ ឧត្តានសាលា កាភ-
 យិកា ហោតិ ។ ចោត្តរណំ កាភយិកា ហោតិ ។
 មណ្ឌលោ កាភយិកោ ហោតិ ។ អាណមោ កាភយិកោ
 ហោតិ ។ អាណមវត្តំ កាភយិកំ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្ខុបំ
 សន្តិកេ ទូតំ បហំណោយ្យ អាគប្បន្តំ អយ្យា ឥន្ទាមិ
 បាណុ ធាតុំ ធម្មត្ថុ សោតុំ កិក្ខុ ច បស្សិត្តិ ។
 កន្ទំ កិក្ខុវេ សុត្តាហានរណំយេន បហំតេ ន ត្រេ
 អប្បហំតេ សុត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កាភយិកា ។

[៧] តេន ចោ ចន សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ
 កិលានោ ហោតិ ។ សោ កិក្ខុបំ សន្តិកេ ទូតំ ចា-
 ហោសំ អហំ ហំ កិលានោ អាគប្បន្តំ កិក្ខុ ឥន្ទាមិ

វិស្សនគយំកថាសុត្តនិកាយំ សុត្តនិកាយំ

ធ្វើប្រាសាទដំបូល ក្រសិល ។ ឲ្យគេធ្វើសុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។
 ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើកេសិស្រី ម្រាប់បរិភោគភាហារ ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើកេសិភ្នំ ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវត្តកុដិ ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើចិន្ទិម ។ ឲ្យគេធ្វើកេសិវត្តិម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើកេសិស្រី ម្រាប់ប្រើប្រាស់ទៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើមណ្ឌល ។ ឲ្យគេធ្វើអាណម ។ ឲ្យគេធ្វើទីសីលាភ ។ បើ ឈាម
 លេវីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុ ទាំងខ្សោយថា សូម លោក
 ម្ចាស់ទាំងខ្សោយនិមន្តមក ក្នុងកុលា ប្រាជ្ញាទាំងថ្វាយទាននៃ ទីកន្លែងនេះ
 ផង នឹងឃើញកិក្ខុទាំងខ្សោយផង ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងខ្សោយ កាលបើមាន
 គេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិក្ខុឧប្បទៅដោយសុត្តាហានរណំយេន កាល
 បើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមក កិក្ខុមិនត្រូវទៅ កិក្ខុត្រូវធ្វើការក្រឡប់វិល
 វិញក្នុងរាជ ៧ ថ្ងៃ ។

[៧] សម័យនោះចង មានកិក្ខុទូលម្រាមប្រើ ។ កិក្ខុនោះមាន
 បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុទាំងខ្សោយថា ក្នុងកន្លែងនេះ សូមកិក្ខុ

កិច្ចាធិ អាគតនិទ្ទេស ។ ភក្ខវតោ ឯកមន្តំ អាណេចេស្សំ ។
អនុជាធាមិ កិច្ចាទេ បញ្ចន្តំ សត្តាហានាណិយេន អប្ប-
ហិតេបិ កុន្តំ បកេវ បហិតេ កិច្ចាស្ស កិច្ចាធិយា សិក្ខុ-
មាធាយ អាមណោស្ស អាមណោយោ អនុជាធាមិ
កិច្ចាទេ ឥមេសំ បញ្ចន្តំ សត្តាហានាណិយេន អប្បហិតេ-
បិ កុន្តំ បកេវ បហិតេ សត្តាហានិ សន្តិវត្ថា តា-
កោ ។ នន មន កិច្ចាទេ កិច្ចា កិលាណោ ហោតិ ។
សោ ចេ កិច្ចាធិ សន្តិកេ ទ្ធតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ
កិលាណោ អាគតនិទ្ទេស កិច្ចា សន្តិមិ កិច្ចាធិ អាគតនិទ្ទេស ។
កន្តំ កិច្ចាទេ សត្តាហានាណិយេន អប្បហិតេបិ បកេវ
បហិតេ កិលានកត្តំ កំ បរិយេសេស្សមិ កិលានុបដ្ឋា-
តានកត្តំ កំ បរិយេសេស្សមិ កិលានេកសន្តិ កំ បរិយេ-

តាំងឡាយនិមន្តមក ឱ្យប្រាថ្នាឱ្យកិច្ចាតាំងឡាយនិមន្តមក ។ កិច្ចាតាំងឡាយ
ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
ថា ម្ចាស់កិច្ចាតាំងឡាយ កាលបើសហចម្នីកបុគ្គលតាំង ៨ ពួក គឺកិច្ច
កិច្ចាធិ កិច្ចាមាណា កិច្ចាអាណា កិច្ចាណេវិ មិនបានបញ្ជូន
បម្រើមក ក៏គង់ជាគមអនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចាទៅ ដោយសត្តាហានិយេន
បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចាដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ
ម្ចាស់កិច្ចាតាំងឡាយ ពួកសហចម្នីកបុគ្គលតាំង ៨ ពួកនេះទុកជាមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក ក៏គង់ជាគមអនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចាទៅ ដោយសត្តាហានិយេន
បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចាដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកនោះ កិច្ចាទៅ
ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់កិច្ចាតាំងឡាយ កិច្ចាសា-
សនានេះ មានកិច្ចាធិ ។ បើកិច្ចានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិច្ច
តាំងឡាយថា ជូនឱ្យមានដើម្បី សូមកិច្ចាតាំងឡាយនិមន្តមក ឱ្យប្រាថ្នាឱ្យកិច្ច
តាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់កិច្ចាតាំងឡាយ បើទុកថាកិច្ចាធិនោះមិន
បានបញ្ជូនបម្រើមក គឺកិច្ចាទៅទៅ ដោយសត្តាហានិយេនបាន នឹង
និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចាដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិច្ចាទៅធ្វើ
ការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃដោយនិច្ច ។ កាលអញនឹងស្វនិភេតក្ត
សម្រាប់កិច្ចាធិ ក៏នឹងស្វនិភេតក្តសម្រាប់កិច្ចាបម្រើដើម្បី នឹងស្វនិភេតថា

វិស្សបទយំកុស្តរា សន្តាហសន្តិវិទ្ធិរាជំ

សេស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបច្ឆហំស្សាមិ វា និ សន្តាហំ
 សន្តិវេដ្ឋា កាតតោ ។ វេទ មទ កិក្កដ កិក្កស្ស អទ-
 កំវតំ ឧប្បត្តា ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្កនំ សន្តិកោ ទ្ធាតំ
 មហំណោយ្យ អទកំវតំ មេ ឧប្បត្តា អាតច្ឆន្ត កិក្ក
 វេដ្ឋាមិ កិក្កនំ អាតតន្តំ ។ កទ្ធាតំ កិក្កដ សន្តាហក-
 រណីយេន អប្បហំតេមិ មគេវ មហំតេ អទកំវតំ
 វុបកាសេស្សាមិ វា វុបកាសាបេស្សាមិ វា ឧម្មកមិ
 វាស្ស កាវិស្សាមិ វា សន្តាហំ សន្តិវេដ្ឋា កាតតោ ។ វេទ
 មទ កិក្កដ កិក្កស្ស កុក្កន្តំ ឧប្បត្តំ ហោតិ ។ សោ ចេ
 កិក្កនំ សន្តិកោ ទ្ធាតំ មហំណោយ្យ កុក្កន្តំ មេ ឧប្បត្តំ
 អាតច្ឆន្ត កិក្ក វេដ្ឋាមិ កិក្កនំ អាតតន្តំ ។ កទ្ធាតំ កិក្កដ
 សន្តាហករណីយេន អប្បហំតេមិ មគេវ មហំតេ កុក្កន្តំ
 វិទោទេស្សាមិ វា វិទោទាបេស្សាមិ វា ឧម្មកមិ វាស្ស

វិស្សបទយំកុស្តរា កិវិទោទេស្សាមិ វិទ្ធិវេទនាវិញ្ញាណា ៧ វិ

សម្រាប់ភិក្ខុឈិក្កិ វិទំសាសស្សវេទិក្កិ វិទំមេទ្រិវេទិក្កិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ព្រួយ កំភងសាសនានេះ សេចក្តីអដ្ឋក (ចិន្តិក) ភើតឡើងដល់ភិក្ខុ ។
 បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងព្រួយថា សេចក្តីអដ្ឋក
 ភើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងព្រួយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំង
 ព្រួយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងព្រួយ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បទៅ ដោយសន្តាហករណីយេន វិទំ
 និយាយទៅថ្មីដល់កិច្ចវិទំសក្កបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបញ្ជូនសេចក្តីអដ្ឋកដោយខ្លួន
 ឯង ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបញ្ជូន ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាចំពោះភិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងព្រួយ កំភងសាសនានេះ សេចក្តីភ្លឿសភើតឡើងដល់ភិក្ខុ
 ហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងព្រួយថា សេច-
 ក្តីភ្លឿសភើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងព្រួយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នា
 ឲ្យភិក្ខុទាំងព្រួយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងព្រួយ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិន
 បានបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បទៅ ដោយសន្តាហករណីយេន វិទំ
 និយាយទៅថ្មីដល់កិច្ចវិទំសក្កបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេទ ៧ វិថុដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបញ្ជូននូវ
 សេចក្តីភ្លឿសដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបញ្ជូន ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថា

កវិស្សម័តិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតតោ ។ ឥធិ បធិ
 កិក្ខុវេ កិក្ខុស្ស ធិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្ខុនំ
 សង្ខារោ ទ្ធាតំ បហិណោយ្យ ធិដ្ឋិតតំ មេ ឧប្បន្នំ អាតច្ឆន្តិ
 កិក្ខុ ឥច្ឆាមិ កិក្ខុនំ អាតច្ឆន្តិ ។ តន្តង្គំ កិក្ខុវេ សត្តា-
 ហត្តារណីយេន អប្បហិតេមិ បកេវ បហិតេ ធិដ្ឋិតតំ
 កិកេចស្សមិ ក កិវចាចេស្សមិ ក ធម្មកថំ កិស្ស ក-
 វិស្សម័តិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតតោ ។ ឥធិ បធិ
 កិក្ខុវេ កិក្ខុ ក្រុន្នំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ ។
 សោ ចេ កិក្ខុនំ សង្ខារោ ទ្ធាតំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ
 ក្រុន្នំ អជ្ឈាបន្នោ បរិវាសារហោ អាតច្ឆន្តិ កិក្ខុ ឥច្ឆាមិ
 កិក្ខុនំ អាតច្ឆន្តិ ។ តន្តង្គំ កិក្ខុវេ សត្តាហត្តារណីយេន
 អប្បហិតេមិ បកេវ បហិតេ បរិវាសានំ ឧស្សក្កំ ក-
 វិស្សមិ ក អទុស្សវស្សមិ ក គណបូរោ ក កវិស្ស-
 មិតិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតតោ ។ ឥធិ បធិ កិក្ខុវេ

ដល់កិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនិសាសនានោះ ចម្លើយសកើត
 ឡើងដល់កិក្ខុហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ចូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយថា ចម្លើយសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក
 ខ្ញុំចង់ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុ
 នោះមិនបានបញ្ចូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុឃ្លីទៅ ដោយសត្តាហត្តារណីយបាន
 នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិក្ខុដែលភិក្ខុបានបញ្ចូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវ
 ធ្វើការត្រឡប់វិញក្នុងរោង ពីថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដោះបូ
 នឹងឲ្យអ្នកដទៃដោះឲ្យចម្លើយស ឬនឹងធ្វើឲ្យអ្នកថាដល់កិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនិសាសនានោះ ភិក្ខុត្រូវគ្រូធម៌ហើយគួរដល់បរិវាស ។
 បើកិក្ខុនោះបញ្ចូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគ្រូ
 ធម៌ហើយ គួរដល់បរិវាស សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបាន
 បញ្ចូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុឃ្លីទៅ ដោយសត្តាហត្តារណីយបាន នឹងនិយាយ
 ទៅថ្វីដល់កិក្ខុដែលភិក្ខុបានបញ្ចូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិញក្នុងរោង ពីថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសច្ចក្ខ័យ
 ខ្លាយ ឬនឹងស្ងៀម (សម្រេច) ឬនឹងជាគណបូរោ (គឺជាអ្នកបំណែញគណៈ
 សន្សំ) ក្នុងការឲ្យបរិវាស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនិសាសនានោះ

វប្បធម៌កម្ពុជា សត្វហេសង្ការណ៍

កិច្ច មូលាយ បដិកស្សនាវេយា ហោតិ ។ សោ ចេ
 កិច្ចំ សង្កិកេ ទ្ធិតំ ចហិណោយ្យ អហំ ហិ មូលាយ
 បដិកស្សនាវេយា អាគទ្ធិកំ កិច្ច ឥដ្ឋាមិ កិច្ចំ អាគ-
 ទ្ធិ ។ គទ្ធាំ កិច្ចេ សត្តាហាគរណិយេន អប្បហិតេបិ
 បតេ ចហិតេ មូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុត្តំ កាវិស្សនមិ
 វ អនុស្សនេស្សនមិ វ គណបូរោ វ កវិស្សនមិ
 សត្តាហិ សង្កិកេ កាតតោ ។ ឥន បន កិច្ចេ កិច្ច
 មានត្តាវេយា ហោតិ ។ សោ ចេ កិច្ចំ សង្កិកេ ទ្ធិតំ
 ចហិណោយ្យ អហំ ហិ មានត្តាវេយា អាគទ្ធិកំ កិច្ច
 ឥដ្ឋាមិ កិច្ចំ អាគទ្ធិ ។ គទ្ធាំ កិច្ចេ សត្តាហាគ-
 រណិយេន អប្បហិតេបិ បតេ ចហិតេ មានត្តានំ
 ឧស្សុត្តំ កាវិស្សនមិ វ អនុស្សនេស្សនមិ វ គណបូរោ
 វ កវិស្សនមិ សត្តាហិ សង្កិកេ កាតតោ ។ ឥន
 បន កិច្ចេ កិច្ច អត្តាហាវេយា ហោតិ ។ សោ ចេ កិច្ចំ

វប្បធម៌កម្ពុជា ធម៌បញ្ញាវិញ្ញាណកម្ម ៧ ថ្ងៃ

មានកិច្ចការនឹងពាក្យអន្តរាប្បិមកដាក់ក្នុងមូលាបតិ ។ បើកិច្ចការបញ្ចូល
 បម្រើទៅក្នុងសំណា ក៏កិច្ចការនឹងពាក្យ ដ្បិតខ្ញុំគ្មាននឹងពាក្យអន្តរាប្បិមក
 ដាក់ក្នុងមូលាបតិ សូមកិច្ចការនឹងពាក្យនឹងមន្ត ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យកិច្ចការនឹងពាក្យ
 នឹងមន្ត ។ ខ្លាចកិច្ចការនឹងពាក្យ ទុកជាភិក្ខុនារមិនបានបញ្ចូលបម្រើមក ក៏
 កិច្ចការទៅ ដោយសត្វហាគរណិយេន នឹងនិយាយទៅប្តីដល់កិច្ចការដែល
 កិច្ចការបម្រើមកហើយនោះ កិច្ចការធ្វើការទ្រព្យបរិលាភិក្ខុនារនឹង ៧ ថ្ងៃ
 ដោយគិតជាអាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីរូបវាងយុទ្ធនឹងស្រី (កម្មវិធី) ឬជា
 គណបូរោ ក្នុងការវាញនូវអន្តរាប្បិមកដាក់ក្នុងមូលាបតិ ។ ម្ចាស់កិច្ចការ
 ខ្លាច ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានកិច្ចការដល់មាន ។ បើកិច្ចការបញ្ចូល
 បម្រើទៅក្នុងសំណា ក៏កិច្ចការនឹងពាក្យនឹងមន្ត ដ្បិតខ្ញុំគ្មានដល់មានគ្នាហើយ សូម
 កិច្ចការនឹងពាក្យនឹងមន្ត ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យកិច្ចការនឹងពាក្យនឹងមន្ត ។ ខ្លាចកិច្ចការ
 ខ្លាច ទុកជាភិក្ខុនារមិនបានបញ្ចូលបម្រើមក ក៏កិច្ចការទៅដោយសត្វ-
 ហាគរណិយេន នឹងនិយាយទៅប្តីដល់កិច្ចការដែលកិច្ចការបញ្ចូលបម្រើមក
 ហើយនោះកិច្ចការធ្វើការទ្រព្យបរិលាភិក្ខុនារនឹង ៧ ថ្ងៃដោយគិតជា អាត្មា
 អញនឹងធ្វើសេចក្តីរូបវាងយុទ្ធនឹងស្រី (កម្មវិធី) ឬនឹងជាគណបូរោ
 ក្នុងការទ្រព្យមាន ។ ម្ចាស់កិច្ចការនឹងពាក្យ ក្នុងសាសនានេះ មានកិច្ចការ
 ដល់អន្តរាប្បិមក ។ បើកិច្ចការបញ្ចូលបម្រើទៅក្នុងសំណា ក៏កិច្ចការនឹងពាក្យ

សន្តិកេ ទ្ធនំ បហំលោយ្យ អហំ វា អត្តាបារហោ អា-
 កត្តន្តុ កិក្ខុ ឥន្ទាមិ កិក្ខុនំ អាតតន្តុ ។ កត្តន្តំ កិក្ខុវ
 សត្តាហាតារណីយេន អប្បហំតេមិ បកេវ បហិតេ អត្តានំ
 ឧស្សុក្កំ កវិស្សាមិ វា អទុស្សាវស្សាមិ វា តណាច្ឆា-
 កោ វា កវិស្សាមិនំ សត្តាហំ សង្ខវេដ្ឋា កាតតោ ។
 ឥន បន កិក្ខុវ កិក្ខុស្ស សង្ខេ កង្កំ កត្តកាមោ
 ហោតិ តត្ថនិយំ វា និយស្សំ វា បត្យានិយំ វា បដិ-
 សារណីយំ វា ឧត្តេបនិយំ វា ។ រសា ថេ កិក្ខុនំ
 សន្តិកេ ទ្ធនំ បហំលោយ្យ សង្ខេ ថេ កង្កំ កត្ត-
 កាមោ អាតតន្តុ កិក្ខុ ឥន្ទាមិ កិក្ខុនំ អាតតន្តុ ។
 កត្តន្តំ កិក្ខុវ សត្តាហាតារណីយេន អប្បហំតេមិ បកេវ
 បហិតេ តន្តុ ធុ ទោ សង្ខេ កង្កំ ន កាវយ្យ ល-
 ហុកាយ វា បរិណាមេយ្យានិ សត្តាហំ សង្ខវេដ្ឋា កា-
 តតោ ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ខេន កង្កំ តត្ថ-
 និយំ វា និយស្សំ វា បត្យានិយំ វា បដិសារណីយំ

ថា ខ្ញុំគ្រាន់តែអន្តរកម្មហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ខ្ញុំលក្ខណៈទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបាន
 បញ្ជូនបរិម្រឹមត ក៏ភិក្ខុប្បិទៅដោយសត្តាហាតារណីយបាន នឹង
 និយាយទៅប្តីដល់កិច្ចវេលាភិក្ខុបញ្ជូនបរិម្រឹមតហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសច្ចក្ខន្ធា-
 ន្តាយឬនឹងស្បៀត (កម្មវត្ថុ) ឬនឹងជាឥណ្ឌូបកៈក្នុងអន្តរកម្ម ។ ខ្ញុំលក្ខណៈ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សង្ឃមានសច្ចក្ខន្ធាន្តាយដើម្បីធ្វើឱ្យកម្មភិក្ខុ-
 និយកម្ម និយស្សកម្ម បញ្ជានិយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ទេស្តបនិយ-
 កម្ម ចំពោះភិក្ខុហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបរិម្រឹទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ឥឡូវសង្ឃមានសច្ចក្ខន្ធាន្តាយដើម្បីធ្វើឱ្យកម្មដល់ខ្ញុំហើយ
 សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។
 ខ្ញុំលក្ខណៈទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបរិម្រឹមត ក៏ភិក្ខុប្បិ
 ទៅដោយសត្តាហាតារណីយបាន នឹងនិយាយទៅប្តីដល់កិច្ចវេលាភិក្ខុបញ្ជូន
 បរិម្រឹមតហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃដោយ
 គិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើឱ្យកម្ម ឬគួរបង្កាន់ទៅកេរដើម្បីកម្មស្រាលដោយ
 ទោយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កម្ម ភិក្ខុនិយកម្ម និយស្សកម្ម
 បញ្ជានិយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ទេស្តបនិយកម្ម សង្ឃបានធ្វើ

វា ទុក្ខបដិយំ វា ។ សោ ទេ កិក្ខុចំ សន្តិកេ ធួតំ
 បហំណោយ្យ សង្ខេ មេ កម្មំ អកាសំ អាតច្ចុត្ត កិក្ខុ
 ឥច្ឆាមិ កិក្ខុចំ អាតច្ចុត្ត ។ កច្ចុត្តំ កិក្ខុវេ សត្តាហេតុ-
 ណីយេន អប្បហិកេមិ បកេវ បហំតេ តិច្ឆិ ទុ ទោ
 សម្មារក្ខយ្យ លោមំ ចាកេយ្យ ទេត្តារំ វត្តយ្យ សង្ខេ
 តំ កម្មំ មជ្ជិយ្យស្សម្ពយ្យាទិ សត្តាហំ សង្ខិវដ្ឋា កា-
 តត្វោ ។ ឥន បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុចំ កិលាចា ហោទិ ។
 សា ទេ កិក្ខុចំ សន្តិកេ ធួតំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ
 កិលាចា អាតច្ចុត្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យាចំ អាតច្ចុត្ត ។
 កច្ចុត្តំ កិក្ខុវេ សត្តាហេតុណីយេន អប្បហិកេមិ បកេវ
 បហំតេ កិលាទកត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ កិលាមុ-
 បដ្ឋាតកត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ កិលាទកេសដ្ឋិ វា
 បរិយេសិស្សាមិ ធុត្តិស្សាមិ វា ទុបដ្ឋហិស្សាមិ វាទិ
 សត្តាហំ សង្ខិវដ្ឋា កាតត្វោ ។ ឥន បទ កិក្ខុវេ

ដល់កិក្ខុនោះហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុចំ
 ឡាយថា ឥឡូវសង្ឃបានធ្វើខ្ញុំកម្មដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុចំឡាយនិមន្ត
 មក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យកិក្ខុចំឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់កិក្ខុចំឡាយ ទុកជា
 កិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កិក្ខុតប្បវេ ដោយសត្តាហេតុណីយ
 បាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិក្ខុដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុ
 ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិញក្នុងពេល ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា កិក្ខុនោះគួរប្រព្រឹត្ត
 វត្តដោយប្រពៃ គួរសម្របសម្រួល គួរប្រព្រឹត្តសមគួរដល់កិលាណេស
 ខ្លះចេញចាកសេស សន្សំឥឡូវរាប់ខ្ញុំកម្មនោះចេញដោយ ។ បាយដុត
 ម្តេចហ្ន៎ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចំឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុនិយំ ។
 បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុចំឡាយថា ឥឡូវខ្ញុំមានដើម្បី
 សូមរោងកម្មសំខាន់ឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យរោងកម្មសំខាន់ឡាយនិ-
 មន្តមក ។ ម្ចាស់កិក្ខុចំឡាយ ទុកជា កិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើ
 មក កិក្ខុតប្បវេ ដោយសត្តាហេតុណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់
 កិក្ខុដែលកិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិញ
 វិញក្នុងពេល ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ពាក្យត្រូវនឹងស្រួលកេតិណ្ឌនកត្តិ ស្រួល
 កេតិណ្ឌនុបដ្ឋកកត្តិ ស្រួលកេតិណ្ឌនភេសដ្ឋុត្តិ នឹងស្រួលដ្ឋិត្តិ នឹងបម្រើ
 ដ្ឋិត្តិ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចំឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអប្បក

កិក្ខុនិយា អនគិរតិ ឧប្បន្ទា ហោតិ ។ សា ថេ កិក្ខុនំ
 សន្តិកេ ទ្ធពំ មហិណោយ្យ អនគិរតិ មេ ឧប្បន្ទា អា-
 កច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទ្រាមិ អយ្យាធំ អាតត្ថន្តិ ។ កច្ឆន្តំ
 កិក្ខុវេ សន្តាហាគរណិយេន អប្បហិភេមិ មកេវ មហិ-
 តេ អនគិរតិ វុច្ឆានាសេស្សមិ វា វុច្ឆានាសាថេស្សមិ វា
 ធម្មតេ វាស្សា កាវិស្សមិភិ សន្តាហិ សន្តិវដ្តោ កា-
 តត្វោ ។ ឥន មន កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយា កុក្កុដ្ឋំ ឧប្បន្តំ
 ហោតិ ។ សា ថេ កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធពំ មហិណោយ្យ
 កុក្កុដ្ឋំ មេ ឧប្បន្តំ អាតត្ថន្តិ អយ្យា ឥន្ទ្រាមិ អយ្យាធំ
 អាតត្ថន្តិ ។ កច្ឆន្តំ កិក្ខុវេ សន្តាហាគរណិយេន អប្ប-
 ហិភេមិ មកេវ មហិភេ កុក្កុដ្ឋំ វិទោទេស្សមិ វា វិទោទា-
 ថេស្សមិ វា ធម្មតេ វាស្សា កាវិស្សមិភិ សន្តាហិ
 សន្តិវដ្តោ កាតត្វោ ។ ឥន មន កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយា

កើតឡើងដល់ភិក្ខុនិយាយ ។ បើភិក្ខុនិទានបញ្ចូនបរិម្រិតក្នុងសំណាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអង្កេតកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់
 ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនិទានមិនបានបញ្ចូនបរិម្រិត គឺភិក្ខុប្បិវេ
 ដោយសត្តាហាគរណិយបាន និងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនិបញ្ចូន
 បរិម្រិតហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃដោយគិត
 ថា ភាគអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអង្កេតរបស់ភិក្ខុនិ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬ
 នឹងធ្វើឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់នោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
 សេចក្តីត្រឡប់កើតឡើងដល់ភិក្ខុនិហើយ ។ បើភិក្ខុនិទានបញ្ចូនបរិម្រិត
 ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីត្រឡប់កើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូម
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្ត
 មក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនិទានមិនបានបញ្ចូនបរិម្រិត
 គឺភិក្ខុប្បិវេដោយសត្តាហាគរណិយបាន និងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ច
 ដែលភិក្ខុនិបញ្ចូនបរិម្រិតហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិញក្នុង
 រាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភាគអញនឹងបំបាត់ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់
 ឬនឹងឲ្យសេចក្តីត្រឡប់ ឬនឹងធ្វើឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់នោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ស្បថនាយកច្បាប់ សន្តិភាពសង្គ្រាម

ទិដ្ឋភាព ឧប្បត្តិ ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខុធំ សន្តិភាព ធ្លាក់
 បរិយាយ ទិដ្ឋភាព មេ ឧប្បត្តិ អាគន្ធន្ត អយ្យា ឥន្ទ្រាមិ
 អយ្យាធំ អាគន្ធន្ត ។ កន្ត្រំ កិក្ខុវេ សន្តិភាពការណ៍យេន
 អប្បហិតេបិ បរេវេ បរិយេ ទិដ្ឋភាព វិវេចស្សាមិ វា វិវេ-
 ចារេស្សាមិ វា ធម្មតាមិ វាស្សា កាវិស្សាមិកិ សន្តិភាព
 សន្តិភាព កាតតោ ។ ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុវិ ត្រុធម្ម
 អន្តរាមិ ហោតិ មាណស្តាហា ។ សា ចេ កិក្ខុធំ
 សន្តិភាព ធ្លាក់ បរិយាយ អហំ ហំ ត្រុធម្ម អន្តរាមិ
 មាណស្តាហា អាគន្ធន្ត អយ្យា ឥន្ទ្រាមិ អយ្យាធំ អាគ-
 ន្ត ។ កន្ត្រំ កិក្ខុវេ សន្តិភាពការណ៍យេន អប្បហិ-
 តេបិ បរេវេ បរិយេ មាណស្តាមិ ឧស្សុត្តិ កាវិស្សាមិកិ
 សន្តិភាព សន្តិភាព កាតតោ ។ ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុវិ
 មូលាយ បដិកស្សាហាហា ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខុធំ

ស្បថនាយកច្បាប់ កិច្ចការស្រុកស្រាវជ្រាវសង្គ្រាម

ព័ន្ធភាព កិក្ខុវេសាសនាទេ ទិដ្ឋភាពសេនាចារ្យវិជ្ជាសិក្ខុវេហើយ ។
 បើកិក្ខុវេនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុវេព័ន្ធភាព ទិដ្ឋភាព
 ច្រើនដល់ខ្ញុំហើយ សូមរលាកម្ចាស់ព័ន្ធភាពនិងមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យរលាក
 ម្ចាស់ព័ន្ធភាពនិងមន្តមក ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេព័ន្ធភាព ទុកជាភិក្ខុវេនោះមិន
 បានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុវេច្រើន ដោយសន្តិភាពការណ៍យេន ទិដ្ឋ
 និយាយទៅថ្ងៃដល់កិក្ខុវេដែលភិក្ខុវេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុវេធ្វើ
 ការត្រូវបរិស្រិតក្នុងកិច្ចការ ៧ ថ្ងៃដោយភិក្ខុវេ អាណាមញ្ញនឹងដោះប្រទ័ន
 ឲ្យអ្នកដទៃជួយដោះខ្លួនទិដ្ឋភាព ប្រទ័នធ្វើឲ្យអ្នកជាដល់ភិក្ខុវេនោះ ។
 ម្ចាស់កិក្ខុវេព័ន្ធភាព កិក្ខុវេសាសនាទេ កិក្ខុវេត្រូវត្រូវបម្រើដល់មានក្ត
 ហើយ ។ បើកិក្ខុវេនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុវេព័ន្ធភាព ជូន
 ខ្ញុំត្រូវត្រូវបម្រើដល់មានក្តហើយ សូមរលាកម្ចាស់ព័ន្ធភាពនិងមន្តមក ខ្ញុំ
 ប្រាថ្នាឲ្យរលាកម្ចាស់ព័ន្ធភាពនិងមន្តមក ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេព័ន្ធភាព
 ទុកជាភិក្ខុវេនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុវេច្រើន ដោយសន្តិភាព-
 ការណ៍យេន ទិដ្ឋនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិក្ខុវេដែលភិក្ខុវេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ
 នោះ កិក្ខុវេធ្វើការត្រូវបរិស្រិតក្នុងកិច្ចការ ៧ ថ្ងៃដោយភិក្ខុវេ អាណាមញ្ញ
 នឹងធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយក្នុងការឲ្យឲ្យមានក្ត ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេព័ន្ធភាព កិ
 ក្ខុវេសាសនាទេ មានភិក្ខុវេធ្វើការត្រូវបរិស្រិតក្នុងកិច្ចការ ៧ ថ្ងៃដោយភិក្ខុវេ ។

សន្តិកោ ទូតំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ មូលាយ បដិកស្ស-
 ណាហា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យាចំ អាគតន្តិ ។
 កន្តតំ កិក្ខុវេ សត្តាហាគារណីយេន អប្បហិទេមិ ប-
 កេវ បហំតេ មូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សមីតិ
 សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កាតតោ ។ ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុវិ
 អត្តាណាហា ហោតំ ។ សា ចេ កិក្ខុវេ សន្តិកោ ទូតំ
 បហំណោយ្យ អហំ ហិ អត្តាណាហា អាគច្ឆន្ត អយ្យា
 ឥច្ឆាមិ អយ្យាចំ អាគតន្តិ ។ កន្តតំ កិក្ខុវេ សត្តាហាគារ-
 ណីយេន អប្បហិទេមិ បកេវ បហំតេ អត្តានំ ឧស្សុក្កំ
 ករិស្សមីតិ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កាតតោ ។ ឥន បន
 កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយា សន្ស័យ កម្មំ កក្កុកាមោ ហោតិ
 តន្តិយំ វា វិយស្សំ វា បញ្ចជិយំ វា បដិសា-
 ណីយំ វា ឧត្តោជិយំ វា ។ សា ចេ កិក្ខុវេ

បើកិក្ខុវេនាបញ្ចបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុវេនិទ្ធាយថា ដ្បិតខ្ញុំកុណា
 គួរនឹងទាញអន្តរាបក្ខិមកចូលក្នុងមូលាបក្ខិ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្ត
 មក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេនិទ្ធាយ
 ទុកជាកិក្ខុវេនាមិនបានបញ្ចបម្រើមក ក៏កិក្ខុវេនិទ្ធាយ ដោយសត្តាហា-
 ណីយបាន នឹងនិយាយទៅដល់កិក្ខុវេនិទ្ធាយនិមន្តបម្រើមកហើយ
 នោះ កិក្ខុវេនិទ្ធាយនិទ្ធាយនិទ្ធាយនិទ្ធាយ ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា កាតាអញ
 នឹងធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយក្នុងការទាញអន្តរាបក្ខិមកចូលក្នុងមូលាបក្ខិ ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុវេនិទ្ធាយ ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុវេនិទ្ធាយនិទ្ធាយ ។
 បើកិក្ខុវេនាបញ្ចបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុវេនិទ្ធាយថា ដ្បិតខ្ញុំកុណា
 គួរនឹងអន្តរាបក្ខិមកចូលក្នុងមូលាបក្ខិ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណា
 ប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេនិទ្ធាយ ទុកជា
 កិក្ខុវេនាមិនបានបញ្ចបម្រើមក ក៏កិក្ខុវេនិទ្ធាយ ដោយសត្តាហាណីយ
 បាន នឹងនិយាយទៅដល់កិក្ខុវេនិទ្ធាយនិមន្តបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុ
 វេនិទ្ធាយនិទ្ធាយនិទ្ធាយនិទ្ធាយ ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា កាតាអញនឹងធ្វើ
 សេចក្តីទូលំទូលាយក្នុងអន្តរាបក្ខិ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេនិទ្ធាយ ក៏ក្នុងសាសនា
 នេះ សន្ស័យនិទ្ធាយនិទ្ធាយនិទ្ធាយនិទ្ធាយ បញ្ចជិយកម្មក្តី
 បដិសាណីយកម្មក្តី ឧត្តោជិយកម្មក្តី ដល់កិក្ខុវេ ។ បើកិក្ខុវេនា

សន្តិកោ ធូតំ ចហំណោយ្យ សង្កោ មេ កង្កំ កក្ក-
 កាមោ អាគន្ធន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យាចំ អាគន្ធន្ត ។
 កន្តត្ថំ កិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិកេមិ ចកេវ
 ចហិតេ កង្កំ ទុ ទោ សង្កោ កង្កំ ទ កេវយ្យ
 លហុកាយ វា ចរណាមេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ
 កាតត្វោ ។ កកតំ វា បទស្សា ហោតំ សង្កោ កង្កំ
 តន្តដិយំ វា ធិយស្សំ វា បន្ទាដិយំ វា បដិសារណីយំ
 វា ឧក្ខេបដិយំ វា ។ សា ទេ កិក្ខុចំ សន្តិកោ ធូតំ
 ចហំណោយ្យ សង្កោ មេ កង្កំ អកាសិ អាគន្ធន្ត
 អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យាចំ អាគន្ធន្ត ។ កន្តត្ថំ កិក្ខុវេ
 សត្តាហករណីយេន អប្បហិកេមិ ចកេវ ចហិតេ កង្កំ
 ទុ ទោ សម្មារត្តយ្យ លោមំ តាតេយ្យ ទេន្ទារំ វត្តយ្យ
 សង្កោ តំ កង្កំ បដិប្បស្សម្តេយ្យាតិ សត្តាហំ
 សន្តិវដ្តោ កាតត្វោ ។ ឥទ ចន កិក្ខុវេ សិក្ខុមាណា

បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវសង្ឃបដិស្ឋិតម្តងលំដាប់
 កុរុណាហើយ សូមរាល់គ្នាសំចាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យរលាក
 ម្តងសំចាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនិរោធមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុធម្ម្យទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយ
 ទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនិមន្តបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់
 វិលវិញក្នុងវារៈទី ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើកម្មប្បដិស្ឋិតបង្កើនទៅ
 ដើម្បីកម្មសាលាដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ មួយទៀត សង្ឃបានធ្វើកម្ម
 ភិក្ខុនិមន្តមក ធិយស្សមក បន្ទាដិយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី
 ឧក្ខេបនិយកម្មក្តី ដល់ភិក្ខុនិរោធហើយ ។ បើភិក្ខុនិរោធបញ្ជូនបម្រើទៅ
 ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សង្ឃបានធ្វើកម្មបដិស្ឋិតកុរុណាហើយសូម
 រលាកម្តងសំចាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុរុណា ប្រាថ្នាឱ្យរលាកម្តងសំចាំងឡាយ
 និមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនិរោធមិនបានបញ្ជូនបម្រើ
 មក ក៏ភិក្ខុធម្ម្យទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ច
 ដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
 ក្នុងវារៈទី ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភិក្ខុនិរោធគួរប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គួរសម្រប
 រោម គួរប្រព្រឹត្តវត្ត សមគួរដល់កិរិយារលាស់ទូរចេញចាកទោស សង្ឃ
 ធម្ម្យទៅបម្រើនោះដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ

តំណាង ហោតិ ។ សា ១៦ កំភូតំ សន្តិកោ ទ្ធតំ
 បហំលោយ្យ អហំ ហិ តំណាង អាគច្ឆន្ត អយ្យា
 ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កុណ្ណំ កំភូតេ សត្តា-
 ហាគរណីយេន អប្បហិកេមិ បកេវ បហិកេ តំណាងកត្តិ
 ក បរិយេសិស្សាមិ តំណាងបដ្ឋាកកត្តិ ក បរិយេ-
 សិស្សាមិ តំណាងកេសដ្ឋិ ក បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ
 ក ឧបដ្ឋហិស្សាមិ កតំ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ តាតទ្វោ ។
 ឥន បន កំភូតេ សិក្ខាមាធាយ អនភាតិ ឧប្បដ្ឋា
 ហោតិ ។ មេ ។ កុណ្ណំ ឧប្បដ្ឋំ ហោតិ ។ ធិដ្ឋិតតំ
 ឧប្បដ្ឋំ ហោតិ ។ សិក្ខា កុម្ភំតា ហោតិ ។ សា
 ១៦ កំភូតំ សន្តិកោ ទ្ធតំ បហំលោយ្យ សិក្ខា មេ
 កុម្ភំតា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
 កុណ្ណំ កំភូតេ សត្តាហាគរណីយេន អប្បហិកេមិ បកេវ
 បហិកេ សិក្ខាសមាធានំ ឧស្សុក្កំ កុវិស្សាមិតិ

សាសនានេះ សិក្ខាមាតាមានដើម្បី ។ បើសិក្ខាមាតានោះបញ្ចូលប្រើទៅក្នុង
 សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ជូនខ្ញុំមានដើម្បី សូមរលកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 និមន្តមក ខ្ញុំករណាប្រាថ្នាឲ្យរលកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខាមាតានោះមិនទាន់បញ្ចូលប្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្ប
 ទៅ ដោយសក្តាហារណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលសិក្ខុ-
 មាតាបញ្ចូលប្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧
 ថ្ងៃដោយគិតថា កាត្មាអញនឹងស្វែងរកតំណាងកត្ត ឬនឹងស្វែងរកតំណា-
 ងបដ្ឋាកកត្ត ឬនឹងស្វែងរកតំណាងកេសដ្ឋៈ ឬនឹងស្វែងដើម្បី ឬនឹងប្រើដើម្បី ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ រសេចក្តីអនុវត្តកើតឡើងដល់
 សិក្ខាមាតាហើយ ។ មេ ។ រសេចក្តីរឿនរសើតឡើងហើយ ។ ទំដ្ឋិតុស
 កើតឡើងហើយ ។ សិក្ខាការីម្រិក (គឺជាប់សិក្ខាសម្មតិ) ហើយ ។ បើសិក្ខុ-
 មាតានោះបញ្ចូលប្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវសិក្ខាការីយស
 ខ្ញុំករណាប្រើមកហើយ សូមរលកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករណា
 ប្រាថ្នាឲ្យរលកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
 សិក្ខាមាតានោះមិនទាន់បញ្ចូលប្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បទៅដោយសក្តាហារ-
 ណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលសិក្ខុមាតាបញ្ចូលប្រើមកហើយ
 នោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា កាត្មាអញ

សត្តាហំ សង្ខារោ កាតតោ ។ ឥទ បទ កិច្ចវេ
 សំកុមាថា ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា ហោតិ ។ សា ទេ
 កិច្ចនំ សង្ខារេ ទ្ធនំ បហិណោយ្យ អហំ ហំ ឧប-
 សម្បជ្ជិតុកាមា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ
 អាគតន្តំ ។ កន្តវ្ធាំ កិច្ចវេ សត្តាហាគរណីយេន
 អប្បហំតេមិ ចតេវ បហិរេន ឧបសម្បនំ ឧស្សុត្តំ
 កាវិស្សនិមិ វា អនុស្សវេស្សនិមិ វា កិលាច្ចរកា វា
 កាវិស្សនិមិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតតោ ។ ឥទ បទ
 កិច្ចវេ សាចណោវោ កិលាចោ ហោតិ ។ សា ទេ
 កិច្ចនំ សង្ខារេ ទ្ធនំ បហិណោយ្យ អហំ ហំ កិលាចោ
 អាគច្ឆន្ត កិច្ច ឥច្ឆាមិ កិច្ចនំ អាគតន្តំ ។ កន្តវ្ធាំ កិច្ចវេ
 សត្តាហាគរណីយេន អប្បហំតេមិ ចតេវ បហិរេន
 កិលាចកត្តំ វា បរិយេសំស្សនិមិ កិលាទុបដ្ឋាកកត្តំ

នឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការសមាគមសិក្សា ។ ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធនៃយ ក៏ក្នុង
 សាសនានេះ មានសិក្សាជាប្រាថ្នានឹងទប់សម្បទា ។ បើសិក្សាមាននោះ
 បញ្ចូលប្រើទៅក្នុងសំណា ក៏កិច្ចព័ន្ធនៃយ ជា អ្វីក៏ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងទប់សម្បទា
 សូមលោកម្ចាស់ព័ន្ធនៃយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឱ្យលោកម្ចាស់ព័ន្ធ
 នៃយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធនៃយ ទុកជាសិក្សាមាននោះមិនបាន
 បញ្ចូលប្រើមក ក៏កិច្ចត្រឡប់ទៅ ដោយសក្តាហាគរណីយបាន នឹង
 និយាយទៅថ្មីដល់កិច្ចវេសសិក្សាមានបញ្ចូលប្រើមកហើយនោះ ក៏ក្រុម
 ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ដៃវិញដោយនិមន្ត កាតតោនឹងធ្វើសេចក្តី
 ខ្វល់ខ្វាយប្តឹងស្រី (តម្រាវ) ឬប្តឹងនាគណប្បកៈក្នុងទប់សម្បទាតម្រ ។
 ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធនៃយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេយ៍ ។ បើសាម-
 ណេយ៍នោះបញ្ចូលប្រើទៅក្នុងសំណា ក៏កិច្ចព័ន្ធនៃយ ជា អ្វីក៏ខ្ញុំកុណា ឈឺ
 សូមកិច្ចព័ន្ធនៃយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឱ្យកិច្ចព័ន្ធនៃយនិមន្តមក ។
 ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធនៃយ ទុកជាសាមណេយ៍នោះមិនបានបញ្ចូលប្រើមក ក៏
 កិច្ចត្រឡប់ទៅដោយសក្តាហាគរណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្មីដល់កិច្ចវេស
 សាមណេយ៍បញ្ចូលប្រើមកហើយនោះ ក៏ក្រុមធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង
 រោង ដៃវិញដោយនិមន្ត កាតតោនឹងវិលវិញក្នុង វិស្វក

ក បរិយេសិស្សានុមិ កិលានិកេសន្តិ ក បរិយេសិស្សានុមិ
 បុត្តិស្សានុមិ ក ឧបដ្ឋហិស្សានុមិ កតិ សត្តាហំ សន្តិវន្តោ
 កាតតោ ។ ឥធិ បធិ កិក្ខុវេ សាមណេរស្ស អធិកិកតិ
 ឧប្បន្ទា ហោតិ ។ បេ ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្ទំ ហោតិ ។
 ធិដ្ឋិកតំ ឧប្បន្ទំ ហោតិ ។ សាមណេរោ វស្សំ បុត្តិគុ-
 កាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្ខុចំ សន្តិកេស ទ្ធាតំ
 បហិណេយ្យ អហំ ហិ វស្សំ បុត្តិគុកាមោ អាគប្បន្ត
 កិក្ខុ ឥន្ទាមិ កិក្ខុចំ អាគតន្តិ ។ កន្តុច្ចំ កិក្ខុវេ
 សត្តាហំ សត្តាហាតារណីយេន អប្បហិតេមិ បតេវ
 បហិតេ បុត្តិស្សានុមិ ក អាចិក្ខុស្សានុមិ កតិ សត្តាហំ
 សន្តិវន្តោ កាតតោ ។ ឥធិ បធិ កិក្ខុវេ សាមណេរោ
 ឧបសម្បន្តិគុកាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្ខុចំ
 សន្តិកេស ទ្ធាតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឧបសម្បន្តិគុកា-
 មោ អាគប្បន្ត កិក្ខុ ឥន្ទាមិ កិក្ខុចំ អាគតន្តិ ។ កន្តុច្ចំ
 កិក្ខុវេ សត្តាហាតារណីយេន អប្បហិតេមិ បតេវ បហិតេ

កិលានុបដ្ឋាកកត្តិ ស្រុទិភេសិលានិកេសន្តិ សាកស្សវេយ្យិកិ បរិមិដិយិកិ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុសាសនានេះ សេចក្តីអប្បកាតតាទៀងដល់សាម-
 ណេរ ។ បេ ។ សេចក្តីធ្វើសកើតទៀងដល់សាមណេរ ។ ទិដ្ឋិទុសភេត
 ទៀងដល់សាមណេរ ។ សាមណេរមានការប្រាថ្នាដើម្បីស្នូឡៅស្ស ។ បើ
 សាមណេរមានបញ្ចូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា អ្វីក៏ខ្ញុំកុ-
 ណាមានការប្រាថ្នាដើម្បីស្នូឡៅស្ស សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុ-
 ណាប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាម-
 ណេរនោះមិនបានបញ្ចូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុប្បិទៅដោយសត្តាហាតារណីយ
 បាន នឹងនិយាយទៅដល់កិច្ចដែលសាមណេរមានបម្រើមកហើយនោះ
 ក៏កុក្កុច្ចិការត្រឡប់វិញក្នុងកេសិ វិថុដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
 សាកស្សវេយ្យិកិប្រាថ្នាស្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុសាសនា
 នេះ មានសាមណេរចង់ឧបសម្បត ។ បើសាមណេរនោះបញ្ចូនបម្រើ
 ទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា អ្វីក៏ខ្ញុំកុណាចង់ឧបសម្បត សូម
 ភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ចូនបម្រើមក ក៏
 ភិក្ខុប្បិទៅដោយសត្តាហាតារណីយបាន នឹងនិយាយទៅដល់កិច្ចដែល

ស្បែកឈើក្បាល សត្វឈើខ្លីវែង

ឧបសម្ព័ន្ធ ឧស្ស័ក្តំ ករិស្ស័មិ វា អនុស្ស័វស្ស័មិ វា
 គណប្បកោ វា ករិស្ស័មិ តិ សត្តាហំ សង្ក័រដ្ឋា កា-
 តត្វោ ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ សាមណេវ តិលាតា ហោតិ ។
 សា ទេ កិក្ខុវេ សង្ក័រេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ
 តិលាតា អាគច្ឆុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យា ឥធម អាគច្ឆុ ។
 កត្តំ កិក្ខុវេ សត្តាហាគរណិយេន អប្បហិតេថិ បកេវ
 បហិតេ តិលាតកត្តំ វា បរិយសិស្ស័មិ តិលាទុច្ឆាត-
 កត្តំ វា បរិយសិស្ស័មិ តិលាទេសច្ឆំ វា បរិយ-
 សិស្ស័មិ បុច្ឆិស្ស័មិ វា ឧបដ្ឋហិស្ស័មិ វា តិ សត្តាហំ
 សង្ក័រដ្ឋា កាតត្វោ ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ សាមណេវហោ
 អទកិកិ ឧប្បដ្ឋា ហោតិ ។ ក្យក្កុវេ ឧប្បដ្ឋំ ហោតិ ។
 ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បដ្ឋំ ហោតិ ។ សាមណេវ វស្សំ បុច្ឆិកុកាមា
 ហោតិ ។ សំតុំ សមាធរយិកុកាមា ហោតិ ។ សា ទេ
 កិក្ខុវេ សង្ក័រេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ សំតុំ

វិញ្ញាណបញ្ចក្ខន្ធៈ កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃ

សាមណេវបញ្ចក្ខន្ធប្រិមកហើយនោះ កិក្ខុវេធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុង
 រាង ៧ ថ្ងៃដោយឥតថា អាត្មាអញ្ជើញទិវិសេចក្តីទូលំទូលាយបូន្តិស្សត្រ
 (កម្មវាចា) បូន្តិជាធម្មបូកៈក្នុងរបស់សម្បទាកម្ម ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេនិទ្ធាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេវិយី ។ បើសាមណេវនោះបញ្ចូន
 បម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុវេនិទ្ធាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានដម្បិ សូមលោកម្ចាស់
 ទាំងនិទ្ធាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងនិទ្ធាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុវេនិទ្ធាយ ទុកជាសាមណេវនោះ មិនបានបញ្ចូនបម្រើបក ក៏កិក្ខុ
 ឧប្បិទេវ ដោយសក្តាហាគរណិយេន នឹងមិយាយទៅប្តឹងលកិក្ខុវេផល
 សាមណេវបានបញ្ចូនបម្រើកហើយនោះ កិក្ខុវេធ្វើការត្រឡប់មកវិញ
 ក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃដោយឥតថា អាត្មាអញ្ជើញទិវិសេចក្តីកិលានកត្តប្តីស្វនិកេ
 តិលាទុច្ឆាតកត្តប្តីស្វនិកេនិលានកសន្តៈ ឬស្ស័រដម្បិ ឬបម្រើដម្បិ ។
 ម្ចាស់កិក្ខុវេនិទ្ធាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអង្វរកើតឡើងដល់
 សាមណេវ ។ សេចក្តីអង្វរស្រើកឡើងដល់សាមណេវ ។ ទិដ្ឋិតុស
 កើតឡើងដល់សាមណេវ ។ សាមណេវមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បី
 ទិវិសេចក្តីវិស្សា ។ មានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូរសិក្ខា ។
 បើសាមណេវនោះ បញ្ចូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុវេនិទ្ធាយថា ដ្បិត
 ខ្ញុំមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូរសិក្ខា សូមលោកម្ចាស់

សមាទយំឡកាវា អាគត្តន្ត អយ្យា ឥត្តាមិ អយ្យាចំ
 អាគត្តន្តំ ។ កត្តន្តំ កិក្ខុវេ សត្តាហត្តារណីយេន អប្បហិ-
 តេមិ បកេវ បហិតេ សិក្ខាសមាទាចំ ទស្សក្កំ ករិស្សា-
 មិភំ សត្តាហំ សត្តិវត្តោ កាតត្រោតិ ។

[៨] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញត្តស្ស កិក្ខុ-
 វេនា មាតា កំលាណា ហោតិ ។ សា បុត្តស្ស សត្តិកេ-
 ត្តន្តំ បាយោសិ អហំ ហិ កំលាណា ឥត្តាមិ បុត្តស្ស អា-
 គត្តន្តំ ។ អដិទា តស្ស កិក្ខុវេនា ឯតទហោសិ កត-
 តោ បញ្ញត្តំ សត្តន្តំ សត្តាហត្តារណីយេន បហិតេ តន្តំ
 ។ តេវ អប្បហិតេ បញ្ញត្តំ សត្តាហត្តារណីយេន អប្ប-
 វិតេមិ តន្តំ បកេវ បហិតេ អយេត្យ មេ មាតា កំលា-
 ណា សា ច អទុបាសិតា កតំ ទុ ទោ មយា បដិ-
 ចម្ពិក្ខន្តំ ។ កកតតា ឯតមត្តំ អាពោទស្សំ ។ អទុបា-

ចំនីឡយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យលោកម្ចាស់ចាំនីឡយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់
 ក៏ចុះចាំនីឡយ ទុកជាសាមណេរិវិទ្យាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ក៏
 គប្បីទៅ ដោយសត្តាហត្តារណីយេន ទិវិនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែល
 សាមណេរិវិទ្យាមិនបានបម្រើមកហើយនោះ ក៏ក៏ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
 ក្នុងវេនីវេ ថ្ងៃដោយគិតថា កាតាអញនឹងធ្វើឱ្យសេចក្តីខ្ពស់ខ្ពាយក្នុងការ
 សមាទានឱ្យសិក្ខា ។

[៨] សម័យនោះឯង មាតាបេសកិក្ខុទ្ធរូបមានជម្ងឺ ។ មាតានោះ
 ក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុវេក្នុងថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ ខ្ញុំចង់ឱ្យ
 លោកកូននិមន្តមក ។ ក្នុងវេលានោះ កិក្ខុវេនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ជូនហើយថា កាលបើដល់ចាំនីឡយនិមន្ត
 បានបម្រើមកហើយ ក៏ក៏គួរទៅដោយសត្តាហត្តារណីយេន កាលបើ
 ដល់ចាំនីឡយនិមន្ត មិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ក៏ក៏មិនគួរទៅទេ ចំណែកឯពួក
 សមាទម្មិកបុគ្គលចាំនីឡយ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ក៏ក៏គួរទៅ
 ដោយសត្តាហត្តារណីយេន ទិវិនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើ
 មកហើយនោះ ក៏គួរឱ្យមាតាបេសកិក្ខុនោះមានជម្ងឺ តែមាតានោះមិនមែន
 ជាទេពសិកា ក៏កាតាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ក៏ក៏ចាំនីឡយបាន
 ត្រឡប់វិលវិញសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត

វិស្វកថាបិដកសុត្តន្ត សុត្តន្តបិដក

ចាមំ ភិក្ខុវេ សន្តិដ្ឋំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិគេ-
 មំ កន្តំ បតេវ បហិគេ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខុខា-
 តាយ សាមណោស្ស សាមណោវិយា មាតុយា ច មិក្ខុស្ស
 ច អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ វមេសំ សន្តិដ្ឋំ សត្តាហករ-
 ណីយេន អប្បហិគេមិ កន្តំ បតេវ បហិគេ សត្តាហិ
 សន្តិវង្កោ កាតត្នោ ។ ឥន បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស មាតា
 គិលានា ហោតិ ។ សា ច បុត្តស្ស សន្តិកេ ម្ពតំ
 បហិលោយ្យ អហំ ហិ គិលានា អាតច្ឆុតុ មេ បុត្តោ
 ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាតតន្តិ ។ កន្តំ ភិក្ខុវេ សត្តាហ-
 ករណីយេន អប្បហិគេមិ បតេវ បហិគេ គិលានកត្តំ
 ក បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាតតត្តំ ក ចរិយ-
 សិស្សាមិ គិលានកេសន្តំ ក បរិយេសិស្សាមិ បុត្តស្សាមិ
 ក នុបដ្ឋហិស្សាមិ កតិ សត្តាហិ សន្តិវង្កោ កាតត្នោ ។
 ឥន បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស មិគា គិលានោ ហោតិ ។ លោ
 ច បុត្តស្ស សន្តិកេ ម្ពតំ បហិលោយ្យ អហំ ហិ

វិស្វកថាបិដកសុត្តន្ត ពិរិយាធ្វើការត្រឡប់វិញក្នុងពិសេស ៧ ថ្ងៃ

៣ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ទុកជាភូមិជនជាតិ ៧ គឺ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខុមាមា
 សាមណោ សាមណោវី មាតា បិតា មិនបានបញ្ជូនបរិម្រឹមក ក
 កថាឥន្ទញ្ញាឱ្យភិក្ខុវេ ដោយសត្តាហករណីយេន ទិវិនិយាយ
 ទៅថ្ងៃ ផលកិច្ចវេលាបានបញ្ជូនបរិម្រឹមកហើយនោះ ម្នាលភិក្ខុវាំង
 ឡាយ ទុកជាភូមិជនជាតិ ៧ នេះមិនបានបញ្ជូនបរិម្រឹមក ក៏កថាឥ
 ន្ទញ្ញាឱ្យភិក្ខុវេដោយសត្តាហករណីយេន ទិវិនិយាយទៅថ្ងៃផលកិច្ច
 វេលាបានបញ្ជូនបរិម្រឹមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិញក្នុងពិសេស
 ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ភិក្ខុនិសាសនានេះ មាតាបិតាភិក្ខុមានជម្ងឺ ។
 បើមាតានោះបញ្ជូនបរិម្រឹមកក្នុងសំណា ភិក្ខុជាភូមិជា ជ្រុំតម្កាងជម្ងឺ សូម
 លោកគូរបេសំខ្ញុំមិនមន្តមក ខ្ញុំបដិទ្ធស្រឡោកកូនមិនមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុ
 វាំងឡាយ ទុកជាមាតាមិនបានបញ្ជូនបរិម្រឹមក ក៏ភិក្ខុប្រើទៅដោយ
 សត្តាហករណីយេន ទិវិនិយាយទៅថ្ងៃផលកិច្ចវេលាបានបញ្ជូនបរិ
 ម្រឹមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិញក្នុងពិសេស ៧ ថ្ងៃជាយេនិគថា
 អាត្មាឱ្យនិវិស្វនិកេគិលានកត្ត ទិវិនិស្វនិកេគិលានុបដ្ឋាកតត្ត ទិវិនិស្វនិ
 កេគិលានកេសន្ត ឬទិវិនិស្វនិម្ព ឬទិវិនិបរិម្រឹមជម្ងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ
 ភិក្ខុនិសាសនានេះ ប្រិការបេសំភិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើមាតានោះបញ្ជូនបរិម្រឹមក

វិធីបិណ្ឌ មហានិព្វ

វិធីបិណ្ឌ មហានិព្វ

តំលាដោ អាតច្ចុត្ត មេ បុត្តោ ឥន្ទ្រមិ បុត្តស្ស អាតច្ចុត្ត ។
 ឥន្ទ្រត្ថំ ភិក្ខុវេ សត្តាហតារណីយេន អប្បហិទេមិ មគេវ
 មហិទេ តំលាដោ ភត្តំ វ មរិយេសិស្សាមិ តំលាដោ មគ្គាត-
 ភត្តំ វ មរិយេសិស្សាមិ តំលាដោ មគ្គាត វ មរិយេសិស្សាមិ
 បុត្តស្សាមិ វ ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ
 កាតត្វោ ។ ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស កាតា តំលាដោ
 ហោតិ ។ សោ ច កាតុដោ សន្និកេ ទ្ធពំ មហិណោយ្យ
 អហំ ហិ តំលាដោ អាតច្ចុត្ត មេ កាតា ឥន្ទ្រមិ កាតុដោ
 អាតច្ចុត្ត ។ ឥន្ទ្រត្ថំ ភិក្ខុវេ សត្តាហតារណីយេន មហិទេ
 ន ទ្រវ អប្បហិទេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតត្វោ ។
 ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស កតិធំ តំលាដោ ហោតិ ។
 សោ ច ភិក្ខុស្ស សន្និកេ ទ្ធពំ មហិណោយ្យ អហំ
 ហិ តំលាដោ អាតច្ចុត្ត មេ កាតា ឥន្ទ្រមិ កាតុដោ
 អាតច្ចុត្ត ។ ឥន្ទ្រត្ថំ ភិក្ខុវេ សត្តាហតារណីយេន

ក្នុងសំណា ភិក្ខុជាត្រូវថា ផ្សំខ្ញុំមានដើម្បី សូមឱ្យលោកក្នុងរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក
 ខ្ញុំចង់ឱ្យលោកក្នុងនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាប់ភាមិន
 បានបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគួរចៀវដោយសត្តាហតារណីយេន មិន
 និយាយទៅផ្លូវសំភ័ក្ត្រផលចំណែកបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង វេ ថ្ងៃដោយភិក្ខុថា កាតាមញ្ញនឹងស្រួលរកគំណា-
 កក្ត ទិនស្រួលរកគំណាដូចដាក់កក្ត ទិនស្រួលរកគំណាមកសម្លៀក ឬទិនស្រួ
 ដើម្បី ឬទិនបម្រើដើម្បី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសាសនានេះ បដិប្បន
 ប្រសាចសំភ័ក្ត្រមានដើម្បី បើបដិប្បនប្រសាចបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណា កំ
 ភិក្ខុជាបដិប្បនថា ផ្សំខ្ញុំមានដើម្បី សូមឱ្យលោកជាបដិប្បនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក
 ខ្ញុំចង់ឱ្យលោកជាបដិប្បននិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបដិប្បន
 ប្រសាចបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគួរចៀវដោយសត្តាហតារណីយេន បើ
 បដិប្បនប្រសាចបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនគួរទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង វេ ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសាសនានេះ
 បដិប្បនស្រីរបស់ភិក្ខុមានដើម្បី ។ បើបដិប្បនស្រីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំ-
 ណា ភិក្ខុថា ផ្សំខ្ញុំមានដើម្បី សូមឱ្យលោកជាបដិប្បនប្រសាចរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក
 ខ្ញុំចង់ឱ្យលោកជាបដិប្បនប្រសាចនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
 បដិប្បនស្រីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគួរចៀវដោយសត្តាហតារណីយេ

បហំតេ ន ត្រេវ អប្បហំតេ សត្តាហំ សន្តិវង្ខុ កា-
 តត្រោ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ញាតតោ តិលាដោ
 ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ ទ្កតំ បហំ-
 លោយ្យ អហំ ហំ តិលាដោ អាតទ្កត្ថុ កទ្កត្ថោ ឥច្ឆាមិ
 កទ្កត្ថស្ស អាតទ្កត្ថំ ។ កទ្កត្ថំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណី-
 យេន បហំតេ ន ត្រេវ អប្បហំតេ សត្តាហំ សន្តិវង្ខុ
 កាតត្រោ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ញាតតោ
 តិលាដោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុវេ សន្តិកេ ទ្កតំ
 បហំលោយ្យ អហំ ហំ តិលាដោ អាតទ្កត្ថុ ភិក្ខុ ឥច្ឆា-
 មិ ភិក្ខុវេ អាតទ្កត្ថំ ។ កទ្កត្ថំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករ-
 ណីយេន បហំតេ ន ត្រេវ អប្បហំតេ សត្តាហំ សន្តិវង្ខុ
 កាតត្រោតិ ។

[៧] តេន ទោ បទ សវបយេន សន្តិស្ស មហា-
 វិហារេ^(១) ទុទ្រិយតិ អញ្ញាតបទ ទុតាសតេន អរញ្ញ
 កទ្កតំ ទេតាបតំ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខុវេ សន្តិកេ

• ១. វិហារ ។

ទាន កាលបើចង់ប្តូរស្រីមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុ
 ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧ ២១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 សាសនានេះ ញាតិរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើញាតិនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុង
 សំណាក់ភិក្ខុជា ផ្សិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឱ្យលោកដំចំរើនខ្ញុំមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យ
 លោកដំចំរើនខ្ញុំមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើញាតិបញ្ជូនបម្រើ
 មកហើយ ភិក្ខុឃ្លីទៅដោយសត្តាហករណីយទាន កាលបើញាតិមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង
 រាង ៧ ២១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសាសនានេះ អ្នកធ្វើការឈ្នួល
 របស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើអ្នកធ្វើការឈ្នួលនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយជា ផ្សិតខ្ញុំករណីមានជម្ងឺ សូមឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយខ្ញុំមន្តមក
 ខ្ញុំប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយខ្ញុំមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកធ្វើ
 ការឈ្នួលបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុឃ្លីទៅដោយសត្តាហករណីយទាន
 កាលបើអ្នកធ្វើការឈ្នួលមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុ
 ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧ ២១ ។

[៨] សម័យនោះឯង មហាវិហាររបស់សន្តិបុត្តិបក្សត្រូវបាន
 ទៅ មានទុពាសកម្មាភិ បានឱ្យគេកាប់យកត្រីឆ្អឹងឈើនៅក្នុងវិថី ។
 ទុពាសកនោះក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយជា បើ

ន្ទុក ទាហេសិ សេ កន្ទុកា តំ កណ្តំ អវហោចេយ្យំ
 ឧត្តាហំ តំ កណ្តុន្តិ ។ កតវតោ វិតមន្តំ អាហោចេស្សំ ។
 អនុជាធានិ កំគុវេ សង្ឃកាលាយេន កន្ទុំ សត្តាហំ
 សន្តិវង្កោ កាតត្នោតំ ។

វិស្សាសភាវាវំ និទ្ធិនំ ឃមី ។

(១០) តេន ទោ បទ សមយេន កោសលេស្ស
 ជនបទេស្ស អញ្ញតាស្មី អាវាសេ វស្សបគតា កំគុ វាធឿ-
 ហិ ឧត្តាន្តិ ហោន្តិ ។ កណ្តុន្តិសុបិ បរិចាតិសុបិ ។
 កតវតោ វិតមន្តំ អាហោចេស្សំ ។ នទ បទ កំគុវេ
 វស្សបគតា កំគុ វាធឿហិ ឧត្តាន្តិ ហោន្តិ ។ កណ្តុន្តិសុ
 បរិចាតេន្តិបិ ។ វសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ គតា-
 បត្តិ វស្សបទស្ស ។ នទ បទ កំគុវេ វស្សបគតា

លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយគាចឱ្យគេនាំយកគ្រឿងឈើនោះទៅបោន ឱ្យក្រ-
 ណាទង់ប្រគេនគ្រឿងឈើនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានគ្រាបចូលសេចក្តី
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទៅ ដោយសង្ឃកាលាយេ (កំច្ចវេស្ស
 សង្ឃកុម្មុ) បាទ ហើយត្រូវធ្វើការត្រឡប់លៃវិញក្នុងកំរិត ៧ ថ្ងៃ ។
 ចប់ ភាណាវេ សំវិទេអំវិចិត្តុនោវំវិស្សាសឃមី ។

[១០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបានចាំវស្សក្នុងភាវស ១
 ក្នុងកោសលជនបទ ពួកសត្វសាហាវតែងទៅប្រៀបប្រៀន ។ ពួកសត្វសា-
 ហាវនោះមកចាប់ភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ មកចោមព័ទ្ធជើលភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបចូលសេចក្តីចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បានចូលវស្សហើយ នាពួកសត្វសាហាវមកប្រៀបប្រៀន ។ ចាប់យកភិក្ខុ
 ទាំងនោះទៅក្តី មកចោមព័ទ្ធជើលភិក្ខុទាំងនោះក្តី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពោកសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយប្រៀសចេញ
 ទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះចាំវស្ស តែមិនត្រូវគ្រាបច្តីទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ភិក្ខុសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានចូលវស្សហើយ ពួក

វស្សបទដ្ឋកថា វស្សបទដ្ឋកថា

កិក្ខុ សិរិសមេហំ ឧត្តាធូរ ហោត្តិ ។ ចំសន្តិមិ បរិវា-
 កេន្តិមិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិភត្ថំ ។ អនា-
 បត្តិ វស្សច្នេនស្ស ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ វស្សបទតា
 កិក្ខុ ចោមហិ ឧត្តាធូរ ហោត្តិ ។ វិសុម្បន្តិមិ អាតោ-
 ដេន្តិមិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិភត្ថំ ។ អនាបត្តិ
 វស្សច្នេនស្ស ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ វស្សបទតា កិក្ខុ
 បិសាមេហំ ឧត្តាធូរ ហោត្តិ ។ អាវិសន្តិមិ ហាន្តិមិ^(១) ។
 ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិភត្ថំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្នេ-
 នស្ស ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ វស្សបទតា កិក្ខុវេ តាមោ
 អត្តិចា ធម្មិណ្ណ ហោតិ ។ កិក្ខុ មិណ្ណោតោ តិលមន្តិ ។

• ឧទ្ទិស្ស ហាន្តិមិ កត្តិមិ យោតិ វស្សនិ ។

វស្សបទដ្ឋកថា អន្តរាយោតិ វស្សបទដ្ឋកថា

សត្វមានពិស^(១) មកប្រៀនប្រៀន ។ សត្វជ័យជាតិទាំងនោះទាំងអស់ មក
 ចោមព័ទ្ធជុំវិញក្នុងទាំងនោះទាំងអស់ ។ ក្នុងទាំងនោះត្រូវតាំងចំក្នុង ភាវស
 នេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ក្នុងទាំងនោះដាច់
 វស្ស តែមិនត្រូវតាមគ្នាទេ ។ ម្ចាស់ក្នុងទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានោះ បើ
 ក្នុងទាំងឡាយចូលវស្សហើយ មានពួកចោមមកប្រៀនប្រៀន ។ ចោមទាំង
 នោះចូលក្នុងទាំងឡាយទូទាំងស្រុកក្នុងទាំងឡាយទូទាំង ។ ក្នុងទាំងនោះ
 ត្រូវតាំងចំក្នុង ភាវសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅ
 ចុះ ។ ក្នុងទាំងនោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវតាមគ្នាទេ ។ ម្ចាស់ក្នុងទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានោះ ក្នុងទាំងឡាយចូលវស្សហើយ មានពួកចំសាច
 ចៀនប្រៀន ។ ចំសាចទាំងនោះចូលទៅ (ក្នុងសិរិសមេហំក្នុងទាំងឡាយ
 នោះ) ខ្លះ ទាំងអស់ (ក្នុងទាំងឡាយនោះ) ទៅខ្លះ ។ ក្នុងទាំងនោះត្រូវតាំង
 ចំក្នុង ភាវសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។
 ក្នុងទាំងនោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវតាមគ្នាទេ ។ ម្ចាស់ក្នុងទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានោះ ក្នុងទាំងឡាយចូលវស្សហើយ ស្រាប់តែភ្នំនេះ
 ស្រុកដាច់គោចរ ។ ក្នុងទាំងឡាយក៏សំបុកដោយកាហារប៉ែណូបុត

• សិរិសមេហំ វស្សបទដ្ឋកថា វស្សបទដ្ឋកថា មានសំបុកដោយ ។

ឈ្មោះ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាមត្តិ វស្សច្នេ-
 ទស្ស ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ វស្សបកតានំ កិក្ខុវេ សេនា-
 សំ អត្ថិណ ទន្ធិ ហោតិ ។ កិក្ខុ សេនាសនេន កិល-
 មត្តិ ។ ឈ្មោះ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាមត្តិ
 វស្សច្នេទស្ស ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ វស្សបកតានំ កិក្ខុវេ
 តាមោ ឧទកេន វុទ្ធិ ហោតិ ។ កិក្ខុ ចំណូកេន
 កិលមត្តិ ។ ឈ្មោះ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនា-
 មត្តិ វស្សច្នេទស្ស ។ ឥធម បទ កិក្ខុវេ វស្សបកតានំ
 កិក្ខុវេ សេនាសំ ឧទកេន វុទ្ធិ ហោតិ ។ កិក្ខុ
 សេនាសនេន កិលមត្តិ ។ ឈ្មោះ អន្តរាយោតិ បក្ក-
 មិត្តំ ។ អនាមត្តិ វស្សច្នេទស្សតិ ។

កិក្ខុវេនោះត្រូវកំណត់ថា ភាវសនេនេនិមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយ
 ចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុវេនោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវភាបក្តីទេ ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុវេនោះ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិក្ខុវេនោះយូរវស្សាហើយ ស្រាប់
 តែភ្នំនេះទើសនាសនៈ ។ កិក្ខុវេនោះយូរកំលំបុកដោយទើសនាសនៈ ។
 កិក្ខុវេនោះត្រូវកំណត់ថា ភាវសនេនេនិមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយ
 ចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុវេនោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវភាបក្តីទេ ។
 ម្ចាស់កិក្ខុវេនោះ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិក្ខុវេនោះយូរវស្សាហើយ
 ស្រាប់តែមានទំនងនឹងស្រកដាច់ទៅ ។ កិក្ខុវេនោះយូរកំលំបុក
 ដោយភាពបំណុល ។ កិក្ខុវេនោះត្រូវកំណត់ថា ភាវសនេនេនិ
 មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុវេនោះដាច់
 វស្ស តែមិនត្រូវភាបក្តីទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេនោះ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
 មានទំនងនឹងទើសនាសនៈរបស់កិក្ខុវេនោះយូរវស្សាហើយ ។ កិក្ខុ
 វេនោះយូរកំលំបុកដោយទើសនាសនៈ ។ កិក្ខុវេនោះត្រូវកំណត់ថា
 ភាវសនេនេនិមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុវេ
 នោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវភាបក្តីទេ ។

[១១] សម័យនោះនឹង កាលកិក្ខុវេនោះយូរវស្សាហើយ
 ក្នុងភាវស ១ ស្រាប់តែមានពួកចោរមកដាក់ក្នុងស្រកដាច់ទៅ ។

[១១] គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតិស្តី
 ភាវសេ វស្សបកតានំ កិក្ខុវេ តាមោ ចោរមា វុទ្ធិសិ ។

វិស្វកម្មវិញ្ញាណកម្ម វិស្វកម្មវិញ្ញាណកម្ម

ភក្តីភក្តី ឯតម្រង់ អាណាចេស្សំ ។ អនុជាតាម ភិក្ខុវេ
 យេន តាមោ តេន តន្ត្រី ។ តាមោ តេន ភិក្ខុវេ ។
 ភក្តីភក្តី ឯតម្រង់ អាណាចេស្សំ ។ អនុជាតាម ភិក្ខុវេ
 យេន តាមោ តេន តន្ត្រី ។ តេន តន្ត្រី អស្សុតា
 ហោត្តំ អប្បសន្ធា ។ ភក្តីភក្តី ឯតម្រង់ អាណាចេស្សំ ។
 អនុជាតាម ភិក្ខុវេ យេន សន្ធា បសន្ធា តេន តន្ត្រី ។

[១៦] តេន ទោ បទ សមយេន កោសលេស្ស

ជនបទេស្ស អញ្ញាតាស្សី អាវាសេ វស្សុបតតា ភិក្ខុ ឧ
 លកិស្ស ល្វទស្ស វា បណិសស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្តំ
 ចារិយិ ។ ភក្តីភក្តី ឯតម្រង់ អាណាចេស្សំ ។ ឥន បទ
 ភិក្ខុវេ វស្សុបតតា ភិក្ខុ ឧ លកិស្ស ល្វទស្ស វា
 បណិសស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្តំ ចារិយិ ។ ឯសេវ

វិស្វកម្មវិញ្ញាណកម្ម អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ

ភិក្ខុវេនិទានេន ក្រាបចូលសេចក្តីខ្ញុំ ចំពោះព្រះមោចិត្តភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទានេន ក្រាបចូលសេចក្តីខ្ញុំ ចំពោះ
 ភក្តីភក្តី ឯតម្រង់ អាណាចេស្សំ ។ អនុជាតាម ភិក្ខុវេ
 យេន តាមោ តេន តន្ត្រី ។ តាមោ តេន ភិក្ខុវេ ។
 ភក្តីភក្តី ឯតម្រង់ អាណាចេស្សំ ។ អនុជាតាម ភិក្ខុវេ
 យេន តាមោ តេន តន្ត្រី ។ តេន តន្ត្រី អស្សុតា
 ហោត្តំ អប្បសន្ធា ។ ភក្តីភក្តី ឯតម្រង់ អាណាចេស្សំ ។
 អនុជាតាម ភិក្ខុវេ យេន សន្ធា បសន្ធា តេន តន្ត្រី ។

[១៦] សមយេនាធិនី ក្នុងកោសលជនបទ មានភិក្ខុវេ

វិស្វកម្មវិញ្ញាណកម្ម អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ
 វេញម្តងសោ ។ ភិក្ខុវេនិទានេន ក្រាបចូលសេចក្តីខ្ញុំ ចំពោះព្រះមោ
 ចិត្តភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទានេន ក្នុងសាសនានេះ
 បើពួកភិក្ខុវេនិទានេន អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ អនុយាមិធិ
 ត្រូវតែបញ្ជូនទៅ ។ ភិក្ខុវេនិទានេន ត្រូវតែចិត្តថា អាវាសនេនិទាន

អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តំ វស្សច្នេនស្ស ។
 ឥន បទ ភិក្ខុវេ វស្សបកតា ភិក្ខុ លកន្តិ ល្វទស្ស វា
 បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្ថំ ចារិម្មិ ទ លកន្តិ
 សប្បាយាទិ កោជនាទិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្ក-
 មិត្តំ ។ អនាបត្តំ វស្សច្នេនស្ស ។ ឥន បទ ភិក្ខុវេ
 វស្សបកតា ភិក្ខុ លកន្តិ ល្វទស្ស វា បណីតស្ស
 វា កោជនស្ស យាវនត្ថំ ចារិម្មិ លកន្តិ សប្បាយាទិ
 កោជនាទិ ទ លកន្តិ សប្បាយាទិ ភេសដ្ឋានិ ។ ឯសេវ
 អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តំ វស្សច្នេនស្ស ។
 ឥន បទ ភិក្ខុវេ វស្សបកតា ភិក្ខុ លកន្តិ ល្វទស្ស
 វា បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្ថំ ចារិម្មិ
 លកន្តិ សប្បាយាទិ កោជនាទិ លកន្តិ សប្បាយាទិ
 ភេសដ្ឋានិ ទ លកន្តិ បដិប្បំ ឧបដ្ឋានំ ។ ឯសេវ
 អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តំ វស្សច្នេនស្ស ។
 ឥន បទ ភិក្ខុវេ វស្សបកតំ ភិក្ខុំ ឥត្តិ ឯបន្តេតិ

សេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្ស កែ
 មិនត្រូវអាចក្តីទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុ
 ដែលចូលវស្សហើយ បានកោដនសៅហ្មង ឬ ក្នុងល្មមវត្តភារពញាលេញ
 ហើយ តែមិនបានកោដនទាំងឡាយឱ្យដាច់សប្បាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅ
 ចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវអាចក្តីទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុចូលវស្សហើយ បានកោដនសៅហ្មងឬ ក្នុង
 ល្មមវត្តភារពញាលេញ បានកោដនទាំងឡាយក៏ដាច់សប្បាយ តែមិនបាន
 ភេសដ្ឋានទាំងឡាយដាច់សប្បាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា
 អាវសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវអាចក្តីទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
 នេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សហើយ បានកោដនសៅហ្មងឬ ក្នុងល្មម
 វត្តភារពញាលេញ បានកោដនទាំងឡាយក៏ដាច់សប្បាយ បានភេសដ្ឋាន
 ទាំងឡាយក៏ដាច់សប្បាយ តែមិនបានអ្នកបង្ហាញសមគួរសោះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀស
 ចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្ស តែមិនត្រូវអាចក្តីទេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីមកប្រលោមភិក្ខុ

វិស្សបតាយិកកថា វិស្សបតាយិក អន្តរាយា

ឯហិ កន្តេ ហិវត្ថំ វា តេ ទេមិ សុវណំ វា តេ
 ទេមិ ទេត្ថំ វា តេ ទេមិ វត្ថុំ វា តេ ទេមិ តារុំ វា
 តេ ទេមិ តារី វា តេ ទេមិ ធាសំ វា តេ ទេមិ ធាសី
 វា តេ ទេមិ ជីវំ វា តេ ទេមិ ករិយត្ថាយ អហំ វា
 តេ ករិយា ហោមិ អត្ថំ វា តេ ករិយំ អាទេមិតិ ។
 តត្រិ ចេ កិក្កុទោ ឯវំ ហោតិ លហុចវិវត្តំ ទោ ជិត្តំ វត្ថុំ
 កតវតា សិយាមិ មេ ត្រឡូចវិយស្ស អន្តរាយោតិ
 បញ្ញមិវត្ថុំ ។ អនាបត្តិ វស្សទ្រុទស្ស ។ ឥទ មទ
 ភិក្ខុវេ វស្សបតតំ ភិក្ខុំ វេសិ ជិមន្តេតិ ។ បេ ។ ធុល្ម-
 កុណារិ ជិមន្តេតិ បណ្ឌាកោ ជិមន្តេតិ ញាតតា ជិមន្តេ-
 ត្តំ វាជាទោ ជិមន្តេត្តំ លោក ជិមន្តេត្តំ ធុត្តា ជិមន្តេត្តិ
 ឯហិ កន្តេ ហិវត្ថំ វា តេ ទេមិ សុវណំ វា តេ ទេមិ
 ទេត្ថំ វា តេ ទេមិ វត្ថុំ វា តេ ទេមិ តារុំ វា តេ ទេមិ

វិស្សបតាយិកកថា វេទក្កិក្កុយតំ ឯឡាយមានជំលំព្វកិក្កុវិលព្វកវស្ស

ដែលព្វលវស្សហើយថា លោកម្ចាស់ចូលមិមមក ខ្ញុំកុណាប្រគេនប្រាក់
 លោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនមាសលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនស្រែលោកក្តី ខ្ញុំ
 កុណាប្រគេនចំការលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនគោឈ្មាលលោកក្តី ខ្ញុំ
 កុណាប្រគេនភារិលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនខ្ញុំប្រសលោកក្តី ខ្ញុំកុណា
 ប្រគេនខ្ញុំស្រែលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្តី
 ខ្ញុំកុណាជាភរិយាលោកក្តី ខ្ញុំកុណាជាយកស្រីដទៃមកឲ្យជាភរិយា
 លោកក្តី ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគច្រើនត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិគង់ប្រក្រត្យប់រហើសដោយ
 ពិត ត្រែត្រប្រាចរិយធម៌របស់គាតាអញនឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដូច្នេះ
 ហើយត្រូវចៀសចេញទៅទាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សតែមិនត្រូវកាបត្តិទេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុជាឯឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីជាមាសមកប្រលោម
 ភិក្ខុដែលព្វលវស្សហើយ ។ បេ ។ ធុល្មកុណារិ (ស្រីចាស់ក្រមុំ) មកប្រ-
 លោម ឆ្លើយមកប្រលោម ពួកញាតិមកប្រលោម ពួកស្តេចមកប្រលោម
 ពួកចារមកប្រលោម ពួកអ្នកលេងមកប្រលោមថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 សូមលោកម្ចាស់មិមមក យើងខ្ញុំប្រគេនប្រាក់លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេន
 មាសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនស្រែលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនចំការ
 លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនគោឈ្មាលលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេន

វិធីបិណ្ឌ មហានិទ្ទេ

ការី វា តេ ទេម ធាសំ វា តេ ទេម ធាសំ វា តេ ទេម
 ចំតំ វា តេ ទេម ករិយត្ថាយ អញ្ញំ វា តេ ករិយំ អាទេ-
 មាតិ ។ តត្រ ទេ កិក្កុដោ ឃីរំ យោតិ លហុបរិក្កំ ទោ
 ចំតំ វត្តំ កកវតា សំយាមំ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរយោតិ
 បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្នេទស្ស ។ ឥទ បទ
 កិក្កុដ វស្សបកតោ កិក្កុ អស្សាមិត្តំ ចំតិ បស្សតិ ។
 តត្រ ទេ កិក្កុដោ ឃីរំ យោតិ លហុបរិក្កំ ទោ ចំតំ
 វត្តំ កកវតា សំយាមំ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរយោតិ
 បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្នេទស្ស ។ ឥទ បទ
 កិក្កុដ វស្សបកតោ កិក្កុ បស្សតិ សម្ពហុលេ កិក្កុ
 សឡុកេនាយ បក្កមន្ត ។ តត្រ ទេ កិក្កុដោ ឃីរំ
 យោតិ កុកោ ទោ សឡុកេនោ វត្តា កកវតា មា
 មយំ សម្មុទ្ធិក្ខតេ សឡុក កិដ្ឋិតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តិ
 វស្សច្នេទស្ស ។ ឥទ បទ កិក្កុដ វស្សបកតោ កិក្កុ

វិធីបិណ្ឌ មហានិទ្ទេ

តោញ្ញិលោកក្កំ យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំប្រសលោកក្កំ យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំសិលោក
 ក្កំ យើងខ្ញុំប្រគេនក្នុងស្រីដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្កំ យើងខ្ញុំនាំយកស្រីដ៏ទ
 មកឲ្យជាភរិយាលោកក្កំ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង
 នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិគងវិប្រត្រច្បប់
 ហើសដោយភិក វិគ្រិមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អត្តា
 អញ ដូច្នេះហើយត្រូវទៀសចេញទៅបាទ ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្ស តែមិន
 ត្រូវភាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្ស
 ហើយឃើញកំណប់ទ្រព្យឥតមានម្ចាស់ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិ
 គងវិប្រត្រច្បប់ហើសដោយភិក វិគ្រិមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មច-
 រិយធម៌របស់អញ ដូច្នេះហើយត្រូវទៀសចេញទៅបាទ ។ ភិក្ខុនោះដាច់
 វស្ស តែមិនត្រូវភាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ក្នុងសាសនានេះ បើ
 ភិក្ខុចូលវស្សហើយឃើញភិក្ខុច្រើនរូបកំពុងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។
 ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សង្ឃកេងព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាក្នុងចំពោះ
 មុខអញឡើយ ដូច្នេះហើយត្រូវទៀសចេញទៅបាទ ។ ភិក្ខុនោះដាច់
 វស្ស តែមិនត្រូវភាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ក្នុងសាសនានេះ

វិស្សបទាយិកត្ថវិទ្យា វិស្សបទានំ សង្ឃវេទោ ឧប្បន្នេ

សុណាភិ សម្មហុណា កំរ កិក្ខុ សង្ឃកេនាយ បរក្ក-
 មន្តិកំ ។ តត្រ ចេ កិក្ខុនោ ឃំរំ ហោតិ តត្រ ទោ
 សង្ឃកេនោ វុត្តា ភកវត្តា មា មយិ សម្មទិក្ខុតេ សង្ឃ-
 កិដ្ឋិកំ បក្កមំតត្ថំ ។ អនាបត្តំ វិស្សច្នេនស្ស ។ ឥធន
 ចន កិក្ខុវេ វិស្សបកតោ កិក្ខុ សុណាភំ អមុកស្មិ
 កំរ អាវសេ សម្មហុណា កិក្ខុ សង្ឃកេនាយ បរក្ក-
 មន្តិកំ ។ តត្រ ចេ កិក្ខុនោ ឃំរំ ហោតិ តេ ទោ មេ
 កិក្ខុ មំត្តា តត្រហំ វត្តាមិ តត្រ ទោ អាវសោ
 សង្ឃកេនោ វុត្តា ភកវត្តា មា អាយស្មុត្តានំ សង្ឃកេ-
 នោ វុចិក្ខុតំ តត្រស្សន្តំ មេ វចនំ សុស្សសំស្សន្តំ ហោតិ
 ឧនហិស្សន្តិកំ បក្កមំតត្ថំ ។ អនាបត្តំ វិស្សច្នេនស្ស ។
 ឥធន ចន កិក្ខុវេ វិស្សបកតោ កិក្ខុ សុណាភំ អមុ-
 កស្មិ កំរ អាវសេ សម្មហុណា កិក្ខុ សង្ឃកេនាយ
 បរក្កមន្តិកំ ។ តត្រ ចេ កិក្ខុនោ ឃំរំ ហោតិ តេ

វិស្សបទាយិកត្ថវិទ្យា: ករណីវិស្សបទានំ សង្ឃវេទោ ឧប្បន្នេ

បើកិក្ខុចូលវិស្សហើយ បានឮដំណឹងថា ពួកកិក្ខុច្រើនប្រព្រឹត្តយាមដើម្បី
 បំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការ
 បំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានពោសធ្ងន់ សូមកុំឱ្យ
 សង្ឃបែកគ្នាក្នុងទីចំពោះមុខអញឡើយ ដូច្នោះហើយត្រូវចៀសចេញទៅ
 បាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វិស្ស តែមិនត្រូវតាមក្តី ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុចូលវិស្សហើយបានឮដំណឹងថា ក្នុងភាវស
 ឯណោះ មានកិក្ខុច្រើនប្រព្រឹត្តយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ
 បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុទាំងនោះជាមិត្តរបស់ពាក្យអញ
 ពាក្យអញនឹងនិយាយនឹងកិក្ខុទាំងនោះថា វិទកាវសោ ការបំបែកសង្ឃ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានពោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុកុំ
 ចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិក្ខុទាំងនោះមុខជាមិនធ្វើភាម មុខជា
 នឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យពាក្យអញ មុខជានឹងផ្ញើទិក្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះ
 ហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វិស្ស តែមិនត្រូវតាមក្តី
 ទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុចូលវិស្សហើយ
 បានឮដំណឹងថាក្នុងភាវសឯណោះ មានកិក្ខុច្រើនប្រព្រឹត្តយាមដើម្បីបំបែក
 សង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុទាំងនោះ

ចោ មេ ភិក្ខុ ធម៌ត្តា អមិច យេ តេសំ មិត្តា តេ មេ
 មិត្តា ត្បហំ វត្តាមិ តេ វត្តា តេ វត្តន្តិ ត្បកោ
 ចោ អាវុសោ សង្ឃកេនោ វុត្តោ កតវតា មា អាយ-
 ស្មញ្ញំ សង្ឃកេនោ វុច្ឆិកាមិ តេស្មញ្ញំ មេ វចំ
 សុស្សសំស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តិមិ មក្កមិភត្ថំ ។
 អថាបត្តិ វស្សច្នេនស្ស ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ វស្សចតតោ
 ភិក្ខុ សុណាតិ អធិតស្មិ តិវ អាវុសេ សម្មហុលេហិ
 ភិក្ខុហិ សង្ឃោ ភិញ្ញាតិ ។ គត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃិ
 ចេវាតិ តេ ចោ មេ ភិក្ខុ មិត្តា ត្បហំ វត្តាមិ ត្បកោ
 ចោ អាវុសោ សង្ឃកេនោ វុត្តោ កតវតា មា អាយ-
 ស្មញ្ញំ សង្ឃកេនោ វុច្ឆិកាមិ តេស្មញ្ញំ មេ វចំ សុស្ស-
 សំស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តិមិ មក្កមិភត្ថំ ។ អថាបត្តិ
 វស្សច្នេនស្ស ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ វស្សចតតោ ភិក្ខុ
 សុណាតិ អធិតស្មិ តិវ អាវុសេ សម្មហុលេហិ

មិនមែនជាមិត្តរបស់អញមែន ប៉ុន្តែជាភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជា
 មិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អញដែរ
 អញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ យុះតាមអញបាន
 និយាយទៅហើយ មុនជាមិត្តនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា ខែតាវុសោ ព្រះ
 ជំមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានពោសច្ឆន្ទំ អស់
 លោកជំមានពាយុកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុនជា
 មិត្តភក្តិមុនជាមិត្តប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអញ មុនជាមិត្តផ្សេងគ្រ-
 ឿកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រឡប់ទៅទេវទេវទេវ ។ ភិក្ខុនោះជាចៅស្នាក់ កែ
 មិនត្រឡប់ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាលានោះ ភិក្ខុចូលស្រូប
 ហើយ បានក្នុងរាងកាយ ក្នុងភាពសង្ខារនេះសង្ឃមុនជាមិត្តបែកព្រះភិក្ខុ
 ច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំង
 នោះជាមិត្តរបស់អញ ។ នឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា ខែតាវុសោ ព្រះ
 ជំមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាការបំបែកសង្ឃមានពោសច្ឆន្ទំ លោកជំមាន
 ពាយុទាំងឡាយកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះនឹងធ្វើ
 ភក្តិ នឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យរបស់អញ នឹងផ្សេងគ្រឿកស្តាប់ ដូច្នេះ
 ហើយត្រឡប់ទៅទេវទេវទេវ ។ ភិក្ខុនោះជាចៅស្នាក់ កែមិនត្រឡប់
 ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាលានោះ បើភិក្ខុចូលស្រូបហើយ បាន

វស្សុទេវយក្ខត្តកេ វស្សុទេវោ សង្ឃកេតោ ឃ្យេត្ថេ

កំត្វាហំ សង្ឃោ កំឆោតិ ។ តត្រិ ចេ កំត្វាទោ ឃំ
 យោតិ តេ ទោ មេ កំត្វា ធម៌ មិត្តា អបិច យេ តេសំ មិត្តា
 តេ មេ មិត្តា គ្យាហំ វត្តាមិ តេ វត្តា តេ វត្តន្តិ គុរុតោ
 ទោ អាវុសោ សង្ឃកេតោ វត្តោ កកវតា ហា កាយ សង្ឃានំ
 សង្ឃកេតោ វត្តន្តិ កំស្សន្តិ មេ វចមំ សុស្សសិស្សន្តិ
 សោតំ ធិនហិស្សន្តិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សុទ្ធេ-
 ធស្ស ។ ឥច បទ កំត្វាវ វស្សុបតោ កំត្វា សុណាតិ
 អធុកស្មិ កិវ អាវុសេ សង្ឃហុណា កំត្វាធិយោ សង្ឃ-
 កេតាយ បក្កមិត្តំ ។ តត្រិ ចេ កំត្វាទោ ឃំ យោតិ តា
 ទោ មេ កំត្វាធិយោ មិត្តា គាហំ វត្តាមិ គុរុតោ ទោ
 កតិធិយោ សង្ឃកេតោ វត្តោ កកវតា ហា កតិធិ

វស្សុទេវយក្ខត្តកេ កាចំបៃកសង្ឃកេតំសំត្វកំត្វនៃសព្វវស្សុ-

ព្រះអង្គនឹងក្នុងភាវសង្ខារណោះ សង្ឃមុខជាទីក្រៃប្រក្រតិច្ឆិកា ។
 ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយោងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះឯងមិនមែនជាមិត្តរបស់ភាគ្នាទេ ប៉ុន្តែជាភិក្ខុទាំងឡាយណាដែល
 ជាមិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់ភាគ្នាអញដែរ
 ភាគ្នាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះលុះភាគ្នាអញ
 និយាយទៅហើយ មុខជាទីនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា ខែអាវុសោ
 កាចំបៃកសង្ឃកេតិមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសច្បង អស់
 លោកដ៏មានអាយុ កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខ
 ជាទីនិយាយ មុខជាទីនិយាយប្រាប់ដើម្បីស្តាប់ពាក្យ ភាគ្នាអញមុខជាទី
 ប្រៀងត្រឡាស្តាប់ ដូច្នោះហើយត្រូវប្រៀសចេញទៅទាន ។ ភិក្ខុនោះ
 ជាប់វស្សុ តែមិនត្រូវភាគក្តីទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនា
 នេះ បើភិក្ខុចូលវស្សុហើយ ទានព្រះអង្គនឹងថា ក្នុងភាវសង្ខារណោះមាន
 ភិក្ខុនិច្ឆិកាច្រើនបុព្វាយមេដ៏ម្សប់បែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះយោងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់ភាគ្នាអញនឹង
 ភាគ្នាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា ខែមានទាំងឡាយ កា-
 ចំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសច្បង អស់ទាន

សង្ឃកេនោ វុច្ចន្តានិ កាវិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សសិស្សន្តិ
 សោតំ ឱទហិស្សន្តិ បក្កមិភត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ចេ-
 ទស្ស ។ វេទ បទ កិក្ខុវេ វស្សបកតោ កិក្ខុ សុណា-
 តិ អមុកស្មី តេរ អាវិសេ សម្ពហុលា កិក្ខុនិយោ
 សង្ឃកេនាយ បក្កមិភត្តិ ។ តត្រិ ទេ កិក្ខុនោ ឃិ
 យោតិ តា ទោ មេ កិក្ខុនិយោ ន មិក្ខា អបិទ យា
 តាសំ មិក្ខា តា មេ មិក្ខា តាហំ វិក្ខាមិ តា វុត្តា តា
 វត្តន្តិ កុកោ ទោ កតិយោ សង្ឃកេនោ វុត្តា ក-
 កវតា មា កតិយំ សង្ឃកេនោ វុច្ចន្តានិ កាវិស្សន្តិ
 មេ វចនំ សុស្សសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តិ បក្ក-
 មិភត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ចេទស្ស ។ វេទ បទ កិក្ខុវេ
 វស្សបកតោ កិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មី តេរ អាវិសេ
 សម្ពហុលាហំ កិក្ខុនិយំ សង្ឃ កិក្ខុនិយំ ។ តត្រិ ទេ
 កិក្ខុនោ ឃិ យោតិ តា ទោ មេ កិក្ខុនិយោ មិក្ខា

កុំលុបចិត្តនិការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកកុំលុបនោះមុខជាមិនធ្វើតាម មុខជា
 នឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យកាតាអញ មុខជាមិនធ្វើត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះ
 ហើយត្រចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វិស្វ តែមិនត្រូវអាបត្តិ
 ទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុល្អវិស្វហើយ
 បានពូជណឹងថា ក្នុងភាវសង្ខារនោះមានកិក្ខុច្រើនប្លែក ព្យាយាម
 ដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 កិក្ខុទាំងនោះមិនមែនជាមិត្តរបស់កាតាអញមែន ប៉ុន្តែថា កិក្ខុនិយោដែល
 ជាមិត្តរបស់កិក្ខុទាំងនោះ កិក្ខុទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់កាតាអញដែរ
 កាតាអញមិននិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងនោះ កិក្ខុទាំងនោះលុះកាតាអញ
 និយាយទៅហើយ មុខជាមិននិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងនោះថា វិនាសទាំង-
 ឡាយ កាលបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសដូច
 ពួកនាង កុំលុបចិត្តនិការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកកុំលុបនោះមុខជាមិនធ្វើ
 តាម មុខជាមិនប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យកាតាអញ មុខជាមិនធ្វើត្រចៀក
 ស្តាប់ ដូច្នោះហើយត្រចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វិស្វ តែមិន
 ត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុល្អវិស្វ
 ហើយ បានពូជណឹងថា ក្នុងភាវសង្ខារនោះសង្ឃមុខជាមិនបែកព្រោះ
 ពួកកិក្ខុច្រើនប្លែក ។ ក្នុងវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា

វិស្សនគយិកច្ឆន្ទា វិស្សនគនាមិ សង្ឃកេតោ ឧប្បន្នេ

តាហំ វត្តាមិ តុកុកោ ទោ ភតិធិយោ សង្ឃកេតោ
 វត្តា ភតវតា មា ភតិធិធិ សង្ឃកេតោ វុច្ឆន្តាតិ ក-
 វស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សសំស្សន្តិ សោតំ ទុទហិស្សន្តិគិ
 បត្តាមិត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សន្តេនស្ស ។ ឥទ បទ
 ភិក្ខុវេ វស្សបកោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មិ កិវ
 ភាវសេ សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុធិហិ សង្ឃោ ភិច្ឆោតិ ។
 តត្រ ទេ ភិក្ខុវោ ឯវំ ហោតិ តា ទោ មេ ភិក្ខុធិយោ
 ធិ មិត្តា អវិច យោ តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា តាហំ
 វត្តាមិ តា វត្តា តា វត្តន្តិ តុកុកោ ទោ ភតិធិយោ
 សង្ឃកេតោ វត្តា ភតវតា មា ភតិធិធិ សង្ឃកេតោ
 វុច្ឆន្តាតិ កវស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សសំស្សន្តិ សោតំ
 ទុទហិស្សន្តិគិ បត្តាមិត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សន្តេនស្ស ។

វិស្សនគយិកច្ឆន្ទាៈ ការបំបែកសង្ឃកេតនិលំបាកកិច្ចផែនចូលវិស្សា

ភិក្ខុទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់ភាគអញដោយពិត ភាគអញនឹងនិយាយ
 ប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃក្រដាសព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសច្រើន អស់ទាំងនាង កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែក
 សង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុនជាទីធ្វើតាមមុនជាប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យ
 ភាគអញ មុនជាទីធ្វើត្រឡប់ស្តាប់ ដូច្នោះហើយត្រឡប់សេចក្តី
 ទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វិស្ស តែមិនត្រូវតាមក្តីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវិស្សហើយ បានឮដំណឹងថា
 ក្នុងភាពសង្ខារសង្ឃមុនជាទីបំបែកព្រោះភិក្ខុនិច្ឆិក្ខុប ។ ក្នុងវេលា
 នោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះមិនមែនជាមិត្ត
 របស់ភាគអញពិតមែន កុំឆ្កែថា ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជាមិត្តរបស់
 ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ជាមិត្តរបស់ភាគអញដែរ ភាគ
 អញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះលុះភាគអញនិយាយ
 ទៅហើយ នឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃនាងទាំងឡាយ ការបំ-
 បែកសង្ឃក្រដាសព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសច្រើន ពួកនាងកុំចូល
 ចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុនជាទីធ្វើតាមមុនជាប្រាថ្នា
 ដើម្បីស្តាប់ពាក្យភាគអញ មុនជាទីធ្វើត្រឡប់ស្តាប់ ដូច្នោះហើយ
 ត្រឡប់សេចក្តីទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វិស្ស តែមិនត្រូវតាមក្តីទេ ។

[១៣] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាគរោ កិក្កា
 វិជ វស្សំ ឧបគន្ធការោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ
 អាណេចសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្កាវ វិជ វស្សំ ឧបគន្ធន្តិ ។
 វិជ វុដ្ឋាសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាណេចសុំ ។ អនុជានា-
 មិ កិក្កាវ យេន វិជ តន្តន្តិ ។ តេជ ទោ បទ
 សមយេន អញ្ញាគរោ កិក្កា ឧបកដ្ឋាយ វស្សុបថាយិ-
 កាយ សន្តេន គន្ធការោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ
 អាណេចសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្កាវ សន្តេ វស្សំ ឧប-
 គន្ធន្តិ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាគរោ កិក្កា
 ឧបកដ្ឋាយ វស្សុបថាយិកាយ ធាវិយ គន្ធការោ
 ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាណេចសុំ ។ អនុជានាមិ
 កិក្កាវ ធាវិយ វស្សំ ឧបគន្ធន្តិ ។

[១៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ទទួលបានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូល
 វស្សាក្នុងលំនៅរបស់គម្ពីរលោក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ពះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ រាប់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុចូលវស្សា ក្នុងលំនៅរបស់គម្ពីរលោក
 បាន ។ ឯលំនៅរបស់គម្ពីរលោកវិចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលសេចក្តីខ្ពះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំនៅគម្ពីរលោកនៅក្នុងទីណា រាប់អនុញ្ញាត
 ឱ្យភិក្ខុនៅក្នុងទីនោះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ទទួល កាលវិថុ
 ចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយពួកឈ្មួញរទេះ(១) ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ពះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រាប់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុចូលវស្សា
 ក្នុងពួកឈ្មួញរទេះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ទទួល កាលវិថុចូល
 វស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយទូក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលសេចក្តីខ្ពះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រាប់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូកបាន ។

១ ពួកដឹកថា ប្រជុំរទេះ ។

[១២] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ ភិក្ខុ
 វុត្តសុសិប វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ^(១) ។ មនុស្សា ទុដ្ឋាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាមិ ចិសាចិល្លុកាតិ^(២) ។ ភគ-
 វតោ ឯតមន្តំ អាហោទេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ វុត្តសុសិប វស្សំ
 ឧបកច្ឆន្តំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបន្តិ ទុក្កដស្សានិ ។ តេន
 ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ វុត្តវិជកិយោ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។
 មនុស្សា ទុដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាមិ
 មិកសុទ្ធកាតិ ។ ភគវតោ ឯតមន្តំ អាហោទេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ វុត្តវិជកិយោ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ
 អាបន្តិ ទុក្កដស្សានិ ។

[១៣] តេន ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ អដ្ឋោ-
 កាសេ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។ ទេវេ វស្សន្តេ វុត្តម្មលិចិ
 ទិម្ហាកោសិមិ ឧបទាវន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមន្តំ អាហោ-
 ទេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អដ្ឋោកាសេ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តំ
 យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបន្តិ ទុក្កដស្សានិ ។ តេន ទោ

• ១. ទេ ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ វុត្តសុសិប វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។ ២. ចិសាចិល្លុកាតិ កច្ឆន្តិ យោន្តេ ទិយន្តិ ។

[១៤] សម័យនោឯនិ មានភិក្ខុចូលវស្សក្នុងទីវាលដើម ។
 មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស និងជឿល បន្តបន្តិចថា ភិក្ខុទាំងនោះ
 ដូចជាពួកបិសាច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគន្ថទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សក្នុងទីវាលដើម
 ទេ ភិក្ខុណាចូល ភិក្ខុនោះត្រូវកាបក្តីខ្ចុះ ។ សម័យនោឯនិ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយចូលវស្សលើប្រឆាយលើ ។ ពួកមនុស្សក៏ពោលទោស
 និងជឿល បន្តបន្តិចថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកព្រាមម្រឹក ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគន្ថទ្រង់
 បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សលើប្រឆាយលើ
 ទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវកាបក្តីខ្ចុះ ។

[១៥] សម័យនោឯនិ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សក្នុងទីវាល ។
 ដល់វេលាភ្លឺនិព្វាន់មក ភិក្ខុទាំងនោះក៏ស្ទុះរត់ទៅកេប្បលើខ្នុរ យុវស្សុ
 ខ្នុរ (សំយាបច្នូរស្សុ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគន្ថទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
 ចូលវស្សក្នុងទីវាលទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវកាបក្តីខ្ចុះ ។ សម័យនោឯនិ

បទ សមយេន ភិក្ខុ អសេនាសនីកា វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ
 សីតេនបិ ឡោណបិ តិលមន្តិ ។ កកវតា ឯតមត្តំ
 អាណេសេសំ ។ ន ភិក្ខុវេ អសេនាសនីកេន វស្សំ
 ឧបកច្ឆន្តំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ ធរត្យនីកាយ វស្សំ
 ឧបកច្ឆន្តិ ។ មទុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ
 សេយ្យថាមិ ធរតាហកាតិ^(១) ។ កកវតា ឯតមត្តំ
 អាណេសេសំ ។ ន ភិក្ខុវេ ធរត្យនីកាយ វស្សំ ឧប-
 កច្ឆន្តំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន
 ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ ធរត្យ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។
 មទុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាមិ
 តោនាលកាតិ ។ កកវតា ឯតមត្តំ អាណេសេសំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ ធរត្យ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ
 ចានិយា វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។ មទុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ
 ទិយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាមិ តិក្ខិយាតិ ។ កកវតា

១ ឧ. ធរតាហកាតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាឥតមានទិសនាសនៈឡើយ កំលំបាកដោយ
 គ្រងកំខុរដោយតំដៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគន្លងបញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
 ចូលវស្សាដោយឥតមានទិសនាសនៈទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវតាបត្តិទុក្កដ ។
 សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងខួបខ្មោច ។ មទុស្សាទាំង
 ឡាយកំពាលទោស កិរិយា បទុបប្បិដ្ឋថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកដទៃ
 ដុះខ្មោច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះគន្លងបញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុង
 ខួបខ្មោចទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវតាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចូលវស្សាក្នុងឆ្នាំ ។ មទុស្សាទាំងឡាយកំពាលទោស កិរិយា
 បទុបប្បិដ្ឋថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកដទៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគន្លងបញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងឆ្នាំទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវតាបត្តិ
 ទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងតាវជិក ។
 មទុស្សាទាំងឡាយកំពាលទោស កិរិយា បទុបប្បិដ្ឋថា ភិក្ខុទាំងនោះ
 ដូចជាពួកដទៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មាន

ឯកមគ្គំ អាណោសុំ ។ ១ កំត្តុវេ ចាដំយា វស្សំ
ឧបគន្ធាត្ថំ យោ ឧបតច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ធុត្តដស្សាតិ ។

[១៦] គេន ទោ បទ សមយេន សាវត្ថិយា
សង្ឃេន កតិកា កតា ហោតិ អន្តរវិស្សំ ១ បញ្ចា-
ដេតត្ថំ ។ វិសាទាយ មិការាមាតុយា ធុត្តា កិក្ខុ
ឧបសង្កមិកា បព្វជំ យាចិ ។ កិក្ខុ ឯវមាហំសុ
សង្ឃេន ទោ អាវុសោ កតិកា កតា អន្តរវិស្សំ ១
បញ្ចាដេតត្ថំ អាគមេហំ អាវុសោ យាវ កិក្ខុ វស្សំ
វសង្កំ វស្សំ វុត្តា បញ្ចាដេស្សន្តិកំ ។ អថទោ គេ កិក្ខុ
វស្សំ វុត្តា វិសាទាយ មិការាមាតុយា ធុត្តាវ ឯកនិកេចុំ
ឯហំនាដិ អាវុសោ បព្វដាហិតំ ។ សោ ឯវមាមា
សចាហំ កន្តេ បព្វជិតោ អស្សំ អកិរមេយ្យមហំ
ននាចាហំ កន្តេ បព្វជិស្សន្តិកំ ។ វិសាទា មិការាមា
ឧជ្ឈាយតិ ទ័យតិ វិចារេតិ កតិ ហិ ចាម អយ្យ
ឯវុចំ កតិកំ កវិស្សន្តិ អន្តរវិស្សំ ១ បញ្ចាដេតត្ថំ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រីវិច្ឆេសក្កវិស្ស ម្ចាស់ភិក្ខុចំណុយ ភិក្ខុមិគត្រិវិច្ឆេស
វិស្សក្កនិកាវិចារេ ភិក្ខុណាបូល ត្រិវិច្ឆេសក្កវិស្ស ។

[១៦] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថិ សង្ឃបុរោហិតិកា (ប្តេជ្ញ)
ថា ភិក្ខុមិគត្រិវិច្ឆេសក្កវិស្សបុគ្គលកណ្តាលវិស្សឡើយ ។ ស្រាប់តែ
ចៅរបស់នាវិសាទាជាមាតាមិការសេដ្ឋីបានចូលទៅរកក្នុងភិក្ខុហើយសូម
នូវផ្លុំស ។ ភិក្ខុចំណុយក៏បាននិយាយទៅវិញយ៉ាងនេះថា ខែអ្នក
ដ៏មានអាយុ សង្ឃបុរោហិតិកាថា មិគត្រិវិច្ឆេសក្កវិស្សបុគ្គលកណ្តាល
កណ្តាលវិស្សឡើយ ខែអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូលផ្លុំសំរាប់ភិក្ខុចំណុយ
ចូលទៅចាំវិស្ស លុះចាំវិស្សរួចហើយនឹងបិច្ឆេស ។ គ្រានោះ ភិក្ខុចំណុយ
នោះលុះចាំវិស្សរួចហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចៅរបស់នាវិសា-
ទាជាមាតាមិការសេដ្ឋីថា ខែអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូលមកបូសក្នុងកាល
អន្សវនេះចុះ ។ បុរសនោះពាលកបយ៉ាងនេះវិញថា ចតិគ្រិលោកដ៏ចំរើន
ច្រសំនាដ៏ខ្ពុំកុណាបានបូសច្រស្រឡះហើយ ខ្ពុំកុណាគួរត្រេកអរពេក
ណាស់ បតិគ្រិលោកដ៏ចំរើន អន្សវនេះខ្ពុំកុណាខានបូសហើយ ។ នាវិ
វិសាទាជាមាតាមិការសេដ្ឋីគិតពាលៈទាស គំរេម្យិល បន្តបង្កើតថា លោក
ម្ចាស់ចំណុយមិគសមមើលនឹងប្តេកិកាបែបយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិគត្រិវិច្ឆេស

កំ កាល ធម្មោ ន ចរិតត្នោតំ ។ អស្សេនសុំ ទោ
 កិក្ខុ វិសាទាយ មំការាមតុយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ទ័យន្តិ-
 យា វិចារេន្តិយា ។ អថទោ តេ កិក្ខុ ភតវតា
 ឯតមត្តំ អាហេទេសុំ ។ ន កិក្ខុវេ ឯវុចា កតិកា
 កាតត្វា អន្តរវស្សំ ន បត្វាដេតត្វន្តិ យោ កាយ្យ
 អាបត្តិ ឧត្តដស្សតិ ។

[១៧] តេន . ទោ បន សមយេន អាយស្មតា
 ឧបទេន្តន សក្យបុត្តេន រត្តោ បសេននិស្ស កោស-
 លស្ស វស្សវិសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
 សោ តំ អាវិសំ កិច្ចត្ថោ អន្តស អន្តរមត្តេ ធ្វេ អាវិ-
 សេ តហ្មចិវកេ ។ តស្ស ឯតទហោសិ យន្តិចាហំ
 វមេសុ ធ្វីសុ អាវិសេសុ វស្សំ វសយ្យំ ឯវំ មេ តហ្ម
 ចិវំ ឧប្បន្តិស្សតិ ។ សោ តេសុ ធ្វីសុ អាវិសេសុ
 វស្សំ វសិ ។ រាជា បសេននិ កោសលោ ឧជ្ឈាយតិ
 ទ័យតិ វិចារេតំ កតំ ហិ ពាម អយ្យោ ឧបទេន្តោ
 សក្យបុត្តោ អម្ពាតំ វស្សវិសំ បដិស្សណំត្វា វិសំវ-
 ទេស្សតិ ននុ ភតវតា អនេកបរិយាយេន ឥសារិកោ

កុលបុត្ត ក្នុងកល្យាណវស្សសោ នកិក្ខុមិនត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌មានកំណត់
 កាលដូច្នោះទេ ។ កាលខាងវិសោគជាមាតាមិការសេដ្ឋីកំពុងពោលពោស
 និងរៀល បន្តបង្កប់ កិក្ខុទាំងឡាយកំពុងព្យាបាល ។ វេលានោះឯង កិក្ខុ
 ទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 បញ្ជាថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកតិការបរទេថា កិក្ខុមិន
 ត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកល្យាណវស្សទេ កិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវកាបត្តិខ្ពស់ ។

[១៧] សម័យនោះឯង បន្តដោយសក្យបុត្តដ៏មានអាយុពុទ្ធនិទ្ធជា
 ប្តេជ្ញាស្តេចបសេននិកោសលថា ទ័ពិទៅចាំវស្សាដោយបុរិមិការវស្សា ។
 បន្តនោះកាលដើរទៅកាន់អាវិសោគ ក៏បានឃើញពាវិសេនិក្ខិរាតំ
 កល្យាណដូរ ជាអាវិសោគចាំវេចិទ ។ បន្តនោះមានសេចក្តីគិរិះ
 យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញទៅចាំវស្សាក្នុងអាវិសោគចាំវេចិទនេះបុរ-
 ិមិទុរជាទ័ពិកេតដល់អាត្មាអញជាច្រើនដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ បន្ត
 នោះក៏បានទៅចាំវស្សាក្នុងអាវិសោគចាំវេចិទនោះ ។ ស្តេចបសេននិកោសល
 កំពោលពោស និងរៀល បន្តបង្កប់ថា លោកម្ចាស់បន្តដោយសក្យ-
 បុត្តពុទ្ធនិទ្ធជា អញទៅចាំវស្សាហើយ មិនសមបើទ័ពិធ្វើឲ្យខុស
 ពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គិរិះរៀលពាក្យមុសាវិទ

ករហិតោ មុសាវាទោ វេមណី បសន្តាតិ ។ អស្សា-
សុំ ទោ ភិក្ខុ រញ្ញា បសេននិស្ស កោសលស្ស
ឧដ្ឋាយន្តស្ស ជ័យន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្ត ជ័យន្ត វិចារេន្ត
កតំ ហិ ធាម អាយស្ម ឧបទន្តោ សក្សបុត្តោ រញ្ញា
បសេននិស្ស កោសលស្ស វិស្សាភិសំ បដិស្សណិក្ខា
វិសំវនេស្សតិ នទុ កកវតា អនេកមរិយាយេន មុសា-
វាទោ ករហិតោ មុសាវាទោ វេមណី បសន្តាតិ ។
អថទោ តេ ភិក្ខុ កកវតា ឯតមន្តំ អារោចេសុំ ។ អ-
ថទោ កកវ ឯតស្មី ឯនារេ ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុ-
សង្ឃំ សន្និទាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧបទន្តំ សក្សបុត្តំ
បដិប្បន្តំ សន្តំ កិវ ត្វំ ឧបទន្ត រញ្ញា បសេននិស្ស
កោសលស្ស វិស្សាភិសំ បដិស្សណិក្ខា វិសំវនេស្សតិ ។
សន្តំ កកវតិ ។ វិចារហិ តុន្តោ កកវ កតំ ហិ ធាម ត្វំ
មោយបុរិស រញ្ញា បសេននិស្ស កោសលស្ស វិស្សា-
ភិសំ បដិស្សណិក្ខា វិសំវនេស្សសិ នទុ មយោ មោ-
យបុរិស អនេកមរិយាយេន មុសាវាទោ ករហិតោ

ទ្រង់សរសើរតែការរៀនចាកពាក្យមុសាវាទដោយអនេកបរិយាយ ។
កាលស្តេចបសេននិកោសលកំភូនិកោលទោស តិះដៀល បទុបដ្ឋាប័
ភិក្ខុទាំងឡាយកំបាទព្វឡស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាដ៏ប ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះកំពោលទោស តិះដៀល បទុបដ្ឋាប័
បទុបដ្ឋាប័សក្សបុត្តដ៏មានកាយបុគ្គលប្តេជ្ញាស្តេចបសេននិកោសល
ថាទំនំនៅចាំវិស្សហើយមិនសមរម័និទ្ធិឱ្យទុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភោគទ្រង់តិះដៀលពាក្យមុសាវាទ ទ្រង់សរសើរតែការរៀន
ចាកពាក្យមុសាវាទដោយអនេកបរិយាយ ។ វេលាមោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
គិតបទុលសេចក្តីចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភោគ ។ ព្រះដ៏មាននេះ
ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភោគទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃកុនិវេលានោះ
ហើយទ្រង់សួរចំពោះបទុបដ្ឋាប័សក្សបុត្តដ៏មានកាយថា បទុបដ្ឋា ក្នុងអ្នក
ឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេននិកោសលថាទំនំនៅចាំវិស្ស ហើយធ្វើ
ឱ្យទុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ បទុបដ្ឋាប័ក្របទុលថា ចតិត្រិះ
ដ៏មានព្រះភោគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានពោធិ៍ទ្រង់បញ្ជូនថា
ម្ចាស់មោយបុរេ អ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេននិកោសលថាទំនំ
នៅចាំវិស្សហើយ មិនសមរម័និទ្ធិឱ្យទុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ម្ចាស់
មោយបុរេ គាត់គឺបានតិះដៀលពាក្យមុសាវាទ បានសរសើរតែការរៀន

មុនរាងគា វេរមណី ពសគ្នា ទេតំ ខោយបុរិស អប្បសង្ខា-
 រំ ក ចសាធាយ ។ មេ ។ វិគរហិត្តា ធម្មំ គាដំ កក្កា
 កិក្កុ អាមន្តសំ ឥន បទ កិក្កុវេ កិក្កុនា វស្សាវសោ
 ចដំស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ
 កត្តន្តោ ចស្សតិ អន្តរមត្តេ ទ្វេ អាវាសេ ធម្មាចិកតោ ។
 ឥស្ស វរំ ហោតិ យទ្ធតាហំ ឥមេសុ ទ្ធិសុ អាវាសេសុ
 វស្សំ វសេយ្យំ វរំ មេ ធម្មំ ចិវំ ឧប្បទ្ធិស្សតិ ។
 សោ ឥសុ ទ្ធិសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសតិ ។ ឥស្ស
 កិក្កុវេ កិក្កុនោ បុរិមិកា ច ទ បញ្ញាយតិ ចដំស្សុវេ
 ច អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ឥន បទ កិក្កុវេ កិក្កុនា
 វស្សាវសោ ចដំស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ
 តំ អាវាសំ កត្តន្តោ ធម្មាធា ឧទោសដំ កកោតិ
 ចាដំមនេ^(១) វិហារំ ឧបេតិ សេបាសនំ បញ្ញាមេតិ ចា-
 ចិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាមេតិ បរិវេណំ សឌ្ឍន្តតិ ។
 សោ កុទ្ធហោវ អករណីយោ បក្កមតិ ។ ឥស្ស កិក្កុវេ

១ ១ បាដិច្ចទេ ។

ចាកពាក្យមុនសាវ័ទ ដោយអនតបរិយាយ ម្ចាស់ខោយបុរស កំរើ
 មេនឹងបានដឹកទាំងពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រេដូច្នោះជ្រេដូច្នោះឡើយក៏ទេ ។ មេ ។
 ទ្រង់បន្ទាសហើយធ្វើទ្រង់ចម្លែកថា រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្កុទាំងពួកយមក
 ថា ម្ចាស់កិក្កុទាំងពួកយ ក្នុងសាលានោះ បើកិក្កុបានទទួលប្តេជ្ញាថា
 នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្កុនោះកំពុងវិគរហិត្តា
 អាវាសនោះកំពុងវិញ្ញាណកំរើក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ជាភាវសមាទ
 ចិវិច្រៃ ។ កិក្កុនោះមានលេចក្តីត្រិះយោងនេះថា ធ្វើដូច្នោះ គួរកត្តា
 អញ្ជូនទីនៅចាំវស្សា ក្នុងភាវសទាំងពីរនេះចុះ ចិវិមុខជាទីដឹកដល់
 កត្តាអញ្ជូនចិវិច្រៃ ដោយភាពយោងនេះ ។ កិក្កុនោះកំរើនៅចាំវស្សា
 ក្នុងភាវសទាំងពីរនោះ ។ ម្ចាស់កិក្កុទាំងពួកយ បុរិមិកាវស្សាមេសំ
 កិក្កុនោះមិនប្រាកដផង កិក្កុនោះត្រូវតាមគំនិតក្នុង គ្រោងទទួលពាក្យ
 ប្តេជ្ញាផង ។ ម្ចាស់កិក្កុទាំងពួកយ ក្នុងសាលានោះ បើកិក្កុបាន
 ទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្កុនោះកាល
 នឹងដើរទៅកាន់ភាវសនោះ ក៏ធ្វើទុក្ខសមាទាមិក្រៃ លុះដល់ថ្ងៃ
 ទ្រាត ទើបចូលទៅវិញ គ្រាលសេនាសនៈដំកល់ទឹកទាំងទឹកប្រិ
 គ្រាស់ ទោសប្រាសចិវិច្រៃវេលា ។ ក្នុងវិច្ឆារាងនី កិក្កុនោះដកមាន
 កិក្កុទាំងពួកធ្វើឡើយ ហើយកំរើចេញទៅ ។ ម្ចាស់កិក្កុទាំងពួកយ

វិស្សបទាយិកបច្ចុប្បន្ន បដិស្សបទាយិកបច្ចុប្បន្ន

កិក្ខុទោ បុរិមិកា ច ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ឥធិ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុទោ វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កុច្ឆន្តោ ពហិដ្ឋា ឧចោសថំ ករោតិ ចា-
 ដិមទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសធំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ កទហេវ សក្ការណីយោ បញ្ញមតិ ។ តស្ស កិក្ខុវេ
 កិក្ខុទោ បុរិមិកា ច ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ឥធិ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុទោ វស្សវាសោ
 បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កុច្ឆន្តោ ពហិដ្ឋា ឧចោសថំ ករោតិ ចាដិមទេ វិហារំ
 ឧបេតិ សេនាសធំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ភ្នំហតិហំ វសិ-
 ក្ខា អក្ការណីយោ បញ្ញមតិ ។ តស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុទោ បុរិមិកា ច ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាមត្តិ ទុក្ខ-
 ដស្ស ។ ឥធិ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុទោ វស្សវាសោ ប- ដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កុច្ឆន្តោ

វិស្សបទាយិកបច្ចុប្បន្ន បុរិមិកាបច្ចុប្បន្ន ប្រាសាទទូលពាក្យប្រដាប់

ឯបុរិមិកាវស្ស របស់កិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ
 ព្រោះទទួលពាក្យប្រដាប់ផង ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ
 បើកិក្ខុបានទទួលប្រដាប់ទាំងនោះនៅចាំវស្សដោយបុរិមិកាវស្សហើយ ។ កិក្ខុ
 នោះកាលដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើរបោសថទាំងគ្រប់ លុះដល់ថ្ងៃ ១
 ពេទ្យទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកទាន់ទឹកប្រើប្រាស់
 បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះ កិក្ខុនោះច្រកចោយដោយកិច្ចត្រូវធ្វើ
 ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សរបស់កិក្ខុនោះ
 ក៏មិនប្រាកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាមត្តិទុក្ខដព្រោះទទួលពាក្យប្រដាប់ផង ។
 ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្រដាប់ ទៅចាំ
 វស្សដោយបុរិមិកាវស្សហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាស-
 នោះក៏ធ្វើរបោសថទាំងគ្រប់ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេទ្យទើបចូលទៅកាន់វិហារ
 ក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកទាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិ-
 វេណ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីនឹងគួរធ្វើឡើយ ហើយ
 ក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សរបស់កិក្ខុនោះក៏មិន
 ប្រាកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាមត្តិទុក្ខដព្រោះទទួលពាក្យប្រដាប់ផង ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្រដាប់នៅចាំវស្ស
 ដោយបុរិមិកាវស្សហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ

វិធីបដិសេធ បញ្ចវគ្គ

តហ៍ន្ទា ឧទោសដំ តាកោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ
 សេនាសដំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋា-
 បេតិ បរិវេណំ សឌ្ឍដ្ឋតិ ។ សោ ភ្នំហតិហំ វសិក្ខា
 សត្តាហត្តរណីយេ បញ្ញមតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 បុរិមិកា ច ឧ បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ដស្ស ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វស្សវាសោ ប-
 ដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ នាវាសំ កច្ច-
 តោ តហ៍ន្ទា ឧទោសដំ តាកោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ
 សេនាសដំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋា-
 បេតិ បរិវេណំ សឌ្ឍដ្ឋតិ ។ សោ ភ្នំហតិហំ វសិក្ខា
 សត្តាហត្តរណីយេ បញ្ញមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ
 តហ៍ន្ទា វតិហមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា
 ច ឧ បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ឥធិ
 បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ
 បុរិមិកាយ ។ បេ ។ សោ ភ្នំហតិហំ វសិក្ខា សត្តាហត្ត-
 រណីយេ បញ្ញមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ កត្តោ សង្ខិ-
 វដ្ឋំ តាកោតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច

វិធីបដិសេធ បញ្ចវគ្គ

កិធ្វើទេហុសថវាសិក្រ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កេចទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រាល
 សេនាសនៈ ដំកល់ទឹកដាច់ ទឹកប្រិប្រាសំ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។
 ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីថ្ងៃដំបើងចេញទៅដោយសក្តាហត្តរណីយ ។ ភិក្ខុនោះ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សរបស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដំនែរទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាដៅវិស្ស ដោយបុរិមិកា
 វស្សហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់ពាលសនោះក៏ធ្វើទេហុសថ
 វាសិក្រ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កេចទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រាលសេនា-
 សនៈ ដំកល់ទឹកដាច់ ទឹកប្រិប្រាសំ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុ
 នោះនៅអស់ពីថ្ងៃដំបើងចេញទៅដោយសក្តាហត្តរណីយ ។ ភិក្ខុនោះ
 នៅវាសិក្រ (ពាលស) ហួស ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិមិកាវស្ស របស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដំនែរ
 ទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
 ទទួលប្តេជ្ញាដៅវិស្សដោយបុរិមិកាវស្សហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ
 នៅអស់ពីថ្ងៃដំបើងចេញទៅដោយសក្តាហត្តរណីយ ។ ភិក្ខុនោះវិល
 ត្រឡប់មកវិញក្នុងរក្សដំថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សរបស់

វស្សបទដ៏ក្រីក្រ មនីស្សវិទ្យាសាស្ត្រ

បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាមត្តិ ។ ឥឡ បទ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុវេ វស្សវាសោ បដិស្សវេតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ កត្តន្តោ ពហិដ្ឋា ឧទោសដិ កកោតិ
 ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសដំ បញ្ញាយតិ ចាដិយំ
 បរិកោដិយំ ឧបដ្ឋាយតិ បរិវេណំ សម្មទ្ធិតិ ។ សោ
 សត្តាហំ អនាមតាយ បវរណាយ សករណីយោ បញ្ញា-
 មតិ ។ អាគន្ធម្យ វា សោ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ តំ អាវាសំ
 ច វា អាគន្ធម្យ ។ តស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ បុរិមិកា
 ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាមត្តិ ។ ឥឡ បទ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុវេ វស្សវាសោ បដិស្សវេតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ កត្តន្តោ ឧទោសដិ កកោតិ ចាដិបទេ
 វិហារំ ឧបេតិ សេនាសដំ បញ្ញាយតិ ចាដិយំ បរិកោដ-
 ិយំ ឧបដ្ឋាយតិ បរិវេណំ សម្មទ្ធិតិ ។ សោ តនមោ
 អករណីយោ បញ្ញាមតិ ។ តស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ បុរិ-
 មិកា ច ឧ បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាមត្តិ ឧក្ក-
 េស្ស ។ ឥឡ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ វស្សវាសោ

វស្សបទដ៏ក្រីក្រ ត្រីកោដិក្ខុវេត្រៃទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

កិក្ខុវេតិក្រៃកដដដ កិក្ខុវេតិក្រៃកបត្តិ ត្រៃទទួលពាក្យប្តេជ្ញា ។
 ម្ចាស់កិក្ខុវេតិក្រៃក ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុវេតិក្រៃកប្តេជ្ញាគេដៅ
 ចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុវេតិក្រៃកប្តេជ្ញាគេដៅ
 អាវាសនានេះក៏ធ្វើទោសដ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោចចូលទៅដៅវិហារ
 ក្រាលសេនាសនៈ ដកដំបូងទឹកដាច់ ទឹកប្រិប្រាសំ ទោសប្រាសទិបរិ-
 វេណ ។ កិក្ខុវេតិក្រៃកប្តេជ្ញាគេដៅទៅដៅថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបរិវេណ ក៏ប្រកប
 កិក្ខុវេតិក្រៃកប្តេជ្ញាគេដៅដោយចេញទៅ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេតិក្រៃក កិក្ខុវេ
 ប្តេជ្ញាគេដៅអាវាសនានេះ មិនប្តេជ្ញាគេដៅអាវាសនានេះ ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុវេតិក្រៃក ឯបុរិមិកាវស្សាបេសកិក្ខុវេតិក្រៃកដដដ កិក្ខុវេតិក្រៃក
 ត្រៃកបត្តិត្រៃទទួលពាក្យប្តេជ្ញា ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេតិក្រៃក ក្នុង
 សាសនានេះ បើកិក្ខុវេតិក្រៃកប្តេជ្ញាគេដៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សា
 ហើយ ។ កិក្ខុវេតិក្រៃកប្តេជ្ញាគេដៅអាវាសនានេះក៏ធ្វើទោសដ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច
 ទើបចូលទៅកាន់វិហាររៀចក្រាលសេនាសនៈ ដកដំបូងទឹកដាច់ ទឹកប្រិ-
 ប្រាសំ ទោសប្រាសទិបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង កិក្ខុវេតិក្រៃកប្តេជ្ញា
 រាល់ទិវាធ្វើទៀយ ហើយតំដយចេញទៅ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេតិក្រៃក
 ឯបុរិមិកាវស្សាបេសកិក្ខុវេតិក្រៃកដដដ កិក្ខុវេតិក្រៃកបត្តិក្រៃ
 ត្រៃទទួលពាក្យប្តេជ្ញា ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេតិក្រៃក ក្នុងសាសនានេះ

បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមីកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ
 ភត្តា ឧបោសថំ កកោតិ ចានិមនេ វិហារំ ឧបេតិ
 សេចាសនំ បញ្ញាយេតិ ឆានិយំ ចរិកោជនិយំ ឧប-
 ដ្ឋាយេតិ បរិវណំ សម្មន្ទតិ ។ សោ ភពហោវ ស-
 កាណិយោ បញ្ញមតិ ។ មេ ។ សោ ធ្វ្រិហតិហំ
 វសិត្តា អកាណិយោ បញ្ញមតិ ។ មេ ។ សោ ធ្វ្រិហ-
 តិហំ វសិត្តា សកាណិយោ បញ្ញមតិ ។ មេ ។ សោ
 ធ្វ្រិហតិហំ វសិត្តា សក្កាហកាណិយេន បញ្ញមតិ ។
 សោ តំ សក្កាហំ ពហិទ្ធា វិនិទាយេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ បុរិមីកា ធ ធ បញ្ញាយេតិ បដិស្សវេ ច
 អបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ សោ ធ្វ្រិហតិហំ វសិត្តា
 សក្កាហកាណិយេន បញ្ញមតិ ។ សោ តំ សក្កាហំ អន្តោ
 សន្និវន្តំ កកោតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមីកា ធ
 បញ្ញាយេតិ បដិស្សវេ ច អបត្តិ ។ នន បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ វស្សាភសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមីកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ ភត្តា ឧបោសថំ កកោតិ ចានិមនេ

បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថាទៅចាំវស្សា ដោយបុរិមីកាវស្សាហើយ ។
 ភិក្ខុនោះទៅកាន់កាប់សន្លោះកំប្លើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃទី ១ រោច ទើប
 ចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ចំការប្រិ
 ប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះកំ
 ប្រកបដោយកិច្ចវិជ្ជាស្រ្តីធ្វើទីបឋមយោចេញទៅ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះ
 អស់ពីរថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ថយចេញទៅ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអ-
 ពីរថ្ងៃ ប្រកបដោយកិច្ចការក៏ថយចេញទៅ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះនៅ
 អស់ពីរថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសក្កាហកាណិយ ។ ភិក្ខុនោះនៅ
 ខាងក្រៅ (ភាវស) ឱ្យចូលពីរថ្ងៃនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិមីកាវស្សា មេសំភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវតាចកិច្ចក្នុង
 ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរថ្ងៃ ក៏ថយ
 ចេញទៅដោយសក្កាហកាណិយ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវចាំវស្សាក្នុងកេង
 ពីរថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមីកាវស្សាមេសំភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដ
 ផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវតាចកិច្ចព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាលានោះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថាទៅចាំវស្សា
 ដោយបុរិមីកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់កាប់សន្លោះកំប្លើឧបោសថ
 លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ

វិស្សន្តបទដ្ឋកថា បដិស្សវចនបទ

វិហារំ ឧបេតិ សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ ចានិយំ បរិកោដ-
និយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ សត្តាហំ
អនាគតាយ បរិវេណាយ សករណីយោ បញ្ញមតិ ។
អាតុច្ឆយ្យ វា សោ កិក្ខុវេ កិក្ខុ តំ អាវាសំ ឧ វា
អាតុច្ឆយ្យ ។ ភស្សុ កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច
បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។

[១៨] ឥឡ បដ កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ វស្សុវាសោ បដិស្សុ-
តោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ ភច្ឆន្តោ
ពហិក្ខា ឧបោសដំ ករោតិ ចានិយំ បរិកោដនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិ-
វេណំ បញ្ញាបេតិ ចានិយំ បរិកោដនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិ-
វេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ភនហោវ អករណីយោ បញ្ញម-
តិ ។ ភស្សុ កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ឧ បញ្ញាយតិ
បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ដុក្កដស្ស ។ ឥឡ បដ កិក្ខុវេ កិក្ខុ-
នោ វស្សុវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ
តំ អាវាសំ ភច្ឆន្តោ ពហិក្ខា ឧបោសដំ ករោតិ ចានិយំ បរិកោដ-
និយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ភនហោវ

វិស្សន្តបទដ្ឋកថា បដិស្សវចនបទ

ដំគលំទិកធានំទិកេប្រិប្រាសំ ។ បុសប្រាសទិបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោ
កាលបរិវេណំ វា វិស្សន្តបទដ្ឋកថា កំប្រកចដោយភិក្ខុ ហើយ
ថយចេញទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោមេកគាន់អាវាសនោក្តិ
មិនបាទមកក្តី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សុ របស់ភិក្ខុនោ
កំប្រាគដផង ភិក្ខុនោមិនត្រូវតាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

[១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាទ
ទទួលប្តេជ្ញាគេថាទៅចាំវស្សុដោយបច្ឆិមិកាវស្សុហើយ ។ ភិក្ខុនោកាល
នឹងដើរទៅកាន់អាវាសនានោះក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់វិថុ ១ រោច
ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបត្រាលសេនាសនៈ ដំគលំទិកធានំ ទិកេប្រិ
ប្រាសំ បុសប្រាសទិបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោអង្គមានភិក្ខុភ្នំ កំចៀស
ចេញទៅក្នុងវិថុនោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សុ របស់
ភិក្ខុនោក៏មិនប្រាគដផង ភិក្ខុនោត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះទទួលពាក្យ
ប្តេជ្ញាផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាទ
ទទួលប្តេជ្ញាគេថាទៅចាំវស្សុ ដោយបច្ឆិមិកាវស្សុហើយ ។ ភិក្ខុនោ
កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនានោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់វិថុ
១ រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបត្រាលសេនាសនៈ ដំគលំទិក
ធានំ ទិកេប្រិប្រាសំ បុសប្រាសទិបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោមាន

សករណីយោ បក្កមតិ ។ មេ ។ សោ ធ្វើហតិហំ វសិត្តា
 អករណីយោ បក្កមតិ ។ មេ ។ សោ ធ្វើហតិហំ វសិត្តា
 សករណីយោ បក្កមតិ ។ មេ ។ សោ ធ្វើហតិហំ វសិត្តា
 សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ
 តហំន្តា វិតិទាមេតិ ។ តស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ បដិមិកា
 ច ឧ បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។ ឥធន
 បដ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ វស្សាវសោ បដិស្សតោ ហោតិ
 បដិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កត្តន្តោ តហំន្តា ឧបោ-
 សថំ កកោតំ ចាដិបដេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ
 បញ្ញាយតិ ចាដិយំ បរិកោដិយំ ឧបន្ទាមេតិ បរិវេណំ
 សឌ្ឍតំ ។ សោ ធ្វើហតិហំ វសិត្តា សត្តាហករណីយេន
 បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សឌ្ឍតំ កកោតំ ។
 តស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ បដិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ
 ច អបាបត្តិ ។ ឥធន បដ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ វស្សាវសោ បដិ-
 ស្សតោ ហោតិ បដិមិកាយ ។ មេ ។ សោ សត្តាហំ

កិច្ចវិជយត្រូវធ្វើចៀសចេញទៅក្នុងវិជយនាង ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះទៅអស់
 ពីរដើម្បី ឥធនភិក្ខុធ្វើចៀសចេញទៅ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះទៅអស់
 ពីរដើម្បី មានកិច្ចវិជយត្រូវធ្វើចៀសចេញទៅ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះទៅអស់
 ពីរដើម្បី កិច្ចវិជយទៅដោយសត្តាហករណីយេ ។ ភិក្ខុនោះទៅអស់
 ក្រៅហ្មសកំណត់ពីរដើម្បីនោះទៅ ។ បដិមិកាវស្សរបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដ
 ផង ភិក្ខុនោះត្រូវតែបក្កមតិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេទៅចាំវស្សាដោយ
 បដិមិកាវស្សហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងចេញពីទៅកាន់តាវសនោះ
 ក៏ធ្វើទោសផងក្រៅ លុះផលវិជយ រោចទើបចូលទៅកាន់វិហាររៀប
 ក្រាយសេនាសនៈ ឥតលំទឹកតាម ទឹកប្រើប្រាស់ រោចស្រាសទឹកដៃរោ ។
 ភិក្ខុនោះទៅអស់ពីរដើម្បីហើយក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយេ ។
 ភិក្ខុនោះត្រូវបរិលាញក្នុងរាងពីរដើម្បីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិមិកា
 វស្សរបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវតែបក្កមតិព្រោះទទួលពាក្យ
 ប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលពាក្យ
 ប្តេជ្ញាគេទៅចាំវស្សាដោយបដិមិកាវស្សហើយ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើ

វិស្សបទយកច្ឆន្ទក បដិស្សវិទ្ធក្នុងបង្គំ

អនាគតាយ កោមុទិយា ពាតុម្ពាសិទិយា សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ អាគទ្មេយ្យ វ សោ កិក្កុវេ កិក្កុតំ អាវាសំ
 ១ វ អាគទ្មេយ្យ ។ ឧស្ស កិក្កុវេ កិក្កុវោ បច្ឆិមំកា
 ១ បញ្ញាយតិ បដិស្សេយ ១ អនាបត្តិ ។ ឥធម បទ កិក្កុវេ
 កិក្កុតា វស្សវាសោ បដិស្សតោ យោតំ បច្ឆិមំកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ ឧត្តា ឧចោសទំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ
 ធុរេតំ សេនាសទំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិកោដិយំ
 ធុបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មដ្ឋតំ ។ សោ តទយោ អករ-
 ណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ តទយោ សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ផ្ទំហតំហំ វសិក្ខា អករណីយោ
 បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ផ្ទំហតំហំ វសិក្ខា សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ផ្ទំហតំហំ វសិក្ខា សត្តាហករ-
 ណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ តហិក្ខា វិភិទា-
 មេតិ ។ ឧស្ស កិក្កុវេ កិក្កុវោ បច្ឆិមំកា ១ ១ បញ្ញា-
 យតិ បដិស្សេយ ១ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បេ ។ សោ ផ្ទំហ-
 តំហំ វសិក្ខា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ

វិស្សបទយកច្ឆន្ទក ត្រូវអាបត្តិធុក្កដស្សៈទទួលពាក្យច្បង

នៅខ្លះ វេ ថ្ងៃទៀតចិន្តវិជ្ជាថ្ងៃច័ក្កទៀតវិទ្ធកុម្មុ វិជ្ជាជាតំបំ ៤ វៃ
 វៃថ្ងៃក្រៀង (១៨ កើតវិទ្ធកុម្មុ) ធានកិច្ចវិជ្ជាត្រូវធ្វើកំចៀសចេញ
 ទៅ ។ ម្ចាស់កិច្ចវិជ្ជាខ្សោយ កិច្ចការបានមកកាន់កាប់សោះភ្នំ មិនបាន
 មកភ្នំ ។ ម្ចាស់កិច្ចវិជ្ជាខ្សោយ បច្ចិមិការវស្សរបស់កិច្ចការកំប្រាកដផង
 កិច្ចការមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យច្បងផង ។ ម្ចាស់កិច្ចវិជ្ជាខ្សោយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើកិច្ចបានទទួលច្បងគេថាទៅចាំវស្សដោយបច្ចិមិកា
 វស្សហើយ ។ កិច្ចការទៅកាន់កាប់សោះហើយក៏ធ្វើទោសថវស្ស
 ថ្ងៃទៀត ពេទៀតចូលទៅកាន់វិហារប្រើប្រាស់សេនាសនៈ ដំកល់ទឹកដាន់
 នឹងទឹកច្រីប្រាស់ បោសប្រាសទិចរិវេណ ។ កិច្ចការដេកមានកិច្ចវិជ្ជា
 ចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ កិច្ចការមានកិច្ចវិជ្ជាត្រូវធ្វើកំចៀស
 ចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ កិច្ចការនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ដេកមានកិច្ចវិជ្ជា
 កំចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កិច្ចការនៅអស់ពីរបីថ្ងៃមានកិច្ចវិជ្ជាត្រូវធ្វើ
 កំចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កិច្ចការនៅអស់ពីរបីថ្ងៃកំចៀសចេញទៅ
 ដោយសត្តាហករណីយ ។ កិច្ចការនៅទាន់ត្រូវហួសកំណត់ថ្ងៃទៅ ។
 ម្ចាស់កិច្ចវិជ្ជាខ្សោយ បច្ចិមិការវស្សរបស់កិច្ចការកំប្រាកដផង កិច្ចការ
 ត្រូវអាបត្តិធុក្កដស្សព្រោះទទួលពាក្យច្បងផង ។ បេ ។ កិច្ចការនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ
 កំចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ កិច្ចការត្រូវហួសវិញក្នុង

សត្តាហំ អន្តោ សង្កិវដ្តំ កករោតំ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 យោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។
 ឥច បច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុយា វស្សាវសោ បដិស្សុតោ
 យោភិ បច្ឆិមិកាយ ។ បេ ។ សោ សត្តាហំ អនាគ-
 កាយ កោមុទិយា ចាគុញ្ញាសិទិយា សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ អាគច្ឆយ្យ វា សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តំ
 អាវាសំ ច វា អាគច្ឆយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុយោ
 បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិភិ ។

ស្សបទាយិកច្ចុទ្ធកំ ឆើយំ ។

តស្សន្ទាតំ

- [១៧] ឧបកន្តំ កតា បេវ
- កតិ អន្តវស្ស ច
- ច ឥច្ឆិ ច សត្តិច្ច

ពេន ជវៃថ្ងនោ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចុមិកាវស្សរបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រា-
 កដផនីភិក្ខុនោះមិនត្រូវកាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាដេញដោលចាំវស្សដោយ
 បច្ចុមិកាវស្សហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើនៅទុះជវៃថ្ងទៀតនឹងផល
 ថ្ងជាទីកន្លែងក្នុងមុខ គឺថ្ងជាដំបែងវៃថ្ងទៀត(ទ្រវេកិវទកត្តិក) មាន
 ភិច្ចវិស្សត្រវៃប្តីត្រវៃសេចក្តីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់
 អាវាសនោះក្តី មិនបាច់មកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចុមិកាវស្សរបស់
 ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវកាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

ចប់ ស្សបទាយិកច្ចុទ្ធកំ ទំ ៣ ។

• ព្រះបទវស្សបទាយិកច្ចុទ្ធកំ ខ្លះខាង គី

[១៧] រឿងព្រះដំបាប់ព្រះកាគទ្រង់ឥន្ទញ្ញាភិក្ខុចូល
 វស្សា ១ ពួកភិក្ខុគិតថា យើងត្រូវចូលវស្សាក្នុងពេលណា ហ្ន៎ ១
 ពួកភិក្ខុគិតថាថ្ងចូលវស្សារបើមានបុន្នាទយោនី ១ ពួកភិក្ខុខ្លះ
 ភិក្ខុបានចូលវស្សហើយចេញដំរើទៅកាន់បារិកក្នុងពណ្តាល
 វស្សា ១ មិនប្រាថ្នាទីនិច្ចលវស្សា ១ វេលាជិតចូលវស្សហើយ
 ក្នុងដើរចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ១ ស្តេចវិមុសារប្រាថ្នាទីនី

វិស្សបទាយិកត្ថន្តរោ ឧត្តរគាថា

ទុក្ខត្បិក្កំ ធម្មាសកោ
 តិណោ មាតា ច មិត្តា
 ភាតា ច មថ ញាតកោ
 កំគុកតិកោ វិហារោ
 កំណុំ មាមិ សំវិសេនា
 ចោរោ លោ មិសោមិ
 ឧទ្ធិ ឧទុកយេន ច
 វុទ្ធានកេន វុទ្ធាសិ
 តហុតក ច តាយកា
 លូទប្បណិទសច្យាយ
 កេសដ្ឋមដ្ឋកេន ច
 ឥភិ វេសិ កុហិ ច
 មណ្ឌកោ ញាតកេន ច
 រាជា ចោរោ ទុត្តា ធិនិ

វិស្សបទាយិកត្ថន្តរោ ឧត្តរគាថា

លើកទី ១ ឧបាសកបានឱ្យគេសាងវិហារចំពោះសេនិវុទ ភិក្ខុ
 មានដំម្លិ ១ មាតាធិនិមិត្តាមេសំភិក្ខុមានដំម្លិ ១ បឋិប្បុនាមេសំភិក្ខុ
 មានដំម្លិ ១ ញាតិាមេសំភិក្ខុមានដំម្លិ ១ អ្នកធ្វើការល្មើសមេសំ
 ភិក្ខុមានដំម្លិ ១ វិហារទ្រុទេទ្រាម ១ សក្ខុសាចារប្រើរបៀបពួក
 ភិក្ខុសក្ខុមានវិសម្រេចប្រើប្រាស់ពួកភិក្ខុសក្ខុមានប្រើប្រាស់ពួក
 ភិក្ខុ ១ ពួកមិសោមិប្រើប្រាស់ពួកភិក្ខុ ១ កើតឆេះស្រែកធិនិឆេះ
 សេនាសនៈ ពំនិតរឿងទំតកវនិលចស្រែក ទុចោមេកកំនិទៅ
 ក្នុងស្រែក ១ ពួកទាយកដោះច្រើនឥតមានសព្វជ្រះថ្លា ១ ភិក្ខុនៅ
 ចាំសព្វក្នុងគាត់សដ៏ទៃហើយមិនដែលបានកោដទេសៅហ្មឺនយូរ
 ឧត្តរគាថាទ្រុកេពញាលេញ ១ ភិក្ខុនៅចាំសព្វហើយមិនដែល
 បានកោដទេសព្រមសប្បាយ ១ ភិក្ខុបានកេសដ្ឋៈដាច់សប្បាយ
 ហើយកែមិនបានទេបដ្ឋាភិសម្បត្តា ១ ស្រីប្រិលោមភិក្ខុ ១ ស្រី
 ផ្កាមាសប្រិលោមភិក្ខុ ១ គាត់ម្តាយកុហាប្រិលោមភិក្ខុ ១ មនុស្ស
 ភ្នើយប្រិលោមភិក្ខុ ១ ញាតិប្រិលោមភិក្ខុ ១ ស្តេចប្រិលោម
 ភិក្ខុ ១ ពួកចារប្រិលោមភិក្ខុ ១ ពួកអ្នកលេងប្រិលោមភិក្ខុ ១ ភិក្ខុ

កេនា អដ្ឋវិទេន ច
 វង្សា សត្វា ច ធាតុ ច
 សុសារ វិជកាយ ច
 អន្លោកាលេ វស្សាវសោ
 អាលោកាយ ធាតុ ច
 ចរិត្តិកា ធាតុ ច
 ចាដិយា ច ឧបទ្ធក្រ
 កតិកា ច ឧបទ្ធក្រ
 តហ៍ត្វា ច ឧបទ្ធក្រ
 បុរិមិកា ច បុរិមិកា
 យថាញាយេ ធាតុ^(១) យោជយេ
 អគារណីយោ^(២) បញ្ចមតិ
 សគារណីយោ^(៣) តថេវ ច
 ទ្ធិហតិយា ច បុរិមិកា^(៤)

១ ឧ. យថាញាយេ ។ ២ ប. អគារណី ។ ៣ សគារណី ។ ៤ បុរិមិកា ។

យើញកំណប់ទ្រព្យ ។ ភិក្ខុយើញភិក្ខុច្រើនបូព្វា យាមបំបែក
 សង្ឃ ។ ភិក្ខុ ៨ ភិក្ខុបុរាណដំណឹងថា ភិក្ខុនីភិក្ខុនីព្វាយាមបំ-
 បែកសង្ឃ ។ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុលោក ។
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងភូមិញាមេ ។ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងភូមិ ។
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងភូមិឈើ ។ ភិក្ខុចូលវស្សាលើប្រាសាទឈើ ។
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីកំលោះ ។ ភិក្ខុចាំវស្សាភក្ដីភាគទិសឧស្សាហៈ ។
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងខ្នងខ្នាត ។ ក្រោមឆ្នូត ។ ក្នុងពារីទឹក ។
 សង្ឃធ្វើប្តូរគ្នាថា ភិក្ខុបំបែកបុរេប្រវត្តិវស្សា ។ ភិក្ខុចូល
 ប្តូរគ្នាថា ភិក្ខុមិការវស្សាឬមិការវស្សាហើយធ្វើទោសថ
 ភាគីត្រី បណ្តុំភក្ដីប្រកបតាមសមគួរដល់និយម ។ ភិក្ខុភក
 បានភិក្ខុអ្វីហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុមានភិក្ខុហើយចៀស
 ចេញទៅ ។ ភិក្ខុនៅអស់ពីបីថ្ងៃក៏ទៅដោយសត្វហាករណ៍យ

ស្បែកសាប៊ូពន្លឺត ឧត្តរតាថា

សត្តាហាគរណីយេន ៨

សត្តាហាគរណី ចៅ

អាគន្ធម្បូ ឃ័យ្យ(១) ៧

រត្នុត្ថានេ អន្តរិកា

តន្ត្រីមក្តំ ជិសាមយេតិ ។

តន្ត្រី ឧត្តរ វត្ត ទ្រូ បន្តិកាស ។

១ ឃ. ឧ ឃ័យ្យ ៧ ។

ស្បែកសាប៊ូពន្លឺត ឧត្តរតាថា

ហើយត្រូវបរិស្រព្យ ១ នៅខ្លះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបក-

ណា ក៏ត្រូវទៅដាំយសត្តាហាគរណីយេហើយត្រូវបំបក

កាន់ភាវសនោក្តី មិនបានត្រូវបំបកកាន់ភាវសនោក្តី ១

ចល្លិតសប្បិកិចារណាខ្លះទំនងដែលមានបែបផែនអៀបយេកុន

ឧត្តរតាថាជឿនទាំងអម្បាលរលាមហាវិ ។

ក្នុងខន្តរនេះមានរឿង ៩២ ។

បរិវារណក្ខន្ធកិរិយា

[២០] គេន សមយេន តុត្រោ កកក សាវត្ថុយំ
វិហារតំ ជេតវេន អនាថមិណ្ឌុកិកស្ស អារមេ ។ គេន
ទោ មន សមយេន សន្តហុណា សន្តិដ្ឋា សម្ពុត្តា
កិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញាភាស្មី អារិសេ
វស្សំ ឧបកិច្ចិសុ ។ អថទោ គេសំ កិក្ខុនំ ឯតនហោ-
សំ គេន ទុ ទោ មយំ ឧបាយេន សមត្តា សង្ខោន-
មាណ អនិទមាណ ជាសុកំ វស្សំ វសេយ្យម ន ច
បិណ្ឌកេន កំលមេយ្យមាតិ ។ អថទោ គេសំ កិក្ខុនំ
ឯតនហោសំ សច ទោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ ខេវ អាល-
មេយ្យម ន សលុមេយ្យម យោ មមមំ តាមតោ បិណ្ឌា-
យ មជ្ជិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាមេយ្យ ចានោមកំ
ចានមិបំ ចានកថលីកំ ឧបនិក្ខិមេយ្យ អវក្ការចាតិ
នោវិត្តា ឧបដ្ឋាមេយ្យ ចានិយំ បរិកោដនិយំ ឧបដ្ឋាមេយ្យ
យោ បដ្ឋា តាមតោ បិណ្ឌាយ មជ្ជិក្កមេយ្យ សចស្ស
កុត្តាវសេសោ សច អាគារម្ពេយ្យ កុរុញយេ ទោ ច

បរិវារណក្ខន្ធកិរិយា

[២០] សមិយោនោឯនំ ព្រះត្រៃបិដកានុកិរិយា
ពនរេសំអនាថមិណ្ឌុកិកសម្ពិ ទៀតក្រិសាវត្ថិ ។ សមិយោនោឯនំ
មាតុកុត្រៃមូប ជាមិក្រៃទំបនំនិបាតជួបប្រចះគ្នាមិ ជាមិក្រៃសុខស្គាល
តំមុន បានចូលវស្សានៅក្នុងអារិសេ ទ ក្នុងកោសលជនបទ ។ គ្រានោះ
កិក្ខុតាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
យើងនឹងបានព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះស្មា មិនរីកទុក្ខ នៅចាំវស្សាឱ្យបាន
ស្រួលផង មិនលំបាកដោយអហារបិណ្ឌទុកផង ។ លំដាប់នោះឯនំ
កិក្ខុតាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងមិននិយាយគ្នា មិន
ចរចរគ្នាទៅវិញទៅមក កិក្ខុណាក្រឡប់មកពីបិណ្ឌទុកអំពីស្រែកមុនគេ
កិក្ខុនោះគប្បីក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកសម្រាប់ដងដើង តាំងសម្រាប់ដង
ដើងវែលលាងចុះហើយ នឹងត្រៀមសម្រាប់ដូកដើងវែលមិនខាន់លាង
គប្បីលាងកាដងសម្រាប់ដូកបាយហើយយកទៅដំកល់ទុក គប្បីដំកល់ទឹក
ទាន់នឹងទឹកប្រើប្រាស់ កិក្ខុណាក្រឡប់មកពីបិណ្ឌទុកអំពីស្រែកក្រោយ
គេ បើមានបិណ្ឌទុកសល់អំពីកិក្ខុនោះទាន់ បើកិក្ខុនោះប្រាថ្នា គប្បីទាន់ចុះ

អាគន្ធិយ្យ អបមាភិទេ វា ធម្មេយ្យ អប្បណាតេ វា ឧទ-
 កេ ឧបិណមេយ្យ សោ អាសងំ ឧទ្ធកាយ្យ ចាធានកំ
 ចាធមិបំ ចាធកតថលីកំ បដិសាមេយ្យ អវក្ការចាតិ
 ដោវិត្តា បដិសាមេយ្យ ចាធិយំ បរិភាជនីយំ បដិសា-
 មេយ្យ កត្តតំ សធម្មេយ្យ យោ បស្សេយ្យ ចាធិយយដំ
 វា បរិភាជនីយយដំ វា វច្ឆយដំ វា វិភំ វុធិំ សោ
 ឧបដ្ឋាមេយ្យ សពស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការបទ
 ទុតិយំ អាមន្តេត្តា ហត្ថវិលង្គរកម ឧបដ្ឋាមេយ្យ ន
 ត្រេវ ឧប្បទូយា វាចំ កិធម្មេយ្យ វិវំ ទោ មយំ សមត្តា
 សម្មោទមាតា អវិទមាតា ជាសុកំ វស្សំ វសេយ្យម
 ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមាតិ ។ អថទោ តេ
 កំត្តា អញ្ញមញ្ញំ ទេវ អាសមិសុ ន សល្លមិសុ យោ
 បឋមំ តាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សោ អាសងំ
 បញ្ញាមេតិ ចាធានកំ ចាធមិបំ ចាធកតថលីកំ ឧប-
 ទិក្ខមតិ អវក្ការចាតិ ដោវិត្តា ឧបដ្ឋាមេតិ ចាធិយំ
 បរិភាជនីយំ ឧបដ្ឋាមេតិ យោ បញ្ញា តាមតោ បិណ្ឌាយ
 បដិក្កមតិ សមេ ហោតិ កុត្តាវសេសោ សមេ អាគន្ធិតិ

បើបិប្រាថ្នាទេ គួរចាត់ចោលទៅលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជម្រាល
 ទៅក៏ទឹកដែលគ្មានសត្វ (កំបាទ) ក៏កុំទោះឆប្បិរិកាសនៈ ទុកដាក់ទឹក
 សម្រាប់លាងដើម តាំងសម្រាប់ដើរជើង ទីនិរត្រៀងសម្រាប់ជូត
 ជើង ឆប្បិណនិកាជន៍សម្រាប់ផ្សេងៗយេហើយរៀបចំទុកដាក់ ឆប្បិទុក
 ដាក់ទឹកទាន់ ទីកម្រិត្រាស់ ឆប្បិទោសត្រាសរោងកត្ត ក៏កុំណា
 ឃើញក្នុងដាក់ទឹកទាន់ក្តី ក្នុងដាក់ទីកម្រិត្រាស់ក្តី ក្នុងលាងវិច្ឆុក្តី
 ដែលលើទីទេ ក៏កុំទោះឆប្បិកល់ទុក បើកុំទោះមិនពេច ព្រោះវិការ
 វដ (ឈើដ) គួរហៅគ្នា ដោយភាការចេញវដមកឲ្យជិតល់ទុក វត
 កុំឲ្យចេញពួកចាត្រោះបច្ចុយនោះឡើយ យ៉ាងនេះឯង ទើបយើង
 ចាំឯកសំគ្នាត្រម្រៀង ស្មោះសរ មិនរីកទេ ទៅចាំវស្សាគិស្រល
 ជន មិនបាទសំបុកដោយភាហាបិណ្ឌបុកជន ។ ព្រោះនោះឯង
 ក៏កុំចាំទោះកំលើស្មៅហៅកេធើយធូត្តិគ្នាទីនិរត្រៅវិញទៅមក ក៏កុំណា
 ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបុកអំពីស្រកមុនគេ ក៏កុំទោះកំកាលមាសនៈ ជិតល់
 ទឹកសម្រាប់លាងដើម តាំងសម្រាប់ដើរជើង ទីនិរត្រៀងសម្រាប់
 ជូតជើង លាងកាជន៍សម្រាប់ផ្សេងៗរួចដាក់ល់ទុក ដឹកល់ទឹកទាន់
 ទីនិរត្រៀង ក៏កុំណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបុកអំពីស្រកក្រោយ
 គេ បើមានភាហាវសេសល់អំពីកុំទោះនោះទាន់ បើកុំទោះប្រាថ្នា

វិទ្យាបិដក បណ្ឌិត

កុញ្ចតិ នោ ធម អាគម្ព័តិ អបហិរេ វា ធម្មេតិ អប្ប-
 ណាកេ វា ឧទតេ ធម្មិណមេតិ នោ អាសងំ ឧទ្ធាតិ
 ចានោទតិ ចានមិវ ចានកាថលិកំ បដិសាមេតិ
 អវិញ្ញាណេតិ នោវិញ្ញា បដិសាមេតិ ចានិយំ បរិភោជនិយំ
 បដិសាមេតិ កត្តកំ សធម្មតិ យោ បស្សតិ ចានិយយដំ
 វា បរិភោជនិយយដំ វា វត្ថុយដំ វា វិគ្គំ តុច្ឆំ នោ
 ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការោ
 ធុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្កកោ ឧបដ្ឋាបេតិ ឧ
 ត្រូវ តប្បច្ចយោ វាចំ កិច្ចតិ ។

[២០] អាចិណ្ណំ ទោ បទេតំ វស្សំ ត្រានំ កិក្ខុធំ
 កកវំធំ ធស្សនាយ ឧបសង្កមិវុំ ។ អដចោ តេ កិក្ខុ
 វស្សំ វុត្តា តេមាសច្ចយេន សេនាសងំ សំសាមេត្តា
 បត្តិចិវាមាធាយ យេន សាវត្ថិ តេន បត្តិមិស្ស អនុ-
 ប្បវេន យេន សាវត្ថិ ជេតវំធំ អនាថចិណ្ណិកស្ស អាណ-
 មោ យេន កកវា តេធុបសង្កមិស្ស ឧបសង្កមិវុំ កកវំធំ
 អភិវាធា ឯតមង្គំ ចិសិធិស្ស ។ អាចិណ្ណំ ទោ បទេតំ
 តុទ្ធាធំ កកវំធំ អាគម្ព័តិ កិក្ខុវិ សង្កំ

កំធានំទៅ បើមិនប្រាថ្នាទេ យកំចោលទៅ បើមិនខ្លាចស្មៅស្រស់ឬជនចោល
 ទៅក៏មិនដែលខ្លាចសត្វក្តី កិក្ខុនោះបើអាសនៈចេញ ទុកដាក់ទឹកសម្រាប់
 លាងជើង តាំងសម្រាប់លាងជើង គ្រឿងសម្រាប់ដុតជើង លាងកាជន់
 សម្រាប់ផ្ទេរបាយចាំយេវៀបទុកដាក់ ទុកដាក់ទឹកធាន់មិនទឹកច្រីប្រាស់
 បោសប្រាសរោងកក កិក្ខុណាឃើញក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកធាន់ក្តី ក្នុង
 សម្រាប់ដាក់ទឹកច្រីប្រាស់ក្តី ក្នុងដាក់ទឹកសម្រាប់វិញ្ញុក្តី ដែលលើងទៅ
 កិក្ខុនោះក៏ដកលំទុក បើកិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការវែង កំហៅខ្លីត្រា
 ដោយអាការៈបោយវែងមកឱ្យដកលំទុក តែមិនបានបញ្ចេញវា ព្រោះ
 បច្ច័យទោទៀយ ។

[២១] ការដែលចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគខ្លះ ជាទំនៀមរបស់
 ភិក្ខុតាំងឡាយដែលចាំស្សានចាំហើយ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុតាំងនោះ
 លុះទៅចាំស្សានធុតិយេវទៅហើយ ក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈរួចគាត់
 យកប្រតិទិនចំរើចេញដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថិ លុះដើរទៅដោយលំ-
 ដាប់ហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគក្នុងក្តីជនធានរបស់អនាថ-
 ចិណ្ណិកសេដ្ឋិ ទៀបក្រុងសាវត្ថិ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ
 ព្រះមានព្រះភាគរួចក្នុងយោគក្នុងជីវិតសម្បត្តិ ។ ការណែនយជាមួយទឹក
 ក្នុងភិក្ខុជាភាគក្នុងក្តីឯង ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធបានព្រះភាគតាំងឡាយ

បដិសម្ពោធិត្ថំ ។ អថទោ កកវា តេ កិក្ខុ វេទនកោច
 កត្ថំ កិក្ខុវេ ខមនិយំ កត្ថំ យាបនិយំ កត្ថំ សមត្តា
 សម្ពោធិមាថា អវិទមាថា ជាសុកំ វស្សំ វសិត្តំ ៥
 ៥ ចិណ្ឌកោធិ កំលម័ត្តាតិ ។ ខមនិយំ កកវា យាប-
 និយំ កកវា សមត្តា ៥ មយំ កត្ថេ សម្ពោធិមាថា
 អវិទមាថា ជាសុកំ វស្សំ វសិត្តា ៥ ៥ ចិណ្ឌកោធិ
 កំលម័ត្តាតិ ។ ជាធិត្តាបិ តថាភតា បុច្ឆន្តិ ជាធិត្តាបិ ៥
 បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្តា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្តា ៥ បុច្ឆន្តិ អត្ថ-
 សញ្ញាតំ តថាភតា បុច្ឆន្តិ តោ អនត្តសញ្ញាតំ អនត្ត-
 សញ្ញាតេ សេតុយាតោ តថាភតានំ ។ ត្ថិហាការេហិ
 ពុទ្ធា កកវាត្តា កិក្ខុ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេស្សប

(គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រាខាងឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះពុទ្ធ-
 ដ៏ការនេះ នឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ល្មមគង់ធន់សេចក្តីទុក្ខបានឬទេ ល្មមឲ្យវេទនាបឋមប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន
 ឬទេ អ្នកទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រួលស្រួលគ្នា មិនទាស់-
 ទែនិគ្នាទៅចាំស្ស្យាដោយសប្បាយហើយឬ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ
 មិនលំបាកដោយចិណ្ឌុបុគ្គលទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលថា បពិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះដ៏មាន-
 ព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមឲ្យវេទនាបឋមប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏-
 ចំរើន យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នាស្រួលស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែនិគ្នា ទៅចាំ
 ស្ស្យាភាមសប្បាយ មួយទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាកដោយចិណ្ឌុបុគ្គលទេ ។
 ព្រះតថាភតាទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយត្រាស់សួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ
 មិនត្រាស់សួរ(ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយចិបត្រាស់សួរ (ក៏មាន)
 ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ព្រះតថាភតាទាំងឡាយ
 ត្រាស់សួរចំពោះវេទនាដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍មិនទ្រង់ត្រាស់សួរ
 វេទនាដែលឥតប្រយោជន៍ឡើយ (ព្រោះ) វេទនាដែលឥតប្រយោជន៍ព្រះ
 តថាភតាទាំងឡាយទ្រង់ប្តូរចម្លងដោយអរិយមគ្គហើយ ។ ព្រះពុទ្ធទាំង
 ឡាយដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយភាគាតិវិយាដិ

សាវកានំ វា សិក្ខាមនំ បញ្ញាបេស្សនាតិ ។ អថទោ
 ភគវា តេ កិក្ខុ ឯតទរោច យថាភតំ មន តុម្ភេ
 កិក្ខុវេ សមត្តា សម្មោទមាតា អវិទមាតា ជាសុកំ
 វស្សំ វស្សំ ទ ច មិណ្ឌុគោន កិលមំត្តាតិ ។ ឥត
 មយំ កន្តុ សម្ពហុលា សន្និដ្ឋា សម្ពត្តា កិក្ខុ កោ-
 សលេសុ ជនបទេសុ អត្តាភស្មី អារាសេ វស្សំ ឧប-
 កច្ឆិញ្ចា តេសំ យោ កន្តុ អត្តាភំ ឯតទយោសិ តេន
 ទុ ទោ មយំ ឧទាយេន សមត្តា សម្មោទមាតា អវិ-
 ទមាតា ជាសុកំ វស្សំ វសយ្យាម ទ ច មិណ្ឌុគោន
 កិលមេយ្យនាតិ តេសំ យោ កន្តុ អត្តាភំ ឯតទ-
 យោសិ សទេ ទោ មយំ អត្តាមត្តា ទេវ អាលមេយ្យា-
 ម ទ សស្សមេយ្យម យោ បឋមំ តាមតោ មិណ្ឌុកាយ
 មជ្ជិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាមេយ្យ ចានោនកំ
 ចានមំ ចានកមលំ ឧបជ្ជិក្កមេយ្យ អត្តាវចាតិ
 ទោវិជ្ជា ឧបជ្ជាមេយ្យ ចានិយំ បរិកោដិយំ ឧបជ្ជា-
 មេយ្យ យោ បដ្ឋា តាមតោ មិណ្ឌុកាយ មជ្ជិក្កមេយ្យ

គឺទ្រង់ត្រាស់សួរដោយទ្រង់គិតថា តថាភគវន្តិសំវង្សិយមិយ្យំ ធិនិបញ្ញក
 សិក្ខុបទដល់សាវកទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ ត្រាដោះដេញ ព្រះវិទ្យា
 ព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធវិការទេធិនិក្ខុកកុំចាំនិទានថា ឆ្ងល់កិក្ខុចាំនិ-
 ទ្យាយ អ្នកចាំនិទ្យាយត្រមត្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា មិនចាំសំទែង
 គ្នាទៅចាំស្ស្យ ដោយសប្បាយយ៉ាងណាទៅ មួយទៀត អ្នកចាំនិ-
 ទ្យាយមិនលំបាកដោយមិណ្ឌុបុកទេ ។ កិក្ខុចាំនិទ្យាយត្រមចូល
 ថា បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាកិក្ខុច្រើនប្រមាណមិត្តបុគ្គលច្រើន
 គ្នាដទៃត្រ សេពឥតម្ហូបម្ហូបចូលទៅចាំស្ស្យក្នុងការសម្របសម្រួល
 ជនបទនេះ បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំចាំនិទាននោះសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះ យើងឥឡូវបុគ្គលត្រមត្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា កុំចាំសំ-
 ទែងគ្នាទៅចាំស្ស្យដោយសប្បាយ មួយទៀត យើងមិនប្រហែល
 ដោយមិណ្ឌុបុកដោយទុក្ខប្រមាណ បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើង
 ខ្ញុំចាំនិទាននោះសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះទៀតថា ច្រសីទើបយើងកុំឥឡូវហៅគេ
 គ្នា កុំឥឡូវហៅគេទៅវិញទៅមក កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីមិណ្ឌុបុក
 ក្នុងស្រុកមុនគេ កិក្ខុទោះត្រូវប្រចំណុះ ដកសំចំកលានដើរ កាន់រេ
 ដើរ ទ្រទាបសំបកដូកដើរ លាភិភាជន៍សំបកដូកគួរចុះហើយដកសំ
 ទុក ហើយដកសំចំកលានដើរច្រើន កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីមិណ្ឌុបុក

សចស្ស កុត្តាវសសោ សចេ អាត្មេយ្យ កុញ្ញយ្យ
 ចោ ចេ អាត្មេយ្យ អបហរិតំ វា ចខ្មេយ្យ អប្បា-
 ណតេ វា ឧទតេ ឧបិលាមេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ធ-
 រយ្យ ចាណោកំ ចានបំបំ ចានកដលិកំ បដិសា-
 មេយ្យ អវក្ការទាតី ចោវិត្តា បដិសាមេយ្យ ចាជិយំ ច-
 រិកោជិយំ បដិសាមេយ្យ កត្តកំ សម្មាជ្ជេយ្យ យោ
 ចស្សយ្យ ចាជិយយដំ វា បរិកោជិយយដំ វា វត្ថយដំ
 វា វត្តំ គុដ្ឋំ សោ ឧបដ្ឋាមេយ្យ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ
 ហត្ថវិកាវេ មុតិយំ អាមន្តេត្តា ហត្ថវិលាវិកេន ឧ-
 បដ្ឋាមេយ្យ ទ ត្រូវ តច្បច្ចយោ វាចំ គិខេយ្យ វិវំ ចោ
 មយំ សមត្តា សម្មោទមាណា អវិទមាណា ជាសុតំ វស្សំ
 វសយ្យម ទ ច បិណ្ឌុកេន កិលមេយ្យមាតិ អដិទោ
 មយំ កន្តេ អត្តាមត្តំ ទេវ អាសបិណ្ឌ ទ វស្សបិណ្ឌ

ក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុនាម បើភិក្ខុនោះ
 ចង់ដាច់កំដាន់ចុះ បើមិនចង់ដាច់ទេ ក៏គប្បីចាត់ចោលលើទីដែលគ្មាន
 ស្មៅស្រស់ ឬបាចរចោលក្នុងទីកន្លែងសត្វ ក៏គួរឲ្យស្រែកសោកសនៈ
 ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់លើទីទីទ្រង់សម្រាប់
 ជួតជើង ត្រូវលាងកាងសម្រាប់ផ្ទេរក្តៅហើយយកទៅទុកដាក់ ចេត្រូវទុក
 ដាក់ទឹកជីកទឹកប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសសម្អាត ក៏កុណា ឃើញក្នុងទីកន្លែងក្តី
 ក្នុងទីកន្លែងប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងដាក់ទឹកសម្រាប់លាងវិញក្តី ដែលរលីងទេ ត្រូវ
 ភិក្ខុនោះដកលំទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (មិនធ្វើការនោះទេ) ព្រោះវិការ
 ខែដ (គឺយំដំផាដើម) ត្រូវបោយវែងហៅភិក្ខុទ័តិវ ឲ្យដកលំទុកមិន
 ត្រូវបោញវាចាព្រោះបោកនោះឡើយ កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ទើប
 បានយើងទាំងឡាយជាបុគ្គលត្រូវត្រឡប់ស្រួលស្រួល មិនទាស់-
 ខែដ ទៅចាំស្រាដោយសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងទាំងឡាយ
 មិនលំបាកដោយចិត្តទេ បើត្រូវត្រឡប់ដំបើម លំដាប់នោះឯង យើង
 ខ្ញុំមិនហៅកេត្តា មិនចាំបាច់ទៅវិញទៅមកទេ ក៏កុណាត្រឡប់មកអំពី

វិធីបដិសេធ មហានិទ្ទេស

យោ បឋមំ តាមតោ បិណ្ណាយ បដិក្កមតិ សោ
 អាសនំ បញ្ចាមេតិ ចានោនកំ ចានបិបំ ចានក-
 ដលីកំ ឧបចំក្កិបតិ អវក្កាចាតិ លោក្ខា ឧបដ្ឋា-
 មេតិ ចានិយំ បរិកោដនិយំ ឧបដ្ឋាមេតិ យោ បញ្ចា
 តាមតោ បិណ្ណាយ បដិក្កមតិ សទេ ហោតិ កុត្តា-
 វសេសោ សទេ អាគម្ពុតិ កុត្តាតិ ទោ ទេ អា-
 គម្ពុតិ អបហារេត វា នឧត្ថំ អប្បណាកេ វា ឧន-
 កេ ឧបិលាមេតិ សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ ចានោនកំ ចា-
 នបិបំ ចានកដលីកំ បដិសាមេតិ អវក្កាចាតិ លោក្ខា
 បដិសាមេតិ ចានិយំ បរិកោដនិយំ បដិសាមេតិ កត្តត្ថំ
 សម្មដ្ឋតិ យោ បស្សតិ ចានិយយដំ វា បរិកោដនិយយដំ
 វា វទ្ធយដំ វា វត្ថុ ត្ថដំ សោ ឧបដ្ឋាមេតិ សទស្ស
 យោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន ធុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិ-
 លដ្ឋកេន កបដ្ឋាមេតិ ទ ត្រេ តម្បច្ចយោ វាចំ កិដ្ឋតិ
 វិវំ ទោ មយំ កន្តេ សមត្តា សម្មោនមាណា អវិទមាណា
 ជាសុតំ វស្សំ វសិម្ហ ទ ទ បិណ្ណាកេន តិលមិម្ហតិ ។

វិធីបដិសេធ មហានិទ្ទេស

បិណ្ណាបាតក្កនិស្រិតមុនេត ភិក្ខុនោភិក្ខុកាលសាសនៈ បំភលំចុកឡូទិកលាន
 ជើង កំភវនិជើងនិទ្ទិទ្ទោបំសម្រាប់ដូតជើង លានភាជន៍សម្រាប់ដូរ
 តត្តហើយដំកល់ចុក រួចដំកល់ទឹកដំកទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មក
 អំពីបិណ្ណាបាតក្កនិស្រិតក្រោយេត បើមានតាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុដាច់
 បើភិក្ខុនោះចង់តាន់កំតាន់ទៅ បើមិនចង់តាន់ទេ ភិក្ខុនោះក៏ចាត់ចាលលើ
 ទីដែលតាន់ស្រាសកំបាន បាចចោលក្នុងទឹកដែលតាន់សក្កកំបាន ភិក្ខុ
 នោះសាភាសនៈទេញហើយចុកដាក់ទឹកលានជើង កំភវនិជើងនិទ្ទិទ្ទោបំ
 សម្រាប់ដូតជើង លានភាជន៍សម្រាប់ដូរតត្តហើយយកទៅចុក រួចចុក
 ដាក់ទឹកដំកទឹកប្រើប្រាស់ ទោសរោងកត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្នុងដាក់ទឹកដំក
 ក្នុងដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងទឹកសម្រាប់លានវិច្ឆុក្តិ ដែលលើទីទេ ភិក្ខុ
 នោះក៏ផងយកមកដំកល់ចុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន)
 ព្រោះវិការវៃវៃ (ឈឺវែងជាដើម) ភិក្ខុនោះបក់វែងហៅភិក្ខុទីពីរឲ្យផងយក
 មកដំកល់ចុក មិនបាច់បញ្ចេញវិការព្រោះហេតុនោះឡើយ បដិក្រិច្ចះ
 អង្គដំប៉ាន កាលបើធ្វើយ៉ាងនោះហើយ យើងទ្រុក្រមព្រៀងគ្នា ស្រា
 ស្រួលគ្នា មិនទាន់ទេនិគ្នា នៅចាំវស្សាជាសប្បាយ មួយវិញទៀត
 យើងទ្រុក្រមលំបាក ដោយបិណ្ណាបាតឡើយ ។

៧៣

ឃារពត្តច្ចុតេ ម្មតត្ថំ ធីត្តិយសមាទានំ

(២២) អដថោ ភគវា ភិក្ខុ ភាមន្តេសិ អដាស្មញ្ញោ
 កិរិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា វុត្តា សមាធា ដាស្មញ្ញ
 វុត្តាតិ បដិជាទន្តំ បស្មសំវសញ្ញោ កិរិមេ ភិក្ខុវេ
 មោយបុរិសា វុត្តា សមាធា ដាស្មញ្ញ វុត្តាតិ បដិជាទន្តំ
 ឯឡុកសំវសញ្ញោ កិរិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា វុត្តា
 សមាធា ដាស្មញ្ញ វុត្តាតិ បដិជាទន្តំ បមត្តសំវសញ្ញោ
 កិរិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា វុត្តា សមាធា ដាស្មញ្ញ វុត្តាតិ
 បដិជាទន្តំ កតំ ហិ ធាមិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា
 ម្មតត្ថំ ធីត្តិយសមាទានំ សមាទិយិស្សន្តំ ទេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បសញ្ញានំ វា បសាធាយ ។ បេ ។ វិការហិតា ទន្តិ
 កតំ កត្តា ភិក្ខុ ភាមន្តេសិ ទ ភិក្ខុវេ ម្មតត្ថំ
 ធីត្តិយសមាទានំ សមាទិយិវត្តំ យោ សមាទិយេយ្យ
 អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ អទុជាវេមិ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តានំ
 ភិក្ខុនំ តិហិ ហិទេហិ បវរេវុំ ទិដ្ឋេន វា សុគេន វា

ឃារពត្តច្ចុតេ ម្មតត្ថំ (វត្តរបស់មនុស្ស) ធីត្តិយសមាទាន

(២២) (គោរពឯង ព្រះជំនាន់ព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មកត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ ពូជាមោយបុរិសាទាំងឡាយទេ
 នៅ (ចាំស្ស) មិនសប្បាយទេ (តែ) ប្តេជ្ញាជាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយ
 សប្បាយ ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ ពូជាមោយបុរិសាទាំងឡាយទេនៅដូច
 ជាការនៅមេរបស់បុគ្គល (សក្ខុចក្ខម) ហើយប្តេជ្ញាជាខ្លួនជាអ្នកនៅ
 សប្បាយ ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ ពូជាមោយបុរិសាទាំងឡាយទេនៅដូច
 ជាការនៅមេរបស់សក្ខុតវៃ (តែ) ប្តេជ្ញាជាខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ
 ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ ពូជាមោយបុរិសាទាំងឡាយទេនៅដូចជាការនៅ
 របស់បុគ្គលប្រមាទ (តែ) ប្តេជ្ញាជាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ខ្ញុំល
 ក្ខណ៍ទាំងឡាយ មោយបុរិសាទាំងឡាយទេ មិនសមាច័ន្តិសមាទាន
 ម្មតត្ថំ (វត្តរបស់មនុស្ស) ដែលជាធីត្តិយសមាទាន (សមាទាន
 របស់ធីត្តិយ) ទេ ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ អំពើទេមិនទាំងឡើយដល់ពួក
 ផនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់ចន្ទោសហើយទ្រង់ថ្វី
 ធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ មិនត្រូវ
 ភិក្ខុសមាទានម្មតត្ថំដែលជាធីត្តិយសមាទានទេ ភិក្ខុណាសមាទាន ត្រូវ
 អាមត្តទុក្ខដ ។ ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ អថាគអនុញ្ញាតិភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដែលនៅចាំស្សប្តេជ្ញាហើយបរិណា ដោយស្មានឮយ៉ាង តិវាយេយ្យក្តី

បរិសង្កាយ កំ ។ សា វោ ករិស្សតិ អញ្ញមញ្ញាធុណ៍-
 មតា អាមត្តិវុដ្ឋានតា វិទយបុរោហិតា ។ វរេញ បទ
 កំត្តុវ បរិវត្តំ ។ ត្បត្តេន កិក្កុតា បដិកលេន
 សង្កេ ញាបេតញោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេ អដ្ឋ
 បរិវណា ។ យទិ សង្កេស្ស បត្តតាលុំ សង្កេ បរិ-
 វយ្យតិ ។ យេវន កិក្កុតា វតំសំ ឧត្តវសង្កេ ករិក្កា
 ឧត្តវតំ ធិសំធិត្តា អញ្ញលី បត្តយោត្តា វរមស្ស វចនិ-
 យោ សង្កេ អាវុសា បរិវមំ ធិដ្ឋេន កំ សុតេន កំ បរិ-
 សង្កាយ កំ វទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧចាធាយ
 បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ធុតិយម្បំ អាវុសោ សង្កេ
 បរិវមំ ធិដ្ឋេន កំ សុតេន កំ បរិសង្កាយ កំ វទន្ត មំ
 អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧចាធាយ បស្សន្តោ បដិក-
 រិស្សាមិ ធុតិយម្បំ អាវុសោ សង្កេ បរិវមំ ធិដ្ឋេន កំ
 សុតេន កំ បរិសង្កាយ កំ វទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
 អនុកម្មំ ឧចាធាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។
 យេវេន កិក្កុតា វតំសំ ឧត្តវសង្កេ ករិក្កា ឧត្តវតំ
 ធិសំធិត្តា អញ្ញលី បត្តយោត្តា វរមស្ស វចនិយោ សង្កេ

ដោយពួក្តី ដោយរង្វៀសក្តី ។ បរិវណា នោះជាការអនុលោមដើម្បី
 ពោលប្រដៅទូត្តាទំនំនា ជាការចេញចាកអាបក្តី ជាការធ្វើវិទ្យុយទ្យ
 ជាប្រធាន ទំនំប្រាកដដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់កិក្កុតាទាំងឡាយ
 ត្រូវអ្នកទាំងឡាយបរិវណា យ៉ាងនេះ ។ ត្រូវកិក្កុតាដែលទូសប្រតិពលទ្យ
 សង្ស័យថា បដិក្រិត្រសង្ស័យចំរើន សូមសង្ស័យស្តាប់ខ្ញុំ ថែវនេះជាថែវ
 បរិវណា ។ បើបរិវណាកម្មនាគាលន្តរដល់សង្ស័យហើយ គួរសង្ស័យបរិ-
 វណា ។ ត្រូវកិក្កុតាថែវធ្វើឧត្តវសង្កេ ធ្វើធិស្មាមាណិកនិយប្រាហាណដ្ឋនិ
 អញ្ញលីឡើងហើយនិយាយយ៉ាងនេះទំនំសង្ស័យថា ខែអាវុសា ខ្ញុំសូមបរិ-
 វណា ទំនំសង្ស័យ ដោយយើញក្តី ពួក្តី រង្វៀសក្តី សូមលោកដ៏មានកាយទាំង
 ឡាយកាស្រីយទូសចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំ
 យើញទំនំធ្វើតាម ខែអាវុសា ខ្ញុំសូមបរិវណា ទំនំសង្ស័យជាគំរប់ចំរើនដង
 ដោយយើញក្តី ពួក្តី រង្វៀសក្តី សូមលោកដ៏មានកាយទាំងឡាយកាស្រីយ
 ទូសចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំយើញ ទំនំធ្វើតាម
 ខែអាវុសា ខ្ញុំសូមបរិវណា ទំនំសង្ស័យជាគំរប់ចំរើនដង ដោយយើញក្តី ពួក្តី
 រង្វៀសក្តី សូមលោកដ៏មានកាយទាំងឡាយកាស្រីយទូសចក្តីអនុគ្រោះ
 ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំយើញទំនំធ្វើតាម ត្រូវកិក្កុតាស្រេច
 ឧត្តវសង្កេធ្វើធិស្មាមាណិកនិយប្រាហាណដ្ឋនិអញ្ញលីឡើង ហើយនិយាយ

កន្លែ បរិយាយ ធិដ្ឋាន វា សុភេទ វា បរិសុទ្ធាយ វា
 វិនិច្ឆ័យ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧបាសាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បំ កន្លែ សង្ឃំ បរិយាយ ធិដ្ឋាន វា
 សុភេទ វា បរិសុទ្ធាយ វា វិនិច្ឆ័យ មំ អាយស្មន្តោ អនុ-
 កម្មំ ឧបាសាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បំ
 កន្លែ សង្ឃំ បរិយាយ ធិដ្ឋាន វា សុភេទ វា បរិសុទ្ធាយ
 វា វិនិច្ឆ័យ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧបាសាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សាមិ ។

[២៣] ភេទ ចោ បទ សមយេន ធាតុត្ថយា

កិក្ខុ ថេរេសុ កិក្ខុសុ ឧក្កដិកំ ធិសិទ្ធិសុ បរិយ-
 យមារេសុ អាសនេសុ អច្ឆន្តំ ។ យេ ភេ កិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា ។ យេ ។ ភេ ឧដ្ឋាយន្តំ មិយន្តំ វិចារេន្តំ
 តថ ហិ វាម ធាតុត្ថយា កិក្ខុ ថេរេសុ កិក្ខុសុ
 ឧក្កដិកំ ធិសិទ្ធិសុ បរិយាយមារេសុ អាសនេសុ
 អច្ឆិស្សន្តិកំ ។ អថោ ភេ កិក្ខុ កករិកា ឯតមត្តំ
 អាភេទេសុ ។ សច្ចំ កិក្ខុ កិក្ខុសុ ធាតុត្ថយា កិក្ខុ
 ថេរេសុ កិក្ខុសុ ឧក្កដិកំ ធិសិទ្ធិសុ បរិយាយមារេសុ

យ៉ាងនេះនឹងសិក្សា បត់ត្រៃសង្ឃដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរិយាយនឹងសិក្សា
 ដោយឃើញក្តី ក្តី អន្លឺសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុវាងឡាយអាស្រ័យ
 ទូរសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម
 បត់ត្រៃសង្ឃដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរិយាយនឹងសិក្សាដាច់បំបំរើនផង ដោយ
 ឃើញក្តី ក្តី អន្លឺសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុវាងឡាយអាស្រ័យទូរ
 សេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បត់ត្រៃ
 ត្រៃសង្ឃដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរិយាយនឹងសិក្សាដាច់បំបំរើនផង ដោយឃើញ
 ក្តី ក្តី អន្លឺសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុវាងឡាយអាស្រ័យទូរសេចក្តី
 អនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។

[២៧] សម័យនោះផង កាលដែលភិក្ខុវាងឡាយ ជាថេរកំពុង

តែអង្គុយច្រហោងបរិយាយ ពួកធាតុត្ថយភិក្ខុក៏នៅលើភាសនៈ វាងឡាយ ។
 ភិក្ខុវាងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាដំបំ ។ បេ ។ ភិក្ខុវាងឡាយនោះ
 ពោលពោសនៈចៀលចន្ទបេដ្ឋាបំ កាលដែលភិក្ខុវាងឡាយជាថេរកំពុង
 អង្គុយច្រហោងបរិយាយ មិនសមបើពួកធាតុត្ថយភិក្ខុបរិយាយទៅលើភាសនៈ
 វាងឡាយនោះ ។ មើបភិក្ខុវាងឡាយត្រាបចូលដំណើរនេះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុវាងឡាយ ពួកកាល
 ដែលភិក្ខុវាងឡាយជាថេរកំពុងអង្គុយច្រហោងបរិយាយ ពួកធាតុត្ថយភិក្ខុ

អាសនេស្ស អង្គជំនុំ ។ សង្ខំ ភក្កវាតំ ។ វិភាហិ
 ឡា ភក្កវា កាថំ ហិ ធាម តេ ភិក្ខុវេ មោ-
 យបុរិសា វេរេស្ស ភិក្ខុស្ស ឧត្តជំគំ ជិសិទ្ធក្ស បរា-
 យមាទេស្ស អាសនេស្ស អង្គស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្ប-
 សន្នាជំ កំ ឧសាធាយ ។ បេ ។ វិភាហិត្វា ធម្មំ កាថំ
 កត្វា ភិក្ខុ អាមទ្កសំ ន ភិក្ខុវេ វេរេស្ស ភិក្ខុស្ស
 ឧត្តជំគំ ជិសិទ្ធក្ស បរាយមាទេស្ស អាសនេស្ស អង្គ-
 តវំ យោ អច្ឆេយ្យ អាមត្តិ ឧត្តជស្ស អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 សទ្ធិមោវ ឧត្តជំគំ ជិសិទ្ធក្ស បរាយមាទេស្ស ។ តេន មោ
 បទ សមយេន អត្តាតរោ វេរោ ជនទុត្តលោ យាវ
 សទ្ធិ បរាយមាទេស្ស ឧត្តជំគំ ជិសិទ្ធក្ស អាតមយមាទេ
 មុត្តិទោ បបតិ ។ ភក្កវាតោ ឯតមត្តំ អាណេស្ស ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ធនទទ្ធក ឧត្តជំគំ ជិសិទ្ធក្ស
 យាវ បរាយមាទេស្ស អាសនេ ជិសិទ្ធក្ស ។

១ ១. បរាយមាទេស្ស ។

នៅលើអាសនៈ ភិក្ខុវេស្ស ។ ភិក្ខុវេស្ស ក្របខ្លួនថា បង្កើត
 ព្រះមានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់
 បង្ហាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុវេស្ស កាលដែលភិក្ខុវេស្ស ថា ថេរៈកំពុង
 អង្គុយច្រហោងបរិវេណ មោឃបុរស ភិក្ខុវេស្ស មោឃមិសមមើលឃើញ
 នៅលើអាសនៈ ភិក្ខុវេស្ស ម្ចាស់ភិក្ខុវេស្ស កំណើនមិនមែនដាច់
 ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បង្ហាសហើយ
 ទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា គ្រាន់ហោភិក្ខុវេស្ស ម្ចាស់ភិក្ខុវេស្ស កាល
 ដែលភិក្ខុវេស្ស ភិក្ខុវេស្ស កំពុងអង្គុយច្រហោងបរិវេណ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅ
 លើអាសនៈ ភិក្ខុវេស្ស ទេ ភិក្ខុវេស្ស ត្រូវក្របខ្លួន ម្ចាស់ភិក្ខុវេស្ស
 ខ្សោយ គឺជាគម្ពីរភិក្ខុវេស្ស ភិក្ខុវេស្ស អង្គុយច្រហោងហើយ
 បរិវេណ ។ តំសម័យនោះឯង ព្រះវេរៈមួយអង្គថយកំពុងដោយជក
 កាលបើអង្គុយច្រហោងដល់ដំបូងភិក្ខុវេស្ស បរិវេណ គ្រប់គ្នា ក៏ជ្រុល
 ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុវេស្ស ក្របខ្លួនដំណើរនេះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុវេស្ស គឺជាគម
 អនុញ្ញាតភិក្ខុវេស្ស ក្របខ្លួន ក្នុងពេលដែលខ្លួនកំពុងបរិវេណ លុះ
 បរិវេណច្រហោង ទើបអង្គុយលើអាសនៈបាន ។

(២២) រាជចោ ភិក្ខុវង់ ឯតនបោសិ កតិ ទុ ទោ
 បរិវេណតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចស្សំ ។ ទ្វេមា
 ភិក្ខុវេ បរិវេណ ចាតុន្តសំភា បណ្ណសំភា ច វេនា
 ទោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិវេណតិ ។ រាជចោ ភិក្ខុវង់ ឯតន-
 បោសិ កតិ ទុ ទោ បរិវេណកម្មាធិតិ ។ កតវតោ
 ឯតមត្តំ អាណេចស្សំ ។ ចត្តវិមាធិ ភិក្ខុវេ បរិវេណ-
 កម្មាធិ អនម្មេន វត្តំ បរិវេណកម្មំ អនម្មេន សមត្តំ
 បរិវេណកម្មំ ធម្មេន វត្តំ បរិវេណកម្មំ ធម្មេន ស-
 មត្តំ បរិវេណកម្មំ ។ នត្រិ ភិក្ខុវេ យធិមំ អនម្មេន
 វត្តំ បរិវេណកម្មំ ន ភិក្ខុវេ ឯវរ្យមំ បរិវេណកម្មំ កាត-
 ទំ ន ច បយា ឯវរ្យមំ បរិវេណកម្មំ អនម្មេន ។

(២២) លំដាប់នោះ ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា
 បរិវេណ មានបុគ្គលយ៉ាងហ្នំ ។ ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ គ្របចូលដំណើរខ្លះ
 ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុវង់
 ខ្យល់ បរិវេណ មានតិរយ៉ាង ភិក្ខុវង់ បរិវេណ (១) ។ បណ្ណសំភា
 បរិវេណ (២) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ បរិវេណ មានតិរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា បរិវេណ-
 កម្ម មានបុគ្គលយ៉ាងហ្នំ ។ ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ គ្របចូលដំណើរខ្លះ ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុវង់ ខ្យល់
 បរិវេណ កម្ម ចំពោះនេះមាន ២ គឺបរិវេណ កម្ម ជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ ១
 បរិវេណ កម្ម ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ បរិវេណ កម្ម ជាពួក
 តែត្រូវតាមធម៌ ១ បរិវេណ កម្ម ព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ បរិវេណ កម្ម ចំពោះ ៤ នោះ បរិវេណ កម្ម ណា ជាពួក
 តែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ អ្នក ចំពោះ ខ្យល់ មិនត្រូវធ្វើ
 បរិវេណ កម្ម ថែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត គឺជាគតិមិច អនុភាគ បរិវេណ-
 កម្ម ថែបនេះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវង់ ខ្យល់ បណ្ណ បរិវេណ កម្ម ចំពោះ

១ បរិវេណក្នុង ១២ ។ ២ បរិវេណក្នុង ១៥ ។

តត្រ កិច្ចវេ យធិធំ អនុញ្ញាត សមត្ថំ បរិវណាកត្តំ ន
 កិច្ចវេ វរុបំ បរិវណាកត្តំ តាកត្តំ ន ច មយា វរុបំ
 បរិវណាកត្តំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ កិច្ចវេ យធិធំ ធម្មេ
 ត្តំ បរិវណាកត្តំ ន ច កិច្ចវេ វរុបំ បរិវណាកត្តំ
 តាកត្តំ ន ច មយា វរុបំ បរិវណាកត្តំ អនុញ្ញាតំ ។
 តត្រ កិច្ចវេ យធិធំ ធម្មេន សមត្ថំ បរិវណាកត្តំ វរុបំ
 កិច្ចវេ បរិវណាកត្តំ តាកត្តំ វរុបំ មយា បរិវណា-
 កត្តំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្សាតិហ កិច្ចវេ វរុបំ បរិវណា-
 កត្តំ ករិស្សាម យធិធំ ធម្មេន សមត្ថំ វរុ ហិ ក
 កិច្ចវេ សំត្រិត្តំ ។

(២៨) អនុញ្ញាត កត្តា កិច្ច អាមន្តសិ សន្តិបតថ
 កិច្ចវេ សន្តិ បរិវេស្សតិ ។ វរុ វត្ត អញ្ញាត
 កិច្ច កត្តា វត្ត វត្ត អនុ កត្ត កិច្ច កិលានោ
 សោ អនុតោតិ ។ អនុតោតិ កិច្ចវេ កិលានោ

២ នោះ បរិវណាកត្តាព្រមត្រឡប់ទៅតាមដំ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 តាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបរិវណាកត្តាបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត
 គឺជាគតិមិនអនុញ្ញាតបរិវណាកត្តាបែបនេះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ចណ្ណ
 បរិវណាកត្តា ២ នោះ បរិវណាកត្តាជាពួកត្រឡប់តាមដំ ម្ចាស់
 ភិក្ខុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបរិវណាកត្តាបែបនេះទេ ម្យ៉ាង
 ទៀត គឺជាគតិមិនអនុញ្ញាតបរិវណាកត្តាបែបនេះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ
 ចណ្ណបរិវណាកត្តា ២ នោះ បរិវណាកត្តា ព្រមត្រឡប់តាមដំ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 តាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយ ត្រូវធ្វើបរិវណាកត្តាបែបនេះ
 ចុះ គឺជាគតិមិនអនុញ្ញាតបរិវណាកត្តាបែបនេះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ព្រោះ
 ពេទ្យនោះ ភិក្ខុសាសនានេះត្រូវសិក្សាជូនដល់ បរិវណាកត្តា
 ព្រមត្រឡប់តាមដំ យើងតាំងឡាយនឹងធ្វើបរិវណាកត្តាបែបនេះ
 ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

(២៩) ត្រាពោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុតាំងឡាយ
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ចូរអ្នកតាំងឡាយប្រជុំគ្នាចុះ (ព្រោះ) សង្ឃនឹង
 បរិវណា ។ កាលបើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានចម្ងល់យ៉ាងនេះហើយ
 ភិក្ខុមួយរូប ទុះត្រាបម្រុងព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គនឹងចិញ្ចឹម នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនបោះបង់ ។ ព្រះមានព្រះ

ភិក្ខុនារ បរិវណំ នាតំ ។ ឯវាយ បទ ភិក្ខុវេ នាតត្វា ។
 ភេទ កិលាទេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ទុបសន្តមិត្តា
 ឯកំសំ ទុក្កតសន្តំ ករិត្តា ទុក្កនិកំ ឯសិទិត្តា អញ្ញាលី
 បត្តបោត្តា ឯវមស្ស វេទនីបេក បរិវណំ ទន្ទំ បរិវណំ
 មេ ហរ មបត្តាយ បរិវហិតិ ការយេន វិញ្ញាយេតិ
 ភិទាយ វិញ្ញាយេតិ ការយេន ភិទាយ វិញ្ញាយេតិ ទិញ្ញា
 យោតិ បរិវណា ។ ន ការយេន វិញ្ញាយេតិ ន ភិទាយ
 វិញ្ញាយេតិ ន ការយេន ភិទាយ វិញ្ញាយេតិ ន ទិញ្ញា យោតិ
 បរិវណា ។ ឯវាយេតំ លាភេន វេទនំ កុសលំ ចោ
 ភេ លាភេន សោ ភិក្ខុវេ កិលាវោ ភិក្ខុ មញ្ញេន វា
 មិមេន វា សឡធម្មេ អាទេត្តា បរិវេតតំ ។ ឯវេ
 ភិក្ខុវេ កិលាទុបន្តាការំ ភិក្ខុនំ ឯវំ យោតិ សភេ
 ចោ មយំ កិលានំ ហេតោ ចាវស្សនេ អាតោនោ វា
 អភិវឌ្ឍស្មតំ កាលតិវយា វា ភវិស្សតិតិ ។ ន
 ភិក្ខុវេ កិលាវោ ហេតោ ចាវេតត្វោ សឡេន តត្ត
 តត្តា បរិវេតតំ ន ភេវ ភិក្ខុន សឡេន បរិវេតតំ

នាច្រើនអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គថាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុយិ
 ឱ្យរួបរករណេន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបរាណេនោះត្រូវឱ្យ
 យោងទេ ។ ត្រូវភិក្ខុយិនោះចូលទៅកេតិកមួយរូបទៅកេតិកសន្តិឱ្យ
 មានអង្គុយច្របោងផ្គុំនឹងគ្នាស៊ីឡើងហើយ ទំយាយយោងទេនឹងភិក្ខុនោះ
 ថា ខ្ញុំសូមឱ្យបរាណេន ចូររោកតាំងបរាណេសរ៍ខ្ញុំទៅ ចូររោកតាំងបរា
 ណេនឱ្យប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនោះបញ្ជាក់(សេចក្តី)ដោយ
 កាយ(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយនិងវាចា(ក្តី)
 ក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះឱ្យបរាណេហើយ ។ (បើ)ភិក្ខុយិមិនបញ្ជាក់ដោយ
 កាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយនិងវាចាទេ មិន
 ឈ្មោះថាភិក្ខុយិនោះឱ្យបរាណេឡើយ ។ បើសង្ឃទុក្ខុការឱ្យប
 រាណេខ្ញុំយោងទេហើយ ការទុក្ខុនេះថាការល្អ បើសង្ឃមិនទុក្ខុទេ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវនាំភិក្ខុយិនោះដោយត្រឹមតាំងមកក្នុងទីដា
 កណ្តាលសង្ឃុរហើយសមបរាណេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ
 ពួកភិក្ខុអកថាមិភិក្ខុយិមានសេចក្តីត្រិះរិះយោងទេថា បើយើងទាំងឡាយ
 ឱ្យភិក្ខុយិឃ្លាតចាកទី ការពន្លឹងតែតែរែមម្តងធ្វើកាលតិវយា (មិន
 ខន) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវឱ្យភិក្ខុយិឃ្លាតចាកទីទេ
 ត្រូវសង្ឃទៅបរាណេក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃបរាណេជាពួកឡើយ បើ

បរិវារយ្យ ថេ អាបត្តិ ធុត្តាដស្ស ។ បរិវារណាហារកោ
 ថេ កិក្ខុវេ ធិញ្ញាយ បរិវារណាយ តត្តវេ បត្តមតិ អញ្ញាស្ស
 ធាតត្វា បរិវារណា ។ បរិវារណាហារកោ ថេ កិក្ខុវេ ធិញ្ញា-
 យ បរិវារណាយ តត្តវេ វិញ្ញមតិ ។ បេ ។ កាលំ កហេតិ
 សាមណោ បដិជាធាតិ សំគុំ បព្វត្តាតកោ បដិជាធា-
 តិ អដ្ឋិវាត្តំ អដ្ឋិវាត្តាកោ បដិជាធាតិ ឧប្បត្តកោ ប-
 ដិជាធាតិ ធិត្តិវាត្តំ បដិជាធាតិ វេទនាត្តំ បដិជាធាតិ
 អាបត្តិណ អនុស្សហ ឧត្តិវាត្តកោ បដិជាធាតិ អាបត្តិយា
 អប្បដិវាត្តិយេ ឧត្តិវាត្តកោ បដិជាធាតិ ជាបិកាយេ
 ធិត្តិយា អប្បដិវាត្តិយេ ឧត្តិវាត្តកោ បដិជាធាតិ
 បណ្ណកោ បដិជាធាតិ ឈេយ្យសំវាសកោ បដិជាធាតិ
 តំគុំយេ ប្បត្តិកោ បដិជាធាតិ តិវាចនកោ បដិជាធាតិ
 ហត្ថយោគកោ បដិជាធាតិ បំបុយោគកោ បដិជាធាតិ
 អាហានយោគកោ បដិជាធាតិ កិក្ខុដិទ្ធសកោ បដិ-
 ជាធាតិ សង្ឃកេនកោ បដិជាធាតិ លោហិតុប្បនកោ
 បដិជាធាតិ ឧកតោត្យញ្ញកោ បដិជាធាតិ អញ្ញាស្ស
 ធាតត្វា បរិវារណា ។ បរិវារណាហារកោ ថេ កិក្ខុវេ
 ធិញ្ញាយ បរិវារណាយ អន្តរមត្តេ បត្តមតិ អធាហជា

បរិវារណា ត្រៃតាបត្តិកុដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឈឺ
 បរិវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិវារណាទៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រៃ
 ភិក្ខុនោះទៀតបរិវារណាដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ
 ឈឺទៀតបរិវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិវារណាស័ក្តិនិវេទនាឯង ។ បេ ។
 ស្តាប់(ឬ)ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសំគុំ ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
 អ្នកត្រៃតាបត្តិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សច្នក ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវៃវាយ
 ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានទេវតាគ្រប់ស្រីកំ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃ្រាលភិក្ខុ
 ព្រៃមិនឃើញកបត្តិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃ្រាលភិក្ខុព្រៃមិន
 កបត្តិ (មិនសំដីនិ អាបត្តិ) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃ្រាលភិក្ខុ ព្រៃមិន
 លះបង់ទិដ្ឋិតាគ្រប់ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបណ្ឌិត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាវេយ្យសំវាសក ប្តេ-
 ជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រៃតាបត្តិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាតិវាចន ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
 សំគុំបំបុយ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំគុំបំបុយ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំគុំបំបុយ
 អហេតុ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រៃតាបត្តិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបុយសង្ឃ ប្តេជ្ញា
 ខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រៃលោហិតុប្បនកោ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានទេវតា
 ត្រៃតាបត្តិ បរិវារណាដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 ដែលភិក្ខុឈឺទៀតបរិវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិវារណាទៀសចេញទៅ
 ក្នុងពាក់កណ្តាលថ្ងៃ មិនទៅជាទាននាំបរិវារណាមកដល់ទើយ ។ ម្ចាស់

យោគី បរិវេណ ។ បរិវេណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ធិន្ទាយ បរិវេណាយ អន្តរាមត្តេ វិក្កមតិ កាលំ
 ករោតិ ។ បេ ។ ឧកតោត្យញ្ញនកោ បដិជាបាតិ
 អាហាជា យោគី បរិវេណ ។ បរិវេណាហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ធិន្ទាយ បរិវេណាយ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ
 អាហាជា យោគី បរិវេណ ។ បរិវេណាហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ធិន្ទាយ បរិវេណាយ សង្ឃប្បត្តោ វិក្កមតិ
 កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧកតោត្យញ្ញនកោ បដិជាបាតិ
 អាហាជា យោគី បរិវេណ ។ បរិវេណាហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ធិន្ទាយ បរិវេណាយ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ
 ន អាណេចេតិ អាហាជា យោគី បរិវេណ បរិវេណា-
 ហារកស្ស អនាបត្តិ ។ បរិវេណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ធិន្ទាយ បរិវេណាយ សង្ឃប្បត្តោ សមាបច្ឆោ ន
 អាណេចេតិ អាហាជា យោគី បរិវេណ បរិវេណាហា-
 រកស្ស អនាបត្តិ ។ បរិវេណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ធិន្ទាយ បរិវេណាយ សង្ឃប្បត្តោ បមត្តោ ន អាណេចេតិ

ភិក្ខុវេនិទ្ធាយ កាលភិក្ខុឈិទ្ធិបរិវេណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិ-
 វេណសិក(គន្ធិតាក់កណ្តាលម្ភុទៅ(ភ្នំ) ស្ងប់ទៅ(ភ្នំ) ។ បេ ។ មេដ្ឋ
 ខ្លួនជាមនុស្សមានភេទតីរ (ភ្នំ) មិនហៅថាបាននាំបរិវេណាមកដល់ទេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្ធាយ កាលភិក្ខុឈិទ្ធិបរិវេណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំ
 បរិវេណាទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានច្រៀសចេញទៅ បរិវេណា
 ឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្ធាយ កាលភិក្ខុឈិ
 ទ្ធិបរិវេណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិវេណាទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបាន
 សិក (ភ្នំ) ស្ងប់ (ភ្នំ) ។ បេ ។ មេដ្ឋខ្លួនជាមនុស្សមានភេទតីរ (ភ្នំ)
 បរិវេណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្ធាយ កាល
 ភិក្ខុឈិទ្ធិបរិវេណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិវេណាទៅដល់សង្ឃហើយ
 ដេកលក់មិនបានប្រាប់ បរិវេណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នក
 នាំបរិវេណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្ធាយ កាលភិក្ខុឈិទ្ធិ
 បរិវេណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិវេណាទៅដល់សង្ឃហើយកំពូលសមា-
 បត្តិទៅមិនបានប្រាប់ បរិវេណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំ
 បរិវេណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្ធាយ កាលភិក្ខុឈិទ្ធិបរិ-
 វេណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរិវេណាទៅដល់សង្ឃហើយរួចមិនបានប្រាប់

វិធីបិណ្ឌ បញ្ចវគ្គ

អាហារជា ហោតិ បរិវារណា បរិវារណាហោតិស្ស អនា-
បត្តិ ។ បរិវារណាហោតិ ទេ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ បរិវារណាយ
សង្កប្បត្តោ សញ្ញិច្ច ន អាហារេតិ អាហារជា ហោតិ
បរិវារណា បរិវារណាហោតិស្ស អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ បរិវារណំ
ទេទ្គេន ទទ្គុញ្ញំ តាតុំ សន្និ សង្កស្ស ករណីយន្តំ ។

(២៦) តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតំ ភិក្ខុ
តទហុប្បវារណាយ ញាតតា កណ្ហិសុ ។ កកវតា
ឯតមត្តំ អាហារេទសុំ ។ ឥធម មន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ តទហុប្ប-
វារណាយ ញាតតា កណ្ហិសុ ។ តេ ញាតតា ភិក្ខុ-
ហំ ឯវេស្ស វចនីយា ឥដ្ឋំ ឡុត្តេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ
មុហុត្តំ មុត្តាដ យាវយំ ភិក្ខុ បរិវារតិ ។ ឯវត្ថោតំ
លកេដ ឥច្ឆេតំ កុសលំ ទោ ទេ លកេដ តេ ញាតតា
ភិក្ខុហំ ឯវេស្ស វចនីយា ឥដ្ឋំ ឡុត្តេ អាយស្មន្តោ
មុហុត្តំ ឯតមត្តំ ហោថ យាវយំ ភិក្ខុ បរិវារណំ
ទេតិ ។ ឯវត្ថោតំ លកេដ ឥច្ឆេតំ កុសលំ ទោ ទេ

វិធីបិណ្ឌ បញ្ចវគ្គ

បរិវារណា ឈ្មោះជា បុរាណមាតិកា ដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបរិវារណាមិនត្រូវតែបង្ក
ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈប់បរិវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំ
បរិវារណាទៅដល់សន្ធិហើយ ត្រូវមិនប្រាប់ បរិវារណាឈ្មោះជា បុរាណមាតិកា
ដល់ហើយ (តែ) ភិក្ខុអ្នកនាំបរិវារណាត្រូវតែបង្កទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក្នុងវិថីបរិវារណានោះ(បើ) សន្ធិមានភិក្ខុត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុកាលដែលបរិវារណាហើយត្រូវឲ្យទទ្គុះផង ។

(២៦) ក៏សមយោគនេះ ពួកញាតិចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងវិថីបរិវារណា
នោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះមាតាព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់មានបទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមាន
ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងវិថីបរិវារណានោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយទិ-
យាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា ខែអ្នកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ
សូមអ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះមួយវិញចសិន ទំកំភិក្ខុនេះបរិវារណា
រួច ។ បើសិនបុរាណសេចក្តីយល់ព្រមនេះដូច្នោះហើយ ការដែលបុរាណ
ជាភារណ្ណ បើមិនបុរាណ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយទិយាយនឹងពួកជនជាញាតិ
នោះយ៉ាងនេះថា ខែអ្នកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយទៅ
ក្នុងទំងន់សម្បូរមួយវិញចសិនទំកំភិក្ខុនេះបរិវារណារួច ។ បើសិនបុរាណ
សេចក្តីយល់ព្រមនេះដូច្នោះហើយ ការបុរាណជាភារណ្ណ បើមិនបុរាណ

លកេមំ តេ ញាតតា ភិក្ខុហំ វិរមស្ស វចនីយា ឥឡ
 តុម្ពេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្ថំ ជំស្សិមំ ទេថ
 យាវ សង្កេត បរិវេណំ ។ វិរញ្ចតំ លកេមំ ឥទ្ធកំ
 តុសលំ ទោ ទេ លកេមំ ទ ត្រា កត្តំ សង្កេត
 បរិវេណំ បរិវេណំ ទេ អាមត្តំ ទុក្ខធម្ម ។ ឥទ បទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ ឥទហុត្ថាវណាយ វជាទោ កត្តាត្ថិ
 ទោវ កត្តាត្ថិ ទុក្ខា កត្តាត្ថិ ភិក្ខុប្បដិសន្ធិកា កត្តាត្ថិ ។
 តេ ភិក្ខុប្បដិសន្ធិកា ភិក្ខុហំ វិរមស្ស វចនីយា ឥឡ តុម្ពេ
 អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្ថំ មុត្តថ យាវយំ ភិក្ខុ
 បរិវេណំ ។ វិរញ្ចតំ លកេមំ ឥទ្ធកំ តុសលំ ទោ ទេ
 លកេមំ តេ ភិក្ខុប្បដិសន្ធិកា ភិក្ខុហំ វិរមស្ស វចនីយា
 ឥឡ តុម្ពេ អាយស្មន្តោ មុហុត្ថំ វិរមត្ថំ យោថ
 យាវយំ ភិក្ខុ បរិវេណំ ទេតីតំ ។ វិរញ្ចតំ លកេមំ
 ឥទ្ធកំ តុសលំ ទោ ទេ លកេមំ តេ ភិក្ខុប្បដិសន្ធិកា
 ភិក្ខុហំ វិរមស្ស វចនីយា ឥឡ តុម្ពេ អាយស្មន្តោ

ត្រាភិក្ខុតាំងឡាយនិយាយនឹងពួកដទៃជាញាតិទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ខែអ្នក
 ដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយទៅកាន់ទីត្រាសីមា
 មួយដែលសំខាន់សំខាន់បំផុតបរិវេណប្បដិសន្ធិ ។ បើសិន្យបានសេចក្តីយល់ព្រមនូវ
 ដូច្នោះហើយ ការប្រាន់នេះជាការល្អ បើមិនប្រាកដ មិនត្រូវសន្សំបរិវេណ
 ដោយពួកទៀត បើបរិវេណត្រូវតាមក្តីទុក្ខ ។ ច្បាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាលានេះបើស្តាប់ទាំងឡាយចប់ភិក្ខុ (ក្តី) ពួកទៅចប់ភិក្ខុ (ក្តី)
 ពួកអ្នកលេចចប់ភិក្ខុ (ក្តី) ភិក្ខុជាស្រីចប់ភិក្ខុ (ក្តី) ក្នុងវិថយបរិវេណ
 នោះ ។ ត្រាភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជាស្រីទាំងនោះយ៉ាងនេះ
 ថា ខែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយលែងភិក្ខុ
 នេះមួយដែលសំខាន់ ទំហំភិក្ខុនេះបរិវេណប្បដិសន្ធិ ។ បើសិន្យបានសេចក្តីយល់
 ព្រមនូវដូច្នោះហើយ ការប្រាន់នេះជាការល្អ បើមិនប្រាកដ ត្រាភិក្ខុទាំងឡាយ
 និយាយនឹងភិក្ខុជាស្រីទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ខែលោកដ៏មានអាយុទាំង
 ឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយទៅកាន់ទីសមគ្គមួយដែលសំខាន់ ទំហំភិក្ខុនេះ
 បរិវេណប្បដិសន្ធិ ។ បើសិន្យបានសេចក្តីយល់ព្រមនូវដូច្នោះហើយ ការប្រាន់
 នេះជាការល្អ បើមិនប្រាកដ ត្រាភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជាស្រី
 ត្រាទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ខែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក

ឥមំ ភិក្ខុំ ធុហុត្តំ ជិស្សិមំ ទេវេ យាវ សុធម្មោ បរិវេ-
តិភិ ។ ឯវភោតំ លកេដេ វិទ្យុតំ កុសលំ ទោ ទេ
លកេដេ ទ ភោ វគ្គេ ទ សុធម្មោ បរិវេតតុំ បរិវេយ្យ ទេ
អាបត្តំ ទុក្ខាដស្សាទិ ។

[២៧] ទេវេ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្មី
អាភិសេ ភទហុប្បវិវណាយ បញ្ច ភិក្ខុ វិហារន្តំ ។
អថទេ ភេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសំ ភកវតា បញ្ញាត្តំ
សុធម្មោ បរិវេតតុំ មយញ្ញម្ហ បញ្ច ជនា កាថំ ទ
ទោ អម្ពេហំ បរិវេតតុំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេទេ-
ស្មំ ។ អនុជាធាមំ ភិក្ខុវេ បញ្ញាត្តំ សុធម្មោ បរិវេតតុំ ។
ទេវេ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្មី អាភិសេ ភទហុ-
ប្បវិវណាយ ទត្តារោ ភិក្ខុ វិហារន្តំ ។ អថទោ ភេសំ
ភិក្ខុនំ ឯតទហោសំ ភកវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ញាត្តំ សុធម្មោ
បរិវេតតុំ មយញ្ញម្ហ ទត្តារោ ជនា កាថំ ទ ទោ អម្ពេហំ
បរិវេតតុំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេទេស្មំ ។
អនុជាធាមំ ភិក្ខុវេ ទត្តំ អញ្ញមញ្ញំ បរិវេតតុំ ។

នាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយវាចេសិន ទំកំសន្សិបវារណារូប ។ បើ
សន្សិបនោះសេចក្តីយល់ព្រមទុំផ្ទេរឲ្យយាយ ការទានទុំដោយការល្អ បើមិន
បានទេ មិនត្រូវសន្សិបវារណាដោយពួកខ្លាចខ្លា បើបវារណាត្រូវតាមក្តី
ទុក្ខដ ។

[២៧] ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុៗប្រទេសក្នុងសម័យក្នុងវិបុ-
លវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីគំរិះផ្ទេរថា ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញាត្តយាយថា ត្រូវភិក្ខុបវារណាដោយសន្សិបវារណា
ក៏ឥឡូវនេះយើងទាំងឡាយដេដេ ៥ ប្រ តើត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណា
ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរទុំ ចំពោះព្រះមានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាត
ឱ្យភិក្ខុ ៥ ប្របវារណា ដោយសន្សិបវារណា ។ សម័យនោះឯង
ភិក្ខុៗ ប្រទេសក្នុងសម័យក្នុងវិបុលវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំង
ឡាយនោះមានសេចក្តីគំរិះ ផ្ទេរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត
ឱ្យភិក្ខុ ៥ ប្របវារណា ដោយសន្សិបវារណា ក៏ឥឡូវនេះ យើងទាំង
ឡាយដេដេ ៤ ប្រ តើត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដូចម្តេច ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្រាបទូលដំណើរទុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុ ៤ ប្របវារណា

ដទៃ បទ គំគូរ បរិវេណ ។ ឡាត្តន គំគូរ បដិ-
 លេខ តេ គំគូរ ញាបេត្តា សុណានុ មេ អាយស្មន្តោ
 អន្ត បរិវេណ ។ យនាយស្មន្តាធំ បត្តតល្លំ មយ
 អញមញ្ញំ បរិវេណ មាតិ ។ ដេវេន គំគូរ ឯតំស
 ទុត្តរសន្តំ តេវិញ ទុត្តរិកំ ធិសិទិញ អញលី បត្ត-
 ហេត្វា តេ គំគូរ ឯវេស្ស វេជិយា អហំ អាវុសោ
 អាយស្មន្តោ បរិវេនំ និដ្ឋេន វិ សុតេន វិ បរិសន្តាយ
 វិ វន្តំ មំ អាយស្មន្តោ អនុតម្បំ ទតាធាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សមិ ទុតិយម្បំ អាវុសោ អាយស្មន្តោ បរិវេនំ
 និដ្ឋេន វិ សុតេន វិ បរិសន្តាយ វិ វន្តំ មំ អាយ
 យស្មន្តោ អនុតម្បំ ទតាធាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សមិ
 ទុតិយម្បំ អាវុសោ អាយស្មន្តោ បរិវេនំ និដ្ឋេន វិ សុតេន
 វិ បរិសន្តាយ វិ វន្តំ មំ អាយស្មន្តោ អនុតម្បំ
 ទតាធាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សមិ ។ លំតេន
 គំគូរ ឯតំស ទុត្តរសន្តំ តេវិញ ទុត្តរិកំ ធិសិទិ-
 ញា អញលី បត្តហេត្វា តេ គំគូរ ឯវេស្ស វេជិយា

ដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវបរិវេណយ៉ាងនេះ ។
 ត្រូវភិក្ខុដែលគ្មានប្រតិបត្តិកិច្ចទាំងឡាយនោះយល់ថា សូមលោក
 ដ៏មានកាយទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ខ្ញុំនេះជាខ្ញុំបរិវេណ ។ បើបរិវេណ-
 កម្មមានកាលស្តីដល់លោកដ៏មានកាយទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំង
 ឡាយបរិវេណដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាដើម ធ្វើអ្នកសន្តិធ្វើនិស្ស
 ម្នាក់អង្គុយ ប្រែហោង ហើយផ្តងអញលី ឡើងរួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះយ៉ាងនេះថា ខែកាវុសា ខ្ញុំសូមបរិវេណនឹងលោកដ៏មានកាយទាំង
 ឡាយ ដោយឃើញភ្នំ ភ្នំ ភ្លើងស្តុក សូមលោកដ៏មានកាយទាំងឡាយ
 កស្រីយន្តវេសចក្កអនុគ្រាននិយាយ (លើក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹង
 ធ្វើតាម ខែកាវុសា ខ្ញុំសូមបរិវេណនឹងលោកដ៏មានកាយទាំងឡាយ
 ជាដំបូងនឹង ដោយឃើញភ្នំ ភ្នំ ភ្លើងស្តុក សូមលោកដ៏មានកាយ
 ទាំងឡាយកស្រីយន្តវេសចក្កអនុគ្រាននិយាយ (ជាសំឡេង) ខ្ញុំ កាល
 បើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ខែកាវុសា ខ្ញុំសូមបរិវេណនឹងលោកដ៏មានកាយ
 ទាំងឡាយជាដំបូងនឹង ដោយឃើញភ្នំ ភ្នំ ភ្លើងស្តុក សូមលោក
 ដ៏មានកាយទាំងឡាយកស្រីយន្តវេសចក្កអនុគ្រាននិយាយ (លើក) ខ្ញុំ
 កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុធ្វើអ្នកសន្តិធ្វើនិស្សម្នាក់អង្គុយ
 ប្រែហោងផ្តងអញលី ឡើងរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា

អស់ កន្លែ អាយស្មន្តោ បរិវេមិ ជំដ្ឋេន ភ សុតេន
 ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្ម្យ
 ឧបាធាយ បស្សន្តោ បដិកាស្សនំ ទុតិយម្បិ កន្លែ
 អាយស្មន្តោ បរិវេមិ ជំដ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ
 វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្ម្យ ឧបាធាយ បស្សន្តោ
 បដិកាស្សនំ តតិយម្បិ កន្លែ អាយស្មន្តោ បរិវេមិ
 ជំដ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ
 អាយស្មន្តោ អនុកម្ម្យ ឧបាធាយ បស្សន្តោ បដិ-
 កាស្សនំ ។ តេន ទោ បទ សមយេន អត្តតាស្ថិ
 អភសេ ឧទម្បាប្បវាយាយ តយោ កំត្តុ វិហារន្តំ ។
 អថទោ តេសំ កំត្តុនំ មំឧទយោសំ ភតវតា អនុញ្ញាតំ
 បក្ខន្តំ សាធុរេន បរិវេតុំ បក្ខន្តំ អត្តមញ្ញំ បរិវេតុំ
 មយញ្ញម្ហ តយោ ជនា កមំ ទុ ទោ អត្តេវា បរិវេ-
 តត្ថន្តំ ។ ភតវតោ មំតមន្តំ អារាហេសុំ ។ អនុធានាមិ
 កំត្តុវេ តិល្លាន្តំ អត្តមញ្ញំ បរិវេតុំ ។ មិវត្ថុ បទ កំត្តុវេ

បតិក្រលោកដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរិវេណា និវរណកដំមានអាយុទាំងឡាយ
 ដោយឃើញក្នុងក្នុងន្ទៀសក្តិ សូមលោកដំមានអាយុទាំងឡាយកាស្រីយ
 ទូរសចក្តិអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់រឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនិវេត្តិភាម
 បតិក្រលោកដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរិវេណា និវរណកដំមានអាយុទាំងឡាយ
 ជាគំប៉ប័តិផងផង ដោយឃើញក្នុងក្នុងន្ទៀសក្តិ សូមលោកដំមានអាយុ
 ទាំងឡាយកាស្រីយទូរសចក្តិអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់រឿន) ខ្ញុំ កាលបើ
 ខ្ញុំឃើញនិវេត្តិភាម បតិក្រលោកដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរិវេណា និវរណកដំមាន
 អាយុទាំងឡាយជាគំប៉ប័តិផងផង ដោយឃើញក្នុងក្នុងន្ទៀសក្តិ សូមលោកដំ
 មានអាយុទាំងឡាយកាស្រីយទូរសចក្តិអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់រឿន) ខ្ញុំ
 កាលបើខ្ញុំឃើញនិវេត្តិភាម ។ កំសម័យនោះឯង កំត្តុព្យប្បទៅក្នុងភាស
 មួយក្នុងវិថុបរិវេណានោះ ។ គ្រានោះ កំត្តុទាំងឡាយនោះមានសចក្តិក្រិ-
 វះដូច្នោះថា ព្រះដំមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិកុ ថ ប្របរិវេណាដោយ
 សន្សំបរិវេណា ឱ្យកិកុ ៤ ប្របរិវេណា ៧ លំដាប់នឹងគ្នា ឥច្ចុវិទន យើង
 ទាំងឡាយជាផនព្រូប តើយើងទាំងឡាយត្រូវបរិវេណា ដូចម្តេច ។
 កំត្តុទាំងឡាយត្រាបទូលដំណើរទុំចំពោះព្រះដំមានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អន្តិទ្រង់មានបទូលថា ម្ចាស់កំត្តុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យកិកុ ព្រូប
 បរិវេណា ៧ លំដាប់នឹងគ្នាបាន ។ ម្ចាស់កំត្តុទាំងឡាយ ត្រូវកំត្តុទាំងឡាយ

បរាណត្ថក្ក ។ ត្រូវតែ កំភ្លុក បដិសេធន តេ កំភ្លុ ញា-
 យេតត្ថា សុណន្ត មេ អាយស្មន្តោ អន្ត បរាណ ។ យ-
 មាយស្មន្តោ បត្តកល្យ មយ អញ្ញាញាណ បរាណ ។ យ-
 ត ។ ថេរេន កំភ្លុក ឯកសំ ឧត្តរាសន្តំ កាវត្ថា ឧត្តរា ឯសិ-
 ធិត្ថា អញ្ញាលី បត្តយោត្ថា តេ កំភ្លុ ឯមស្ម រេធិយា
 អហំ កាវសោ អាយស្មន្តោ បរាណេ ជំនួញ វា សុតេន វា
 បរិសង្កាយ វា រេន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុតម្យ ឧចាធាយ
 បស្សន្តោ បដិការិស្សន្ត ឧត្តយម្យ កាវសោ អាយស្មន្តោ
 បរាណេ ជំនួញ វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា រេន្ត មំ អាយ-
 យស្មន្តោ អនុតម្យ ឧចាធាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សា-
 មិ ឧត្តយម្យ កាវសោ អាយស្មន្តោ បរាណេ ជំនួញ វា
 សុតេន វា បរិសង្កាយ វា រេន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុ-
 តម្យ ឧចាធាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សន្ត ។ ថេរេន
 កំភ្លុក ឯកសំ ឧត្តរាសន្តំ កាវត្ថា ឧត្តរា ឯសិ-
 ធិត្ថា អញ្ញាលី បត្តយោត្ថា តេ កំភ្លុ ឯមស្ម រេធិយា
 អហំ កាវសោ អាយស្មន្តោ បរាណេ ជំនួញ វា សុតេន

បរាណយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវកុំដែលគ្មានប្រតិបត្តិការទុក្ខទាំងឡាយ
 នោះដឹងថា សូមលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបរា-
 ណា ។ បើបរាណាគ្មានកាលគួរដល់លោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ
 ហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបរាណាដល់គ្នាទីនិគ្រា ។ ត្រូវកុំជាថេរ-
 ធ្វើឧត្តរាសន្ត៍ទៀងស្មារតីហើយ អន្តិយច្រហោង ផ្គងអញ្ញាលីទៀងរូប
 ទិយាយទីនិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា ខែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរាណ-
 ទីនិលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ ដោយយើញត្តិ ពុត្តិ រត្ស្រិសត្តិ សូម
 លោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយពស្រីយទុរសចក្កិអនុត្រានិយាយ (ដាស
 ភ្លើង) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំយើញទីនិក្ខុតាម ខែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរាណទីនិ-
 លោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយជាគំរប់គំរងដឹងដោយយើញត្តិ ពុត្តិ រត្ស្រិស-
 ត្តិសូមលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយពស្រីយទុរសចក្កិអនុត្រានិយាយ
 (ដាសភ្លើង) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំយើញទីនិក្ខុតាម ខែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរា-
 ណាទីនិលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយជាគំរប់គំរងដឹង ដោយយើញត្តិ ពុត្តិ
 រត្ស្រិសត្តិ សូមលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយពស្រីយទុរសចក្កិអនុត្រានិ-
 យាយ (ដាសភ្លើង) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំយើញទីនិក្ខុតាម ។ ត្រូវកុំធ្វើ
 ឧត្តរាសន្ត៍ទៀងស្មារតីហើយអន្តិយច្រហោងផ្គងអញ្ញាលីទៀងរូបទិយាយ
 យ៉ាងនេះទីនិក្ខុទាំងឡាយនោះ បត់ត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូម
 បរាណទីនិលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយដោយយើញត្តិ ពុត្តិ រត្ស្រិសត្តិ

ក បរិសុទ្ធិយ ក វិនិច្ឆ័យ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្ម្យ
 ឧទានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សានំ ធុតិយម្បំ កន្ត
 អាយស្មន្តោ បវាបមិ ធិដ្ឋេន ក សុតេន ក បរិសុទ្ធិយ
 ក វិនិច្ឆ័យ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្ម្យ ឧទានាយ បស្ស-
 ន្តោ បដិករិស្សានំ តិយម្បំ កន្ត អាយស្មន្តោ បវាបមិ
 ធិដ្ឋេន ក សុតេន ក បរិសុទ្ធិយ ក វិនិច្ឆ័យ មំ អាយ-
 ស្មន្តោ អនុកម្ម្យ ឧទានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សានំ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាមស្មំ អារិសេ តទ-
 ហ្មប្បវារណាយ ទ្វេ កិក្ខុវ វិហារន្តំ ។ អដទោ តេសំ
 កិក្ខុវំ វិវតទយោសិ កតវតា អនុញ្ញាតំ បក្កន្តំ សង្ខេ-
 ប បវាវតំ ចត្តន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវាវតំ តំស្មាន្តំ អញ្ញ-
 មញ្ញំ បវាវតំ មយញ្ញាម ទ្វេ ជនា តាមំ ធុ ទោ អម្ពេហិ
 បវាវតន្តន្តំ ។ កតវតា វិវតទន្តំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
 ជាបាមិ កិក្ខុវេ ទ្វិន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវាវតំ ។ វិវត្ត បទ
 កិក្ខុវេ បវាវតន្តំ ។ ថេវេន កិក្ខុវា វិវតំសំ ឧត្តកសន្តំ
 ករិញ្ញា ឧត្តាជិតំ ជិសំជិត្វា អញ្ញាលិ បន្តិយត្វា ធរក

សូមលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ កាស្រីយទូរសេចក្តីអនុគ្រានិយាយ
 (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បព៌ត្រលោកដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំសូមបកវណានឹងលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ ដាក់បំបិដេនផង ដោយ
 ឃើញក្តី ទ្វក្តី រន្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ កាស្រីយ
 ទូរសេចក្តីអនុគ្រានិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម
 បព៌ត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបកវណានឹងលោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយ
 ដាក់បំបិដេនផង ដោយឃើញក្តី ទ្វក្តី រន្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មាន
 កាយុទាំងឡាយ កាស្រីយទូរសេចក្តីអនុគ្រានិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ
 កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យទោះឯង ក៏កុំបំប្រែទៅ
 ក្នុងភាគសម្បយ ក្នុងវិជ្ជាបកវណានោះ ។ គ្រានោះ ក៏កុំទាំងឡាយទោះ
 ទោះសេចក្តីវិវិវេជ្ជចុះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជ្រងំអនុញ្ញាតឲ្យកុំ ៨
 ប្រ បកវណាដោយសន្សំបកវណា ឲ្យកុំ ៤ ប្រ បកវណាដល់គ្នានឹងគ្នា
 ឲ្យកុំ ៣ ប្រ បកវណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឧទ្យុវនេះ យើងទាំងឡាយជាជន
 ក៏ប្រ ក៏យើងត្រូវបកវណាដូចម្តេច ។ ក៏កុំទាំងឡាយក្រាបទូល
 ដំណើរដុំចំរើនព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គជ្រងំទានបទទូលថា ខ្ញាល
 ក៏កុំទាំងឡាយ ចៅគអនុញ្ញាតឲ្យកុំ ៧ ប្រ បកវណាដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។
 ខ្ញាលក៏កុំទាំងឡាយ ត្រូវកុំបកវណាយំនិទេះ ។ ត្រូវកុំជាថេរធ្វើ
 ឧត្តកសន្តិ រៀនសូត្រនឹងហើយអង្គុយ ប្រហេនដូចអញ្ញាលិ ឲ្យនិរុចនិយាយ

ភិក្ខុ វិវេស្ស វិចធិយោ អហំ អារុសោ អាយស្មន្តំ
 បវាវមិ ធិដ្ឋេន វា សុតេន វា វរិសង្កាយ វា វនេតុ មំ
 អាយស្មា អនុតាម្យំ ទុចារាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ
 ទុតិយម្យំ អារុសោ អាយស្មន្តំ បវាវមិ ធិដ្ឋេន វា សុ-
 តេម វា វរិសង្កាយ វា វនេតុ មំ អាយស្មា អនុតាម្យំ
 ទុចារាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ទុតិយម្យំ អារុសោ
 អាយស្មន្តំ បវាវមិ ធិដ្ឋេន វា សុតេន វា វរិសង្កាយ
 វា វនេតុ មំ អាយស្មា អនុតាម្យំ ទុចារាយ បស្សន្តោ
 បដិការិស្សាមិ វ បរតេន ភិក្ខុនោ វិសំសំ ទុត្តរសន្តំ
 កាវិទ្ធា ទុត្តរិកំ វិសិមិទ្ធា អក្ខរត្ថ មក្ខរត្ថា ថេរោ
 ភិក្ខុ វិវេស្ស វិចធិយោ អហំ កន្តេ អាយស្មន្តំ បវាវមិ
 ធិដ្ឋេន វា សុតេន វា វរិសង្កាយ វា វនេតុ មំ អាយស្មា
 អនុតាម្យំ ទុចារាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ទុតិយម្យំ
 កន្តេ អាយស្មន្តំ បវាវមិ ធិដ្ឋេន វា សុតេន វា វរិសង្កាយ
 វា វនេតុ មំ អាយស្មា អនុតាម្យំ ទុចារាយ បស្សន្តោ
 បដិការិស្សាមិ ទុតិយម្យំ កន្តេ អាយស្មន្តំ បវាវមិ

យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុខ្ញុំថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមបរិវេណាទិវិលោកដ៏មានអាយុ
 ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី ភ្លឺស្រឡា សូមលោកដ៏មានអាយុពាស្រ័យទូរសេចក្តី
 អនុគ្រាន់និយាយ (ដាស់ភ្លឺ) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញទិវិភ្នំតាម នៃអារុសោ
 ខ្ញុំសូមបរិវេណាទិវិលោកដ៏មានអាយុជាគំរប់បំផងផង ដោយឃើញភ្នំ
 ពួក្តី ភ្លឺស្រឡា សូមលោកដ៏មានអាយុពាស្រ័យទូរសេចក្តីអនុគ្រាន់និយាយ
 (ដាស់ភ្លឺ) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញទិវិភ្នំតាម នៃអារុសោខ្ញុំសូមបរិវេណាទិវិ
 លោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់បំផងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី ភ្លឺស្រឡា សូម
 លោកដ៏មានអាយុពាស្រ័យទូរសេចក្តីអនុគ្រាន់និយាយ (ដាស់ភ្លឺ) ខ្ញុំ
 កាលបើខ្ញុំឃើញទិវិភ្នំតាម ៗ ត្រូវភិក្ខុខ្ញុំទើបត្តកសន្ត ត្រឡប់ស្មារតីហើយ
 អន្តរាគ្រហោស្តស្តេន រឿនរូបនិយាយ យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជាដាច់
 បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបរិវេណាទិវិលោកដ៏មានអាយុដោយឃើញភ្នំ
 ពួក្តី ភ្លឺស្រឡា សូមលោកដ៏មានអាយុពាស្រ័យទូរសេចក្តីអនុគ្រាន់និយាយ
 (ដាស់ភ្លឺ) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញទិវិភ្នំតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមប-
 រិវេណាទិវិលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់បំផងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី
 ភ្លឺស្រឡា សូមលោកដ៏មានអាយុពាស្រ័យទូរសេចក្តីអនុគ្រាន់និយាយ
 (ដាស់ភ្លឺ) ខ្ញុំកាលបើខ្ញុំឃើញទិវិភ្នំតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើនខ្ញុំសូមបរិ-
 វេណាទិវិលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់បំផងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី ភ្លឺស្រឡា

ដំដួង កំ សុខាច កំ ចរិស្ថាន្តយ កំ វិទត្ត មំ អាយស្សា
 អនុកម្យំ ទុច្ចាធាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិតិ ។ តេន
 ទោ បទ សមយេន អត្តាភាស្មី អាវាសេ តទហុប្បវារណា
 យ ឯកោ ភិក្ខុ វិហារតិ ។ អដទោ តស្ស ភិក្ខុនោ
 វិភទបេរាសិ ភកវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្តំ នរដ្ឋេន បវរេតុ
 ចន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវរេតុ តិណ្ណន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវរេតុ ទិដ្ឋំ
 អញ្ញាមញ្ញំ បវរេតុ អហាន្តម្ហិ ឯកកោ តតំ ទុ ទោ
 មយោ បវរេតន្តន្តំ ។ ភកវតា វិភទមតុំ អាវារចេសុំ ។
 នទ បទ ភិក្ខុវេ អត្តាភាស្មី អាវាសេ តទហុប្បវារណា
 យ ឯកោ ភិក្ខុ វិហារតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ យត្ត
 ភិក្ខុ បដិញ្ញាមន្តំ ទុច្ចាធាសាលាយ កំ បណ្ណាបេ កំ
 វុត្តម្បុល កំ សោ ទេសោ សម្មន្តិក្ខា ចាធិយំ បរិកា
 ធិយំ ទុបដ្ឋាបេត្តា អាសនំ បញ្ញាបេត្តា បដិចំ តតា
 ចំសិទិតតំ ។ សទេ អញ្ញា ភិក្ខុ អាតច្ឆន្តំ តេហិ សន្តិ
 បវរេតន្តំ រោ ទេ អាតច្ឆន្តំ អន្ត មេ បវរណាតិ អដិដ្ឋា
 តតំ រោ ទេ អដិដ្ឋាបាយ្យ អាចត្តិ ទុត្តជស្ស ។ តត្រ
 ភិក្ខុវេ យត្ត បញ្ច ភិក្ខុ វិហារន្តំ ទ ឯកស្ស បវរណំ

សូមរលាកដ៏មានតម្លៃស្រីយន្តសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំភ្លើង)
 ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ក៏កុម្មុយបូរោក្រម
 ភាវសម្បយក្នុងថ្ងៃបរិណាមនោះ ។ ឯភិក្ខុនោះក៏បានសេចក្តីគ្រិះរិះដូច្នោះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទ្របូបវារណាដោយសង្ឃបវារណា
 ទ្យភិក្ខុ ២ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឱ្យភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា
 ឱ្យភិក្ខុ ៤ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញក៏ត្រូវដឹង ឬ
 អាត្មាអញបវារណាដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរខ្ញុំចំ
 ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បានបទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងភាវសម្បយ ក្នុងថ្ងៃបរិណាមនោះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទៀសចេញទៅអំពីប្រទេសណាដ៏ទុបដ្ឋា
 សាលា^(១) ក្តីមន្តបក្តីគល់ឈើក្តី ត្រូវភិក្ខុនោះបោសប្រទេសនោះហើយដំ
 កល់ទុកឱ្យវិភទានិក្ខមប្រើប្រាស់ត្រូវត្រាលកាសនេះរួចទើបចុះហើយត្រូវ
 គន្តិយថា ។ បើមានភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះបវារណាជាមួយ
 នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ បើគ្មានភិក្ខុទាំងឡាយមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះ
 អដិដ្ឋានថាថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបរិណាមរបស់អញ បើមិនអដិដ្ឋានទេ ត្រូវអាចក្តី
 ទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងភាវសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៥ រូប
 ភិក្ខុ ២ រូប មិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបហើយបវារណាដោយសង្ឃប

១ សាលាធាន ។

អាហារិក្ខា ធម្មហិ សាម្មេន បរិវារតត្ថំ បរិវារយ្យំ ទេ
 អាមត្តំ ធុត្តាដស្ស ។ តត្រិ ភិក្ខុវេ យេត្ត ធម្មារោ
 ភិក្ខុ វិហារត្ថំ ទ ឯកស្ស បរិវារំ អាហារិក្ខា តិហិ អ-
 ញាមត្តំ បរិវារតត្ថំ បរិវារយ្យំ ទេ អាមត្តំ ធុត្តាដស្ស ។
 តត្រិ ភិក្ខុវេ យេត្ត តយោ ភិក្ខុ វិហារត្ថំ ទ ឯកស្ស
 បរិវារំ អាហារិក្ខា តិហិ អញាមត្តំ បរិវារតត្ថំ បរិវារ-
 យ្យំ ទេ អាមត្តំ ធុត្តាដស្ស ។ តត្រិ ភិក្ខុវេ យេត្ត ទ្វេ
 ភិក្ខុ វិហារត្ថំ ទ ឯកស្ស បរិវារំ អាហារិក្ខា ឯកោ ទ
 អធិដ្ឋានត្ថំ អធិដ្ឋហេយ្យ ទេ អាមត្តំ ធុត្តាដស្សតិ ។

[២៨] ទេន ទោ បទ សមាយេន អញាតោ ភិក្ខុ
 តទេហុប្បវារលាយ អាមត្តិ អាមត្តោ ហោតិ ។ អថទោ
 តស្ស ភិក្ខុនោ ឯកទេហាសិ កតវតា បញ្ញត្តិ ទ សា-
 មត្តិទេន បរិវារតត្ថំ អហាញមិ អាមត្តិ អាមត្តោ តាសិ
 ទុ ទោ មយោ បទិមដ្ឋិតត្ថំ ។ កតវតោ ឯកមត្តំ អា-
 ហោចេសុំ ។ ទេន បទ ភិក្ខុវេ តទេហុប្បវារលាយ អាមត្តិ
 អាមត្តោ ហោតិ ។ ទេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឯកំ ភិក្ខុ
 ឧបសត្តមិត្តា ឯកំសំ ឧត្តាសត្តំ ករិក្ខា ធុត្តាដតំ

វារលាភ្នំពេញសាសនានេះ បើបរិវារត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិ
 ទ្យាយ ភ្នំពេញសាសនា ទ ដែលមានភិក្ខុនៅ ២ រូប ភិក្ខុព្រមមិនត្រូវទាំងប-
 រិវារលា របស់ភិក្ខុ ទ រូបមកហើយបរិវារលា ដល់គ្នាមិនគ្នាភ្នំពេញសាសនានេះ
 បើបរិវារលា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ភ្នំពេញសាសនា ទ
 ដែលមានភិក្ខុនៅ ៣ រូប ភិក្ខុ ២ រូបមិនត្រូវទាំងបរិវារលា របស់ភិក្ខុ ទ រូបមក
 ហើយបរិវារលា ដល់គ្នាមិនគ្នាភ្នំពេញសាសនានេះ បើបរិវារលា ត្រូវអាមត្តិ
 ទុក្ខ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ភ្នំពេញសាសនា ទ ដែលមានភិក្ខុនៅ ២ រូប
 ភិក្ខុ ទ រូបមិនត្រូវទាំងបរិវារលា របស់ភិក្ខុ ទ រូបមកហើយអធិដ្ឋានភ្នំពេញស-
 នានេះ ។ បើអធិដ្ឋាន ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។

[២៨] ភិក្ខុទ្ធរូបត្រូវអាមត្តិក្នុងបរិវារលា
 នោះ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាមត្តិមិនត្រូវបរិវារលាទេ ឥឡូវអាត្មាអញ
 ត្រូវអាមត្តិហើយ តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ
 ត្រូវចូលដំណើរទុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ភ្នំពេញសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាមត្តិក្នុងបរិវារ-
 លានោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅក្នុងភិក្ខុទ្ធរូបហើយ
 ធ្វើទុក្ខសង្ឃឹមស្នាម្នាម្នាអង្គុយច្រហោងផ្គុំអញ្ជូលរួចចំយាយយ៉ាងនេះ

ធិសីទិក្ខា អញ្ញាលី បត្តហោត្វា វាមស្ស វចនីយោ អហំ
 អាវុសោ ឥត្តន្ទាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតំ ។
 ភេទ វត្តញោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សមីតិ ។ អាយតិ
 សំវាយ្យាសីតិ ។ ឥទ បទ កំត្តុវ កិក្ខុ តទហុប្បវា-
 រណាយ អាមត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ ភេទ កិក្ខុវ
 កំត្តុលា វតំ កំត្តុំ ឧបសង្កមិត្វា វតំសិ ឧត្តរាសន្តិ
 តវិត្វា ឧត្តុដំតំ ធិសីទិក្ខា អញ្ញាលី បត្តហោត្វា វាមស្ស
 វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្តន្ទាមាយ អាមត្តិយា វេមតិកោ
 យទា ធិត្វេមតិកោ ភវិស្សមិ តទា តំ អាមត្តិំ បដិក-
 វិស្សមីតំ វត្វា បវិវេត្តំ ។ ឧត្វេវតប្បធុយា បវិវេត្តាយ
 អន្តរាយោ តោត្វោតិ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេទ
 អញ្ញាមា កិក្ខុ បវិវេត្តាយោ អាមត្តិំ សាតិ ។ អថទោ
 តស្ស កិក្ខុយោ វតទយោសិ កតវតា បញ្ញត្តំ ទ សាមត្តិ-
 ភេទ បវិវេត្តត្តំ អហញ្ញត្តំ អាមត្តិំ អាបន្នោ តតំ ឧទោ
 មយា បដិបត្តិតត្តំ ។ កតវតា វតមត្តំ អាពេទេសុំ ។

ធិសីទិក្ខា ពោថ ម្ហលាវាសោ ខ្ញុំត្រាបត្តិឈ្មោះហើយ ខ្ញុំសូម
 សំវេនីតាបត្តិពោចញ ។ ត្រាត្រាអនុទូលតាបត្តិពោចាយថា លោក
 ឃើញឬទេ ។ ក៏កុំអ្នកសំវេនីពោចឆ្លើយថា អើខ្ញុំឃើញ ។ ក៏អនុទូល
 តាបត្តិត្រាប្រាប់ថា ត្រាវាលាសន្តិមកទៅ ។ ម្ហលក៏កុំចាំទិច្ចាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើមានកិក្ខុសន្សំយនឹងតាបត្តិក្នុងវិថុបវារណាពោច ។ ម្ហល
 ក៏កុំចាំទិច្ចាយ ត្រាត្រាពោចូលទៅភេតកុំ ទុក្ខហើយធ្វើឧត្តរាសន្តិទៀង
 ស្មារតីអន្តិយព្រះហឫន្តិដ្ឋនិអញ្ញាលីចុះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងកិក្ខុពោចថា ខែ
 អាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសន្សំយនឹងតាបត្តិឈ្មោះនេះ តាបណាខ្ញុំអស់
 សេចក្តីសន្សំយខ្ញុំនឹងធ្វើតប (សំវេនី) ខ្ញុំតាបត្តិពោចក្នុងកាលពោច
 លុះពាលដូច្នោះហើយ ត្រាបវារណាចុះ ។ មិនត្រាត្រាធ្វើឧត្តរាសន្តិ
 អន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យពោចនឹង កិក្ខុ
 ទុក្ខក៏ក្នុងវិថុបវារណាកំលើកឃើញតាបត្តិ ។ ទើបកិក្ខុពោចមានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាពទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ក៏កុំវេលមាន
 តាបត្តិមិនត្រាបវារណាទេ ឥឡូវភាពអញត្រាតាបត្តិហើយ តើតាតាអញ
 ត្រាប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ក៏កុំចាំទិច្ចាយក្រាបទូលដំណើរខ្ញុំចំពោះព្រះ

៧៤ បទ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា អាចត្តិ សភា ។
 ៧៥ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា អាចត្តិ វេទិយោ
 អហំ អាវុសោ ឥត្តញ្ញមំ អាចត្តិ អាចត្តោ ឥតោ
 វុដ្ឋយំ តំ អាចត្តិ បដិការិស្សាមិទំ វត្តា បរិវេណប្បដិសន្ធិ ។
 ៧៦ ត្រេ តប្បច្ចយោ បរិវេណប្បដិសន្ធិ អន្តរាយោ តោតត្រោ ។
 ៧៧ បទ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា អាចត្តិ
 វេទិយោ យោតិ ។ ៧៨ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា
 កិច្ច វេទិយោ អហំ អាវុសោ ឥត្តញ្ញមំ
 មាយ អាចត្តិយោ វេទិយោ យោ ធិត្រេវតិកោ
 ករិស្សាមិ តោ តំ អាចត្តិ បដិការិស្សាមិទំ វត្តា
 បរិវេណប្បដិសន្ធិ ។ ៧៩ ត្រេ តប្បច្ចយោ បរិវេណប្បដិសន្ធិ
 តោតត្រោតំ ។ ៨០ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតិស្មិ
 អាវុសេ តនហ្មប្បវេណាយ សត្វោ សត្វោ
 សភាតំ អាចត្តិ អាចត្តោ យោតិ ។ ៨១ ទោ តេសំ
 កិច្ចវេ ឧទយោសិ ករិស្សាមិ បញ្ញាតំ ៨ សភាតា អាចត្តិ
 ទេសេតត្តា ៨ សភាតា អាចត្តិ បដិការិស្សាមិ
 អយេត្ត សត្វោ សត្វោ សភាតំ អាចត្តិ អាចត្តោ

៨២ បទ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា អាចត្តិ សភា ។
 ៨៣ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា អាចត្តិ វេទិយោ
 អហំ អាវុសោ ឥត្តញ្ញមំ អាចត្តិ អាចត្តោ ឥតោ
 វុដ្ឋយំ តំ អាចត្តិ បដិការិស្សាមិទំ វត្តា បរិវេណប្បដិសន្ធិ ។
 ៨៤ ត្រេ តប្បច្ចយោ បរិវេណប្បដិសន្ធិ អន្តរាយោ តោតត្រោ ។
 ៨៥ បទ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា អាចត្តិ
 វេទិយោ យោតិ ។ ៨៦ កិច្ចវេ កិច្ច បរិវេណប្បដិសន្ធិសម្មាសនា
 កិច្ច វេទិយោ អហំ អាវុសោ ឥត្តញ្ញមំ
 មាយ អាចត្តិយោ វេទិយោ យោ ធិត្រេវតិកោ
 ករិស្សាមិ តោ តំ អាចត្តិ បដិការិស្សាមិទំ វត្តា
 បរិវេណប្បដិសន្ធិ ។ ៨៧ ត្រេ តប្បច្ចយោ បរិវេណប្បដិសន្ធិ
 តោតត្រោតំ ។ ៨៨ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតិស្មិ
 អាវុសេ តនហ្មប្បវេណាយ សត្វោ សត្វោ
 សភាតំ អាចត្តិ អាចត្តោ យោតិ ។ ៨៩ ទោ តេសំ
 កិច្ចវេ ឧទយោសិ ករិស្សាមិ បញ្ញាតំ ៨ សភាតា អាចត្តិ
 ទេសេតត្តា ៨ សភាតា អាចត្តិ បដិការិស្សាមិ
 អយេត្ត សត្វោ សត្វោ សភាតំ អាចត្តិ អាចត្តោ

កង់ ទុ ចោ អម្ពេហិ បដិបដ្ឋិតព្វន្តំ ។ កកវាតា ឯតមត្តំ
 អាណេចសុំ ។ ៧៨ បទ កិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ
 តទហុប្បវរណាយ សព្វោ សង្កេ ធម្មតា អាមត្តិ
 អាមន្ទោ យោតិ ។ តេហិ កិក្ខុវេ កិក្ខុហិ ឯកោ កិក្ខុ
 សមម្ហា អាវាសា សង្កេតំ ចារហតតោ ធម្មាវសោ តំ
 អាមត្តិ បដិករិក្ខា អាគច្ឆ មយំ តេ សង្កេតេ តំ អាមត្តិ
 បដិករិស្សាមាតិ ។ ឯវេញតំ លកេថ ឥច្ឆេតំ កុសលំ
 ចោ ចេ លកេថ ឡត្តេន កិក្ខុហា បដិពលេន សង្កេ
 ញាមតតោ សុណាតុ ទេ កាទ្ធិ សង្កេ អយំ សព្វោ
 សង្កេ ធម្មតា អាមត្តិ អាមន្ទោ យទា អញ្ញំ កិក្ខុ
 សុដ្ឋំ អនាមត្តិកំ បស្សិស្សតិ តទា តស្ស សង្កេតេ តំ
 អាមត្តិ បដិករិស្សតិកិ វត្តា បវរេតព្វំ ។ ៨ ត្រូវ តប្បច្ច-
 យា បវរណាយ អន្តរាយោ កាតាត្តា ។ ៧៩ បទ
 កិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុប្បវរណាយ សព្វោ
 សង្កេ សកាតាយ អាមត្តិយា វេមតិកោ យោតិ ឡត្តេន
 កិក្ខុហា បដិពលេន សង្កេ ញាមតតោ សុណាតុ

តើយើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបទុល
 ដំណើរខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគង្គិទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសិន្យទាំងអស់ក្នុងអាពាហ៍សម្ព័ន្ធគ្រូវសកា-
 តាបត្តិក្នុងវិជ្ជបករណ៍នោះ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះបញ្ជូនកិក្ខុ រួមទៅកាន់អាវាសដ៏តទាទាំងក្នុងវិជ្ជនោះថា ខែណាវេសា
 ចូរណាវេសាសំដែងអាមត្តិទោះហើយមកវិញ យើងទាំងឡាយទ្រង់សំដែង
 អាមត្តិទោះក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសិន្យបានការសំដែងអាមត្តិទ្រង់
 ជូនហើយ ការទានទ្រង់ជាការល្អ បើមិនទាន់ទេ ត្រូវកិក្ខុដែលទ្រាស
 ប្រតិពលឲ្យសន្សំដឹងថា បង្កិតព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសន្សំស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)
 សន្សំទាំងអស់នេះត្រូវសកាតាបត្តិហើយ កាលណាបើសិន្យឃើញកិក្ខុដ-
 ដែលសុខមិនមានអាមត្តិ សន្សំទ្រង់សំដែងអាមត្តិទោះក្នុងសំណាក់កិក្ខុនោះ
 កាលនោះ លុះកាលដូច្នោះហើយ ត្រូវបករណ៍ចុះ ។ មិនត្រូវសន្សំធ្វើ
 បេតក្តិអណ្តូងដល់បករណ៍ព្រោះហេតុម៉ូល្ហានទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសិន្យទាំងអស់ក្នុងអាពាហ៍សម្ព័ន្ធមានសេចក្តី
 សន្សំយន្តិសកាតាបត្តិក្នុងវិជ្ជបករណ៍នោះ ត្រូវកិក្ខុដែលទ្រាសប្រតិពល
 ឲ្យសន្សំដឹងថា បង្កិតព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសន្សំស្តាប់ខ្ញុំ សន្សំទាំងអស់

មេ ករុណ សង្ខេប អយំ សញ្ញា សង្ខេប សភាតាយ
អាមត្តិយា វេមតិកោ យទា យិល្លេមតិកោ វាសិស្សតិ
ភណ តំ អាមត្តិ បដិគវិស្សតិ វត្តា បរាភេតតំ ។ ឧ
ត្រេវ ភប្បដូណោ បរាវណាមេ អន្តរាយោ ភាតញ្ញាតិ ។

បរិវេណាវ ធិដ្ឋិតិ ។

[២៩] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្មី អាវាស
តទហ្មប្បវណាយ សម្មហុណ អាវាសិកា កិក្ខុ សង្ខិ-
បតិសុ បញ្ច វ អតិកោ វ ។ តេ ឧ ជាធិសុ អន្តញ្ញា
អាវាសិកា កិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ឧ ធម្មសញ្ញាវោ វិឧ-
យសញ្ញាវោ វត្តា សមត្តសញ្ញាវោ បរាសេសុ ។ តេហិ ប-
រាវិយមាទេ អថញ្ញោ អាវាសិកា កិក្ខុ អាត្មិសុ តហ្មត-
វ ។ កតវតោ វគមត្តំ អាហារេសុ ។ ឥន បទ កិក្ខុវេ
អញ្ញាតស្មី អាវាស តទហ្មប្បវណាយ សម្មហុណ
អាវាសិកា កិក្ខុ សង្ខិបតិដ្ឋិ បញ្ច វ អតិកោ វ ។ តេ
ឧ ជាធិសុ អន្តញ្ញោ អាវាសិកា កិក្ខុ អនាគតាតិ ។
តេ ឧ ធម្មសញ្ញាវោ វិឧយសញ្ញាវោ វត្តា សមត្តសញ្ញាវោ

ខេតានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសភា តាមក្តី កាលណា សង្ស័យអស់សេចក្តី
សង្ស័យ សង្ស័យនឹងសំដែងតាមក្តីទោះបីពេញ កាលនោះ លុះកាលដូច្នោះ
ហើយ ត្រូវបរាវណាចុះ ។ មិនត្រូវសង្ស័យធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បរិវេណ
ត្រៃវេណាបុណ្ណោះទេ ។

ចប់ បរិវេណាវ ។

[២៩; កំសម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកកិក្ខុ (អត្តទៅក្នុងពាក្យ)
ជាច្រើនប្រមាណ៥ ប្រមូជានិ៥ ប្រឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសមួយក្នុងវិថុ
បរិវេណនោះ ។ កិក្ខុចាំនិទោមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុ(ប្រឡើង)
មិនទាន់មកដល់ ។ កិក្ខុចាំនិទោយនោះសំគាល់ថាជាចម្លី សំគាល់ថាជា
វិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយបរិវេណ ។ កាល
ដែលកិក្ខុចាំនិទោយនោះកំពុងបរិវេណ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកកិក្ខុ
ទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ កិក្ខុចាំនិទោយត្រាបចូលដំណើរខ្លះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គច្រើនមានចន្ទូលថា ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទោយ
ក្នុងសាលានោះ បើក្នុងអាវាសមួយមានពួកអាវាសិកកិក្ខុជាច្រើន គឺ៥ ប្រមូ
ជានិ៥ ប្រឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងវិថុបរិវេណនោះ ។ កិក្ខុចាំនិទោមិនដឹង
ជាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុជាមិនទាន់មកដល់ ។ កិក្ខុចាំនិទោយនោះសំ-
គាល់ថាជាចម្លី សំគាល់ថាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀង

បរាវត្តោ ។ តេហំ បរាវិយមាទេ អថេត្រោ អាវាសិតា
 កិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហំ កិក្ខុវេ កិក្ខុហំ
 បុទ បរាវត្តោ បរាវត្តោ អបាយត្តិ ។ ឥទ បទ
 កិក្ខុវេ អញ្ញតាស្មី អាវាសេ តទហុប្បវាណាយ សម្ពុ-
 ហុលា អាវាសិតា កិក្ខុ សង្កមត្តិ បញ្ច វា អតិវេតា
 វា ។ តេ ទ ជាទង្គិ អត្តេត្រោ អាវាសិតា កិក្ខុ
 អបាយតាតិ ។ តេ ទម្មសញ្ញាទោ វិទយសញ្ញាទោ វត្ត
 សមត្តសញ្ញាទោ បរាវត្តោ ។ តេហំ បរាវិយមាទេ
 អថេត្រោ អាវាសិតា កិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។
 បរាវតា សុប្បវាតា អវសេសេហំ បរាវត្តោ បរាវត្តោ
 អបាយត្តិ ។ ឥទ បទ កិក្ខុវេ អញ្ញតាស្មី អាវាសេ តទ-
 ហុប្បវាណាយ សម្ពុហុលា អាវាសិតា កិក្ខុ សង្កមត្តិ
 បញ្ច វា អតិវេតា វា ។ តេ ទ ជាទង្គិ អត្តេត្រោ អាវាសិតា
 កិក្ខុ អបាយតាតិ ។ តេ ទម្មសញ្ញាទោ វិទយសញ្ញាទោ
 វតា សមត្តសញ្ញាទោ បរាវត្តោ ។ តេហំ បរាវិយមាទេ

ហើយក៏នាំគ្នាបរាវតា ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបរាវតា ស្រាប់
 តែមានពួកអាវាសិតភិក្ខុទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរាវតាម្តងទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរាវតា
 ហើយមិនត្រូវតាមភិក្ខុទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើ
 ក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិតភិក្ខុជាច្រើន គឺ៤ ឬប្រាំ ឬប្រាំបី
 ទៅ ប្រាំបួន ឬដប់បរាវតានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវា-
 សិតភិក្ខុទៀត មិនបានមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់
 ថាជាវិទ្យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងនាំគ្នាបរាវតាទៅ ។
 កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបរាវតា ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិតភិក្ខុ
 ទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរាវតាហើយក៏ឈ្លោះថា
 បានបរាវតាល្អហើយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅសល់អំពីនោះបរាវ-
 តា ពួកភិក្ខុដែលបានបរាវតាហើយមិនត្រូវតាមភិក្ខុទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិតភិក្ខុ
 ច្រើន គឺ៤ ឬប្រាំ ឬប្រាំបី ទៅ ប្រាំបួន ឬដប់បរាវតានោះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិតភិក្ខុទៀតមិនបានមកដល់ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថាជាវិទ្យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រម-
 ព្រៀងហើយក៏បរាវតាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបរាវតា

បរិវេណត្ថបទ វិចារប្បដ្ឋាន

អដេញ្ច អារាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ យោគនា ។
 បរិវេណ សុប្បវរិកា អវសេសេហិ បរិវេនត្ថំ បរិវេនានំ
 អនាបត្តិ ។ ឥន បទ ភិក្ខុវេ អញ្ញាតាស្មី អារាសេ
 តនហ្មប្បវរណេយៈ សម្ពហុលា អារាសិកា ភិក្ខុ សន្តិ-
 បត្តិ បញ្ច វ អតំវេនា វ ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញោ
 អារាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិយោ វិទ-
 យសញ្ញិយោ វត្តា សមគ្គសញ្ញិយោ បរិវេនំ ។ តេហិ បរិវ-
 េនេត្ថេ អដេញ្ច អារាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ តយានា ។
 តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បរិវេនត្ថំ បរិវេនានំ អនាបត្តិ
 ។ បេ ។ អដេញ្ច អារាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។
 បរិវេណ សុប្បវរិកា តេសំ សន្តិកេ បរិវេនត្ថំ បរិវេនានំ
 អនាបត្តិ ។ បេ ។ អដេញ្ច អារាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
 វោគនា ។ បរិវេណ សុប្បវរិកា តេសំ សន្តិកេ

បរិវេណត្ថបទ វិចារប្បដ្ឋាន ១៩ ធម៌

[សាវ័នត្ថកាភវសិកភិក្ខុវេ] តតិបជានិមកដល់ ។ ភិក្ខុវេលបានបរិវេណ
 ហើយកិល្ប្នះថាបរិវេណល្អហើយ [ត្រូវត្រួតភិក្ខុវេលនៅសល់អំពីនោះ
 បរិវេណ ភិក្ខុវេទិទ្បយវេលបានបរិវេណហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុវេទិទ្បយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាកសណាមួយមានពួកភាវ-
 សិកភិក្ខុវេ[ច្រើន ៧ ប្របូជានិ ៧ ប្រឡើងទៅ ច្រើនក្នុងវិចារបរិវេណ
 នោះ ។ ភិក្ខុវេនោះមិនជឿថាមានពួកភាវសិកភិក្ខុវេ] តមិនបានមក
 ដល់ ។ ភិក្ខុវេទិទ្បយនោះ គឺសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក
 ទេ តែសំគាល់ថា[ព្រមព្រៀង ហើយបរិវេណទៅ ។ កាលវេលភិក្ខុវេ
 នោះទើបតែនឹងបរិវេណរួច ក៏មានពួកភាវសិកភិក្ខុវេ] តា[ច្រើនជានិមក
 ដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុវេទិទ្បយ [ត្រូវភិក្ខុវេនោះបរិវេណម្តងទៀត ភិក្ខុវេល
 បានបរិវេណហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកភាវសិកភិក្ខុវេ
 ស្មើ ។ គ្មានកដល់ ។ ភិក្ខុវេទិទ្បយវេលបានបរិវេណហើយកិល្ប្នះ
 ថាបរិវេណហើយល្អ [ត្រូវត្រួតភាវសិកភិក្ខុវេ] តបរិវេណ ក្នុងសំណា ភិក្ខុ
 វេទិទ្បយនោះចុះ ភិក្ខុវេលបានបរិវេណហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។
 ក៏មានពួកភាវសិកភិក្ខុវេ] តតិបជានិមកដល់ ។ ពួកភិក្ខុវេលបរិវេណ
 ហើយកិល្ប្នះថាបានបរិវេណល្អហើយ [ត្រូវ(ពួកភិក្ខុវេលមកត្រាយ)

បរាវត្ត បរាវត្ត មនាបត្តិ ។ ឥន បទ កិក្ខុវេ អត្តាតាស្មី
 អាវសេ តទហុប្បវរណាយ សម្ពុទ្ធាណ អាវសិកា
 កិក្ខុ សង្ខបត្តិ បញ្ច វា អតិវត្តា វា ។ តេ ទ
 ជាទន្តិ អត្តញ្ញោ អាវសិកា កិក្ខុ អនាគតាភិ ។ តេ
 ធម្មសញ្ញោ វិទយសញ្ញោ វត្តា សវត្តសញ្ញោ
 បរាវត្ត ។ តេហិ បរាវត្តេ អនុត្តិកាយ បរិសាយ
 អដញ្ញោ អាវសិកា កិក្ខុ អាត្មន្តិ ពហុតក ។
 តេហិ កិក្ខុវេ កិក្ខុហិ បុទ បរាវត្ត ។ បរាវត្ត
 មនាបត្តិ ។ បេ ។ អដញ្ញោ អាវសិកា កិក្ខុ អាត្មន្តិ
 សមសមា ។ បេ ។ យោកតក ។ បរាវត្ត សុប្ប
 វាវតា តេសំ សន្តិកេ បរាវត្ត បរាវត្ត មនាបត្តិ ។
 ឥន បទ កិក្ខុវេ អត្តាតាស្មី អាវសេ តទហុប្បវរណាយ
 សម្ពុទ្ធាណ អាវសិកា កិក្ខុ សង្ខបត្តិ បញ្ច វា
 អតិវត្តា វា ។ តេ ទ ជាទន្តិ អត្តញ្ញោ អាវសិកា កិក្ខុ

បរាវត្ត ក្នុងសំណា កិក្ខុ តាំងឡាយ (ដែលបរាវត្តហើយ) ខាងចុះ
 កិក្ខុដែលបានបរាវត្តហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនាខេរបីក្នុងអាវសណាមួយមានពួកអាវសិកកិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥
 ប្របូជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងវិថីបរាវត្តខាងចុះ ។ កិក្ខុតាំង
 ខាងមុខដំបូងមានពួកអាវសិកកិក្ខុទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ កិក្ខុតាំងខាង
 ក្រោយគឺជាមនាបត្តិសំណាសំណាសំណា ជាពួកទេ តែសំណាសំណាសំណា
 ហើយបរាវត្តទៅ ។ ការបរាវត្តកិក្ខុតាំងឡាយខាងចុះតែនឹងបរាវត្ត
 រួច កិក្ខុចាំសព្វមិនទាន់ត្រូវពេញទៅឡើយ កំពុងអាវសិកកិក្ខុទៀត
 ច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ ត្រូវកិក្ខុតាំងឡាយខាងបរាវត្ត
 ណាម្តងទៀត ។ ពួកកិក្ខុដែលបានបរាវត្តហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ
 ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវសិកកិក្ខុទៀតចំនួនស្មើ ។ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។
 កិចជាង ។ កិក្ខុតាំងឡាយដែលបានបរាវត្តហើយ ឈ្មោះជាបរាវត្តណា
 ហើយ (ពួកកិក្ខុដែលមិនទាន់បរាវត្ត) ត្រូវបរាវត្តក្នុងសំណា កិក្ខុ
 តាំងឡាយខាងចុះ ពួកកិក្ខុដែលបានបរាវត្តហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
 ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ ក្នុងសាសនាខេរបីក្នុងអាវសណាមួយមានពួកអាវសិក
 កិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ ប្របូជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងវិថីបរាវត្ត
 ខាងចុះ ។ កិក្ខុតាំងឡាយខាងមុខដំបូងមានពួកអាវសិកកិក្ខុទៀតមិនទាន់

អនាមិកា ។ តេ ធម្មសញ្ញានា វិជយសញ្ញានា វត្តា
 សមគ្គសញ្ញានា បរិបេតិ ។ តេហិ បរិវិនមន្តេ ឯកបាយ
 វុដ្ឋិកាយ បរិសាយ អថត្រា អាភិសិកា ភិក្ខុ អាគម្ពន្តិ
 ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុយិ បុព បរិបេតន្តំ បរិវិតានំ
 អនាមិកំ ។ បេ ។ អថត្រា អាភិសិកា ភិក្ខុ អាគម្ពន្តិ
 សមសមា ។ បេ ។ ចោតតរា ។ បរិវិតា សុប្បវរិកា
 តេសំ សន្តិកេ បរិបេតន្តំ បរិវិតានំ អនាមិកំ ។ ឥធម
 បទ ភិក្ខុវេ អញ្ញាតស្មី អាភិសេ តទហុប្បវរណាយ
 សម្ពហុលា អាភិសិកា ភិក្ខុ សន្តិបតន្តិ បញ្ចក អនិបេតា
 វា ។ តេ ធម្មសញ្ញានា វិជយសញ្ញានា វត្តា អនាមិកា ។
 តេ ធម្មសញ្ញានា វិជយសញ្ញានា វត្តា សមគ្គសញ្ញានា
 បរិបេតិ ។ តេហិ បរិវិនមន្តេ សព្វាយ វុដ្ឋិកាយ បរិសាយ

មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាមិសំគាល់ថាវិន័យ ជាពួក
 ទេ តែសំគាល់ថាគ្រប់គ្រងហើយក៏បរិវរណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបរិវរណារួច ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រែកទេញទៅ
 ហើយ ក៏មានពួកអាភិសិកភិក្ខុទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរិវរណាម្តងទៀតពួកភិក្ខុដែលបានបរិវរណា
 ហើយ មិនត្រូវតាមគ្នាទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាភិសិកភិក្ខុទៀតស្មើ ។ ភា
 មកដល់ ។ បេ ។ ក៏ចង់ ។ ភិក្ខុដែលបរិវរណាហើយក៏ឈ្លោះថាបាន
 បរិវរណាល្អហើយ ភិក្ខុ(ដែលមិនទាន់បរិវរណា)ត្រូវបរិវរណាក្នុងសំណាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបរិវរណាហើយ មិនត្រូវ
 តាមគ្នាទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាភិសិកាមួយ
 មានពួកអាភិសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៧ ឬ ៨ ឬ ៩ ឬ ១០ ឬ ១១ ឬ ១២ ឬ ១៣ ឬ ១៤ ឬ ១៥
 បរិវរណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងជាមានពួកអាភិសិកភិក្ខុទៀតមិន
 ទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាមិសំគាល់ថាវិន័យ ជាពួក
 ទេ តែសំគាល់ថាគ្រប់គ្រងហើយក៏បរិវរណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុ
 ទាំងនោះទើបតែនឹងបរិវរណារួច ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រែកទេញហើយ

វិទយចំណីត បញ្ចវគ្គ

អដ្ឋត្រៃ អាវាសិកា កិក្ខុ អាត្មច្ឆន្ទិ តហុតា ។
 តេហិ កិក្ខុវេ កិក្ខុហិ បុធ បរាវតត្ថំ បរាវិគាធំ អនាបត្តិ
 ។ បេ ។ អដ្ឋត្រៃ អាវាសិកា កិក្ខុ អាត្មច្ឆន្ទិ សមសមា
 ។ បេ ។ ថោគាទា ។ បរាវិគា សុប្បវរិកា តេសំ
 សង្កិកេ បរាវតត្ថំ បរាវិគាធំ អនាបត្តិ ។

ធនាបត្តិចណ្ណសេតំ ខិដ្ឋិកំ ។

[៣០] ឥធ បធ កិក្ខុវេ អត្តាភាស្មិ អាវាសេ
 តទពុប្បវារណាយ សម្មហុលា អាវាសិកា កិក្ខុ
 សង្កិកេ បញ្ច វ អតិវេតា វ ។ តេ បាធានំ អត្តត្រៃ
 អាវាសិកា កិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិវោ
 វិទយសញ្ញិវោ វត្តា សមត្តសញ្ញិវោ បរាវត្ថំ ។ តេហិ
 បរាវិយមារេ អដ្ឋត្រៃ អាវាសិកា កិក្ខុ អាត្មច្ឆន្ទិ តហុ-
 តា ។ តេហិ កិក្ខុវេ កិក្ខុហិ បុធ បរាវតត្ថំ បរាវិគាធំ
 អាបត្តិ ធម្មសញ្ញិវោ ។ បេ ។ អដ្ឋត្រៃ អាវាសិកា កិក្ខុ អាត្ម-
 ច្ឆន្ទិ សមសមា ។ បេ ។ ថោគាទា ។ បរាវិកា សុប្បវរិកា

វិទយចំណីត បញ្ចវគ្គ

កំមានពួកភាវសិកកិក្ខុវោទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ
 ត្រូវកិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះបរាវណាម្តងទៀតចុះ កិក្ខុចាំនិទ្យាយដែលបរាវណា
 ហើយមិនត្រូវតាមគ្នាទេ ។ បេ ។ កំមានពួកភាវសិកកិក្ខុវោស្មើ ។ គ្នា
 មកដល់ ។ បេ ។ ភិចចានិ ។ កិក្ខុដែលបរាវណាហើយកំឈ្លោះជាបាន
 បរាវណាល្អហើយ កិក្ខុ(ដែលមិនចាប់បរាវណា)ត្រូវបរាវណាក្នុងសំ-
 ណាកិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះចុះ កិក្ខុដែលបរាវណាហើយមិនត្រូវតាមគ្នាទេ ។
 បំ រឿងកិក្ខុបរាវណាបំប្រែវគ្គ មាន ១៨ យ៉ាង ។

[២០] ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងភាវសណា-
 ប្បយមានពួកភាវសិកកិក្ខុច្រើនគឺ ៥ រូបបូជានិ ៥ រូបច្រើនទៅ (ប្រជុំគ្នា
 ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ ។ កិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះដឹងថាមានពួកភាវសិកកិក្ខុ
 វោទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ កិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថា
 ជាវិទ្យ ជាត្រករ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយក៏បរាវណាទៅ ។
 កាលកិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះកំពុងបរាវណា កំមានពួកភាវសិកកិក្ខុវោទៀត
 ច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ ត្រូវកិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះបរា-
 ណាម្តងទៀត កិក្ខុដែលបរាវណាហើយត្រូវតាមគ្នាទ្រុក ។ បេ ។ កំមាន
 ពួកភាវសិកកិក្ខុវោស្មើ ។ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ ភិចចានិ ។ កិក្ខុ
 ចាំនិទ្យាយដែលបរាវណាហើយ កំឈ្លោះជាបានបរាវណាហើយល្អហើយ

បរិវេណពុទ្ធពរ វគ្គសមត្ថសញ្ញាសក់

អវសេសេហិ បរិវេតតំ បរិវិតាធំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

នំ ធម៌ កំត្រូវ អញ្ញាតាស្មី អាភិសេ តទហុច្ឆរិវណាយ

សម្ពុហុលា អាភិសិកា កំត្រូវ សង្ខេបត្ថំ បញ្ច វ

អតិវេកា វ ។ តេ ជាតិ អត្តញ្ញោ អាភិសិកា កំត្រូវ

អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិយោ វិជយសញ្ញិយោ វិគ្គា

សមត្ថសញ្ញិយោ បរិវេត្តិ ។ តេហិ បរិវិតមត្ត ។ បេ ។

អរុដ្ឋិកាយ បរិសាយ ឯកត្វាយ វុដ្ឋិកាយ បរិសាយ

សត្វាយ វុដ្ឋិកាយ បរិសាយ អដញ្ញោ អាភិសិកា ។

កំត្រូវ អាត្មត្ថំ តហុតា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។

ថោតតា ។ បរិវិតា សុច្ឆរិវិតា តេសំ សង្ខេក

បរិវេតតំ បរិវិតាធំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

បរិវេណពុទ្ធពរ ពួកកំត្រូវត្រូវតែសំគាល់ជាត្រូវត្រៀមគ្នាមាន ១៤ យ៉ាង

ត្រូវតែក្នុងវេលាដែលសំគាល់ជាត្រូវត្រៀមគ្នាមាន ១៤ យ៉ាង ពួកកំត្រូវដែលបរិវេណហើយ

ត្រូវតែបង្កើតក្នុង ។ ម្នាលកំត្រូវទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងភាវស

ណាមួយមានពួកភាវសិកកំត្រូវជាច្រើនគឺ ៥ ប្រយុជានិ ៥ ច្បារឡើងទៅ ច្រ

ជំនាក្នុងវេលាណាោះ ។ កំត្រូវទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកភាវសិក

កំត្រូវទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ កំត្រូវទាំងឡាយនោះសំគាល់ជាជាមុម

សំគាល់ជាជាវិជយ ជាពួកទេ តែសំគាល់ជាត្រូវត្រៀមគ្នាហើយគឺបរិវេ

ណាទៅ ។ កាលដែលកំត្រូវទាំងនោះទើបតែនឹងបរិវេណទៅ ។ បេ ។ កំត្រូវ

បរិសេន្យមិនទាន់ត្រាក កំត្រូវបរិសេន្យពួកនេះត្រាកហើយ កំត្រូវបរិសេន្យចំន

អស់ត្រាកចេញហើយ ទើបមានពួកភាវសិកកំត្រូវទៀតច្រើនជាដំបូង

ដល់ ។ បេ ។ ស្មី ។ ត្នា ។ បេ ។ តិចជាតិ ។ ពួកកំត្រូវដែលបរិវេណហើយ

កំណោះជាពួកបរិវេណស្តាយហើយ ពួកកំត្រូវ (ដែលមិនទាន់បរិវេណ) ត្រូវ

បរិវេណក្នុងសំណាក់កំត្រូវទាំងឡាយនោះចុះ ពួកកំត្រូវដែលបរិវេណហើយ

[៣០] ឥឡ ចន កិច្ចាវេ អញ្ញាតស្មី អាភិសេ ឥន-
 ហុឡារណយ សម្ពុហុណ អាភិសិកា កិច្ច សង្ខមត្ថំ
 ចត្វ វា អតិបត្តា វា ។ តេ ជាងង្គិ អត្តញ្ញោ អាភិ-
 សិកា កិច្ច អនាគតាតិ ។ តេ តប្បតិ ធុ ទោ អត្តាតំ
 ចរិវតំ ធុ ធុ ទោ តប្បតិ វេ មតិកា ចរិវតិ ។
 តេហិ ចរិវយមារេ អជញ្ញោ អាភិសិកា កិច្ច អា-
 ត្ថង្គំ តប្បតិ ។ តេហិ កិច្ចាវេ កិច្ចហិ ធុម ចរិវ-
 តំ ចរិវតំ អាមង្គិ ធុត្តជស្ស ។ បេ ។ អជញ្ញោ អា-
 ភិសិកា កិច្ច អាត្ថង្គំ សមសមា ។ បេ ។ ថោ តត-
 រា ។ ចរិវតា សុឡារិកា អាសសេ ហិ ចរិវតតំ ចរិវ-
 តាមំ អាមង្គិ ធុត្តជស្ស ។ ឥឡ ចន កិច្ចាវេ អញ្ញាតស្មី
 អាភិសេ ឥនហុឡារណយ សម្ពុហុណ អាភិសិកា
 កិច្ច សង្ខមត្ថំ ចត្វ វា អតិបត្តា វា ។ តេ ជាងង្គិ
 អត្តញ្ញោ អាភិសិកា កិច្ច អនាគតាតិ ។ តេ តប្បតិ
 ធុ ទោ អត្តាតំ ចរិវតំ ធុ ធុ ទោ តប្បតិ វេ មតិ-
 កា ចរិវតិ ។ តេហិ ចរិវយមារេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិកាយ

[៣១] ខ្មាលភិក្ខុបំណិទ្ធាយ គុណសាសនានេបេក្កិណភិសណា
 មួយមានពួកអាភិសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ ប្រយុជាង ៥ ប្រឡើងទៅ ច្រដូង
 គុណវិជ្ជាបរណេនោះ ។ ភិក្ខុបំណិទ្ធាយនោះដឹងថាមានពួកអាភិសិកភិក្ខុ-
 ទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ពួកភិក្ខុបំណិទ្ធាយនោះមានសេចក្តីសន្សំយដូច្នោះ
 ហា គួរយើងបំណិទ្ធាយបរណា ចូរមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បរណា
 ទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុបំណិទ្ធាយនោះគំពូនតែបរណា ក៏មានពួកអាភិសិ-
 កភិក្ខុទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ខ្មាលភិក្ខុបំណិទ្ធាយ ត្រូវភិក្ខុបំណិទ្ធាយ
 នោះបរណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបរណា ហើយត្រូវតាមភិក្ខុភិក្ខុ
 ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាភិសិកភិក្ខុទៀតស្មី ។ គ្មាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។
 ពួកភិក្ខុដែលបរណា ហើយក៏ស្មោះថាបានបរណា ល្អហើយត្រូវពួកភិក្ខុ
 ដែលនៅសល់ក៏នាំគ្នាបរណា ចុះ ពួកភិក្ខុដែលបរណា ហើយត្រូវ
 តាមភិក្ខុភិក្ខុ ។ ខ្មាលភិក្ខុបំណិទ្ធាយ គុណសាសនានេបេក្កិណភិសណា
 ណាមួយមានពួកអាភិសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ ប្រយុជាង ៥ ប្រឡើងទៅ ច្រ-
 ដូងគុណវិជ្ជាបរណេនោះ ។ ភិក្ខុបំណិទ្ធាយនោះដឹងថាមានពួកអាភិសិកភិក្ខុ-
 ទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ តែពួកភិក្ខុបំណិទ្ធាយនោះមានសេចក្តីសន្សំយថា គួរ
 យើងបំណិទ្ធាយបរណា ចូរមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បរណា ទៅ ។ កាល
 ដែលពួកភិក្ខុបំណិទ្ធាយនោះដឹងតែនឹងបរណា ហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុបិសាទ្យមិន

ចរាណត្ថន្តរេ ក្បួនចក្ខុវិស័យ

បរិសាយ ឯកត្តាយ វុដ្ឋិកាយ បរិសាយ សញ្ញាយ វុដ្ឋិ-
កាយ បរិសាយ អថេញ្ញា អាវាសិកា ភិក្ខុ អាតច្ឆន្តិ
ពហុតរា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។ ដោតតរា ។
បរិវតា សុច្ឆរិកា តេសំ សន្តិកេ បរិវតតំ បរិវតានំ
អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

វេទិកបណ្ណសតំ ខ្ញុំតំ ។

[៣២] ឥន ចន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតស្មី អាវាសេ
តនហ្មប្បវារណាយ សម្មហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិ-
បត្តិ បញ្ច វា អតិវេតា វា ។ តេ ជាទន្តិ អត្តញ្ញា អាវា-
សិកា ភិក្ខុ អយាតតាតិ ។ តេ តេច្ឆតេវ អម្ពាតំ បរិវ-
តំ ទម្ពាតំ ទ តេច្ឆតិកិ ក្បួនច្បូកតា បរិវតំ ។
តេហិ បរិវាយមាទេ អត្តញ្ញា អាវាសិកា ភិក្ខុ អា-
តច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បរិវ-
តតំ បរិវតានំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អថេញ្ញា អា-
វាសិកា ភិក្ខុ អាតច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ដោតតរា ។

ចរាណត្ថន្តរេ ក្បួនចក្ខុវិស័យ ១៥ យ៉ាង

ទាន់ត្រាកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្ធកុរុះត្រាកចេញហើយ ភិក្ខុបរិសទ្ធចាំង
អស់ត្រាកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃទៀតច្រើនជាងមក
ដល់ ។ បេ ។ ស្មើ ។ គ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបរិវារណា ហើយ
ឈ្មោះជាបរិវារណា ល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនចាប់បរិវារណា) ត្រូវប-
រិវារណា ក្នុងសំណា កំភិក្ខុចាំងទ្បាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបរិវារណា ហើយ
ត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់រឿងពួកវិស័យសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង ។

[៣២] ម្នាលភិក្ខុចាំងទ្បាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណា
មួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន តិចមួយជាង ៥ មួយទៀតទៅ (ប្រជុំគ្នាក្នុង
វិថីបរិវារណានោះ ។ ភិក្ខុចាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃទៀតមិន
តាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុចាំងនោះបានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងចាំងទ្បាយគួរតែ
បរិវារណា មិនមែនជាយើងមិនគួរបរិវារណាទេដូច្នោះ ហើយក៏បរិវារណាទៅ ។
កាលដែលភិក្ខុចាំងទ្បាយនោះកំពុងតែបរិវារណា ទើបមានអាវាសិកភិក្ខុដ-
ទៃទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងទ្បាយ ត្រូវពួកភិក្ខុចាំងនោះ
បរិវារណាម្តងទៀត ឯពួកភិក្ខុដែលបរិវារណា ហើយត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។
ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃទៀតស្មើ ។ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។

បរវត្តា សុប្បវត្តា អវសេសេហិ បរវត្តំ បរវត្តាធំ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ៧៧ បទ ភិក្ខុវេ អត្តាភិក្ខុ
 អាវសេ គធម្មប្បវរណាយ សម្ពុប្បាលា អាវសិកា
 ភិក្ខុ សម្ពុបត្តិ បញ្ច វា អតិវេសា វា ។ ទេ ជាខ្ញុំ
 អត្តញ្ញោ អាវសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ ទេ កម្ម-
 ទេវ អម្ពាតិ បរវត្តំ ទម្ពាតិ ទ កម្មទីតិ កុក្កុច្ឆប្ប-
 កតា បរវត្តំ ។ ទេហំ បរវត្តមត្តេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិទា-
 យ បរិសាយ វិកតាយ វុដ្ឋិទាយ បរិសាយ សព្វាយ
 វុដ្ឋិទាយ បរិសាយ អដញ្ញោ អាវសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
 ពហុតវា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។ មោកតតវា ។
 បរវត្តា សុប្បវត្តា ទេសំ សម្ពុតេ បរវត្តំ បរវត្តាធំ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

ពួកភិក្ខុដែលបរវណាហើយក៏ឈ្មោះជាបរវណាល្អហើយ ត្រូវតែពួក
 ភិក្ខុដែលនៅសល់ពីរឋានបរវណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបរវណាហើយត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ ខាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើគាត់សណាមួយ
 មានពួកគាត់សិក្សាជាច្រើន គឺ ៥ ឬ ៦ ជាង ៥ រួចទៀតទៅ ច្រើនជាង ៥
 បរវណាទោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងជាមានពួកអាករសិក្សាទៀតមិនខាន
 បកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរន្សៀសថាយើងទាំងឡាយ គួរតែ
 បរវណា មិនមែនថាយើងទាំងឡាយមិនគួរបរវណាទេដូច្នោះហើយ ក៏
 បរវណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបរវណាហើយ
 ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្ធមិនខានត្រាករចេញ ភិក្ខុបរិសទ្ធពួកខ្លះត្រាករចេញ
 ទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្ធភាន់អស់ត្រាករចេញទៅហើយ ទើបមានពួកអាក-
 រសិក្សាទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ បេ ។ ស្មើ ។ បេ ។ ភិចជានិ ។
 ពួកភិក្ខុដែលបរវណាហើយក៏ឈ្មោះជាបរវណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ
 (ដែលមិនខានបរវណា) ត្រូវបរវណាក្នុងសណាភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះចុះ ភិក្ខុដែលបរវណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៣) ឥឡ បទ កិច្ចាវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ
 គនហ្មប្បវរណាយ សម្ពុហុលា អាវាសិកា កិច្ច
 សង្ខមតន្តិ បញ្ចវា អតិវេតា វា ។ តេ ជាទន្តិ អត្តៈញ
 អាវាសិកា កិច្ច អនាគតាតិ ។ តេ ទស្សន្តេតេ
 វិទស្សន្តេតេ តោ តេហិ អន្តោតិ គេទបុរាត្ថារា បវា-
 វេន្តិ ។ តេហិ បវរិយមាទ អវេញ្ញា អាវាសិកា កិច្ច
 អាគច្ឆន្តិ តហ្មតា ។ តេហិ កិច្ចាវេ កិច្ចាហិ បុទ
 បវរេតន្តំ បវរិតានំ អាបត្តំ ធុល្លច្ចុយស្ស ។ បេ ។
 អវេញ្ញា អាវាសិកា កិច្ច អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។
 វោតតតា ។ បវរិតា សុប្បវរិតា អវិសេសេហិ បវា-
 វេតន្តំ បវរិតានំ អាបត្តំ ធុល្លច្ចុយស្ស ។ ឥឡ បទ
 កិច្ចាវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ គនហ្មប្បវរណាយ សម្ពុ-
 ហុលា អាវាសិកា កិច្ច សង្ខមតន្តិ បញ្ចវា អតិ-
 វេតា វា ។ តេ ជាទន្តិ អត្តៈញ អាវាសិកា កិច្ច
 អនាគតាតិ ។ តេ ទស្សន្តេតេ វិទស្សន្តេតេ តោ តេហិ

(៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងការសំណា
 មួយមានការសឹកភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន គឺ ៥ ប្របូជាធិ ៥ ប្រាជ្ញាធិ ៧
 ប្រជុំភ្នាក់ងារវិជ្ជាបរិវេណនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកភាវ-
 សិកភិក្ខុទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានបំណងនឹង
 បំបែកសង្ឃក្រុម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះចេញទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះចេញ
 វិទាសទៅចុះ ប្រយោជន៍គួរដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះដូច្នោះហើយ ក៏បរិ-
 ណារាទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបរិវេណ ទើបមានពួកភាវសិក-
 ភិក្ខុទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំង
 ឡាយនោះបរិវេណម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបានបរិវេណហើយ ត្រូវ
 រោមភ្នំចូលច្រើន ។ បេ ។ ទើបមានពួកភាវសិកភិក្ខុទៀតស្មើ ។ គ្នាមក
 ដល់ ។ បេ ។ កិច្ចាវេ ។ ពួកភិក្ខុដែលបរិវេណហើយក៏ឈ្លានចាំ
 បានបរិវេណស្តីហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់មិនទាន់បរិវេណចុះ
 ពួកភិក្ខុដែលបានបរិវេណហើយ ត្រូវតែមកភ្នំចូលច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងការសំណាមួយ មានពួកភាវសិក-
 ភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ ប្របូជាធិ ៥ ប្រាជ្ញាធិ ៧ ប្រជុំភ្នាក់ងារវិជ្ជាបរិវេណនោះ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកភាវសិកភិក្ខុទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។
 (តេ) ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃក្រុម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

អាត្មាតិ ភេទបុរេត្តារា បវរោត្តិ ។ តេហំ បវរិតមត្ត
 ។ មេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ធិតាទ្វាយ វុដ្ឋិតាយ
 បរិសាយ សង្ខាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អដេត្តា អាវា-
 សីកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ តហុតា ។ តេហំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុហិ បុទ បវរោត្តំ បវរិតានំ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
 ។ មេ ។ អដេត្តោ អាវាសីកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមស-
 នា ។ មេ ។ យោត្តតា ។ បវរិតា សុប្បវរិតា តេសំ
 សន្តិភេ បវរោត្តំ បវរិតានំ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។
 ពេទ្យុត្តាបណ្ណសេវំ វិជ្ជិតំ ។

(៣៤) វេទ បទ ភិក្ខុវេ អញ្ញាធាស្មី អាវិសេ
 តទេហុច្ឆវរណាយ សម្មហុលា អាវាសីកា ភិក្ខុ សន្តិ-
 បទន្តិ បញ្ច វា អតិបទា វា ។ តេ ទ ជាទន្តិ អញ្ញា
 អាវាសីកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឧត្តមន្តិមំ ។ មេ ។ តេ ទ
 ជាទន្តិ អញ្ញោ អាវាសីកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឧត្តមន្តិ

ច្ចុប្បាតំ ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយខ្ញុះច្បូវវិទាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះផ្សេងហើយ ក៏បរិណេតទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះទើបតែទើបបរិណេតហើយ ។ មេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្ធមិនទាន់ត្រាកចេញ
 ភិក្ខុបរិសទ្ធពួកខ្លះត្រាកចេញហើយ ភិក្ខុបរិសទ្ធទាំងអស់ត្រាកចេញ
 ហើយ ទើបមានពួកអាវាសីភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរិណេតម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបាន
 បរិណេតហើយ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយ ។ មេ ។ ទើបមានពួកអាវាសីភិក្ខុ
 ឯទៀតសើ ។ តាមកដល់ ។ មេ ។ តំបទាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបរិណេតហើយ
 ក៏ឈ្មោះជាបានបរិណេត ល្អហើយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរិណេត ក្នុងសំ-
 ណាភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបរិណេតហើយ ត្រូវអាមត្តិ
 ធុល្លច្ចយ ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានឯកសារនិងប្រែកម្រងៗ ១៥ ឃ្លាំង ។

(៣៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណាមួយ
 មានពួកអាវាសីភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ ប្រេច្ចជាង ៥ ប្រេច្ចទៀតទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងវេទ
 បរិណេតនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសីភិក្ខុឯទៀត
 កំពុងដើរចូលមកដល់ទាន់ក្នុងសីមា ។ មេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងជា
 មានពួកអាវាសីភិក្ខុឯទៀតដើរចូលមកដល់ទាន់ក្នុងសីមា ។ មេ ។ ភិក្ខុ

បរិវេណប្បដ្ឋាន អាវាសិតអាគន្ធកង់ ទិវស្ស ៣៩

១ បេ ១ តេ ១ បស្សន្តិ អញ្ញោ អាវាសិតោ កិក្ខុ
 អញ្ញោសីមំ ឱក្កមន្តេ ១ បេ ១ តេ ១ បស្សន្តិ អញ្ញោ
 អាវាសិតោ កិក្ខុ អញ្ញោសីមំ ឱក្កមន្តេ ១ បេ ១ តេ ១
 សុណន្តិ អញ្ញោ អាវាសិតោ កិក្ខុ អញ្ញោសីមំ ឱក្កមន្តិ
 ១ បេ ១ តេ ១ សុណន្តិ អញ្ញោ អាវាសិតោ កិក្ខុ
 អញ្ញោសីមំ ឱក្កមន្តិ ។ អាវាសិតេន អាវាសិតោ
 ឯកសតបញ្ចសត្តតិកិកយោ អាវាសិតេន អាគន្ធកា
 ណ អាគន្ធកេន អាវាសិតោ អាគន្ធកេន អាគន្ធកោ
 យេយ្យាលមុខេន សត្ត តិកសតាធិ ហោន្តិ ។

[២៩] កង បង កិក្ខុវេ អាវាសិតាធិ កិក្ខុធិ
 ចាតុន្តសោ ហោតិ អាគន្ធកាធិ បណ្ណារសោ ។ សវេ
 អាវាសិតោ ពហុតវា ហោន្តិ អាគន្ធកេឃិ អាវាសិតាធិ
 អនុវត្តិតវុំ ។ សវេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្ធកេឃិ
 អាវាសិតាធិ អនុវត្តិតវុំ ។ សវេ អាគន្ធកោ ពហុតវា
 ហោន្តិ អាវាសិតេឃិ អាគន្ធកាធិ អនុវត្តិតវុំ ។
 កង បង កិក្ខុវេ អាវាសិតាធិ កិក្ខុធិ បណ្ណារសោ
 ហោតិ អាគន្ធកាធិ ចាតុន្តសោ ។ សវេ អាវាសិតោ

បរិវេណប្បដ្ឋាន ថ្ងៃចេល្យាអាវាសិតក្នុងអាគន្ធកិក្ខុផ្សេងៗ

ចាំបំណុយនោះមិនឃើញពួកអាវាសិតក្នុងទៀតក៏ពុំដើរចូលមកដល់
 ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ១ ក៏ក្នុងចំណុយនោះមិនឃើញពួកអាវាសិតក្នុង
 ទៀតបានដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ១ ពួកក៏ក្នុងនោះមិនពូថា
 ពួកអាវាសិតក្នុងទៀតក៏ពុំដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ១ ពួកក៏ក្នុ
 ចាំបំណុយនោះមិនពូថាពួកអាវាសិតក្នុងទៀតបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។
 ពួកអាវាសិតក្នុងនឹងអាវាសិតក្នុងមានន័យ ១៧៧ តិក ពួកអាគន្ធកិក្ខុ
 នឹងអាវាសិតក្នុងមានន័យ ១៧៧ តិក ពួកអាវាសិតក្នុងនឹងអាគន្ធកិក្ខុមាន
 ន័យ ១៧៧ តិក ពួកអាគន្ធកិក្ខុនឹងអាគន្ធកិក្ខុមានន័យ ១៧៧ តិក ត្រៃ
 ជា៧០០ តិក តាមរបៀបយេយ្យាលមុខ ។

[៣០] ម្នាលកិក្ខុចាំបំណុយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកអាវាសិត
 កិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ១២ ពួកអាគន្ធកិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ១៤ ។ បើពួកអាវាសិត
 កិក្ខុប្រើដំនើ ត្រៃពួកអាគន្ធកិក្ខុប្រើត្រៃត្រៃតាមអាវាសិតកិក្ខុ ។ បើមានចំ
 នួនស្មើៗ នោះ ត្រៃពួកអាគន្ធកិក្ខុប្រើត្រៃត្រៃតាមពួកអាវាសិតកិក្ខុវិញ ។
 បើពួកអាគន្ធកិក្ខុមានចំនួនប្រើដំនើ ត្រៃពួកអាវាសិតកិក្ខុប្រើត្រៃត្រៃតាម
 ពួកអាគន្ធកិក្ខុចេះ ។ ម្នាលកិក្ខុចាំបំណុយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួក
 អាវាសិតកិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ១៤ ពួកអាគន្ធកិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ១២ ។ បើពួកអាវាសិត

តហុតរា ហោង្គំ អាត្មត្ថេហិ អាវសីកានំ អនុ-
 វត្តិវត្តំ ។ សវេ សមសមា ហោង្គំ អាត្មត្ថេហិ
 អាវសីកានំ អនុវត្តិវត្តំ ។ សវេ អាត្មត្ថេហិ តហុ-
 តរា ហោង្គំ អាវសីកេហិ អាត្មត្ថេហិ អនុវត្តិវត្តំ ។
 វេទ បទ កិក្ខុវេ អាវសីកានំ កិក្ខុវេ ចាដិបដោ
 ហោតិ អាត្មត្ថេហិ បណ្ណាសោ ។ សវេ អាវសីកា
 តហុតរា ហោង្គំ អាវសីកេហិ អាត្មត្ថេហិ ធាតាមា
 ធាតញ្ច សាមត្តិ អាត្មត្ថេហិ ធិស្សីមំ កុត្តា បវាវ-
 តត្តំ ។ សវេ សមសមា ហោង្គំ អាវសីកេហិ អា-
 ត្មត្ថេហិ ធាតាមា ធាតញ្ច សាមត្តិ អាត្មត្ថេហិ
 ធិស្សីមំ កុត្តា បវាវតត្តំ ។ សវេ អាត្មត្ថេហិ តហុត-
 រា ហោង្គំ អាវសីកេហិ អាត្មត្ថេហិ សាមត្តិ វា
 ធាតញ្ច ធិស្សីមំ វា កុត្តត្តំ ។ វេទ បទ កិក្ខុវេ អាវ-
 សីកានំ កិក្ខុវេ បណ្ណាសោ ហោតិ អាត្មត្ថេហិ
 ចាដិបដោ ។ សវេ អាវសីកា តហុតរា ហោង្គំ
 អាត្មត្ថេហិ អាវសីកានំ សាមត្តិ វា ធាតញ្ច ធិស្សីមំ
 វា កុត្តត្តំ ។ សវេ សមសមា ហោង្គំ អាត្មត្ថេហិ

សិកតិកុមារំ ចន្ទ្រៈ ច្រើនជាង ត្រូវពួកអាត្មត្ថេហិ ក្នុងប្រព្រឹត្តិភាពពួកអាវសីក-
 តិកុ ។ បើចំនួនស្មើៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាត្មត្ថេហិ ក្នុងប្រព្រឹត្តិភាពពួកអាវ-
 សីកតិកុវិញ ។ បើពួកអាត្មត្ថេហិ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវសីក-
 តិកុ ក្នុងប្រព្រឹត្តិភាពពួកអាត្មត្ថេហិ ចុះ ។ ខ្នាតកិក្ខុវេ វិទ្យាយ ក្នុងសាសនានេះ
 បើពួកអាវសីកតិកុយល់ថា ថ្ងៃ១ កើតបូព៌ រោង ពួកអាត្មត្ថេហិ យល់ថា ថ្ងៃ
 ១២ ។ បើពួកអាវសីកតិកុមានចំនួនច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាវសីកតិកុ
 ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាត្មត្ថេហិទេ ត្រូវពួកអាត្មត្ថេហិ ទៅកាន់ចំក្រៅសី-
 មាហើយបរិវេណាចុះ ។ បើស្មើៗ គ្នាទេ មិនត្រូវពួកអាវសីកតិកុឲ្យសាមគ្គី
 ដល់ពួកអាត្មត្ថេហិឡើយ ត្រូវពួកអាត្មត្ថេហិ ទៅកាន់ចំក្រៅសីមាហើយ
 បរិវេណាចុះ ។ បើពួកអាត្មត្ថេហិ ច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវសីកតិកុឲ្យសា-
 មគ្គីដល់ពួកអាត្មត្ថេហិ ត្រូវទៅកាន់ចំក្រៅសីមា ។ ខ្នាតកិក្ខុវេ វិទ្យាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវសីកតិកុយល់ថា ថ្ងៃ១២ ពួកអាត្មត្ថេហិ យល់
 ថា ថ្ងៃ១ កើតបូព៌ រោង ។ បើពួកអាវសីកតិកុ ច្រើនជាង ត្រូវពួកអាត្មត្ថេ-
 ហិឲ្យសាមគ្គីដល់អាវសីកតិកុ ត្រូវទៅកាន់ចំក្រៅសីមា ។ បើពួកកិក្ខុ-
 វេ មានស្មើៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាត្មត្ថេហិឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវសីកតិកុ

អាភិសិកានំ សាមគ្គី វា នាតត្វា ធិស្សីមំ វា កត្តត្ថំ ។
សថេ អាគន្ធកា ពហុត្រា ហោន្តំ អាគន្ធកេហិ
អាភិសិកានំ យកាមា នាតត្វា សាមគ្គី អាភិសិកេ-
ហិ ធិស្សីមំ កត្តា បរាបេតត្ថំ ។

[៣៦] នន មន ភិក្ខុវេ អាគន្ធកា ភិក្ខុ
ធិស្សន្តិ អាភិសិកានំ ភិក្ខុនំ អាភិសិកានំ កាវ អាភិ-
សិកាលីន្តំ អាភិសិកានិមិត្តំ អាភិសិកុទ្ទេសំ សុប្ប-
ញាតំ មត្តបិបំ កំសំតំម្ពោហេនំ ចាធិយំ វេរិភោជនិយំ
សុប្បដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ ។ បស្សិត្វា វេមតិកា
ហោន្តំ អត្ថំ ទុ ទោ អាភិសិកា ភិក្ខុ ទត្ថំ ទុ ទោតិ ។ តេ
វេមតិកា ន វិចិទន្តំ អវិចិទិត្វា បរាបេត្តំ អាមត្តិ ទុក្កដស្ស
។ មេ ។ តេ វេមតិកា វិចិទន្តំ វិចិទិត្វា ន បស្សន្តិ
អបស្សិត្វា បរាបេត្តិ អធាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិទន្តំ
វិចិទិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បរាបេត្តិ អធាបត្តិ ។
តេ វេមតិកា វិចិទន្តំ វិចិទិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចារដត្តំ
បរាបេត្តិ អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិទន្តំ

ឬត្រៃវេកានំទិវិត្រសិមា ។ បើពួកអាគន្ធកត្តិក្រិច្ចមជាង មិនត្រៃពួក
អាគន្ធកត្តិក្រិច្ចមជាងសំព្វកត្តិក្រិច្ចម ត្រៃពួកអាភិសិកត្តិក្រិច្ចម
កានំទិវិត្រសិមាហើយបរិវេណពុះ ។

[៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើពួកអាគន្ធកត្តិក្រិច្ចម
ឃើញអាហាររបស់អាភិសិកត្តិ តេមរបស់អាភិសិកត្តិ ទិមិត្តរបស់អាភិ-
សិកត្តិ ទ្រេសរបស់អាភិសិកត្តិ ត្រៃទិវិត្រសិមាទិវិត្រសិមាដែលពួកអាភិ-
សិកត្តិលាភក្រាលដោយល្អហើយ ទឹកនាងទឹកប្រើដែលពួកអាភិសិកត្តិ
ជម្រុសល្អហើយ បរិវេណដែលពួកអាភិសិកត្តិប្រោសស្អាតហើយ ។ លុះ
ឃើញហើយគឺមានសេចក្តីសន្សំយថា មានពួកអាភិសិកត្តិឬនាងទេ ។
ពួកអាគន្ធកត្តិក្រិច្ចមនោះមានសេចក្តីសន្សំយ មិនពិនិត្យឆយធនមើល លុះ
មិនពិនិត្យហើយក៏បរិវេណ ត្រៃវេកានំទិវិត្រសិមា ។ មេ ។ ពួកអាគន្ធកត្តិក្រិច្ចម
នោះសន្សំយហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញ
ហើយក៏បរិវេណ មិនត្រៃវេកានំទិវិត្រសិមា ។ ពួកអាគន្ធកត្តិក្រិច្ចមនោះសន្សំយ
ហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវេណ
ជាមួយគ្នា មិនត្រៃវេកានំទិវិត្រសិមា ។ ពួកអាគន្ធកត្តិក្រិច្ចមនោះសន្សំយហើយក៏
ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវេណ ផ្សេងៗគ្នា
ត្រៃវេកានំទិវិត្រសិមា ។ អាគន្ធកត្តិក្រិច្ចមនោះមានសេចក្តីសន្សំយហើយពិនិត្យ

វិធម៌និក បញ្ចវគ្គ

វិចិដិគ្វា ចស្សន្តិ ចស្សន្តិ ឧស្សន្តេតេ វិធម្សន្តេតេ កោ
 តេភិ អត្តោតិ គេធម្មវេត្តាណ បវារេន្តិ អាមត្តិ ធុល្លត្ថ-
 យស្ស ។ ភំធម បធម ភិក្ខុវេ អាតន្តណា ភិក្ខុ សុណាន្តិ
 អាវាសិកាធំ ភិក្ខុធំ អាវាសិកាតារិ អាវាសិកាលិទ្ធិ
 អាវាសិកាធំមិត្ត អាវាសិកាធ្មេសំ ចន្តមត្តាធំ បធមសន្តិ
 សន្តិយសន្តិ ឧត្តាសិកសន្តិ ចំបតសន្តិ ។ សុត្វា
 វេមតិកា ហោន្តិ អត្តិ ធុ ទោ អាវាសិកា ភិក្ខុ ធុត្តិ
 ធុ ទោតិ ។ តេ វេមតិកា ធុ វិចិដិគ្វា អវិចិដិគ្វា
 បវារេន្តិ អាមត្តិ ធុត្តិដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិដិគ្វា
 វិចិដិគ្វា ធុ ចស្សន្តិ អបស្សន្តិ បវារេន្តិ អធាបត្តិ ។ តេ
 វេមតិកា វិចិដិគ្វា វិចិដិគ្វា ចស្សន្តិ ចស្សន្តិ ឋិតតេ
 បវារេន្តិ អធាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិដិគ្វា វិចិដិគ្វា
 ចស្សន្តិ ចស្សន្តិ ចាដេត្តិ បវារេន្តិ អាមត្តិ ធុត្តិដស្ស ។

មើល លុះពិនិត្យមើលក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងចែក
 សន្សំដោយគិតថា ពួកភិក្ខុទាំងនេះចូរចាត់ទៅ ពួកភិក្ខុទាំងនេះចូរវិទាស
 ទៅ ត្រូវការក្តីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏បរិណេត ត្រូវអាមត្តិ
 ថ្មល្អផ្ទុយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មើលពួកអាតន្ត-
 ភិក្ខុអាតារបស់អាវាសិកភិក្ខុ កេរ្តិ៍របស់អាវាសិកភិក្ខុ ចំមិត្តរបស់អា-
 វាសិកភិក្ខុ ទ្រុឌរបស់អាវាសិកភិក្ខុ សូរស័ព្ទរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុកុំពុំ
 ចង្រៃ សំឡេងស្ងួតឡាយ (ស្ម័គ្រចម្រើ) សំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់
 របស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ។ លុះគួរហើយមានសេចក្តីសន្សំយថា មានពួកអា-
 សិកភិក្ខុច្រើនទៅ ។ ពួកអាតន្តភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសន្សំយហើយមិន
 ពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យហើយក៏បរិណេតទៅ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ បេ ។
 ពួកអាតន្តភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសន្សំយហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យ
 មើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏បរិណេតទៅ មិនត្រូវអាមត្តិ
 ទេ ។ ពួកអាតន្តភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសន្សំយហើយពិនិត្យមើល លុះ
 ពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញលុះឃើញហើយ ក៏បរិណេតជាមួយគ្នា មិនត្រូវ
 អាមត្តិទេ ។ ពួកអាតន្តភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសន្សំយហើយក៏ពិនិត្យ
 មើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិណេតទៅ ។

តេ វេយ្យាករណ៍ វិច័យន្តំ វិច័យន្តំ បស្សន្តំ បស្សន្តំ នស្សន្ត-
 តេ វិច័យន្តំ តេ តេហិ អន្តោតិ ភេទយុវេស្វារា
 បរិវេណំ អាមាត្តិ ទុល្លតូយស្ស ។ ង ប ង ភិក្ខុវេ អាណសិ-
 តា ភិក្ខុ បស្សន្តំ អាត្មតោ ភិក្ខុនំ អាត្មតោ ភិក្ខុ
 អាត្មតោ លិទ្ធិ អាត្មតោ ធម៌ត្ថំ អាត្មតោ ភិក្ខុនំ អញ្ញាតតំ
 បត្ថំ អញ្ញាតតំ ចិតំ អញ្ញាតតំ និស័យនំ ទាណំ ចោតំ
 ឧទគន្ធិស្សនំ ។ បស្សន្តំ វេយ្យាករណ៍ វេយ្យាករណ៍ អត្ថំ ទុ ទោ
 អាត្មតោ ភិក្ខុ នត្ថំ ទុ ទោតិ ។ តេ វេយ្យាករណ៍ ន
 វិច័យន្តំ អវិច័យន្តំ បរិវេណំ អាមាត្តិ ទុត្ថេស្ស ។ បេ ។
 តេ វេយ្យាករណ៍ វិច័យន្តំ វិច័យន្តំ ន បស្សន្តំ អបស្សន្ត
 បរិវេណំ អាមាត្តិ ។ តេ វេយ្យាករណ៍ វិច័យន្តំ វិច័យន្តំ
 បស្សន្តំ បស្សន្តំ ឯកតោ បរិវេណំ អាមាត្តិ ។ តេ វេយ្យ-

នា ត្រូវបានគេគិត ។ ពួកអានុភិក្ខុព្រះវិញ្ញាណសេចក្តីសន្សំយោបិយ
 គិតិក្សម្សិល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយមានបំណងទិវ
 បំបែកសង្ខារដោយគិតថា ចូរលោកទាំងនេះបាក់ទៅចុះ ចូរលោកទាំងនេះ
 វិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយគិតទាំងនោះដូច្នោះហើយ ក៏បរិវេណា ត្រូវ
 អាមាត្តិទុល្លតូយ ។ ម្សិលគិតទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ចើញ្ចុកអាណសិក-
 ភិក្ខុឃើញតាការបស់អាត្មតោភិក្ខុ កេហេបស់អាត្មតោភិក្ខុ ធម៌ត្ថុរបស់អា-
 ត្មតោភិក្ខុ ទទេសរបស់អាត្មតោភិក្ខុ ពុទ្ធិវិទ្យាមុខស្គាល់ ចីវរវិទ្យា
 មុខស្គាល់ សំភារៈនិស័យនេះដែលខ្លួនមុខស្គាល់ ស្នាមដែលស្រោចទឹកលាង
 ដើរលើស្នាមភិក្ខុ ។ លុះឃើញហើយគិតមានសេចក្តីសន្សំយោ
 មានពួកអាត្មតោភិក្ខុឯទៀត ។ ពួកអាណសិកទាំងនោះមានសេចក្តីសន្សំយោ
 ហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បរិវេណា ត្រូវអាមាត្តិ
 ទុក្ខំ ។ បេ ។ ពួកអាណសិកភិក្ខុព្រះវិញ្ញាណសេចក្តីសន្សំយោហើយគិតពិនិត្យ
 មើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បរិវេណា
 មិនត្រូវអាមាត្តិទេ ។ ពួកអាណសិកភិក្ខុព្រះវិញ្ញាណសេចក្តីសន្សំយោហើយ
 គិតពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយបរិវេណា
 ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាមាត្តិទេ ។ ពួកអាណសិកភិក្ខុព្រះវិញ្ញាណសេចក្តី

តិកា វិចិទន្តិ វិចិទន្តា បស្សន្តិ បស្សន្តា ចាដេត្តំ ប-
 កេន្តិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិទន្តិ
 វិចិទន្តា បស្សន្តិ បស្សន្តា ធម្មន្តេតេ វិទស្សន្តេតេ
 តោ តេហិ អត្តោតិ តេធម្មតេត្តារា បកេន្តិ អាបត្តិ ធម្មល្ម-
 យស្ស ។ ឥធម បធម ភិក្ខុវេ អាវសីកា ភិក្ខុ សុណន្តិ
 អាគន្ធគាធំ ភិក្ខុធំ អាគន្ធគា វារិ អាគន្ធករណិធំ អា-
 គន្ធករណិមិត្តំ អាគន្ធករណ្តេសំ អាគន្ធគាធំ បធមសន្តំ ទុច្ចា-
 ហាចាច្បាវេធមសន្តំ ទុក្ខាសិទសន្តំ ទិមិតសន្តំ ។ សុត្តា
 វេមតិកា ហោន្តិ អត្តិ ទុ ចោ អាគន្ធគា ភិក្ខុ ធម្មំ ទុ
 ចោតិ ។ តេ វេមតិកា ធម វិចិទន្តិ អវិចិទន្តា បកេន្តិ អាបត្តិ

សន្សិយទៀបពិទិត្យមើល លុះពិទិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បក-
 ណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួកអាវសីកភិក្ខុពាំនិទានោទាទសេចក្តី
 សន្សិយហើយក៏ពិទិត្យមើល លុះពិទិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញ
 ហើយមានបំណងនឹងបំបែកសន្សិយវាយតិកថា ចូរភិក្ខុពាំនិទានោទាទ
 ចូរភិក្ខុពាំនិទានោទាទ ត្រូវតាម្នីដោយពួកភិក្ខុពាំនិទានោទាទហើយ
 ក៏បកណាញេ ត្រូវអាបត្តិធម្មល្មយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពាំនិទាយ គង្គិសាសនា
 នេះ ឃើញកអាវសីកភិក្ខុបានឮពាការរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ តេធមរបស់អាគន្ធក-
 ភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ទទេសរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ សូរដើររបស់ពួក
 អាគន្ធកភិក្ខុកំពុងដើរមក សូរនោះស្បែកដើរ សូរក្នុង សូរកណ្តាស់របស់
 ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ។ លុះឮហើយក៏មានសេចក្តីសន្សិយថា មានពួកអាគន្ធក-
 ភិក្ខុឃ្លានទេ ។ ពួកអាវសីកភិក្ខុពាំនិទានោទាទសេចក្តីសន្សិយហើយបិទ
 ពិទិត្យមើល លុះមិនពិទិត្យមើលហើយក៏បកណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។

ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ តេ វេមតំតា វិចិទន្តិ វិចិទិត្វា ន ម ស្សន្តិ
 អបស្សិត្វា មវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតំតា វិចិទន្តិ
 វិចិទិត្វា មស្សន្តិ មស្សិត្វា ឯកតោ មវារេន្តិ អនាបត្តិ ។
 តេ វេមតំតា វិចិទន្តិ វិចិទិត្វា មស្សន្តិ មស្សិត្វា ចាដេត្តិ
 មវារេន្តិ អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ តេ វេមតំតា វិចិទន្តិ វិចិ-
 ទិត្វា មស្សន្តិ មស្សិត្វា នស្សន្តោត វិនស្សន្តោតេ តោ តេ-
 ហិ អត្តោតិ ភេទបុរោកាវា មវារេន្តិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។

[៣៧] វន មន ភិក្ខុវេ អាតទុកា ភិក្ខុ

មស្សន្តិ អាវសិកោ ភិក្ខុ ចាទាសវាសតោ ។ តេ
 សមាទសវិសាមគ្គី មដិលភន្តិ សមាទសវិសាមគ្គី
 មដិលភិត្វា ន មុច្ឆន្តិ អមុច្ឆិត្វា ឯកតោ មវារេន្តិ
 អនាបត្តិ ។ មេ ។ តេ មុច្ឆន្តិ មុច្ឆិត្វា ចាតំវារេន្តិ

ពួកអាវសិកាភិក្ខុវេ ពារោទសេចក្តីសន្សំយាយហើយពិទិត្វមើល លុះពិ-
 ទិត្វហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បរិវារណាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ
 ទេ ។ ពួកអាវសិកាភិក្ខុវេ ពារោទសេចក្តីសន្សំយាយហើយពិទិត្វមើល លុះ
 ពិទិត្វមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវ
 អាបត្តិទេ ។ ពួកអាវសិកាភិក្ខុវេ ពារោទសេចក្តីសន្សំយាយហើយពិទិត្វ
 មើល លុះពិទិត្វមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវារណាព្រៃក្នុង
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពួកអាវសិកាភិក្ខុវេ ពារោទសេចក្តីសន្សំយាយហើយ
 ពិទិត្វមើល លុះពិទិត្វមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានចំណង
 ទិវិប័យសន្សំដោយគិតថា ពួកភិក្ខុវេនេះបាត់ទៅចុះ ពួកភិក្ខុវេនេះ
 វិវាសទៅចុះ ត្រូវតាមដោយភិក្ខុវេនេះផ្សេងហើយ ក៏បរិវារណាទៅ
 ត្រូវអាបត្តិមុល្លច្ចយ ។

[៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្នំសាសនានេះ បើប្រសិនបើពួក
 ភាគទុកភិក្ខុបានឃើញពួកអាវសិកាភិក្ខុមានសវិសាមគ្គីភិក្ខុ ។ ពួកភាគទុក-
 ភិក្ខុវេនេះត្រូវបំបាត់សេចក្តីយល់ថា មានសវិសាមគ្គីភិក្ខុទៅវិញ លុះ
 ត្រូវបំបាត់សេចក្តីយល់ថាមានសវិសាមគ្គីភិក្ខុហើយមិនសូវ (លទ្ធិ) លុះ
 មិនសូវហើយក៏បរិវារណាជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ មេ ។ ពួក
 ភាគទុកភិក្ខុវេនេះសូវ លុះសូវហើយក៏មិនអាចត្របសន្តិក៏បាន គឺមិន

អនុភិវត្តិត្វា ឯតាតោ បវរេន្តិ អាមត្តិ ធុត្តាជស្ស ។
 តេ ធុត្តន្តិ ធុត្តិត្វា ធាតិវិទ្ធិន្តិ អនុភិវត្តិត្វា ចារេត្តកំ
 បវរេន្តិ អនាមត្តិ ។ ឥទ បទ ភិក្ខុវេ អាត្មត្ថកា
 ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាវសិកេ ភិក្ខុ សមាទសវសតេ ។
 តេ ធានាសវសតទិដ្ឋិ បដិលភន្តិ ធានាសវសតទិដ្ឋិ
 បដិលភិត្វា ទ ធុត្តន្តិ អធុត្តិត្វា ឯតាតោ បវរេន្តិ អាមត្តិ
 ធុត្តាជស្ស ។ មេ ។ តេ ធុត្តន្តិ អធុត្តិត្វា អភិវត្តិត្វា
 អភិវត្តិត្វា ចារេត្តកំ បវរេន្តិ អាមត្តិ ធុត្តាជស្ស ។
 តេ ធុត្តន្តិ ធុត្តិត្វា អភិវត្តិត្វា អភិវត្តិត្វា ឯតាតោ
 បវរេន្តិ អនាមត្តិ ។ តេ ធុត្តន្តិ ធុត្តិត្វា ធាតិវិទ្ធិន្តិ
 អនុភិវត្តិត្វា ចារេត្តកំ បវរេន្តិ អនាមត្តិ ។ ឥទ បទ
 ភិក្ខុវេ អាវសិកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាត្មត្ថកេ ភិក្ខុ ធានា-
 សវសតេ ។ តេ សមាទសវសតទិដ្ឋិ បដិលភន្តិ

ធាតុវិភិក្ខុអសំនាទលេបដិវដ្ឋិត្វាសបាម លុះត្របសន្តិកំមិនបានហើយ កំ
 បដិលោ ជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ពួកអាត្មត្ថកិកុបំនិទានេស្ក
 លុះស្កហើយកំមិនកំចត្របសន្តិកំបាន លុះត្របសន្តិកំមិនបានហើយ កំ
 បដិលោវិញកត្តា មិនត្រូវអាមត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំនិទ្យាយ កុដិសាសនា
 នេ បើប្រសិនជាពួកអាត្មត្ថកិកុបំនិទានេស្ក ឃើញពួកអាវសិកិកុបំនិទានេស្ក
 ត្វ ។ ពួកអាត្មត្ថកិកុបំនិទានេត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាវ-
 សិកិកុបំនិទានេស្ក ឃើញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា
 សំវសេដ្ឋន្តិត្វាហើយមិនស្ក (លទ្ធិ) លុះមិនស្កហើយកំបដិលោ ជាមួយ
 គ្នាទៅ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ មេ ។ ពួកអាត្មត្ថកិកុបំនិទានេស្ក លុះស្ក
 ហើយកំត្របសន្តិកំបាន ធាតុវិភិក្ខុអសំនាទលេបដិវដ្ឋិត្វាសបាម លុះ
 ត្របសន្តិកំបានហើយកំបដិលោវិញកត្តា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ពួកអាត្មត្ថ-
 កិកុបំនិទានេស្ក លុះស្កហើយកំត្របសន្តិកំបាន លុះត្របសន្តិកំបានហើយ
 កំបដិលោ ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាមត្តិទេ ។ ពួកអាត្មត្ថកិកុបំនិទានេស្ក លុះ
 ស្កហើយត្របសន្តិកំមិនបាន លុះត្របសន្តិកំមិនបានហើយ កំបដិលោ
 វិញកត្តាទៅ មិនត្រូវអាមត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំនិទ្យាយ កុដិសាសនានេ
 បើពួកអាវសិកិកុបំនិទានេឃើញពួកអាត្មត្ថកិកុបំនិទានេស្ក ឃើញ ។ (តេ)
 ពួកអាវសិកិកុបំនិទានេ ត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាត្មត្ថកិកុ

បរិវារលក្ខណ៍ ៩ ព្រះហឫទ័យវិញ្ញាណយ ធម្មត្ថំ

សមាទសំវាសកាធិដ្ឋិ បដិលកំត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា
 ឯតានោ បរិវេន្តិ អបាបត្តិ ។ ២ ។ ២ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា
 បារិវេន្តិ អបរិវេនិត្វា ឯតានោ បរិវេន្តិ អបាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ ២ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា បារិវេន្តិ អបរិវេនិត្វា
 បារិវេន្តិ បរិវេនិត្វា អបាបត្តិ ។ ៧ បដ កំត្វា វេ អាវា-
 សិកា កំត្វា បស្សន្តិ អាគន្ធកោ កំត្វា សមាទសំវា-
 សកោ ។ ២ បាបាសំវាសកាធិដ្ឋិ បដិលកំត្វា បាបា-
 សំវាសកាធិដ្ឋិ បដិលកំត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯតានោ
 បរិវេន្តិ អបាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ២ ។ ២ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា
 អរិវេន្តិ អរិវេនិត្វា បារិវេន្តិ បរិវេនិត្វា អបាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ ២ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អរិវេន្តិ អរិវេនិត្វា
 ឯតានោ បរិវេន្តិ អបាបត្តិ ។

[២៨] ន កំត្វា វេ ធម្មត្ថំ វិញ្ញាណយ សកំត្វា កា
 អាវាសា អកំត្វា កោ អាវាសោ កុច្ឆិត្វា អញ្ញត្តិ សាធុន

បរិវារលក្ខណ៍ ៩ ព្រះហឫទ័យវិញ្ញាណយ ធម្មត្ថំ

មានសំវាសិកាទៅវិញ លុះត្រូវបំបាត់សេចក្តីយល់ថា ពួកភាគទុកភិក្ខុ
 មានសំវាសិកាហើយមិនសូវ លុះមិនសូវហើយក៏បរិវារជាមួយគ្នា
 ទៅមិនត្រូវតែម្តងទេ ។ ២ ។ ពួកភាគសំភក្តិកំតិវិទានេស្ស លុះស្សហើយ
 ត្របសន្តិកំមិនបាន លុះត្របសន្តិកំមិនបានហើយក៏បរិវារជាមួយគ្នាទៅ
 ត្រូវតែម្តងទៀត ។ ពួកភាគសំភក្តិកំតិវិទានេស្ស លុះស្សហើយត្រប
 សន្តិកំមិនបាន លុះត្របសន្តិកំមិនបានហើយក៏បរិវារវិញក្នុង មិនត្រូវ
 តែម្តងទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភាគសំភក្តិ
 បានឃើញពួកភាគទុកភិក្ខុមានសំវាសិកា ។ (២) ពួកភាគសំភក្តិ
 ទាំងនោះត្រូវបំបាត់សេចក្តីយល់ថា ពួកភាគទុកភិក្ខុមានសំវាសិកា
 ទៅវិញ លុះត្រូវបំបាត់សេចក្តីយល់ថាមានសំវាសិកាហើយមិនសូវ
 លុះមិនសូវហើយក៏បរិវារជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវតែម្តងទៀត ។ ២ ។ ពួក
 ភាគសំភក្តិកំតិវិទានេស្ស លុះស្សហើយត្របសន្តិកំបាន លុះត្របសន្តិកំ
 បានហើយក៏បរិវារវិញក្នុង ត្រូវតែម្តងទៀត ។ ពួកភាគសំភក្តិកំតិ
 វិទានេស្ស លុះស្សហើយត្របសន្តិកំបាន លុះត្របសន្តិកំបានហើយក៏បរិ-
 វារជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវតែម្តងទេ ។

[២៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវិញ្ញាណយនោះមិនត្រូវភិក្ខុ
 ទាំងឡាយទេ ព្រោះភាគសំវាសិកាមានភិក្ខុ ទៅកាន់ភាគសំវាសិកាមានភិក្ខុ

អតិកុតោ អនាវសោ ឥន្ទ្រោ អញ្ញត្រិ សង្ខេប អញ្ញត្រិ
 អន្តរាយ ។ ១ តិកុតេ ឥន្ទ្រោ ធម្មប្បវេណីយ សតិកុតោ
 អវសោ វិ អនាវសោ វិ អតិកុតោ អវសោ វិ
 អនាវសោ វិ ឥន្ទ្រោ អញ្ញត្រិ សង្ខេប អញ្ញត្រិ
 អន្តរាយ ។ ១ តិកុតេ ឥន្ទ្រោ ធម្មប្បវេណីយ សតិកុតោ
 អវសោ សតិកុតោ អវសោ ឥន្ទ្រោ យត្ថស្ស តិកុ
 តិកុ បាបាសំវសតា អញ្ញត្រិ សង្ខេប អញ្ញត្រិ
 អន្តរាយ ។ ១ តិកុតេ ឥន្ទ្រោ ធម្មប្បវេណីយ សតិកុតោ
 អវសោ សតិកុតោ អនាវសោ ឥន្ទ្រោ យត្ថស្ស តិកុ
 បាបាសំវសតា អញ្ញត្រិ សង្ខេប អញ្ញត្រិ អន្តរាយ ។
 ១ តិកុតេ ឥន្ទ្រោ ធម្មប្បវេណីយ សតិកុតោ អនាវ
 សោ សតិកុតោ អវសោ ។ ២ ។ អនាវសោ ។ ២ ។
 អវសោ វិ អនាវសោ វិ ឥន្ទ្រោ យត្ថស្ស តិកុ

កសវេល មានភិក្ខុ ទៅកាន់គាថាវសវេល មានភិក្ខុទេ រៀនវេលិកសង្ឃ
 រៀនវេលិកភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុចំណីឡាយ កុំរិះថ្លៃបរ
 ណេ ពោះម៉ែត្រវិក្ខុចេញពីគាថាវសវេល មានភិក្ខុ ទៅកាន់គា
 ថាវសវេល មានភិក្ខុទេ រៀនវេលិកសង្ឃ រៀនវេលិកភិក្ខុមាន
 ការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុចំណីឡាយ កុំរិះថ្លៃបរណេ ពោះម៉ែត្រវិក្ខុចេញ
 ពីគាថាវសវេល មានភិក្ខុទៅកាន់គាថាវសវេល មានភិក្ខុទោះទេ គឺអាកសណា
 ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវសវេលិកា រៀនវេលិកសង្ឃ រៀនវេលិកភិក្ខុ
 មានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុចំណីឡាយ កុំរិះថ្លៃបរណេ ពោះម៉ែត្រវិក្ខុ
 ចេញពីគាថាវសវេល មានភិក្ខុ ទៅកាន់គាថាវសវេល មានភិក្ខុទេ គឺអាក
 កសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវសវេលិកា រៀនវេលិកសង្ឃ រៀ
 នវេលិកភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុចំណីឡាយ កុំរិះថ្លៃបរណេ ពោះ
 ម៉ែត្រវិក្ខុចេញពីគាថាវសវេល មានភិក្ខុ ទៅកាន់គាថាវសវេល មានភិក្ខុ
 មានភិក្ខុទេ គឺអាកសប្បអនាវសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវសវេលិកា
 រៀនវេលិកសង្ឃ រៀនវេលិកភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុចំណីឡាយ
 កុំរិះថ្លៃបរណេ ពោះម៉ែត្រវិក្ខុចេញពីគាថាវសវេល មានភិក្ខុ ទៅកាន់
 គាថាវសវេល មានភិក្ខុទេ ។ ២ ។ ទៅកាន់គាថាវស ។ ២ ។ ទៅកាន់គា
 ថាវសវេល មានភិក្ខុទេ គឺអាកសប្បអនាវសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវស

នាពេលសំរាប់សកា អញ្ញត្រិ សង្ខេប អញ្ញត្រិ អន្តរាយ ។
 ១ ភិក្ខុវេ តនហុប្បវារណាយ សភិក្ខុតោ អាវាសា វា
 អនាវសា វា សភិក្ខុតោ អាវាសោ ។ មេ ។ អនាវសោ
 ។ មេ ។ អាវាសោ វា អនាវសោ វា តន្ត្រោ យន្តស្ស
 ភិក្ខុ នាពេលសំរាប់សកា អញ្ញត្រិ សង្ខេប អញ្ញត្រិ អន្តរ-
 យា ។ តន្ត្រោ ភិក្ខុវេ តនហុប្បវារណាយ សភិក្ខុតោ
 អាវាសា សភិក្ខុតោ អាវាសោ ។ មេ ។ អនាវសោ
 ។ មេ ។ អាវាសោ វា អនាវសោ វា យន្តស្ស ភិក្ខុ ស-
 មាទសំរាប់សកា យំ ជញ្ញា សន្តោមិ អដ្ឋេ តន្ត្រំ ។
 តន្ត្រោ ភិក្ខុវេ តនហុប្បវារណាយ សភិក្ខុតោ អនាវ-
 សា សភិក្ខុតោ អាវាសោ ។ មេ ។ អនាវសោ ។ មេ ។
 អាវាសោ វា អនាវសោ វា យន្តស្ស ភិក្ខុ សមាទសំរាប់-
 សកា យំ ជញ្ញា សន្តោមិ អដ្ឋេ តន្ត្រំ ។ តន្ត្រោ
 ភិក្ខុវេ តនហុប្បវារណាយ សភិក្ខុតោ អាវាសា វា
 អនាវសា វា សភិក្ខុតោ អាវាសោ ។ មេ ។ អនាវសោ

ស្មេន្ទនា វៀរលេនីតេសន្ទ វៀរលេនីតេភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសនាភាវស
 ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។ មេ ។ ទៅកាន់អាវាស
 ទេ ។ មេ ។ ទៅកាន់អាវាសប្បុរសភាវសទេ គឺអាវាសប្បុរសភាវសណាដែល
 មានភិក្ខុមានសំរាប់ស្មេន្ទនា វៀរលេនីតេសន្ទ វៀរលេនីតេភិក្ខុមានការ
 អន្តរាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះភិក្ខុចេញពីក-
 រាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។ មេ ។ ទៅកាន់អាវា-
 វាស ។ មេ ។ ទៅកាន់អាវាសប្បុរសភាវស គឺអាវាសប្បុរសភាវសណាដែលមាន
 ភិក្ខុមានសំរាប់ស្មេន្ទនា ។ ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណា គាត់អញ្ញ
 អាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណ
 នោះ ភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ
 បាន ។ មេ ។ ទៅកាន់អាវាស ។ មេ ។ ទៅកាន់អាវាសប្បុរសភាវស គឺអាវាស
 ប្បុរសភាវសណាដែលមានភិក្ខុមានសំរាប់ស្មេន្ទនា ។ ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថា
 អាវាសណា គាត់អញ្ញអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ភិក្ខុចេញពីករាសប្បុរសភាវសដែលមានភិក្ខុ
 ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។ មេ ។ ទៅកាន់អាវាស ។ មេ ។

១ មេ ៗ អាភិសោ វា អនាភិសោ វា យត្តស្ស ភិក្ខុ ស-
មានសិវាសតា យំ ជញ្ញា សត្តោមិ អថេវ កត្តន្តំ ។

[១៧] ឧ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិទ្យា វិសិទ្ធិបរិសាយ បរិវេ-
ណត្ថំ យោ បរិវេយ្យ អាមត្តំ ទុក្ខាធស្ស ។ ឧ ភិក្ខុវេ សិក្ខុ-
មាលាយ ឧ សាមណេវស្ស ឧ សាមណេវិយា ឧ សិក្ខុ
បទ្ធក្ខាតតាស្ស ឧ អត្ថំមាត្តំ អដ្ឋាបទ្ធកាស្ស វិសិទ្ធិបរិ-
សាយ បរិវេណត្ថំ យោ បរិវេយ្យ អាមត្តំ ទុក្ខាធស្ស ។ ឧ
ភិក្ខុវេ អាមត្តិយា អនស្សទេ ទុក្ខំត្តកាស្ស វិសិទ្ធិបរិ-
សាយ បរិវេណត្ថំ យោ បរិវេយ្យ យថាធម្មោ តារតតោ ។
ឧ អាមត្តិយា អប្បដិកាមេ ទុក្ខំត្តកាស្ស ឧ តាមិកាយ
វិទ្ធិយា អប្បដិស្សត្តេ ទុក្ខំត្តកាស្ស វិសិទ្ធិបរិសាយ
បរិវេណត្ថំ យោ បរិវេយ្យ យថាធម្មោ តារតតោ ។
ឧ បណ្ឌិតាស្ស វិសិទ្ធិបរិសាយ បរិវេណត្ថំ យោ
បរិវេយ្យ អាមត្តំ ទុក្ខាធស្ស ។ ឧ វេយ្យសិវាស-
តាស្ស ឧ តិក្ខុយប្បត្តន្តកាស្ស ឧ តិក្ខុនតតស្ស

ទៅកាន់ភាវសប្បអនាវស គឺភាវសប្បអនាវសណាដែលមានពួកភិក្ខុមាន
សិវសស្ថិតានុន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាភាវសណា អាណាអញ្ញាតទៅទាន់
ក្នុងវិទ្ធិនេះជាប្រាកដ ។

[២៧] ម្នាលភិក្ខុប៉ាន់ខ្សោយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវេណក្នុងបរិសទ្ធា
ដែលមានភិក្ខុអន្តិយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរិវេណ ត្រូវភាបត្តិក្នុង ។
ម្នាលភិក្ខុប៉ាន់ខ្សោយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវេណក្នុងបរិសទ្ធាដែលមាននាងសិក្ខុ-
បាណ សាមណេវ សាមណេវ បុគ្គលអ្នកលាសិក្ខុ បុគ្គលអ្នកត្រូវអត្ថិមាត្រ
អន្តិយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរិវេណ ត្រូវភាបត្តិក្នុង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ប៉ាន់ខ្សោយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវេណក្នុងបរិសទ្ធាដែលមានភិក្ខុត្រូវសិទ្ធិលើក
វត្ត ព្រោះមិនឃើញអាមត្តិអន្តិយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរិវេណ ត្រូវ
និយមទៀតក្នុងនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺទូរស័រវដ្តិភាបត្តិចេញ) ។ មិនត្រូវ
ភិក្ខុបរិវេណក្នុងបរិសទ្ធាដែលមានភិក្ខុត្រូវសិទ្ធិលើកវត្តព្រោះមិនសំដែង
អាមត្តិ ភិក្ខុត្រូវសិទ្ធិលើកវត្តព្រោះមិនលះលំប្អូនគ្រប់អន្តិយជាមួយផងទេ
ភិក្ខុណាបរិវេណ ត្រូវនិយមទៀតក្នុងនោះធ្វើតាមធម៌ ។ មិនត្រូវភិក្ខុ
បរិវេណក្នុងបរិសទ្ធាដែលមានបណ្ឌិត (ខ្ចើយ) អន្តិយជាមួយផងទេ ភិក្ខុ
ណាបរិវេណ ត្រូវភាបត្តិក្នុង ។ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវេណក្នុងបរិសទ្ធាដែល
មានបុគ្គលជាវេយ្យសិវាសក^(១) បុគ្គលនោះទៅចូលសាសន៍ស្តីយ កិរិយាន

១ លទ្ធសិវាស ។

ន មាតុយាតកស្ស ន មិត្តុយាតកស្ស ន អរហន្តុ-
 យាតកស្ស ន ភិក្ខុន័ទ្ធសកស្ស ន សង្ឃកេនកស្ស
 ន លោហិត្តប្បនកស្ស ន ទុកតោព្យញ្ញនកស្ស
 ធិសិទ្ធិបរិសាយ បរិវេតត្ថំ យោ បរិវេយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្ខាជស្ស ។ ន ភិក្ខុវេ ធាវិវាសិតប្បវរណាធានេន
 បរិវេតត្ថំ អញ្ញត្រិ អវុដ្ឋិភាយ បរិសាយ ។ ន ច ភិក្ខុវេ
 អប្បវរណាយ បរិវេតត្ថំ អញ្ញត្រិ សង្ឃសាមគ្គិយោភិ ។

ទុតិយកាលាវ ធិដ្ឋិវិ ។

[២០] តេន ទោ បទ សមយេន តោសលេស្ស ជន-
 បទេស្ស អញ្ញត្រស្មី អាវាសេ តនហ្មប្បវរណាយ សញ្ញា-
 ភយំ^(១) អហោសិ ។ ភិក្ខុ ធាសត្តិស្ស ទេវាចិត្តំ បរិវេតត្ថំ ។
 ភក្កវតោ វេតមត្តំ អាណេនសំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ទ្វេ-
 វាចិត្តំ បរិវេតត្ថំ ។ ពាណ្យតា សញ្ញាភយំ អហោសិ ។

១ ១. បរិវេតត្ថំ ។

បុគ្គលអ្នកសម្លាប់ខាត អ្នកសម្លាប់ដំបា អ្នកសម្លាប់ព្រះគោហេន្ត អ្នក
 ទ្រុស្តភិក្ខុនី អ្នកបំបែកសង្ឃ អ្នកធ្វើលោហិតប្បន (ធ្វើព្រះលោហិត
 ព្រះកុទ្ធុទ្យតនីច្បើន) បុគ្គលជាទុកតោព្យញ្ញនកៈ (មនុស្សមានគោតិវ)
 អន្តិយជាមួយផងទេ ភិក្ខុលាបករណា ត្រូវតាមភិក្ខុភវ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ចាំឯឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវេត ដោយឱ្យបរិវេត រយៈដំបែកស្រក
 (មានបរិសុទ្ធព្រែកទេព្រះចៅហ័យ) រៀនវេទនាសិក្សាសិទ្ធិមិនខាន់ព្រែក
 ចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឯឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវេតក្នុងវិថីមិនដែលថ្ងៃ
 បរិវេតទេ រៀនវេទនាសិក្សាសិទ្ធិបរិវេតចេញ ។

ចប់ ទុតិយកាលាវ ។

[២០] តំសម័យោទានេន មានភាវសម្មយក្កុនតោសលជនបទកើត
 សញ្ញាភយំ^(១) ក្នុងវិថីបរិវេតនោះ ។ ភិក្ខុចាំឯឡាយមិនអាចនឹងបរិវេត
 ដំបែកដំបាបរិវេត (បរិវេតដំបែកព្យញ្ញន) បាន ។ ភិក្ខុចាំឯឡាយ
 ក្រាបបូលនំលើវត្តចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
 ម្នាលភិក្ខុចាំឯឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុបរិវេតដំបែកដំបាបរិវេត
 (បរិវេតដំបែកព្យញ្ញន) បាន ។ (កាលនោះ) សញ្ញាភយំដ៏ក្លាម្ល៉ាង

១ ភយំដែលលើកដំបែកមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ ។

ភិក្ខុ ធាសត្តិសុ ខ្មែរវិចិត្រ បរិវេណ ។ ភគវតោ ឯតបន្តំ
 អាណេចសុ ។ អនុដាធាមិ ភិក្ខុវេ ឯតវិចិត្រំ បរិ-
 វេណុន្តិ ។ តាណ្ណេសំ សញ្ញាភយំ អហោសំ ។ ភិក្ខុ
 ធាសត្តិសុ ឯតវិចិត្រំ បរិវេណុ ។ ភគវតោ ឯតបន្តំ
 អាណេចសុ ។ អនុដាធាមិ ភិក្ខុវេ សមាទស្សិតំ
 បរិវេណុន្តិ ។ ខេធិ ទោ បទ សមយេធិ អញ្ញាត-
 វស្មី អាវាសេ តទយុច្ឆរណាយ ឧទុស្សហំ នាធិ
 ខេធិហំ យេកុយ្យេន វត្តំ ខេធិតា ហោតិ ។ អថទោ
 តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតវិចិត្រំ ឥមេហំ ឧទុស្សហំ នាធិ
 ខេធិហំ យេកុយ្យេន វត្តំ ខេធិតា សចេ សង្កោ កេ-
 វិចិត្រំ បរិវេណុន្តិ អញ្ញាតវតោ វ សង្កោ ភវិស្សតិ
 អថាយំ វត្តំ វិរាយិស្សតិ កេធិ ទុ ទោ អម្ពេហំ បដិ-
 បន្តិទត្ថន្តិ ។ ភគវតោ ឯតបន្តំ អាណេចសុ ។ ឥធិ បទ
 ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទយុច្ឆរណាយ ឧទុស្ស-
 ហំ នាធិ ខេធិហំ យេកុយ្យេន វត្តំ ខេធិតា ហោតិ ។

ជាដំបូងគេឡើងទៀត ។ ពួកភិក្ខុមិនអាចនឹងបរិវេណ ជាទ្រង់ចិត្តបរិវេ-
 ណបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាត
 ឱ្យភិក្ខុបរិវេណជាឯកវិចិត្តបរិវេណ (បរិវេណតែម្នាក់) បាន ។
 សញ្ញាភយំភិក្ខុទាំងឡាយជាដំបូងគេឡើងទៀត ។ (ភាលវនោះ) ពួកភិក្ខុមិន
 អាចបរិវេណជាឯកវិចិត្តបរិវេណបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលដំណើរនេះ
 ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុបរិវេណ ជាសមាទស្សិតបរិវេណ (ឱ្យ
 ភិក្ខុដែលទានស្សាស្មី ឬបរិវេណតែម្នាក់) បាន ។ ភិសម័យនោះ
 ឯង ក្នុងពាក់សម្បយមានពួកមនុស្ស (មត) ឱ្យទានក្នុងវិថូបរិវេណនោះ
 អស់ព្រឹត្តិការព្រឹត្តិ (ជិតភិ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានរបបក្តិ
 គ្រិះរិះផ្ទះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះឱ្យទានអស់ព្រឹត្តិការព្រឹត្តិ បើសព្វនឹង
 បរិវេណជាឯកវិចិត្តបរិវេណសព្វនឹងបរិវេណមិនទាន់ ដូចព្រឹត្តិការព្រឹត្តិ
 ភ្លើងយ កើយនឹងទាំងឡាយត្រូវប្រកបនឹងដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងពាក់សណមួយមានពួក
 មនុស្សឱ្យទានក្នុងវិថូបរិវេណនោះ អស់ព្រឹត្តិការព្រឹត្តិ ។ បើពួកភិក្ខុក្នុង

តត្រិ ចេ កំត្វុំ ឯ ឯវំ ហោតិ មនុស្សេហិ ឆានំ ធនេហិ
 យេកុយ្យេន រត្តិ ទេមិកា សាចេ សាដ្ឋេ តេវចិត្តំ បរា-
 វស្សតិ អប្បវាវិតា វ សាដ្ឋេ កវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ
 វិកាយំស្សតិ ។ ត្បត្តេន កំត្វុំ បដិពលេន សាដ្ឋេ
 ញាចេតញោ សុណាតុ មេ កន្តេ សាដ្ឋេ មនុស្សេហិ
 ឆានំ ធនេហិ យេកុយ្យេន រត្តិ ទេមិកា ។ សាចេ
 សាដ្ឋេ តេវចិត្តំ បរាវស្សតិ អប្បវាវិតា វ សាដ្ឋេ
 កវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ វិកាយំស្សតិ ។ យទំ សង្ឃស្ស
 បត្តកាលំ សាដ្ឋេ ទេវចិត្តំ ឯកវចិត្តំ សមាទវស្ស-
 តំ បរាវយ្យាតិ ។ ៧១ បទ កំត្វុំ អញ្ញតវស្មិ អាវា-
 សេ តនមាប្បវាណាយ កំត្វុំ ធម្មំ កណ្ឌោហិ សុត្តន្តិ-
 កេហិ សុត្តន្តំ សង្កាយោហិ វិទយនេហិ វិទយំ វិទិច្ឆិ-
 នោហិ ធម្មតាវិកេហិ ធម្មំ សាគាដ្ឋោហិ កំត្វុំ ក-
 លហំ តេវោហិ យេកុយ្យេន រត្តិ ទេមិកា ហោតិ ។
 តត្រិ ចេ កំត្វុំ ឯ ឯវំ ហោតិ កំត្វុំ កលហំ តេវោ-
 ហិ យេកុយ្យេន រត្តិ ទេមិកា សាចេ សាដ្ឋេ តេវចិត្តំ
 បរាវស្សតិ អប្បវាវិតា វ សាដ្ឋេ កវិស្សតិ អថាយំ

តោមោខសេចក្តីត្រិវិយោធិនេថា ពួកមនុស្សវេលាច្យបានអស់ត្រិជា
 ច្រើន បើសង្ឃនឹងបរាណជាតេវចិត្តាបរាណ សង្ឃនឹងបរាណមិន
 ទាន់ ដ្បតកត្រិជិត្តិហើយ ។ ត្រិវិយោធិនេថា ពួកមនុស្សអ្នក
 បរាវស្សតិសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បតមាន) ពួកមនុស្សអ្នក
 បានអស់ត្រិជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបរាណជាតេវចិត្តាបរាណ សង្ឃ
 នឹងបរាណមិនទាន់ទេ ដ្បតកត្រិជិត្តិហើយ ។ បើមនុស្សម្នាក់
 អស់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរាណ ជាទ្រព្យចិត្តាបរាណ ជាឯកវចិត្តា-
 បរាណ ជាសមាទវស្សតាបរាណ ។ ម្ចាស់កំត្វុំទាំងឡាយ ក្នុងសា-
 សនានេះបើក្នុងពេលសណមួយមានពួកកំត្វុំយាយជមិ ពួកកំត្វុំទៀនព្រះ
 សុត្រិសង្កាយនា (ម្យ៉ែនម្នាក់) ព្រះសុត្រិ ពួកកំត្វុំវិទយនេវិទិច្ឆិយ
 វិទយ ពួកកំត្វុំធម្មតាវិកេហិសាគាដ្ឋោជមិ ពួកកំត្វុំធ្វើសេចក្តីវេលាច្យ ក្នុងវេលា
 បរាណនោះ អស់ត្រិជាច្រើន ។ បើពួកកំត្វុំក្នុងពេលសេចក្តីវេលា
 សេចក្តីត្រិវិយោធិនេថា ពួកកំត្វុំធ្វើសេចក្តីវេលាច្យ អស់ត្រិជាច្រើន
 បើសង្ឃនឹងបរាណ ជាតេវចិត្តាបរាណ សង្ឃនឹងបរាណមិនទាន់

រត្នំ វិកាយស្សតិគំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ខេប
 ញាមេតោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ខេប ភិក្ខុវិ ក-
 លវំ ករោទ្តេវា យេកុយ្យន រត្នំ ទេមិតា ។ សច
 សង្ខេប គេវាចិគំ បវរេស្សតិ អប្បវរិតោ ។ សង្ខេប
 ភវិស្សតិ អដាយំ រត្នំ វិកាយស្សតិ ។ យទិ សង្ខស្ស
 បក្កកលំ សង្ខេប ទ្រវាចិគំ ឯកវាចិគំ សមាទវស្សតិ
 បវរេយ្យតិ ។ គេន ទោ បន សមយេន គោសលេសុ
 ជនបទេសុ អញ្ញតវស្មិ អាវាសេ ទនហុយ្យវរណាយ
 មហាភិក្ខុសង្ខេប សង្ខបតិសោ យោតិ ។ បរិគ្គត្ត អ-
 នោវស្សតិ យោតិ មហា ៨ អោយា ទុត្តតោ យោតិ ។
 អថទោ គេវា ភិក្ខុឯ ឯតមយោសិ អយំ ទោ មហាភិក្ខុ-
 សង្ខេប សង្ខបតិសោ បរិគ្គត្ត អនោវស្សតិ មហា ៨ មេ-
 យោ ទុត្តតោ សច សង្ខេប គេវាចិគំ បវរេស្សតិ អប្ប-
 វរិតោ ។ សង្ខេប ភវិស្សតិ អដាយំ មាយា ចវស្សស្សតិ
 កាដំ ទុ ទោ អម្ពេវា បដិបដ្ឋិត្យត្ថំ ។ កតវតោ ឯក-
 មត្តំ អាហោសុ ។ គេន បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មិ

ព្រោះត្រីខៀបក្លិហើយ ។ ត្រីកិកុដលន្ទាសប្រតិពលទ្យសង្សដំនីជា
 ចតិព្រះសង្សដំបើង សូមសង្សស្តាប់ខ្ញុំ កុកកិកុដ្ឋិសមភ័ណ្ណន្ទា
 អស់ត្រីជាំច្រើន ។ បើសង្សនឹងបរណាជាគោតិកាបរណា សង្ស
 នឹងបរណាមិនខាន ព្រោះត្រីខៀបក្លិហើយ បើអ្នកមានកាលគួរដល់
 សង្សហើយ គួរសង្សបរណា ជាទ្រវាចិកាបរណា ជាឯកវាចិកាបរណា
 ជាសមាទវស្សតាបរណា ។ ក្នុងការវិស្សយ ក្នុងការសលដ្ឋ-
 បទមានភិក្ខុសង្សច្រើនប្រដុំគ្នាក្នុងប្រហរណានោះ ទីដែលគេភ្ញៀវក៏ប
 មហាមេយកំភាំងឡើង (គឺនឹងធ្លាក់ភ្ញៀវនឹង) ។ ខ្ញុំបកិកុវាំងនោះមាន
 សេចក្តីត្រូវយោងទេថា ភិក្ខុសង្សនេះប្រដុំគ្នាច្រើនម៉្លោះ ទីដែលគេភ្ញៀវ
 ក៏នឹង មហាមេយកំភាំងឡើងហើយ បើសង្សនឹងបរណា ជាគោតិកាបរណា
 សង្សនឹងបរណាមិនហើយជាប្រាកដ ភ្ញៀវនេះនឹងធ្លាក់ចុះមិន
 ខាន គួរតែយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុវាំងឡាយ ត្រាបខ្លួនដំណើរ
 ខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបទ្គលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 វាំងឡាយ ក្នុងលាសនោះ បើក្នុងការវិស្សយមានភិក្ខុសង្សច្រើន

អាភិសេ ឥន្ទេយ្យករណាយ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សង្ខិប-
 តិភោ ហោតិ ។ បរិក្កញ្ច អនោវស្សិតំ ហោតិ មហា ច
 មេមេវ ឧត្តភោ ហោតិ ។ តត្រិ ចេ កិក្ខុចំ ឯវំ ហោតិ
 អយំ ថោ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សង្ខិបតិភោ បរិក្កញ្ច អនោ-
 វស្សិតំ មហា ច មេមេវ ឧត្តភោ សចេ សង្ឃោ តេវាចិតំ
 បវាវស្សិតិ អប្បវាភោ វ សង្ឃោ ភវិស្សិតិ អថាយំ មេ-
 មេមេវ វស្សិស្សិតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុយោ ចដិកលេន
 សង្ឃោ ញាចេតត្វោ សុណានុ មេ គន្លេ សង្ឃោ អយំ
 មហាភិក្ខុសង្ឃោ សង្ខិបតិភោ ។ បរិក្កញ្ច អនោវស្សិតំ
 មហា ច មេមេវ ឧត្តភោ ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិតំ
 បវាវស្សិតិ អប្បវាភោ វ សង្ឃោ ភវិស្សិតិ អថាយំ មេ-
 មេមេវ វស្សិស្សិតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស ចត្តត្តលំ សង្ឃោ
 ទ្វេវាចិតំ ឯតវាចិតំ សមាវស្សិតំ បវាវយ្យតិ ។
 ឥន បន កិក្ខុវេ អញ្ញាតាស្មិ អាភិសេ ឥន្ទេយ្យករណា-
 យ កជន្តកយោ ហោតិ ។ ចេ ។ ចោវន្តកយោ ហោតិ ។
 អក្សន្តកយោ ហោតិ ។ ឧនត្តកយោ ហោតិ ។

ប្រជុំគ្នា ក្នុងវិថុបវារណា ពោះ ។ ចិត្តវេទិតិ ភិក្ខុ ភ្លេងចំកំតាំង ឡើងហើយ ។
 បើពួកភិក្ខុក្នុងភាវសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុសង្ឃនេះ
 ប្រជុំគ្នា ច្រើនដល់ម៉្លេះ ចិន្តវេទិតិ ភិក្ខុ ភ្លេងចំកំតាំង ឡើងហើយ
 បើសង្ឃនឹងបរណា ជាតេវាចិតាបរណា សង្ឃនឹងបរណា មិនហើយជា
 ប្រាកដ ភ្លេងនឹងច្នាក់ចុះមិនទាន ។ ត្រូវភិក្ខុដែលត្រូវសម្របសម្រួល
 ដឹងថា បរិក្ខិតព្រះនិម្មិតសង្ឃចំចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ភិក្ខុសង្ឃ
 នេះប្រជុំគ្នា ច្រើនណាស់ ។ ចិត្តវេទិតិ ភិក្ខុ ភ្លេងចំកំតាំង ឡើងហើយ ។
 បើសង្ឃនឹងបរណា ជាតេវាចិតាបរណា សង្ឃនឹងបរណា មិនហើយ
 ជាប្រាកដ ភ្លេងនេះច្នាក់ចុះមិនទាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ
 សង្ឃអប្បបរណា ជាទូរំចិតាបរណា ជាឯកវិចិតាបរណា ជាសមាទ-
 វស្សិតាបរណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងភាវស
 ណាមួយមានការអន្តរាយអំពីស្តេច ក្នុងវិថុបវារណានោះ ។ ចេ ។ មានការ
 អន្តរាយអំពីចោរ ។ មានការអន្តរាយអំពីភ្លើង ។ មានការអន្តរាយអំពីជឹក ។

មនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។ អមនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។
 ភិក្ខុន្តរាយោ ហោតិ ។ សិរិសមន្តរាយោ ហោតិ ។
 វិរិកន្តរាយោ ហោតិ ។ ត្រឡប់វិយន្តរាយោ ហោតិ ។
 តត្រិ ទេ ភិក្ខុនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ទោ ត្រឡប់-
 វិយន្តរាយោ សទេ សង្ឃោ ភេតវិចិត្តំ បរិវេស្សតិ
 អប្បវាភោ ។ សង្ឃោ ភិក្ខុនំ អថាយំ ត្រឡប់វិយន្ត-
 រាយោ ភិក្ខុនំ ។ ព្យាត្តេន ភិក្ខុនា បដិសេធិ
 សង្ឃោ ញាបេតញោ សុណាតុ មេ កាណ្ណំ សង្ឃោ អយំ
 ត្រឡប់វិយន្តរាយោ សទេ សង្ឃោ ភេតវិចិត្តំ បរិវេស្សតិ
 អប្បវាភោ ។ សង្ឃោ ភិក្ខុនំ អថាយំ ត្រឡប់វិយន្ត-
 រាយោ ភិក្ខុនំ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ
 ទ្រេតវិចិត្តំ ឯតេតវិចិត្តំ សមាទេស្សិតំ បរិវេស្សតិ ។

[៤០] តេន ទោ បទ សមយេន នត្ថត្តិយា ភិក្ខុ
 សាបត្តិកា បរិវេន្តំ ។ ភកេតោ ឯតមន្តំ អរោហេសុំ ។
 ទ ភិក្ខុវេ សាបត្តិកេន បរិវេតត្តំ យោ បរិវេស្ស
 អាបត្តិ ទុក្ខវេស្ស ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ យោ សា-

មានការអន្តរាយភិក្ខុស្ស ។ មានការអន្តរាយភិក្ខុមនុស្ស (មានខ្មោចចិ-
 លាចជាដើម) ។ មានការអន្តរាយភិក្ខុសុលាចារិ ។ មានការអន្តរាយ
 ភិក្ខុសត្វល្អិត (ពស់ក្នុងសំប៉ិ) ។ មានការអន្តរាយដល់សិរិ ។ មានការ
 អន្តរាយដល់ត្រឡប់វិយន្ត ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងភាវសាខានោះសេចក្តីត្រិវិះ
 យ៉ាងនេះថា នេះឯងជាសេចក្តីអន្តរាយដល់ត្រឡប់វិយន្ត បើសង្ឃនឹងបរិវេ-
 ណាជាគេវិចិត្តបរិវេណ សង្ឃនឹងបរិវេណមិនហើយជាប្រាកដ នឹង
 មានការអន្តរាយដល់ត្រឡប់វិយន្តនេះមិនខាន ។ ត្រិវិកុក្កាសប្រតិពលនិ
 សង្ឃនឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នេះជាការអន្តរាយ
 ដល់ត្រឡប់វិយន្ត បើសង្ឃនឹងបរិវេណជាគេវិចិត្តបរិវេណ សង្ឃនឹងបរិវេ-
 ណាមិនហើយជាប្រាកដ ការអន្តរាយដល់ត្រឡប់វិយន្តនេះមុនជាងនឹងកើត
 ឡើងមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលអន្តរាយដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរិវេណ
 ជាទ្រេវិចិត្តបរិវេណ ជាឯគេវិចិត្តបរិវេណ ជាសមាទេស្សិតបរិវេណ ។

[៤១] ភិសមិយេនោះឯង ពួកនត្ថត្តិយភិក្ខុមានកាបត្តិ (ថាត្រិ
 កាបត្តិ) ហើយបរិវេណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលដំណើរខ្ញុំចំពោះ
 ព្រះជីមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាថា ខ្ញុំលក់កុំទាំងឡាយ
 ភិក្ខុដែលមានកាបត្តិមិនត្រិវិកុក្កាសប្រតិពលនិ ភិក្ខុណាបរិវេណ ត្រិវិកាបត្តិ
 ទុក្ខវេ ។ ខ្ញុំលក់កុំទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានកាបត្តិហើយបរិវេណ

បត្តិភោ បរិវេតិ ឥស្ស ឱកាសំ កាកយេត្តា អាបត្តិ-
 យា ចោទេត្តិ ។ តេន ទោ បទំ សមយេន ទត្តិយា
 ភិក្ខុ ឱកាសំ កាកបិយមាណា ន ឥត្តិ ឱកាសំ
 ភារតំ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។ អនុជាបាមិ
 ភិក្ខុវេ ឱកាសំ អគហេន្តស្ស បរិវេណំ វេយេតិ ឯវេត្ត
 បទំ ភិក្ខុវេ វេយេត្តា តទហ្មប្បវណាយ ជាតុន្តសេ
 វា បណ្ណសេ វា តស្មី បុត្តលេ សម្មតិក្ខុតេ សម្ម្ម-
 មាជ្ឈេ ធម្មាហរិកតំ សុណាតុ មេ ករុន្ត សម្មោ ឥត្តន្តា-
 មោ បុត្តលោ សាបត្តិភោ បរិវេតិ ឥស្ស បរិវេណំ
 វេយេមិ ម តស្មី សម្មតិក្ខុតេ បរិវេត្តិ ។ វេចិតា
 ហោតិ បរិវេណាតិ ។ តេន ទោ បទំ សមយេន
 ទត្តិយា ភិក្ខុ បុត្តតា វេសលា ភិក្ខុ បរិវេណំ
 វេយេតិ បដិករេវេ សុន្តានំ ភិក្ខុនំ អនាបតិកានំ
 អាត្មស្មី អគារលោ បរិវេណំ វេយេតិ បរិវេតាទម្បិ
 បរិវេណំ វេយេតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។

ដោយអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុសុំធ្វើឱកាសហើយចោទអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។
 ក៏សម័យនោះឯង ពួកទត្តិយភិក្ខុកាលដែលភិក្ខុខៀនសុំឱកាសមិនប្រា-
 ជ្ញាធីបើកឱកាសឱ្យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរដំបោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ខ្ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ អជាគន
 អនុញ្ញាតឱ្យយាត់ខ្ញុំបរិវេណាដល់ភិក្ខុដែលមិនធ្វើឱកាស (មិនចឹកឱ្យ)
 ខ្ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រឡោតបរិវេណាយ៉ាងនេះ ត្រូវភិក្ខុសុំត្រកួន
 កក្កាលសង្ឃចំពោះបុគ្គលនោះដែលមានក្នុងចំពោះមុខក្នុងវិថុបរិវេណ
 នោះនឹងថ្ងៃ ១២ ថ្ងៃថ្ងៃ ១២ ថា បរិវេណាសង្ឃចំពោះ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
 បុគ្គលណ្នោះនេះប្រកថាដោយអាបត្តិហើយបរិវេណា ខ្ញុំសូមយាត់ខ្ញុំបរិ-
 វេណាចេសបុគ្គលនោះ មិនគួរសង្ឃបរិវេណានឹងបុគ្គលនោះដែលមានក្នុង
 ចំពោះមុខទេ ។ បរិវេណាណោះថា ភិក្ខុបានយាត់ហើយ ។ ក៏សម័យ
 នោះឯង ពួកទត្តិយភិក្ខុភិក្ខុជា ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់មុខជា
 នឹងយាត់បរិវេណាចេសពួកយើងជាមុនហើយ ក៏តាំងតែយាត់បរិវេណា
 ដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿងឥតមានហេតុ
 អ្វី ថែមទាំងយាត់បរិវេណា ដល់ពួកភិក្ខុដែលបានបរិវេណាហើយផង ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរដំបោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ

ន កិច្ចាវ សុទ្ធានំ កិច្ចាវ អនាបត្តិកាវ អវត្តស្មី
 អកាវណ បរិវេណ បរិវេណ យោ បរិវេណ អបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ន កិច្ចាវ បរិវេណ បរិវេណ បរិវេណ
 តត្ថា យោ បរិវេណ អបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[២២] ឃី ទោ កិច្ចាវ បរិវេណ យោតិ បរិវេណ ។
 ឃី អដ្ឋបិទា ។ តតត្ថា កិច្ចាវ អដ្ឋបិទា យោតិ ប-
 រិវេណ ។ តតត្ថា កិច្ចាវ បរិវេណ យោ កា-
 សិទាយ លបិទាយ បរិវេណ យោតិ បរិវេណ ។ ឃី ទោ កិច្ចាវ
 អដ្ឋបិទា យោតិ បរិវេណ តតត្ថា កិច្ចាវ អដ្ឋបិទា យោតិ ប-
 រិវេណ យោ កាសិទាយ លបិទាយ បរិវេណ យោតិ បរិវេណ ។
 ឃី ទោ កិច្ចាវ អដ្ឋបិទា យោតិ បរិវេណ ។ ឃី ទោ កិច្ចាវ
 អដ្ឋបិទា យោតិ បរិវេណ ។ តតត្ថា កិច្ចាវ បរិវេណ

អន្តរាគមន៍ បុគ្គល បរិវេណ បរិវេណ គន្ធាតា បរិវេណ
 បុគ្គល បរិវេណ បរិវេណ គន្ធាតា បរិវេណ បរិវេណ
 បុគ្គល បរិវេណ បរិវេណ គន្ធាតា បរិវេណ បរិវេណ
 បុគ្គល បរិវេណ បរិវេណ គន្ធាតា បរិវេណ បរិវេណ

[២២] ឃី ទោ កិច្ចាវ បរិវេណ យោតិ បរិវេណ ។
 ឃី អដ្ឋបិទា ។ តតត្ថា កិច្ចាវ អដ្ឋបិទា យោតិ ប-
 រិវេណ ។ តតត្ថា កិច្ចាវ បរិវេណ យោ កា-
 សិទាយ លបិទាយ បរិវេណ យោតិ បរិវេណ ។ ឃី ទោ កិច្ចាវ
 អដ្ឋបិទា យោតិ បរិវេណ តតត្ថា កិច្ចាវ អដ្ឋបិទា យោតិ ប-
 រិវេណ យោ កាសិទាយ លបិទាយ បរិវេណ យោតិ បរិវេណ ។
 ឃី ទោ កិច្ចាវ អដ្ឋបិទា យោតិ បរិវេណ ។ ឃី ទោ កិច្ចាវ
 អដ្ឋបិទា យោតិ បរិវេណ ។ តតត្ថា កិច្ចាវ បរិវេណ

ហោតិ បរិវណា ។ តេវាចិកាយ ទេ ភិក្ខុវេ បរិវណាយ
 កាសិកាយ លមិកាយ អបរិយោសិកាយ^(១) បរិវណា
 វេយ្យាតិ វេយ្យាតា ហោតិ បរិវណា ។ ទ្រុវាចិកាយ ទេ ភិក្ខុវេ
 ឯកាវាចិកាយ ទេ ភិក្ខុវេ សមាទវស្សិកាយ ទេ ភិក្ខុវេ
 បរិវណាយ កាសិកាយ លមិកាយ អបរិយោសិកាយ
 បរិវណា វេយ្យាតិ វេយ្យាតា ហោតិ បរិវណា ។ ឯវិ ទោ
 ភិក្ខុវេ វេយ្យាតា ហោតិ បរិវណា ។

(២៣) វេយ្យាតិ ទេ ភិក្ខុវេ ឧទហុប្បវណាយ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស បរិវណា វេយ្យាតិ ។ គត្យោ ភិក្ខុំ អត្តោ ភិក្ខុ
 ជាទន្តិ អយំ ទោ កាយស្ស អបរិសុទ្ធកាយ សមាទា-
 រោ អបរិសុទ្ធវិសមាទារោ អបរិសុទ្ធកាដិវេ ពាលោ
 អត្យត្តោ ទ បដិពាលោ អនុយុត្តិយមាថោ អនុយោតិ
 នាគុត្តំ ។ អលំ ភិក្ខុ មា កណ្ណំ មា កាលវំ មា
 វិក្ខុវំ មា វិវាទន្តិ ឱមទ្ធិត្វា សាវ្យំទ បរិវេតត្វំ ។

១ ឧ. បរិយោសិកាយ ។

ភិក្ខុយានំបាននារោតិដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុយានំចរ-
 រណា ចំពោះនាវាចិកាបរិវណាដែលសង្ឃបានស្រ្តីហើយ បានពាល
 ហើយតែមិនទាន់ចប់ បរិវណារឿយជាភិក្ខុបានយានំហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុយានំចររណា ចំពោះទ្រុវាចិកាបរិវណា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុយានំចររណា ចំពោះឯកាវាចិកាបរិវណា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើភិក្ខុយានំចររណា ចំពោះសមាទវស្សិកាបរិវណា ដែលសង្ឃ
 បានស្រ្តីហើយ បានពាលហើយតែមិនទាន់ចប់ បរិវណារឿយជាភិក្ខុ
 បានយានំហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិវណារឿយជាភិក្ខុបាន
 យានំហើយដូចពាលមកនេះឯង ។

(២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើច្រសិនជាមានភិក្ខុ
 យានំចររណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងវិវាទនារោតិ ។ បើភិក្ខុភិក្ខុទៀត
 បានស្តាប់ភិក្ខុនារោតិ លោកដ៏មានកាយរូបនិងមានកាយសមាទារមិន
 បរិសុទ្ធ^(១) បានវិចិត្រមាទារមិនបរិសុទ្ធ^(២) បានកាដិវេមិនបរិសុទ្ធ^(៣) ល្ងង់
 មិនគ្រាន់ កាលបើបានគេចោទសួរកុំមិនកាចទ្យតេចោទសួរបាន ។ ត្រូវ
 សង្ឃសង្ឃិចសង្ឃិចថា ខែភិក្ខុកុំឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កិញហេតុ កុំឈ្លោះ
 គ្នា កុំពាសខែនិងកុំធ្វើការវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នោះហើយ សំមចររណា ចុះ ។

១ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិដោយកាយមិនបរិសុទ្ធ ។ ២ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិដោយវិចិត្រមាទារមិនបរិសុទ្ធ ។
 ៣ យេចនិចិត្តិយសិមិមបរិសុទ្ធ ។

៧០ បទ ភិក្ខុវេ គងហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស
 ចារិយណំ បរេតិ ។ តញ្ច ភិក្ខុំ អញ្ញោ ភិក្ខុ ជាទន្ធិ
 អយំ ទោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ អបរិ-
 សុទ្ធវច្ឆិសមាចារោ អបរិសុទ្ធអានិកោ ភាលោ អត្យត្តោ
 ន បដិចារណា អនុយុត្តិយមារោ អនុយោតំ ធាតុទ្ធិ ។
 អលំ ភិក្ខុ មា ភណ្ឌំ មា កលហំ មា វិក្កហំ មា
 វិវាទទ្ធិ ធិមទ្ធិត្វា សធម្មេន បវរេតតំ ។ ៧១ បទ
 ភិក្ខុវេ គងហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ចារិយណំ
 បរេតិ ។ តញ្ច ភិក្ខុំ អញ្ញោ ភិក្ខុ ជាទន្ធិ អយំ ទោ
 អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវច្ឆិសមា-
 ចារោ អបរិសុទ្ធអានិកោ ភាលោ អត្យត្តោ ន បដិចា-
 រណា អនុយុត្តិយមារោ អនុយោតំ ធាតុទ្ធិ ។ អលំ
 ភិក្ខុ មា ភណ្ឌំ មា កលហំ មា វិក្កហំ មា វិវាទទ្ធិ
 ធិមទ្ធិត្វា សធម្មេន បវរេតតំ ។ ៧២ បទ ភិក្ខុវេ
 គងហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ចារិយណំ បរេតិ ។
 តញ្ច ភិក្ខុំ អញ្ញោ ភិក្ខុ ជាទន្ធិ អយំ ទោ អាយស្មា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំស្មោះសាសនានេះ បើភិក្ខុយាត់បរណាចំពោះភិក្ខុផ្សេង
 គ្នា ក៏ដូចបរណានោះ ។ បើភិក្ខុភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោក
 ដឹងនាយុទេ ដឹងនាយសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានច្រើនមាចារមិន
 បរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្អិតមិនគ្រាន់ កាលបើមានគោចរស្មុ
 ក៏មិនអាចឱ្យគោចរស្មុបាន ។ ត្រូវសន្សំសង្រួបសង្រួមថា ភិក្ខុ កុំ
 ឡើយ លោកកុំធ្វើការបន្តិហេតុ កុំឃ្មោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នា
 ឡើយដូច្នោះហើយ សឹមបរណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំស្មោះសា-
 នានេះ បើភិក្ខុយាត់បរណាចំពោះភិក្ខុផ្សេងគ្នា ក៏ដូចបរណានោះ ។ បើ
 ភិក្ខុភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដឹងនាយុទេ ដឹងនាយសមា-
 ចារបរិសុទ្ធ មានច្រើនមាចារបរិសុទ្ធ តែមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្អិត
 មិនគ្រាន់ កាលបើមានគោចរស្មុក៏មិនអាចឱ្យគោចរស្មុបាន ។ ត្រូវ
 សន្សំសង្រួបសង្រួមថា ភិក្ខុ លោកកុំធ្វើការបន្តិហេតុ កុំឃ្មោះគ្នា
 កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នោះហើយ សឹមបរណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កុំស្មោះសាសនានេះ បើភិក្ខុយាត់បរណាចំពោះភិក្ខុផ្សេងគ្នា ក៏ដូច
 បរណានោះ ។ បើភិក្ខុភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដឹងនាយុទេ

បរិសុទ្ធកាយសមាទារោ បរិសុទ្ធវិសមាទារោ បរិ-
 សុទ្ធភណីវោ ពាលោ អត្យត្តោ ទ- បដិពាលោ អនុយុត្តិ-
 យមាលោ អនុយោតំ ធាតុដ្ឋំ ។ អលំ ភិក្ខុ មា កណ្ណានំ
 មិ កលហំ មា វិក្កហំ មា វិវាធខ្លំ ឧមន្តិកា សង្ខេប
 បរិកេតំ ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ តទហ្មប្បវរណាយ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស បរិវណំ វេយេតំ ។ តត្ថោ ភិក្ខុំ អត្ថោ ភិក្ខុ
 ធានដ្ឋំ អយំ ទោ កាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាទារោ
 បរិសុទ្ធវិសមាទារោ បរិសុទ្ធភណីវោ បណ្ឌិតោ ត្យត្តោ
 មេធាវី បដិពាលោ អនុយុត្តិយមាលោ អនុយោតំ ធា-
 តុដ្ឋំ ។ សោ វរមស្ស វចនិយោ យំ ទោ តំ កាវុសោ
 ឥធិស្ស ភិក្ខុនោ បរិវណំ វេយេសិ កំម្ពំ មំ វេយេសិ
 សីលវិបត្តិយា វេយេសិ អាណាវិបត្តិយា វេយេសិ ធម្មវិ-
 បត្តិយា វេយេសិតំ ។ សោ ចេ វរំ វទយ្យ សីលវិបត្តិ-
 យោ វេយេមិ អាណាវិបត្តិយា វេយេមិ ធម្មវិបត្តិយា វេយេ-
 មិតំ ។ សោ វរមស្ស វចនិយោ ជាតាតំ បចាយស្មា
 សីលវិបត្តិ ជាតាតំ អាណាវិបត្តិ ជាតាតំ ធម្មវិបត្តិដ្ឋំ ។

បដិពាលោ អនុយុត្តិយមាលោ អនុយោតំ ធាតុដ្ឋំ ។ អលំ ភិក្ខុ មា កណ្ណានំ
 មិ កលហំ មា វិក្កហំ មា វិវាធខ្លំ ឧមន្តិកា សង្ខេប
 បរិកេតំ ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ តទហ្មប្បវរណាយ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស បរិវណំ វេយេតំ ។ តត្ថោ ភិក្ខុំ អត្ថោ ភិក្ខុ
 ធានដ្ឋំ អយំ ទោ កាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាទារោ
 បរិសុទ្ធវិសមាទារោ បរិសុទ្ធភណីវោ បណ្ឌិតោ ត្យត្តោ
 មេធាវី បដិពាលោ អនុយុត្តិយមាលោ អនុយោតំ ធា-
 តុដ្ឋំ ។ សោ វរមស្ស វចនិយោ យំ ទោ តំ កាវុសោ
 ឥធិស្ស ភិក្ខុនោ បរិវណំ វេយេសិ កំម្ពំ មំ វេយេសិ
 សីលវិបត្តិយា វេយេសិ អាណាវិបត្តិយា វេយេសិ ធម្មវិ-
 បត្តិយា វេយេសិតំ ។ សោ ចេ វរំ វទយ្យ សីលវិបត្តិ-
 យោ វេយេមិ អាណាវិបត្តិយា វេយេមិ ធម្មវិបត្តិយា វេយេ-
 មិតំ ។ សោ វរមស្ស វចនិយោ ជាតាតំ បចាយស្មា
 សីលវិបត្តិ ជាតាតំ អាណាវិបត្តិ ជាតាតំ ធម្មវិបត្តិដ្ឋំ ។

បរិយាយព្រះ កិរិយា បរិយាយបដិ

សោ ទេ ឯវំ វេទយ្យ ជាតាមិ ទោ អហំ អាវុសា សីលវិ-
 បត្តិ ជាតាមិ អាចារ្យបត្តិ ជាតាមិ ធិដ្ឋវិបត្តិ ។ សោ
 ឯវំ វេទយ្យ វេទិយោ កាតតា បទាវុសា សីលវិបត្តិ កាត-
 តា អាចារ្យបត្តិ កាតតា ធិដ្ឋវិបត្តិ ។ សោ ទេ ឯវំ វេទយ្យ
 ចត្តាវំ ចារាជិកាជិ កេស សង្ខារិសេសា អយំ សី-
 លវិបត្តិ ឡុល្លុយំ ចាជិត្តិយំ ចាជិទេសចិយំ ធុញ្ញដំ
 ធុញ្ញសិកំ អយំ អាចារ្យបត្តិ មិដ្ឋាធិដ្ឋ អន្តត្តាហិកា
 ធិដ្ឋិ អយំ ធិដ្ឋវិបត្តិ ។ សោ ឯវំ វេទយ្យ វេទិយោ យំ
 ទោ ភំ អាវុសា ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិវណំ វេទេសិ ធិដ្ឋេ
 វេទេសិ សុតេន វេទេសិ វិសង្កាយ វេទេសិ ។ សោ
 ទេ ឯវំ វេទយ្យ ធិដ្ឋេ វា វេទេសិ សុតេន វា វេទេសិ
 វិសង្កាយ វា វេទេសិ ។ សោ ឯវំ វេទយ្យ វេទិយោ យំ
 ទោ ភំ អាវុសា ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋេ បរិវណំ
 វេទេសិ កិរិយា ធិដ្ឋិ កិរិយា ទេ ធិដ្ឋិ កាតា ទេ ធិដ្ឋិ
 កាតុ ទេ ធិដ្ឋិ ចារាជិកំ អន្តត្តាបដ្ឋានោ ធិដ្ឋា សង្ខារ-
 ិសេសំ អន្តត្តាបដ្ឋានោ ធិដ្ឋា ឡុល្លុយំ ចាជិត្តិយំ
 ចាជិទេសចិយំ ធុញ្ញដំ ធុញ្ញសិកំ អន្តត្តាបដ្ឋានោ ធិដ្ឋា

បរិយាយព្រះ បរិយាយព្រះ បរិយាយព្រះ បរិយាយព្រះ

បើកិរិយាទិយាយយោធិនេថា ទៃតាវុសា ភំស្ស លវិបត្តិ កាចារ្យបត្តិ
 ធិដ្ឋវិបត្តិ ជា ប្រាគម ។ ត្រៃភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនិកិរិយានោះយោធិនេថា
 ទៃតាវុសា ចុះដូចម្តេចហៅថាសីលវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថាអាចារ្យបត្តិ ដូច
 ម្តេចហៅថាធិដ្ឋវិបត្តិ ។ បើកិរិយាទិយាយយោធិនេថា បារាជិក ៤ សង្ខារ-
 ិសេស ១៣ ទេហៅថាសីលវិបត្តិ ឡុល្លុយំ បាចិត្តិយ បាជិទេសចិយ
 ធុញ្ញដំ ធុញ្ញសិកនេះហៅថាអាចារ្យបត្តិ មិដ្ឋាធិដ្ឋិ អន្តត្តាហិកា ជា ធិដ្ឋវិបត្តិ
 ។ ត្រៃភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនិកិរិយានោះយោធិនេថា ទៃ
 តាវុសា លោកយោគបរិវោចនោះភិក្ខុនេះ ក្នុងយោគដោយឃើញ ឬ
 យោគដោយឮ ឬយោគដោយកន្សីស ។ បើកិរិយាទិយាយយោធិនេ
 ថា ភំយោគដោយឃើញ ភំយោគដោយឮ ភំយោគដោយកន្សីស ។
 ត្រៃភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនិកិរិយានោះយោធិនេថា ទៃ
 តាវុសា លោក
 យោគបរិវោចនោះភិក្ខុនេះ ដោយឃើញ ក៏លោកឃើញ ចោកដូចម្តេច
 លោកឃើញ ក៏ក្នុងបរិវោចនោះ លោកឃើញ ក៏កាលណា លោកឃើញ
 ក្នុងចំណា កាលភិក្ខុនោះត្រៃភាគត្រៃបាទិក លោកឃើញ ដៃឬ កាល
 ភិក្ខុនោះត្រៃភាគត្រៃសង្ខារិសេស លោកឃើញ ដៃឬ កាលភិក្ខុនោះត្រៃ
 ភាគត្រៃឡុល្លុយ បាចិត្តិយ បាជិទេសចិយ ធុញ្ញដំ ធុញ្ញសិក លោកឃើញ

កត្ត ៦ ត្រូវ អយោសិ កត្ត ចាយ ភិក្ខុ អយោសិ កត្ត
ត្រូវ ករោសិ កត្តាយ ភិក្ខុ ករោសិ ៗ សោ ១៥ ឃ្លី
វសយ្យ ១ ទោ អហំ អាវុសោ សមស្ស ភិក្ខុទោ និរដ្ឋេន
បវរណំ វេបេមិ អមិច សុតេន បវរណំ វេបេមិ ៗ សោ
ឃ្លីសស្ស វចនិយោ យំ ទោ ត្រូវ អាវុសោ សមស្ស ភិក្ខុទោ
សុតេន បវរណំ វេបេសិ កត្តេ សុតំ កត្តិ តេ សុតំ
កត្តា តេ សុតំ កត្ត តេ សុតំ ចារាជិកំ អន្ធក្លិយត្រា
សុតំ សន្ធក្លិយសេសំ អន្ធក្លិយត្រា ភិក្ខុ ឧប្បត្តិយំ
ចានិក្ខំយំ ចានិក្ខេសនិយំ ឧត្តាដំ ឧត្តាសិកំ អន្ធក្លិយ-
តិ សុតំ ភិក្ខុស្ស សុតំ ភិក្ខុនិយោ សុតំ សិក្ខុនាមាយ
សុតំ សាមណោស្ស សុតំ សាមណោវិយោ សុតំ ធុទាស-
កស្ស សុតំ ឧទាសិកាយ សុតំ វាដ្ឋនំ សុតំ វាដមហា-
មត្តានំ សុតំ តិក្ខុយានំ សុតំ តិក្ខុយស្សវត្តានំ សុតំ ៗ
សោ ១៥ ឃ្លី វសយ្យ ១ ទោ អហំ អាវុសោ សមស្ស ភិក្ខុ-
ទោ សុតេន បវរណំ វេបេមិ អមិច បវិសុញ្ញាយ បវរណំ

វេយ្យ ចំណែកលោកនៅក្នុងវិណា ឯភិក្ខុនេះនៅក្នុងវិណា លោកកំត្រឹម
ធ្វើត្រូវ ភិក្ខុនេះកំត្រឹម ៗ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនោះ វៃកា-
វុសា ប្រមិនបែបយោគបទរណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយបើប្រទេ ប្រយោគ
បទរណាដោយពូទេតី ។ (ត្រូវភិក្ខុចាំទីប្រយោជន៍នឹងភិក្ខុនោះយ៉ាង
នេះថា វៃកាវុសា លោកយោគបទរណា ណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយពូ
លោកពូបោគដូចម្តេចក្នុងបទរណានោះ លោកពូគី លោកពូក្នុងកាលណា
លោកពូក្នុងវិណា លោកពូចាំភិក្ខុនេះត្រូវកាបត្តិប្រាកដិករហើយឬ លោក
ពូចាំភិក្ខុនេះត្រូវកាបត្តិសន្ធិក្នុងសេសហើយឬ លោកពូចាំភិក្ខុនេះត្រូវ
កាបត្តិសុច្ឆិយ កាបត្តិប្រាកដិករ ប្រាកដិកេសនិយ ទុក្ខដំ ទុក្ខសិកហើយ
ឬ លោកពូតិក្ខុ លោកពូតិក្ខុនិយ ពូតិធានិស្សុមាណាឬ ពូតិសាម-
ណោឬ ពូតិសាមណាវិយ ពូតិធាសកថ ពូតិធាសិកាឬ ពូតិស្តេចបំផ
ទ្ធកាយឬ ពូតិក្ខុមហាមាត្រស្តេចឬ ពូតិក្ខុកិរិយ ឬ ពូតិក្ខុកលាវ-
កត្តិយ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនោះ វៃកាវុសា ប្រមិនបែបយោគ
បទរណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយពូទេ ប្រយោគបទរណាដោយបដ្ឋិសទេតី ។

ឋេយមីតិ ។ សោ ឋេយស្ស វេទិយោ យំ ទោ ភំ អាវុសោ
 ឥមស្ស ភិក្ខុទោ បរិសង្កាយ បរិវេណំ ឋេយសិ ភិ បរិ-
 សង្កសិ កំណំ បរិសង្កសិ កណា បរិសង្កសិ កត្តំ បរិ-
 សង្កសិ ចារិយិកំ អដ្ឋាបន្នោតិ បរិសង្កសិ សង្កាទិសេ-
 សំ អដ្ឋាបន្នោតិ បរិសង្កសិ ទុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាទិ-
 ទេសទិយំ ទុក្កដំ ទុក្កាសិកំ អដ្ឋាបន្នោតិ បរិសង្កសិ
 ភិក្ខុស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ ភិក្ខុទិយោ សុត្វា បរិសង្កសិ
 សិក្ខុមាតាយ សុត្វា បរិសង្កសិ សាមណោស្ស សុត្វា
 បរិសង្កសិ សាមណិយោ សុត្វា បរិសង្កសិ ទទាស-
 កស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ ទទាសិកាយ សុត្វា បរិសង្ក-
 សិ ពដ្ឋំ សុត្វា បរិសង្កសិ ពជមហាមត្តានំ សុត្វា
 បរិសង្កសិ តិក្ខុយោនំ សុត្វា បរិសង្កសិ តិក្ខុយស្សាវកានំ
 សុត្វា បរិសង្កសិ ។ សោ ទេ ឋេ វេទយុ ទ ទោ អហំ
 អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុទោ បរិសង្កាយ បរិវេណំ ឋេយមិ
 អបិច អហម្ភិ^(១) ទ ចាទាមិ កេទទាហំ^(២) ឥមស្ស
 ភិក្ខុទោ បរិវេណំ ឋេយមីតិ ។ សោ ទេ ភិក្ខុវេ ចោទ-
 កោ ភិក្ខុ អនុយោគេន វិញ្ញំ សត្រញ្ញចារិយំ ចិត្តំ ទ

ត្រិភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនិងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ លោក
 យោគីយ៍បរិវេណា ណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយវេទិយោ លោកវេទិយោ ឬម្តង
 ក្នុងបរិវេណនោះ យោគីយ៍លោកវេទិយោ លោកវេទិយោក្នុងកាល
 ណា លោកវេទិយោក្នុងវេទនា លោកវេទិយោភិក្ខុនេះត្រូវតែបង្កបុក-
 ដំករហើយឬ លោកវេទិយោភិក្ខុនេះត្រូវតែបង្កសិក្ខុចំសេសហើយឬ
 លោកវេទិយោភិក្ខុនេះត្រូវតែបង្កបុកឬច្រើន បាចិត្តិយ បាទិទសទិយ
 ទុក្កដំ ទុក្កាសិកហើយឬ លោកវេទិយោព្រះពុទ្ធិភិក្ខុ លោកវេទិយោ
 ព្រះពុទ្ធិភិក្ខុនិម្ម លោកវេទិយោព្រះពុទ្ធិសិក្ខុមាតាយ លោកវេទិយោ
 ព្រះពុទ្ធិសាមណោ លោកវេទិយោព្រះពុទ្ធិសាមណិយ លោក
 វេទិយោព្រះពុទ្ធិទទាសក លោកវេទិយោព្រះពុទ្ធិទទាសិកាយ លោក
 វេទិយោព្រះពុទ្ធិពជមហាមត្ត លោកវេទិយោព្រះពុទ្ធិពជមហាមត្ត
 ស្តេច លោកវេទិយោព្រះពុទ្ធិតិក្ខុយ លោកវេទិយោព្រះពុទ្ធិ
 ពួកសាវកតិក្ខុយ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំមិន
 មែនយោគីយ៍បរិវេណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយវេទិយោទេ មួយវិញទៀតខ្ញុំមិន
 ដឹងថា ខ្ញុំយោគីយ៍បរិវេណាចំពោះភិក្ខុនោះដោយហេតុអ្វីទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកទោនោះមិនធ្វើចិត្តរបស់ពួកសត្រញ្ញចារិយវិញទេ

១ ២ អារំ ។ ៣ ៤ ទេន អហំ ។

អារាជេតិ អនុទ្ធាវោ ទុដិភោ កិក្ខុតំ អលំ វច-
 នាយ ។ សោ ទេ កិក្ខុវេ ចោនកោ កិក្ខុ អនុ-
 យោគេន វិញ្ញាណំ សព្វាប្បចារិណំ ចិត្តំ អារាជេតិ សាទុ-
 វាវោ ទុដិភោ កិក្ខុតំ អលំ វចនាយ ។ សោ ទេ
 កិក្ខុវេ ចោនកោ កិក្ខុ អម្បលកោន ចារាជិកោន
 អនុទ្ធីសិកំ បដិជាចាតិ សឡាណិសេសំ អារាមេត្វា^(១)
 សឡេន បរិកេតំ ។ សោ ទេ កិក្ខុវេ ចោនកោ
 កិក្ខុ អម្បលកោន សឡាណិសេសេន អនុទ្ធីសិកំ ប-
 ដិជាចាតិ យថាធម្មំ កាវាមេត្វា សឡេន បរិកេ-
 តំ ។ សោ ទេ កិក្ខុវេ ចោនកោ កិក្ខុ អម្បលកោន
 ឥល្លត្ថយេន ចាចិត្តិយេន ចាចិនេសនិយេន ធុត្តា-
 ដេន ធុត្តាសិទេម អនុទ្ធីសិកំ បដិជាចាតិ យថាធម្មំ
 កាវាមេត្វា សឡេន បរិកេតំ ។ សោ ទេ កិក្ខុវេ ទុដិ-
 ភោ កិក្ខុ ចារាជិកំ អដ្ឋាបន្នោតិ បដិជាចាតិ ជាសេត្វា
 សឡេន បរិកេតំ ។ សោ ទេ កិក្ខុវេ ទុដិភោ កិក្ខុ
 សឡាណិសេសំ អដ្ឋាបន្នោតិ បដិជាចាតិ សឡាណិសេសំ

ព្រឹកអាសាមសាសាស្សាទេ គួរនឹងពោលថាភិក្ខុដែលត្រូវចោទមិនគួរ
 ភិក្ខុដទៃទៀតទេ គឺដកចោលទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នក
 ចោទនោះធ្វើចិត្តចេសសព្វាប្បចារិណំវិញ្ញាណំត្រកត្តាភាវសេចក្តីសាស្ត្រ
 គួរពោលថាភិក្ខុដែលត្រូវចោទគួរភិក្ខុដទៃទៀតទេ (មាននាស) ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនភាវ
 កំចាត់ (ចោទ) ដោយតាមភិក្ខុបុគ្គលគ្មាន ត្រូវសន្សំលើកតំចិត្តិ
 សន្សំទិសេស (ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ហើយសំបបរណាចុះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនភាវ
 កំចាត់ (ចោទ) ដោយតាមភិក្ខុសន្សំទិសេសមិនមានម្តង ត្រូវសន្សំឱ្យភិក្ខុ
 នោះធ្វើតាមធម៌ (ត្រូវសំដែងតាមភិក្ខុចេញ) ហើយសំបបរណាចុះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនភាវ
 កំចាត់ដោយតាមភិក្ខុបុគ្គល បាចិត្តិយ បាទិទេសនិយ ទុក្ខំ ទុក្ខាសំរាម
 ម្តងគ្មាន ត្រូវសន្សំឱ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងតាមភិក្ខុចេញ) ហើយ
 សំបបរណាចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទប្តេជ្ញាខ្លួនថា
 ត្រូវតាមភិក្ខុបុគ្គល ត្រូវសន្សំឱ្យនាសនគម្ម (ចំពោះភិក្ខុនោះ) ហើយសំប
 បរណាចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះប្តេជ្ញាខ្លួន
 ថាត្រូវតាមភិក្ខុសន្សំទិសេស ត្រូវសន្សំលើកតាមភិក្ខុសន្សំទិសេសហើយ

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

កិច្ច ទានិទេសនីយនិដ្ឋិទោ ហោត្តំ ឯកទ្វេ កិច្ច
 ធុល្លច្ចយនិដ្ឋិទោ ហោត្តំ ឯកទ្វេ កិច្ច ធុត្តនិដ្ឋិទោ
 ហោត្តំ ឯកទ្វេ កិច្ច ធុល្លច្ចយនិដ្ឋិទោ ហោត្តំ ឯកទ្វេ
 កិច្ច ធុត្តនិដ្ឋិទោ ហោត្តំ ។ យេ តេ កិច្ចេវ
 កិច្ច ធុល្លច្ចយនិដ្ឋិទោ តេហំ សោ កិច្ចេវ កិច្ច ឯកមន្តំ
 អបទេត្តា យថាជន្មំ កាការមេត្តា សង្ឃំ ធុមសង្កម្មិត្តា
 ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ទោ សោ អាវុសោ កិច្ច
 អាមត្តំ អាមន្តោ សាស្ស យថាជន្មំ បដិកតា យនិ
 សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ បវាវយ្យតិ ។ ឥធម បធម
 កិច្ចេវ កិច្ច តទហ្មប្បវាណាយ ទាចិត្តិយំ អដ្ឋាបន្តោ
 ហោតិ ទានិទេសនីយំ អដ្ឋាបន្តោ ហោតិ ធុត្តនិដ្ឋិ
 អដ្ឋាបន្តោ ហោតិ ធុត្តនិដ្ឋិ អដ្ឋាបន្តោ ហោតិ ។
 ឯកទ្វេ កិច្ច ធុត្តនិដ្ឋិទោ ហោត្តំ ឯកទ្វេ កិច្ច
 សង្ឃនិសេសនិដ្ឋិទោ ហោត្តំ ។ យេ តេ កិច្ចេវ កិច្ច
 ធុត្តនិដ្ឋិទោ តេហំ សោ កិច្ចេវ កិច្ច ឯកមន្តំ
 អបទេត្តា យថាជន្មំ កាការមេត្តា សង្ឃំ ធុមសង្កម្មិត្តា
 ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ទោ សោ អាវុសោ កិច្ច អាមត្តំ

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

យល់ថាភាបត្តិបាដិទេសនីយ មានកិច្ចកុរុយេលំថាភាបត្តិវុល្លច្ចយ មាន
 កិច្ចកុរុយេលំថាភាបត្តិកុរុ មានកិច្ចកុរុយេលំថាភាបត្តិវុល្លច្ចយ មាន
 កិច្ចកុរុយេលំថាភាបត្តិទុត្តាសិក ។ ម្ចាស់កិច្ចទាំងឡាយ ពួក
 កិច្ចណាដែលយល់ថាភាបត្តិវុល្លច្ចយ ម្ចាស់កិច្ចទាំងឡាយ ត្រូវកិច្ចកុរុ
 ទោះទាំងកុរុទោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឱ្យធ្វើតាមចម្រើន (សំដែងភាបត្តិ)
 ហើយសឹមចូលមកកេសន្ទ្រច្រនិយាយយ៉ាងនេះថា ខែអាវុសោ កិច្ច
 ទោះត្រូវភាបត្តិណា កិច្ចទោះកំបាំងសំដែងភាបត្តិទោះតាមចម្រើនហើយ ចើ
 កម្មមានការស្តារដល់សង្ឃហើយ សង្ឃប្បវាណោ ។ ម្ចាស់កិច្ច
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាលាទោះ ចើមានកិច្ចត្រូវភាបត្តិបាដិក្ខិយ ត្រូវភាបត្តិ
 បាដិទេសនីយ ត្រូវភាបត្តិកុរុ ត្រូវភាបត្តិទុត្តាសិក ក្នុងវិថុបវាណោ
 ទោះ ។ មានកិច្ចកុរុយេលំថាត្រូវភាបត្តិទុត្តាសិក កិច្ចកុរុយេលំ
 ថាត្រូវភាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ម្ចាស់កិច្ចទាំងឡាយ ពួកកិច្ចណា
 ដែលយល់ថាត្រូវភាបត្តិទុត្តាសិក ម្ចាស់កិច្ចទាំងឡាយ ត្រូវពួកកិច្ច
 ទោះទាំងកុរុទោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឱ្យធ្វើតាមចម្រើនហើយសឹមចូល
 ទៅកេសន្ទ្រច្រនិយាយយ៉ាងនេះថា ខែអាវុសោ កិច្ចទោះត្រូវភាបត្តិណា

អាមន្តោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតតា យនិ សង្ឃស្ស
 បត្តកាលំ សង្ឃោ បរាវេយ្យានំ ។ នេម មន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុភតិយោ បរាវេយ្យាយ ធុត្តាសិទ្ធិ អន្តរាមន្តោ ហោតិ ។
 ឯកទ្វេ ភិក្ខុ ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ
 ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ
 ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ ចាចិត្តិយនិទ្ទេនោ ហោតិ ឯកទ្វេ
 ភិក្ខុ ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ ចាចិត្តិយនិទ្ទេនោ
 ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ
 ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ ចាចិត្តិយនិទ្ទេនោ
 ហោតិ ឯកទ្វេ ភិក្ខុ ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ ហោតិ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធុត្តាសិទ្ធិនិទ្ទេនោ តេហិ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឯកទ្វេ អបទេនា យថាធម្មំ កាកាមេនា សង្ឃំ ឧប-
 សន្តមិត្តា វិវេស្ស រទនិយោ យំ ទោ សោ កាវុសោ
 ភិក្ខុ អាមត្តិ អាមន្តោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតតា យនិ
 សង្ឃស្ស បត្តកាលំ សង្ឃោ បរាវេយ្យានំ ។

ភិក្ខុនោះក៏បានសំដែងអាមត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់
 សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបរិវេណចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធាយ ក្នុងសាស-
 នានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាមត្តិទុក្ខញ្ញាសិក វិច្ឆិយ្យវេណនោះ ។ មានភិក្ខុ
 តួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាមត្តិទុក្ខញ្ញាសិក ភិក្ខុតួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាមត្តិថ្កុល្លយ
 មានភិក្ខុតួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាមត្តិទុក្ខញ្ញាសិក ភិក្ខុតួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាមត្តិ
 បាចិត្តិយ ភិក្ខុតួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាមត្តិទុក្ខញ្ញាសិក ភិក្ខុតួកខ្លះយល់ថា
 ត្រូវអាមត្តិបាដិទេសនីយ មានភិក្ខុតួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាមត្តិទុក្ខញ្ញាសិក ភិក្ខុ
 តួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធាយ តួកភិក្ខុណាដែល
 យល់ថាត្រូវអាមត្តិទុក្ខញ្ញាសិក ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធាយ ត្រូវតួកភិក្ខុនោះតំភិក្ខុ
 នោះចេញទៅកាន់ទ័ក្ខមួយ ឲ្យរុំតាមធម៌ហើយត្រឡប់ទៅកេសង្ឃរូប
 និយាយយ៉ាងនេះថា នៃកាវុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាមត្តិណា ភិក្ខុនោះបាន
 សំដែងអាមត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ
 សង្ឃគប្បីបរិវេណចុះ ។

(២៥) ឥឡ បទ កិច្ចាវ កិច្ចា ឥឡ បទ ប្បវាសនាយ
 សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរយ្យ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ
 ឥឡ វត្តំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ យធិ សង្ឃស្ស បត្ត-
 កល្យំ វត្តំ វេយ្យា សង្ឃោ បវាវយ្យាតិ ។ សោ
 វិវេស្ស វចនំយោ កកវតា ទោ អាវុសោ វិសុត្តាធិ
 បវាវណា បញ្ញត្តា សទេ វត្តំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ
 ឥឡ វេយ្យា ធិ វាទហិតិ ។ ឥឡ បទ កិច្ចាវ កិច្ចា ឥឡ បទ
 ប្បវាសនាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរយ្យ សុណាតុ មេ
 កន្តេ សង្ឃោ ឥឡ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ ន វត្តំ យធិ
 សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ បុគ្គលំ វេយ្យា សង្ឃោ បវាវ-
 យ្យាតិ ។ សោ វិវេស្ស វចនំយោ កកវតា ទោ អាវុសោ
 សមត្តាធិ បវាវណា បញ្ញត្តា សទេ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ
 ន វត្តំ ឥឡ វេយ្យា ធិ វាទហិតិ ។ ឥឡ បទ កិច្ចាវ
 កិច្ចា ឥឡ បទ ប្បវាសនាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរយ្យ
 សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ ឥឡ វត្តំ បុគ្គលោ ច

(២៥) ម្នាលភិក្ខុចាំឥឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុសូត្រច្បើន
 ក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្នុងវិថុបករណៈនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
 សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វិទ្យានេះប្រាកដ តែបុគ្គលមិនប្រាកដ បើកម្មមានកាលក្នុងរស់
 សង្ឃហើយ សង្ឃឈឺឃាត់ក្នុងកាលហើយសម្រេចករណ៍ ។ ត្រូវភិក្ខុចាំឥ
 ឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា វិទ្យានេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់បញ្ញត្តបរិវេណ ដើម្បីឱ្យភិក្ខុចាំឥឡាយស្តារវិសេស បើភិក្ខុប្រាកដ
 តែបុគ្គលមិនប្រាកដទេ ចូរអ្នកប្រាប់វិទ្យានោះឱ្យដឹងកុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ចាំឥឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុសូត្រច្បើនកណ្តាលសង្ឃក្នុងវិថុ
 បករណៈនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត)បុគ្គល
 នេះប្រាកដ តែភិក្ខុមិនប្រាកដទេ បើកម្មមានកាលក្នុងរស់សង្ឃហើយ
 សូមសង្ឃឃាត់ខ្ញុំបុគ្គលហើយសម្រេចករណ៍ ។ ត្រូវភិក្ខុចាំឥឡាយនិយាយ
 នឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា វិទ្យានេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបរិ-
 វេណដើម្បីឱ្យភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា បើបុគ្គលប្រាកដ តែភិក្ខុមិនប្រាកដ
 ទេ ចូរអ្នកប្រាប់បុគ្គលនោះឱ្យដឹងកុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឥឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើមានភិក្ខុសូត្រច្បើនកណ្តាលសង្ឃក្នុងវិថុបករណៈនោះ
 ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត)វិទ្យានេះភិក្ខុ បុគ្គល

បរិវេណបុព្វតេ វាស្តុភារាណាមយោ វិក្ខុ

បញ្ញាយតិ យទំ សង្ឃស្ស មត្តកាលំ វត្តកា បុគ្គលកា
 បរិមត្តា សង្ឃោ បរិវេយ្យតំ ។ គោ ឯវមស្ស វចនីយោ
 កកវតា ទោ អាវុសោ វិសុទ្ធានកា សមត្តានកា បរិ-
 វណា មត្តានា សទេ វត្តកា បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ
 ឥនាទេវំ ចំ វាទេវតិ ។ បុព្វ ទេ ភិក្ខុវេ បរិវណាយ
 វត្តំ បញ្ញាយតិ បច្ឆា បុគ្គលោ កាលំ វចនាយ ។ បុព្វ
 ទេ ភិក្ខុវេ បរិវណាយ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ បច្ឆា វត្តំ
 កាលំ វចនាយ ។ បុព្វ ទេ ភិក្ខុវេ បរិវណាយ វត្តកា
 បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ កញ្ច ទាតាយ បរិវណាយ
 ទុត្តារដតិ ទុត្តារដទតំ ទាចិក្ខុយត្ថំ ។

(៤៦) តេន ទោ មន សមយេន សម្មហុលា
 សម្មិត្តា សម្មត្តា ភិក្ខុ កោសាលស្ស ជនបទេស្ស
 អត្តាភាស្មំ អាវុសេ វស្សំ ទុបតថ្មីស្ស ។ តេសំ សមត្តា
 អញ្ច ភិក្ខុ កណ្ឌិននារកា កលហានារកា វិទិទ-
 ការកា កស្សានារកា សង្ឃេ អទិកវណា ការកា

បរិវេណបុព្វតេ វាស្តុភារាណាមយោ វិក្ខុ

ភិក្ខុប្រាជ បើកម្មមានកាលគួរផល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃយាត់ទាំងវត្ត
 ទាំងបុគ្គលហើយសម្រេចរណា ។ ត្រូវវត្តទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ
 នឹងភិក្ខុនោះថា ខែអាវុសា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាគូបរណា
 ដើម្បីឲ្យវត្តទាំងឡាយបរិសុទ្ធសិន ដើម្បីឲ្យវត្តទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា
 ផង បើវត្តនឹងបុគ្គលប្រាជ ចូរលោកប្រាប់វត្តនឹងបុគ្គលនោះក្នុងកាល
 អន្តរវេនមក ។ ម្ចាស់វត្តទាំងឡាយ បើវត្តប្រាជមុនបរណា បុគ្គល
 ប្រាជក្រោយបរណា គួរនឹងចោទបាន ។ ម្ចាស់វត្តទាំងឡាយ បើបុគ្គល
 ប្រាជមុនបរណា វត្តប្រាជក្រោយបរណា គួរនឹងចោទបាន ។
 ម្ចាស់វត្តទាំងឡាយ បើវត្តនឹងបុគ្គលប្រាជមុនបរណា កាលបើសង្ឃ
 បានធ្វើបរណាហើយ បើភិក្ខុស្មើរកម្មនោះទៀងត្រូវក្តៅដកទាចិក្ខុយ
 (ត្រូវទាចិក្ខុយព្រោះការស្មើរ) ។

(៤៦) ភិក្ខុមួយនោះនឹង ពួកភិក្ខុច្រើនប្រវេណជាមិត្តគ្នាខំរក
 ឃើញគ្នានឹងជាមិត្តបានគប្បី (មិត្តស្ម័គ្រស្មាល់មុន) ចូលទៅចាំ
 ស្រូកក្នុងភារសម្បយក្នុងកោសលជនបទ ។ ពួកភិក្ខុដទៃវេលាទៅនឹងគ្នា
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើសេចក្តីច្រក្របកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លានគ្នា ធ្វើ
 សេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើភិក្ខុនោះថា ជាអ្នកធ្វើអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃបុលពេ

វស្ស៍ ឧបកថ្មីស្ម មយំ ភេសំ កិក្ខុមំ វស្ស៍ វុត្តាមំ បវា.
 រណាយ បវារណំ បមេស្សនាតិ ។ អាស្សន្តស្មំ ទោ
 ភេ កិក្ខុ អម្ពាតំ ភិវ សម្ពា អញ្ញោ កិក្ខុ កណ្ណន-
 ការតា កលយាតារតា វិវាទការតា កស្ស្តការតា
 សង្កេ អធិការណាការតា វស្ស៍ ឧបកថា មយំ ភេសំ
 កិក្ខុមំ វស្ស៍ វុត្តាមំ បវារណាយ បវារណំ បមេស្សនា-
 តិ កាថំ ទុ ទោ អម្ពេហំ បដិច្ច្រត្តិ ។ ពតវតា
 ដតម្ពំ អាវេស្មំ ។ ឆដ បទ កិក្ខុវ សម្ពហុលា
 សង្កុត្តា សម្ពុត្តា កិក្ខុ អម្ពាតស្មំ អាវិសេ វស្ស៍ ឧប-
 កថ្មី ។ ភេសំ សម្ពា អញ្ញោ កិក្ខុ កណ្ណនការតា
 កលយាតារតា វិវាទការតា កស្ស្តការតា សង្កេ
 អធិការណាការតា វស្ស៍ ឧបកថ្មី មយំ ភេសំ កិក្ខុមំ
 វស្ស៍ វុត្តាមំ បវារណាយ បវារណំ បមេស្សនាតិ ។
 អនុជាតាមំ កិក្ខុវ ភេហំ កិក្ខុហំ ធ្វេ កយោ ឧចោ-
 សថេ ធាតុទុសិភេ តាតុំ កាថំ មយំ ភេហំ កិក្ខុហំ

ចាំវស្ស្តដោយបដិចា កាលបើកុំចាំនិទាននៅចាំវស្ស្តចេញយ ពួក
 យើងនឹងយាត់បវារណា ក្នុងវិថីវេលបវារណា ។ ពួកកុំចាំនិទាននៅ
 ដំណឹងថា ពួកកុំចាំនិទាននៅដំណឹងយើង ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រ-
 កាន់ធ្វើសេចក្តីឈ្មោះប្រែភេត ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែនឆ្នាំធ្វើការទុកជាអ្នក
 ធ្វើអធិការណ៍ក្នុងសិរីវិថីវេល ចៅចាំវស្ស្តដោយនិចថា កាលបើកុំចាំនិទាន
 នៅចាំវស្ស្តចេញយ ពួកយើងនឹងយាត់បវារណា ក្នុងវិថីវេលបវារណា គួរ
 យើងចាំនិទាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កុំចាំនិទាយប្រតិបត្តិដូចម្តេច
 ចំពោះព្រះអង្គព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គច្រើនត្រាស់ថា ម្ចាស់កុំចាំនិទាយ
 ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកកុំចាំនិទាយជាមិត្តិវេលព្រះបាទយើងគួរជាមិត្តិ
 សិរីសុខាសម្ពាមុខចូរទៅចាំវស្ស្តក្នុងភារសម្ពយ ។ ពួកកុំចាំនិទាននៅ
 ដំណឹងពួកកុំចាំនិទាន ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្មោះ
 ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែន ធ្វើការទុកជា ជាអ្នកធ្វើអធិការណ៍ក្នុងសិរី ចូល
 ចៅចាំវស្ស្តដោយបដិចា កាលបើកុំចាំនិទាន នៅចាំវស្ស្តចេញយ
 ពួកយើងនឹងយាត់បវារណា ក្នុងវិថីវេលបវារណា ។ ម្ចាស់កុំចាំនិទាយ
 គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យពួកកុំចាំនិទាន ធ្វើការទុកសិរីសុខាសម្ពយសិរីសុខា
 សម្ព(១)ដោយនិចថាធ្វើដូចម្តេចពួកយើងនឹងប្រយោជន៍បវារណា ឱ្យទានបុព្វពួកកុំ

១ ពួកវស្ស្ត ៣ ។ បើមានបេតិកភ័ណ្ឌសុទ្ធជាមួយគ្នាសិរីសុខាសម្ពយសិរីសុខាសម្ពយ
 ៣០ និទោសថី ៣-៤-៥ ។ ឯវិ. ៣ និទោសថីស្រាពណ៍ ៥ ៤-៥ ទ្រព្យធម៌ ។ ឯធ្វើ
 ព្រះបាទសម្តេចព្រះបាទសុទ្ធជាមួយគ្នាសិរីសុខាសម្ពយសិរីសុខាសម្ពយ ។

បឋមសិ បរិវេណបុគ្គល ។ តេ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភស្តុ-
 ធនាវតា កលហតាវតា វិវាទតាវតា ភស្តុការតា
 សង្ឃេ អធិការណាវតា អាវាសំ អាគន្ធន្តំ តេហិ
 ភិក្ខុវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខុហិ លហំ លហំ សង្ឃិបតិក្ខា
 បរិវេនត្ថំ បរិវេនត្ថា វត្តត្ថា បរិវតា ទោ មយំ អាវុសោ
 យថា អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តំ ឥថា ករណ្ណតំ ។ តេ ទេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភស្តុធនាវតា កលហតាវតា វិវាទតា-
 វតា ភស្តុការតា សង្ឃេ អធិការណាវតា អាវាសិកា
 តំ អាវាសំ អាគន្ធន្តំ តេហិ ភិក្ខុវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខុហិ
 អាសនំ មញ្ញាបេតត្ថំ ហានោធនំ ហានបិបំ ហានកថលំតំ
 ធម្មិក្ខិយតត្ថំ មត្តុក្ខត្ថា មត្តុក្ខិកំ មត្តុក្ខហេតត្ថំ ហានិយេន
 មុដ្ឋិតត្ថា ។ តេសំ វត្តិត្ថា មិស្សិមំ ឥត្ថា បរិវេនត្ថំ ។
 បរិវេនត្ថា វត្តត្ថា បរិវតា ទោ មយំ អាវុសោ យថា
 អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តំ ឥថា ករណ្ណតំ ។ បរិវេនតំ លកេថ
 ឥទ្ធកំ តុសលំ យោ ទេ លកេថ អាវាសិកេន ភិក្ខុតា

តំនិទាន ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើគ្មានភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រ-
 កាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លានប្រកែកគ្នា ធ្វើសេចក្តីចាស់វែងគ្នា ធ្វើអវិចារ-
 កថា ធ្វើអធិការណ៍ក្នុងសិទ្ធិទាំងនោះ មកកាន់អាវាស មាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះប្រជុំគ្នាបរិវេណគ្នាម ។ ចុះ លុះ
 បរិវេណហើយត្រូវនិយាយថា ទៃអាវុសោ យេនិទាំងឡាយបានបរិវេណ
 ច្រើហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ភិក្ខុវេ ម្ចីយ៉ាង
 នោះចុះ ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួត
 ប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លានគ្នា វិវាទគ្នា ធ្វើអវិចារកថា ធ្វើអធិការណ៍
 ក្នុងសិទ្ធិទាំងនោះមិនបានដឹងរឿងអ្វីហើយមកកាន់អាវាសនោះ មាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះក្រាលអាសនៈដ៏កល់ទឹក
 លាងដើង កាំងដើង ទ្រទាប់សម្រាប់ជូនដើង ត្រូវក្រាមាឡិក
 ទទួលយកទាត្រង់ទិវរ ត្រូវស្នូភិក្ខុទាំងនោះដោយទឹកតាម ។ ត្រូវ
 បំភាន់ភិក្ខុទាំងនោះហើយទៅកាន់ទីក្រៅសីទាហើយសំមបរិវេណចុះ ។
 លុះបរិវេណហើយ ត្រូវនិយាយថា ទៃអាវុសោ យេនិទាំងឡាយបាន
 បរិវេណច្រើហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ច្រើ
 ម្ចីយ៉ាងនោះចុះ ។ បើភិក្ខុបានភិក្ខុនោះ ដោយការការជូនច្រើហើយ
 ការបាននេះជាការឆ្នើ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសដែល

ឲ្យខ្លួន បដិសេធន អាវាសិកា កិច្ច ញាបេតនា សុណានុ
 មេ អាយស្មន្តោ អាវាសិកា យាយស្មន្តានំ បត្តកលំ
 ឥនាទិ ទុច្ចោសនំ កាយយុទ្ធវ ចាតំមោក្ខំ ទុដ្ឋិសេយ្យម
 អាតមេ កាឡេ បរិវេយ្យាទាតិ ។ តេ មេ កិច្ចាវេ កិច្ច
 កណ្តាលការកា កណ្តាលការកា វិទិយការកា កស្ស
 ការកា សង្ឃេ អនិករណការកា តេ កិច្ច វិវិកនយ្យំ
 សាទុ អាវុសោ ឥនាទេវ មោ បរិវេយ្យាតិ ។ តេ វិវេស្ស
 រចនិយោ អនិស្សន មោ កុម្ម អាវុសោ អម្ពានំ បរិវេយ្យាយ
 ទ ភាវ មយំ បរិវេស្សាទាតិ ។ តេ តេ កិច្ចាវេ កិច្ច កណ្តាល
 ការកា កណ្តាលការកា វិទិយការកា កស្សការកា
 សង្ឃេ អនិករណការកា តំ កាឡេ មទុវេសយ្យំ អាវិ
 សិរកេន កិច្ចនា ឲ្យខ្លួន បដិសេធន អាវាសិកា កិច្ច
 ញាបេតនា សុណានុ ម អាយស្មន្តោ អាវាសិកា យាយ
 យស្មន្តានំ បត្តកលំ ឥនាទិ ទុច្ចោសនំ កាយយុទ្ធវ ចា
 តំមោក្ខំ ទុដ្ឋិសេយ្យម អាតមេ ឡើយ បរិវេយ្យាទាតិ ។

គ្រូសម្រេចបានឲ្យពួកកិច្ចករទៅក្នុងភាវសស្តបំប៉ន ឬមូលោកដ៏មាន
 អាយុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងភាវសស្តបំប៉ន បើកម្មមានភាវសស្តដល់លោក
 ដ៏មានអាយុទាំងឡាយណាហើយ យើងត្រូវធ្វើរបៀប ត្រូវសំដែងបាតិ
 មោក្ខ ត្រូវបរិវេណ ក្នុងការឲ្យបត្តិកិច្ចនៃចរិយមកដល់វិញ្ញាណនេះឯង ។
 ម្ចាស់កិច្ចទាំងឡាយ បើពួកកិច្ចករធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តី
 ឈ្លោះប្រែកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែន ធ្វើអិច្នាទកថា ធ្វើអធិការណ៍ក្នុង
 សង្ឃទាំងនោះនិយាយយោធិនេះនឹងភាវសិកកិច្ចទាំងនោះ ខែអាវុសោ
 ខ្ញុំសូមអនុវិ ចូរលោកទាំងឡាយបរិវេណចំពោះយើងក្នុងការសង្ឃនេះ
 ចុះ ។ ត្រូវភាវសិកកិច្ចនិយាយនឹងកិច្ចទាំងនោះយោធិនេះថា ខែអាវុសោ
 លោកទាំងឡាយមិនមែនដាច់ក្នុងការបរិវេណរបស់យើងទេ យើងមិនចាត់
 បរិវេណទៅឲ្យយើង ។ ម្ចាស់កិច្ចទាំងឡាយ បើពួកកិច្ចករធ្វើសេចក្តីប្រកួត
 ប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រែកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែន ធ្វើអិច្នាទកថា ធ្វើ
 អធិការណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅពេលដែលសេចក្តីប្រកួតនោះ ត្រូវភាវសិក
 កិច្ចដែលបានប្រកិច្ចពួកភាវសិកកិច្ចផងនា ដំនឹង យោក្សវិញ្ញាណ
 ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងភាវសស្តបំប៉ន បើកម្ម
 មានភាវសស្តដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយត្រូវ
 ធ្វើរបៀប ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ ត្រូវបរិវេណក្នុងវិញ្ញាណក្នុងវិញ្ញាណ

បរិវេណតូន្តរោ ភណ្ណការករយោ ភិក្ខុ

តេ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភណ្ណការករយោ ភណ្ណការករ
 វិវាទការករ ភស្សការករ សង្ឃេ អធិការណការករ
 តេ ភិក្ខុ ឃីវ វេយ្យេ សាទុ អាវុសោ វេទានេ ឆោ
 បវាវេវាតិ ។ តេ ឃីវមស្ស វេទិយោ អធិស្សវា ទោ
 តុម្ភេ អាវុសោ អម្ពាតំ បវាវណាយ ឧ នាវ មយំ
 បវាវស្សវាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភណ្ណការករ
 ភណ្ណការករ វិវាទការករ ភស្សការករ សង្ឃេ
 អធិការណការករ ឧម្បិ ជុំណាំ អនុវេសយ្យិ តេហិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ សទ្ធាយោវ អាតម ជុំណោ តោមុ-
 ទិយោ ចាតុម្ភាសិទិយោ អតោមា បវាវតត្យំ ។ តេហិ
 ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បវាវិយមាទេ ភិលានោ អភិ-
 លានស្ស បវាវណំ វេចេតិ សោ ឃីវមស្ស វេទិយោ
 អាយស្មិ ទោ ភិលានោ ភិលានោ ច អនុយោ-
 តក្កមោ វុត្តោ ភតវតា អាតមេហិ អាវុសោ យាវ

បរិវេណតូន្តរោ ព្វភិក្ខុនា ធ្វើសេចក្តីប្រកាសជាដើម

ដល់ក្នុងកាលវេទនា ភិក្ខុវេ វិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នក
 ធ្វើសេចក្តីប្រកាសប្រកាស ធ្វើសេចក្តីឃ្លាន ធ្វើសេចក្តីវាច ធ្វើតិច្ចាទតថា
 ធ្វើអធិការណំ ក្នុងសន្សំទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា
 ខែតាវុសោ ខ្ញុំសូមអភិវ ចូរលោកទាំងឡាយបវាវណាចំពោះយើងទាំង
 ឡាយក្នុងកាលវេទនាចុះ ។ ត្រូវតាវល់ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ
 យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ខែតាវុសោ លោកទាំងឡាយ
 មិនមែនជាអធិការបវាវណា របស់យើងទេ យើងមិនទាន់បវាវណា ទៅ
 ទៀយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកាសប្រ-
 កាស ធ្វើសេចក្តីឃ្លាន ធ្វើសេចក្តីចាស់ទៃ ធ្វើតិច្ចាទតថា ធ្វើ
 អធិការណំ ក្នុងសន្សំទាំងនោះទៅចាល់តែអស់ជុំណាចក្កនោះទៀត ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះទាំងនា បវាវណាដោយព្រមប្រយោជន៍
 ភិក្ខុទាំងនោះ ។ ខែតាវុសោ ផ្លូវភិក្ខុទាំងនោះទាំងនា បវាវណាដោយព្រមប្រយោជន៍
 ដល់វេទនា (ខែតាវុសោ ផ្លូវភិក្ខុ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើភិក្ខុទាំងនោះភិក្ខុនៃបវាវណា ហើយមានភិក្ខុឈឺយាត់បវាវណាដល់
 ភិក្ខុមិនឈឺ ត្រូវភិក្ខុនៃនិយាយនឹងភិក្ខុឈឺនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏-
 មានគោរពអ្នកមានជំងឺ ធម្មតាភិក្ខុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
 ជាបុគ្គលមិនគាប់ចិត្តនឹងការសោកស្តារទេ ខែតាវុសោ ចូរលោកទាំងនោះ

អរោគោ យោសិ អរោគោ អាគន្ធិមាតោ ចោទេស្ស្ត-
 សិទិ ។ ឯវេញ វុច្ចមាតោ ចោទេតិ អនាទិយ
 ទាចិត្តិយំ ។ គេហិ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បរិវាយនាទេ
 អភិលាតោ ភិលានស្ស បរិវណំ វេចតិ សោ ឯវ-
 មស្ស វចទិយោ អយំ ចោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភិលាតោ
 ភិលាតោ ទ អនុយោគត្តោ វុត្តោ កតវតា អាគមេហិ
 អាវុសោ យាវយំ ភិក្ខុ អរោគោ យោតិ អរោតំ
 អាគន្ធិមាតោ ចោទេស្ស្តសិទិ ។ ឯវេញ វុច្ចមាតោ
 ចោទេតិ អនាទិយ ទាចិត្តិយំ ។ គេហិ ទេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បរិវាយនាទេ ភិលាតោ ភិលានស្ស
 បរិវណំ វេចតិ សោ ឯវមស្ស វចទិយោ អាយស្សន្តោ
 ចោ ភិលាតោ ភិលាតោ ទ អនុយោគត្តោ វុត្តោ
 កតវតា អាគមេហិ អាវុសោ យាវ អរោតោ យោថ
 អរោតោ អរោតំ អាគន្ធិមាតោ ចោទេស្ស្តសិទិ ។

លោកជាភេស៊ីម ផលលោកជាភេស៊ីមហើយ កាលបើត្រូវការទិញចេញ
 ចេញចុះ ។ កាលបើភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុដែលឈរនោះទៅក
 ចេញ ត្រូវតែចង្អុលចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នីតិពាក្យយាត) ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបរិវេណ ហើយមានភិក្ខុមិនឈរ
 យាតបរិវេណ ផលភិក្ខុឈរ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុមិនឈរនោះយ៉ាង
 នេះថា ខែអាវុសោ ភិក្ខុនេះនឹងឈរ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈរព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ថាជាបុគ្គលមិនគួរផលការសូរដេញដោលទេ ខែអាវុសោ
 ចូរលោកចង្អុលទំកំភិក្ខុនេះជាភេស៊ីម ផលលោកនេះជាភេស៊ីមហើយ កាល
 បើលោកត្រូវទិញចេញចុះ ។ កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះ
 ហើយ ភិក្ខុមិនឈរនោះទៅកែចេញ ត្រូវតែចង្អុលចិត្តិយ ព្រោះមិនអើ-
 ពើ (នីតិពាក្យយាត) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 កំពុងតែបរិវេណ ហើយមានភិក្ខុឈរយាតបរិវេណ ផលភិក្ខុឈរ ត្រូវ
 ភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានកាយុទាំងឡាយជា
 អ្នកឈរ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈរព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមិនគួរផលការ
 សូរដេញដោលទេ ខែអាវុសោ ចូរលោកចង្អុលសិនទំកំលោកទាំង
 ឡាយជាភេស៊ីម ផលលោកដែលមានចេតុ (នោះ) ជាសទស្សិយហើយ
 កាលបើលោកត្រូវការទិញចេញចុះភិក្ខុដែលផតភេស៊ីម (នោះចុះ) ។

ឯវត្ស វុទ្ធានោ ចោទេតិ អនាណិយេ ខាចិភ្នំយំ ។
តេហំ ចេ កិក្ខុវេ កិក្ខុហំ បរិវាយនាទេ អភិលាទោ
អភិលាទស្ស បរិវាលំ បរិបេតិ ។ ឧកោ សាវ័ន្ធន
សមទុយ្យញ្ញំ ឆា សមទុក្កហំ ឆា យថាទុម្ពំ តោកមេត្តា
សាវ័ន្ធន បរិវេណព្រំ ។

[៤៧] តេឯ ទោ បទ សមយេច សម្ពហុលា
សន្តិដ្ឋា សម្ពត្តា កិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ
អញ្ញាតស្មី អាវិសេ វស្សំ ឧបតថ្មីសុ ។ តេសំ ស-
មត្តានំ សម្ពោទនាទានំ អវិទនាទានំ វិហារនំ អញ្ញាត-
កេ ជាសុវិហារកេ អធិគតោ ហេតិ ។ អថតោ តេសំ
កិក្ខុនំ ឯតទហោសំ អញ្ញាតំ ទោ សមត្តានំ សម្ពោទ-
នាទានំ អវិទនាទានំ វិហារនំ អញ្ញាតកេ ជាសុវិហារកេ
អធិគតោ សាចេ មយំ ឥនានិ បរិវេស្សនម សិយាមិ
កិក្ខុ បរិវេត្តា ចារិកំ បញ្ញមេប្បៀ ឯវំ មយំ ឥមញ្ញា
ជាសុវិហារកេ បរិវេត្តា កវិស្សនម កថំ ទុ ទោ អញ្ញេហំ

កាលបើកិក្ខុវេទនិយាយយោងនោះហើយ កិក្ខុហំនោះនៅតែចោទ (ត្រូវ
តាមខ្លួនប្រក្រតីយ ត្រៃមេនាអិរិ (នឹងពាក្យយាង) ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើកិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរិវេណ ហើយមានកិក្ខុមិនឈឺយាង
បរិវេណផលកិក្ខុមិនឈឺ ។ (ត្រូវសន្សំដេញដោលកិក្ខុទាំងពីរយូរដោយ
(ត្រឹមត្រូវ សាកសួរដោយត្រឹមត្រូវហើយច្បាប់កិក្ខុទាំងនោះអ្វីតាមពិម (គឺសំ-
ផែនតាចង្កុំ) ហើយសម្របបរិវេណចុះ ។

[៤៨] កិសម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុច្រើនប្រជាមិគ្រូប្រាប់យើងញាតា
ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅបារិស្សក្នុងភាពសម្រេចក្នុងកោសល
ជនបទ ។ កាលកិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងស្មោះសររកគ្នាមិនវែងគ្នា
ហើយក៏បានផលខ្ពស់មិម្បុរិវិវលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ^(១) ។ (តា
នោះឯង កិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា កាលយើងទាំង
ឡាយព្រមព្រៀងគ្នាភកយកគ្នាមិនទាន់វែងគ្នា ក៏បានផលខ្ពស់មិ
ម្បុរិវិវលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ក្នុងពេលនោះ បើយើងទាំង
ឡាយទំនិចបរិវេណ គង់ទំនិចទានពួកកិក្ខុដែលបរិវេណចូរហើយ
ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុនជាទំនិចយូរកថាភពមិជា
គ្រឿងនៅសប្បាយនេះដោយអាការដូច្នោះមិនទាន់ យើងទាំងឡាយ

១ អង្គុតា សំដៅឈាមចេះ ឬ វិស្សនា វិស្សនេចនិយម នៅទំលំ ឬ ទូទៅហើយ ។

បដិបទ្ធិតទ្ធិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាណេចសុំ ។
 កត បទ កិក្ខុវេ សម្មហុលា សន្តិដ្ឋា សម្ពត្តា កិក្ខុ
 អញ្ញតាស្មី អាភិសេ វស្សំ ឧបតទ្ធិ ។ តេសំ ស-
 មត្តានំ សម្មោទមាទានំ អវិទមាទានំ វិហាតំ អញ្ញ-
 តរោ ជាសុវិហារោ អធិតោ ហោតិ ។ តត្រិ រទ កិក្ខុនំ
 ឃីវ ហោតិ អញ្ញតំ ទោ សមត្តានំ សម្មោទមាទានំ
 អវិទមាទានំ វិហាតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារោ អធិតោ
 សច មយំ កតាមិ បវាវស្សាម សិយាមិ កិក្ខុ បវាវត្វា
 ចារិកំ បក្កមេយ្យំ ឃីវ មយំ កមត្តា ជាសុវិហារោ បរិពា-
 ហំវា កវិស្សាហាតិ ។ អនុជានាមិ កិក្ខុវេ តេហិ កិក្ខុហិ
 បវាវលាសន្តិហំ កាតំ ។ ឯវត្ថុ បទ កិក្ខុវេ កាតត្វោ ។
 សទ្ធិហោវ ឯកជ្ឈំ សន្តិបតិកំ ។ សន្តិបតិក្ខា ក្យត្តេទ
 កិក្ខុនា បទិសលេទ សន្តេ ក្យាបេតត្វោ សុណាត
 ម កន្តេ សន្តេ អញ្ញតំ សមត្តានំ សម្មោទមាទានំ
 អវិទមាទានំ វិហាតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារោ អធិតោ ។

ត្រិប្រតិបត្តិដូចម្តេចថា ។ កិក្ខុចាំនិទ្យាយក្រាចទ្វលដំណើរខ្លះប៉ះពោះព្រះ
 ដំរាងព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ទាមបន្ទូលថា ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ ក្នុង
 លាសនោះ បើទាមក្នុងកិក្ខុជាច្រើនជាមិត្តរយៈពេលជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលម៉ា-
 មួន ចូលទៅជាស្រុកក្នុងភាវសម្បយ ។ កិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះជាអ្នកព្រម-
 ព្រៀងស្មោះសរកត្តា មិនទាស់ទងគ្នា ហើយបានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែល
 ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ បើពួកកិក្ខុនៅក្នុងភាវស
 នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងចាំនិទ្យាយជាអ្នកព្រមព្រៀងរិក-
 កយរកត្តា មិនរំលោភ បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ
 ហើយក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងទំនិចរំលោភ គង់មានពួកកិក្ខុដែល
 បវាវណាច្នៃហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងចាំនិទ្យាយមុខជាទំនិ
 ប្រាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយភក្តីរម្មៈច្រើនខ្លះ ។
 ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ គង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះធ្វើបវាវណា
 សន្តិហៈ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ ក៏ឯបវាវណាសន្តិហៈនោះត្រូវកិក្ខុធ្វើ
 យ៉ាងនេះ ។ ត្រូវកិក្ខុចាំនិទ្យាយប្រជុំក្នុងជម្ងឺមួយគ្នា ។ លុះប្រជុំគ្នា
 ហើយត្រូវកិក្ខុដែលត្រូវសម្របសម្រួលសន្តិហៈដឹងថា បពិត្រព្រះសន្តិហៈចំរើន
 សូមសន្សំស្តាប់ខ្ញុំ យើងចាំនិទ្យាយជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាស្មោះសរកត្តា
 មិនរំលោភ បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។

បរិវេណបុត្រ លទ្ធាវិធី បរិវេណសង្ក្រាន្ត

ស្រេច មយំ ឥនាទិ បរិវេណបុត្រ សំយាបិ ភិក្ខុ បរិវេណ
 បារិកំ បក្កមេយ្យំ ឃិវំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិពា-
 ហិវា ភវិស្សម ។ យទិ សង្ឃិស្ស បក្កកល្យំ សង្ឃោ
 បរិវេណសង្ក្រាន្តំ ករេយ្យ ឥនាទិ ឧទោសថំ ករេយ្យ
 ចាតិហោត្តំ ឧទ្ទិសេយ្យ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្ហា-
 សំដិយា បរិវេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
 មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាតំ សមត្តាចំ សម្មោទមាចាធំ
 អវិទមាចាធំ វិហារតំ អញ្ញតេ ជាសុវិហារេ អធិត-
 តោ ។ ស្រេច មយំ ឥនាទិ បរិវេណបុត្រ សំយាបិ
 ភិក្ខុ បរិវេណ បារិកំ បក្កមេយ្យំ ឃិវំ មយំ
 ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិពាហិវា ភវិស្សម ។
 សង្ឃោ បរិវេណសង្ក្រាន្តំ ករេយ្យ ឥនាទិ ឧទោសថំ
 កវិស្សតំ ចាតិហោត្តំ ឧទ្ទិសិស្សតំ អាគមេ កោ-
 មុទិយា ចាតុម្ហាសំដិយា បរិវេយ្យតិ ។ យស្សយ-
 ស្សាតា មមតិ បរិវេណសង្ក្រាន្តិស្ស ករេយ្យ ឥនាទិ
 ឧទោសថំ កវិស្សតំ ចាតិហោត្តំ ឧទ្ទិសិស្សតំ អា-
 គមេ កោមុទិយា ចាតុម្ហាសំដិយា បរិវេយ្យតិ សោ

បរិវេណបុត្រ ការធ្វើបរិវេណសង្ក្រាន្តនៃពួកវិហារបុត្រប្រព្រឹត្តិជាដើម

ក្នុងរាល់នេះ បើប្រសិនបើយើងចាំឱ្យយន្តិចរណេ ទៅ គង់មានពួក
 ភិក្ខុដែលបានបរិវេណហើយចេញទៅកាន់បារិក យើងចាំឱ្យយមុខជា
 ខឹងប្រាកដកម្រិតជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាសារដ្ឋប្បដ្ឋប្បដ្ឋប្បដ្ឋ
 ចេតម្មមានកាលគួរដល់សិទ្ធិហើយ គួរសិទ្ធិធ្វើបរិវេណសង្ក្រាន្ត គួរធ្វើ
 បោសថគួរសំដែងបារិកហេតុ គួរបរិវេណក្នុងវិថីជាតិចំ ៤ ទៃទៃស្រុកនាដ្ឋ
 ជាទីកន្លែងកុម្មុក្រ (ដ្ឋប្បបុត្រ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ នេះជា
 ញត្តិ ។ បើគ្រឹះសិទ្ធិដ៏ចំរើន សូមសិទ្ធិស្តាប់ខ្ញុំ យើងចាំឱ្យយជាអ្នក
 ព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា បានដល់ខ្ញុំធម៌ម្យ៉ាងដែល
 ជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។ ក្នុងរាល់នេះ បើយើងចាំឱ្យយន្តិចរណេ
 ទៅគង់មានពួកភិក្ខុដែលបានបរិវេណហើយចៀសចេញទៅកាន់បារិ-
 ក យើងចាំឱ្យយមុខជាខឹងប្រាកដកម្រិតជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ
 ដោយអាសារដ្ឋប្បដ្ឋប្បដ្ឋប្បដ្ឋ ។ ឥឡូវសិទ្ធិធ្វើបរិវេណសង្ក្រាន្ត គួរបោសថ
 សំដែងបារិកហេតុនឹងបរិវេណក្នុងវិថីជាតិចំ ៤ ទៃទៃស្រុកនាដ្ឋ
 ជាទីកន្លែងកុម្មុក្រ (ដ្ឋប្បបុត្រ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ការធ្វើបរិ-
 វេណសង្ក្រាន្ត គឺជាសិទ្ធិនឹងធ្វើបោសថ សំដែងបារិកហេតុ នឹងបរិវេណ
 ក្នុងវិថីជាតិចំ ៤ ទៃទៃស្រុកនាដ្ឋជាទីកន្លែងកុម្មុក្រ (ដ្ឋប្បបុត្រ) ដែល
 មកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គាត់ប្រកួតដល់លោកម្ចាស់អង្គលា គួរលោក

កុណ្ណស្ស យស្ស ឧត្តមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
 កតោ សង្ខេប បរិវណសង្កហោ ឥនាដិ ឧចោ-
 សដំ កាវិស្សតិ ចាតិមោក្កំ ឧត្តិសិស្សតិ អាគមេ
 កោមុទិយា ពាក្យម្ចាស់ធិយា បរិវស្សតិ ។ មមតិ
 សង្ខស្ស កស្មា កុណ្ណំ ។ វិវមេតិ ធារយាមីតិ ។
 តេហំ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហំ កតេ បរិវណសង្កហោ អញ្ញ-
 តោ ភិក្ខុ វិវមេយ្យ ឥត្តាមហំ អាវុសោ ជនបទចារិកំ
 បន្តមិត្តំ អត្ថំ មេ ជនបទេ កាវណីយត្ថិ ។ សោ វិវមស្ស
 វិចធិយោ សាទុ អាវុសោ បរិវត្តា តត្តាហិតិ ។ សោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បរិវយមាថោ អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុថោ
 បរិវណំ វិវមេតិ សោ វិវមស្ស វិចធិយោ អទិស្សោ
 ចោ មេ ត្ថំ អាវុសោ បរិវណាយេ ឧ តារិហំ បរិវស្ស-
 មិតិ ។ កស្ស ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុថោ បរិវយមាទស្ស

ម្ចាស់អង្គនោះស្រៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់
 អង្គនោះនិយាយឡើង ។ បរិវណសង្កហោះគឺជាសិទ្ធិនិងធ្វើទេព្វាសថ
 សំដែងបាត់ហេតុនេះ ទិវិបកវណក្កនិវត្តជាតំប៉ែ ២ ខែខែស្សនរប្បជាទិ
 កែនៃផ្គុំកុម្មុក្កនី (ជុណ្ហបក្ក) ដែលមកដល់ក្នុងកាលវេទនា សង្ឃបុរ
 ធ្វើចេហើយ ។ បរិវណសង្កហោះនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះ
 ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្រៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយធាការ
 ស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ធ្វើបរិវណសង្កហោះហើយ មានភិក្ខុណាមួយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃ
 កាវុសោ ខ្ញុំប្រាថ្នាទិវិចញ្ញទៅកាន់បារិកក្កនីជនបទ ព្រោះខ្ញុំមានតិច្ចត្រូវ
 ធ្វើក្នុងជនបទ ។ ត្រូវភិក្ខុវិចធិយាយនិងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃកាវុសោ
 ខ្ញុំសូមអង្វរលោកសំខំ ចូរលោកបរិវណោះហើយសឹមទៅចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះកំពុងតែបរិវណាយក់បរិវណាភិក្ខុបុណ្ណមួយ
 គួរក្នុងវេលាត្រូវគេយាត់នោះនិយាយយ៉ាងនេះនិងភិក្ខុអ្នកយាត់នោះថា នៃ
 កាវុសោ លោកមិនមែនជាចក្កនីការបរិវណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងមិនទាន់
 បរិវណា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុនោះ កំពុងតែបរិវណា

បរិវេណទូត្តរា បរិវេណសង្កហរណំ

អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥស្ស ភិក្ខុនោ បរិវេណំ វបេតិ
 ទុកោ សង្កេតំ សមុទ្យុត្តិកា វបេតិ យថា ធម្មំ
 កាណបេតិ ។ សោ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ជនមនេ តំ ករ-
 ណំ យំ តិវត្តា បុណនេវ អន្តា កោតុនិយា តាតុត្តា សិទ្ធិយា
 តំ អាភិសំ អាគម្ពតិ តេហិ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហំ បរិវេយ មា-
 ទេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥស្ស ភិក្ខុនោ បរិវេណំ វបេតិ
 សោ វបេស្ស វចនិយោ អនិស្សរោ ខោ មេ ត្វំ កាវុសោ
 បរិវេណាយ បរិវេតោ អហន្តិ ។ តេហិ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហំ
 បរិវេយ មាទេ សោ ភិក្ខុ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បរិវេ-
 ណំ វបេតិ ។ ទុកោ សង្កេតំ សមុទ្យុត្តិកា សម-
 ទុត្តាហំត្វា យថា ធម្មំ កាណបេតិ សង្កេតំ បរិវេតត្តិ ។

បរិវេណទូត្តរា ធម្មំ ចក្កំ ។
 ធម្មំ ១៩៣ ភិក្ខុ ធម្មញ្ញស ។

បរិវេណទូត្តរា ពារធម្មិវបរិវេណសង្កេតំ

បើមានភិក្ខុណាមួយយាត់បរិវេណភិក្ខុនោះ ត្រូវសង្ឃដេញដោលស្អាតភិក្ខុ
 ទាំងពីររូប លុះសាតស្អាតហើយសម្លឹងភិក្ខុទាំងពីររូបតាមធម៌ (គឺសំដែង
 តាមភិក្ខុ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះបានសម្រេចភិក្ខុនោះក្នុងជនបទ
 ហើយត្រូវបំបែកកាន់កាប់សំខាន់វិញទាំងក្នុងវ័យដំបូង ២ ខែខែសព្វនរដូវ
 ជាទីកន្លែងកុម្មុល ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរិ-
 វេណ ហើយមានភិក្ខុណាមួយយាត់បរិវេណដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុដែល
 ត្រូវយាត់នោះនិយាយនឹងភិក្ខុអយាត់នោះយ៉ាងនេះថា ខែកុសល
 លោកមិនមែនជាឥស្សរក្នុងការបរិវេណ បេសំខ្ញុំទេ ខ្ញុំបានបរិវេណ ហើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរិវេណ ភិក្ខុ
 នោះយាត់បរិវេណ បេសំភិក្ខុណាមួយ ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលសាតស្អាត
 ភិក្ខុទាំងពីររូប លុះដេញដោលសាតស្អាតហើយសម្លឹងភិក្ខុទាំងពីររូបតាមធម៌
 ហើយសម្លឹងបរិវេណ ដោយសង្ឃបរិវេណ ចុះ ។

ធម្មំ បរិវេណទូត្តរា ទំ ២ ។
 ប៊ុនក្រុង ១៩៣៤ ទំ ២៦ ប៊ុន ។

តស្សន្តានំ

[២៨] វស្សំ វុត្តា កោសលេសុ

អាភត្ថ^(១) សត្ត ទស្សនំ

អដាសុបសុសំភាសំ

អញ្ញមញ្ញាទុលោមតា

បវរេត្តាសខេ ទ្វេ ឆ

កម្មតំលាទញ្ញាតកា^(២)

ភជា ចោភ ច ទុត្តា ច

ពិគ្គុបទ្ធភ្និកា តថា

បត្ថ ចតុសយោ ទ្វេកោ

ពុទ្ធនៃបវរេណកុដ្ឋកៈខាវ គី

(២៨) រឿងក្នុងកិច្ចនៅចាំវស្សាក្នុងកោសលេសុ ឆបទ
 មកគាល់ព្រះសំស្លា ១ រឿងកិច្ចនៅប្រមាជ្ជបសុសត្វ (គី
 សត្វដែលគេចិញ្ចឹម) មិនជាទីសប្បាយ ១ រឿងបវរេណាជា
 ការអនុលោមដល់គ្នាទាំងគ្នា ១ រឿងក្នុងព្រះភ័យកិច្ចអង្គុយលើ
 អាសនៈក្នុងពេលដែលកិច្ចជាដេរកំពុងបវរេណា ១ រឿង
 បវរេណាមានចំណង ១ រឿងបវរេណាកម្មប្បឃាំង ១ រឿង
 ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចឈឺច្របវរេណា ១ រឿងញាតិ
 ចាប់កិច្ចក្នុងវិច្ឆបវរេណា ១ រឿងស្តេចចាប់កិច្ចក្នុងវិច្ឆបវរេ-
 ណា ១ រឿងត្រូវចោរចាប់កិច្ចក្នុងវិច្ឆបវរេណា ១ រឿងត្រូវក្នុង
 លេងចាប់កិច្ចក្នុងវិច្ឆបវរេណា ១ រឿងកិច្ចជាសត្រូវចាប់កិច្ច
 ក្នុងវិច្ឆបវរេណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចប្រើប្រាស់
 រេណាដោយសន្សំបវរេណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចប្រូ
 ប្របវរេណាដល់គ្នាទាំងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចប្រូ
 បវរេណាដល់គ្នាទាំងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចប្រូបវរេ-
 ណាដល់គ្នាទាំងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចមួយរូប

១ ៥ លក្ខ ។ ២ ៥ ព្រះ គីលានញ្ញាតកា ។

បរិវេណពុទ្ធព្រះ ឧបាសមាថា

អាមន្តោ វេមនី សវី

សាឡោ សាឡោ វេមនីកោ

តហុសមា ច ដាគុំតោ

អាវាសិកា ចតុម្ពស្សា

លិង្គសំវាសកា ឧកោ

តន្ត្រំ ឧ និសិដ្ឋាយ

ធន្តនាទេ បវារណា^(១)

សព្វបេហិ^(២) ទេមិតា មេឃោ

អន្តរា ឧ បវារណា

ឧ តាកេន្តិ បុរាណំ

បរិវេណពុទ្ធព្រះ ឧបាសមាថា

អធិដ្ឋានបវារណា ១ រឿងភិក្ខុត្រូវកាចត្តិក្នុងវិថូបវារណា ១
 រឿងភិក្ខុសន្ស័យកាចត្តិក្នុងវិថូបវារណា ១ រឿងភិក្ខុកំពុងតែប-
 វារណា ហើយលើករយ័ន្យាអាបត្តិ ១ រឿងសន្សំទាំងអស់ត្រូវ
 សកាតាបត្តិក្នុងវិថូបវារណា ១ រឿងសន្សំទាំងអស់សន្ស័យ
 សកាតាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសាច្រើនជាងនឹងស្មើគ្នានឹង
 ភិបដាន ១ រឿងត្រូវអាវាសិកភិក្ខុប្រកាន់ថាវិថូបវារណា កែ
 ត្រូវតាមភិក្ខុប្រកាន់ថាវិថូបវារណា ១ រឿងភិក្ខុនឹងសំវាស
 ទាំងអស់របស់អាវាសិកភិក្ខុនឹងអាត្មភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុត្រូវ
 កាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុក្នុងវិថូបវារណា ១ រឿងភិក្ខុមិនត្រូវប-
 វារណាក្នុងបរិសទ្ធវិដែលភិក្ខុនឹងអន្តិយជាមួយ ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យភិក្ខុបវារណាក្នុងការវិទូន្មោះ ១ រឿងសព្វភ័យ ១ រឿង
 មនុស្សច្បាប់ក្នុងវិថូបវារណា ដរាបដល់ៗប្រក្ខិ ១ រឿងមាន
 រឿងក្នុងវិថូបវារណា ១ រឿងការអន្តរាយដល់បវារណា ១ រឿង
 ព្រះអង្គទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុមានអាបត្តិបវារណា ១ រឿងត្រូវ
 ធាតុយភិក្ខុភិក្ខុជាត្រូវមេសលភិក្ខុយាត់បវារណា ដល់ត្រូវយើង

១ ឧ. ធម្មភិក្ខុបវារណា ។ ២ ឧ. សព្វបេហិ ។

អង្គប៉ុន្មាន ច កិក្ខុយា
 កិក្ខុ បាត់^(១) កតមន្ត
 ទិដ្ឋិ ឥន្ទសម្ពាយ
 ចោទនោ ចុទ្ធិតោ ច
 ដុល្លរត្ត ច កណ្ណាដំ
 ចវារណាស្ស សង្កហោ^(២)
 អនិស្សកោ ចវារយេតិ ។

១ កិក្ខុ វិ ១ ២ ៣. ចវារណាស្សហោ ច ១

ហើយប្រញាប់យាត់បវារណា ជាមុន១ រឿងកិក្ខុយាត់បវារណា
 មិនបាទ១ រឿងកិក្ខុយាត់បវារណា ផលកិក្ខុផលភាគក្នុងវិច្ឆារណា
 ណា ១ (សេចក្តីសួរថា លោកយាត់បវារណា) ព្រោះហេតុអ្វី១
 រឿងសួរថា វិបត្តិដូចម្តេចខ្លះ១ រឿងយាត់បវារណា ដោយឃើញ
 ដោយគួរដោយរឿង ១ រឿងកិក្ខុអករចាខ ១ រឿងកិក្ខុ
 ដែលត្រូវចោទ ១ រឿងកិក្ខុត្រូវអាបត្តិដុល្លរដំបូង ១ រឿងកិក្ខុ
 មិនបុគ្គល ១ រឿងកិក្ខុអករចាខ ១ រឿងបវារណា
 សន្តិហៈ ១ រឿងកិក្ខុមិនដាច់ក្នុងការបវារណា ១ រឿងសន្តិស្ត
 សាកសួរកិក្ខុទាំងនិរុប ហើយឱ្យកិក្ខុទាំងនិរុបធ្វើតាមដំបូង
 ហើយសម្របវារណា ១ ។

ប្រមាណៈ

(៤៧) តេជ សមយេន តុត្រោ ភគវា រាជិកហោ
វិហារតំ តិជ្ឈក្សដេ មត្តតេ ។ តេជ ចោ មន សមយេន
រាជា មាតនោ សេចិយោ តិម្ពិសារោ អសីតិយា តាមិ-
កសហស្សសុ ឥស្សរិយោជិមទ្ធំ^(១) រដ្ឋំ តោវេតិ ។ តេជ
ចោ មន សមយេន ចម្បាយំ សោណោ ចាម កោឡិកិ-
សោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ មោតំ ។ តស្ស ចាធន
លេសុ លោមាជិ ជាតានិ ហោដ្ឋំ ។ អថចោ រាជា
មាតនោ សេចិយោ តិម្ពិសារោ តានិ អសីតិ^(២) តាមិក-
សហស្សានិ សដ្ឋិចាតាបេត្វា តេនជិទេវ តេរណីយេន
សោណស្ស កោឡិកិសស្ស សដ្ឋិកេ ទ្ធាតំ ចាមោសំ
អាគទ្ធតុ សោណោ ឥត្រាមំ សោណស្ស អាគតដ្ឋំ ។

១ ឥស្សានិមទ្ធំ ។ ២ អសីតិ កាតិកសហស្សានិ កន្លង ពេត្តហេ ទិស្សតិ ។

ប្រមាណៈ

(៤៨) សម័យនោ ព្រះតុច្ចមាមព្រះភាគ គង្គិទៅលើភ្នំតិជ្ឈក្សដេ
ទៀបក្រុងកងត្រៃ ។ គ្រាពារង្គ ព្រះបាទមាតពសេនិយតិម្ពិសារសោយ
កម្សជាឥស្សរាជិមតិលើអ្នកស្រុកចំនី ៨ ម៉ឺន ។ សម័យនោរង្គ ក្នុងក្រុង
ចម្ប មានកូនសេដ្ឋិម្នាក់ឈ្មោះសោណៈ ជាគោរ្យវិសេសាគ្គហើយជា
សុខុមាលជាតិ ។ សេដ្ឋិបុត្តចារមាតពេមជាច្រើនមុនគ្រងបាពេជ្រចំនី ។
គ្រាពារ ព្រះបាទមាតពសេនិយតិម្ពិសារទ្រង់ប្រជុំពួកអ្នកស្រុកចំនី ៨
ម៉ឺន ហើយទ្រង់បញ្ជូនកងប្រើទៅក្នុងសំណាក់សោណៈគោរ្យវិសេសោយ
មានកិច្ចអំណាច ។ សោណៈចូរមក ដ្បិតយើងទង់ទ្រូរសោណៈមក ។

អដទោ សោណស្ស កោឡិវិសស្ស មាតាបិតារេ សោ-
 ណំ កោឡិវិសំ ឯតទរោជំ រាជា តេ តាត សោណ
 ចានេ នត្តិគុកាមោ មា ទោ ភំ តាត សោណ យេន
 រាជា តេន ចានេ អគំប្បសារយ្យសំ រញ្ញា បុរោ
 បល្ល័ង្កេន ធិសីនេ ធិសំទ្ធស្ស តេ រាជា ចានេ នត្តិស្ស-
 តីតិ ។ អដទោ សោណំ កោឡិវិសំ សិរិកាយ អានេ-
 សុំ ។ អដទោ សោណោ កោឡិវិសោ យេន រាជា
 មាតតោ សេធិយោ តិម្ពិសារោ តេនុបសន្តមិ ធមសន្ត-
 មិត្តា រាជានំ មាតតំ សេធិយំ តិម្ពិសារំ អគំវានេត្តា
 រញ្ញា បុរោ បល្ល័ង្កេន ធិសីនេ ។ អនុសា ទោ រាជា
 មាតតោ សេធិយោ តិម្ពិសារោ សោណស្ស កោឡិវិ-
 សស្ស ចានេតលេសុ លោមាធិ ជាតាធិ ។ អដទោ រាជា
 មាតតោ សេធិយោ តិម្ពិសារោ តាធិ អសីតិ តាមិតស-
 ហស្សនំ ធិដ្ឋនម្ពិកេ អត្តេ អនុសាសិត្តា ឧយ្យានេសិ
 តុម្ពេ ទុត្ត រាលោ មយា ធិដ្ឋនម្ពិកេ អត្តេ អនុសាសិតា

វេលាពារឯង ឯមាតាបិតាខែសោណោកោឡិវិសបានមិយោពាក្យនេះនឹង
 សោណោកោឡិវិសថា ខែសោណោក្នុង វេលាស្តេចចង់ទៅមើលដឹង
 របស់អ្នក ខែសោណោក្នុង អ្នកឯងកុំចាំបាច់លាដើរចង្ហាញស្តេចឡើយ
 អ្នកឯងចូរអង្គុយតែនៅក្នុងចំពោះព្រះក្រិត្រស្តេចចុះ កាលបើអ្នកអង្គុយនៅ
 ហើយស្តេចឯងនឹងទៅឃើញដើរអ្នកហើយ ។ ត្រាពារឯង ត្នកជនកំ
 បានទាំងសោណោកោឡិវិសមកដោយគ្រែស្នូន (មកក្នុងយស្តេច) ។
 ខណៈពោះ សោណោកោឡិវិសក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាតតសេធិ-
 យតិម្ពិសារ សុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទមាតតសេធិយ-
 តិម្ពិសារូចហើយអង្គុយតែនៅក្នុងចំពោះព្រះក្រិត្រស្តេច ។ ឯព្រះបាទមាតត
 សេធិយតិម្ពិសារក៏បានទទួលទៅឃើញរោមពាំងទ្រុយដែលដុះតេញបាត
 ដើររបស់សោណោកោឡិវិស ។ ត្រាពារឯង ព្រះបាទមាតតសេធិយតិម្ពិ-
 សារទ្រង់បានប្រដៅខ្ញុំប្រែយោជន៍^(១)ពាំងទ្រុយជាបច្ចុប្បន្ន ចំពោះពួក
 អ្នកស្រុកពាំង ៨ មុខពោះស្រែចហើយក៏ទ្រង់បញ្ជូនទៅវិញថា ខែនាយ
 ពាំងទ្រុយ យើងបានប្រដៅអ្នករាល់គ្នាក្នុងប្រយោជន៍ជាបច្ចុប្បន្នហើយ

១ (អន្តរាថា) សំដៅយកទំពាំងទ្រុយ មានការត្រូវស្រែនិងលក់ទូរជាដើមដែលប្រកប
 ដោយធន ទំនប់ត្បូងមាតាបិតាដែលប្រកបដោយធន ។

ចម្បង្ការ សាសនា

ក្នុង ក្រវ៉ាត់^(១) បយ្យោស២ សោ លោ កតក សម្ប-
 រាយ័តេ អត្ថ អនុសាសិស្សតិ ។ អថទោ តាចិ
 អសីតិ តាមិតសហស្សានិ យេន តិដ្ឋត្យោ ពត្យោ
 តេនុបសង្កមីស្ស ។ តេន ទោ បទ សមយេន អា-
 យស្នា សាគតោ កតវតោ ធុបដ្ឋាតោ ហោតិ ។ អថទោ
 តាចិ អសីតិ តាមិតសហស្សានិ យេនាយស្នា សាគ-
 តោ តេនុបសង្កមីស្ស ធុបសង្កមីត្យា អាយស្សន្តំ សាគតំ
 ឯកទេវេតំ ឥហានិ កន្ត អសីតិ តាមិតសហស្សានិ
 ឥធុបសង្កន្តានិ កតវន្តំ ធុស្សនាយ សាធុ មយំ កន្ត
 លះកយ្យាម កតវន្តំ ធុស្សនាយោតិ ។ តេនហិ តុម្ព
 អាយស្សន្តោ ធុហ្មតំ ឥនេវ តាវ ហោថ យាវហិ កតវន្តំ
 មដិវេនមីតិ ។ អថទោ អាយស្នា សាគតោ តេសំ អសីតិ-
 យា តាមិតសហស្សានិ បុរោ បេតុមាតាចិ មាតិកាយ
 ចិដ្ឋត្យោ កតវតោ បុរោ ធុដ្ឋត្យោ កតវន្តំ ឯកទេវេត
 ឥហានិ កន្ត អសីតិ តាមិតសហស្សានិ ឥធុបសង្កន្តានិ

អ្នកទាំងឡាយចូលនាំគ្នាទៅវិញចុះ តែអ្នកទាំងឡាយត្រូវនាំគ្នាទៅកាល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះមុខជាទំនិញប្រយោជន៍ប្រ-
 យោជន៍ទាំងឡាយក្នុងចរលោកដល់យើងទាំងឡាយ ។ វេលានោះឯង
 ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨មុខនោះបានទៅឯភ្នំវិស្វកូដ ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 សាគតដ៏មានអាយុជាអ្នកបម្រើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ វេលានោះ ពួកអ្នក
 ស្រុកទាំង៨មុខនោះបានចូលទៅក្រសែសាគតដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះទំនិញព្រះសាគតដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុខនេះបានចូលមកក្នុងទីនេះ
 ដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរបាន
 ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបជាការប្រពៃ ។ ព្រះសាគតកិត្យកបរិក្ខេបថា ខែ
 អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នាឈប់បង្កើនចាំអាត្មាទៅទី
 នេះទ ស្របក់ចុះ ចាំអាត្មាត្របចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ គ្រានោះ
 ឯង កាលពួកអ្នកស្រុកទាំង៨មុខនោះកំពុងរែកសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ
 ព្រះសាគតដ៏មានអាយុក៏ជ្រែកចុះចំផែនដី^(១) ហើយទៅផុសក្នុងទីចំពោះ
 ព្រះក្រិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានពោលពាក្យនេះទំនិញព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវបានពួកអ្នកស្រុកទាំង៨មុខនេះបាន

១ អង្គថា ជា ផែនដីកសេណ្ឌន្តិច្ឆ័យព្រះចន្ទនាវត្តល្អវង្សនោះទៅក្នុងព្រៃមជ្ឈិម ។

កកវន្តំ ឧស្សនាយ យស្សនាធិ កន្ត កកវ កាល
 មញ្ញតិ ។ តេធិ ភ្នំ សាគត វិហារឃ្មុន្ទាយាយ អា
 សនំ បញ្ញាមេធិតិ ។ ឃី កន្តតិ ហោ អាយស្មា សាគ-
 តោ កកវតោ បដិស្សនាត្វា ឃី កន្តតោ កកវតោ
 បុរតោ ធិត្តត្វា តេសំ អសីតិយា តាមិតស-
 ហស្សនំ បុរតោ បេត្តនាធិ ធិតាយ ធិត្តត្វា
 វិហារឃ្មុន្ទាយាយ អាសនំ បញ្ញាមេសិ ។ អថោ កកវ
 វិហារ ធិត្តត្វា វិហារឃ្មុន្ទាយាយ បញ្ញត្តោ អាសន
 ធិសិ ។ អថោ តាធិ អសីតិ តាមិតសហស្សនំ
 យេន កកវ តេធិបស្សន្តិសុ ធិបស្សន្តិសុ កកវន្តំ
 អតិវនេត្វា ឃីត្តមន្តំ ធិសិធិសុ ។ អថោ តាធិ
 អសីតិ តាមិតសហស្សនំ អាយស្សន្តិយេវ សាគតំ សម-
 ធិហន្តំ តោ តថា កកវន្តំ ។ អថោ កកវ តេសំ អសី-
 តិយា តាមិតសហស្សនំ តេសា តេតោចរិត្តកម្មត្តា-
 យ អាយស្សន្តិ សាគតំ កម្មន្តសិ តេធិ ភ្នំ សាគត

ចូលមកក្នុងទីនេះដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគវេទន៍ជាចម្បងកាលគួរជាប្រយោជន៍ក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អបថា នៃសាគត ឃើញច្បាស់ អ្នកចូលទៅ
 រៀបចំក្រលាសនៈក្រង់ម្យ៉ាងវិហារចុះ ។ ព្រះសាគតដ៏មានពាយុបាន
 ចូលព្រះពុទ្ធដ៏ក៏ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំ
 យកកំណត់ជ្រកចុះក្នុងទីចំពោះព្រះក្រុងព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលអ្នកស្រុក
 ទាំង៨មុខនោះកំពុងសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ស្រាប់តែទៅចុះសំ
 ផែនថ្មហើយក្រលាសនៈត្រង់ម្យ៉ាងវិហារ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់យាងចេញវិហារទៅកំណត់នៅលើសាសនៈដែលព្រះសាគតត្រូវ
 បានក្រលាស្រង់ម្យ៉ាងវិហារ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨មុខ
 នោះបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាប
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ត្រាចារ
 ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុខនោះក៏រុបអរកំណត់នឹងព្រះសាគតដ៏មានពាយុ
 ទៅវិញ មិនបានរុបអរកំណត់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះឡើយ ។
 វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិតក្នុងចិត្តរបស់
 ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុខដោយព្រះជ័យនោះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់
 ទៅព្រះសាគតដ៏មានពាយុមកថា នៃសាគត ឃើញច្បាស់អ្នកចូលផែន

ក៏យោសោ មន្តាយ ឧត្តរិមនុស្សធម៌ ឥន្ទ្រប្បដិហារិយំ
 ធាស្សហិតិ ។ ឃី កន្តេតិ ខោ អាយស្មា សាគតោ កករ-
 តោ បដិស្សណិត្តា វេហាសំ អត្តកុត្តា អាណាសេ អន្ត-
 លំកេត្ត ចង្ក្រតិបំ តិច្ឆតិបំ ធិសិទតិបំ សេយ្យិបំ កេហ្វតិ
 បទ្ធាយតិបិ^(១) ចង្ក្រលតិបិ អន្តរាយតិបិ ។ អថខោ អា-
 យស្មា សាគតោ អាណាសេ អន្តលំកេត្ត អនេករិហិតិ ឧត្ត-
 រិមនុស្សធម៌ ឥន្ទ្រប្បដិហារិយំ ធាស្សត្តា កករតោ ចារធាស្ស
 សិរសា ធិបតិក្ខា កករត្ថំ ឯតទរោច សត្តា មេ កន្តេ
 កករិ សារតោហាមស្មិ សត្តា មេ កន្តេ កករិ សារតោ-
 ហាមស្មិតិ ។ អថខោ តាធំ អសីតិ តាមិកសហស្សធិ
 អច្ឆរិយំ វត ភោ អត្តតំ វត ភោ សារតោ ហំ ឆាម ឃី-
 មហំធិតោ អរិស្សតិ ឃីមហាទុកាវោ អហោ ទូធ សត្តា-
 តិ កករត្ថំយវ សមត្តាហារត្ថិ ឆោ កថា អាយស្មត្ថំ

១ ១. ប្រយតិ ។

ឥន្ទ្រប្បដិហារិយំ ជាធម៌របស់មនុស្សជាតិ ខ្ពស់ឲ្យក្រិលនិរទ្រ្តិក៏ទៅ
 ទៀត ។ ព្រះសាសនាដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះមាន
 ព្រះភាគជា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ហោរាទៅលើវិហាសំ ចង្រ្រឹម
 កិរិដិទុរ ឈរខ្លះ ឆន្ទិខ្លះ សិទិខ្លះ ចណ្តាលឲ្យកើតផ្សេងខ្លះ ចណ្តាល
 ឲ្យកើតភ្លើងខ្លះ បាត់ខ្លះទៅខ្លះ ក្នុងប្រទេសទំនេរធិតាភាស ។ វេលា
 នោះ ព្រះសាសនាដ៏មានអាយុ លុបបាត់សិរិដន្តិឥន្ទ្រប្បដិហារិយំ ជាធម៌
 របស់មនុស្សជាតិខ្ពស់ មានប្រការច្រើនយ៉ាងទៅលើប្រទេសទំនេរ គឺ
 ភាគសរុបហើយ ក៏មកត្រាបសំរេលា ទៀតព្រះបាទនៃព្រះមាន
 ព្រះភាគហើយ ក៏បានក្រាបចង្អុលទូល អាគ្បន្នទើងព្រះមានព្រះភាគជា
 បតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
 ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័ត បតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័ត ។ ខណៈនោះ អ្នកស្រុក
 ចំរើន ៨ មុខនោះក៏ពាលថា ខែត្តាយើងដ៏ចំរើន ក្នុងអស្ចារ្យពាកណាស់
 ខែត្តាយើងដ៏ចំរើន ហេតុដែលមិនប្រាប់កើត ។ ទៀងហើយភ័ អម្បាល
 សាវ័តមានប្តូរខ្លាំង មានភាគភាគច្រើនម្ខាងទៅហើយ ចំណង់បើគ្រូ
 ឆន្ទិមានប្តូរភាគព្រះក្រិលនិ ជាងនេះគិតប្រាកដ ហើយថែរមកឧបអា
 រាត់ចាត់ទិដ្ឋិព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ លែងឧបអាណាត់ចាត់ទិដ្ឋិព្រះសាសនា

សាគតំ ។ អដទោ ភគវា តេសំ អសីតិយា តាមិកស-
 ហស្សានំ ចេតសា ចេតោ បរិវិតត្តមញ្ញាយ អនុបុត្តិកថំ
 កេសេសិ សេយ្យដំ ធានតេសំ សីលកថំ សត្តកថំ
 កាមាដំ អាទិណំ ធិការំ សន្តិលេសំ ទេត្តម្មេ អាទិសំ-
 សំ បកាសេសិ ។ យនា តេ ភគវា អញ្ញាសំ កល្យាណេ
 មុនុចិត្ត វិទីវណាចិត្តេ ធម្មត្តចិត្តេ បសទ្ធិចិត្តេ អថ យា-
 ពុទ្ធានំ សាមុត្តសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ធុត្តំ
 សមុទយំ ទិរោធំ មត្តំ ។ សេយ្យថាមិ តាម សុទ្ធិ វត្តំ
 អបគតតាធុតា សញ្ញាវេ វេធំ បដិក្កល្លោយ្យ វិវាបរ
 តេសំ អសីតិយា តាមិកសហស្សានំ តស្មិយេវ អាស-
 នេ វិវេ វិតអលំ ធម្មចត្តុំ ធុនចាធំ យន្តិញ្ចិ សមុទ-
 យធម្មំ សព្វនំ ឯរោធធម្មន្តំ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា ចត្តធម្មា

ដំបាចាយុដ្ឋប្បាទៀតឡើយ ។ វេលានោះ ព្រះដំបាចព្រះកោតជាម្ចាស់
 ទ្រង់ប្រាសេចក្តីបរិវិតក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុខនោះ ដោយ
 ព្រះទ័យហើយ ទើបទ្រង់សំដែងនូវអនុបុត្តិកថា ឯអនុបុត្តិកថានោះក៏ដូច
 ម្តេចខ្លះ គឺព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានថា សីលកថា សត្តកថា សំដែង
 ពិរោធរបស់កាមគុណវេលាជាប់របស់លាមកសេវាហ្មឺន ទិវគាទិសនិក្ខក្នុង
 កិរិយាបញ្ចក្ខណ៍ ។ ព្រះដំបាចព្រះកោតជាម្ចាស់ទ្រង់ប្រាសេចក្តី
 ដទៃទាំងនោះទានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកវិវេលា មាន
 ចិត្តវេល្លាករឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងវេលាលាហើយ គឺទ្រង់សំដែងនូវ
 ធម្មទេសនាវេលាព្រះពុទ្ធទាំងឡាយកែសម្រួលឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គ
 ឯង គឺសំដែងតំកន្តុក្ខ ហេតុវេលាទាំងឡាយកែសម្រួល ហេតុកិរិយាចំនួន
 កន្លះទុក្ខ និងផ្លូវវេលាដល់នូវសេចក្តីវិលតំកន្តុក្ខ ក្នុងវេលានោះ ។ សំ-
 រោធំសណ្តានប្រាសចាកវិញ្ញាណទាំងឡាយយកត្រឡប់វិញដោយ
 ល្អយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ (គឺសោភាបត្តិមត្ត) ក៏មានចូលវិវត្តមាន
 មន្ទិល ក៏កើតឡើងវិញពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុខនោះលើកសេនាខ្លះនោះថា
 ធម្មជាតិវេលា ធម្មជាតិមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ
 ក៏ត្រូវបានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះឯង ។ ពួកដទៃទាំង-
 នោះក៏បានយល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ

វិធីកងខ្លា បរិយោគាធុរ្យខ្លា តិណ្ហវិចិត្តិញ វិភក្តកថំ.
 កថា វេសាវជ្ជឃ្មត្តា អបាប្បច្ចយា សត្តុ សាសនេ
 ភក្តវន្តំ ឯតទេវេន្តំ អភិក្កន្តំ កន្តេ អភិក្កន្តំ កន្តេ
 សេឃ្យថាមំ កន្តេ ចិក្កដ្ឋិតំ កំ ឧក្កដ្ឋេយ្យ ចដិច្ចដ្ឋំ
 កំ វិវេយ្យ ម្ភធុស្ស កំ មត្តំ អាចិក្កេយ្យ អន្ធការេ
 កំ ភេសឃ្យដ្ឋោតំ ជាយេយ្យ ធម្មាមន្តោ រូថាចិ ធម្មត្តិកំ
 ឯតេវ ភក្តវា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ ចកាសំគោ
 ឯតេ ចយំ កន្តេ ភក្តវន្តំ សាណំ តត្ថាម ធម្មត្ត តិក្កុ
 សធម្មត្ត ឧទាសតេ នោ ភក្តវំ ជាយេតុ អដ្ឋិកត្តេ
 ចាលុយេតំ សាណត្ថតេតិ ។

[៥០] អថទោ សោណស្ស កោធិវិសស្ស ឯតទេ-
 យោសិ យថា យថា ទោ អតំ ភក្តវតា ធម្មំ ទេសតំ
 អាតាធាមិ នយំទំ ឥរុតវំ អតាវំ អដ្ឋវសតា ឯតទ្តច-

បានដឹងច្បាស់នូវអរិយសច្ចចម្រើន បានចុះចិត្តស្រស់ស្អាតដោយសច្ចចម្រើន
 ហើយ គ្រប់គុណសេចក្តីសន្សំយ ប្រាសចេញពីសេចក្តីស្រឡាត់ស្រឡាយ
 សេចក្តីភ្ញើរភ្ញា មិនប៉ាន់ដើម្បីបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាទៃព្រះសាស្តា ក៏បាន
 ក្រាបបង្គំទូលភាពនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា មតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ច្បាស់ណាស់ហើយ មតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ហើយ មតិគ្រូ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលត្រូវចៀសខ្លួនខ្លួនដែលគេកាប់ចុះ ឬបើគេចៀសខ្លួន
 ក្នុងវេលាដំបូង ឬប្រាប់នូវផលអ្នកវាជ្រុលផ្លូវ ឬប្រោលចិត្តប្រទីបាប្រណីក្នុង
 ចំនិតដោយគិតថា ពួកដទៃដែលមានចិត្តចម្រើនបានឃើញនូវរូបចំនង់ច្បាយ
 យ៉ាងណាមិញ ចម្រើនព្រះដ៏មានព្រះភាគបានសំដែងដោយអនេកបរិ-
 យាយ កំពុងទាន់ដឹង មតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំចំនង់ច្បាយនេះសូមផល
 នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជា
 លោក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ចុកនូវយើងខ្ញុំថាជាឧបាសម្ភិក្កោ
 ផលព្រះគេត្រឡប់យថាជាទីលើកស្ទើរដោយជីវិតចាប់ដឹមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ។

[៥០] ត្រាតោះ សោណកោធិវិសមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ចម្រើនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងណា ។ កត្តាអញ
 ក៏បានដឹងថា បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សាជូននេះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្ត

វិបុល្លា ឯកានុបរិសុទ្ធិ សង្កលិទិកំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្តំ
 យទ្ធិនាហំ តេសមស្សំ ឧបាវេត្តា កាសាយាធំ វត្តាធំ
 អន្តាទេត្តា អតាស្មា អនកាវិយំ បទ្ធរយ្យន្តំ ។ អថទោ
 តាធំ អសីតិ កាមិកសហស្សនិ កកវតោ កាសិកំ អ-
 កិទន្តិក្ខា អនុមោទិត្តា ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវំទេត្តា
 បទក្ខិណំ កាត្វា បក្កមិសុ ។ អថទោ សោណោ
 កោឡិវិសោ អចិប្បក្កន្តេសុ អសីតិយា កាមិកស-
 ហស្សេសុ យេន កកវំ កេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា
 កកវន្តំ អភិវំទេត្តា ឯកមន្តំ ចិសិធំ ។ ឯកមន្តំ ចិ-
 សិដ្ឋោ ទោ សោណោ កោឡិវិសោ កកវន្តំ ឯកទេវេច
 យថា យថាហំ កន្ត កកវតា ធម្មំ ទេសីតំ អាណាថាមិ
 ធម្មំ ធម្មំ សុកាវ អកាវ អដ្ឋាវសតា ឯកានុបរិសុទ្ធិ ឯកានុ-
 បរិសុទ្ធិ សង្កលិទិកំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្តំ វត្តាមហំ កន្ត
 តេសមស្សំ ឧបាវេត្តា កាសាយាធំ វត្តាធំ អន្តាទេត្តា

ព្រហ្មចរិយធម៌ទ្យុតញ្ញាលេញ ទ្យុចរិសុទ្ធជោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ក
 ដែលបុគ្គលមុស្សនាតំហើយទេ បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញ្ជើងការសេក់ពុក
 មាត់ហើយស្ងៀមដណ្តប់សំពត់កាសាយាចញ្ញចាកផ្ទះហើយ បុស្កក្នុងភាព
 ខែបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍វាយផ្ទះ ។ ខណៈនោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨
 មុខនោះក៏បានត្រឹមអរិករយនឹងធម៌ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
 ហើយគំក្រាមចេញចាកពាសនៈ ក្រាមប្តូរយេបង្ខំព្រះមានព្រះភាគ រួច
 ធ្វើប្រទេស្យនោះហើយគំចៀសចេញទៅ ។ វេលានោះឯង សោណោកោឡិ-
 វិសោ កាលបើពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុខចៀសចេញទៅមុខយូរប៉ុន្មាន បាន
 ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយគំក្រាមប្តូរយេបង្ខំ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមសួរ ។ សោណោកោឡិវិសោ
 លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមសួរហើយ ក៏បានក្រាមបង្ខំចូលពាក្យទេនឹងព្រះដ៏
 មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងហើយ
 យ៉ាងណា ។ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ដឹងបានទាំងអស់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងក្បួន
 ផ្ទះមិននាំយន្តិប្រតិក្កព្រហ្មចរិយធម៌ទ្យុតញ្ញាលេញ ទ្យុចរិសុទ្ធជោយចំណែក ១
 ដូចជាសង្កដែលបុគ្គលមុស្សនាតំហើយទេ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចំរើន ធម៌ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ការសេក់នឹងពុកមាត់ហើយស្ងៀមដណ្តប់

ចម្បង្គន្តរ លោកលោក

អភារស្នា អនតារិយំ បព្វដិវុំ បព្វដេតុ មំ កន្ត
 កតវតំ ។ អលត្ត ទោ សោលោក កោឡិវិសោ កតវតោ
 សន្តិកេ បព្វដ្ឋំ អលត្ត ឧបសម្បដំ ។ អចិរុមសម្បដ្ឋោ
 ច បបាយស្នា សោលោក សីតវេ វិហារតិ ។ តស្ស
 អត្តារទ្ធវិយេស្ស ចន្តិមតោ ទាទា ភិដ្ឋិសុ ។ ចន្តិមោ
 លោហិតេន ដុដ្ឋោ^(១) លោតិ សេយ្យថាបិ តវាយាគដំ ។
 អថទោ អាយស្មតោ សោលោស្ស រហាតតស្ស បដិ-
 សល្លំនស្ស វិរំ ចេតសោ បរិវត្តោ ទុនទាដំ យេ ទោ
 តេចិ កតវតោ សាវតោ អារទ្ធវិយោ វិហារន្តំ អបាទ្តេសំ
 អញ្ញារោ អថ ច បទ ថេ នាទុទាទាយ អាសវេវា
 ចិត្តំ វិមុច្ចតំ សិវិដ្ឋន្តិ ទោ បទ មេ តុលេ ភោតា សញ្ញា
 ភោតេ ច កុញ្ញតុំ បុញ្ញាដិ ច តាតុំ យទ្ធាយំ ហិ-
 នាយាវត្តិតា ភោតេ ច កុញ្ញេយ្យំ បុញ្ញាដិ តបយ្យន្តិ ។

១. ដុដ្ឋោ ។

ចម្បង្គន្តរ ធិតាព្រះសោណារាជ

សំពត់ភាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ ចូលក្នុងភាគនៃចុក្កលមិនមានប្រយោ-
 ជនដោយផ្ទះ ចតិគ្រិព្រះកន្តីដំបំរើន សូមព្រះដំមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះមគ្គ
 បំបូសន្តិព្រះកន្តី ។ សោណារាជទ្រង់ស្រឡាចបព្វដ្ឋំជាបសម្បត្តិសំណាក់
 ព្រះមានព្រះភាគ លុះព្រះសោណារាជដំមានកាយុបុរាណៗសម្បត្តិមិធយុ
 ប្តីផ្ទាន តិបុរាណទៅនឹងទៅព្រះសិវៈ (ព្រះគ្រង) ។ កាលសោណា-
 ភិក្ខុនារទំព្យាយាមព្រះដំរើន បុរាណបេសំលោកកិបក (ចេញ
 ឈាម) ។ ទំច្រើមក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទំដែលសម្រាប់
 សម្រាប់គា ។ ខណៈនោះ កាលព្រះសោណារាជដំមានកាយុសម្បត្តិទិស្វាភំ
 កិកើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវតវណាមួយនៃព្រះដំមានព្រះ
 ភាគដែលមានព្យាយាមច្រើនច្រើន បណ្តាសាវតវនោះ អាត្មាអញ
 ក៏ជាសាវតមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនទាន់
 ផុតចាកភាសវដោយមិនមានទុក្ខខន្ធរឿយ ឯគ្រូលរបស់អាត្មាអញក៏
 មានទ្រព្យសម្បត្តិបំបូណ៌ដែរ អាត្មាអញគាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិ
 ផង គាចនឹងធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីហិ-
 កេទិញ (ភិសិក) ហើយនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។

អថេតា កតតំ អាយស្មតោ សោណាស្ស តេតសា ចេ-
 តោ មរិតតត្តមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ ធាម ពលវំ បុរិសោ
 សម្មិក្ខិតំ វា ពាហំ មសាមយ្យ មសាវិតំ វា ពាហំ
 សម្មិក្ខាយ្យ វិរមេវ តិដ្ឋិក្សដេ មន្តេត អន្តរហំតោ សិ-
 តវេ ចានុបហាសំ ។ អថេតា កតតំ សម្មុប្បាលេហិ
 កំត្តុហំ សម្មិ សេនាសនចារិតំ អហំស្នាត្តោ យេនា-
 យស្មតោ សោណាស្ស ចង្កំមោ តេតុបសម្ព័ន្ធំ ។ អន្តសា
 ចោ កតតំ អាយស្មតោ សោណាស្ស ចង្កំមំ លោហិ-
 តេន ធុដ្ឋំ ធិស្វាន កិក្ខុ អមន្តេសិ កស្ស ទ្វាយំ^(១)
 កិក្ខុវេ ចង្កំមោ លោហិតេន ធុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តវា-
 យាតនន្តំ ។ អាយស្មតោ វន្តេ សោណាស្ស អច្ឆារន្តិ-
 រិយស្ស ចង្កំមតា ចាតា កិដ្ឋិសុ តស្សាយំ ចង្កំមោ
 លោហិតេន ធុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តវាយាតនន្តំ ។ អថ-
 េតា កតតំ យេនាយស្មតោ សោណាស្ស វិហារេ តេតុ-
 បសម្ព័ន្ធំ ធុបសម្ព័ន្ធា មញ្ញត្តេ អាសនេ ធិសីទំ ។

១ ព្រះយម្ពំ កត្តិ ពេជ្ជរា ទិស្សិ ។

សំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់
 ព្រះសាលារៈដ៏មានអាយុដោយព្រៃទើយហើយ គឺស្រាប់តែបាត់ព្រះអង្គ
 ពីរលីក្ខិតិជ្ជក្នុងទៅប្រាកដព្រះអង្គនៅឯវិព្រសីវន្ត ច្រៀមដូចបុរសមាន
 កំទ្រាំងលាចេញទូរដើម្បីដល់វល្លិយបត់ចូល ឬបត់ចូលទូរដើម្បីដល់វល្លិយ
 លាចេញ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសន
 ហាក់ជាមួយនឹងពួកកិក្ខុជាច្រើន បានយាងសំដៅទៅកាន់វិចិត្រិយរបស់
 ព្រះសាលារៈដ៏មានអាយុនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏បានទតទៅឃើញ
 វិចិត្រិយរបស់ព្រះសាលារៈដ៏មានអាយុច្រឡោះដោយឈាម លុះទត
 ឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
 វិចិត្រិយនេះ ជាវិចិត្រិយរបស់អ្នកណា បានជាច្រឡោះដោយឈាម
 ដូចជាទិសម្រាប់សម្លាប់គា ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាមទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន កាលព្រះសាលារៈដ៏មានអាយុទំព្រាយាមដើរវិចិត្រិយទៅ បាត
 របស់លោកតិបែក នេះជាវិចិត្រិយរបស់លោកនោះដែលច្រឡោះដោយ
 ឈាម ដូចជាទិសម្រាប់សម្លាប់គា ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់វិហាររបស់ព្រះសាលារៈដ៏មានអាយុ លុះយាង
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់អង្គុយលើសេនាសនដែលគេបានត្រាលទុក ។

អាយស្ម័យិ ទោ សោណោ ភគវន្តំ អភិវាទេន្ទា ឯក-
 មន្តំ វិសិទ្ធំ ។ ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិ ទោ អាយស្ម័យន្តំ
 សោណំ ភគវា ឯកទេវេយ ធនុ ទេ សោណា វហោត-
 តស្ស បដិសល្ល័យស្ស ឯវំ ទេតសោ បរិតក្កោ ទុទទាទិ
 យេ ទោ កេចិ ភគវតោ សាវតា អាទុរិយា វិហារន្តំ
 អហន្តេសំ អញ្ញាតេ អថ ច បទ មេ ធានុចាយោ អ-
 សវហំ វិន្តំ វិទុទ្ធានិ សំវិទ្ធិន្តំ ទោ បទ មេ កុលេ កោ-
 តា សក្កោ កោតេ ច កុញ្ញតុំ បុញ្ញានិ ច កាតុំ យទ្ធុ-
 ធាចា ហិទាយាវន្តិត្វា កោតេ ច កុញ្ញេយ្យំ បុញ្ញានិ
 ច ករយ្យន្តំ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ តំ កី មញ្ញសំ សោណា
 កុសលោ ត្វំ បុត្តេ អាតាវិតក្កតោ វិណាយ ភន្តិស្ស-
 វតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ តំ កី មញ្ញសំ សោណា យោ
 តេ វិណាយ ភន្តិយោ អញ្ញាធិកា^(១)ហោន្តំ អបិទុ តេ

១ ខ. ក្រុយត ។

ចំណែក ៦ ព្រះសោណៈ ដ៏មាន កាយុ កំត្រាច ថ្វាយបង្គំ ព្រះមាន ព្រះភាគ
 រូប ហើយ គុណ្ណយ ទៅក្នុង វិសិទ្ធិសម្មុ ។ លុះ ព្រះសោណៈ ដ៏មាន កាយុ គុណ្ណយ
 ទៅក្នុង វិសិទ្ធិសម្មុ ហើយ ទើប ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ មាន ព្រះបទុល យ៉ាង
 នេះ ថា វិទេសោណៈ កាល អ្នក សង្ខារ ទៅក្នុង វិស្វតំ កំភីតតា ត្រិះរិះ ក្នុង ចិត្ត
 យ៉ាង នេះ ថា ពួក សាវតា មួយ របស់ ព្រះមាន ព្រះភាគ ដែល មាន ព្រា-
 យាម ច្រើន ច្រើន បណ្តា សាវតា ទាំង នោះ អាត្មា អញ ក៏ ជា សាវតា មួយ ដែរ
 តែ បើ ទុក ជា ដូច្នោះ ក៏ ចិត្ត របស់ អាត្មា អញ ទៅ មិន ទាន់ ផុត ចាក កាសវ ទាំង
 ខ្យល់ ដោយ មិន មាន ប្រាបាទ ខ្សឹម ម្យ៉ាង ទៀត ទ្រព្យ សម្បត្តិ ក្នុង ក្រលុប
 របស់ អាត្មា អញ ក៏ មាន ចរិយ្យណំ អាត្មា អញ កាច ធិនិ បរិកោត ទ្រព្យ សម្បត្តិ ផង
 ធ្វើ ចុណ្យ ផង បើ ដូច្នោះ គួរ អាត្មា អញ លែង ទ្រព្យ ចំពោះ ដើម្បី ហិទេ កទេ ហើយ
 ចំពោះ គម្ពីរ ទ្រព្យ សម្បត្តិ ផង ធ្វើ ចុណ្យ ផង ។ សោណា ភិក្ខុ នោះ ក្រាប
 ទូល ថា បង ត្រី ព្រះ អង្គ ដ៏ ចំរើន តំសមទ ។ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់
 សួរ ថា វិទេសោណៈ អ្នក ឯង សំគាល់ ហេតុ នោះ ដូចម្តេច កាល គឺ ដើម អ្នក
 ឯង ទៅ ជា គ្រិហស្ថ នោះ ជា អ្នក ទាន សក្កិ សួរ សំ ទៀត ទ្រព្យ ពិណយ ។ ព្រះ
 សោណៈ ក្រាប ទូល ថា បង ត្រី ព្រះ អង្គ ដ៏ ចំរើន តំសមទ ។ ព្រះមាន ព្រះ
 ភាគ ទ្រង់ សួរ ថា វិទេសោណៈ អ្នក ឯង សំគាល់ ហេតុ នោះ ដូចម្តេច កាល
 ណា ទ្រព្យ ពិណយ របស់ អ្នក ធិនិ ទេត ទៅ ក៏ ចំណរ របស់ អ្នក ឯង មាន សំ ទៀត

វិណា ឥស្សី សមយេ សវតី វា ហោតិ កុម្មត្តា វតិ ។
 នោ ហោតិ ករុណតិ ។ តំ កំ មញ្ញសិ សោណ យទា
 តេ វិណាយ ឥន្ទិយោ អតិសិទិលា ហោន្តិ អបិទុ តេ
 វិណា ឥស្សី សមយេ សវតី វា ហោតិ កុម្មត្តា វតិ ។
 នោ ហោតិ ករុណតិ ។ តំ កំ មញ្ញសិ សោណ យទា
 តេ វិណាយ ឥន្ទិយោ ទេវ អច្ឆាយិកា ហោន្តិ ទាតិសិ-
 ទិលា សមេ តុលោ បតិទ្ធិតា អបិទុ តេ វិណា ឥស្សី
 សមយេ សវតី វា ហោតិ កុម្មត្តា វតិ ។ ឯវំ ករុណតិ ។
 ឯវមេវ ទោ សោណា អន្ធានុវិរិយំ ឧទ្ធាយេ សវត្តតិ អតិ-
 សិទិវិយំ តោសន្តាយេ សវត្តតិ ឥស្សាតិហ តំ សោណ
 វិរិយសមតំ អនិច្ឆាហិ(១) ឥន្ទ្រិយានព្វ សមតំ បដិវិជ្ជ
 ឥត្ត ច និមិត្តំ កណ្ណាហិតិ ។ ឯវំ ករុណតិ ទោ អាយស្សា
 សោណោ កកវតោ បច្ឆុស្សេសិ ។ អជទោ កកវ

• ១. អនិច្ឆាហ ។

តិកេច្ចេ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា
 បតិក្រិត្រេអន្តិដំចំរើន ការនុំមិនជូនច្រើន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
 សួរថា វិទ្យាសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាថើវិទ្យា
 ពិណាយសំអ្នកចូរពេក តើពិណាយសំអ្នកឯងមានសំឡេងពីកេរ្តិ៍ គួរដល់
 ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បតិក្រិត្រេអន្តិ
 ដំចំរើន ការនុំមិនជូនច្រើន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា វិទ្យា
 សោណៈ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាថើវិទ្យាពិណាយសំអ្នក
 មិននឹងពេក មិនចូរពេក តាំងទៅក្នុងកុលាដ៏ល្អម តើពិណាយសំអ្នកឯង
 មានសំឡេងពីកេរ្តិ៍ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈ
 នោះក្រាបទូលថា ព្រះកុណា ព្រះអន្តិ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ថា វិទ្យាសោណៈ សេចក្តីព្យាយាមដែលតឹងពេកនាំឱ្យកើតសេចក្តី
 ពេកមាយ សេចក្តីព្យាយាមដែលចូរពេក នាំឱ្យកើតសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស
 ដូចវិទ្យាពិណាយនឹងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ វិទ្យាសោណៈ ក្នុងវេលានោះ
 អ្នកចូរតាំងសេចក្តីព្យាយាមឱ្យស្មើក្នុងមុខវិទ្យានោះ ត្រូវប្រើដ្រូយទាំង
 ព្យាយាមឱ្យស្មើគ្នាផង ត្រូវកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសម្រេចនោះផង ។ ព្រះ
 សោណៈដ៏មានភាយុបុរាណស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏ក៏ព្រះមានព្រះភាគដោយ
 ពាក្យថា ព្រះកុណា ព្រះអន្តិ ។ វេលានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ

អាយស្មុត្តិ សោណំ ឥន្ទីនា ឱវាទេន ឱវនិទ្ធា សេយ្យ-
 ថាបិ នាម ពលវំ បុរិសោ សម្មត្តិកំ វំ កាហំ ប-
 សារយ្យ បសាវតំ វំ កាហំ សម្មត្តេយ្យ ឯវមេវ
 សីតវេន អាយស្មុតោ សោណាស្ស បមុខេ អន្តរម៉ាតា
 ភិជ្ឈក្សដេ បត្តតេ ចានុរហោសិ ។ អថទា អាយស្មុ
 សោណោ អបវេន សមយេន វិរិយសមតំ អនិច្ឆាសិ
 ឥន្ទ្រិយានត្ថ សមតំ បដិវិជ្ឈិ តត្ថ ច ធិមិត្តំ អក្កហេ
 សិ ។ អថទា អាយស្មុ សោណោ ឯតោ វុបតត្ថោ
 អប្បមត្តោ អាតាបិ បហិតត្ថោ វិហារត្ថោ នចិរស្សវ
 យស្មុត្តាយ កុលបុត្តោ សម្មុទេវ អការស្មុ អនករិយំ
 បត្តទត្ថំ តទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយហិយោសាធំ ធិដ្ឋេវ ទម្ម
 សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្តា ទបសម្បជ្ឈិ វិហាសិ វិណា
 ហិតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ ភតំ ករណីយំ នាហិ វ-
 ត្តត្តាយាតិ អត្តញ្ញាសិ ។ អញ្ញតោ ច បចាយស្មុ
 សោណោ អាហតំ អហោសិ ។

ទ្រង់ទូន្មានព្រះសាលា៖ ជំពូកទី១៤៧ ដោយឧបទេសនាហើយ ទើបទ្រង់
 បាត់ព្រះគន្លង់ភិក្ខុបារមីខ្មែរនៃព្រះសាលា៖ ជំពូកទី១៤៧ នៅភាគព្រះសិក-
 វា ហើយទ្រង់ប្រាកដនៅលើភិក្ខុជំនួញ ប្រៀបដូចជាបុរសដែល
 មានកំលាំងលាវដើមដៃ ដែលខ្លួនបក់ចូល ឬបត់ចូលឱ្យដើមដៃដែលខ្លួន
 លាចេញ ។ លំដាប់នោះ លុះសម័យកមក ព្រះសាលា៖ ជំពូកទី១៤៧
 ក៏បានតាំងសេចក្តីព្យាយាមស្មី បានប្រើឥន្ទ្រិយទាំង ៨ ក៏ស្មើគ្នាផង
 បានកាន់យកឱ្យធិមិត្តក្នុងសម័យនោះផង ។ វេលានោះ ព្រះសាលា៖
 ជំពូកទី១៤៧បានច្រៀងចេញទៅក្រៅកំលាំង ផងនោះសេចក្តីប្រមាទឡើយ
 ទំព្រយាមអ្នកបដិវិទ្ធិកិលេស ចត្តាធិបត្តិប្រមាទ (តាំងព្រះទិព្វាន) ពួក
 កុលបុត្រដែលចេញចាកផ្ទះហើយ ទៅប្តូរសក្តិភាពជាបុគ្គលមិនមាន
 ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុគ្រាធម៌ណា
 (ព្រះសាលា៖) ក៏បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ឱ្យអនុគ្រាធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃ
 មន្តព្រាហ្ម ដោយបញ្ជាបេសំខ្លួនដោយខ្លួនឯងក្នុងចក្ខុប្បន្ថាន៖ បាន
 សម្រេចសម្រាន្តនោះដោយកិរិយាបថទាំង ៤ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានជំនី
 ច្បាស់ថា ជាតិកំណើតរបស់ភាគាអញ អស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌
 អញក៏បាននៅចប់ហើយ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ អញក៏បានធ្វើហើយ ឆឹង
 មានកិច្ចផ្សំទំព័រកិច្ចខ្លះទៅទៀតគ្នានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ ព្រះសាលា៖ ជំពូកទី១៤៧ក៏ជាព្រះអរហន្តអង្គមួយដែរ ។

[៥១] អថទោ កាយស្មតោ សោណស្ស អវហន្តំ
 បត្តស្ស ឯតទលោសិ យទ្ធាហំ កករតោ សន្តិកេ អុញ្ញំ
 ព្យាគវយ្យន្តំ ។ អថទោ កាយស្មា សោណោ យេន
 កករិ តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិន្ធា កករន្តំ អភិវិទេត្វា
 ឯកមន្តំ ឯសិទិ ។ ឯកមន្តំ ឯសិទ្ធា ទោ កាយស្មា
 សោណោ កករន្តំ ឯតទលោសិ យោ សោ កន្តុ ភិក្ខុ អវហំ
 ចំណាសវេ វុសិតវិ កកករណំយោ ឱហិតការោ
 អនុប្បត្តសនត្តោ បរិក្ខំណករសំយោជនោ សឌ្ឍនត្តា
 វិធុត្តោ សោ ធម្មានាចិ អធិធុត្តោ ហោតិ ទេត្តន្តាធិធុត្តោ
 ហោតិ បរិវេតាធិធុត្តោ ហោតិ អព្យាបជ្ឈាធិធុត្តោ ហោតិ
 ឧបាណាធិធុត្តោ ហោតិ ឧប្បាត្តយាធិធុត្តោ ហោតិ

• អវហន្តំ កន្តុ យោនុរោ ទិស្សនំ ។

* (៥១) សំគាប់នោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានកាយបានសម្រេច
 ព្រះអរហត្តភោយក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា បើដូច្នោះមានតែភាគាមញ្ញ
 ទំនិសំផងគុណភិក្ខុវេទនា ក្នុងសំណក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ វេលា
 នោះ ព្រះសោណៈដ៏មានកាយ បានចូលទៅលេចព្រះមានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយចង្អុំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏
 សមគួរ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានកាយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាន
 ព្រមបង្គំទូលភាគៗនេះទំនិព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បរិក្ខិត្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ភិក្ខុណាដ៏ព្រះអរហត្តទំណាស្រព បានសិក្សាត្រឡាចារ្យចប់ហើយ មាន
 កិច្ចសម្រេចហើយ មានការដាក់ចុះហើយ(១) បានសម្រេចប្រយោជន៍
 ចប់ខ្លួនហើយ មានកិលេសជាត្រៀងប្រកបសព្វក្នុងភពអស់ហើយ មាន
 ចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ហាកិលេស) ព្រោះដឹងដោយប្រវិត ភិក្ខុនោះមាន
 អច្ឆាស្រ័យបង្ហាតទៅកាន់ហេតុទាំង ៦ យ៉ាង គឺ មានអច្ឆាស្រ័យបង្ហាត
 ទៅកាន់ទេក្ខម្ភ(២) (គឺអរហត្ត) ១ មានអច្ឆាស្រ័យបង្ហាតទៅក្នុងទីស្ងាត់ ១
 មានអច្ឆាស្រ័យបង្ហាតទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ១ មានអច្ឆាស្រ័យ
 បង្ហាតទៅកាន់ធម៌ជាត្រៀងអស់ទៅខែ១បាទាទ ១ មានអច្ឆាស្រ័យ
 បង្ហាតទៅកាន់ធម៌ជាត្រៀងអស់ទៅខែ១កណ្តា ១ មានអច្ឆាស្រ័យបង្ហាត

១ កិលេស ១០ យ៉ាងនិង១៩ ដំណើមឈ្មោះថាភារៈត្រៀងច្រើន ដែលហៅថាមានការ
 ដាក់ចុះហើយ ដ៏អស់វេលាដោយកិលេសនឹង១៩ដំណើមនោះទៅទៀត ។ ២ អដ្ឋកថាថា ពាន
 បាតនៈកាន់ទំនិសំគាប់ដាក់កាន់នាវិទិះអរហត ។

អសម្មោហានិម្មត្តោ ហោតិ សំយា ទោ បទ កន្ត
 ននេកទុស្ស អាយស្មតោ វិវេស្ស កេវលំ សត្វាមត្តតំ
 ទូន អយមាយស្មា ជំស្សយ នេក្ខម្មាជិបុត្តានំ ទ ទោ
 បទេតំ កន្ត វិវេ ធម្មតំ វិណយសភេ កន្ត ភិក្ខុ វុសំភវ
 ភតតករណីយោ ករណីយមត្តានំ អសមទុបស្សន្តោ
 ភតស្ស វំ មជិចយំ ទយា វាគស្ស វិវេសត្តា នេក្ខម្មាជិ
 មុត្តា ហោតិ ទយា នោសស្ស វិវេសត្តា នេក្ខម្មាជិ
 មុត្តា ហោតិ ទយា មោហស្ស វិវេសត្តា នេក្ខម្មាជិ
 មុត្តា ហោតិ សំយា ទោ បទ កន្ត ននេកទុស្ស អាយស្ម
 តោ វិវេស្ស លាភសត្តារសំលោតំ ទូន អយមាយស្មា
 ជំកាមយមាណា វិវេសានិម្មត្តានំ ទ ទោ បទេតំ កន្ត វិវេ
 ធម្មតំ វិណយសភេ កន្ត ភិក្ខុ វុសំភវ ភតតករណីយោ

ទៅកាន់សេចក្តីមិនដឹង ១ បតិក្រិព្រះអង្គដំបំរើន មានហេតុថា ក្នុង
 លោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុក្នុងខ្លះ មានសេចក្តីរឹតតែដូច្នោះថា លោក
 ដ៏មានអាយុនេះ ឈ្មោះថា មានអន្សាស្រីយបង្កើនទៅកាន់ខេត្តម្ល៉ោះ ព្រោះ
 កសិយទូក្រុណ ត្រាន់តែសេចក្តីជឿប៉ុណ្ណោះឯង បតិក្រិព្រះអង្គដំបំរើន
 បុគ្គលកុំឃើយលំហេតុនេះ ដូច្នោះឡើយ បតិក្រិព្រះអង្គដំបំរើន ឯភិក្ខុ
 ដែលជាព្រះវិណយស្រី បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ច
 សម្រេចហើយ កាលមិនបានពិចារណាខ្លួន ដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើទុំមិន
 បានពិចារណា ទូរសេចក្តីដំបំរើនកិច្ច ដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ បាន
 ឈ្មោះថា មានអន្សាស្រីយបង្កើនទៅកាន់ខេត្តម្ល៉ោះ ព្រោះអស់ពន្ធៈ
 ព្រោះប្រាសចាកពន្ធៈហើយ ឈ្មោះថា មានអន្សាស្រីយបង្កើនទៅ
 កាន់ខេត្តម្ល៉ោះ ព្រោះអស់ទាសៈ ព្រោះប្រាសចាកទាសៈហើយ ឈ្មោះ
 ថាមានអន្សាស្រីយបង្កើនទៅកាន់ខេត្តម្ល៉ោះ ព្រោះអស់មោហាៈ ព្រោះ
 ប្រាសចាកមោហាៈហើយ បតិក្រិព្រះអង្គដំបំរើន មានហេតុថា ក្នុង
 លោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុក្នុងខ្លះ មានសេចក្តីរឹតតែយ៉ាងនេះថា
 លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាជាលាភសត្តារ ទិដ្ឋិសេចក្តីសរសើរ
 ហើយ ឈ្មោះថា មានអន្សាស្រីយបង្កើនទៅក្នុងទីស្ងាត់ បតិក្រិ
 ព្រះអង្គដំបំរើន បុគ្គលកុំឃើយលំហេតុនេះ ដូច្នោះឡើយ បតិក្រិព្រះ
 អង្គដំបំរើន ឯភិក្ខុជាព្រះវិណយស្រី សិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មាន

កាណិយមត្តាធំ អសមុបស្សន្តោ កាតស្ស វា បដិចយំ
 ឧយា ភកស្ស វិភកតត្តា បរិវេតានិមុត្តោ ហោតិ ឧយា
 ទោសស្ស វិភោសត្តា បរិវេតានិមុត្តោ ហោតិ ឧយា
 មោហស្ស វិភោហត្តា បរិវេតានិមុត្តោ ហោតិ សិយា
 ទោ បទ កន្ត វិភោតត្តស្ស អាយស្សនោ វិវមស្ស សិល-
 ត្តបរិមាសំ ទ្ធន អយមាយស្សា សារតោ បញ្ចកត្តោ
 អព្យបដ្ឋានិមុត្តោតិ ទ ទោ បទេតិ កន្ត វិវ ទ្ធនំ
 មិណាសវេ កន្ត ភិក្ខុ វិសិកវា កាតកាណិយោ
 កាណិយមត្តាធំ អសមុបស្សន្តោ កាតស្ស វា បដិចយំ
 ឧយា ភកស្ស វិភកតត្តា អព្យបដ្ឋានិមុត្តោ ហោតិ
 ឧយា ទោសស្ស វិភោសត្តា អព្យបដ្ឋានិមុត្តោ ហោតិ

កិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណា នូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិន
 បានពិចារណា នូវសេចក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ ឈ្មោះថា
 មានអព្យស្រ័យបង្កើនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងួត ព្រោះអស់ភក្តៈ ព្រោះប្រាស
 ចាកភក្តៈហើយ ឈ្មោះថាមានអព្យស្រ័យបង្កើនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងួត ព្រោះ
 អស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអព្យស្រ័យ
 បង្កើនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងួត ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ
 បដិគ្រិត្រះអង្គដ៏ចំរើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មាន
 កាយត្រូវខ្លះ មានសេចក្តីរឹងរឹតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានកាយខ្លះកាលត្រ-
 ូវបំបែកកាន់សេចក្តីច្រកាន់សីលច្រកាន់វត្តដោយសភាវៈថ្លថ្លា ឈ្មោះថា
 មានអព្យស្រ័យបង្កើនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យបាទ បដិគ្រិត្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ច្បុលកុំភ័យសំហេតុនេះផ្សេងទៀត បដិគ្រិត្រះអង្គដ៏ចំរើន ក៏កុំជា
 ព្រះវិណាស្រិតបានសិក្សាប្រយោជន៍ចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ
 មិនបានពិចារណា នូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើឬមិនបានពិចារណា នូវសេច-
 ក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលខ្លួនធ្វើហើយ ឈ្មោះថាមានអព្យស្រ័យបង្កើនទៅកាន់
 សេចក្តីមិនព្យបាទ ព្រោះអស់ភក្តៈ ព្រោះប្រាសចាកភក្តៈហើយ ឈ្មោះ
 ថាមានអព្យស្រ័យបង្កើនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យបាទ ព្រោះអស់ទោសៈ
 ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអព្យស្រ័យបង្កើនទៅ

ទយា មោហស្ស វិគមោហត្តា អន្សាបដ្ឋានិមុត្តោ ហោតិ
 ទយា ភកស្ស វិគភកត្តា ឧបាទានក្កយានិមុត្តោ ហោតិ
 ទយា ទោសស្ស វិគទោសត្តា ឧបាទានក្កយានិ-
 មុត្តោ ហោតិ ទយា មោហស្ស វិគមោហត្តា ឧបាទា-
 នក្កយានិមុត្តោ ហោតិ ទយា ភកស្ស វិគភកត្តា
 ឧបាទានក្កយានិមុត្តោ ហោតិ ទយា ទោសស្ស វិគទោ-
 សត្តា ឧបាទានក្កយានិមុត្តោ ហោតិ ទយា មោហស្ស
 វិគមោហត្តា ឧបាទានក្កយានិមុត្តោ ហោតិ ទយា ភកស្ស
 វិគភកត្តា អសម្មោហានិមុត្តោ ហោតិ ទយា ទោសស្ស
 វិគទោសត្តា អសម្មោហានិមុត្តោ ហោតិ ទយា មោហស្ស
 វិគមោហត្តា អសម្មោហានិមុត្តោ ហោតិ វិសុទ្ធិ-
 វិមុត្តចិត្តស្ស កន្តេ កិក្កុយោ កុសា ចេចំ ចក្កុវិញ្ញាយ្យ

កាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់មោហា ព្រោះប្រាសចាកមោហា
 ហើយ ឈ្មោះថាមានអន្សាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃ
 ទុក្ខទាន ព្រោះអស់ភកៈ ព្រោះប្រាសចាកភកៈហើយ ឈ្មោះថាមាន
 អន្សាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុក្ខទាន ព្រោះអស់
 ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអន្សាស្រ័យ
 បង្កើនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុក្ខទាន ព្រោះអស់មោហា
 ព្រោះប្រាសចាកមោហាហើយ ឈ្មោះថាមានអន្សាស្រ័យបង្កើនទៅ
 កាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃកណ្តា ព្រោះអស់ភកៈ ព្រោះប្រាសចាក
 ភកៈហើយ ឈ្មោះថាមានអន្សាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់
 ទៅនៃកណ្តា ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ
 ឈ្មោះថាមានអន្សាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃកណ្តា
 ព្រោះអស់មោហា ព្រោះប្រាសចាកមោហាហើយ ឈ្មោះថាមាន
 អន្សាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្រឺង ព្រោះអស់ភកៈ ព្រោះ
 ប្រាសចាកភកៈហើយ ឈ្មោះថាមានអន្សាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់សេចក្តី
 មិនព្រឺង ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះ
 ថាមានអន្សាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្រឺង ព្រោះអស់មោហា
 ព្រោះប្រាសចាកមោហាហើយ ចំពោះគ្រឹះកន្តីនីចរិយ កិក្កុយោ
 ម៉េមានចិត្តស្រឡាប្រើប្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

រូបា ទេស្តស្ស អាចាថំ អាតច្ចង្គំ ទេវស្ស ចិត្តំ បរិ-
 យាទិយង្គំ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិតំ
 អាទេញ្ចប្បត្តំ^(១) វយេត្តស្សាទុបស្សតិ កុសា ទេថំ សោ-
 តវិញ្ញេយ្យា សទ្ធា... យាទវិញ្ញេយ្យា កត្តា... ដិវ្ហវិញ្ញេយ្យា
 វសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ដោដ្ឋត្វា . មហោវិញ្ញេយ្យា ទដ្ឋា
 មទស្ស អាចាថំ អាតច្ចង្គំ ទេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយង្គំ
 អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិតំ អាទេញ្ចប្បត្តំ
 វយេត្តស្សាទុបស្សតិ សេយ្យថាថំ កន្តេ សេសោ បព្វ-
 តោ អច្ឆិទ្ធោ អសុសំរោ ឯកយទោ បុត្តិមាយ ទេថំ
 ទិសាយ អាតច្ចេយ្យ កុសា វាតុដ្ឋំ ទេវំ ចំ សុត្តន្តោយ្យ

• ១. អាទេញ្ចប្បត្តំ ។

មានកំច្បាំងគ្នាទើងដឹងច្បាស់ដោយវិភាគ មកកាន់កម្មវិភាគ ក៏មិនបានគ្រប
 សង្កត់ចិត្តរបស់កិត្តនោះបានឡើយ ចិត្តរបស់កិត្តនោះដែលការម្នាក់មិន
 បានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិកាទៅខ្លាចខ្លួន វាមានកម្រិត
 ដោយកណ្តាហើយ ពិចារណាយើងត្រូវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវឱ្យបានល្អ
 ទៅនៃចិត្តនោះ បើសិនជាចិត្តយើងដែលមានកំច្បាំងគ្នាទើងដឹងច្បាស់
 ដោយគ្រឿងនោះ... ក្នុងចំណោមយើងដែលមានកំច្បាំងគ្នាទើងដឹងច្បាស់
 ដោយច្របូបច្រាវ... វាសំខាន់ណាស់ដែលមានកំច្បាំងគ្នាទើងដឹងច្បាស់
 ដោយអណ្តាតនោះ... ដោយដូច្នោះ (គឺការម្នាក់ដែលមកប៉ះពាល់ដោយ) ចំណុច
 ច្បាស់ដែលមានកំច្បាំងគ្នាទើងដឹងច្បាស់ដោយកាយនោះ... ធម្មារម្មណ៍
 (គឺការម្នាក់ដែលកើតនឹងចិត្ត) ចំណុចយើងដែលមានកំច្បាំងគ្នាទើងដឹង
 ច្បាស់ដោយចិត្តនោះ មកកាន់ផ្លូវនៃចិត្ត គឺគ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោក
 នោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលការម្នាក់មិនបានធ្វើឲ្យ
 ច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិកាទៅខ្លាចខ្លួន វាមានកម្រិតដោយ
 កណ្តាហើយ លោកបានពិចារណាយើងត្រូវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវឱ្យបានល្អ
 លេចទៅនៃចិត្តនោះ ចិត្តគ្រឿងអង្គីដ៏ចំរើន ឧបមាដូចជាក្នុង - វា
 ច្របូបច្រាវហោតិ ជាតំកាន់សុខ បើមានសំណុំច្បាស់ដែលមានកំច្បាំង
 គ្នាដ៏បក់បោកមកពីទិសខាងកើតក្តី ក៏ញ៉ាំងក្តីនោះ ឲ្យកម្រិតមិនបាន

ន សម្មកម្មោយ្យ ន សម្មវេទេយ្យ បច្ឆិមាយ ទេមិ
 និសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វត្ថុដ្ឋិ ។ បេ ។ ទត្តកាយ ទេមិ
 និសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វត្ថុដ្ឋិ ។ បេ ។ ទត្ថិណាយ
 ទេមិ និសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វត្ថុដ្ឋិ ទេវ នំ
 សង្កម្មោយ្យ ន សម្មកម្មោយ្យ ន សម្មវេទេយ្យ ឯវេមេវ
 ទោ កន្ថេ ឯវិ សម្មាវុត្តចត្តស្ស កិក្កុយោ កុសា ទេមិ
 ចក្កុវិញ្ញោយ្យា រូតា ចត្តស្ស អាហំមំ អាគច្ឆន្តិ ទេវស្ស
 ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សុកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ មិត្តំ
 អាទេញ្ចប្បន្តំ វយក្សស្សឧបស្សតិ កុសា ទេមិ សោត-
 វិញ្ញោយ្យា សន្តា... យា ទេវិញ្ញោយ្យា កត្វា... ជិញ្ញិញ្ញោយ្យា

ឱវជ្ឈយមិនបាទ ឱវញ្ញាបំញ្ញាមិនបាទ ឡើយ បើមានសំណុំទ្រូលដែល
 មានកំឡុងទ្រូលចំណុះបាតមកពីទិសខាងលិចក្តី ។ បេ ។ បើមាន
 សំណុំទ្រូលដែលមានកំឡុងទ្រូលចំណុះបាតមកពីទិសខាងជើងក្តី ។ បេ ។
 បើមានសំណុំទ្រូលដែលមានកំឡុងទ្រូលចំណុះបាតមកពីទិសខាងត្បូងក្តី
 ក៏ញ្ញាតិក្នុងនាមទ្រូលមិនបាទ ឱវជ្ឈយមិនបាទ ឱវញ្ញាបំញ្ញាមិន
 បាទ ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កិក្ខុកាលមានចិត្តផុតស្រឡះដោយ
 ព្រំពយ៉ាងនេះហើយ បើប្រទាំងឡាយដែលមានកំឡុងក្នុងទិសដ៏ជិតច្បាស់
 ដោយភ្នែក មកកាន់ខ្លួនភ្នែកក្តី ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោកនោះ
 មិនបាទ ឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអាម្មណ៍មិនបាទ ធ្វើឱ្យច្រឡំ
 ដោយកិលេស ជាចិត្តបិទទៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានការមើលដោយអណ្តា
 លោកភិបា រណាឡូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់ទៅនៃចិត្តនោះ
 បើសំឡេងទាំងឡាយ ដែលមានកំឡុងក្នុងទិសដ៏ជិតច្បាស់ដោយគ្រឿង
 ក្តី... ក្នុងទាំងឡាយ ដែលមានកំឡុងក្នុងទិសដ៏ជិតច្បាស់ដោយច្រមុះក្តី...
 សេចក្តីទាំងឡាយ ដែលមានកំឡុងក្នុងទិសដ៏ជិតច្បាស់ដោយអណ្តាភក្តី...

សេ... តាយវិញ្ញយ្យា ដោម្ពត្វា... មហេវិញ្ញយ្យា ធម្មា
 មនស្ស អាចាមំ អាភត្ថន្តិ លោស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ
 អមិស្ស័តតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ មិចំ អាទេញប្បត្តំ
 វយត្ថាស្សាទុបស្សតិ ។

[៥២] ទេត្តម្ហំ អចិមុត្តស្ស
 បរិវេតតេ ចេតសោ
 អត្យបដ្ឋាទិមុត្តស្ស
 ទុចាទាទត្តយស្ស ច
 តណ្ហាត្តយាទិមុត្តស្ស
 អសម្មោមាញ ចេតសោ
 ទិស្វា អាយតទុប្បាទំ
 សម្មា ចិត្តំ វិមុត្តតិ
 តស្ស សម្មាវិមុត្តស្ស
 សន្តចិត្តស្ស កិក្កុដោ
 តតស្ស ចនិចយោ នត្ថិ

ដោយព្រះពុទ្ធជាដ៏ល្អបំផុតដែលបានកំចាត់ចិត្តឱ្យឆ្លាតវៃដ៏ល្អបំផុត...
 ធម្មាម្មណ៍ពុទ្ធជាដ៏ល្អបំផុតដែលបានកំចាត់ចិត្តឱ្យឆ្លាតវៃដ៏ល្អបំផុត...
 ផ្លូវចិត្ត គឺធម្មសន្តិក៍នៃចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់
 លោកនោះដែលបានម្នាក់មិនបានធ្វើឱ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តមិក
 នៅខ្ទប់ខ្ទង់ឥតមានការប្រែប្រួលដោយសណ្ឋា លោកនោះមិនពិបាកណាមួយសេចក្តី
 កើតឡើងនឹងសេចក្តីលេងនៃចិត្តនោះ ក៏មានទុបយេឃ្យដូច្នោះឯង ។

[៥២] ភិក្ខុកាលបើមានអន្យាស្រ័យបង្ហាត់ទៅកាន់ទេត្តម្ហុះ (គឺ
 អរោក្ក) ផងមានអន្យាស្រ័យបង្ហាត់ទៅកាន់សេចក្តីស្អប់ស្អាត
 នៃចិត្តផង មានអន្យាស្រ័យបង្ហាត់ទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យា-
 បាទផង មានអន្យាស្រ័យបង្ហាត់ទៅកាន់ចមិជ្ជាត្រៀងអស់
 ទៅនៃទុបាទផង មានអន្យាស្រ័យបង្ហាត់ទៅកាន់ចមិជ្ជា
 ត្រៀងអស់ទៅនៃកណ្តាផង មានអន្យាស្រ័យបង្ហាត់ទៅកាន់
 សេចក្តីមិនត្រូវនៃចិត្តផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះដោយច្រពៃនៃព្រះ
 បាទយិន្យនូវសេចក្តីកើតនឹងសេចក្តីវិនាសនៃពាយតនៈ កាល
 ភិក្ខុនោះមានចិត្តផុតស្រឡះហើយដោយប្រពៃ មានចិត្តខ្ទប់
 ហើយ សេចក្តីចម្រើននៃចិត្តដែលភិក្ខុនោះបានធ្វើហើយក៏បាន

ធម្មបទ្ការ វិណយសិទ្ធិលកថា

ការណ៍យំ^(១) ន វិជ្ជតំ ។
 សេសោ យថា ឯកយោ
 ភាគន ន សម័តិ
 ឯវំ រូបា រសា សត្ថា
 កត្តា ធម្មា ច កេវលា
 ឥដ្ឋា ច ម្នា អនិដ្ឋា ច
 ធម្មតេ ធម្មំ តាមិ ចោ
 មំតំ ធម្មំ វិច្ឆយុត្តំ
 វយេ ព្យាស្សនុបស្សតិ តំ ។

[៤៣] អថទោ ភគវំ ភិក្ខុ អាមទ្កេសិ ឯវំ ទោ
 ភិក្ខុវេ កុលបុត្តា អញ្ញំ ព្យាករោ អន្តោ ច វុត្តោ
 អត្តា ច អនុបដិសោ អថ ច មនិទេកទេ មោយបុរិ-
 សា ឋានមាណកំ^(២) មញ្ញោ អញ្ញំ ព្យាករោ តេ មញ្ញា
 វិយាតំ អាមទ្កេសិ ។ អថទោ ភគវំ អាយស្មន្តំ សោ-
 ណំ អាមទ្កេសិ ត្ថំ ទោសិ សោណា សុខុមារោ

១ ឧ. ការណ៍យំ ។ ២ ឋានមាណកំ កត្តិ ចោទ្កេ វិស្សតិ ។

កិច្ចដែលគួរនឹងធ្វើគ្នា ។ ថ្មីដែលភាន់សុទ្ធមិនបានវិជ្ជយ
 ដោយឡែក យ៉ាងណាមិញ ម្រេ សំរេង ក្នុង រស ធម្មៈ នឹង
 ធម្មាម្បណំទាំងអស់ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត មិនជាទីគាប់
 ចិត្ត គឺញ៉ាំងចិត្តរបស់ភិក្ខុជាភាពចុះក្នុង^(១)ឱ្យញាប់ញ័រមិន
 បាន យ៉ាងនោះវិញ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ជាចិត្តបំភាន់ខ្លាំង
 ជាចិត្តជុះស្រឡះចាកពីលេសហើយ លោកភិក្ខុណាម្នាក់
 សេចក្តីកើតនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ។

[៤៣] ត្រាវោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
 ឡាយមកថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកុលបុត្ត តែងប្រកាសគុណ
 គុណហេតុផលយ៉ាងនេះឯង ពួកកុលបុត្តទាំងនោះ បានប្រកាសសេចក្តី
 នៃបុគ្គលជាអរោហន្តផង មិនបានបង្ហាញខ្លួនទៅដោយអំនួតថា ខ្លួនជា
 ព្រះអរោហន្តផង ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងលោកនេះ មានពួកមោឃបុរសខ្លះ
 ប្រកាសព្រះអរោហន្តផល ទំនងធ្វើដូចជាសិចារេង មោឃបុរសទាំង
 នោះតែងផល់នូវសេចក្តីចង្អុលស្តីល់ ក្នុងកាលជាពារក្រាយ (មិន
 បានឡើយ) ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ
 ព្រះសាលាៈដ៏មានអាយុថា នៃសាលាៈ អ្នកឯទីលាន់ចំរើនដោយ

១ (ធម្មិកថា) បុគ្គលដែលមិនញាប់ញ័រដោយសេចក្តីព្រួញអន់សេចក្តីអន់ចិត្ត ក្នុង
 អាម្មណំជាទីគាប់ចិត្ត និងអាម្មណំមិនជាទីគាប់ចិត្ត ។

អនុជាតាមី តេ សោណា ឯកបលាសិកំ ទុចាហ-
 ង្គិ ។ អហំ ទោ កន្តេ អសីតិសកដវាយោ ហិរញ្ញំ
 ឱហាយ អការស្នា អនការិយំ បត្យជិតោ សត្តហត្ថិ-
 កញ្ច អធិកំ តស្ស មេ ភវិស្សន្តិ វត្តារោ សោណោ
 កោឡិវិសោ អសីតិសកដវាយោ ហិរញ្ញំ ឱហាយ
 អការស្នា អនការិយំ បត្យជិតោ សត្តហត្ថិកញ្ច អធិកំ
 សោនាតាយំ ឯកបលាសិកាសុ ទុចាហាតាសុ សត្តា-
 ត្ថិ^(១) សចេ ភកវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជាតិស្សតិ អហំបិ
 បរិកុញ្ញិស្សាមិ ធា ចេ ភកវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជា-
 តិស្សតិ អហំបិ ធបរិកុញ្ញិស្សាមិតិ ។ អដោ ភកវា
 ឯកស្សី ធិនាទេ ឯកស្សី បតវណោ ធម្មិ កថំ កត្វា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាតាមី ភិក្ខុវេ ឯកបលាសិកំ
 ទុចាហាធំ ធប ភិក្ខុវេ ធិតុណា ទុចាហាតា ជាវត្តា
 ធប ធិតុណា ទុចាហាតា ជាវត្តា ធប កណ្ត័ណុចាហាតា
 ជាវត្តា យោ ជាវយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សតិ ។

១ សត្តានំ កន្តិ យេន្តោ វិស្សតិ ។

សេចក្តីសុខ ខែសោណា៖ ឥឡូវនេះ គេជាគតអនុញ្ញាតវិស្សតាជើង១ជាតំឡ
 អត្ថ ។ ព្រះសោណា៖ ទោះបីក្របខ្លួនជា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានលេចដ៏ប្រាក់ចំនួន៨០ រយេធំ (ដ៏១ រយេធំកំណត់តំរយេធំ) ដ៏
 បានលេចដ៏ខ្ពស់ក្នុងសេនាប្រកបដោយដី៧ ដ៏ ហើយបានចេញពីផ្ទះមក
 បួសក្នុងភពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ដទៃទាំងឡាយមុនជា
 តំរពាល (តំរឿល) ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា សោណា៖ កោឡិវិសោបានលេចដ៏
 ប្រាក់ចំនួន៨០ រយេយ៉ាងដ៏ដ៏ បានលេចដ៏ខ្ពស់ក្នុងសេនាប្រកបដោយដី៧
 ដ៏ ហើយបានចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងភពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍
 ដោយផ្ទះ ឥឡូវនេះ សោណា៖ កោឡិវិសោនេះនៅជាប់តំរាក់ដ៏វិស្សក
 ជើង១ជាតំ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃ ចើបខ្ញុំ
 ព្រះអង្គហិរិប្រិប្រាសំ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុ-
 សង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនហិរិប្រិប្រាសំទេ ។ ព្រោះទីតានេះ ដ៏ល្អ
 នេះ ចើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើទូរ្យម្នាក់ក្នុងវេលាទោះហើយ ទ្រង់
 ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេជាគតអនុញ្ញាត
 ខ្ញុំវិស្សតាជើង១ជាតំ ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់វិស្សតាជើង២
 ជាតំ មិនត្រូវពាក់វិស្សតាជើង ៣ ជាតំ មិនត្រូវពាក់វិស្សតាជើង ៤ ជាតំឡើង
 ទៅទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវកាបភិក្ខុក្តដ ។

[៥៤] តេជ ទោ មន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ
 សត្វនិលីកា ឧបាហនាយោ នារេន្ទ្រំ ។ មេ ។ សត្វ-
 មីតិកា ឧបាហនាយោ នារេន្ទ្រំ ។ សត្វលោហិតិកា
 ឧបាហនាយោ នារេន្ទ្រំ ។ សត្វមេត្តាដ្ឋិតា ឧបាហនា-
 យោ នារេន្ទ្រំ ។ សត្វកណ្តា ឧបាហនាយោ នារេន្ទ្រំ ។
 សត្វមហារត្ត្រត្តា ឧបាហនាយោ នារេន្ទ្រំ ។ សត្វមហា-
 នាមត្តា ឧបាហនាយោ នារេន្ទ្រំ ។ មនុស្ស ទ-
 ដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ វិហារេន្ទ្រំ សេយ្យនាមិ តិហិ កាម-
 ភោតិយេតិ ។ កតវតោ ឯកមន្តំ អាណេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ សត្វនិលីកា ឧបាហនា នារេតត្តា ន សត្វម-
 ីតិកា ឧបាហនា នារេតត្តា ន សត្វលោហិតិកា ឧបា-
 ហនា នារេតត្តា ន សត្វមេត្តាដ្ឋិតា ឧបាហនា នារេ-
 តត្តា ន សត្វកណ្តា ឧបាហនា នារេតត្តា ន សត្វម-
 ហារត្ត្រត្តា ឧបាហនា នារេតត្តា ន សត្វមហានាមត្តា
 ឧបាហនា នារេតត្តា យោ នារេយ្យ អាមន្តិ ទុក្ខមនុស្ស-
 តិ ។ តេជ ទោ មន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ និល-

[៥៤] សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើរពណ៌ទៀវ
 ស្មុ (ដូចពណ៌ផ្កាត្រឡែក) ។ មេ ។ ពាក់ស្បែកដើរពណ៌លឿងស្មុ
 (ដូចពណ៌ផ្កាកណ្តា) ។ ពាក់ស្បែកដើរពណ៌ក្រហមស្មុ (ដូចពណ៌
 ផ្កាច្បារ) ។ ពាក់ស្បែកដើរពណ៌បន្ទីបុស្មុ (ដូចពណ៌ស្បែង) ។
 ពាក់ស្បែកដើរពណ៌ខ្មៅស្មុ (ដូចពណ៌ផ្លែផ្កា) ។ ពាក់ស្បែកដើរពណ៌
 ក្រហមក្រាមស្មុ (ដូចពណ៌ខ្នងក្រែក) ។ ពាក់ស្បែកដើរពណ៌លឿងទុំ
 ស្មុ (ដូចពណ៌ស្លឹកឈើទុំ ឬដូចពណ៌ឈូក) ។ មនុស្សទាំងឡាយតិរោល
 ទោសគំរេវៀលបន្តិចបន្តួចថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគខ្វះកាម-
 កុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានគ្រាបចូលសេចក្តីទុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ជាខ្ពស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាថា ឆ្ងល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់
 ស្បែកដើរពណ៌ទៀវស្មុ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើរពណ៌លឿងស្មុ មិន
 ត្រូវពាក់ស្បែកដើរពណ៌ក្រហមស្មុ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើរពណ៌បន្ទី-
 បុស្មុ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើរពណ៌ខ្មៅស្មុ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើរ
 ពណ៌ក្រហមក្រាមស្មុ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើរពណ៌លឿងទុំស្មុឡើយ
 ភិក្ខុណាពាក់ គ្រាបក្តីទុក្ខ ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិយភិក្ខុពាក់

ក្រដាស ឧទាហរណ៍យោ ជាវង្ស ។ ប័ត្រក្រដាស
 ឧទាហរណ៍យោ ជាវង្ស ។ លោហិតក្រដាស ឧទាហរណ៍
 យោ ជាវង្ស ។ មេញដូក្រដាស ឧទាហរណ៍យោ ជាវង្ស ។
 កណ្តាវង្ស ឧទាហរណ៍យោ ជាវង្ស ។ មហាវង្សក្រដាស
 ឧទាហរណ៍យោ ជាវង្ស ។ មហាវង្សក្រដាស ឧទាហរណ៍
 យោ ជាវង្ស ។ មនុស្ស ឧស្សាយង្ស ទ័យង្ស វិទាវង្ស
 សេយ្យវង្ស ភីហ៍ កាមរោគិណេតិ ។ ភក្រវង្ស ឯកមង្ស
 អាណេចស្ស ។ ឧ ភិក្ខុវង្ស ធីនក្រដាស ឧទាហរណ៍
 ជាវង្ស ឧ ប័ត្រក្រដាស ឧទាហរណ៍ ជាវង្ស ឧ លោ-
 ហិតក្រដាស ឧទាហរណ៍ ជាវង្ស ឧ មេញដូក្រដាស
 ឧទាហរណ៍ ជាវង្ស ឧ កណ្តាវង្ស ឧទាហរណ៍ ជាវង្ស
 ឧ មហាវង្សក្រដាស ឧទាហរណ៍ ជាវង្ស ឧ មហា-
 វង្សក្រដាស ឧទាហរណ៍ ជាវង្ស យោ ជាវង្ស អាមង្ស
 ទុក្ខស្ស ។ គេន ចោ ចន សមយេន ចន្ទស្ស
 ភិក្ខុ ទុក្ខស្ស ឧទាហរណ៍យោ ជាវង្ស ។ បុរស្ស ឧទា-
 ហរណ៍យោ ជាវង្ស ។ ចាលិកុស្សិមា^(១) ឧទាហរណ៍យោ

១ ពាលិកុស្សិមា ក្នុង យោគ ទិស្សិ ។

ស្សករដើមមានវង្សទៀត ។ ពាក់ស្សករដើមមានវង្សស្សីង ។ ពាក់ស្សក
 រដើមមានវង្សគ្រហម ។ ពាក់ស្សករដើមមានវង្សហង្សបុទ ។ ពាក់
 ស្សករដើមមានវង្សរង្ស ។ ពាក់ស្សករដើមមានវង្សគ្រហមក្រាម ។
 ពាក់ស្សករដើមមានវង្សស្សីងទុំ ។ មនុស្សពាំងឡាយកំពោលទោសតំ-
 រៀលបន្តបង្កាច់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុ
 ពាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុពាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្សករដើម
 មានវង្សទៀតទេ មិនត្រូវពាក់ស្សករដើមមានវង្សស្សីង មិនត្រូវពាក់ស្សក
 រដើមមានវង្សគ្រហម មិនត្រូវពាក់ស្សករដើមមានវង្សហង្សបុទ មិនត្រូវ
 ពាក់ស្សករដើមមានវង្សរង្ស មិនត្រូវពាក់ស្សករដើមមានវង្សគ្រហមក្រាម
 មិនត្រូវពាក់ស្សករដើមមានវង្សស្សីងទុំទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវកាបក្តី
 ទុក្ខ ។ សម័យទោឯង ពួកពួកខ្លះភិក្ខុពាក់ស្សករដើមចំពោះផង ។
 ពាក់ស្សករដើមស្រាបដើមពាំងអស់ពួកស្នងដើម (ដូចជាស្សករដើមអ្នក
 ស្រុកយោគកៈ) ។ ពាក់ស្សករដើមដែលគេត្រង់ជារៀបចំទូទៅដើម ។

ចន្ទវង្ស អារ្យយុគបាណសបញ្ញត្តិ

តាវង្គ័ ។ ភូលបុណ្ណិកា ទុច្ចាហនាយោ តាវង្គ័ ។ តិគ្គិ-
 បត្តិកា ទុច្ចាហនាយោ តាវង្គ័ ។ មេណ្ណវិសាលាវង្គិកា
 ទុច្ចាហនាយោ តាវង្គ័ ។ អជវិសាលាវង្គិកា ទុច្ចាហ-
 នាយោ តាវង្គ័ ។ វិច្ឆិកាឱកា ទុច្ចាហនាយោ តាវង្គ័ ។
 មោវចិញ្ចបរិសិទ្ធិកា^(៤) ទុច្ចាហនាយោ តាវង្គ័ ។ ចិត្រា
 ទុច្ចាហនាយោ តាវង្គ័ ។ មទុស្សា ទុជ្ឈាយង្គិ ទិយង្គិ
 វិចារេង្គិ សេយ្យថាមិ តិហិ កាមរោតិលោតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមង្គ័ អាហេលេសុ ។ ឧ តិគ្គិវេ ទល្យកាវង្គា ទុច្ចាហ-
 នា តាវង្គ័ ។ ឧ បុដវង្គា ទុច្ចាហនា តាវង្គ័ ។ ឧ ចា-
 លិកុណ្ណិមា^(៥) ទុច្ចាហនា តាវង្គ័ ។ ឧ ភូលបុណ្ណិកា
 ទុច្ចាហនា តាវង្គ័ ។ ឧ តិគ្គិវេបត្តិកា ទុច្ចាហនា តាវ-
 ង្គ័ ។ ឧ មេណ្ណវិសាលាវង្គិកា ទុច្ចាហនា តាវង្គ័ ។ ឧ
 អជវិសាលាវង្គិកា ទុច្ចាហនា តាវង្គ័ ។ ឧ វិច្ឆិកាឱកា
 ទុច្ចាហនា តាវង្គ័ ។ ឧ មោវចិញ្ចបរិសិទ្ធិកា ទុច្ចាហនា
 តាវង្គ័ ។ ឧ ចិត្រា ទុច្ចាហនា តាវង្គ័ ។ ឧ យោ តាវង្គ័
 អាមត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ចោ ថេន សមយេន
 ឧត្តតិយា ភិក្ខុ សីហនម្មបរិក្ខុដា ។ ទុច្ចាហនាយោ

ចន្ទវង្សៈ ករណ៍ក្នុងស្បែកដើមនាគក្រៀម

ពាក់ស្បែកដើមដែលធ្លាក់ដោយគេ ។ ពាក់ស្បែកដើមមានខ្សែវិចិត្រដូច
 ស្បែកចា ។ ពាក់ស្បែកដើមមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្បែកកែវ ។ ពាក់
 ស្បែកដើមមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្បែកព័ទ្ធ ។ ពាក់ស្បែកដើមមាន
 ខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសក្កុយ ។ ពាក់ស្បែកដើមដែលពាក់ស្រែ
 ដោយព្រៃយកកន្ទុយក្នុង ។ ពាក់ស្បែកដើមដែលវិចិត្រ (ផ្សេងៗ) ។
 មនុស្សទាំងឡាយកំពោលទោសកិះដៀលចក្កុបដ្ឋាបថា ដូចជាពួកគ្រហ-
 ស្ថដែលចារកាន់ខ្សែកាមណ ។ កំពុងទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្ពះចំពោះ
 ព្រៃដើមមានព្រៃភាគ ។ ព្រៃកង្កែងចក្កុបថា ខ្លាសកំពុងទាំងឡាយ កំពុង
 មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមចំពោះកង មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមដែលស្រាយដើម
 ទាំងស្រុងស្បែកដើម មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមដែលគេត្រង់ជារបៀបចំ
 ខ្លួនដើម មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមដែលធ្លាក់ដោយគេ មិនត្រូវពាក់ស្បែក
 ដើមដែលមានខ្សែវិចិត្រដូចស្បែកចា មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមមានខ្សែមាន
 សណ្ឋានដូចស្បែកកែវ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមមានខ្សែមានសណ្ឋានដូច
 ស្បែកព័ទ្ធមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសក្កុយ
 មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមដែលគេស្រែដោយព្រៃយកកន្ទុយក្នុង មិនត្រូវពាក់
 ស្បែកដើមដែលវិចិត្រ (ផ្សេងៗ) ឡើយ កំពុងពាក់ ត្រូវតាមដ្ឋក្កុដ ។
 សម័យនោះឯង ពួកចក្កុយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើមដែលចំដោយដោយស្បែក

ធារណៈ ។ ព្យាគ្យចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ។
 ធិប័ត្រចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ។ អធិប័ត្រចម្រុះ
 ក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ។ ឧទ្ធចម្រុះក្នុង
 ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ។ មន្តវិចម្រុះក្នុង ឧទាហ-
 រណ៍ ធារណៈ ។ កាណ្យកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍
 ធារណៈ ។ ទុល្លកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ។
 មនុស្ស ឧទ្ធិយន្ត ទិយន្ត វិទ្យាចន្ត ឆេយ្យថាបិ តំហិ
 កាមកោតិលោតិ ។ កតវតោ ឯតមន្ត អាណេស្សំ ។
 ន ភិក្ខុវេ សិហចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ន
 ព្យាគ្យចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ន ធិប័ត្រ-
 ចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ន អធិប័ត្រចម្រុះក្នុង
 ឧទាហរណ៍ ធារណៈ ន ឧទ្ធចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍
 ធារណៈ ន មន្តវិចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារ-
 ណៈ ន កាណ្យកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ
 ន ទុល្លកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ធារណៈ យោ
 ធារណៈ អាចត្តិ ឧត្តរស្ស្សតិ ។

សត្វសីហៈ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាំង ។ ពាក់
 ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាំងបង ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំ
 ងាយដោយស្បែកខ្លាំងខ្លះ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែក
 ក្រ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកឆ្មា ។ ពាក់ស្បែកជើង
 ដែលចំងាយដោយស្បែកសត្វកង្កែប ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយ
 ដោយស្បែកម្រិម ។ មនុស្សទាំងឡាយកំពាលទោសក៏ដើរលបន្តុះ
 ចង្កាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគទ្រុក្រតាមគុណ ។ កិច្ចទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលសេចក្តីខ្ពស់នោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជា
 ម្ចាស់កិច្ចទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយ
 ដោយស្បែកសត្វសីហៈ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែក
 ខ្លាំង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាំងបង មិនត្រូវ
 ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាំងខ្លះ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង
 ដែលចំងាយដោយស្បែកក្រ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយ
 ស្បែកឆ្មា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកសត្វកង្កែប មិន
 ត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកម្រិម កិច្ចណាពាក់ ត្រូវ
 អាចត្តិទុក្ខ ។

(៥៥) អដថោ កគវា បុត្តល្អាសមយំ ធិវាសេត្វា
 បត្តចិវាមាតាយ ភជគយំ បិណ្ណាយ ចាវិសិ អញ្ញាតវេន
 កិក្កុតា បច្ឆាសមណោ ។ អដថោ សោ កិក្កុ ទញ្ញា-
 មាណោ កគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុតត្ថិ ។ អន្តិសា
 ថោ អញ្ញាតវេន ឧបាសកោ កណ្តាល្យាបាណ៍^១ អា-
 រោហិត្វា កគវន្តំ ទ្ធកតា ។ អាគច្ឆន្តំ ធិស្វាន ឧបាហោ
 ឧរោហិត្វា យេន កគវា តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា
 កគវន្តំ អភិវាទេត្វា យេន សោ កិក្កុ តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិត្វា តំ កិក្កុ អភិវាទេត្វា ឯតនរោច តិស្ស
 កន្តេ អយ្យោ ទត្ថាតិ ។ មាណ មេ អាវុសោ ដាលិ-
 កាតិ ។ កណ្តាល្យា កន្តេ ឧបាហោយោតិ ។ អលិ អាវុសោ
 បដិក្កិត្វា កគវតា កណ្តាល្យាបាណ៍ ។ កណ្តាល្យា-
 ហោនា កិក្កុ ឧបាហោយោតិ ។ អដថោ កគវា ឯតស្មិ
 ធិនានេ ឯតស្មិ បតារណោ ធិម្មិ តាថំ កត្វា កិក្កុ

១ ១. កណ្តាល្យាបាណ៍ ។

(៥៦) ព្រះនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្សករណីក្នុងវេលា
 ព្រឹកព្រឹកមា ហើយប្រដាប់បាត្រទឹកដ៏ថ្លៃ យាងចូលទៅកាន់ព្រឹក
 រាជទ្រិះ ដើម្បីបិណ្ណបោក មានភ័ក្ត្រ ទម្រង់ជាបញ្ចសមណៈ (និសមណៈ រាម
 ក្រោយ) ។ ភិក្ខុនោះខ្លួនក៏ដើរតាមក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុង
 វេលានោះ ។ មានទុបាសកម្នាក់នាគំស្សករណី ៤ ជាប់ឡើងទៅ បាន
 ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកដ៏ចម្ងាយ លុះឃើញហើយគំដោះ
 ស្សករណីចេញហើយចូលសំដៅទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅកត់ខ្លួននោះ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា
 បតិគ្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ហេតុអ្វីបានជាខ្ពុត ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 នៃអ្នកដ៏មានអាយុ បាតាចេសំពាត្តាបេក ។ ទុបាសកនោះនិយាយថា
 បតិគ្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទទួលយកស្សករណីចុះ ។ ភិក្ខុ
 នោះកថថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ល្បីយកុំ ព្រះស្សករណី ៤ ជាប់ឡើង
 ទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមប្រដាប់ស្របហើយ ។ ព្រះកន្ត្តិមាន
 បន្ទូលថា នៃភិក្ខុ ចូរអ្នកទទួលយកស្សករណីនេះចុះ ។ ព្រះនិទាននេះ
 ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគបានធ្វើទូរជ្រកក្នុងវេលានោះ លុះ

អាមន្តសិ អនុចាបាមំ ភិក្ខុវេ ឱម្ពុក្កំ កណ្ត័យុចាបាមំ
ន ភិក្ខុវេ នវំ កណ្ត័យុចាបាមា ចាបតត្វា យោ
ចារយ្យ អាបត្តិ ធុក្កុដស្សតិ ។

[៥៦] គេន ទោ បន សមយេន កកវំ អដ្ឋោ-
កាសេ អនុចាបាមោ ចន្តមតិ ។ សត្វា អនុចាបាមោ
ចន្តមតិ យេក ភិក្ខុ អនុចាបាមោ ចន្តមតិ ។ ធាតុ-
យោ ភិក្ខុ សត្វា អនុចាបាមោ ចន្តមមោ នេ វេសុបិ
ភិក្ខុសុ អនុចាបាមេសុ ចន្តមមោ នេសុ សធាបាមា
ចន្តមតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ធុក្កុយន្តិ
ទិយន្តិ វិចារចន្តិ កមំ ហំ ចាម ធាតុយោ ភិក្ខុ សត្វា
អនុចាបាមោ ចន្តមមោ នេ វេសុបិ ភិក្ខុសុ អនុចាបា-
មេសុ ចន្តមមោ នេសុ សធាបាមា ចន្តមិស្សន្តិ ។
អដទោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ វតមត្តំ អាហារេសុ ។

ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភវំភក
អនុញ្ញាតត្រូវស្រុកជើង៤ ដាន់ឡើងទៅ ដែលគេពាក់ហើយដោះមកប្រគេន
(គឺថាស្រុកជើង៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្រុកជើង៤
ដាន់ឡើងទៅដែលថាស្រុកជើង៤ ភិក្ខុណា ពាក់ ត្រូវតាបក្តីទុក្ខជ ។

[៥៦] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានទ្រង់ធ្ងន់ព្រះ
បាទ (ហើយ) ទ្រង់ចង្រ្គិមទៅក្នុងទីវាល ។ ឯពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនហ៊ានពាក់
ស្រុកជើងដើរចង្រ្គិមដោយគិតឃើញថា ព្រះជាត្រូវមិនទ្រង់ធ្ងន់ព្រះបាទ
ហើយទ្រង់ចង្រ្គិម ។ កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនទ្រង់ធ្ងន់ព្រះបាទ ហើយ
ទ្រង់ចង្រ្គិម ពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនពាក់ស្រុកជើងហើយចង្រ្គិម (គឺដើរតាម
ធម្មតា) ឯពួកព្រះភិក្ខុក៏ពាក់ស្រុកជើងហើយចង្រ្គិម ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណាមាសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏រាល់ទោស
ក៏រៀប បន្តបន្តថា កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនបានទ្រង់ធ្ងន់ព្រះបាទ
ក៏ពុំចង្រ្គិមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្រុកជើងក៏ពុំចង្រ្គិមក្តី ពួក
ព្រះភិក្ខុមិនសមរម័យនឹងហ៊ានពាក់ស្រុកជើងដើរចង្រ្គិមសោះ ។ វេលា
នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះត្រាបចូលសេចក្តីនេះពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

សត្វំ កំរ កំត្តុវេ ធាតុនិយា កំត្តុ សត្វំ អនុបាហានេ
 ចន្ទមណានេ ថេរសុបិ កំត្តុសុ អនុបាហានេសុ ចន្ទ-
 មណានេសុ សធាបាហានេ ចន្ទមន្ទិកំ ។ សត្វំ កតវាតិ ។
 វិការហិ តុធា កតវា កតិ ហិ ធាម តេ កំត្តុវេ
 ហោយបុរិសា សត្វំ អនុបាហានេ ចន្ទមណានេ ថេរ-
 សុបិ កំត្តុសុ អនុបាហានេសុ ចន្ទមណានេសុ សធា-
 បាហានេ ចន្ទមន្ទិកំ សមេហិ ធាម កំត្តុវេ តិហិវេ(១)
 ធាតុវេសនា អភិវិវិធិកស្ស វិប្បស្ស កាវណា
 អាចារិយេសុ សការវា សប្បតិស្សា សភាតុវុត្តិកា
 វិហារិស្សន្តិ ឥធិ ទោ តំ កំត្តុវេ សោភេជ យំ តុធម្ម
 វិវិ ស្វាត្តុតេ ធម្មវិទយេ បព្វជិតា សមាធា អាចារិយេសុ
 អាចារិយេមត្តេសុ ធម្មជ្ឈិយេសុ ធម្មជ្ឈិយេមត្តេសុ ស-
 ការវា សប្បតិស្សា សភាតុវុត្តិកា វិហារយ្យនំ ទេតំ
 កំត្តុវេ អប្បសន្ទំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ វិការហិត្វ

១ ១. ធិហិ ។ តិហិវេកេតិវេតិ កត្តិ ហេតុតេ វិស្សតិ ។

ព្រះគង្គិទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា កាលព្រះចោរ-
 សាស្តាមិនបានទ្រង់ធ្ងន់ព្រះបាទកំពុងចង្រ្គមភ្នំ ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់
 ស្បែកដើរកំពុងចង្រ្គមភ្នំ ពួកព្រះគុដ្ឋិយភិក្ខុក៏ពាក់ស្បែកដើរហើយដើរ
 ចង្រ្គម ពិភវមធម្ម ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា ចពិតព្រះដើមមានព្រះភាគ
 ពិភវមធម ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មិនមានជាគ្រូទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ កាលព្រះសាស្តាមិនបានទ្រង់ធ្ងន់ព្រះបាទកំពុងចង្រ្គមភ្នំ ពួកភិក្ខុ
 ចាស់មិនបានពាក់ស្បែកដើរកំពុងចង្រ្គមភ្នំ ហោយបុរសទាំងនោះមិនសម
 បើនឹងហែនពាក់ស្បែកដើរហើយដើរចង្រ្គមទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ត្រេហស្មវិជលស្សៀកស ប្តេជន៍មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងក្រាមភាពាវ
 មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្ម័គ្រា ព្រោះហេតុវិនិច្ឆ័យស្រួលស្រាបចិញ្ចឹម
 ជីវិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏ធម្មវិនិច្ឆ័យនេះ គួរតែប្រើប្រាស់ឱ្យល្អ ព្រោះ
 ថាអ្នកទាំងឡាយបានបួសមកក្នុងធម្មវិនិច្ឆ័យវិជលភវគាត់គ្រាន់សំដែងដោយ
 ល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែគោរពកោតក្រែង មានសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតស្ម័គ្រា
 ក្នុងភាពារក្ខត្តិ ក្នុងភិក្ខុល្មមធ្វើជាភាពារក្ខត្តិ ក្នុងធម្មជ្ឈិយភ្នំ ក្នុងភិក្ខុល្មមធ្វើ
 ជាធម្មជ្ឈិយភ្នំ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កំពើរនេះនឹងបានជិតនាំពួកជនវិជល
 មិនខានបានជ្រះថ្លា ឱ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ មេ ។ លុះទ្រង់បញ្ជូនទ្រង់

វិធម្មបិដក បហវិញ្ញ

ធម្មំ កតំ កត្តា ភិក្ខុ ភាមន្តេសិ ធម្មិក្ខុវ អាចារិយេសុ
 អាចារិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ
 អនុបាហានេសុ ចន្ទ្រមហានេសុ សុខនាហានេន ចន្ទ្រមិត្តំ
 យោ ចន្ទ្រមេឃ្យ អាចត្តិ ទុក្ខាស្ស ធម្មិក្ខុវ ភិក្ខុវ
 អដ្ឋិកមេ ឧបាហានា ធារតត្វា យោ ធារយ្យ អាចត្តិ
 ទុក្ខាស្សាតិ ។

(៥៧) តេន ទោ បទ សមាយេន អញ្ញាតស្ស
 ភិក្ខុនោ ទានទិលាតោ ហោតិ ។ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុ
 បរិក្ខុហេត្វា ឧប្បាវិមិ បស្សវិមិ ធិត្វាមេត្តិ ។ អនុសា
 ទោ កត្តា សេនាសនទាវតំ អាហិណ្ណានោ តេ ភិក្ខុ
 តំ ភិក្ខុ បរិក្ខុហេត្វា ឧប្បាវិមិ បស្សវិមិ ធិត្វាមេត្តិ
 ធិស្វាន យេន តេ ភិក្ខុ នេនុបស្សមិ ឧបស្សមិត្វា
 តេ ភិក្ខុ ឯតនាវេច តិ សមស្ស ភិក្ខុវ ភិក្ខុវោ
 អាតានោតិ ។ សមស្ស អន្តេ កាយស្មនោ ទានទិលា
 តោ តំ មយំ បរិក្ខុហេត្វា ឧប្បាវិមិ បស្សវិមិ
 ធិត្វាមេត្តិ ។

១ ១ ១ សម្រា កត្តិ ធានា អត្ថិ ។

ធ្វើឲ្យផ្អែកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលបើអាចារ្យ (ភ្នំ) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យ (ភ្នំ) ឧបជ្ឈាយ (ភ្នំ)
 ភិក្ខុល្មមធ្វើជា ឧបជ្ឈាយ (ភ្នំ) មិនបានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្រ្កិមទេ ភិក្ខុមិន
 ត្រូវពាក់ស្បែកជើង ហើយដើរចង្រ្កិមទេ ភិក្ខុណាដើរចង្រ្កិមត្រូវតាមតំទុក្ខដ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងទាំងក្នុងវត្តទេ ភិក្ខុណា
 ពាក់ត្រូវតាមតំទុក្ខដ ។

[៥៧] សម័យខ្មែរដ៏ មានភិក្ខុ ១ រូបកើតពេកដ៏ បុរេលេច
 នៅបុរាណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានគ្រាហើយកក្កុតនោះទៅឲ្យបន្ទា
 បង់ទ្រព្យផង បស្សវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភោគទ្រង់យោងទៅ
 កាន់សេនាសនទាវត ក៏បានទុកទៅឃើញភិក្ខុទាំងនោះក៏ត្រូវគ្រាហើយ
 ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាបង់ទ្រព្យផង បស្សវៈផង លុះឃើញហើយ
 ក៏ទ្រង់យោងចូលទៅកក្កុតនោះ លុះយោងចូលទៅដល់ហើយ ទើប
 ទ្រង់បានបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ
 កើតពេកអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះគ្រាបន្ទាថា បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វិលាត
 ដ៏មានតម្កល់នេះកើតពេកដ៏បុរេលេចនៅបុរាណ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏គ្រាហើ
 យកលោកដ៏មានតម្កល់នេះទុកឲ្យបន្ទាបង់ទ្រព្យផង បស្សវៈផង ។

បញ្ញត្តិ ៣១៧ ពាក្យកំណត់

(២៨) អដទោ កកវា ឯតស្មី ឯនាទេ ឯតស្មី
 បកវណោ ធម្មំ កថំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តសិ អនុជា-
 តាមិ ភិក្ខុវេ យស្ស ចាណា វា ទុក្ខា ចាណា វា ជាលិកា
 ចាណិយាតាណោ វា ទុច្ចាហនំ ធារត្ថន្តំ ។ តេន ទោ
 បទ សមយេន ភិក្ខុ អាណាតេហិ ចាណេហិ មត្យំបិ
 មីធិបិ អភិវហន្តំ ចិវម្យំ សេដាសនម្យំ ទុស្សតិ ។
 កកវេតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ
 សីតានិ មត្យំ វា មីធិ វា អភិវហស្សាមិតិ ទុច្ចាហនំ
 ធារត្ថន្តំ ។ តេន ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ ក្នុងយា
 ទុច្ចាសមត្តំបិ សន្តិសន្តិបិ តច្ឆត្តា អនុការេ ទាល្យំបិ
 កណ្ណាភិបិ អត្តមន្តំ ចាណា ទុក្ខា ហោន្តំ ។ កកវេតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋិកាមេ
 ទុច្ចាហនំ ធារត្ថំ ទុក្ខំ បទិមំ កត្តនេន្តន្តំ ។ តេន
 ទោ បទ សមយេន ចត្វុន្តយា ភិក្ខុ ក្នុងយា បច្ចុសសម-
 យំ បច្ចុដ្ឋាយ កត្តនេន្តន្តយោ អភិវហិត្តា អដ្ឋិកា-

(២៨) ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ធ្វើឲ្យធម្មិកថាភិក្ខុវេតោនោះ រួចទ្រង់ស្រាវហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មក
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុណាមានជើងឃីក្តី
 មានជើងបែកក្តី មានពេកដំឡៅលេចនៅបាតជើងក្តី គឺជាភកអនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុនោះពាក់ស្បែកជើងបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិន
 បានលាងជើងហើយស្រាប់តែទៀងទៅកាន់វិទ្យុះកាំងខ្លះ មាំឲ្យប្រឡាក់
 ចិវរនិងសេវាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាភក
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងបាន ដោយភិក្ខុភិក្ខុវេតោនោះ តាម
 អញ្ញានិទៀតវិទ្យុះកាំង ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុវេតោ មានភក
 ភិក្ខុដើរទៅកាន់កេនិទេសាសនៈ ច្របំអង្គុយខ្លះ គឺជាទំលើងផ្នែក
 ឈើខ្លះ លើបន្ទាខ្លះ ក្នុងទីជិត ជើងរបស់ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានខ្ពស់
 វេទនា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានគ្រាបទូលសេចក្តីខ្លះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាភក
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង កាន់ប៉ារ៉ាភិក្ខុ ប្រទិប ទំលើច្រក
 ទានីក្នុងភកមបាទ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រះភិក្ខុព្រាតទៀងក្នុង
 បច្ចុសសម័យវេទនា (ជិតភិក្ខុ) ក៏ពាក់ទ្រទាបជើងឈើហើយច្រើមក្នុង

កាលសេ ចង្កៀមង្គំ ទុក្ខសង្ខារ មហាសង្ខារ ១៨១៨សង្ខារ
អនេកវិហិតំ វិញ្ញាណកថំ កថេវិញ្ញា សេយ្យបិណ្ឌំ វាជកថំ
ចោរកថំ មហាមន្តកថំ សេនាកថំ កយកថំ យុទ្ធកថំ
អន្តកថំ ចានកថំ វត្តកថំ សយនកថំ មាលាកថំ
កទ្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ តាមកថំ ជិគមកថំ
នគរកថំ ជនបទកថំ ឥន្ទ្រកថំ បុរិសកថំ សុរ-
កថំ វិសិទ្ធាកថំ កុម្មុដ្ឋានកថំ បុព្វប្បេកកថំ ធា-
នត្តកថំ លោកក្លាយិកំ សមុទ្ធក្លាយិកំ ឥតិកវាគវ-
កថំ ឥតិ វា តិដកំបិ អត្តមិទ្ធា មាវេន្តំ កិក្ខុមិ
សមាជិញ្ញា មាវេន្តំ ។ យេ តេ កិក្ខុ អប្បិញ្ញា ។ បេ ។
តេ ទុដ្ឋាយង្គំ ទិយង្គំ វិចារេន្តំ កថំ មា តាម
ចក្ខុតិយា កិក្ខុ វត្តិយា មទ្ធសសមយំ ចក្ខុដ្ឋាយ

ជំរំល មានសំឡេងហើ មានសំឡេងខ្លាំង មានសំឡេងថាទងទងៈ
ហើយនិយាយគំរូនកថាផ្សេងៗ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចារ និ-
យាយពីមហាវិញ្ញា ទិយាយពីសេនា និយាយពីភិក្ខុ និយាយពី
ចម្បាំង និយាយពីគ្រឿងស៊ី និយាយពីគ្រឿងផឹក និយាយពីសំពត់
និយាយពីការដេក និយាយពីកម្រងផ្កា និយាយពីគ្រឿងក្រអូប និយាយ
ពីញាតិ និយាយពីយាន និយាយពីស្រុក និយាយពីធិតម និយាយពី
នគរ និយាយពីជនបទ និយាយពីស្រែ និយាយពីច្រូស និយាយពីបុគ្គល
ដែលរក្សាវិញ្ញា និយាយពីច្រកផ្លូវ និយាយពីកន្លែងក្នុងទឹក (ឥតិកវិ
ទំក) និយាយពីបុព្វប្បេក (គឺញាតិដែលស្លាប់ទៅហើយ) និយាយពី
ពាក្យឥតប្រយោជន៍មានប្រការផ្សេងៗ និយាយពីភ្លើងកុហកក្នុងលោក
(មានភ្លើងក្នុងសកុក់ក្រហមជាដើម) និយាយពីភ្លើងជីកសមុទ្រ និយាយ
ពីសេចក្តីចំរើន និងសេចក្តីសាបសូន្យ ហើយជាដំរើសត្វល្អិតៗ ឲ្យស្លាប់
ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយយោគចាកសមាជិខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណាមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាដឹង ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះគឺពោលពោសនិងជ្រិលបន្តបន្តបំ
ថា ពួកពួកផ្តុំយកកុម្មុដ្ឋានសមចើននិក្រាមរឿងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃក្រិ

កង្កែបទុក្ខាលោ អភិវឌ្ឍន៍ អន្តរាគមន៍ ចម្លើយស្រដៀង
 ទុក្ខសន្តា មហាសន្តា ទងទងសន្តា អនេកវិហិត
 តិរច្ឆានកថា កថេន្តា សេយ្យដំណំ រាជកថា ចោរកថា
 ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថា ឥតិ វា កថា ឥតិ អន្តរាគមន៍
 មារស្រដៀង កិក្ខុបិ សមាធិម្នា ចាវស្រដៀង ។ អថទោ
 តេ កិក្ខុ កកវាតា ឯតមង្គំ អារាចេសុំ ។ សង្ខំ កិក្ខុ
 កិក្ខុវេ ធម្មតិយា កិក្ខុ វត្តិយា ចតុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ
 កង្កែបទុក្ខាលោ អភិវឌ្ឍន៍ អន្តរាគមន៍ ចម្លើយស្រដៀង
 ទុក្ខសន្តា មហាសន្តា ទងទងសន្តា អនេកវិហិត តិ-
 រច្ឆានកថា កថេន្តា សេយ្យដំណំ រាជកថា ចោរកថា
 ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថា ឥតិ វា កថា ឥតិ អន្តរាគមន៍
 មារស្រដៀង កិក្ខុបិ សមាធិម្នា ចាវស្រដៀង ។ សង្ខំ កកវាតា
 ។ បេ ។ កិក្ខុវេ កង្កែបទុក្ខា ចម្លើយ កថា កិក្ខុ អមន្តសិ
 ធម្មតិ កង្កែបទុក្ខា ចាវស្រដៀង យោ ចាវស្រដៀង
 អាមត្តិ ទុក្ខសន្តា ។

ហើយពាក់ទ្រទាបដើរឈើដើរក្នុងទីវាលមានសំឡេងហោ សំឡេងខ្លាំង
 សំឡេងផ្សេងៗហើយនិយាយពីតំបន់ក្នុងផ្សេងៗ គឺនិយាយពីស្តេច
 និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចម្រើននិងសេចក្តីសាបសូន្យ
 ផ្សេងៗ ហើយដើរដំណើរសត្វល្អិតៗ ឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យក្តីកុំទាំងឡាយឃ្លាត
 ចាកសមាធិចុះសោះ ។ គ្រាពេលនោះ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីចុះ
 ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បានទូលថា ពួកពួកនិយមកិក្ខុ ក្រែកឡើងក្នុងចម្ងូសសម័យខែ
 ព្រឹកហើយ គឺពាក់ទ្រទាបដើរឈើដើរក្នុងទីវាល មានសំឡេងហោ
 សំឡេងខ្លាំង សំឡេងផ្សេងៗ ហើយនិយាយពីតំបន់ក្នុងផ្សេងៗ គឺ
 និយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចម្រើននិង
 សេចក្តីសាបសូន្យផ្សេងៗ ហើយដើរដំណើរសត្វល្អិតៗ ឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យ
 កិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិចុះ ចំពោះចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល
 ថា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ឯតមង្គំ ។ បេ ។ លុះព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់បញ្ជាសូត្រទ្រង់ធ្វើដូចម្តង ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំង
 ឡាយមកទ្រង់ចម្លាក់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រទាប
 ដើរឈើឡើយ កិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាចក្តីចុះ ។

វិធីបិណ្ឌ បហារីក្ខ

វិធីបិណ្ឌ បហារីក្ខ

[៥៧] អដិទោ ពតវា រាជករោ យថា កិរុត្តំ វិហារីក្ខ
 យេន ពារណសី ភេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុប្បត្តេន ចារិ-
 កំ ចរណោ យេន ពារណសី តតវសិ ។ តត្រិ សុទ្ធំ
 កតវា ពារណសីយំ វិហារតំ ឥសិបតេន មិត្តនាយេ ។
 ភេន ទោ បន សមយេន ធន្ធានិយោ កិក្ខុ កតវតា កដ្ឋ-
 ចានុកា បដិក្ខុត្តាតិ កាលតុណោ ធនាយេត្វា កាលបត្ត-
 ចានុកាយោ ជាវន្តំ ភាជិ កាលតុណោជិ ជិញ្ញាជិ មិលា-
 យន្តិ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ កតំ ហិ
 តាម សមណា សក្យបុត្តិយោ កាលតុណោ ធនាយេត្វា
 កាលបត្តចានុកាយោ ជាវស្សន្តិ ភាជិ កាលតុណោជិ
 ជិញ្ញាជិ មិលាយន្តិ ឯកំត្រិយំ សមណា សក្យបុត្តិយោ
 ជិវិវិហារេន្តិ ។ អស្សេស្សុ ទោ កិក្ខុ ភេសំ មនុស្សាជំ
 ឧដ្ឋាយន្តាជំ ទិយន្តាជំ វិហារេន្តាជំ ។ អដិទោ ភេ កិក្ខុ

[៥៨] ត្រាធានេន ព្រះចានព្រះភោគទ្រង់គង់នៅក្រុងរាជគ្រឹះ
 ដោយសមគួរដល់ពុទ្ធករុស្រ័យ រួចហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅក្រុង
 ពារណសី ទ្រង់យាងទៅកាន់ពារិកៈដោយលំដាប់គំបុនដល់ទៅក្រុង
 ពារណសីនោះ ។ បានពូថា ព្រះដ៏មានព្រះភោគគង់នៅក្នុងវិព្រាសិបត-
 មមិត្តនាយេន ទៀចក្រុងពារណសី ។ វេលានោះឯង ពួកធម្មត្ថិយភិក្ខុ
 គិតថា ទ្រង់ចំរើនឈើព្រះដ៏មានព្រះភោគទ្រង់ហាមហើយ ក៏ប្រើគេឲ្យ
 កាត់ភ្នាត្ថូរំទាំងខ្យល់ (យកមកធ្វើ) ដាំទ្រង់ចំរើនស្លឹកភ្នោតហើយកាត់
 ដាំភ្នាត្ថូរំទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្លឹកស្រពោន ។ មនុស្សទាំងខ្យល់
 ក៏ពាលរោសគិះដៀលចន្តុបេត្តិបំបា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសម
 បើទ្រង់ហិទ្រើគេឲ្យកាត់ភ្នាត្ថូរ (យកមកធ្វើ) ដាំទ្រង់ចំរើនស្លឹកភ្នោត
 ហើយកាត់សោះ ឯដើមភ្នាត្ថូរំទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្លឹកស្រពោន
 ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តហិទ្រើគេឲ្យទ្រង់ដល់មានជីវិត មានផ្លែឆ្ងៃ
 តែ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពិភោគរោសគិះដៀលចន្តុបេត្តិបំ
 ភិក្ខុទាំងខ្យល់ក៏បានព្យាស ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល

កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចសុំ ។ សុត្តំ កិក កំត្រុវេ ធម្មត្តិ-
 យា កិក្ខុ កាលតុណោ ធម្មាបេត្តា កាលបត្តាទុកាយោ
 ធម្មត្តិ កាតិ កាលតុណោ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ។ សុត្តំ
 កតវតិ ។ វិកាហំ តុដ្ឋោ កតវត កតិ ហំ ធម្ម តេ
 កិក្ខុវេ ខោយបុរិសា កាលតុណោ ធម្មាបេត្តា កាល-
 បត្តាទុកាយោ ធម្មត្តិ កាតិ កាលតុណោ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ
 ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ហំ កិក្ខុវេ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ
 កិក្ខុវេ អប្បសន្ធានំ វា បសាទាយ ។ ធម ។ វិកាហំត្រា
 ធម្មត្តិ កតិ កត្តា កិក្ខុ កាមត្តេសិ ធម កិក្ខុវេ កាល-
 បត្តាទុកាយោ ធម្មត្តិ កាតិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ
 តិ ។ តេន ទោ បន សមយេន ធម្មត្តិយា កិក្ខុ កតវតា
 កាលបត្តាទុកាយោ ធម្មត្តិ កាតិ ធម្មត្តិ កាលតុណោ ធម្មត្តិ
 ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ
 ធម្មត្តិ ។ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ ធម្មត្តិ

សេចក្តីនេះពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 កិត្តុចំណិទ្ធកយ ពួកពួកពួកក្តីយកិត្តុប្រិគេទ្យកាតំភ្នាក់ភ្នាក់ (យកមកធ្វើ)
 ជាទ្រង់បំរើស្វីករភ្នាក់ហើយពាក់ ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ (យកមកធ្វើ)
 កិត្តុស្រពោន កិត្តុមេធា ។ កិត្តុភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ បពិត្រព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ កិត្តុមេធា ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់កិត្តុ
 ចំណិទ្ធកយ ហោយបុរសភ្នាក់ភ្នាក់ មិនសមបើនឹងប្រិគេទ្យកាតំភ្នាក់ភ្នាក់
 (យកមកធ្វើ) ជាទ្រង់បំរើស្វីករភ្នាក់ហើយពាក់ទេ ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់
 ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ ម្ចាស់កិត្តុចំណិទ្ធកយ កិត្តុពួកមនុស្ស
 តែងសំគាល់ថា ដើមឈើមានជីវិត ម្ចាស់កិត្តុចំណិទ្ធកយ កំរើនេះមិន
 បានដឹកនាំពួកជនដែលមិនបានជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើយទេ ។ ធម ។ លុះ
 ទ្រង់បញ្ជូនសួរទ្រង់ធ្វើឲ្យធម្មត្តិហើយត្រាស់ហៅកិត្តុចំណិទ្ធកយមកទ្រង់
 បញ្ជូនថា ម្ចាស់កិត្តុចំណិទ្ធកយ កិត្តុមិនត្រូវពាក់ទ្រង់បំរើស្វីករភ្នាក់
 ឡើយ កិត្តុណាពាក់ ត្រូវតាមកិត្តុក្តី ។ សម័យនោះឯង ពួកពួកក្តីយ
 កិត្តុមិនថា ទ្រង់បំរើស្វីករភ្នាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ
 ទើបប្រិគេទ្យកាតំភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រង់
 បំរើស្វីករភ្នាក់ហើយពាក់ ឯបុរសភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ (យកមកធ្វើ)
 ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ភ្នាក់ ។ មនុស្សចំណិទ្ធកយកំរើនេះដ៏ល្អបន្តបង្ហាត់ថា

ក្នុង ឃី ធាន សមណ សក្យបុត្តិយោ វេទ្យតុណ្ណោ
 លោមេត្វា វេទ្យបុត្តិយោ ធានស្សន្តិ កាធិ វេទ្យ-
 តុណ្ណោ ធិ ធាន មិលាយន្តិ វិកិត្រិយំ សមណ ស-
 ក្យបុត្តិយោ ធិវំ វិហោវេទ្តិ ។ អស្សាសុំ ទោ ភិក្ខុ
 តេសំ មនុស្សានំ ទុដ្ឋាយន្តានំ ចិយន្តានំ វិហោវេទ្តា-
 នំ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ កតវតោ វិកមត្តំ អាហោវេសុំ
 ។ មេ ។ ន ភិក្ខុវេ វេទ្យបុត្តិយោ ធានស្សន្តិ យោ
 ធានយ្យ កាបត្តិ ទុក្ខេស្សន្តិ ។

[៦០] អថទោ កតវំ ពាក្យណសិយំ យថា ភិក្ខុំ វិហា-
 វិត្វា យេន ភិក្ខុយំ តេន ចារិកំ បញ្ញាមិ អនុប្បោទ
 ចារិកំ ចរមាថោ យេន ភិក្ខុយំ កតវសវំ ។ តត្រិ សុនំ
 កតវំ ភិក្ខុយេ វិហារតិ ជាតិយារោ ។ តេន ទោ មន
 សមយេន ភិក្ខុយោ ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ចានុត្តមណ្ឌ-
 លានុយោកមនុស្សានា វិហារន្តិ តិណាចានុតំ កាហេន្តិមិ
 កាហេន្តិមិ មុត្តាចានុតំ កាហេន្តិមិ កាហេន្តិមិ

ពួកសមណជាសក្យបុត្រិមនុស្សបិដកបិណ្ឌិត្រៃនេត្យកាតំបុស្សិវិទ្ធិទ្ធិទ្ធិយ
 (យកមកធ្វើ) ជាទ្រព្យបំផើងស្មិតបុស្សិវិទ្ធិយកាតំសាវៈ ធិបុស្សិវិទ្ធិទ្ធិ
 ទោលុះតេកាតំបិយភិស្មិតស្រាទានាវេ ពួកសមណជាសក្យបុត្រិមនុ
 ច្រើនច្រើនចេសំដែលមានជីវិតមានន្ទ្រិយកែទ្វំ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ
 កំពុងតែពោលទោសកិរិយាបន្តបន្តិបំ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។
 វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបខ្មួលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់
 ទ្រព្យបំផើងស្មិតបុស្សិវិទ្ធិយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវតាមត្រូវក្តី ។

[៦០] ត្រាទោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់នឹងទៅក្នុងក្រុងនាគណ-
 សិក្ខុកាមពុទ្ធអច្យាស្រីយរូបទ្រង់យោងទៅកាន់ចារិកទ្រង់កន្លះ កាល
 ទ្រង់យោងទៅកាន់ចារិកដោយសំដៅចំកំបុនដល់ទៅក្រុងកន្លះនោះ ។
 បានឮមកថា ព្រះអង្គនឹងទៅក្នុងព្រះជាតិយារោ ទៀបក្រុងកន្លះ
 នោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកកន្លះភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងកន្លះ)
 មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការប្រដាប់ទ្រព្យបំផើងទានប្រការផ្សេង ។ គឺធ្វើ
 ទ្រព្យបំផើងស្មិតបុស្សិវិទ្ធិយ ច្រើនច្រើនច្រើន ធ្វើទ្រព្យបំផើងស្មិតយាប្បិដ

បទ្បដនាទុក្ខំ ករោធិ្ឋិមំ កាវាមេធិ្ឋិមំ ហិញ្ញាលទាទុក្ខំ
 ករោធិ្ឋិមំ កាវាមេធិ្ឋិមំ កមលទាទុក្ខំ ករោធិ្ឋិមំ កាវា-
 មេធិ្ឋិមំ កម្ពលទាទុក្ខំ ករោធិ្ឋិមំ កាវាមេធិ្ឋិមំ វិញ្ញុធិ្ឋិ
 ទុទ្ទេសំ បរិបុធិ្ឋិ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញា ។ យេ
 តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តេ ធម្មាយុទ្ធិ ទិយុទ្ធិ
 វិហារេធិ្ឋិ កមំ ហិ ធាម ភទ្ធិយោ ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ
 ទាទុក្ខមណ្ឌទាទុយោកមទុយុត្តា វិហារិស្សន្តិ តំណាទាទុ-
 ក្ខំ ករិស្សន្តិមំ កាវាមេស្សន្តិមំ ធុញ្ញទាទុក្ខំ ករិស្ស-
 ន្តិមំ កាវាមេស្សន្តិមំ បទ្បដនាទុក្ខំ ករិស្សន្តិមំ កា-
 វាមេស្សន្តិមំ ហិញ្ញាលទាទុក្ខំ ករិស្សន្តិមំ កាវា-
 មេស្សន្តិមំ កមលទាទុក្ខំ ករិស្សន្តិមំ កាវាមេស្សន្តិមំ
 កម្ពលទាទុក្ខំ ករិស្សន្តិមំ កាវាមេស្សន្តិមំ វិញ្ញុស្សន្តិ
 ទុទ្ទេសំ បរិបុធិ្ឋិ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញា ។ អដទោ
 តេ ភិក្ខុ កតវតោ ឯកមត្តំ កាវាមេសុំ ។ សច្ចំ ករិ

ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រ-
 ទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទាប
 ដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ក៏
 លះបង់ពោលនូវបាណី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត ធីតិអធិប្បញ្ញា (១) ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណា បានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ ចេះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ភាស
 ទោសនិងឱ្យលះបង់បង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុយក៏កុម្មិតសមបើធីតិខ្លួនលំអ្វាយក្នុង
 ការកាត់កងទ្រទាបដើរមានប្រការផ្សេង ។ គឺធ្វើទ្រទាបដើរស្រដៃខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើ
 ទ្រទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទាបដើរ
 ស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយ
 ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
 ធ្វើទ្រទាបដើរស្រដៃណាកទទ្បាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់នូវបាណី អដ្ឋកថា អធិសីល
 អធិចិត្ត ធីតិអធិប្បញ្ញាសោះ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបចូល
 សេចក្តីទុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះគន្លងទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់

១ អដ្ឋកថា តែមហានិទ្ទេសៈ ពន្យល់លេខទី៣ អធិសីល បានទាំងបាណីមេត្តសីល ។ អធិចិត្ត
 បានទាំងសមាធិការវិនិច្ឆ័យ ។ អធិប្បញ្ញា បានទាំងបច្ចុប្បន្នពេលវិញ្ញាណ ។

ឧប្បន្តករ អកថ្ញយោធាវិញ្ញាណ

វិញ្ញាណស្ម័គ្រ ឧប្បន្តករ បរិប្បន្ត អនិសិលំ អនិច្ចតំ អនិច្ចតំ
 យេតំ កិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
 វិកាហិត្ត ធម្មំ កាថំ កត្តា កិក្ខុ អាមាណ្តសិ ធនំ កិក្ខុវេ
 តិណោទានា ទារាតត្តា ធនំ ធម្មតាទានា ទារាតត្តា ធនំ
 បទ្បដទានា ទារាតត្តា ធនំ ហិណ្ឌាលទានា ទារាតត្តា
 ធនំ កមលទានា ទារាតត្តា ធនំ កម្ពុលទានា ទារា-
 តត្តា ធនំ សោវណ្ណមយា ទានា ទារាតត្តា ធនំ រូបិយម-
 យា ទានា ទារាតត្តា ធនំ មណិមយា ទានា ទារា-
 តត្តា ធនំ វេទ្យិយមយា ទានា ទារាតត្តា ធនំ ដលំកុម-
 យា ទានា ទារាតត្តា ធនំ កំសមយា ទានា ទារា-
 តត្តា ធនំ កាចមយា ទានា ទារាតត្តា ធនំ តិប្បមយា
 ទានា ទារាតត្តា ធនំ សីសមយា ទានា ទារា-
 តត្តា ធនំ កម្ពុលាមយា ទានា ទារាតត្តា យោ

ឧប្បន្តករ សេចក្តីច្បាប់ច្បាប់ដើមជាអនុប្បាយ

លរបង្កើតបាលី អដ្ឋកថា អនិសិល អនិច្ចតំ វិនិច្ឆ័យ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើនៃវិនិច្ឆ័យនិងទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លា
 ឲ្យនិរោ ។ បេ ។ សុំច្រើនបន្តិកសុំច្រើនធ្វើឲ្យចម្លែកថាហើយច្រើនត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកច្រើនបញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
 ពាក់ច្រោបដើងស្បៃ មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងស្បៃយ៉ាងម្ល៉ឹង មិនត្រូវពាក់
 ច្រោបដើងស្បៃដំណេកឡើយ មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងស្បៃទាំងឡាយ មិន
 ត្រូវពាក់ច្រោបដើងស្បៃមានពណ៌ដូចផ្កាឈូក មិនត្រូវពាក់ច្រោប
 ដើងស្បៃដែលគេព្យាបាលដោយកេមសក្ខ មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងមាស
 មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងប្រាក់ មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងកែវមណី មិន
 ត្រូវពាក់ច្រោបដើងកែវតិប្ប មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងកែវផ្កា មិន
 ត្រូវពាក់ច្រោបដើងសម្រឹក មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងកែវពន្លក់ មិន
 ត្រូវពាក់ច្រោបដើងសំណាត់បាំង (សំណាស) មិនត្រូវពាក់ច្រោប
 ដើងសំណាត់ (សំណាត្រ) មិនត្រូវពាក់ច្រោបដើងទង្កីដើមទេ ភិក្ខុ

ការយូរ អាចផ្គូ ធុត្តដស្ស ១ ៦ កិច្ចាវ កាច់
 សង្កមនិយា ចាតុកា ចារតត្យា យោ ចារយ្យ អាចផ្គូ
 ធុត្តដស្ស អនុជាបាមិ កិច្ចាវ តិស្សា ចាតុកាយោ
 ធុត្តនិយោ អសង្កមនិយាយោ វត្តចាតុក បស្សាវ-
 ចាតុក អាចមនចាតុកន្តិ ។

(៦០) អថទោ ភគវ កន្តិយេ យថាភិវន្តំ វិហ-
 វិក្ខា យេន សាវត្តិ តេន ចារិកំ បញ្ញាមិ អនុបុរោ
 ចារិកំ ចរណាយោ យេន សាវត្តិ តនាសវិ ។ តត្រិ សុទ្ធំ
 ភគវ សាវត្តិយំ វិហាវតិ ដេតវាន អនាចបិណ្ឌិតស្ស
 អាភាមេ ។ តេន ទោ បន សមយេន ចត្តនិយោ កិច្ច
 អចិវតិយោ ចនិយោ កាវិនំ កាវិនំ វិសាលោស្សមិ
 កណ្ណន្តិ កណ្ណោស្សបិ កណ្ណន្តិ ភិវាយមិ កណ្ណន្តិ ធម្មា-
 យមិ កណ្ណន្តិ បិដ្ឋិមិ អភិវរណន្តិ វត្តចិត្តាមិ អន្តិយាតំ
 ធុត្តនិ វត្តភវិមិ ធុតាមោត្យា មារត្តិ ។ មនុស្សា ធុត្ត-
 យន្តិ ចិយន្តិ វិហាចេន្តិ កតំ ហិ បាម សមណា
 សក្សបុត្តិយោ កាវិនំ កាវិនំ វិសាលោស្សមិ កមោស្សន្តិ

ណាពាក់ ត្រូវលក្ខណ៍ក្នុង ម្ចាស់កិច្ចាវនិច្ឆេយ ប្រវិនិច្ឆេត កិច្ច
 មិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រទាបដើង (គឺជញ្ជូនដើង) ណាមួយដែលគួរនឹងឱ្យ
 កម្រើកទៅបាន កិច្ចណាប្រើប្រាស់ ត្រូវលក្ខណ៍ក្នុង ម្ចាស់កិច្ចាវនិច្ឆេយ
 កថាអនុញ្ញាតទ្រទាបដើង ព្យ យ៉ាងដែលគេដកលំនៅដានិច្ច ដែលគេ
 ឱ្យកម្រើកទៅមិនបាន គឺទ្រទាបដើងសម្រាប់បរទ្វាបនិច្ឆេវច្ឆៈ ១ ទ្រទាប
 ដើងសម្រាប់បរទ្វាបនិច្ឆេវស្សាវៈ ១ ទ្រទាបដើងសម្រាប់លាងដម្រះ
 (លាមក) ១

(៦១) ព្រះនាងនិ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងនគរកន្តិយៈគួរ
 ដល់ពុទ្ធអច្ឆាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្តិ កាលទ្រង់
 យាងទៅកាន់ចារិកដោយដល់ដប់កំប៉ានដល់ទៅក្រុងសាវត្តិនោះ ។ បាន
 ព្រះនាងនិ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងជេតពន បេសំអនាថបិណ្ឌិត-
 សេដ្ឋិ ជិតក្រុងសាវត្តិនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកចត្តនិយកិច្ច កាល
 មេភាវនិច្ឆេយកំពុងតែវេលាធូនទឹកស្ទឹងអចិវតិ កំបាច់ស្ទឹងខ្លះ ចាប់
 ស្ទឹងត្រាចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ទៀងដិរលើខ្លួនខ្លះ ទានបិក្ខ
 កម្រើក ក៏ស្តាប់អង្គជាកខ្លះ ចាប់ដៃមុជក្នុងទឹកទៅក្នុងទឹកស្ទឹងច្រកខ្លះ ។
 មនុស្សវាវនិច្ឆេយកំពាលវេលា ក៏ដើរលើ ចន្ទបង្ហាច់ថា ពួកសមណៈដា
 សក្សបុត្ត កាលមេភាវនិច្ឆេយកំពុងធូនទឹក មិនសមបើនឹងចាប់ស្ទឹងខ្លះ

បទប្បញ្ញត្តិ ៣ ភាវី ណោកញា

កណ្តោសុប្បិ កហោស្សន្តិ ភិវាយបិ កហោស្សន្តិ ធម្ម-
 យបិ កហោស្សន្តិ បិដ្ឋិបិ អភិរូហិស្សន្តិ រត្តចិត្តាបិ អន្តិជាតំ
 ទុប្បិស្សន្តិ វជ្ជតវិបិ ឧកាហោត្វា ហោស្សន្តិ សេយ្យជាបិ
 ភិហំ កាមកោភិចោតិ ។ អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុ ភេសំ
 មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ អម-
 ទោ ភេ ភិក្ខុ ភកាតា ឯកមត្តំ អាហារេសុំ ។ ១ ភិក្ខុវេ
 ភាវីនំ វិសាលោសុ កហោតត្ថំ ១ កណ្តោសុ កហោតត្ថំ ១
 ភិវាយ កហោតត្ថំ ១ ធម្មាយ កហោតត្ថំ បិដ្ឋិ អភិរូហិ-
 តញ្ចា យោ អភិរូហោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខាវស្ស ១ ១ ភិក្ខុវេ
 រត្តចិត្តេ អន្តិជាតំ ទុប្បិកត្ថំ យោ ទុបេយ្យ អាបត្តិ
 ដុល្លត្ថយស្ស ១ វជ្ជតវិ ហោសត្វា យោ ហោស្ស-
 យថាធម្មោ កាវតតញ្ចាតិ ។

បទប្បញ្ញត្តិ ៣ ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់ចោល

ចាប់ស្លឹកត្រាចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្ត
 តម្រេក ហើយស្ថាបនាជានិមន្ត ចាប់ប្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឱ្យស្លាប់ខ្លះ
 ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមគុណសោះ ។ កាលមនុស្សចាំនិរោច
 កំគុណភោជនាស គំរេដៀល បន្តិចបន្តួច ភិក្ខុចាំនិរោចយបានព្វហ្មស់ ។
 វេលានោះនឹង ភិក្ខុចាំនិរោច ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏ចានព្រះ-
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ខ្មាលភិក្ខុចាំនិរោច ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់
 ស្មែងមេរោចាំនិរោច មិនត្រូវចាប់ស្លឹកត្រាចៀក មិនត្រូវចាប់ក មិនត្រូវ
 ចាប់កន្ទុយ មិនត្រូវឡើងជិះលើខ្នង ភិក្ខុណាឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខាវ
 ខ្មាលភិក្ខុចាំនិរោច ឡើងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវមានចិត្តត្រេកអរពាល់អន្តិជាត
 (មេរោច)ឡើយ ភិក្ខុណាពាល់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លថ្នើយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកូនគោឱ្យ
 ស្លាប់ឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើឱ្យស្លាប់ ភិក្ខុនាវិនិយចាត្រូវឱ្យធ្វើតាមបទប្បញ្ញត្តិ ។

• ត្រូវសម្រេចអាចន្តិភាសសត្វចូលពាល់ព្រះ ។ សច្ចាណុវដ្ឋបាចិត្តិយកណ្តា ។ ក្នុងខ្លួន
 គំរេសំអាចចំណងប្រាប់តែអាចន្តិគិល្លមានត្រូវបាតិមោច បើតែឱ្យនិរោចមាននិយាយជាប់
 គំរេនិយាយអាចន្តិក្នុងបាតិមោចនិរោចនោះ គ្រាន់តែមានប្រាប់ជាត្រូវធ្វើតាមបទប្បញ្ញត្តិ ។ យ៉ាងនេះ
 ត្រូវបាននិយាយរួចមកហើយ ។

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

[៦៦] គេន ទោ បទ សមយេន ទត្តិយា កិក្ខុ
 យានេន យាយន្តិ ឥត្តិយុត្តេនមិ បុរិសទ្ធករេន បុរិស-
 យុត្តេនមិ ឥត្តិទ្ធករេន ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចា-
 ទេន្តិ សេយ្យថាមិ កត្តាមហិយាយាតិ ។ កត្តាវា ឯត-
 មត្តំ អាពេចេសុំ ។ ន កំត្តុវ យានេន យាយិតត្តំ យោ
 យាយេយ្យ អាបត្តិ ឧត្តមស្សាតិ ។ គេន ទោ បទ
 សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ
 សាវត្តិ កត្តិកោ ភតវន្តំ ឧស្សនាយ អន្តរាមត្តេ គិលានោ
 ហោតិ ។ អថទោ សោ កិក្ខុ មត្តា ឧត្តម អញ្ញាតវស្សិ
 រុក្ខម្ភលេ ឯសីទិ ។ មនុស្សា ឯ កិក្ខុ បស្សិត្វា^(១)
 ឯតទេវេន្តំ កត្តា កន្តេ អាយ្យា តមិស្សតិ ។ សាវត្តិ
 ទោ អហំ អាវុសោ តមិស្សាមិ ភតវន្តំ ឧស្សនាយាតិ ។
 ឯហិ កន្តេ តមិស្សាមាតិ ។ ឯហិ អាវុសោ សញ្ញាមិ
 គិលានោម្បិ ។ ឯហិ កន្តេ យាធំ អភិរូហាតិ ។ អលំ

[៦៦] សម័យនោះឯង ពួកព្រះភិក្ខុទៅដោយយោងដែលខ្លួន
 ដោយគោត្តិ មានបុរសជាអ្នកបរិក្ខារ ទិដ្ឋដោយគោរពប្រាស មានស្រី
 ជាអ្នកបរិក្ខារ ។ មនុស្សទាំងឡាយកំរោលទោស កំរើប្រិល បន្ត
 បន្តបំបា ដូចជាពួកជនដែលទៅលេងទឹកស្អុយ ក្នុងទឹកស្អុយ ។
 ក៏ទូទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបញ្ញាក្នុង ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវទៅដោយយានទៀត កិក្ខុ
 ណាទៅ ត្រូវកាបក្តីទូក្តដ ។ សម័យនោះឯង មានកិក្ខុ រួចទៅកាន់
 ក្រុងសាវត្តិក្នុងកោសលជនបទដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ពាក់
 កណ្តាលដុំកំរោមដី ។ វេលានោះឯង កិក្ខុនោះកំរើបចុះចេញកំរើ
 ដូរ ទៅអង្គុយនៅក្រោមដីមាលី ។ មនុស្សទាំងឡាយក្រាបទូលយើង
 កិក្ខុនោះហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោក
 ម្ចាស់និមិត្តទៅទ័យណា ។ កិក្ខុនោះប្រាប់ថា ខែអ្នកដ៏មានកាយ ភាគ
 នឹងទៅក្រុងសាវត្តិដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និមិត្តមក យើងនឹងទៅជាមួយ
 គ្នា ។ កិក្ខុនោះគបថា ខែអ្នកដ៏មានកាយ ភាគទៅមិនរួចទេ ព្រោះភាគ
 មានដី ។ មនុស្សទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក
 ម្ចាស់និមិត្តមកទៀតដំរើយានទៅ ។ កិក្ខុនោះគបថា ខែអ្នកដ៏មានកាយ

១. វិ. វិ. ។

ឧបទ្វេស្វកៈ សិវិកាធានា

អាវុសា បដិក្ខុត្តំ ភកវតា យោនិ ។ កក្កុយាយោ
 យោនំ ចារិក្ខុត្តំ ។ អដទោ សោ កិក្ខុ សាវត្តិ កក្កុ
 កិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាភោទេសំ ។ កិក្ខុ ភកវតា ឯតមត្តំ
 អាភោទេសំ ។ អដទោ ភកវ ឯតស្មី ជំនានេ ឯតស្មី
 បកវលោ ធម្មិ កតំ កក្កុ កិក្ខុ អាមន្តសំ អនុជាធាមិ
 កិក្ខុវេ កិលានស្ម យោនិ ។ អដទោ កិក្ខុនំ ឯតទ-
 យោសំ ឥត្តិយុត្តំ ទុ ទោ បុរិសយុត្តំ ទុ ទោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាភោទេសំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ
 បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ឋកន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 អញ្ញាតស្ម កិក្ខុវោ យោនុក្សាដេន វាធម្មតវ អជាសុ
 អយោសំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាភោទេសំ ។ អនុ-
 ជាធាមិ កិក្ខុវេ សិវិកំ ចាជន្តិ ។

មិនគួរទេ ព្រោះយោនព្រះជ័យព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់ច្បាស់ហើយ ។
 កិក្ខុនោះឆ្លៀសខ្លាចក្រែង ក៏មិនឡើងដំរើយោនឡើយ ។ វេលានោះឯង
 កិក្ខុនោះក៏ដំរើទៅដល់ក្រងសាវត្តិ ទានដំណាលរឿងខ្លះដល់កិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះជ័យព្រះភាគ ។
 ព្រោះទិពានោះ ដំណើរនេះ ព្រះជ័យព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ក្នុងវេលា
 នោះ រូបទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាធម៌អនុញ្ញាតយោនដល់កិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ។ វេលានោះ
 កិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា (ព្រះជ័យព្រះភាគទ្រង់
 អនុញ្ញាត) យោនដែលទម្រង់ដោយសត្វញ្ចី ឬទម្រង់ដោយសត្វល្អលញ្ចី ។
 កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះជ័យព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ តថាធម៌អនុញ្ញាតយោនដែលទម្រង់
 ដោយសត្វល្អល ទ្រង់យោនដែលសម្រាប់អូសប្តូរគ្នាដោយដៃ^១ ។
 សម័យនោះឯង មានកិក្ខុ ១ រូបក៏តសេចក្តីមិនសម្បូរខ្លាំង ព្រោះទន្តិច
 ទន្តិកដោយយោន (យោនលោក) ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំ-
 ពោះព្រះជ័យព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាធម៌អនុញ្ញាតខ្លួនត្រៃស្មីនឹងអង្រែនីស្មី ។

១ គឺថា ថា យោនដែលសម្រាប់អូសប្តូរគ្នាដោយដៃ ទុកជាច្រើនក្តី ត្រៃស្មី គូសប្តូរគ្នា
 ទៅក៏បាន ។

[៦៣] ភេទ ទោ បទ សមយេន ចតុត្តិយា

កិក្ខុ ឧត្តសយនមហាសយនានិ តាវត្តិ សេយ្យជីនំ

អាសន្និ បល្ល័ង្កំ តោណាកំ ចិត្តកំ ចដិកំ បដលំកំ

ត្បូលំកំ វិកតិកំ ឧទ្ធុលោមី ឯកទ្ធុលោមី កាដិស្សំ

កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្តំ អស្សត្តំ រដត្តំ

[៦៣] សម័យនោះឯង ពួកព្រះគ្រូយកគ្នាច្រើនប្រាប់ប្រាសយនៈ
 (វិកតត្ថវិហារប្រមាណ) ទ័ន្ធមហាសយនៈ (គ្រឿងកម្រាលមិនគួរ)
 ភាសន្តិ (តាមនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ១ បល្ល័ង្ក (គ្រឿងដែលមាន
 ដើងវិចិត្តដោយរូបសក្ខីសាហាវ) ១ តោណាកៈ (ត្រីដែលមានរោមវែង
 ជាន់ ៤ ប្រាប់) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយ
 រូបសក្ខីសាហាវ) ១ ចដិកៈ (កម្រាលពណ៌សដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វ) ១ បដលំកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កឹម) ១
 ត្បូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគោជាច្រើន) ១ វិកតិកៈ (កម្រាល
 ដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសក្ខីមានសីហៈ ទ័ន្ធភ្នំជាដើម) ១
 ឧទ្ធុលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមប្រាសិទ្ធិវិគ
 តានិ) ១ ឯកទ្ធុលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោម
 ប្រាសិទ្ធិតាំងសង្វាត) ១ កាដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយ
 ឧទ្ធុតាមទ័ន្ធិស្លឹក ហើយចាក់ស្រែដោយរោម) ១ កោសេយ្យៈ
 (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃស្លឹក ហើយចាក់ស្រែដោយរោម) ១
 កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ល្មមចុះក្នុងស្រីរាជ
 ១៦ នាក់យាតិបាទ) ១ ហត្ថត្តៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នង
 ដី) ១ អស្សត្តៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រដត្តៈ

១ រោមៈ សំដៅយកវិសេស ក្រែងរាជ យន្ត ឬ អាស ទំនុកជាដើម ។

អនិទប្បវេណី កន្ទុលំខិតប្បវេយ្យត្តុណាំ សឧត្តរត្ថង្គំ

ឧកាតាលោហិតក្សេបទានំ ។ មនុស្ស វិហារ-

បារិកំ អាហិល្លាត្តា មស្សិត្តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ

វិហានន្តិ សេយ្យថាមិ តំហិ កាមកោតិបោតិ ។

ភកវតោ ឯតមត្តិ អាណេស្សិ ។ ១ កិត្តុវេ

ឧបាសយនមហាសយនាថិ បារតត្តាថិ សេយ្យមិទំ

អាសន្តិ មល្លត្តោ តោណាកោ ចិត្តកោ មដិកា

(កម្រាសសម្រាប់ត្រាយលើដ) ។ គន្ថិទប្បវេណិ (កម្រាសដែល

គេធ្វើដោយស្បែកក្រូច) ។ កម្រាសដ៏ទុក្ខដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វ

ក្នុងស ។ រឿយមានពណ៌ក្រហមព័ន្ធពីភោគិ (រឿយក្បាលនឹងរឿយ

ជើង) ត្រឹមព័ន្ធពីភោគិដែលមានពណ៌ក្រហម ។ មនុស្សទាំងឡាយ

កាលដើរទៅកាន់វិហារទៅវិញទៅយកកំពាលទោស ក៏រៀន

បន្តបន្តិចថា ដូចជាពួកគ្រិស្តដែលបរិភោគតាមគុណ ។ ភិក្ខុ

ទាំងឡាយគ្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ

ទ្រង់បញ្ជាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឧបាសយនៈ

នឹងមហាសយនៈរឿយ គឺ កាសន្តិ (កាសនៈដែលទូល់ហ្មួសប្រមាណ) ។

មល្លត្ត (វត្រដែលមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ។ គោណកៈ

(ត្រីដែលមានរាងវែងជាង ៤ ញប់) ។ ចិត្តកៈ (កម្រាសដែលគេធ្វើ

ដោយរាមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ។ បដិកៈ (កម្រាសដែលមាន

ចផលីកា ត្វលីកា វិគាតិកា ឧទ្ធុលោមី ឯកន្ត្រលោមី

កដិស្សំ កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្តំ អស្សត្តំ រថត្តំ

អដិទ្ធស្វរណំ កុទ្ធុលិមិត្សរាប្បទុក្ខរណំ សឧត្តរច្នងំ

ឧកតោ លោហិតក្សមទានំ យោ ជាបយ្យ អាចត្តំ

ឧត្តដស្សតិ ។

ពណិសេធ្វើដោយរោមសត្វ) ១ ចផលីកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោម
សត្វដាច់ចង្កូម) ១ ត្វលីកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឆ្មារប្រក្រី) ១
វិគតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វដ៏ធំត្រដោយរូបសត្វមានសីហៈ
ខ្ពង់ខ្ពស់ជាដើម) ១ ឧទ្ធុលោមី (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមាន
រោមច្រាំងឡើងវិញ) ១ ឯកន្ត្រលោមី (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោម
សត្វមានរោមច្រាំងឡើងទាំងស្រុង) ១ កដិស្ស (កម្រាលដែលធ្វើ
ដោយទឹកទាសនិងស្រូវត្រច័យពាក់ស្រះដោយរោម) ១ កោសេយ្យ
(កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃស្រូវត្រច័យពាក់ស្រះដោយរោម) ១
កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វល្អមត្តស្រីរាជ ១៦ ភាគយក
បាម) ១ ហត្ថត្តៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) ១ អស្សត្តៈ
(កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រថត្តៈ (កម្រាលសម្រាប់
ក្រាលលើរថ) ១ អដិទ្ធស្វរណំ (កម្រាលដែលធ្វើដោយស្បែកសត្វ) ១
កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលធ្វើដោយស្បែកសត្វល្អ ១ ខ្លើយមានពណ៌
ត្រពាមវ៉ាន់ពីរភាគ (ខ្លើយក្បាលនិងខ្លើយដើម) (ព្រមទាំងគិតតាមដែល
មានពណ៌ត្រពាម ១ ក៏ក្នុងការច្រើនស្រាប់ត្រូវរាប់ក្នុងក្រុង ។

[៦៤] ភេត ទោ បទ សមយេន ចត្តក្កិយា ភិក្ខុ កត.
 វតា ទុក្ខាសយនមហាសយនានិ បដិក្កុត្តានិ មហា-
 ចន្ទានិ ធារត្តិ សីហនម្មំ ឡក្សតម្មំ ធិបិចម្មំ ។ តានិ
 មញ្ញប្បមាណោនមិ ជិន្ទានិ ហោត្តិ បីវប្បមាណោនមិ
 ជិន្ទានិ ហោត្តិ អន្តោមិ មញ្ញេ បញ្ញត្តានិ ហោត្តិ តហិមិ
 មញ្ញេ បញ្ញត្តានិ ហោត្តិ អន្តោមិ មិវេ បញ្ញត្តានិ ហោត្តិ
 តហិមិ មិវេ បញ្ញត្តានិ ហោត្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ
 អាហិណ្ណាត្តា បស្សិត្តា ទុដ្ឋាយន្តំ ជិយន្តំ វិចារចន្តំ សេ-
 យ្យជាមិ តិហិ កាមភោតិទោតិ ។ ភពវតោ ឯតមត្តំ អា-
 រេចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ មហាចន្ទានិ ធារតក្កានិ សីហនម្មំ
 ឡក្សតម្មំ ធិបិចម្មំ យោ ធារយ្យ អាមត្តំ ទុក្ខេស្សតិ ។

[៦៥] ភេត ទោ បទ សមយេន ចត្តក្កិយា ភិក្ខុ
 កតវតា មហាចន្ទានិ បដិក្កុត្តានិ ភេតចន្ទានិ ធារត្តិ ។
 តានិ មញ្ញប្បមាណោនមិ ជិន្ទានិ ហោត្តិ បីវប្បមា-
 ណោនមិ ជិន្ទានិ ហោត្តិ អន្តោមិ មញ្ញេ បញ្ញត្តានិ
 ហោត្តិ តហិមិ មញ្ញេ បញ្ញត្តានិ ហោត្តិ អន្តោមិ មិវេ
 បញ្ញត្តានិ ហោត្តិ តហិមិ មិវេ បញ្ញត្តានិ ហោត្តិ ។

[៦៤] សម័យនោធិនំ ពួកធម្មតិយភិក្ខុ ភិក្ខុភាថា ទុក្ខាសយន.
 ធិនិមហាសយនៈ ព្រមោនព្រះភាគទានទ្រង់ហាមហើយ ក៏តាំងប្រើ-
 ប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ ដ៏ស្បែកសត្វស្រីហៈ ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបង ។
 ស្បែកទាំងនោះពួកធម្មតិយភិក្ខុបានកាន់ទ្រង់មន្តវិគ្រោះ កាន់ទ្រង់ម-
 ន្តវិគ្រោះ ក្រាលលើគ្រែទាន់ក្នុងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែទាន់ក្រៅខ្លះ ក្រាល
 ទាន់លើកាំងទាន់ក្នុងខ្លះ ក្រាលលើកាំងទាន់ក្រៅខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 មើលទៅកាន់ហោរាហោរាយេញហើយពិរោលទោស និរម្យិល បន្ត-
 បន្តិចថា ដូចពួកគ្រិហស្ថអ្នកចារិកាធម្មតាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលសេចក្តីខ្ពង់ខ្ពស់ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ ដ៏ស្បែក
 សត្វស្រីហៈ ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបងឡើយ ភិក្ខុណារប្រើប្រាស់ ត្រូវ
 តាមភិក្ខុក្នុង ។

[៦៥] សម័យនោធិនំ ពួកធម្មតិយភិក្ខុភិក្ខុភាថា ស្បែកសត្វដ៏ធំ
 ទាំងឡាយ ព្រមោនព្រះភាគទានទ្រង់ហាមហើយ ក៏តាំងប្រើប្រាស់ស្បែក
 គោទាំងឡាយវិញ ។ ស្បែកគោទាំងនោះពួកធម្មតិយភិក្ខុបានកាន់ទ្រង់ម-
 ន្តវិគ្រោះ កាន់ទ្រង់មន្តវិគ្រោះ ក្រាលលើគ្រែទាន់ក្នុងខ្លះ ក្រាលលើ
 គ្រែទាន់ក្រៅខ្លះ ក្រាលលើកាំងទាន់ក្នុងខ្លះ ក្រាលលើកាំងទាន់ក្រៅខ្លះ ។

អញ្ញាតរោមិ ចាបភិក្ខុ អញ្ញាតស្ស ចាបុចាសកស្ស
 កុលុបកោ ហោតិ ។ អថទោ សោ ចាបភិក្ខុ បុព្វណ្ណិ-
 សមយំ ធិវាសេត្វា បន្តិចិវាទាយ យេន តស្ស
 ចាបុចាសកស្ស ធិវាសនំ កេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិក្ខា
 បញ្ញាតេ អាសនេ ធិសីទិ ។ អថទោ សោ ចាបុចា-
 សកោ យេន ចាបភិក្ខុ កេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិក្ខា តំ
 ចាបភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។ តេន ទោ
 បន សមយេន តស្ស ចាបុចាសកស្ស វុច្ឆកោ ហោតិ
 តុរុណា អភិវុចា ធស្សនិយោ ចាសានិកោ ចិក្រោ
 សេយ្យដាចិ ធិចិច្ឆាចោ ។ អថទោ សោ ចាបភិក្ខុ
 តំ វុច្ឆកំ សន្តម្ហំ ឧបនិជ្ឈាយតំ ។ អថទោ សោ
 ចាបុចាសកោ តំ ចាបភិក្ខុំ ឯកនវេច កិស្ស
 កន្តេ អយ្យោ ភមំ វុច្ឆកំ សន្តម្ហំ ឧបនិជ្ឈាយតំ ។
 អត្វា មេ អាវុសោ ភមស្ស វុច្ឆកស្ស ចម្មេនាតំ ។
 អថទោ សោ ចាបុចាសកោ តំ វុច្ឆកំ វុចិក្ខា ចម្មំ
 វុច្ឆិក្ខា តស្ស ចាបភិក្ខុនោ អនាសិ ។ អថទោ សោ
 ចាបភិក្ខុ តំ ចម្មំ សន្និដ្ឋនិយោ បដិច្ឆានេត្វា អគមាសិ ។

ចំនៃបុណ្ណោះ មានភិក្ខុបម្រើយូរ ជាដីគុនរបស់ទុរាសកបុប្ផាតំ ។
 វេលានោះ ភិក្ខុបុប្ផានោះ លុះវេលាព្រឹកព្រហមកំស្ស កស្សនិហើយ
 កាន់យកបាត្រនិងចិវីហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះរបស់ទុរាសកបុប្ផានោះ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយនៅលើភាសនៈដែលគេត្រាលទុក ។ លំដាប់
 រោងទុរាសកបុប្ផានោះបានចូលទៅកកភិក្ខុបុប្ផា លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុបុប្ផានោះហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដំសមគួរ ។ គ្រានោះ
 ៦៧ ទុរាសកបុប្ផានោះមានគូនរោង ១ មានបុណ្ណុម្ហិនិមិលមើលដំ
 ឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាអំពីចិត្រច្រវែលនិងកូនព្រាងបង ។ វេលានោះ
 ភិក្ខុបុប្ផានោះក៏សំឡឹងមើលទៅកូនគោនោះមិនដាក់ក្អកសោះ ។ លំដាប់
 រោង ទុរាសកបុប្ផានោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុបុប្ផានោះថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ហេតុអ្វី បានជាលោកម្ចាស់សំឡឹងមើលកូនគោ
 នេះមិនដាក់ក្អកសោះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នៃអ្នកដ៏មានតម្លៃ អ្វីក
 កាត្រូវការស្សកកូនគោនោះ ។ ទលោះនោះទុរាសកបុប្ផានោះក៏
 សម្រាប់កូនគោនោះ ហើយពន្យាយកស្សកប្រធានទៅភិក្ខុបុប្ផានោះ ។
 គ្រានោះ ភិក្ខុបុប្ផានោះក៏លាក់ស្សកនោះក្នុងសិទ្ធិរ៉ាំហើយក៏ដើរទៅ ។

ចម្បង្គត ចាបកិក្ខុ

អដទោ សា ភាវី វច្ឆកិក្ខុដំ តំ ចាបកិក្ខុ បដិដ្ឋិតោ
 បដិដ្ឋិតោ អនុតត្ថំ ។ កិក្ខុ ឃុំមាហំសុ កំស្ស ក្សាយ
 អាវុសោ ភាវី បដិដ្ឋិតោ បដិដ្ឋិតោ អនុតត្ថាតំ ។ អហំបិ
 ទោ អាវុសោ ១ ជាចាបិ កោន ឡាយ ភាវី បដិដ្ឋិតោ
 បដិដ្ឋិតោ អនុតត្ថាតំ ។ ភេន ទោ បន សមយេន
 តស្ស ចាបកិក្ខុចោ សង្ស្រដិ លោហិភេន វត្តុតា
 ហោតិ ។ កិក្ខុ ឃុំមាហំសុ អយំ បន តេ អាវុសោ
 សង្ស្រដិ កំ កតាតំ ។ អដទោ សោ ចាបកិក្ខុ
 កិក្ខុដំ ឯតមត្តំ អាណេសិ ។ កំ បន ភំ អាវុសោ
 ចាណាតិចាតេ សមាណេសិ ។ ឃុំ អាវុសោតិ ។
 យេ តេ កិក្ខុ អប្បំញា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ
 វិចាចេន្តំ កតំ ហំ ចាប កិក្ខុ ចាណាតិចាតេ សមាណេ
 បេស្សតិ ននុ កតវិតា អនេកបរិយាយេន ចាណាតិចា
 តោ ករហិតោ ចាណាតិចាតា វេមណី បសន្តាតំ ។
 អដទោ តេ កិក្ខុ កតវិតោ ឯតមត្តំ អាណេសិ ។

[២៦] អដទោ កតវិតា ឯតមត្តំ អាណេសិ បករ-

ណោ កិក្ខុសង្ស្រដិ សង្ស្រដិចាតាបេត្តា តំ ចាបកិក្ខុ បដិដ្ឋិតោ

ចម្បង្គតៈ ធិតាវតិក្ខុ

វេលាវោ មេតោវោតោស័យកូនកំចៅតាមតិវាវិក្រោយ ។ កិក្ខុបាប
 វោ ។ កិក្ខុតាំងឡាយកំបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ ហេតុអ្វី
 បានជាមេតោវោតោស័យកូនកំចៅតាមតិវាវិក្រោយ ។ លោក ។ កិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 អាវុសោ ខ្ញុំមិនដឹងជាមេតោវោតោស័យកូនកំចៅតាមតិវាវិក្រោយ ។ ដោយហេតុ
 អ្វីទេ ។ វេលាវោនិង សង្ស្រដិរបស់កិក្ខុបាបនោះក៏ប្រឡាក់ចៅដោយ
 ឈាម ។ កិក្ខុតាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ សង្ស្រដិ
 នេះក៏ម្ចាស់ដូចម្តេច (បានជាប្រឡាក់) ។ ខណៈនោះ កិក្ខុបាបនោះ
 បានប្រាប់សេចក្តីខ្លះដល់កិក្ខុតាំងឡាយ ។ កិក្ខុតាំងឡាយកំបានសួរថា
 អាវុសោ លោកបានបបួលគេធ្វើបុណ្យកិច្ចការទេដឹង ។ កិក្ខុនោះឆ្លើយថា
 អើអាវុសោ ។ កិក្ខុតាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ បេ ។ កិក្ខុតាំង
 ឆោតិវោសោ កំរង្សិល បន្តបង្កាប់ថា កិក្ខុមិនសមបើនឹងបបួល
 គេធ្វើបុណ្យកិច្ចការនោះ ក្រែងបុណ្យកិច្ចការព្រះវិហារព្រះភោគទ្រង់
 កំរង្សិលដោយអនេកបរិយាយ ព្រះអង្គទ្រង់សរសើរតែការរៀបចំកំរើ
 បុណ្យកិច្ចការដូច្នោះទេ ។ ព្រោះនោះ កិក្ខុតាំងនោះក្រាបបូលសេចក្តីខ្លះ
 ចំពោះព្រះវិហារព្រះភោគ ។

[២៦] ព្រះវិហារព្រះភោគ បំណើនេះ ព្រះវិហារព្រះភោគទ្រង់
 ឲ្យប្រជុំកិក្ខុសង្ស្រដិវេលាវោស័យ ទ្រង់សួរចំពោះកិក្ខុបាបនោះថា

សត្វ កំរ គ្នា កំភូ ចាណាតិចារេ សមាធមសីតិ ។
 សត្វ ភកវាតិ ។ វិការហិ តុត្តោ ភកវា កដ ហិ ធាម
 គ្នា មោឃបុរិស ចាណាតិចារេ សមាធមស្សសី ធនុ
 មយា មោឃបុរិស អនេកមរិយាយេន ចាណាតិចារេ
 ករហិតោ ចាណាតិចារេ វេមណី មសត្តា នេតំ មោ-
 ឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា មសាធាយ ។ មេ ។ វិការហិ-
 ត្តា ធម្មំ កដ កត្តា កំភូ អាមន្តេសិ ន កំភូវេ ចា-
 ណាតិចារេ សមាធមតត្ថំ យោ សមាធមយ្យ យដ្ឋា-
 ធម្មោ កាវតត្តោ ។ ន ច កំភូវេ កោធម្មំ ធាវតត្ថំ
 យោ ធាវយ្យ អាមត្តិ ធុត្តដស្ស ។ ន កំភូវេ កំភូ
 ធម្មំ ធាវតត្ថំ យោ ធាវយ្យ អាមត្តិ ធុត្តដស្សាតំ ។
 ភេន ខោ មន សមយេន ធនុស្សានំ មត្តំបិ មិវមិ
 ធម្មានន្ទានំ ហោតិ ធម្មវិនន្ទានំ ។ កំភូ កុត្តត្តា-
 យត្តា ចាភិវិសីទត្តំ ។ ភកវតោ វិតមត្តំ អាហេទេសុំ ។
 អនុចាធាមិ កំភូវេ តិហិវតតំ អភិវិសីទត្តំ ន ត្រូវ

ប្បាសកិក្ខុ ព្រះអង្គនឹងបានបច្ចុប្បន្នគ្រូបុណ្យកិច្ចការ ពិភវមន្ត ។ កិ-
 ច្ចុប្បក្រាបទូលថា មតិគ្រូព្រះដ៏មានព្រះភោគ ពិភវមន ។ ព្រះគ្រូ
 ដ៏មានជំនាញច្រើនបុគ្គលថា ខែមោឃបុរិស អ្នកឯងមិនសមនឹងបច្ចុប្ប-
 ន្នគ្រូបុណ្យកិច្ចការទេ ខែមោឃបុរិស គ្រូដ៏អំពើបុណ្យកិច្ចការក្នុង
 បុគ្គលនោះហើយដោយអនេកបរិយាយ កថាគណនាស្រីវិភោគវៀរ
 អំពើបុណ្យកិច្ចការប្រព្រឹត្តទៅ ខែមោឃបុរិស អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួក
 ដែលមិនបានជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើយទេ ។ មេ ។ សុះច្រើនបុគ្គល
 ហើយច្រើនធ្វើធម៌កថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ជូនថា ម្ចា-
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបច្ចុប្បន្នគ្រូបុណ្យកិច្ចការទេ ភិក្ខុណាបច្ចុ-
 ប្បន្នគ្រូឲ្យខែមនោវត្តិកថាមន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុ
 ត្រូវប្រើប្រាស់ស្សករគោទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាមត្តិទុកដ ។ ម្ចា-
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្សករសត្វណាមួយទេ ភិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់ត្រូវអាមត្តិទុកដ ។ សមីយនោះឯង មានគ្រូនឹងនាំនិវេសន៍
 មនុស្សបានជាសង្ខេបស្សក បុគ្គលនោះយស្សក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 រៀនមិនហ៊ានអង្គុយសេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះគ្រាបច្ចុប្បន្នគ្រូបុណ្យ
 មានព្រះភោគ ។ ព្រះគ្រូច្រើនអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គង-
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយសេសេនាសនៈដែលជាភិក្ខុវិភីត (មេស្រី)

ចម្បងៗ ១ សម្រេចបាន គាត់ ចរិសិកញា

អភិជំពង្គិកុដ្ឋិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន វិហារក-
ចម្បតទេហំ ឧត្តម្មយន្តិ ។ កិក្ខុ កុក្ខុបាយន្តា ជាភិ-
ចិសំនន្តិ ។ កកវតា ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាបាមិ
កិក្ខុវេ ពន្ធនមត្តំ អភិជំសិទ្ធិកុដ្ឋិ ។

[២៧] តេន ទោ បទ សមយេន ចត្វត្តិយា កិក្ខុ
សឧបាហាជា កាមំ បរិសុត្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
ទិយន្តិ វិវាចេន្តិ សេយ្យថាមិ តិហិ កាមភោតិទោតិ ។
កកវតា ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ ន កិក្ខុវេ សឧបាហា-
នេន គាតោ ចរិសិកញា យោ បរិសេយ្យ អាមត្តិ ឧត្តម-
ស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ តិលា-
នោ ហោតិ ន សញ្ញាតិ វិវា ឧបាហានេន កាមំ បរិសុត្តិ ។
កកវតា ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ
តិលានេន កិក្ខុវេ សឧបាហានេន កាមំ បរិសុត្តិ ។

ចម្បងៗ កិក្ខុវេចត្តិកាត់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុក

[គហស្ថិរ្យ្យ្យ ១] បាន កុំឲ្យកែវេន ។ វេលានោះឯង មានវិហារ(១)
ដែលពួកជនបាទុបសិដោយខ្សែស្បែកទាំងឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយ
ពន្យៀសមិនហ៊ានអង្គុយសើ ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបចូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
គង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុអង្គុយសើវិហារដែលគេគ្រាន់តែបង់បាន ។

[២៧] សម័យនោះឯង ពួកទេព្វតិយកិក្ខុពាក់ស្បែកជើងហើយ
ចូលទៅកាន់ស្រុក ។ មនុស្សទាំងឡាយកិរោលនោស កិរដ្ឋិល បន្ទុះ
បង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ កិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបចូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជា
ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុកទេ
កិក្ខុណា(នាត់)ចូលទៅ ត្រូវកាបក្តីខ្ពស់ ។ សម័យនោះឯង មានកិក្ខុទម្រុប
មានជម្ងឺ តែវៀរចាកស្បែកជើងក៏មិនអាចនឹងដើរចូលទៅកាន់ស្រុកបាន
ឡើយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ គង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុ
ដែលមានជម្ងឺពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុកបាន ។

។ សំដៅយកទំនេរ ដូចកុដ្ឋិនិទណ្ឌាណាដើម ។

វិធីបដិសេធ មហានិក្ខាន

[២៤] គេឯ ទោ បទ សមយេន អាយស្មា មហាក-
 ត្វានោ អវិជ្ជិសុ វិហារតិ ក្សរយេវ មចានេ^(១) បទ្ធាតេ ។
 គេឯ ទោ បទ សមយេន សោណោ ឧចាសកោ
 កុដិកកណ្តោ អាយស្មតោ មហាកត្វានស្ស ឧបដ្ឋានកោ
 ហោតិ ។ អដិទោ សោណោ ឧចាសកោ កុដិកកណ្តោ
 យេនាយស្មា មហាកត្វានោ គេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិក្ខា
 អាយស្មន្តំ មហាកត្វានំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។
 ឯកមន្តំ ធិសីទេ ទោ សោណោ ឧចាសកោ កុដិ-
 កកណ្តោ អាយស្មន្តំ មហាកត្វានំ ឯកនវេន យថា
 យថាហំ កន្ត អយ្យេន មហាកត្វានេន នម្មំ នេសិទ្ធំ
 អាជាតាមិ នយេនំ សុតារំ អតារំ អជ្ឈារសតា ឯកន្ត-
 បរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធិំ សម្ពុលំទិទំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិកុ
 សីទ្រាមហំ កន្ត តេសមស្សំ ឧបារាត្វា កាសាយាចិ
 វត្តានិ អត្វានេត្វា អតារស្មា អនកាវយំ បទ្ធាតេ បទ្វា-
 ជេតុ មំ កន្ត អយ្យេន មហាកត្វានោតិ ។ ឯវិ វុត្ត

[២៥] សមយេនាឯនី ព្រមហាកត្វានៈ ដំពានអាយុ គង្គនេវ
 លើក្ខន្ធលោះបណ្តា ទៀបក្រុងវិញ្ញាណុរយោ ក្នុងអវិជ្ជិមចទ ។
 សមយេនាឯនី ឧបាសកៈ ឈ្មោះសោណាកុដិកកណ្តា^(១) ជាឧបដ្ឋានរបស់
 ព្រមហាកត្វានៈ ដំពានអាយុ ។ វេលាវេលា ឧបាសកៈ ឈ្មោះសោណា-
 កុដិកកណ្តា បានចូលទៅក្នុងព្រមហាកត្វានៈ ដំពានអាយុ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រមហាកត្វានៈ ដំពានអាយុ ខុសពី ទៅក្នុងទិដ្ឋិសម
 គួរ ។ លុះឧបាសកៈ ឈ្មោះសោណាកុដិកកណ្តា អន្ទុយទៅក្នុងទិដ្ឋិសមគួរ
 ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រមហាកត្វានៈ ដំពានអាយុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលលោកផ្តល់មហាកត្វានៈ បានសំដែងហើយ យ៉ាង
 ណា ។ ខ្ញុំកុណាក៏ដឹងច្បាស់ តែបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះមិនដឹង
 ទំនិច្ច័យ ព្រមហាកត្វានៈ ទ្រព្យចរិយា គេព្រមព្រៀងស្តាប់លើសដូចជា
 សន្តិវេលបុគ្គលផ្សេងទៀត បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវខ្ញុំកុណា
 ចង់ការសក់នឹងពុកមាត់ ហើយស្ងៀមដល់ចំណាត់ការសាម ពំនិ ឡាយ
 ហើយចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងភេទរបស់បុគ្គលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន សូមលោកផ្តល់មហាកត្វានៈ បំបួសខ្ញុំផង ។ ការបើ
 ឧបាសកៈ ទាននិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រមហាកត្វានៈ ដំពានអាយុក៏បាន

១ ឧបាសកៈ ឈ្មោះសោណាកុដិកកណ្តា គឺជាប្រាសាទនៃព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធនៃព្រះពុទ្ធសាសនា ។

អាយស្មា មហាក្សត្រា រោងសាលា ឧបាសក កុដិ-
 កណ្តំ ឯកទេវច ធុញ្ញំ ទោ សោណា យាវធំរំ ឯក-
 សេយ្យំ ឯកកត្តំ ត្រឡប់យំ ចរិត្តំ វស្ស ត្វំ សោណា
 តត្ថោ អនាវតក្ខតោ តុន្ទាធំ សាសធំ អនុយុត្ត
 កាលយុត្តំ ឯកសេយ្យំ ឯកកត្តំ ត្រឡប់យំ ៗ
 អថទោ សោណាស្ស ឧបាសកស្ស កុដិកណ្តាស្ស យោ
 អយោសិ ចត្វាភិសង្ការោ សោ បដិមស្សត្តំ ។ ធុត្ត-
 យឡំ ទោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្តោ ។ យ ។
 តតិយឡំ ទោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្តោ
 យោនាយស្មា មហាក្សត្រា គេតុបស្ត័មិ ឧបស្ត័-
 មិត្តា អាយស្មធំ មហាក្សត្រាធំ អភិវនេត្វា ឯកមធំ
 ធំសំធំ ។ ឯកមធំ ធំសំធំ ទោ សោណោ ឧបាស-
 កោ កុដិកណ្តោ អាយស្មធំ មហាក្សត្រាធំ ឯកទេវច
 យថា យថាហំ គន្ត អយ្យេន មហាក្សត្រាធំ ឯម្ប
 ធំសំធំ អាថាធមិ ធម៌ធំ សុត្តារំ អនាវ អដ្ឋារសតា
 ឯកទ្ធិបរិប្បណ្តំ ឯកទ្ធិបរិសុត្តំ សត្តសំធំ ត្រឡប់យំ

និយាយពាក្យនេះនឹងសោណកុដិកណ្តា ។ បុរសគាថា នៃសោណៈ ការ
 ប្រតិក្កត្តិកម្មកាលកាលកាលកាល ចារិកាកម្មកម្មកម្មកម្មកម្ម ចិន្តិត្ត
 ត្រឡប់យំ ផលអសំមួយដ៏វិក មិនហ៊ាននឹងធ្វើបាទឡើយ នៃ
 សោណៈ ឆ្លើយចុះ អ្នកនឹងឮនៅជាគ្រហស្ថប្រកបតាមពាក្យប្រៀន
 ប្រាថ្នាបស់ព្រះពុទ្ធថាវិកឡើយ គឺការជក្រត្នាភ័យ ការបរិភោគ
 កត្តិកម្មនឹងការប្រតិក្កត្តិកម្មត្រឡប់យំ ឯសម្មតាមកាល ក្នុងភេទជា
 គ្រហស្ថនោះចុះ ។ ការប្រតិប្រៀបនឹងប្រសាសន៍សោណកុដិកណ្តា ។ បុរស
 នោះក៏បាទឲ្យបំប្លែងស្មារតីនៅក្នុងពេលនោះឯង ។ សោណកុដិកណ្តា
 ។ បុរស បាទចូលទៅក្រែមហាក្សត្រ ជាតំរើវង្ស ។ បេ ។
 សោណកុដិកណ្តា ។ បុរស បាទចូលទៅក្រែមហាក្សត្រ ជាតំរើវង្ស
 ជាតំរើវង្ស លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏យំបង្កំក្រែមហាក្សត្រ
 ជាតំរើវង្ស រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមរម្យ ។ លុះសោណកុដិកណ្តា
 ។ បុរស អង្គុយនៅក្នុងទីសមរម្យហើយ ក៏បាទនិយាយពាក្យនេះនឹង
 ក្រែមហាក្សត្រ ជាតំរើវង្ស ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចម្រើន
 សោណសំបកក្សត្រ បាទសំរើវង្សហើយយ៉ាងណា ។ ខ្ញុំតុលាក៏ដឹង
 ច្បាស់ (នៃគា) បុគ្គលវេលានៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនហ៊ាននឹងប្រតិក្ក
 ត្រឡប់យំនេះ ឲ្យបាទពញាអស់ជើង ឲ្យបាទស្តាអស់ជើង

ចំរុំ ឥត្រាមហំ កន្ត កេសមស្សំ ឧបាទេត្តា កាសា-
 យានិ វត្តានិ អត្រាទេត្តា អតារស្នា អនតារិយំ បព្វជិតុ
 បព្វាជេតុ មំ កន្ត អយ្យោ មហាកត្តាបោតិ ។ អថទោ
 អាយស្នា មហាកត្តាបោ សោណំ ឧបសត្តំ កុដ្ចិ-
 កត្តំ បព្វាជេសំ ។ តេន ទោ បទ សមយេន អវត្តិ-
 នក្ខណាបថោ អប្បកិក្កកោ ហោតិ ។ អថទោ អាយស្នា
 មហាកត្តាបោ ភិក្ខុំ វស្សានំ អន្តរយេន កំច្រេន ក-
 សំរេន តតោ តតោ នសវត្តំ កិក្កុសធឿ វស្តិចាតាបេត្តា
 អាយស្សន្តំ សោណំ ឧបសម្មាទេសំ ។ អថទោ អាយ-
 យស្សតោ សោណាស្ស វស្សំ វុត្តស្ស ហោតតស្ស
 បដិសល្លិទស្ស ឃំ ទេតសោ បរិវត្តោ ឧទចាទ្ធិ
 សុតាយេវ ទោ មេ សោ ភកិ ឯទិសោ ច ឯទិសោ
 ចាតំ ន ន មយា សម្មទា និដ្ឋោ តទ្ធយ្យាហំ តំ ក-
 តវត្តំ នស្សបាយ អវហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធិ សាច មំ
 ឧបជ្ឈរយោ អនុចារេយ្យាតិ ។ អថទោ អាយស្នា
 សោណោ សាយន្តាសមយំ បដិសល្លាថា វុត្តិកោ
 យេ ថាយស្នា មហាកត្តាបោ តេនុឧសត្តមំ ឧបសត្តិ-

ដូចជាសត្វដែលគេប្រសព្វគ្នា ហើយទេ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវ
 ខ្ញុំក្រលាចនឹង កាលសព្វនឹង កុកមាត់ហើយស្ងៀមដណ្តប់សំពត់ កាលយ
 ទេញពាក្យៈព័ប្បសក្កន៍កេរទេសប្បស្ថានផ្ទះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
 សូមលោកខ្ចាស់មហាកត្តានៈប័ប្បស្ថានផ្ទះ ។ ព្រះមហាកត្តានៈដ៏មាន
 អាយុក៏បានប័ប្បសាសណាកុដិកណ្ណំ បាសកក្នុងវេលាព្រះនាង ។ សម័យ
 ព្រះនាង អវត្តិកុណាបថដ៏បទមានកិក្ខិចណាសំ ។ វេលាព្រះ
 ព្រះមហាកត្តានៈដ៏មានអាយុឲ្យប្រជុំកុស្សិមានពួក ១០ ដែលមកពីទិស
 នោះៗ ហើយឲ្យមហាមហាសោណៈដ៏មានអាយុ ដោយគ្រប់ប្រា
 ណេណាសំ លុះតែកន្លង ព្រះនាង (ទើបកេសលៈសន្សំប្រាទ្រង់
 ដំ) ។ លំដាប់នោះ កាលសោណៈដ៏មានអាយុនៅចាំវស្សាចារហើយ
 នៅក្នុងទិស្យាតំលាក់ខ្លួនសម្លកិក្ខិកោត្រិះ ក្នុងចិត្តយំនឹងនេះថា ពាក្យ
 អញត្រាន់តែបានពូជា ព្រះមានព្រះភាគនាវែបបយំនេះ ។ តែ
 ពាក្យអញមិនដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគចំពោះមុខនោះ ។ បើ
 មហាមហាសោណៈ ឲ្យពាក្យអញទៅ ពាក្យអញគួរតែទៅឲ្យប្រា
 ឃើញព្រះមានព្រះភាគព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ត្រូវនោះ
 ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះវេលាថ្ងៃស្ងៀម កំចេញកំចិលាក់ខ្លួន
 ពួនសម្លហើយ ចូលទៅក្រែមហាកត្តានៈដ៏មានអាយុ លុះចូល

ចម្បង្គន្ត សោណនិទាន

មិត្ត អាយស្មន្តំ មហាកត្តានំ អភិវឌ្ឍន្ត ឯកមន្តំ
 ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីទិ ចោ អាយស្មិ សោណោ
 អាយស្មន្តំ មហាកត្តានំ ឯតទរោច វេទ មយ្ហិ កន្តេ
 រហោកតស្ស មនិសល្លិទស្ស ឯវំ ខេតសោ ចរិ-
 តក្កោ ឧទហិទិ សុតោយេវ ចោ មេ សោ កតវា
 ឯទិសោ ច ឯទិសោ ចាតិ ច ច មយា សម្ម-
 ទា ធិដ្ឋោ កន្តេយ្យាហំ តំ កតវន្តំ ទស្សនាយ
 អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធិំ សទេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជាធន-
 យ្យាតិ កន្តេយ្យាហំ កន្តេ តំ កតវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិំ សទេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជាធាតិ តំ ។ សាធុ-
 សាធុ សោណោ កត្ត ត្វំ សោណោ តំ កតវន្តំ ទស្សនាយ
 អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធិំ ទត្តិស្សសិ ត្វំ សោណោ តំ កតវន្តំ
 ចាសាធិកំ ចាសាធិយំ សន្តិទ្រិយំ សន្តមាទសំ
 ទត្តមទមថសមថមនុប្បត្តំ ទន្តំ កុត្តំ យតិទ្រិយំ ធាតំ
 កេណិ ត្វំ សោណោ មម វេទទេទ កតវតោ ធានេ

ចម្បង្គន្ត ធិតានិទានសោណនិទាន

ទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកត្តានៈដ៏មានកាយក្នុងក្រុងយេនៃក្នុង
 ទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានកាយក្នុងយេនៃក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយបាននិយាយពាក្យនេះទៀតព្រះមហាកត្តានៈដ៏មានកាយថា ចតិគ្រ
 លោកដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំកុណាទៅក្នុងទីស្ងាត់ លាក់ខ្លួនក្នុងសម្លក្នុងទីនេះ
 ក៏ក្រីក្រទៀត ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា កត្តាកត្តាត្រាស់តែបានពូជា
 ព្រះមានព្រះភាគនោះវេចយ៉ាងនេះ តែកត្តាកត្តា មិនដែលឃើញ
 ព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងចំរើនព្រះមុខបានម្តងសោះ បើបដ្ឋវ័យអនុញ្ញាត
 ឲ្យកត្តាកត្តាទៅ ក្នុងតែកត្តាកត្តាទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ
 ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ចតិគ្រលោកដ៏ចំរើន បើបដ្ឋវ័យ
 អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំកុណាទៅ ខ្ញុំកុណា ក្នុងទីនោះទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមាន
 ព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ព្រះមហាកត្តានៈក៏និយាយតប
 វិញថា វិទេសោណៈ ប្រវែងគេកណាស់ហើយ វិទេសោណៈ លោក
 ចូរទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះចុះ វិទេ
 សោណៈ លោកមុខជា ទ័ងបានឃើញព្រះមានព្រះភាគនោះជាទីគាំ
 ឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លា មានវង្សិយាម្លាប់ហើយ មានព្រះ
 ទ័យរៀបរយហើយ បានដល់នូវបញ្ញាសម្រាប់ទូន្មាន ទ័ងសមាទិសម្រាប់
 ម្លាប់ទីក្រុម បានទូន្មានព្រះអង្គហើយ បានរក្សាព្រះអង្គហើយ បាន
 ឈរវង្សិយាហើយ បានប្រាសចាកកិលេសហើយ វិទេសោណៈ បើ

សិវសាវ័ទ្ធ ឧបជ្ឈាយោ មេ កន្តេ អាយស្មា មហាកត្តាលោ
 កកវតោ ចានេ សិវសាវ័ទ្ធវិគី វរត្តា វនេហិ អវន្តិទត្តិ-
 ណាមថោ កន្តេ អប្បកិក្កកោ ភិណ្ណំ មេ វស្សនំ អន្ទ-
 យេន កំឡេន ភសិវេន ភតោ ភតោ ទសវត្តំ កិក្កសធឿ
 សន្តិចាតាបេត្វា ឧបសម្បនំ អលត្តំ អប្បវឌាម កកវ
 អវន្តិទត្តិណាមថេ អប្បវឌេន ភណេន ឧបសម្បនំ អ-
 នុជាឈេយ្យ អវន្តិទត្តិណាមថេ កន្តេ កត្តាត្តា ភូមិ ទក
 តោកត្តាភយាតា អប្បវឌាម កកវ អវន្តិទត្តិណាម-
 ថេ ភណ្ឌ័ណ្ឌចាហំ អនុជាឈេយ្យ អវន្តិទត្តិណាមថេ
 កន្តេ ឧហានកុកា មនុស្សា ឧនកសុទ្ធិកា អប្បវឌាម
 កកវ អវន្តិទត្តិណាមថេ ចុវឧហានំ អនុជាឈេយ្យ អ-
 វន្តិទត្តិណាមថេ កន្តេ ចន្ទានិ អត្តាណានំ វិទ្យកចម្ពំ
 អនិចម្ពំ មិកចម្ពំ សេយ្យថាថិ កន្តេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ

ដូច្នោះ លោកច្បាប់យុត្តិធម៌ព្រះបាទ ព្រះបាទ ព្រះបាទ ព្រះបាទ ព្រះបាទ
 សិវសាវ័ទ្ធវិគី បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបជ្ឈាយោ មេ កន្តេ អាយស្មា
 មហាកត្តាលោ កកវតោ ចានេ សិវសាវ័ទ្ធវិគី វរត្តា វនេហិ អវន្តិទត្តិ-
 ណាមថោ កន្តេ អប្បកិក្កកោ ភិណ្ណំ មេ វស្សនំ អន្ទ-
 យេន កំឡេន ភសិវេន ភតោ ភតោ ទសវត្តំ កិក្កសធឿ
 សន្តិចាតាបេត្វា ឧបសម្បនំ អលត្តំ អប្បវឌាម កកវ
 អវន្តិទត្តិណាមថេ អប្បវឌេន ភណេន ឧបសម្បនំ អ-
 នុជាឈេយ្យ អវន្តិទត្តិណាមថេ កន្តេ កត្តាត្តា ភូមិ ទក
 តោកត្តាភយាតា អប្បវឌាម កកវ អវន្តិទត្តិណាម-
 ថេ ភណ្ឌ័ណ្ឌចាហំ អនុជាឈេយ្យ អវន្តិទត្តិណាមថេ
 កន្តេ ឧហានកុកា មនុស្សា ឧនកសុទ្ធិកា អប្បវឌាម
 កកវ អវន្តិទត្តិណាមថេ ចុវឧហានំ អនុជាឈេយ្យ អ-
 វន្តិទត្តិណាមថេ កន្តេ ចន្ទានិ អត្តាណានំ វិទ្យកចម្ពំ
 អនិចម្ពំ មិកចម្ពំ សេយ្យថាថិ កន្តេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ

អភិវឌ្ឍន៍ បដិក្ខណ៍ កត្តា សេដ្ឋកិច្ច សំសារមន្ទីរ
 បន្តិច្ចាសនា យេន សាវត្ថុ គេង បណ្ណាមិ អនុប្បវេណី
 យេន សាវត្ថុ ជេតវន្ត អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណាមោ យេន
 កត្តា គេងបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិក្កា កត្តា អភិវឌ្ឍន៍
 ឯកមន្ត ជិសិមិ ។ អថទោ កត្តា អាយស្មន្ត អាណន្ត
 អាណន្តសិ ឥមស្ស អាណន្ត អាណន្តកស្ស កិក្កុយោ សេ-
 ដាសន្ត បញ្ញាមេហិតិ ។ អថទោ អាយស្មា អាណន្ត
 យស្ស ទោ មិ កត្តា អាណាមេតិ ឥមស្ស អាណន្ត
 អាណន្តកស្ស កិក្កុយោ សេដ្ឋកិច្ច បញ្ញាមេហិតិ ឥត្តតិ
 កត្តា គេង កិក្កុយោ សន្តិ ឯកវិហារេ វត្តុ ឥត្តតិ កត្តា
 អាយស្មតា សោណោន សន្តិ ឯកវិហារេ វត្តុន្ត យស្ស
 វិហារេ កត្តា វិហារតិ តស្សិ វិហារេ អាយស្មតោ សោ-
 ណស្ស សេដ្ឋកិច្ច បញ្ញាមេសិ ។

(៦៧) អថទោ កត្តា តហុនេវ វត្តិ អន្តោកាសេ
 វិតិទាមេត្តា វិហារំ ចាវិសិ ។ អាយស្មាមិ ទោ សោណោ
 តហុនេវ វត្តិ អន្តោកាសេ វិតិទាមេត្តា វិហារំ ចាវិសិ ។
 អថទោ កត្តា វត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ

សេដ្ឋកិច្ច កត្តា គេង បណ្ណាមិ អនុប្បវេណី បញ្ញាមេ
 ដាសន្ត យេន សាវត្ថុ គេង បណ្ណាមិ អនុប្បវេណី
 យេន សាវត្ថុ ជេតវន្ត អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណាមោ យេន
 កត្តា គេងបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិក្កា កត្តា អភិវឌ្ឍន៍
 ឯកមន្ត ជិសិមិ ។ អថទោ កត្តា អាយស្មន្ត អាណន្ត
 អាណន្តសិ ឥមស្ស អាណន្ត អាណន្តកស្ស កិក្កុយោ សេ-
 ដាសន្ត បញ្ញាមេហិតិ ។ អថទោ អាយស្មា អាណន្ត
 យស្ស ទោ មិ កត្តា អាណាមេតិ ឥមស្ស អាណន្ត
 អាណន្តកស្ស កិក្កុយោ សេដ្ឋកិច្ច បញ្ញាមេហិតិ ឥត្តតិ
 កត្តា គេង កិក្កុយោ សន្តិ ឯកវិហារេ វត្តុ ឥត្តតិ កត្តា
 អាយស្មតា សោណោន សន្តិ ឯកវិហារេ វត្តុន្ត យស្ស
 វិហារេ កត្តា វិហារតិ តស្សិ វិហារេ អាយស្មតោ សោ-
 ណស្ស សេដ្ឋកិច្ច បញ្ញាមេសិ ។

(៦៨) ត្រាតោ ព្រះមាតា ព្រះភាគ ទ្រង់នឹកនឹកចិត្តកាលពល
 អស្ថានិកាច្រើន ទើបយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ចំណែកពាងព្រះ
 សោណៈដ៏មានកាយុក្កុរ ទៅកាន់ចិត្តកាលពលអស្ថានិកាច្រើន ទើបចូល
 ទៅកាន់វិហារដែរ ។ វេលានោះ ព្រះមាតា ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាតច្រើន

ចម្លើយព្រះសោណាប្បវេណី

អាយស្មន្តំ សោណំ អរិយសិ ចជំភាគុ ភំ ភិក្ខុ ចម្មោ
 ភាសិត្តំ ។ ឃី កន្តេតំ ទោ អាយស្មា សោណោ
 កករោ ចជំស្សណិទ្ធា សទ្ធាទេវ អដ្ឋករត្តិកានិ សារេ
 អកាសិ ។ អថទោ កករា អាយស្មនោ សោណាស្ស
 សារកញ្ញាបរិយោសានេ អញ្ញាទុរោនិ សាទុ សាទុ ភិក្ខុ
 សុត្តហិតានិ ទោ វេ ភិក្ខុ អដ្ឋករត្តិកានិ សុមនសិក-
 តានិ សុបដារិតានិ កល្យាណិយាសិ វាចាយ សមញ្ញា-
 កតោ វិសដ្ឋាយ អទេលតលាយ អន្តស្ស វិញ្ញាបជិយា
 កតិវិស្សាសិ ភ្នំ ភិក្ខុតំ ។ ឯកវិស្សា អហំ កករាតំ ។
 កិស្ស បឯ ភ្នំ ភិក្ខុ ឃីវិវិ អកាសីតំ ។ ចិវិ ធិដ្ឋោ
 វេ កន្តេ កាមេសុ អាទិទរេ អបិច សម្ពាណ យវាសា
 តហុកិទ្ធា តហុករណិយាតំ ។ អថទោ កករា ឯតមភ្នំ
 វិទិន្ធា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ទុណាធំ ទុណាទេសំ

ក្នុងបច្ចុប្បន្នសម័យនៃកម្រិតគ្រាន់តែសម្រាប់ព្រះសាណៈដ៏មានអាយុថា ខែ
 ភិក្ខុ អ្នកគួរនឹងសំដែងនិមិត្តភាព ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបាន
 ទទួលបានព្រះក្រុមដ៏កម្រព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
 ហើយក៏សំដែងទូរស្រ្តីតាំងឡាយ មាននៅក្នុងអង្គក្រុមតាំងអស់ដោយ
 សារកញ្ញា ។ លុះចប់សារកញ្ញាចប់ព្រះសាណៈដ៏មានអាយុហើយ ព្រះ
 មាតាព្រះភាគ ក៏បានអនុមោទនាក្នុងនោះនោះថា ខែភិក្ខុ ពិរោះ
 ហើយ ។ ខែភិក្ខុ ស្រ្តីតាំងឡាយដែលមានក្នុងអង្គក្រុមអ្នកបានរៀនមក
 ត្រឹមត្រូវហើយ អ្នកបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ បានតិបារណាល្អហើយ
 អ្នកច្រកដោយសំដីពិរោះក្បួនក្បាយប្រាសចាកពោល គួរនឹងញ៉ាំង
 ជនឱ្យបានដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី ខែភិក្ខុ អ្នកមានវិស្សាប្បដ្ឋានហើយ ។
 ព្រះសាណៈក្រាបទូលថា បត់ត្រីព្រះមាតាព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើបបាន
 តែ ១ វិស្សាទេ ។ ព្រះមាតាព្រះភាគទ្រង់សួរថា ខែភិក្ខុ ហេតុអ្វី បាន
 ជាអ្នកធ្វើការឱ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ (ក្រមួនម៉្លេះ) ។ ព្រះសាណៈក្រាប
 ទូលថា បត់ត្រីព្រះអង្គដ៏ជំរើន ឯខោសក្តីតាមតាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានឃើញមកដោយរូបហើយ តែជាធម្មតាយកវាស មានសេចក្តីចង្អៀក
 ចង្អុលច្រើន មានកិច្ចច្រើន មានការងារច្រើន ។ វេលានោះ ព្រះ
 មាតាព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាចច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបទ្រង់បន្តិចបន្តួច
 ។ ទាននេះក្នុងវេលានោះថា

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

ជិស្វា អាទិណ្ឌ លោកោ

ញត្វា ធម្មំ ធិរូបធិ

អរិយោ ន រមតី ចារេ

ចារេ ន រមតី សុច្ឆិតិ^(១) ។

[៧០] អដទោ អាយស្មា សោលោ មដិសម្មោនតិ
 ទោ មំ កកវា អយំ ទូស្សុ កាលោ យំ មេ ឧបទ្គ្រាយោ
 មរិទស្សីតិ ឧដ្ឋាយាសថា ឯតំសំ ឧត្តរាសន្តំ ករិទ្ធា
 កកវតោ ចារេសុ សិរសា ធិបតិទ្វា កកវន្តំ ឯតទភោម
 ឧបទ្គ្រាយោ មេ កន្តោ អាយស្មា មហាកត្វាថោ កកវតោ
 ចារេសុ^(២) សិរសា វន្តតិ ឯវត្វា វន្តតិ^(៣) អវន្តិទត្តិណាម
 មថោ កន្តោ អប្បវត្តិកោ តិណ្ឌំ មេ វស្សាធិ អចូរេយ
 ន តិច្ឆេន តសិរេន កតោ កតោ នសុវត្តំ កិក្កុសធិ
 សន្តិទាតាថេត្វា ឧបសម្បនំ អលត្តំ អប្បវតាម កកវា
 អវន្តិទត្តិណាមថេ អប្បករេន កលោន ឧបសម្បនំ

១ ១. សសេ រមតី សុច្ឆិតិ ។ ២ ចារេន កន្តោ ធិស្សនិ ។ ៣ ១. វន្តិ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

បុគ្គលបានឃើញរោសក្នុងលោកោហើយ

ដឹងនូវផ្លូវដែលប្រាសចាកឧបជីក្តិលេស

ជាព្រះគរិយៈ វេសនិមិនាត្រៃកអរក្នុងបាច

ជាបុគ្គលស្អាត វេសនិមិនាត្រៃកអរក្នុងបាច ។

(៧០) ត្រាវា ព្រះសាណៈដ៏មានអាយុតិចជា ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់ស្មោះសរនឹងពាក្យអញ្ចោយតិច ព្រះឧបជ្ឈវ័យរបស់ភាគាអញ
 បានឃើញក្សបណ្តុំណា កាលនេះជាភាសន្ត ទ័ន្តិក្រាចទូលភាមពាក្យ
 បណ្តាំនោះ ទើបព្រាគចាសភាសនៈធ្វើក្នុងសន្តិលើស្មាម្លានិហើយក្រាច
 ទៀបព្រះបាទទាំងគូរបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយសិរសោ ហើយក្រាច
 ទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះ
 ឧបជ្ឈវ័យរបស់ព្រះអង្គ ឈ្មោះមហាកត្វាខៈដ៏មានអាយុ សូមឧបសិរសោ
 ក្រាចថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ម្សិទ្ធិទៀត
 លោកទ្រង់ព្រះអង្គក្រាចទូលយានិទេរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វេស
 អវន្តិទត្តិណាមថាមានកិក្កុស (ចាប់ដើមតាំងពីព្រះអង្គបានបូសជាសាម-
 ណារ) កន្តរិទៅ ៣ គ្នាហើយ ទំរំប្រជុំកិក្កុសឱ្យបាន ១០ ប្រវែងប្រក
 ពីទំសាខា ។ ហើយទើបបានឧបសម្បទាដោយលំបាកតទៅពកណាស
 ធ្វើម្តេចថ្នាំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្សទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យឧបសម្បទាក្នុងវេស

អនុជាឈេយ្យ អវន្តិទត្តិណាមថេ កន្តេ កណ្ឌាត្តក ក្នុង
 ទក គោកណ្ឌាត្តកមាតា អប្បវាម ភគវា អវន្តិទត្តិ-
 ណាមថេ កណ្ឌាត្តណាមាមាមា អនុជាឈេយ្យ អវន្តិទត្តិ-
 ណាមថេ កន្តេ ធម្មាធនុត្តា អនុស្សា ឧទកស្សត្តិកា
 អប្បវាម ភគវា អវន្តិទត្តិណាមថេ ធុរណាមា អនុ-
 ជាឈេយ្យ អវន្តិទត្តិណាមថេ កន្តេ ធម្មាធន អត្តរណាមា
 ឯធុកាធម្មំ អនធម្មំ មិគធម្មំ សេយ្យថាមិ កន្តេ មជ្ឈិមេសុ
 ជនបទេសុ ឯកុ មោកុ មជ្ឈិកុ ជន្ត ឯកមេ ទោ កន្តេ
 អវន្តិទត្តិណាមថេ ធម្មាធន អត្តរណាមា ឯធុកាធម្មំ អ-
 នធម្មំ មិគធម្មំ អប្បវាម ភគវា អវន្តិទត្តិណាមថេ
 ធម្មាធន អត្តរណាមា អនុជាឈេយ្យ ឯធុកាធម្មំ អនធម្មំ
 មិគធម្មំ ឯកមេ កន្តេ មនុស្សា និស្សមកតាមា ភិក្ខុមា
 ចិវំ ទេត្តិ ឥមំ ចិវំ ឥត្តន្តាមស្ស ទេមាតិ តេ អាត្មា

អវន្តិទត្តិណាមថេ ដោយគណៈសន្សំតំបាតិមុន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុង
 វង្សអវន្តិទត្តិណាមថេមានវង្សស្តីព្រះត្រាតត្រាតវង្សដើមរដុបដោយ
 ស្នាមជើងតា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរឲ្យជំនុំអន្តរាគស្សកជើង
 ៤ ជាម្តេចទៀត ក្នុងវង្សអវន្តិទត្តិណាមថេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុង
 វង្សអវន្តិទត្តិណាមថេ ក្នុងមនុស្សរាជានុករាជិកណាម ប្រកបដោយ
 សេចក្តីស្អាតព្រះចំក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរឲ្យជំនុំអន្តរាគ
 ការត្រូវទំកិលបានជាទិច ក្នុងវង្សអវន្តិទត្តិណាមថេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ក្នុងវង្សអវន្តិទត្តិណាមថេ មានកម្រាលស្សកតាំងឡាយ គឺស្សកចៀម
 ស្សកតាតៃ ស្សកម្រឹត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទខានស្ស
 ឈ្មោះឯគេ ស្សឈ្មោះមោកុ ស្សឈ្មោះមជ្ឈិកុ ស្សឈ្មោះជន្តយោនី
 ណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងវង្សអវន្តិទត្តិណាមថេមានកម្រាល
 គេធ្វើដោយស្សកតាំងឡាយ គឺស្សកចៀម ស្សកតាតៃ ស្សកម្រឹត
 ក៏ដូច្នោះដែរ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរឲ្យជំនុំអន្តរាគកម្រាល
 តាំងឡាយដែលគេធ្វើដោយស្សក គឺស្សកចៀម ស្សកតាតៃ ស្សកម្រឹត
 ក្នុងវង្សអវន្តិទត្តិណាមថេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលវង្សវង្ស
 មនុស្សតាំងឡាយគេប្រគេចពីរដើម្បីភូតិកុដល់នៅក្រៅសីមាថា យើង
 នឹងប្រគេចពីរនេះដើម្បីភូតិកុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុតាំងទោមកហើយប្រាប់ថា

អាហារចម្អិន ឥត្យាមេហំ ភេ អាវុសា មនុស្សហំ ចំវ
ធិត្ថង្គំ ភេ កុក្កុបាយន្តា ន សាទិយង្គំ មា ភោ ធិស្ស-
ត្ថិយំ អហោសិភំ អប្បវាយម កករំ ចំវ បវហយំ
អាចិក្ខេយ្យភិ ។

(៧១) អដវា កករំ ឯតស្សិ ធិតាទេ ឯតស្សិ
បករណេ នង្គិ កដំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តសិ អវង្គិ-
នត្តិណាយថោ ភិក្ខុវេ អប្បភិក្ខុកោ អនុជាយមិ ភិក្ខុវេ
សទ្ធិវ្យុទ្ធិមេសុ ជនបទេសុ វិទយនាបញ្ចមេន កលោន
ឧបសម្បទំ ។ តត្រិមេ បច្ចង្គិមា ជនបទា បុត្តិមាយ
ធិសាយ កដង្កលំ ធាម ធិតោ តស្ស បវន មហា-
សាលា តតោ បរា បច្ចង្គិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។
បុត្តិមនត្តិណាយ ធិសាយ សល្យភិ ធាម នធិ
តតោ បរា បច្ចង្គិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។
នត្តិណាយ ធិសាយ សេតកណ្តិកំ ធាម ធិតោ
តតោ បរា បច្ចង្គិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។
បច្ចិមាយ ធិសាយ ធូចំ ធាម ក្រាញណត្តាមោ

វិទ្យាសោ ព្រឹក្សទុស្សុរណ្ណាននេបុនប្រាគនថិវចំពោះរណត ភិក្ខុចំវ
ខោគំរន្ទ្រិសមិទ្រតកអរោយនំកថាភិក្ខុទានមិស្សត្តិយជលាយនិទ្យយ
ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ព្រះដំទានព្រះភាគទ្រង់ត្រូវប្រាប់ប្រើប្រតិបត្តិក្នុងចំវ ។
(៧១) ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដំទានព្រះភាគទ្រង់
ធ្វើទូរដម្តីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ក្រាស់ហៅភិក្ខុចំវឡាយមកទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុចំវឡាយ ដែលនៅក្នុងកិណាបថមានភិក្ខុភិច ម្ចាស់
ភិក្ខុចំវឡាយ ក្នុងបច្ចង្គិមជនបទ^(១) ចំវសំ គឺជាគតអនុញ្ញាតនូវប-
សម្បទាដោយគណៈសន្សំមានវិទយនា^(២) ជាដំបើប្រា បុន ៗ បណ្តាជនបទ
ចំវនោះ ជនបទចំវឡាយនេះដែលជាបច្ចង្គិមជនបទគឺ ក្នុងចំសខាងភិក្ខុ
មាននិគមរណ្ណានេជង្គល ខាងនាយកេជង្គលនិគមនោះ មាននិគមរណ្ណានៈ
មហាសាលា ខាងនាយនិគមរណ្ណានមហាសាលានោះ ហៅថាបច្ចង្គិមជន-
បទ ខាងកាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងចំសខាងស្ត្រីនិគមរណ្ណានៈ
សល្យភិ ខាងនាយស្ត្រីសល្យភិនោះ ហៅថាបច្ចង្គិមជនបទ ខាងកាយចូល
មកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងចំសខាងក្សត្រី មាននិគមរណ្ណានសេតកណ្តិក
ខាងនាយសេតកណ្តិកនិគមនោះ ហៅថាបច្ចង្គិមជនបទ ខាងកាយចូលមក
ជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងចំសខាងលិចមានស្រែកក្រាញណ៍រណ្ណានបួនគ្រាម

• ដំណើរព្រះវេសនាខាងព្រឹក្សទុស្សុរណ្ណានេ ។ ២ ដំណើរព្រះវេសនា ។

កតោ បរា បច្ចុទ្ទិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ ឧត្តរាយ
 ទិសាយ ឧស្ស័រទូដោ ពាម មំត្វតោ កតោ បរា
 បច្ចុទ្ទិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ
 វរុវេសុ បច្ចុទ្ទិមេសុ ជនបទេសុ វិទយនវេសុ មេន
 កណោន ឧបសម្បទំ ។ អវ្ពំនត្តិណាបថេ កិក្ខុវេ
 កណ្តាត្តរា ក្រមំ ទរា តោកណ្តាត្តរា អនុជាបាមិ
 កិក្ខុវេ សទ្ធិប្បច្ចុទ្ទិមេសុ ជនបទេសុ កណ្តាត្តរា បា-
 ហនំ ។ អវ្ពំនត្តិណាបថេ កិក្ខុវេ ឧបាទក្រកា
 មនុស្សា ឧទកសុត្តិកា អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ សទ្ធិប្ប-
 ច្ចុទ្ទិមេសុ ជនបទេសុ ធុវណ្ណនំ អវ្ពំនត្តិណា-
 បថេ កិក្ខុវេ ចម្មានិ អត្តរណានិ វណ្ណកចម្ពំ អជចម្ពំ
 មិកចម្ពំ សេយ្យជាបិ កិក្ខុវេ មជ្ឈិវេសុ ជនបទេសុ វរុវេ
 មោរុ មជ្ឈិវុ ជនុ វរុវេ ទោ កិក្ខុវេ អវ្ពំនត្តិណា-
 បថេ ចម្មានិ អត្តរណានិ វណ្ណកចម្ពំ អជចម្ពំ មិកចម្ពំ

ភាវិតាយ ស្រកដូនត្រាមនោះ ហៅថាបច្ចុទ្ទិមជនបទ ភាវិតាយចូល
 ជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសភាវិតជើង មានក្បែរឈ្មោះឧស្ស័រជេ ទ
 តាយក្បែរនោះ ហៅថាបច្ចុទ្ទិមជនបទ ភាវិតាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុទ្ទិមជនបទទាំងឡាយបែបនេះ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិទយចរជាតំរប់ ៨ បាទ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវ្ពំនត្តិណាបថមានដែនដីខ្មៅស្លុករិទ្ធិត្រាត
 ត្រាតរិទ្ធិបរុដុបដោយស្នាមជើងតោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុទ្ទិមជន-
 បទទាំងអស់ គឺជាគតអនុញ្ញាតស្បែកជើង៤ ជាទំឡើងទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវ្ពំនត្តិណាបថ ពួកមនុស្សច្រើនកប់មានការស្លុកស្លឹក
 ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុទ្ទិមជន-
 បទទាំងអស់ គឺជាគតអនុញ្ញាតនូវការស្លុកស្លឹកបាទជាទិច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវ្ពំនត្តិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺ
 ស្បែកចៀម ស្បែកតពៃ ស្បែកម្រឹក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមជ្ឈិមជន-
 បទទាំងឡាយ មានស្មៅឈ្មោះធាតុ ស្មៅឈ្មោះមោរុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈិវុ
 ស្មៅឈ្មោះជនុ យ៉ាងណាម៉េញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវ្ពំនត្តិណា-
 បថមានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកតពៃ ស្បែកម្រឹក

អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ សត្វច្បុក្ខន្តិមេសុ ជនបទេសុ ចម្មានិ
 អត្តរណានិ ឯឡុកចម្មំ អជចម្មំ មិកចម្មំ ។ ឥត មន
 កិក្ខុវេ មនុស្សា និស្សិមតតានំ កិក្ខុនំ ជិវំ ទេន្តិ ឥមំ
 ជិវំ ឥត្តញ្ញាមស្ស នេមាតិ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ សានិកុ
 ធិ ភាវ តំ កណ្តុបតំ^(១) យាវ ធិ ហត្ថំ កច្ចតិវិ ។

ធិច្បុក្ខំ ចត្វាមំ ។
 ធិច្បុក្ខំ វត្តពេ វត្ត ធម្មតិ ។

តស្សញ្ញានំ

[៧២] កជា ច មាគតោ សោណោ

អសិទិសហស្សិស្សរោ
 សាគតោ កិញ្ញិក្ខុជស្មិ
 តហំ ធិស្សេសិ ខត្តិ ។

១ ឱ. កណ្តុបតំ ។

កំយាវនិទោវេវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្នជនបទទាំងអស់ គថា-
 គកអនុញ្ញាគកម្រាបស្ស្រកទាំងឡាយ គិស្ស្រកចៀប ស្ស្រកពរិត ស្ស្រក
 ម្រឹត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកមនុស្ស
 ប្រគេចពីវិធម្មភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅត្រាសីមាថា យើងប្រគេចពីវិ
 ទេចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគកអនុញ្ញាគកិក្ខុ
 គ្រកសាណុន ចិវិមិទតានំមកដល់ដៃដកបណា ចិវិទោវេភិក្ខុមិទត្រៃវេ
 ភាមកំណត់ថ្ងៃ^(១)ដកបនោះ ។

ធិ ចម្បុក្ខនៈ ទំ ៥ ។
 ក្នុងខន្តនេះ មានទំហំ ៦៣ ។

កុត្តនៃចម្បុក្ខនៈនោះ គឺ

[៧២] រឿងព្រះបាទមាគជៈជាតំសេដ្ឋកស្រុក ៨ ហ្មឺន ១
 រឿងសោណសេដ្ឋីបុត្រ ១ រឿងសាគតភិក្ខុ សំដៃដ
 ឥទ្ធិបាជិបារាជៈក្នុងមនុស្សជមិះច្រិន សេដ្ឋិភិក្ខុក្នុង ១ ។

១ តាមចម្បុកក្នុងចម្បីមបទេស ភិក្ខុបានទទួលចិវិវត្តិ បានដឹងដំណឹងជីវិតដែលគេមិន
 ប្រគេចក្តី ភិក្ខុត្រូវបានប្រគេចទទួលបានដឹងដំណឹងនោះ បើភិក្ខុមិនបានវិក្សប្បមិទតានំ
 អធិដ្ឋានឡូសកំណត់ ១០ ថ្ងៃទៅ ចិវិទោវេភិក្ខុមិទត្រៃវេ ធិច្បុក្ខនៈជនបទ តាមកុត្តាឡាណ
 នេះ បើចិវិមិទតានំដល់ដៃ ភិក្ខុមិនបាច់បំប្លែងឡើយ ។

ឈ្មួញដូច ខ្មែរតាវា

មត្តជារតុកិច្ចិសុ

វិណាំ ឯកថលាសិកាំ

ធីលា បីតា លោហាតិកា

មញ្ជា តណ្ហាមេ ០ ៗ

មហារត្តា មហាធាមា

វត្តិកា ០ បដិកុចិ

ទល្យកា ប្លុដាលី ០

ត្វលតិក្កិមេណ្ឌាជា ៗ

ឈ្មួញដូច ខ្មែរតាវា

រឿងសោណភិក្ខុប្បសាហិយត្រៃត្រៃព្រាហ្មយាមត្រៃត្រៃ
 បាទាភិបក ១ រឿងព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានឱ្យ
 សោណភិក្ខុភានិព្យាយាមតាមវិទ្យាសាស្ត្រ ១ រឿងព្រះ
 ដីមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកដើមមួយដាន់ ១
 រឿងព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ហាមស្បែកដើមពណ៌
 ទៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌បាវ័ន្ត ១
 ពណ៌ខ្មៅ ៗ ស្បែកដើមពណ៌ក្រហមក្រហម
 (ដូចខ្នងក្អម ដើមពណ៌លឿងខ្ពស់ (ដូចក្នុងឈ្មួញ) ១
 រឿងទ្រង់ហាមវិទ្យាស្បែកដើមមានពណ៌ទៀវដើម ១
 រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើមចំណែកដើម ១ រឿងទ្រង់
 ហាមស្បែកដើមស្រោចដើមទាំងអស់ហេតុស្ម័គ្រដើម ១
 រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើមដែលគេត្រង់ដោះចៀបចំខ្លួន
 ដើម ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើមញាត់ដោយគេ ១ រឿង
 ទ្រង់ហាមស្បែកដើមមានពណ៌ដំរីចិត្រដូច ស្វាចសក្ខ
 ១៣ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើមមានវិទ្យាមានសណ្ឋាន
 ដូចស្ម័គ្រកែ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើមមានវិទ្យាមាន
 សណ្ឋានដូចស្ម័គ្រកែ ១ ៗ រឿងទ្រង់ហាមស្បែក

វិជ្ជាបណ្ឌិត ហោរវង្ស

វិជ្ជា ហោរវង្ស(១)

សំហេតុក្សា ច ធីតា

អដ្ឋកថា មជ្ឈិម ៥

កាណ្ឌេល្យកថាវគ្គជា ។

ជាលំតុណ្ណាបាណ ទិលា

នោតទាណុ១៥១ជា

កាលវេទ្យកិលាញ្ចវ

មុញ្ញបព្វជំហំន្តលា ។

កមលកម្មលសោវណ្ណា

រូបិកា មណិ វេទ្យវិ(២)

ផលិកា កំសកាជា ៥

ជើងមានវង្សនិវ មានសណ្ឋានដូចកុម្មុយសក្កុយ ១ រឿង
 ទ្រង់ហាមស្បែកជើងដែលចាក់ស្រែដោយព្រយកុម្មុយ
 សក្កុយ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដីចិត្រផ្សេង ១ ១
 រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកសក្កុ
 សិបា: សក្កុយធំ សក្កុយដង្កូង សក្កុយទំន ១ ស្បែកកេ
 ស្បែកត្នា ស្បែកកន្ត្រៃ ស្បែកម្រឹម ១ ។ រឿងទ្រង់
 កុម្មុយស្បែកជើង ២ ជាទំនៀងទៅដល់ភិក្ខុមានបាណៈជើង
 ចេក ១ រឿងភិក្ខុមានដីលេចទៅបាណៈជើង ១ រឿង
 ភិក្ខុមិនលាងជើងហើយដាច់លើគ្រែកាំង ១ រឿងភិក្ខុដាច់លើ
 ជង្គង់ឈើ ១ រឿងព្រូង្គយភិក្ខុពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើស្បែក
 ១៥១៨ ១ រឿងព្រូង្គយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្បែកក្រាត ១
 រឿងព្រូង្គយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្បែកមូស្សី ១ រឿង
 ព្រូង្គយភិក្ខុប្រើទ្រនាប់ជើងស្បែក ១...ស្បែកយ៉ាមូស្សី ១...ស្បែក
 ដំណាច់ខ្សែយ ១ ...ខ្សែ ១ ។ ...ស្បែកមានពណ៌ដូច
 ផ្កាឈូក ១...សំភារៈរាមសក្កុ ១ មាស ១ ប្រាក់ ១ កែវ
 មណី ១ កែវពិទ្ធយ ១ កែវមូស្សី ១ សំរិទ្ធ ១ កែវកញ្ចក់ ១

១ ១. ហោរវង្ស ៥ ។ ២ ១. វេទ្យវិណ ។

ចម្បង្គតា ទុក្ខនាមា

តំបុសិសព្វ តម្កកា ។

តារីយាធំ តិលាដោ ៦

ច្បុសយុត្តសិវិកា

សយនាធំ មហាចម្មា

ពេចម្មេហិ ៦ ចាចកា ។

តំហ័ធំ ចម្បុរទ្រុហិ

ចរិសន្តិ តិលាយោ

មហាក្កប្បាយោ សោរណា

សវេជ្ជកាវត្តកា ។

ចម្បង្គតា ទុក្ខនាមា

សំណុំហ័ធំ ១ សំណាភក ១ ទេវវេជ្ជមួយ ។ រឿង

ព្រូត្តិយកិកុ ចាច់អវយវៈមេតាមាទស្មិជាដើម ១ រឿង

ព្រូត្តិយកិកុដំយោ ១ រឿងកិកុឈិ ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង

អនុញ្ញាតយានទិម ដោយចុះសប្បុសត្ថុណ្ណាល ១ រឿង

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រងអនុញ្ញាតវគ្គស្មិ ១ រឿងព្រូត្តិយកិកុ

ប្រើប្រាស់ច្បុសយនៈនិងមហាសយនៈ ១ រឿងព្រូត្តិយកិកុ

ប្រើប្រាស់ស្បុកសក្ខំ ១ រឿងព្រូត្តិយកិកុប្រើប្រាស់

ស្បុកភោ ១ រឿងកិកុលាមកជាដីគុនរបស់ទោសក

លាមក ១ ។ រឿងព្រះមាតាព្រះភាគច្រងអនុញ្ញាតឱ្យ

កិកុអន្ទិយលើស្បុកដែលគ្រហស្ថុធ្វើប្លែក ១ រឿងវិហារ

ដែលគេចង់ដោយវិស្សក ១ រឿងព្រូត្តិយកិកុពាក់

ស្បុកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង

អនុញ្ញាតឱ្យកិកុឈិពាក់ស្បុកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក

បាទ ១ រឿងព្រះមហាកព្វានៈ ១ រឿងព្រះសាលាត្រូវ

សំផងស្មិតប្រកបដោយវត្ថុ ៨ ដោយសារតិសម្មេនិ ១ ។

វិធីបំបែក បញ្ចេញ

ទមសម្បទំ បញ្ចេញ^(១)

កណ្តា ដុវសំនាយនា^(២)

ចម្មត្តាលា ធុញ្ញាសិ

ន ភាវ កណ្តា ធុចតំ

អនាសិ មេវ វេ បញ្ចេញ

សោណាត្តាស្ស នាយតោតិ ។

១ ១, បញ្ចេញ ។ ២ ១, កណ្តាលា ដុវសំនាយ ។

វិធីបំបែក បញ្ចេញ

រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រៀននុត្តរាភិក្ខុទមសម្បទាកម្មដោយ
ភិក្ខុ ៧ រូប ១ ស្បែកជើង ២ ដាន់រឿងរាវ ១ កាត្រីកំចាត
ជាតិច្នុង កម្រាលស្បែក ១ ច្រៀននុត្តរាភិក្ខុកុក្កុត្រៃ
អនិច្ចិវិបេមិមតានំផលវិជេ មិនត្រូវឲ្យរាប់ក្រិត
ឡើយ ១ ព្រះមានព្រះភោគជាដោយក្រៀមប្រទានពា
តាំង ៥ នេះដល់ព្រះសាលាត្ថេរោវិយ ។

ហេតុផលកិច្ចការ

[៧៣] គេន សមយេន តុប្បា កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារមេ ។ គេន
ទោ បន សមយេន កិក្ខុចំ សារជិកេន អាពានេន
ធុដ្ឋានំ យាតុបំ បិកា ធុត្ថច្ឆតិ កត្ថំបំ កុត្តំ ធុត្ថច្ឆតិ ។
គេ គេន តិសា យោជ្ជំ លូទា ធុត្ថណ្ណា ធុប្បណ្ណាប្បណ្ណា-
កជាតា ធុមនិសន្តកតត្តា ។ អន្តសា ទោ កកវា តេ
កិក្ខុ កិសេ លូទេ ធុត្ថណ្ណា ធុប្បណ្ណាប្បណ្ណាកជាតេ
ធុមនិសន្តកតត្តេ និស្វាន អាយស្សន្តំ អាទន្តំ អាមន្តេ-
សំ កិច្ច ទោ អាទន្ត ឯតវហំ កិក្ខុ តិសា លូទា
ធុត្ថណ្ណា ធុប្បណ្ណាប្បណ្ណាកជាតា ធុមនិសន្តកតត្តាតិ ។
ឯតវហំ កន្ត កិក្ខុចំ សារជិកេន អាពានេន ធុដ្ឋានំ
យាតុបំ បិកា ធុត្ថច្ឆតិ កត្ថំបំ កុត្តំ ធុត្ថច្ឆតិ គេ គេន

ពាសជ្ជិក្ខុត្តកៈ

(៧៣) សម័យានា ព្រះក្មេងៗមានព្រះភោគ គង់នៅក្នុង
ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេន្តិ ទៀបគ្រុន្តិសាវត្ថិ ។ គ្រាពានេន ក្នុង
កិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល^(១) បមរវេលហុត្តេទៅក៏
ចរក្តិរចេញមកវិញ បាយវេលាទំទៅក៏ចរក្តិរចេញមកវិញ ។ ព្រោះ
ហេតុនោះ ក្នុងកិក្ខុចំនោះក៏មានខ្លួនស្ត្រីស្តេចសេវាហ្មឺន មានសម្បុរភា-
ព្រឹក កើតជារកនល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរវៃស ។
ព្រះមីមានព្រះភោគបានទាយញកិក្ខុចំនោះស្ត្រីស្តេចសេវាហ្មឺន មាន
សម្បុរភាព្រឹក កើតជារកនល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរវៃស
លុះទាយញហើយក៏ត្រាស់ចៅព្រះអាទន្តមីមានពាយុមកដា ម្ចាស់
អាទន្ត ក្នុងពេលនេះ ហេតុដូចម្តេចបានជាក្នុងកិក្ខុចំស្តេចសេវាហ្មឺន
មានសម្បុរភាព្រឹក កើតជារកនល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយ
សរវៃស ។ ព្រះអាទន្តក្រាបចូលថា មតិគ្រិព្រះអង្គមីទំរើន ឥឡូវនេះ
ក្នុងកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល បមរវេលហុត្តេទៅ
ក៏ចរក្តិរចេញមកវិញ បាយវេលាទំទៅក៏ចរក្តិរចេញមកវិញ ព្រោះ

១ កាលដែលគង់ ប្រៀបប្រាញ សង្កេសក្តាញ គឺទេសភាពនៃស្រែចម្ការ និង
រាងទេសភាពចេញផ្ទះ ។

កំសា លូទា ធុត្តណា ធុប្បណុប្បណុកជាតា ធុមជ្ជិ-
 សន្តតតត្តាតិ ។ អថទោ ភកវតោ វេហាតតស្ស បដិ-
 សល្ល័យស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវតត្តោ ធុទទាធិ ឯតវហិ
 ទោ ភិក្ខុនំ ហរទិកេត មាតារទេន ធុដ្ឋានំ យាកុបិ មីតា
 ធុត្តច្ឆតិ ភត្តិមិ ក្កត្តំ ធុត្តច្ឆតិ តេ តេន កំសា លូទា
 ធុត្តណា ធុប្បណុប្បណុកជាតា ធុមជ្ជិសន្តតតត្តា កំត្ត
 ទោ អហំ ភិក្ខុនំ ភេសដ្ឋំ អទុជាធម្យំ យំ ភេសដ្ឋំព្យាវ
 អស្ស ភេសដ្ឋិសម្មតត្ថ លោកស្ស អាហារត្ថត្ថុ^(១) ធុវេយ្យ
 ម ម ធុធូរិកោ អាហារោ បញ្ញាយេយ្យានំ ។ អថទោ
 ភកវតោ ឯតទយោសិ ឥមាធិ ទោ បញ្ច ភេសដ្ឋានំ
 សេយ្យធិនំ សប្បំ ចវ័នំ តេលំ មទុ ជាណិទំ ភេ-
 សដ្ឋានំ ចេវ ភេសដ្ឋិសម្មតានំ ម លោកស្ស អាហារ-
 ត្ថត្ថុ ធុត្តំ ម ម ធុធូរិកោ អាហារោ បញ្ញាយតិ
 យន្តបាហំ ភិក្ខុនំ ឥមាធិ បញ្ច ភេសដ្ឋានំ អទុតា-

• ១. អាហារត្ថុ ។

ភកវតោ បានជំនុំចំនីនោះស្តង់ស្តម លេវហ្មនី មានសម្ប
 ភក្រិត កើតជាពេនល្បឿនស្តេកស្តង់ មានខ្លួនក៏មាយសរសៃ ។
 ព្រះពាន ព្រះពានព្រះពានទ្រង់នឹងសម្បទៅក្នុងច័ស្តាត ក៏មានព្រះ
 បាច្ចុម័យព្រះវិជ្ជាច្នះថា ឥឡូវនេះ ក្នុងភិក្ខុកើតភាពច (ប្រមាត់)
 ក្នុងសេចកាលហើយ បដិសេធិតាទៅ ក៏ចង្ហែរចេញមកវិញ បាយ
 ដែលបានទៅ ក៏ចង្ហែរចេញមកវិញ ព្រោះភាពនោះហើយបានថា
 ភិក្ខុចំនីនោះទៅជាស្តង់ស្តមលេវហ្មនី មានសម្បភក្រិត កើតជា
 ពេនល្បឿនស្តេកស្តង់ មានខ្លួនក៏មាយសរសៃ (ឥឡូវ) ក្នុងដែល
 ជាភេសដ្ឋៈ ក៏មាន ក្នុងដែលភេសដ្ឋនេះជាភេសដ្ឋៈ ក៏មាន ក្នុងដែល
 ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាភាហាររបស់មនុស្សលោក ក៏មាន ក្នុងដែលជា
 ភាហារមិនបានគ្រាន់គ្រាន់ ក៏មាន តើគួរតែឥតអនុញ្ញាតក្នុងដូចម្តេច
 ទើបសម្បទៅភេសដ្ឋៈដល់ភិក្ខុចំនីឡាយហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
 ពានព្រះពានទ្រង់ព្រះវិជ្ជាច្នះថា ភេសដ្ឋៈចំនី ៥ នេះគឺ ទឹកដោះរាវ ១
 ទឹកដោះរាច់ ១ ប្រេង ១ ទឹកយុំ ១ ស្កររាវ ១ ក្នុងចំនីនេះជា
 ភេសដ្ឋនឹង ដែលភេសដ្ឋនេះជាភេសដ្ឋៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជា
 ភាហាររបស់មនុស្សលោកផង ជាភាហារមិនបានគ្រាន់គ្រាន់ផង បើ
 ដូច្នោះបានតែឥតអនុញ្ញាតភេសដ្ឋៈចំនី ៥ នេះដល់ភិក្ខុ ដើម្បី

ឲ្យយុទ្ធសាស្ត្រ បដិស្ឋានគ្នា កាល បរិកុស្តិកុទ្ធិ ។
 អធិប្បាណ ភក្តិ សាយណ្ណសមយេ^(១) បដិសណ្ឋិតា
 រុដ្ឋិកោ ឯតស្មី ឯតាទេ ឯតស្មី ចក្កវណា ធម្មំ កថំ
 កត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសំ ឥទ មយ្ហំ កិក្ខុវេ រហោកតស្ស
 បដិសល្លិទស្ស វិវំ ចេតសោ បរិកត្តោ ទទហនិ ឯតាហំ
 ទោ កិក្ខុធំ សារិកេន អាណាទេន ធុដ្ឋាធំ យាភូមិ
 បីតា ធុក្កុដ្ឋតិ កត្តុមំ កុដ្ឋំ ធុក្កុដ្ឋតិ តេ តេន កិសា
 ល្លិទា ធុក្កុដ្ឋតិ ធុក្កុដ្ឋតិ ធុក្កុដ្ឋតិ ធុក្កុដ្ឋតិ ធុក្កុដ្ឋតិ
 កត្តា កំដុ ទោ អហំ កិក្ខុធំ រេសដ្ឋំ អនុជាធម្មយ្ហំ
 យំ គេសដ្ឋតោវ អស្ស គេសដ្ឋសម្មតត្ថ លោកស្ស
 អាហារត្ថត្ថ ធម្មយ្ហ ធម ធុក្កុដ្ឋតោ អាហារោ ចត្តា-
 យេយ្យតិ តស្ស មយ្ហំ កិក្ខុវេ ឯតទហោសិ ឥមាធំ
 ទោ ចត្ថ គេសដ្ឋាធំ គេសយ្ហីធំ សម្បំ ចវិទិតំ គេលំ
 ចដុ ជាលិតំ គេសដ្ឋាធំ ទេវ គេសដ្ឋសម្មតាធំ ធម

១ សាយណ្ណសមយេ ឬហៅ ។

ឲ្យកិក្ខុវេស្មក្ខិកាលស្ម ជាតំក្ខិកាលស្ម^(១) ទាន ។ ត្រាធិតាន
 ទេវ ផំណារទេ ទេវត្រាធិតានត្រាធិតានទ្រង់ចេញអំពីសម្មុក្ខន្ធិស្មាធំ
 ទៅវិលសាយណ្ណសម័យហើយទ្រង់ធ្វើម្នាក់ថា ក្នុងក្រសំហៅកិក្ខុវេ
 ឲ្យយមកថា ម្ចាស់កិក្ខុវេឡាយ ក្នុងវេលាទេវ គេសដ្ឋតោវគ្រប់
 ស្មាធំ មានធម្មត្រិវិដ្ឋិច្នោះថា អទ្ធិវេទ ក្នុងកិក្ខុវេគោណា (ច្របាត់)
 ក្នុងសាមកាលហើយ ចមវិសេហុតោវកំចម្រើនចេញមកវិញ បាយ
 វិសេហុតោវកំចម្រើនចេញមកវិញ ត្រាធិតានទេវ ទេវទានជាតិកុ
 ជាតិទានស្មាធំស្មាសេវហ្មតិ មានសម្មុក្ខត្រិវិ កើតជាគេសយ្ហីវិស្មុក
 ស្មាធំ មានទ្ធិវេទដោយសារវិសេ ត្រូវជាគេសដ្ឋ ត្រូវវិសេ
 គេសដ្ឋតោវ ជាគេសដ្ឋ ត្រូវឡាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្ស
 លោក ត្រូវជាអាហារមិនបាទត្រាធិតាន កើតជាគេសដ្ឋតោវកុ
 ដូចម្តេចទេវសម្មុក្ខតោវគេសដ្ឋតោវកិក្ខុវេឡាយហ្ម ម្ចាស់កិក្ខុវេឡាយ
 គេសដ្ឋតោវ មានសេចក្តីត្រិវិដ្ឋិច្នោះថា គេសដ្ឋតោវឥទ គឺទិក្ខុវេ
 វា ១ ទិក្ខុវេវា ១ ច្រង ១ ទិក្ខុវេ ១ ស្តារទៅ ១ របស់ទិក្ខុវេវា
 គេសដ្ឋតោវ វិសេគេសដ្ឋតោវជាគេសដ្ឋតោវ ឡាយទៅសម្រាប់ជាអាហារ

១ សំណើយកតំពីគេសយ្ហីវិសេស្មាធំ ។ គេសដ្ឋតោវមានម្តងគេសដ្ឋតោវ
 ទៀត ។

កិយ្យោសោ មត្តាយ កិសា លូទា ទុទ្ធល្ហា ឧប្បណ្ណ-
 ប្បណ្ណកដាតា ធម៌សទ្ធកតត្តាតិ ។ ឯសហំ កន្ត-
 កិក្ខុ តានំ បញ្ច ភេសដ្ឋានំ កាលេ បដិក្កហេត្វា
 កាលេ បរិក្ខញ្ញត្តិ តេសំ យានិមំ តានំ ចាកតិកានំ
 លូទានំ ភោជនានំ តានិមំ ធន្នានេត្តិ បរេសេ ខេសិ-
 កានិ តេ តេន ទេវ សារនិកេន អាណនេន ធុដ្ឋា
 ឥមិទា ច កត្តាដ្ឋានកេន តទុកយេន កិយ្យោសោ
 មត្តាយ កិសា លូទា ទុទ្ធល្ហា ឧប្បណ្ណប្បណ្ណកដាតា
 ធម៌សទ្ធកតត្តាតិ ។ អថទោ ភកក ឯតស្មិ ឯតានេ
 ឯតស្មិ បករណេ ធម្មិ តេនំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសំ
 អទុជាទានិ កិក្ខុវេ តានំ បញ្ច ភេសដ្ឋានំ បដិក្កហេត្វា
 កាលេមិ វិកាលេមិ បរិក្ខញ្ញត្តិ ។

[៧៥] តេន ទោ បទ សមយេន តំលាទានំ កិក្ខុនំ
 វិសហំ ភេសដ្ឋេហិ អត្តា ហេតិ ។ ភកកតោ ឯតមត្តំ
 អាហេទេស្មិ ។ អទុជាទានិ កិក្ខុវេ វិសានិ ភេសដ្ឋានំ

ឥទ្ធកុរោ ហេតុដូចម្តេចបានជាពួកកុរុវិវត្តិវេ មានខ្លួនស្តាំងស្តួមសៅហ្មង
 មានសម្បុរគោត្រកំ កើតជាភេសល្បឿនស្តេកស្តាំង មានខ្លួនវេមដោយ
 សវៃស ។ ព្រោះមានគ្របបង្ខំទូលថា បដិក្កហេតុដ្ឋកថា ឥទ្ធកុរុ
 នេះពួកកុរុទូលភេសដ្ឋៈទាំង៧ ទោះក្នុងកាលក្នុង ទាំងក្នុងកាលក្នុង សូម្បី
 កោដមដ៍ស្មិទុកមិនត្រូវចាត់របស់កិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ កុំបាចាច់ខ្លាច
 ទៀយដល់កោដមប្រិតិវិវលជាវត្ថុសៅហ្មងដោយសារពេល (ប្រមាត់)
 ដែលកើតឡើងក្នុងសទ្ធកាលនោះផង ដោយកត្តាដែលមិនរលួយនេះផង
 កិក្ខុទាំងនោះកើតវិវត្តមានខ្លួនស្តាំងស្តួមសៅហ្មង មានសម្បុរគោត្រកំ កើត
 ជាភេសល្បឿនស្តេកស្តាំង មានខ្លួនវេមដោយសវៃស ព្រោះហេតុទាំង
 ពីរនោះ ។ ព្រោះទិពានេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ
 ធម្មិកថាហើយត្រាស់ទៅកិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភយភកអនុញ្ញាតិកុរុទូលភេសដ្ឋៈទាំង៧ ទោះ ទាំងក្នុង
 កាលក្នុងកិក្ខុ ក្នុងកាលមិនក្នុងកិក្ខុ(១) ។

[៧៥] សមយេ ទោ ឯនិ ពួកកុរុមានធម្មិក្កិកាដោយគ្នា ញាញាញា ។
 ពួកកិក្ខុគ្របបង្ខំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
 ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ភយភកអនុញ្ញាតិកុរុ ញាញាញា កេសដ្ឋៈ គឺគ្នាញា

១ កាលក្នុងកិក្ខុ ក្នុងកាលមិនក្នុងកិក្ខុ ឯកាលមិនក្នុងនោះក៏ដំណើរដ្ឋកថាទៅដល់
 ដំណើរនោះ ។

អន្តរាសំ មន្ទ្រាសំ សុសុភារាសំ សុភារាសំ គណ្តារាសំ
 កាលេ បដិក្ខហាតំ កាលេ ធិបត្តំ កាលេ សំសដ្ឋំ
 គេលបរិភោគេន បរិកុញ្ញតំ ។ វិកាលេ ទេ កិក្ខុវេ
 បដិក្ខហាតំ វិកាលេ ធិបត្តំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ គញោ
 បរិកុញ្ញេយ្យ អាមត្តិ តិណ្ណំ ទុក្ខដានំ ។ កាលេ ទេ
 កិក្ខុវេ បដិក្ខហាតំ វិកាលេ ធិបត្តំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ
 គញោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាមត្តិ ទ្ធិនំ ទុក្ខដានំ ។ កាលេ
 ទេ កិក្ខុវេ បដិក្ខហាតំ កាលេ ធិបត្តំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ
 គញោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ កាលេ ទេ
 កិក្ខុវេ បដិក្ខហាតំ កាលេ ធិបត្តំ កាលេ សំសដ្ឋំ
 គញោ បរិកុញ្ញេយ្យ អនាមត្តិ ។

[៧៦] គេន ទោ បន សមយេន កំលាធានំ
 កិក្ខុនំ ទ្វលេហិ គេសន្នេហិ អន្តោ ហោតិ ។
 កតវកោ ឯតមត្តំ អាភោទេសុំ ។ អទុដាធាមំ
 កិក្ខុវេ ទ្វលាធិ គេសន្នាធិ ហលិទ្ធិ សិទ្ធិវេ វចំ
 វចនំ អតិវសំ កដុករោហិណី ទសិវំ កទ្ធមុត្តតំ

បាយុំ ប្បញ្ញត្តិ ប្បញ្ញត្តិ ប្បញ្ញត្តិ ប្បញ្ញត្តិ ដែលកិក្ខុទទួល
 ក្នុងកាលនូវ ចំអិនក្នុងកាលនូវ លាយនាក្នុងកាលនូវ សម្រាប់កិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់ដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចប្រេង (ជាសក្កាហោតាសិក) បាន^(៧) ។
 ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បើប្បញ្ញត្តិដែលកិក្ខុទទួលក្នុងកាលមិននូវ ចំអិនក្នុង
 កាលមិននូវ លាយនាក្នុងកាលមិននូវ បើកិក្ខុប្រើប្រាស់ប្បញ្ញត្តិទោះ ត្រូវ
 ត្រូវតែចក្ខុផល ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បើប្បញ្ញត្តិដែលកិក្ខុទទួលក្នុងកាល
 នូវ តែចំអិនក្នុងកាលមិននូវ លាយនាក្នុងកាលមិននូវ បើកិក្ខុប្រើប្រាស់
 ប្បញ្ញត្តិទោះ ត្រូវតែចក្ខុផល ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បើប្បញ្ញត្តិដែលកិក្ខុ
 ទទួលក្នុងកាលនូវ ចំអិនក្នុងកាលនូវ តែលាយនាក្នុងកាលមិននូវ បើកិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់ប្បញ្ញត្តិទោះ ត្រូវតែចក្ខុផល ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 ប្បញ្ញត្តិដែលកិក្ខុទទួលក្នុងកាលនូវ ចំអិនក្នុងកាលនូវ លាយនាក្នុងកាលនូវ
 បើកិក្ខុប្រើប្រាស់ប្បញ្ញត្តិទោះ មិនត្រូវតែចក្ខុផល ។

[៧៦] សម័យនោះឯង ក្នុងកិក្ខុមានដើមមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ឫសឬមើមជាគេសន្នៈ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រាបចូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ តថាភក្កអនុញ្ញាត
 នូវឫសឬមើមជាគេសន្នៈ គឺមើមមៀត មើមទ្វិ មើមសំរោង មើមច្រស់ មើម
 កាប់ក្តីស មើមរំផង មើមស្បូវក្តីស មើមស្បូវត្រីញ្ញត្តិ ម្យ៉ាងទៀត

យាទិ កំ បទញ្ញាទិមិ អត្ថំ មូលាទិ ភេសដ្ឋាទិ ទេវ
 ទានទិយេ ទានទិយត្ថំ^(១) វេទនិ ទ កោដទិយេ កោដទិ-
 យត្ថំ^(២) វេទនិ តានិ បដិក្កហោត្វា យាវដិវ បរិហារិកុ
 សតិ បទ្ទុយេ បរិកុញ្ញត្ថំ អសតិ បទ្ទុយេ បរិកុញ្ញត្ថុស្ស
 អាបត្តិ ធុត្តដស្សតិ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេន
 តិលាទានំ កិក្ខុនំ មូលេហិ ភេសដ្ឋេហិ ចិដ្ឋេហិ
 អត្តោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោទេសុំ ។
 អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ ទិសទំ ទំសទទោត្ថំ ។

[៧៧] ភេទ ទោ បទ សមយេន តិលាទានំ កិក្ខុនំ
 កសាវេហិ ភេសដ្ឋេហិ អត្តោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្ថំ
 អាហោទេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ កសាវាទិ ភេសដ្ឋាទិ
 ទិដ្ឋកសាវំ តុដដកសាវំ បដោលកសាវំ បត្តវកសាវំ
 ទត្តមាលកសាវំ យាទិ កំ បទញ្ញាទិមិ អត្ថំ កសាវាទិ
 ភេសដ្ឋាទិ ទេវ ទានទិយេ ទានទិយត្ថំ វេទនិ ទ កោដ-
 ទិយេ កោដទិយត្ថំ វេទនិ តានិ បដិក្កហោត្វា យាវដិវ
 បរិហារិកុ សតិ បទ្ទុយេ បរិកុញ្ញត្ថំ អសតិ បទ្ទុយេ
 បរិកុញ្ញត្ថុស្ស អាបត្តិ ធុត្តដស្សតិ ។

មើមដវិទណា ជាភេសដ្ឋៈមិនផ្សាយទៅ ដើម្បីទាន់និយៈក្នុងភាទនិយៈ មិន
 ផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនិយៈក្នុងភោជនិយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលមើមទាំងឡាយ
 នោះហើយរក្សាទុកដល់ពេលស្ងប់ស្ងាម កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុទាន់
 បាន កាលបើមានហេតុទេ ហើយភិក្ខុទាន់ ត្រូវអាចភ្នំទុកដ ។ សម័យ
 នោះឯង ភ្នំភិក្ខុមានដម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយម្យ៉ាងភេសដ្ឋៈដែល
 កើតអំពីឫសធុរមើម ។ ភ្នំភិក្ខុត្រូវបង្កើតឲ្យសេចក្តីខ្ពុះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាត
 ថ្នាក់ទាំងក្នុងថ្នាក់ ។

(៧៧) សម័យនោះឯង ភ្នំភិក្ខុមានដម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ទឹកចង់ជាភេសដ្ឋៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវបង្កើតឲ្យសេចក្តីខ្ពុះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតទឹក
 ចង់ជាភេសដ្ឋៈ គឺទឹកចង់កើតអំពីដើមស្លៅ ទឹកចង់កើតអំពីដើមខ្នុរគង
 ទឹកចង់កើតអំពីដើមអវ្យុសិវ្យ ទឹកចង់កើតអំពីធុរឫសធុរពេជ្រ ទឹកចង់
 កើតអំពីដើមទន្ធាឬថ្លង់ ម្យ៉ាងទៀត ទឹកចង់វិទណា ជាភេសដ្ឋៈ មិន
 ផ្សាយទៅ ដើម្បីទាន់និយៈក្នុងភាទនិយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនិយៈ
 ក្នុងភោជនិយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលទឹកចង់ទាំងនោះហើយរក្សាទុកដល់ពេលស្ងប់
 បាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុទាន់បាន កាលបើមានហេតុទេ ហើយ
 ភិក្ខុទាន់ ត្រូវអាចភ្នំទុកដ ។

(៧៧) តេជ ទោ មន សមយេន កិលាបាធំ កិក្ខុ-
 ធំ បណ្ណាហិ ភេសន្តេហិ អន្តោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ
 អាភោចេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ បណ្ណាធំ
 ភេសន្តាធំ ចិប្បបណ្ណំ កុដជបណ្ណំ បដោលបណ្ណំ សុ-
 លសិបណ្ណំ^(១) កម្សាសិបណ្ណំ យាធំ វា មនញ្ញាធំមិ
 អត្តិ បណ្ណាធំ ភេសន្តាធំ ទេវ ទានធិយេ ទានធិយត្តិ
 ដវន្តិ ទ កោជធិយេ កោជធិយត្តំ ដវន្តិ ភាធំ មជ្ជក្ខ-
 ហោត្វា យាវដិវំ បរិយារិក្ខុំ សតិ មច្ចុយេ បរិកុញ្ញត្តំ អសតិ
 មច្ចុយេ បរិកុញ្ញប្បស្ស អាបត្តិ ក្តោដស្សាតិ ។

(៧៨) តេជ ទោ មន សមយេន កិលាបាធំ កិក្ខុធំ
 ដលេហិ ភេសន្តេហិ អន្តោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ
 អាភោចេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ បណ្ណាធំ ភេសន្តាធំ
 វិលន្តិ ចិប្បសិ មរិធំ បារិកតតំ វិកិកតតំ អាមលតតំ
 ភោវដលំ^(២) យាធំ វា មនញ្ញាធំមិ អត្តិ ដលាធំ ភេ-
 សន្តាធំ ទេវ ទានធិយេ ទានធិយត្តំ ដវន្តិ ទ កោជធិយេ

១ ដុលសិបណ្ណត្តិ កន្លង ហេតុពេ ទិស្សតិ ។ ២ កោដ្ឋកិលន្តិ កន្លង គោដ្ឋកេ ទិស្សតិ ។

(៧៧) សម័យនោះឯង គួរកិក្ខុមានដំបូរមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ស្តីករឈើជាភេសជ្ជៈ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រាបបន្តិទូលសេចក្តីទុំចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ភថាភគអនុញ្ញាត
 ស្តីករឈើជាភេសជ្ជៈ គឺស្តីករស្តៅ ស្តីកវៃខ្នងគង់ ស្តីកកវែម្បងវែម្បង ស្តីក
 ប្រះព្រៅ ឬដីលើវិលាត់ ស្តីកកប្បស ម្បងទៀត ស្តីកដវៃណា ជា
 ភេសជ្ជៈ មិនឡាយទៅ ដើម្បីទានធិយៈក្នុងទានធិយៈ មិនឡាយទៅ
 ដើម្បីកោជធិយៈក្នុងកោជធិយៈ ឱ្យភិក្ខុទទួលស្តីកទាំងនោះហើយទុក
 ដកចលំអស់បាន កាលបើមានហេតុច្រើនកិក្ខុបានបាន កាលបើគ្មាន
 ហេតុទេហើយកិក្ខុបាន ត្រូវតាបបន្តិទុក្ខដ ។

(៧៨) សម័យនោះឯង គួរកិក្ខុមានដំបូរមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ផ្លែឈើជាភេសជ្ជៈ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រាបបន្តិទូលសេចក្តីទុំចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ភថាភគ
 អនុញ្ញាតផ្លែឈើជាភេសជ្ជៈ គឺផ្លែវិលន្តិ ផ្លែដីប្តី ផ្លែម្រិច ផ្លែសម័ ផ្លែសម័
 ពីរភគ ផ្លែកន្ត្រៃព្រៃ ផ្លែក្រវាញ ម្បងទៀត ផ្លែឈើដវៃណា ជាភេសជ្ជៈ
 មិនឡាយទៅដើម្បីទានធិយៈក្នុងទានធិយៈ មិនឡាយទៅដើម្បីកោជធិយៈ

កោដិយត្ថំ វេទិកា តាមិ បដិក្កហោត្វា យាវដិវិ បរិហារិក្ក
 សតិ បទ្ធកាយេ បរិក្កត្ថិត្ថំ អសតិ បទ្ធកាយេ បរិក្កត្ថិត្ថំ
 អាបត្ថិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៨០] តេន ទោ បទ សមយេន កិលា ពាធំ ភិក្ខុវិ
 ជត្តហិ កេសដ្ឋេហិ អត្តោ ហោតិ ។ កករតោ វិគមត្ថំ
 អាហោចេស្សំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ជត្តិ កេសដ្ឋាធំ ហិក្កិ
 ហិក្កិ ហិក្កិសិទាតិកំ តកំ តកមត្ថិ តកមត្ថិ
 សដ្ឋិលសំ យាធំ កំ បទញ្ញាធំមិ អត្ថិ ជត្តិ កេសដ្ឋាធំ
 ទៅ ទាដិយេ ទាដិយត្ថំ វេទិកា ១ កោដិយេ
 កោដិយត្ថំ វេទិកា តាមិ បដិក្កហោត្វា យាវដិវិ បរិហារិក្ក
 សតិ បទ្ធកាយេ បរិក្កត្ថិត្ថំ អសតិ បទ្ធកាយេ បរិក្កត្ថិត្ថំ
 អាបត្ថិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

ក្នុងភោជនីយៈ ទ្វិភិក្កុទ្ធកុលដ្ឋិលើទាំងឡាយនោះ ហើយក្សេមកដកបទល់
 អស់ទាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្កុទាន់ទាន កាលបើគ្មាន
 ហេតុទេ ហើយភិក្កុទាន់ (ត្រូវអាបត្ថិទុក្ខដ ។

[៨១] សម័យៈនោះឯង ពួកភិក្កុទាន់ដ្ឋិមានសេចក្តីត្រូវការដោយដំ
 រើយជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្កុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្លះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញាលភិក្កុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាត
 ដំណើរជាភេសជ្ជៈ គឺដំណែលព្យូចេញអំពីដើមហិក្កុ ១ ដំណែលគយកស្លឹក
 ទិន្រៃមកហិក្កុមករិភាសំ ១ ដំណែលគយកតែស្លឹកហិក្កុវិស្សិកមករិភាសំ ១
 (ដំណែលចំណីនេះជាជាតិហិក្កុទាំងអស់) ដំណែលព្យូចេញអំពីត្រួយ
 ឈើ ១ ដំណែលព្យូចេញអំពីស្លឹកឈើ ១ ដំណែលគេចេះស្លឹកឈើយក
 បកធ្វើ ១ កំញាត ១ ម្ស្រងទៀត ដំណើរដំណែលដែលជាភេសជ្ជៈ មិន
 ផ្សាយទៅ ដើម្បីទាននិយៈក្នុងទាននិយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ
 ក្នុងភោជនីយៈ ទ្វិភិក្កុទ្ធកុលដ្ឋិលើទាំងនោះ ហើយក្សេមកដកបទល់
 អស់ទាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្កុទាន់ទាន កាលបើគ្មានហេតុ
 ទេ ហើយភិក្កុទាន់ (ត្រូវអាបត្ថិទុក្ខដ ។

(៨១) តេជ ទោ ថង សមយេន គិលាណាធំ ភិក្ខុ
 ធំ លោណាហិ ភេសន្តេហិ អន្តោ ហោតិ ។ ភតវតោ
 ឯតមភ្នំ អាណេស្សំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ លោណាធំ
 ភេសន្តាមិ សាមុទ្ធំ កាណ្យលោណំ សិទ្ធវិ ទុក្ខំធំ
 តិលំ យាធំ វា ថងញាធំមិ អភ្នំ លោណាធំ ភេសន្តាមិ
 ទេវ ទាននិយេ ទាននិយភ្នំ វេន្តំ ង កោជនិយេ កោ-
 ននិយភ្នំ វេន្តំ តាធំ បដិក្កហេត្វា យាវិវិ បរិហារិកុ
 សតិ ថង្វយេ បរិកុញ្ញិកុ អសតិ ថង្វយេ បរិកុញ្ញិកុស្ស
 អាមត្តិ ទុក្ខនិស្សាតិ ។

(៨២) តេជ ទោ ថង សមយេន អាយស្មតោ
 អាណទុស្ស ឧថង្កាយស្ស អាយស្មតោ វេលដ្ឋសិសស្ស
 ឥស្សត្តាតាតោ ហោតិ ។ ភស្ស លសិកាយ មិវាធំ
 កាយេ លក្ខន្តំ ។ តាធំ ភិក្ខុ ទុនកេន តេមេត្វា តេ-
 មេត្វា អបក្កន្តំ ។ អនុសា ទោ ភតវា សេដា-
 សនាវិកំ អាហិណ្ណោ តេ ភិក្ខុ តាធំ មិវាធំ
 ទុនកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបក្កន្តំ ទិស្វាធំ

(៨១) សម័យទានេន ភ្នកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 អំបិលជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីផ្តុះ ចំពោះព្រមោន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ឃ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាភក្តីព្រាហ្មណ៍
 អំបិលជាភេសជ្ជៈ គឺអំបិលកើតឱ្យរង្វេសមុខ មានថែបដូចដីខ្សាច់ អំបិល
 មានពណ៌ខ្មៅ (អំបិលប្រក្រតី) អំបិលមានពណ៌សក្រវែល អំបិល
 ដែលមានពណ៌ដុះកំពិវដៃមី (អំបិលដែលកើតអំពីភាគមីមានស្រូវប្រ)
 អំបិលមានពណ៌ក្រហមដែលកេចតិចជាមួយនឹងគ្រឿងសម្ភារៈបាំងក្នុង
 ម្សៅឆ្នៃ) អំបិលដែលលាងដែលជាភេសជ្ជៈ មិនជ្រុយទៅ ដើម្បីរាទ-
 និយៈក្នុងរាទនិយៈ មិនជ្រុយទៅ ដើម្បីភាគនិយៈក្នុងភាគនិយៈ ឱ្យភិក្ខុ
 ទទួលអំបិលទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដកបទល់អស់បាន កាលបើមាន
 ហេតុ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវកាបភិ-
 ក្ខុន ។

(៨២) សម័យទានេន ព្រះវេលដ្ឋសិសៈដ៏មានកាយជាឧបដ្ឋាយិក
 ចេសព្រះភាគទុដ្ឋដ៏មានកាយក៏តបូសធំ ។ បីវាដែលប្រលាក់ដោយទឹក
 អំបិលគឺជាចំណុចនៅទីនីតាយចេសព្រះវេលដ្ឋសិសៈនោះ ។ ភ្នកភិក្ខុនិយក
 ទឹកទៅលាបចំពោះឱ្យសើម ហើយបកចេញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រូវដំណើរទៅកាន់សេនាសនាវិកបានទេឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុង
 យកទឹកទៅលាបចំពោះឱ្យសើម ហើយបកចេញ លុះទេកហើយ

យេន គេ កិច្ច គេ ឧបសគ្គន៍ ឧបសគ្គន៍ត្រា គេ កិច្ច
 ឯតនកេច គំមិមស្ស កិច្ចវេ កិច្ចវោ អាតោ ចោតិ ។
 ឥមស្ស កន្តោ អាយស្សតោ ធុល្លកត្តា តោ លសិ កាយ
 ចិវកនិ កាយេ លក្ខន្តិ តានិ មយំ ឧទកេន តេមត្រា
 តេមត្រា អបកន្ត្រា មាតិ ។ អថ ទោ ភកវំ ឯតស្ស
 ចំតានេ ឯតស្ស បករណោ ធម្មំ កថំ កត្រា កិច្ច
 អាមន្តសិ អទុជា ធាមិ កិច្ចវេ យស្ស កន្ត្រា វ
 ចំធុតា វ អស្សវេ វ ធុល្លកត្តា វ អាតោ ចោ
 កាយោ វ ធុត្រោ ធុល្លានិ កេសន្ធាចំ អតំលានស្ស
 ចកានំ មត្តិកំ រជនំ មត្តិ អទុជា មិ កិច្ចវេ ឧទុក្ខលំ
 មុសលន្តិ ។

[៨៣] គេន ទោ បទ សមយេន តំលា ចានំ កិច្ចនំ
 ធុល្លាហិ កេសន្ធាហិ ចាលិ តេហិ អន្តោ ហោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អា កេន ចស្ស ។ អទុជា ធាមិ

ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់បាន
 ពុទ្ធបម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះមាននាម
 ភាគដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា ចពិតព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ
 វេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុនេះកើតចូលចំ ចំរំប្រណាំងដោយទឹកអិលដាច់
 ស្និតនៅនឹងកាយ ទ្រង់ព្រះអង្គទាំងឡាយយកទំកមកលាបចំរំទាំងនោះឲ្យ
 សើមៗហើយចកចេញ ។ ព្រោះទិពាននេះ ប៉ារណីនេះ ទើបព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់ជួងម្នាក់ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងកេលនោះ
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានភាព ឥតមប្បមាសក្តី ឬសក្ខុក្តី
 ភាពជទិតវេនីក្តី ឬសង្កតិ ធីនីកាយនាទក្ខន្ធគាតិកំ អថភក្កអនុញ្ញាត
 ត្រឡឹងលំអិតជាភេសជ្ជៈដល់ភិក្ខុនោះ អថភក្កអនុញ្ញាតភាចមៈតា ដ៏ស្អិត
 នឹងកាកនៃត្រឡឹងជ្រលក់ ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អថភក្កអនុញ្ញាតក្បាលនឹងអត្រី ។

[៨៧] សម័យនោះនឹង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ត្រឡឹងលំអិតជាភេសជ្ជៈ ដែលនៅនិរន្តរប្រហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

កិក្ខុវេ ធុណ្ណាលនិទ្ធិ ។ សណ្ឋាហិ អន្តោ ហោតិ ។
អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ ធុស្សាលនិទ្ធិ ។

[៨២] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្ស

កិក្ខុវេ អមនុស្សិកាតាដោ ហោតិ ។ តំ អាចរិយុ-
បជ្ឈាយា ឧបជ្ឈហន្តា ធាសក្ខិសុ អរោតំ កាតុំ ។ សោ
សុត្តរស្សនំ គន្ធា អាមកម័សំ ខាទិ អាមកលោហិតិ
បិ ។ តស្ស សោ អមនុស្សិកាតាដោ បដិច្ចស្សន្តិ ។
ភតវនោ ឯតមន្តំ អាហេថេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ
អមនុស្សិកាតាដោ អាមកម័សំ អាមកលោហិតនិទ្ធិ ។

[៨៣] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្ស កិក្ខុវេ

ចត្តុរោកាតាដោ ហោតិ ។ តំ កិក្ខុ បរិក្ខុហេត្វា ឧត្តរិបិ
បស្សរិបិ និក្ខាមេន្តិ ។ អនុសា ទោ ភតវំ សេធាសន-
ចារិកំ អាហិណ្ណាតោ តេ កិក្ខុ តំ កិក្ខុ បរិក្ខុហេត្វា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតកវិញ្ញាសប្រាប់ដែលត្រូវល្អិត ។
(ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ)មានសេចក្តីត្រូវការដោយត្រូវលំអិតដំលិតក្រែលន ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតកវិញ្ញាស
សំពត់(១) ។

[៨៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានភាពពេកអំពីអ-
មនុស្ស(២) ។ ភពរាជ្យនិងបដិច្ចវេទនាអ្នកប្រើភិក្ខុនោះក៏មិនអាចនឹងធ្វើភិក្ខុ
នោះឲ្យស្បើយរោគបាន ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់កន្លែងគេសម្លាប់ជ្រូកហើយក៏
ស៊ីសាច់ដោះ(៣)ធំកលាយស្រស់(៤) ។ ភាពចាចសំភិក្ខុនោះដែលកើតអំពី
អមនុស្សនោះក៏ម្តាប់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុត្រាចបង្ខំទូលសេចក្តីខ្វះចំពោះព្រះដ៏-
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគត
អនុញ្ញាតសាច់ដោះ ឈាមស្រស់ ដែលភិក្ខុដែលមានភាពពេកអំពី
អមនុស្ស ។

[៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានភាពឈឺភ្នែក ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយទាំងគ្នាត្រាហ៍ភិក្ខុនោះទៅឱ្យបន្ទាបនឹងប្តោះផង បស្សៈផង ។ ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះដ៏ព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធកាន់សេនាសនចារិក បានទាយវិញ្ញាណក្ខុ

១ ឧស្សត្រិបិណ្ឌត្រូវល្អិតមានច្រើនដើម ដែលហៅថា កាហោ ។ ២ ជម្ងឺដែលឈឺ
ព្រះខ្លួនចូល ។ ៣-៤ អង្គពាថា ភិក្ខុនោះមិនស៊ីសាច់ដោះធំកលាយស្រស់នោះខ្លួនឯង
ទេ គឺប្តោះដែលវាទូលភិក្ខុនោះវាស៊ីវាង លុះស៊ីវាងហើយវាចេញទៅ ។

ឧត្តារិមិ បស្សារិមិ ធិត្តារមេន្ត ធិស្វាន យេន កេ កិក្ខុ
 កេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិគ្វា កេ កិក្ខុ វិភន្តរោច កិមិ-
 មស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ អាណនោតិ ។ ឥមស្ស កន្តេ អាយ-
 ស្មតោ ចត្តុហេតុតោ ឥមិ មយំ បរិក្ខុហេត្វា ឧត្តារិមិ
 បស្សារិមិ ធិត្តារមេនាតិ ។ អថទោ ភកវា វិភស្មិ ធិនាទេ
 វិភស្មិ បកវណ ចម្មិ កវំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តសិ
 អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ អញ្ញំ កាណ្យញ្ញំ វសញ្ញំ សោ-
 តញ្ញំ កេតុកំ កេចល្លន្តិ ។ អញ្ញនុបមិសទេហិ^(១) អត្តោ
 ហោតិ ។ ភកវនោ វិភមត្តំ អាណេសុំ ។ អនុជាបាមិ
 កិក្ខុវេ ចន្ទំ តតវំ កាណ្យនុសារិយំ វាលីសំ កន្តុមត្ត-
 កន្តិ ។ កេន ទោ ថន សមយេន កិក្ខុ មិដ្ឋានំ អញ្ញនាមិ

១. អញ្ញនុបមិសទេហិ ។

តាំងនោះកំពុងនាំគ្នាគ្រាហ៍កិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាប់នឹង បស្សារិមិ
 លុះទាយញ្ញាហើយក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់លើកិក្ខុតាំងនោះ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ទ្រង់មានក្បួនត្រាស់នេះនឹងកិក្ខុតាំងនោះថា ម្ចាស់កិក្ខុតាំង
 ឡាយ កិក្ខុនេះមានការពេញចម្រើន ។ កិក្ខុតាំងនោះក្រាបបង្គំចូលថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានកាយុនេះមានការពេញចម្រើន ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គទាំងឡាយនាំគ្នាគ្រាហ៍កិក្ខុនេះទៅឲ្យបន្ទាប់នឹង បស្សារិ-
 មិ ។ ព្រោះចំពោះនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ
 ធម្មិកថាហើយត្រាស់ទៅកិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាត្តំបន្តកំភ្នែក គឺជាបន្តកំភ្នែកមានពណ៌ទៅ
 (ដែលគេស្មោះថា ត្រឡឹងសម្ភារៈទាំងពួង) បន្តកំភ្នែកម្ចីពីព្រះទេ (ដែល
 គេធ្វើដោយត្រឡឹងសម្ភារៈផ្សេងៗ) បន្តកំភ្នែកដែលកើត ក្នុងខ្សែទឹក
 ដំរើនឹងច្រូង (ដែលគេយកអំពីអណ្តូងបទីប) ។ ពួកកិក្ខុមានសេចក្តី
 ត្រូវការដោយវត្ថុដែលយកមកនិរលាយដោយមួយភ្លាមនឹងបន្តកំភ្នែក ។
 ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំចូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាត្តិមិបន្តកំ
 ភ្នែកគ្រា ភ្នែកកំពាក់ កិញ្ញាម ចំរើមើមស្មៅត្រូវញាត្រូវ ។ សម័យ
 នោះនឹង ពួកកិក្ខុពួកបន្តកំភ្នែកទាំងឡាយ ដែលជាម្សៅក្នុងសៀម

ជាលក្ខណៈសុបិន សភាវក្ខណៈសុបិន ធំក្នុងមន្ត កិណទុរ្តោហិមិ
 បំសុភ័ណ្ឌមិ ឧក្ខិយន្តិ ។ ភក្ខវតោ ឯតមត្តំ អាណេសេ-
 សុំ ។ អនុជាតាមិ កំតូរេ អញ្ជិទិទិ ។ ភេទ ទោ បទ
 សមយេន ចត្តិយា កិក្ខុ ឧត្តវតា អញ្ជិយោ ជាតិ
 សោវណ្ណមយំ រូមិយមយំ ។ មនុស្ស ឧជ្ឈយន្តិ ទិយន្តិ
 វិទាទេន្តិ សេយ្យជាមិ តាម កិហិ តាមកោតិទោតិ ។
 ភក្ខវតោ ឯតមត្តំ អាណេសេសុំ ។ ១ កិក្ខុរេ ឧត្តវតា អញ្ជិ
 ជាតត្តា យោ ជាតយ្យ អាចត្តិ ទុក្ខដិស្ស អនុជាតាមិ
 កិក្ខុរេ អដ្ឋិមយំ ឧត្តមយំ វិសាលាមយំ ឧត្តមយំ វេទ្យ-
 មយំ កដ្ឋមយំ ឧត្តមយំ ជលមយំ លោហាមយំ សត្ត-
 ជាតិមយន្តិ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ជិ អហ្មតា

តាំងឡាយខ្លះ ក្នុងផ្តល់តាំងឡាយខ្លះ (ថ្នាំបង្កប់តាំងឡាយនោះ) ច្រឡំ
 ច្រឡំទៅដោយកំទេចស្ទើរតាំងឡាយខ្លះ ដោយភាគមធ្យតាំងឡាយខ្លះ ។
 ពួកកិក្ខុក្រាបចង្កុលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតក្នុងសម្រាប់ដាក់ថ្នាំបង្កប់
 ភ្នែក ។ សម័យនោះឯង ពួកឧត្តមកិក្ខុច្រើនប្រាស់ក្នុងសម្រាប់ដាក់
 ថ្នាំបង្កប់ភ្នែកខ្ពស់នឹងចាប (គឺមានល្អមានភក្តី) គឺក្នុងថ្នាំដោយមាស
 នឹងក្នុងថ្នាំដោយទ្រា ។ មនុស្សតាំងឡាយពេលវេលា កិះដៀល
 ចម្រុះបង្កប់ថា ដូចជាពួកគ្រូស្រីដែលចិញ្ចឹមកាលមុន ។ កិក្ខុតាំង
 ឡាយក្រាបចង្កុលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវច្រើនប្រាស់ក្នុងសម្រាប់ដាក់
 ថ្នាំបង្កប់ភ្នែកខ្ពស់នឹងចាប ។ កិក្ខុណាច្រើនប្រាស់ ត្រូវតាមចង្កុលក្នុង
 ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតក្នុងថ្នាំដោយផ្កា^(១) ថ្នាំដោយក្រុក
 ថ្នាំដោយស្នែង ថ្នាំដោយដើមបុស ថ្នាំដោយដើមទូស្សី ថ្នាំដោយ
 ឈើ ថ្នាំដោយជ័រឈើ ថ្នាំដោយផ្លែឈើ ថ្នាំដោយលោហធាតុ^(២) ថ្នាំ
 ដោយគូបស្នូន ។ សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុមិនទាន់បំប្រាប់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំ

១ វៀរស្នែងត្រីឆ្កែមនុស្សចេញ ក្រៀមតែងពោះផ្តិតអ្វី ៣ ក្នុងទាំងអស់ ។ ២ កិក្ខុកំដៅ
 ធ្វើកិច្ចការ ១៦ ទាំង ៤៣ ដិត សំណុំ ៣ សំណុំបក់ ។

យោគី ភិណ្ឌុល្លោហិមិ បំសុតោហិមិ ធិកិរិយន្តិ ។ ភគ-
 វតា ឯតមត្ថំ អាហោទេសុំ ។ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ អបិជា-
 ទន្តិ ។ អបិជានំ ធិមតតិ ។ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ សុត្តកោ-
 ន តទ្ធិត្វា អញ្ជិយោ តទ្ធិត្តន្តិ ។ អញ្ជិ ជសតិ ។ អនុ-
 ជាបាមិ ភិក្ខុវេ សុត្តកោន សិទ្ធិត្តន្តិ ។ តេន ទោ
 បទ សមាយេន ភិក្ខុ អង្គលិយោ អញ្ជិ អត្ថិធិ ធិត្វានិ
 យោន្តិ ។ ភគវតា ឯតមត្ថំ អាហោទេសុំ ។ អនុជាបាមិ
 ភិក្ខុវេ អញ្ជិសលាភន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមាយេន
 ធិត្តិយោ ភិក្ខុ ឧប្បាវចា អញ្ជិសលាភាយោ ជាវន្តិ
 សោវណ្ណមយំ រូមិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ធិយន្តិ
 វិទាទន្តិ សេយ្យជាមិ ភិហិ កាមរោគិយោតិ ។ ភគវតា
 ឯតមត្ថំ អាហោទេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឧប្បាវចា អញ្ជិសលា-
 ភា ជាវតត្វា យោ ជាវយ្យ អាមត្តិ ធិត្តិដស្ស អនុជា-
 បាមិ ភិក្ខុវេ អង្គមយំ ធិត្តមយំ វិសាលាមយំ ។ ថេ ។

បន្តក្នុងភ្នំ ថ្នាំទាំងនោះក៏ច្រឡំច្រឡំ ដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ
 ដោយអាចដំទាំងឡាយខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអ-
 នុញ្ញាតកម្របប្រក្រត ។ តម្រិចចេះតែពាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្នុងក្រុងដោយខ្សែ ។ ក្នុងក្រុងចេះតែ
 ខែក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុ
 ស្រែដោយខ្សែ ។ សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបន្តក្នុងភ្នំដោយប្រាមដៃ ភ្នំទាំង
 ឡាយក៏មិនស្រួល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតចង្ហើ-
 ញាក់ ។ សម័យនោះ ពួកភិក្ខុនិយកភិក្ខុប្រើប្រាស់ចង្ហើញាក់ដ៏ខ្ពស់និងទាប
 នឹងចង្ហើញាក់ដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស គិ-
 រដ្ឋិលមនុស្សដឹងថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថម្ភកម្រិតពោលមនុស្ស ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្ហើញាក់ដ៏ខ្ពស់និង
 ទាបទេ ភិក្ខុព្រះប្រើប្រាស់ ត្រូវតែបង្កើតដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតចង្ហើញាក់ដែលធ្វើដោយភ្នំដី ធ្វើដោយពួក ធ្វើដោយស្រូវ ។ បេ ។ ធ្វើ

វិធីបិណ្ឌ បហវច្ឆា

សន្តិបាតិមយន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ជនីស-
 លាតា ក្នុងយំ បតតិ^(១) ឧស្សា ហោតិ ។ កតវតោ ឯត-
 មត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិត្តុវេ សលាតោជាតិ-
 យន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន កិត្តុ អញ្ជនីបិ
 អញ្ជនីសលាតាបិ ហាត្វេន ចរិហាន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិត្តុវេ អញ្ជនីត្តវិកន្តិ ។ អិ-
 សវត្តកោ^(២) ន ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាបាមិ កិត្តុវេ អិសវត្តកំ ពទ្ធនស្សត្តកន្តិ ។

(៨៦) តេន ទោ បទ សមយេន អាយស្មតោ
 បិណ្ឌិទ្ធិស្ស វិសាភិតាហោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិត្តុវេ មុទ្ធិ តេសកន្តិ ។
 នត្តមនីយោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាបាមិ កិត្តុវេ នត្តកម្មន្តិ ។ នត្ត កលតិ ។

វិធីបិណ្ឌ បហវច្ឆា

ដោយគុដសន្តិ ។ សម័យនោះ ចង្ហែក្នុងកំភ្នែកទៅលើវេជ្ជមី ចង្ហែក្នុង
 នោះកំភ្នែកកំប៉ិចស្តុត ។ កិត្តុទាំងឡាយក្រាបចង្ហែក្នុងសេចក្តីខ្ចីចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតបំពន់សម្រាប់ដាក់ចង្ហែក ។ សម័យនោះឯង ពួកកិត្តុក្បាល
 សម្រាប់ដាក់ចង្ហែកក្នុងព្រះអង្គ ចង្ហែក្នុងកំភ្នែកទៅលើវេជ្ជមី ។ កិត្តុទាំងឡាយ
 ក្រាបចង្ហែក្នុងសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតបំពន់សម្រាប់ដាក់ក្នុង ។ វិទ្យុយោគ
 ចេស្តវិធីនោះក៏មិនខានមាន ។ ពួកកិត្តុក្រាបចង្ហែក្នុងសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតវិទ្យុយោគនឹងវិទ្យុសម្រាប់ចង ។

(៨៦) សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌិទ្ធិក្នុងព្រះដ៏មានភាយុកើតធម្មិក្កុវ
 ក្បាល ។ កិត្តុទាំងឡាយក្រាបចង្ហែក្នុងសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតវិធីសម្រាប់
 លាបក្បាល ។ ព្រះបិណ្ឌិទ្ធិក្នុងព្រះដ៏មានភាយុកើតធម្មិក្កុវនៅក្នុងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ។ ពួក
 កិត្តុក្រាបចង្ហែក្នុងសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតនគុកម្ម (គឺការហែតប្រូបព្រោះទៅ
 ភាមិចម្រុះ) ។ ឯច្បាប់សម្រាប់ហែតប្រូបព្រោះទៅភាមិចម្រុះក៏កំពប់ទ្វាយទៅ ។

១. ១. បរិវា ។ ២. វិសាលកោ ។

បាលដ្ឋបូជន៍ ឧត្តម ទេវតាវិទ្យាសាស្ត្រ

ភក្កវត្តា ឯកមត្តំ អាណេចេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ ទត្តុ-
 ករណិច្ឆិ ។ ទេន ចោ មន សមយេន ទត្តុកិយា កិក្ខុ-
 ឧត្តវតា ទត្តុករណិយោ ជាបត្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយ-
 មយំ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យ-
 បាមិ កិមិ កាមកោតិលោតិ ។ ភក្កវត្តា ឯកមត្តំ អាណេ-
 ចេសុំ ។ ទ កិក្ខុវេ ឧត្តវតា ទត្តុករណិ ជាបត្តិ យោ
 ជាបយ្យ អាបត្តិ ទត្តុករណិ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ អដ្ឋិមយំ
 ។ បេ ។ សន្តិបាតិមយន្តិ ។ ទត្តុ វិសមំ អាសិញ្ចិយ-
 តិ^(១) ។ ភក្កវត្តា ឯកមត្តំ អាណេចេសុំ ។ អនុជាបាមិ
 កិក្ខុវេ យមតំ ទត្តុករណិច្ឆិ ។ ទត្តុមចិយោ
 យោតិ ។ ភក្កវត្តា ឯកមត្តំ អាណេចេសុំ ។ អនុជាបាមិ

១ ១. ត្តិ វិសមំ អាសិញ្ចិ ។

ពាក្យពោលអំពីការត្រួតពិនិត្យការងារសង្គមមានច្រើនលាច្បាស់ជាងដើម

កិក្ខុវត្តិទ្បយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះជីវិតព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវត្តិទ្បយ គឺជាគតអនុញ្ញាតបំពន់សម្រាប់
 ចង្រ្កកៅតាចច្រមុំ (ធិបតីទត្តុ) ។ សម័យនោះឯង ពួកទត្តុកិយកិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់បំពន់ទត្តុវត្តសំនឹងបាប ធិបតីទត្តុធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយ
 ប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សភោសាស ឱរៀល ចន្តចេត្តិបំពន់ ដូចជាពួក
 គោស្ត្រដែលបរិភោគភាមនុណ ។ កិក្ខុវត្តិទ្បយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំ
 ចំពោះព្រះជីវិតព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវត្តិទ្បយ
 កិក្ខុវត្តិទ្បយប្រើប្រាស់បំពន់ទត្តុវត្តសំនឹងបាបទ កិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវ
 កាចត្តិទត្តុអ ម្ចាស់កិក្ខុវត្តិទ្បយ គឺជាគតអនុញ្ញាតបំពន់ទត្តុដែលធ្វើដោយ
 ផ្គុំនឹង ១២ ។ ធ្វើដោយគូបសន្តិ ។ កិក្ខុវត្តិទ្បយបង្គំក៏ដឹងសម្រាប់ខ្លួនទៅមិន
 ស្មើគ្នា^(១) ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះជីវិតព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវត្តិទ្បយ គឺជាគតអនុញ្ញាតបំពន់សម្រាប់
 ទត្តុជាត្តុ^(២) ។ កិក្ខុវត្តិទ្បយនោះក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ កិក្ខុវត្តិទ្បយ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះជីវិតព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

១ ដើម្បីនៃដែលទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះជីវិតព្រះភាគ ឬនិកាយព្រះបូណាលីន ។ ២ ដើម្បី
 ឲ្យទត្តុករណិច្ឆិ ។

ភិក្ខុវេ ធូមំ ចាកុន្តិ ។ កញ្ជាវ វន្តិ អាសិម្បេត្វា បិវន្តិ
 កាលោ ធមោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេសុំ ។ អនុ-
 ជាតាមិ ភិក្ខុវេ ធូមនេត្តន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 នព្វក្កិយោ ភិក្ខុ ទុច្ឆាវចាតិ ធូមនេត្តាតិ ធារន្តិ សោវណ្ណ-
 មយំ វ្រមិយមយំ ។ មនុស្សា ទុណ្ណាយន្តិ ចិយន្តិ វិចារេន្តិ
 សេយ្យជាមិ តិហិ តាមរោតិលោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាណេសុំ ។ ឧ ភិក្ខុវេ ទុច្ឆាវចាតិ ធូមនេត្តាតិ ធារ-
 តត្វាតិ យោ ធារយ្យ អាមត្តិ ធូត្តវស្ស អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋិមយំ ។ បេ ។ សន្តុចារិមយន្តិ ។ តេន ទោ
 បទ សមយេន ធូមនេត្តាតិ អចារុតាតិ មោន្តិ ចាណ-
 តា បរិសន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេសុំ ។ អនុជា-
 តាមិ ភិក្ខុវេ អបិចាតន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 ភិក្ខុ ធូមនេត្តាតិ ចារុន បរិហារន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាណេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ធូមនេត្តត្រវតន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឲ្យដក់យកវែង ។ ពួកភិក្ខុក៏យក
 ថ្នាំនោះមកប្រើជាប្រាណិយយដក់ទៅ (ក៏គឺច្របំទៅជា) ក្តៅក ។ ពួកភិក្ខុ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឲ្យវែង ។ សម័យនោះឯង ធូ-
 ត្រីយភិក្ខុប្រើប្រាស់ឲ្យវែងស្រស់នឹងតាច ដំឡើងដើម្បីដោយមាសខ្លះធ្វើដោយ
 ប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយកំពាលទោស ក៏ប្រើប្រាស់ បន្តបន្តិចថា
 ដូចជាពួកគ្រិហស្ថក្នុងបរិភោគភាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឲ្យវែងឡើយដ៏ស្រស់នឹងតាច ភិក្ខុ
 ណាប្រើប្រាស់ ត្រូវតាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាត
 ឲ្យវែងដើម្បីដោយផ្លូវ ។ បេ ។ ដែលធ្វើដោយគូបសន្តិ ។ សម័យ
 នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានបំបែកឲ្យទុក សត្វក្នុង ។ កិច្ចលរៅ
 ក្នុងឲ្យវែង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ-
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឲ្យ
 តម្រិម ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុក្បែរឲ្យវែងតែនឹងវែង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឲ្យវែងសម្រាប់ដាក់ឲ្យវែង ។

ឯកតោ យំសិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯកមត្តំ អាណោចសុំ ។
 អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ យមគត្តវិកត្តិ ។ អំសវទ្ធាតោ ធម្មោតិ ។ ភគវតោ ឯកមត្តំ អាណោចសុំ ។ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ អំសវទ្ធាតំ ធម្មទស្សត្តកត្តិ ។

[៨៧] ភេទ ទោ បទ សមយេន អាយស្មតោ បិណ្ឌវិទ្ធាស្ស វាតាតាណោ ហោតិ ។ វេដ្ឋា វិវាហាស្ម ភេសំ បចិត្តត្ថន្តិ ។ ភគវតោ ឯកមត្តំ អាណោចសុំ ។ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ ភេសនាតត្ថន្តិ ។ តស្មី ទោ ភេសនាតោ មន្តិ មត្តិបិកត្តំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯកមត្តំ អាណោចសុំ ។ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ ភេសនាតោ មន្តិ បត្តិបិកត្តំ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ អតិបត្តិក្កមដ្ឋានិ ភេសានិ បទន្តិ តាចំ បិវិត្តា បន្តិ ។ ភគវតោ ឯកមត្តំ អាណោចសុំ ។ ធម្ម ភិក្ខុវេ អតិបត្តិក្កមដ្ឋានិ ភេសំ ចាតត្តំ យោ បិវេយ្យ យថាធម្មោ

ធម្មវិទ្ធិនិម្មិតបិណ្ឌវិទ្យា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបចង្អុលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះ មានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគត អនុញ្ញាតនូវជនីភិក្ខុ ។ ខ្សែយោគរបស់ជនីភិក្ខុទាំងឡាយទៅឡើយ ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបចង្អុលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះមានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគនឹងខ្សែ សម្រាប់ជនី ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវិទ្ធានាមាយុមានភាពពាក់ អំពីរូប ។ ពេទ្យទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវស្រូប្រឹក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបចង្អុលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះមានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតនូវភិក្ខុស្រូប្រឹកបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយកំលាយទឹកស្រវឹងក្នុងប្រទីវដលស្មនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបចង្អុល សេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះមានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតនូវកំលាយទឹកស្រវឹងក្នុងប្រទីវដលស្ម បាន ។ សម័យនោះឯង ពួកពួកនិយភិក្ខុស្រូប្រឹកកំលាយទឹកស្រវឹងច្រើន ពេក ផល់នាំគ្នាទឹកប្រទីវនោះទៅភិស្រវឹង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបចង្អុល សេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះមានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផឹកប្រទីវផលកំលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកទេ

វិធម៌ទី៣ ឧបាសម្ព័ន្ធ

ការបត់ប្រា ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ យស្មី តេលទាតោ
 មជ្ឈិម្យ ឈ វណ្ណា ឈ តោ ឈ វសោ បញ្ញាយតិ វិវុធិ
 មជ្ឈិម ក្នុងក្នុង តេល បាតុន្តិ ។ តេឈ ទោ បធន សមយេឈ
 កិក្ខុវេ តហ៍ អតិបក្កិក្កមជ្ឈិ តេល បញ្ញិ ហោតិ ។ អថទោ
 កិក្ខុវេ វគទហោសិ កថន្ត ទោ អតិបក្កិក្កមជ្ឈិ តេល
 បទិបទ្ធិកត្វន្តិ ។ កកវតោ វគមត្តុ អាហោចេសុ ។ អនុជា-
 បាមិ កិក្ខុវេ អត្តញ្ញន្តិ អនិប្បាតុន្តិ ។ តេឈ ទោ បធន ស-
 មយេឈ អាយស្មតោ បិលិទ្ធព្វស្ស តហ៍^(១) តេល បញ្ញិ
 ហោតិ ។ តេលកាជន្ត ឈ វិជ្ជតិ ។ កកវតោ វគមត្តុ
 អាហោចេសុ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ តិណិ តុម្ពានិ លា-
 ហត្តុន្ត កត្តុត្តុន្ត វលត្តុន្តិ ។ តេឈ ទោ បធន សម-
 យេឈ អាយស្មតោ បិលិទ្ធព្វស្ស អត្តវតោ ហោតិ ។
 កកវតោ វគមត្តុ អាហោចេសុ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ

• ៤. ឈរ ។

វិធម៌ទី៣ ឧបាសម្ព័ន្ធ

កិក្ខុវេធាតុ ត្រូវវិធម៌ទី៣នេះត្រូវបានប្រើប្រាស់^(១) ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេទ្រព្យ យ
 ច្រើនស្រួលដែលស្ថាបនា គ្មានក្នុងនឹងគ្មានសរសេរទឹកស្រវឹងប្រាម
 ទៀងទេ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុវេប្រើដែលគេឈាមទឹកស្រវឹងមាន
 សភាពយ៉ាងនោះបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុវេប្រើឈាមទឹក
 ស្រវឹងច្រើនពេក ។ ក្នុងពេលនោះកិក្ខុវេទ្រព្យយកមានសេចក្តីក្រិះ
 អួចថា ច្រើនដែលគេឈាមទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ក៏យើងគ្រូប្រតិ-
 បត្តិដូចម្តេច ។ កិក្ខុវេទ្រព្យយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះគង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវេទ្រព្យ គឺជាគតអនុញ្ញាត
 ឱ្យកិក្ខុវេយកប្រើដែលគេឈាមទឹកស្រវឹងច្រើនពេកនោះថាប្រាក
 បូណ៌ចៅវិញ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌុវេទ្រព្យមានភាយ មានប្រើ
 ដែលស្រពោយជាច្រើន ។ គេគ្មានភាជន៍សម្រាប់ដាក់ប្រើ ។ ពួកកិក្ខុ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កិក្ខុវេទ្រព្យ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យក្រុម(គីក្ខុវេទ្រព្យ) ទាំង ៣ យ៉ាង
 គីក្ខុវេទ្រព្យទាំង ១ ក្រុមធ្វើដោយរយៈ ១ ក្រុមធ្វើដោយវិជ្ជុរយៈ ១ ។
 សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌុវេទ្រព្យមានភាយកើតរកឱ្យលំក្នុងអវយវៈ ។ កិក្ខុ
 ទ្រព្យយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះគង្គ

១ ត្រូវឱ្យកិក្ខុវេស្រវឹងដែលបានប្រើប្រាស់ ។

សេនាតធម្មនុញ្ញ ។ ឧត្តមនាយក ហោតិ ។ ក្រសួង ឯកមន្ត្រី
 អាណាចក្រ ។ អនុជាធានី ភិក្ខុវេ សម្ព័ន្ធសេនាត ។
 ឧត្តមនាយក ហោតិ ។ អនុជាធានី ភិក្ខុវេ មហាសេ-
 នាត ។ ឧត្តមនាយក ហោតិ ។ អនុជាធានី ភិក្ខុវេ
 ក្រសួងសេនាត ។ ឧត្តមនាយក ហោតិ ។ អនុជាធានី
 ភិក្ខុវេ ទូទៅសេនាត ។

[៨៨] គេង ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ

ប៊ុលីស្ត្រូស្ត បទ្បាតោ ហោតិ ។ ក្រសួង ឯកមន្ត្រី
 អាណាចក្រ ។ អនុជាធានី ភិក្ខុវេ លោហិត មោចនុញ្ញ ។

ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាឧត្តមនាយកសេនាត (ការធ្វើ
 ឱ្យចេញច្រើន) ។ ព្រះប៊ុលីស្ត្រូស្តមានកាយកំនៅក្នុងគ្រប់ទីកន្លែង ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីចំពោះព្រះមាតាព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាឧត្តមនាយកសេនាតដោយស្វ័យ
 ឈ្មោះនឹងមកឈ្មោះផ្សេង ។ ព្រះប៊ុលីស្ត្រូស្តមានកាយកំនៅក្នុងគ្រប់
 ទីកន្លែង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាឧត្តមនាយក
 ស្វ័យនឹង(១) ។ ព្រះប៊ុលីស្ត្រូស្តមានកាយកំនៅក្នុងគ្រប់ទីកន្លែង ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាឧត្តមនាយកដែលគេ
 រកឃើញនឹងស្វ័យឈ្មោះ មកឈ្មោះផ្សេង ។ ព្រះប៊ុលីស្ត្រូស្តមានកាយ
 កំនៅក្នុងគ្រប់ទីកន្លែង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺជាឧត្តមនាយកបង្គំទូល(២) ។

[៨៨] សម័យនោះឯង ព្រះប៊ុលីស្ត្រូស្តមានកាយកំនៅក្នុងគ្រប់
 ទីកន្លែងស្រដៀងគ្នាទៅនឹងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីចំពោះព្រះមាតាព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាឧត្តមនាយកស្វ័យឈ្មោះដោយឱ្យចេញច្រើន ។

១ អង្គនេះ ជា គ្រូដំបូងដែលធ្វើឱ្យចេញច្រើននូវលោក្ខណ៍ព្រះមាតាព្រះភាគ ប្រាប់
 លោក្ខណ៍នោះដោយមានន័យដ៏ស្រដៀងគ្នាទៅនឹងគ្នា ព្រោះស្វ័យឈ្មោះផ្សេងៗ លើលោក្ខណ៍នោះហើយ
 យកច្បាប់លាចង្វែរចេញពីប្រទេសនោះឱ្យចេញទៅលើសេនាត ។ ២ អង្គនេះ
 ជា គ្រូដំបូងដែលធ្វើឱ្យចេញច្រើននូវលោក្ខណ៍ព្រះមាតាព្រះភាគ ប្រាប់
 លោក្ខណ៍នោះដោយមានន័យដ៏ស្រដៀងគ្នាទៅនឹងគ្នា ព្រោះស្វ័យឈ្មោះផ្សេងៗ លើលោក្ខណ៍នោះហើយ
 យកច្បាប់លាចង្វែរចេញពីប្រទេសនោះឱ្យចេញទៅលើសេនាត ។

នក្ខត្តិយោ ហោតិ ។ កករតោ ឯតមត្តំ អាណេស្សំ ។
អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ លោហិតំ មោចេត្វា វិសាលោន
កមោតុន្តំ ។

[៨៧] ភេទ ទោ បទ សមយេន អាយស្សតោ
បិលិន្ទវច្ឆស្ស ចាទា ជាលិវា ហោន្តំ ។ កករតោ ឯតមត្តំ
អាណេស្សំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ចាទត្តញ្ញនន្តិ ។
នក្ខត្តិយោ ហោតិ ។ កករតោ ឯតមត្តំ អាណេស្សំ ។
អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ មជ្ឈំ អភិសន្និវត្តំ ។

[៨៨] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្ស
ភិក្ខុវេន តណ្ហាពាទោ ហោតិ ។ កករតោ ឯតមត្តំ
អាណេស្សំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សត្តកម្មន្តំ ។ ក-
សារោនកេន អញ្ញោ ហោតិ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ
កសារោនកន្តិ ។ តិលកក្កេន អញ្ញោ ហោតិ ។
អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ តិលកក្កន្តិ ។ កតវន្តិកាយ អញ្ញោ

ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកំនៅតែអស់ត្រាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល
សេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ទ្បាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតទ្បក្តុដល់យកឈាមដោយ (បំពង់) ស្រួនីបាន ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានបាចរែក ។
ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបជើង ។
ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកំនៅតែអស់ត្រាំមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងទ្បាយក្រាប
បង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតទ្បក្តុកាត់តែនិទ័តស្រវីនី (សម្រាប់
លាបជើងទ្បស្រួល) ។

[៨៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានអាភាគកើតពក ។ ពួកភិក្ខុ
ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតសត្តកម្ម (វិវេដ្ឋយកាំបិត) ។
(ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទំពាច់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតទំពាច់ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តី
ត្រូវការដោយម្សៅល្ង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បាយ
គឺជាគតអនុញ្ញាតម្សៅល្ង ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយជុំសក្តុវ

ហោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ កកតន្តិ ។ វណាតទ្ធន-
 ចោលេន អន្តោ ហោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ វណា-
 តទ្ធនចោលន្តិ ។ វណា កណ្ណវតិ ។ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ សាសបក្កុវន្តន ចោវត្តន្តិ ។ វណា កលិដ្ឋិត្ត ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ទ្ធនំ កាកុន្តិ ។ វន្តមិសំ វុដ្ឋាតិ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ លោណសក្កុវិកាយ ធិដ្ឋិត្ត ។
 វណា ន រហតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ វណាភេលន្តិ ។
 ភេលំ ភលនិ ។ ភគវតោ វតមន្តំ អាណេចេសុំ ។ អនុ-
 ជាធាមិ ភិក្ខុវេ វិកាលិកំ សត្វំ វណាបដិកម្មន្តិ ។

[៧០] ភេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាភរោ ភិក្ខុ

អហិទា ធម្មោ ហោតិ ។ ភគវតោ វតមន្តំ អាណេ-
 ចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ចត្តារិ មហារិក្ខាដិ ធាតុ

(សម្រាប់ចម្បុមដំបៅ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ
 គឺជាគតអនុញ្ញាតដ៏សក្តិ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រូវការដោយសំពត
 សម្រាប់ដំបៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតកំណត់សំពតសម្រាប់ដំបៅ ។ ដំបៅកំណត់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុលាងដោយម្សៅ
 ត្រាវិស្ត ។ ដំបៅកំណត់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ
 គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុបំប៉ាយដំបៅនោះ ។ (លុះចំបាយទៅហើយ)
 សាច់ក៏ដំបៅនាចេញមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ
 គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុយកទឹកលាយនឹងសម្បុលក្រួសមកបង្កាត់ (ដំបៅ
 នោះចេញ) ។ (លុះបង្កាត់ទៅហើយ) ដំបៅក៏មិនបានដុះលេចឡើយ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតច្រើនសម្រាប់
 លាងដំបៅ ។ ច្រើនកំហឿហូរចេញ ។ លក្ខតាំងឡាយសេចក្តី
 ខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ
 គឺជាគតអនុញ្ញាតសំពតសម្រាប់ចម្បុមច្រើននឹងថ្នាំក្បាលដំបៅទាំងអស់ ។

[៧១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបសំបក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រាបដ្ឋិត្តលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ខ្ញុំលក្ខតាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឱ្យថ្នាំមហារិក្ខាដិ ៤ យ៉ាង

ក្នុង ម្ភុត្តំ ធាវិកំ មន្តិកន្តិ ។ អថទោ កិក្ខុធំ វតន-
 ហោសិ អប្បដិក្ខុហិតាធំ ធុ ទោ ទុណហុ ធម៌ក្ខុហោតព្វា-
 ធំតិ ។ កតវតោ វតមត្តំ អាហោទេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ សតិ កប្បិយ ការវតោ ធម៌ក្ខុហោមេត្តំ អសតិ
 កប្បិយ ការវតោ សាមំ គហោត្វា បរិកុត្តុត្តិ ។ តេន ទោ
 ធម ធមយេន អញ្ញាតវេន កិក្ខុហា វិសំ បិតំ ហោតិ ។
 កតវតោ វតមត្តំ អាហោទេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ ក្នុង
 ហាយេត្តិ ។ អថទោ កិក្ខុធំ វតនហោសិ អប្បដិក្ខុ-
 ហិតា ធុ ទោ ទុណហុ ធម៌ក្ខុហោតព្វាធំ^(១) ។ កតវតោ
 វតមត្តំ អាហោទេសុំ ។ អនុជាបាមិ កិក្ខុវេ យំ
 ករោត្តោ ធម៌ក្ខុណ្ណាតិ ស្មេវ ធម៌ក្ខុហោ តាតា ន បុន
 ធម៌ក្ខុហោតព្វាតិ ។

១ ១. ធម៌ក្ខុហោតព្វា ។

កិក្ខុវេ (អាចម៍) ១ ចិកម្ភុត្ត (ចំកេតាម) ១ វេន ១ ដី ១ ។ ក្នុងវេលាពេល
 កិក្ខុវេច្បាយ មានសេចក្តីព្រិះព្រះច្បុះច្បុះ យើងមិនបាច់ទទួលប្រភេទ
 ថ្នាំពិន័យទេ ឬព្រិះព្រះច្បុះច្បុះទើបបាទ ។ កិក្ខុវេច្បាយ
 ក្រាបបង្គំទទួលសេចក្តីចុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់កិក្ខុវេច្បាយ កាលបើមានកប្បិយ^(១) កាកេ ភវាធម៌អនុញ្ញាត
 ឲ្យកិក្ខុវេច្បាយកាកេនោះទទួលដំឡូងបាទ កាលបើគ្មានកប្បិយកាកេ
 ទេ ភវាធម៌អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុវេច្បាយកខ្លួនឯងហើយទាន់ចុះ ។ សម័យនោះ
 ឯង កិក្ខុវេច្បាយកថាស ។ ពួកកិក្ខុវេច្បាយបង្គំទទួលសេចក្តីចុះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវេច្បាយ ភវាធម៌
 អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុវេច្បាយ (អាចម៍ដែលលាយដោយទឹក) ។ ក្នុងវេលាពេលនោះ
 កិក្ខុវេច្បាយមានសេចក្តីព្រិះព្រះច្បុះច្បុះ យើងមិនបាច់ទទួលប្រភេទ (ឲ្យ
 ក្នុងនោះ) ទេ ឬថាគ្រាន់ទទួលប្រភេទទើបបាទ កិក្ខុវេច្បាយក្រាប
 បង្គំទទួលសេចក្តីចុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កិក្ខុវេច្បាយ ភវាធម៌អនុញ្ញាតថ្មីច្បុះ កាលបើកិក្ខុវេច្បាយកខ្លួន
 លាយហើយបាទទទួលទុក (អំពីថ្មីមុន) លុះដល់ទៅថ្មីស្អុក ក្នុងនោះ
 ល្មោះថាភិក្ខុវេច្បាយច្បុះហើយ មិនបាច់ទទួលប្រភេទទៀតទេ ។

១ សំដៅយកច្បុះដែលប្រាសចំផ្ទៃក្នុងនៃក្ខុវេ ឬការក្ខុវេ ។

(៧២) តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតស្ស កិក្កុ-
 លោ យរទិដ្ឋតាពាលោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាណេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្កុវេ សីតាលោឡិ ចាយេ-
 តុន្តិ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ កិក្កុ-
 ទុដ្ឋតហាលោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អា-
 ណេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្កុវេ អាមិសទាវ ចាយេតុន្តិ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតស្ស កិក្កុលោ ឫណ្ណ-
 រោតាពាលោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ កិក្កុវេ មុត្តហរិដកំ ចាយេតុន្តិ ។ តេជ
 ទោ បទ សមយេន អញ្ញតស្ស កិក្កុលោ ចរិណាលោ-
 ពាលោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ កិក្កុវេ កត្តាលេបំ តាតុន្តិ ។ តេជ
 ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ កិក្កុ អតិសន្តតា-
 យោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ កិក្កុវេ វិបធនំ ចាតុន្តិ ។ អច្ចកត្វាយ

(៧២) សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ ប្រទានភាពចរិត្រៃត្រៃស្មើស្មើ ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដឹកទឹកលាយ
 ដោយកាប់បំណាស់^(១) ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ ប្រទានភាពច្របូបច្រាម
 ភ្លើង(កើតរោគមូល) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុ-
 ញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដឹកទឹកក្បួន^(២) ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ ប្រទានភាពស្អុយ
 ល្បើង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុនាំសម័
 ដែលត្រាដោយទឹកនោម^(៣) ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ ប្រទានភាព
 គឺចូលសម្បុរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាត
 ឱ្យភិក្ខុធ្វើការលោបដោយគ្រឿងក្រអូបបាទ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយប្រ
 ទានកាយប្រកបដោយរោគទល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ-
 គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដឹកថ្នាំបញ្ជា ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រៃកាយដោយ

១ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុយកកាប់បំណាស់ដែលដាច់ដំបូលសង្ក្រាន្តលាយដឹកទឹក
 យ៉ាងណា ។ ២ អង្គកថាថា ឱ្យយកកាយមកដុតដំបូងឱ្យដេះដីដៃដើរយ៉ាងព្រះត្រៃយក

អន្តោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អន្តកត្តិកត្តិ ។ អតតយ្យសេន
 អន្តោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អតតយ្យសន្តិ ។ តតាតតដេន
 អន្តោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តតាតតដន្តិ ។ ចដិញ្ញាននិយេន
 អន្តោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ចដិញ្ញាននិយន្តិ ។

(៧៣) តេន ទោ ចន សមយេន កាយស្មា
 ចិលិន្ទវត្តោ ភជតហោ ចញ្ញាវំ សោធាមេតិ សេនំ កត្តុ-
 កាមោ ។ អថទោ ភជា មាតតោ សេនិយោ តិម្ហិសា-
 រោ យេន កាយស្មា ចិលិន្ទវត្តោ តេនុចសន្តិមិ ឧប-
 សន្តិមិញ្ច កាយស្មន្តិ ចិលិន្ទវត្តំ អភិវានេញ្ច ឯតមត្តំ

ទិកអន្តវត្តំ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ឆ្ងល់ភិក្ខុព្រំនីឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទិកអន្តវ-
 ត្តំ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសរសៃកាយយស្សវដលរម
 មិនបានធ្វើស្និទ្ធ (គឺមិនបានត្រង់ឲ្យស្អាតបាន) ។ ភិក្ខុព្រំនីឡាយក្រាប
 បង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ឆ្ងល់
 ភិក្ខុព្រំនីឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតទឹកសរសៃកាយយស្សវដលរមមិនបាន
 ធ្វើឲ្យស្និទ្ធ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសរសៃកាយ
 យស្សវដលរមធ្វើឲ្យស្និទ្ធ (គេបានត្រង់ឲ្យស្អាតបាន) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំ
 ទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ឆ្ងល់ភិក្ខុ
 ព្រំនីឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតទឹកសរសៃកាយយស្សវដលរមធ្វើឲ្យស្និទ្ធ ។
 (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឧដារស ។ ពួកភិក្ខុ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ឆ្ងល់ភិក្ខុព្រំនីឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតសាច់ដែលមានឧដារស ។

(៧៣) សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវត្តដ៏មានអាយុឲ្យគេដង្រៃ
 ញាតិក្សត្រីក្រដក្រិះ ព្រះបិណ្ឌវត្តដ៏មានអាយុឲ្យគេដង្រៃ ។ ព្រះនោះ
 ព្រះបាទមាគធសេនិយ តិម្ហិសា យោងចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិណ្ឌវត្ត
 ដ៏មានអាយុ សុរចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌវត្តដ៏មានអាយុ

ឋានប្រិយសិទ្ធិច្បាប់ អារម្មណ៍ទុក្ខជាតិ

ជំនឿ ។ ឋានប្រិយសិទ្ធិច្បាប់ អារម្មណ៍ មានលា
 សេដ្ឋីយោ តិម្លិសារោ អាយស្ម័ន្តំ បិណ្ឌុវត្ថុំ ឋានប្រិយ
 ក៏ កន្ត ថេរោ កាវយេតិ ។ បញ្ចវ មហារាជ
 សោជាបេមិ សេដ្ឋី កត្តក្កាមោតិ ។ អត្តោ កន្ត
 អយ្យស្ស អារម្មណេយាតិ ។ ន ទោ មហារាជ កត្ត
 តា អារម្មណេ អនុញ្ញាតោតិ ។ ភេទហំ កន្ត កត្ត
 ចង្កុត្តិកា មម អារោចយ្យថាតិ ។ វិវ មហារាជាតិ
 ទោ អាយស្ម័ន្តំ បិណ្ឌុវត្ថុំ កញ្ញា មានទស្ស សេដ្ឋីយស្ស
 តិម្លិសារស្ស បទ្ធស្សាសិ ។ អថទោ អាយស្ម័ន្តំ បិណ្ឌុ
 វត្ថុំ រាជានំ មានំ សេដ្ឋីយំ តិម្លិសារំ ធម្មិយា កតាម
 សន្តស្សសិ សមាធមេសិ សមុត្តដេសិ សម្បហំសេ
 សិ ។ អថទោ រាជា មានោ សេដ្ឋីយោ តិម្លិសារោ
 អាយស្ម័ន្តំ បិណ្ឌុវត្ថុំ ធម្មិយា កតាម សន្តស្សតោ
 សមាធមេតោ សមុត្តដេតោ សម្បហំសេតោ ឧត្តាយាស
 តា អាយស្ម័ន្តំ បិណ្ឌុវត្ថុំ អភិរាជេតោ បទ្ធកុំលំ កត្ត

ឋានប្រិយសិទ្ធិច្បាប់ ធម្មិយាសិកាប្រិយសិទ្ធិច្បាប់អារម្មណ៍

រូបន៍នៅក្នុងជីវិតសម្បត្តិ ។ លុះព្រះបាទមានធម្មិយាសិកាប្រិយសិទ្ធិច្បាប់
 ជំនឿហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះទ្រង់រាជានិក្ខេបព្រះបិណ្ឌុវត្ថុជំនឿកាយុថា
 បតិក្រលោកដ៏ចំរើន ព្រះបរិយប្រិយសិទ្ធិច្បាប់ ។ ព្រះបិណ្ឌុវត្ថុឆ្លើយថា
 បតិក្រមហារាជ ភាគភាគទ្រង់ប្រញោកក្នុង ប្រាថ្នាដ៏ធំធេងធ្ងន់ប្រិយ
 កោស ។ ស្តេចស្តេចថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន រលកខ្ពស់មានសេចក្តី
 ត្រូវការដោយអារម្មណ៍ជន^(១) វិសេស ។ ព្រះបិណ្ឌុវត្ថុឆ្លើយថា បតិក្រ
 មហារាជ ព្រះដ៏មានបុណ្យមិនទាន់អនុញ្ញាតអារម្មណ៍ជននៅឡើយទេ ។
 ស្តេចទ្រង់មានព្រះទ្រង់ថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ ក្នុងលោក
 ក្រៃបង្គួលស្តេចដ៏មានព្រះភាគហើយមកប្រាប់ឱ្យឮ ។ ព្រះបិណ្ឌុវត្ថុ
 ជំនឿកាយុទទួលស្តាប់ព្រះទ្រង់រាជានិក្ខេបព្រះបាទមានធម្មិយាសិកាប្រិយ
 កាយុថា សូមថ្វាយព្រះរាជ មហារាជ ។ ព្រះបិណ្ឌុវត្ថុជំនឿកាយុក៏បាន
 កន្លងព្រះបាទមានធម្មិយាសិកាប្រិយសិទ្ធិច្បាប់ ឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក
 ព្រម ឲ្យកាចហាន ឲ្យត្រកអរ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះបាទមានធម្មិយាសិកាប្រិយសិទ្ធិច្បាប់ កាលដែលព្រះបិណ្ឌុវត្ថុ
 ជំនឿកាយុបានកន្លងឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យកាច
 ហាន ឲ្យត្រកអរ ដោយពាក្យប្រកបដោយធម៌ រួចហើយក៏ទ្រង់ក្រែក
 ហាកសនៈថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌុវត្ថុជំនឿកាយុ ធ្វើប្រទានស្រីយោឱ្យស

១ ធម្មិយាសិកាប្រិយសិទ្ធិច្បាប់អារម្មណ៍

វិញ្ញាណប្បវេណី

បញ្ញាតិ ។ អថទោ អាយស្មា ចិលីទ្ធុរោ ភកវតោ
 សន្តិកោ ទ្ធុតំ ឆាយោសំ រាជា កន្ត មាគោ សេចិយោ
 តិម្ពិសារោ អាវមិតំ ឆាតុកាយោ កថំ ទុ ទោ កន្ត
 បដិបដ្ឋិតទ្ធុតំ ។ អថទោ ភកវ ឯកស្មី ចិលីទ្ធុ ឯកស្មី
 បករណោ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អនុដា-
 លាមិ ភិក្ខុវេ អាវមិតំ ។ ទុតិយឡំ ទោ រាជា
 មាគោ សេចិយោ តិម្ពិសារោ យេឆាយស្មា ចិលីទ្ធុ-
 រោ ឆេទុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា អាយស្មន្តំ ចិលីទ្ធុ
 អភិវធាន្តា ឯកសន្តំ ចិលីទ្ធុ ។ ឯកសន្តំ ចិលីទ្ធុ
 ទោ រាជា មាគោ សេចិយោ តិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ
 ចិលីទ្ធុ ឯកសន្តំ អនុញ្ញាតោ កន្ត ភកវតោ អាវ-
 មិតោ ។ ឯវំ មហារាជានំ ។ តេជហិ កន្ត អយ្យស្ស
 អាវមិតំ ធម្មិ ។ អថទោ រាជា មាគោ សេចិយោ
 តិម្ពិសារោ អាយស្មតោ ចិលីទ្ធុស្ស អាវមិតំ ប-
 ដិស្សណិត្វា វិស្សិត្វា ចិលី ភកិ បដិលកិត្វា អញ្ញាតំ

ចេញទៅ ។ ក្រោយពីនោះមក ព្រះបិណ្ឌិត្តដ៏មានអាយុវែងប្រែប្រួល
 ទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទ
 មាគធសេនិយ៍តិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នាទ្រង់ប្រគេនទូរភាពមិត្ត
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គឺខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រគល់ប្តីប្តីម្តងទៅ ។ ព្រះនិទាន
 នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌កថាហើយក្រាស់
 ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុភិក្ខុវេ ភកវតោ ភកវតោ
 (ទ្យតិកុទ្ធុល) ភាពមិត្ត ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយ៍តិម្ពិសារ
 ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះបិណ្ឌិត្តដ៏មានអាយុវែងក៏បំរើផង លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌិត្តដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទី
 ដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយ៍តិម្ពិសារទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយក៏ទ្រង់មានព្រះឡើងផ្ទះ ទ្រង់ព្រះបិណ្ឌិត្តដ៏មានអាយុវែង បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់បាទអនុញ្ញាតភាពមិត្តហើយ ។
 ព្រះបិណ្ឌិត្តដ៏ធ្វើយថា ថ្វាយព្រះពរ មហារាជ ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយ៍
 តិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះឡើងថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះ
 ករុណាទ្រង់ប្រគេនភាពមិត្តដល់លោកម្ចាស់ ។ ព្រះនាងនិង ព្រះបាទ
 មាគធសេនិយ៍តិម្ពិសារទទួលថា ទ្រង់ប្រគេនភាពមិត្តដល់ព្រះបិណ្ឌិត្ត
 ដ៏មានអាយុហើយក៏ទ្រង់រៀនរាល់ លុះយេនករទើបបាទទ្រង់រកឃើញ

សព្វគ្រប់ មហាមន្ត អាមន្តសិ យោ មយោ កលោ
 អយ្យស្ស អាណមិកោ បដិស្សតោ ឱញោ សោ អាណមិ-
 កោតិ ។ ១ ទោ ទេវ អយ្យស្ស អាណមិកោ ឱញោតិ ។
 ក៏វិចិ ១ ទោ កលោ ក៏តោ រត្តិ^(១) ហោតិ ។ អដ-
 ទោ សោ មហាមន្តោ រត្តិយោ កលោត្តា^(២) កថា មា-
 តនំ សេនិយំ តិម្ពិសាវំ ឯតទកោច បញ្ច ទេវ រត្តិស-
 កាជិតិ ។ តេនហំ កលោ អយ្យស្ស បញ្ច អាណមិក-
 សកាជំ ទេហិតិ^(៣) ។ ឯវំ ទេវតិ ទោ សោ មហាមន្តោ
 កញ្ញា មាតទស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសាវស្ស បដិស្ស-
 ណាត្តា អាយស្សតោ បិសិទ្ធុវត្តស្ស បញ្ច អាណមិកស-
 កាជំ អនាសិ^(៤) ។ ទាដិយេក្លោ កាហោ ជិវិសិ ។
 អាណមិកតាមកោតិវិ ទំ អាហំសុ បិសិទ្ធុវត្តតាមកោ-
 តិវិ^(៥) ទំ អាហំសុ ។

[៨២] តេន ទោ បទ សមយេន អាយស្សា បិសិទ្ធុ-
 វត្តោ តស្មី តាមកោ តុលុបកោ ហោតិ ។ អដទោ
 អាយស្សា បិសិទ្ធុវត្តោ បុព្វសមយេ ជិវិសេត្តា

១ ១. ហំ ។ ២ ១. វិទេនតា ។ ៣ ១. ទេហិតិ ។ ៤ ១. ធាហំ ។
 ៥ ១. បិសិទ្ធុវត្តោ ។

ក៏មានព្រះធម្មិកោហោមហាមន្ត មហាមន្ត មហាមន្ត ជាអ្នកសម្រេចការ ចាំបំបាត់
 ម្ចាស់នាយ អាណមិកដល់លោក ដែលអញ្ជើញទទួល តំណែង ប្រគល់លោក
 ម្ចាស់ អាណមិកដល់នោះ តើអញ្ជើញបានប្រគល់ហើយឬ ។ មហាមន្តត្រាច
 ទទួលថា បតិគ្រិព្រឹសេម្មតិទេត ព្រះគង្គិមិទទានបានប្រគល់អាណមិកដល់
 ដល់លោកម្ចាស់នោះឡើយទេ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសាវទ្រង់សួរថា ម្ចាស់នាយ
 តាំងពីថ្ងៃនោះមកដល់ឥឡូវនេះ តើយូរឬខ្លីនាទ្រង់ហើយ ។ មហាមន្ត
 នោះបានបំបែកត្រីចាំទទួល (ឃើញ) ហើយក៏ត្រាចបង្គំទទួលព្រះបាទ
 មាតសេនិយពិម្ពិសាវកន្លះពេលនោះដូច្នោះថា បតិគ្រិព្រឹសេម្មតិទេត (បើ
 គិតតាំងពីថ្ងៃនោះមកដល់ឥឡូវនេះ) ចំនួនប្រាំយកត្រីហើយ ។ ស្តេចទ្រង់
 មានព្រះធម្មិកោហោ ម្ចាស់នាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងប្រគល់អាណមិកដល់
 ប្រាំយកតាំងដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ មហាមន្តនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះធម្មិកោ
 ព្រះបាទមាតសេនិយពិម្ពិសាវ ដោយនាមថា ព្រះករុណាវិជ្ជាវិសេស
 ហើយក៏ប្រគល់អាណមិកដល់ប្រាំយកតាំងដល់ព្រះបិសិទ្ធុវត្តដ៏មានកាយ ។
 (ចាប់ផ្តើមពីនោះមក) ស្រុក (នោះ) ក៏តាំងនៅជាស្រុកមួយដោយឡែក ។
 ពួកដទៃក៏ហៅស្រុកនោះថា អាណមិកត្រាមន្ត ចំណុចច្បាប់ត្រាមន្ត ។

[៨២] សម័យនោះឯង ព្រះបិសិទ្ធុវត្តដ៏មានកាយជាដ៏គុណ^(១) ក៏
 ស្រុកនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិសិទ្ធុវត្តដ៏មានកាយស្វ័យស្រីក៏តាំងតែ

១ ជាអនាមិកដល់លោកម្ចាស់នាយ ។

បត្តិវិភាគនាយ បិណ្ឌវិទ្ធិតាមគំ បិណ្ឌវាយ ចារិសំ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន តស្មី តាមគេ ទស្សនា
 ហោតិ ។ ធារតោ អលង្កតា មាលាគំតា កំឡង្គិ ។
 អដទោ អាយស្មា បិណ្ឌវិទ្ធិ បិណ្ឌវិទ្ធិតាមគេ សម-
 ធានំ បិណ្ឌវាយ ចារិសោ យេន អញ្ញតាស្មិ អារមិកាស្ស
 ធិវសនំ តេជសង្កមំ ទបសង្កមិត្តា បញ្ញតេ អាសយេ
 ធិសិទិ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន តស្មិ អារមិ-
 កំធិយា ធិតា អញ្ញ ធារតោ អលង្កតេ មាលាគំតេ
 បស្សិត្តា រោទតិ មាលំ មេ ទេជ អលង្ការំ មេ ទេ-
 ជានិ ។ អដទោ អាយស្មា បិណ្ឌវិទ្ធិ តំ អារមិកំធិ
 ឯតទេវេច តំស្សយំ ធារិកា រោទតិ ។ អយំ កន្តេ
 ធារិកា អញ្ញ ធារតោ អលង្កតេ មាលាគំតេ បស្សិត្តា
 រោទតិ មាលំ មេ ទេជ អលង្ការំ មេ ទេជានិ កុតោ
 អញ្ញតំ ទុត្តតានំ មាលា កុតោ អលង្ការេតិ ។ អដទោ

ហើយប្រដាប់ដោយពុទ្ធិនិវិចារិចូលទៅកាន់ចំលើនូវពុទ្ធិតាម ដើម្បីបិណ្ឌ-
 បាត ។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះមានវិល្យនមហោស្រព ។ ពួកពា-
 រេ(១)ក៏បានប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយកម្រិតដ៏ហើយលេងមហោស្រព ។
 ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិណ្ឌវិទ្ធិមានអាយុបានក្រាប់ទៅបិណ្ឌបាតពាមលំ-
 ដាប់ប្រាកដបិណ្ឌវិទ្ធិតាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះកាកមិកជនម្នាក់ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើកាសនវិជលគោគ្រាលប្រគេន ។ សម័យនោះ
 ឯង ធិតា(២)របស់ប្រពន្ធកាកមិកជននោះឃើញពួកទារកដទៃប្រដាប់ខ្លួន
 ស្អិតស្អាងដោយកម្រិត ក៏យំទារថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រិតដល់ខ្ញុំ
 អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិណ្ឌវិទ្ធិមានអាយុ-
 យុបានពាលពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធរបស់កាកមិកជននោះថា ព្រោះហេតុអ្វី
 បានជាទារិក(៣)នេះយំ ។ ប្រពន្ធរបស់កាកមិកជននោះឆ្ងើយថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចំរើន ទារិកនេះឃើញពួកទារកដទៃប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយ
 កម្រិត ក៏យំទារថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រិតដល់ខ្ញុំ អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿង
 ប្រដាប់ដល់ខ្ញុំផ្សេងៗ ឯយើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកកំសត់នឹងបានកម្រិតផ្កាមក
 ពីលោក នឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីលោក ។ គ្រាពេលឯង ព្រះបិណ្ឌវិទ្ធិ

១ ពួងប្រិយ ។ ២ ចូរឲ្យ ។ ៣ ពួងស្រី ។

ធម្មបទដ្ឋកថា បិណ្ឌិត្តប្បវេណី បុរិសុទ្ធិមាលា

អាយស្មា បិណ្ឌិត្តប្បវេណី អញ្ញាតវំ តិណ្ឌិត្តប្បវេណី តហោត្តា
 តំ អាកមិក្កិដំ ឯតទេវេច ហន្តិមំ តិណ្ឌិត្តប្បវេណី តស្ស
 ធាវិកាយ សិសេ បដិមុត្តាហិកំ ។ អថេទា សា
 អាកមិក្កិដំ តំ តិណ្ឌិត្តប្បវេណី តហោត្តា តស្ស ធាវិ-
 កាយ សិសេ បដិមុត្តំ ។ សា អយោសំ បុរិសុទ្ធិមាលា
 អកិរុចា ធម្មនិយា ចាសាធិកា ។ ធម្មំ តាធិសា
 រញ្ញាមិ អន្តបុរេ បុរិសុទ្ធិមាលា ។ មនុស្ស រញ្ញា
 មាតតស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសារស្ស អាណេចសុ
 អមុតស្ស ទេវ អាកមិក្កស្ស យេវ បុរិសុទ្ធិមាលា
 អកិរុចា ធម្មនិយា ចាសាធិកា ធម្មំ តាធិសា
 ទេវស្សមិ អន្តបុរេ បុរិសុទ្ធិមាលា ត្រុតា តស្ស
 ទុក្ខតស្ស ធម្មនិយាយ ហោវិកាយ អាកាតិ ។ អថេទា
 រាជា មាតតស្ស សេនិយោ តិម្ពិសារេ តំ អាកមិក្កត្តុលំ
 តន្តាបេសិ ។ ទុតិយម្យំ ទោ អាយស្មា បិណ្ឌិត្តប្បវេណី
 បុរិសុទ្ធិមាលា ធម្មនិយាយ បុរិសុទ្ធិមាលាយ បិណ្ឌិត្តប្ប-
 វេណី បិណ្ឌិត្តប្បវេណី បិណ្ឌិត្តប្បវេណី បិណ្ឌិត្តប្បវេណី សមធាតំ
 បិណ្ឌិត្តប្បវេណី ចរមាតោ យេន តស្ស អាកមិក្កស្ស ធម្មនិយាយ

ធម្មបទដ្ឋកថា ធម្មបទដ្ឋកថា ធម្មបទដ្ឋកថា ធម្មបទដ្ឋកថា

ដ៏មានអាយុចាប់យកទេស្តិយស្តិយមាយ ធម្មបទដ្ឋកថា
 មកជននោះថា បើដូច្នោះទានតែទានចូលពាក់រន្ធស្តិយស្តិយមាយ ធម្មបទដ្ឋកថា
 វិការនោះចុះ ។ ទើបប្រាណិកមកជននោះក៏ចាប់យកទេស្តិយស្តិយមាយ
 ចំពោះធម្មបទដ្ឋកថា ។ រន្ធស្តិយស្តិយមាយក៏ក្លាយទៅជាកម្រិតផ្កា
 មាស ល្អល្អ គួរតែគិតលើលើមើល ជាទីទំនាក់ទំនងសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ ទុក
 ជាទីទំនាក់ទំនងក៏កម្រិតផ្កាមាសបែបនោះគ្មាន ។ ក្នុងមនុស្សក៏
 ក្រាបចង្អុលព្រះបាទមាតសេនិយតិម្ពិសារេ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធិ
 ក្នុងផ្ទះអាណិកជននោះនោះមោកកម្រិតផ្កាមាស ល្អល្អ គួរតែគិតលើលើ
 មើល ជាទីទំនាក់ទំនងសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាទីទំនាក់ទំនងសេចក្តីជ្រះថ្លា ក៏ក
 កម្រិតផ្កាមាសបែបនោះគ្មានដែរ អាណិកជននោះជាអ្នកកំសត់ទេ ធម្មបទដ្ឋកថា
 កម្រិតផ្កាមាសពិលា ប្រាកដជាវាល្អប្រសើរមិនទាន់ឡើយ ។ ក្នុងវេលា
 នោះ ព្រះបាទមាតសេនិយតិម្ពិសារេទ្រង់ប្រើទ្រង់មនុស្សទៅចាប់បពិត្រ-
 កូលអាណិកជននោះ ។ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមឡើងដាច់ថ្ងៃដំបើក ព្រះ
 បិណ្ឌិត្តប្បវេណីមានអាយុស្បែកស្បែកប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចិញ្ចឹមយល្អទៅ
 បិណ្ឌិត្តប្បវេណី កាលបើត្រូវទៅបិណ្ឌិត្តប្បវេណីដាច់ប្រាក
 ក្នុងបិណ្ឌិត្តប្បវេណីហើយក៏ចូលទៅក្នុងផ្ទះអាណិកជននោះ លុះចូលទៅដល់

ធម្មបទដ្ឋកថា ។

តេជុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា បដិវស្សតោ ឬច្ចំ កាយំ
 ឥន្ទំ^{១)} អារម្មកកុលំ កតត្ថំ ។ ឯតំស្ស កន្តេ សុ-
 វណ្ណាលាយ ការណា រញ្ញា ពន្ធិបិកត្ថំ ។ អដទោ
 អាយស្មា ចំលំទុវច្ឆា យេន រញ្ញា មាគទស្ស សេនិ-
 យស្ស តំម្ពិសារស្ស ចិវសនំ តេជុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា
 បញ្ញត្តេ អាសនេ ចិសិនិ ។ អដទោ ភជា មាគទោ
 សេនិយោ តំម្ពិសារេ យេនាយស្មា ចំលំទុវច្ឆា តេជុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា អាយស្មន្តំ ចំលំទុវច្ឆំ អភិវាទេនា
 ឯតត្ថំ ចិសិនិ ។ ឯតត្ថំ ចិសិនិ ទោ ភជាតំ
 មាគទំ សេនិយំ តំម្ពិសារំ អាយស្មា ចំលំទុវច្ឆា ឯតទ-
 រោច កំស្ស មហារាជ អារម្មកកុលំ ពន្ធិបិកត្ថំ ។
 តស្ស កន្តេ អារម្មកកស្ស យវ សុវណ្ណាលា អភិវចា
 ទស្សនិយា មាសានិកា មន្តិ តានិសា អម្ពាតំបិ អន្តេឬ-
 វ សុវណ្ណាលា កុតោ តស្ស ធុក្កតស្ស ចិស្សំសយំ
 ទោវិកាយ មាគតានិ ។ អដទោ អាយស្មា ចំលំទុវច្ឆា
 រញ្ញា មាគទស្ស សេនិយស្ស តំម្ពិសារស្ស មាសានិ
 សុវណ្ណន្តំ អដិធុច្ចំ ។ សោ អយោសិ សត្វសោវណ្ណ-

ហើយក៏ស្វែងរកមនុស្សដែលនៅជិតខាងថា ត្រកូលអាកម៌កដទានោះតើទៅ
 ឯណា ។ ក្នុងមនុស្សដែលនៅជិតខាងឆ្លើយថា បតិគ្រិលោកដំបំរែន
 ត្រកូលអាកម៌កដទានុវច្ឆាចំបងអស់ទៅហើយ ព្រោះហេតុតែកម្រង
 ផ្កាមាស (ដែលលោកម្ចាស់ទិវទៅ) ខ្ពុះ ។ ឯព្រះបិណ្ឌុវច្ឆំមានកាយុក៍
 ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទមាគទសេនិយតំម្ពិសារ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏គន្លឹលំភាសនៈដែលគេត្រាស់ប្រគេន ។ គ្រាទោះ ព្រះ
 បាទមាគទសេនិយតំម្ពិសារចូលទៅរកព្រះបិណ្ឌុវច្ឆំមានកាយុក៍ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ដូរយមន្តិព្រះបិណ្ឌុវច្ឆំមានកាយុក៍ហើយគន្លឹលំភាសនៈ
 លុះព្រះបាទមាគទសេនិយតំម្ពិសារគន្លឹលំភាសនៈហើយ ព្រះបិណ្ឌុវច្ឆំ
 មានកាយុក៍ផ្ទុយព្រះពេជ្រច្ឆេថា បតិគ្រិមហារាជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះ
 អន្តិទ្ធរគេចាប់ចងិតត្រកូលអាកម៌កដទាមក ។ ព្រះបាទតំម្ពិសារឆ្លើយថា
 បតិគ្រិលោកម្ចាស់ ព្រោះក្នុងផ្ទះអាកម៌កដទានោះមានកម្រងផ្កាមាសល្អល្អ
 គួរតែគំលំរមើលមើលជាទីនាំទិវកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងកំរើរបស់
 ខ្ញុំក៏រកកម្រងផ្កាបែបនោះគ្មានដែរ អាកម៌កដទានោះជាមនុស្សកំសត់ទេ ទីនី
 មានកម្រងផ្កាមាសពីណា ព្រាគដដាវល្អល្អរមកមិនខានឡើយ ។ គ្រាទោះ
 ព្រះបិណ្ឌុវច្ឆំមានកាយុក៍បានអង្គុះប្រាសាទរបស់ព្រះបាទមាគទសេ-
 និយតំម្ពិសារទិវទៅជាមាស (មួយរំពេច) ។ ប្រាសាទនោះក៏ក្លាយទៅជា

១ ១. ឯន ១

មយោ ។ ឥនំ បទ តេ មហាភជ តាវតហំ សុវណ្ណំ
កុកោតិ ។ អញ្ញានំ កន្តេ អយ្យស្សេវសោ^(២) ឥន្ទា-
ទុសារោតិ តំ អាភមិកកុលំ មុញ្ញាយេសិ ។

(៧៤) មនុស្សា អយ្យេន កិវ បិណ្ឌវិទ្យា ធម្មត ធម្មត-
កាយ ចរិសាយ ឧត្តរមនុស្សធម្មត ឥន្ទប្បាដិហារិយំ ធម្មត-
តន្តិ អត្តមថា អភិប្បសន្នា អាយស្មតោ បិណ្ឌវិទ្យា
បញ្ច កេសដ្ឋានំ អភិហរិសុ សេយ្យធីនំ សប្បិ ធាវិគំ
តេលំ មនុំ ដាលិកំ ។ បកតិយាបិចាយស្មា បិណ្ឌវិទ្យា
លាភិ ហោតិ បញ្ចន្តំ កេសដ្ឋានំ លន្តំ លន្តំ បរិសាយ
វិស្សន្តេតិ ។ បរិសា ធម្មត ហោតិ ពាហុល្លិកា លន្តំ លន្តំ
កោលទ្កេចិ យដេមិ បូរេត្វា បដិសាមេតិ បរិស្សាវនានិបិ
ដវិកាយោមិ បូរេត្វា វាតទានេសុ លទ្កេតិ ។ តានំ ឧលិ
ធាវិលីនានំ តិដ្ឋន្តិ ។ ឧទ្ធកេហិមិ វិហារា ឧត្តរមនុស្សា
ហោតិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ណាន្តា បស្សិតា
ឧដ្ឋាយន្តិ មិយន្តិ វិចារេន្តិ អន្តោកោដ្ឋា តាវិកា

២ ១. អយ្យស្ស ធម្មត ។

បាសសុទ្ធ ។ ព្រះបិណ្ឌវិទ្យាធម្មត មានកាយក្លាយ ព្រះកាយស្មត ចតិគមហា-
ភជ បាសច្រើនម៉្លោះមេតិ ព្រះធម្មត បានមកពីលា ។ ព្រះបាទតម្កិសា
ធ្វើយថា ចតិគរលោកដ៏ចម្រើន បាសទ្រង់ដ៏និហើយ ទេវតាឧត្តរភា
របស់លោកម្ចាស់ទេវតា មានចម្រុះដូច្នោះហើយក៏ឱ្យគេដោះលែងត្រកូល
អាភមិកជននោះទៅ ។

(៧៥) ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះបិណ្ឌវិទ្យាធម្មត មានកាយស្ម-
ដែន ឥន្ទប្បាដិហារិយំ ឧត្តរមនុស្សធម្មត បរិសេស ព្រះបាទស្មេច ហើយក៏
មានចិត្តត្រេកអរ ជ្រះថ្លា ដំណាយក កេសដ្ឋៈ ទាំង ៥ គឺ ទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះ
រាប ១ ប្រេង ១ ទឹកយុំ ១ ស្ករកំដៅ ១ មកប្រគេន ព្រះបិណ្ឌវិទ្យាធម្មត
កាយ ។ ២ ព្រះបិណ្ឌវិទ្យាធម្មត មានកាយស្មត បានលាភមក ហើយក៏តែងចាត់ចែង
ចល្ហារកសដ្ឋៈ ទាំង ៥ កេសដ្ឋៈ លាមួយដែលលោកបានមក ។ (នោះ) ថលំ
បរិសេស ជាធម្មតា ។ ចំណែកទាំងបរិសេស របស់ព្រះបិណ្ឌវិទ្យាធម្មត កាយ
នោះជាមនុស្សល្អ គ្រិះ តែងយកកេសដ្ឋៈ ទាំងមករាល ម៉ែន ដែល
ខ្លួនបានមក ។ មុកដាក់ពេញថ្នាំខ្លះ ពេញក្តមខ្លះ ពេញសម្ពត់តម្រិះ
ទឹកខ្លះ ពេញថង់ខ្លះ ហើយព្យាទេករលំ ។ បន្តិច ។ កេសដ្ឋៈ ទាំងនោះ
ហៀរហៀរកំចប់ក្លាយ ។ កុដិកិរដរដរ ដោយក្នុងកណ្តុរ ។ ពួកមនុស្សដើរ
ទៅកាន់វិហារចារិក បានឃើញហើយ ពោលទោស ក៏រៀប បន្តិច បន្តិច ថា

ក្រោយ សមណា សក្យធម្មត្ថយា សេយ្យជាមិ រាជា ភាគរា
 សេនិយោ តិម្ពសារាតិ ។ អស្សាសុំ ទោ កិក្ខុ ភេសិ
 មនុស្សាចំ ឧដ្ឋាយន្តាចំ ទ័យន្តាចំ វិហារន្តាចំ ។ យេ
 ភេ កិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ ភេ ឧដ្ឋាយន្តំ ទ័យន្តំ វិហារន្តំ
 កាដំ ហិ ធាម កិក្ខុ វិវុទ្ធាយ ពាហុល្លាយ ចេតិស្សន្តិ-
 តិ ។ អថទោ ភេ កិក្ខុ ពតរតោ វតមត្តំ អាហារេសុំ ។
 សច្ចំ ភេ កិក្ខុវេ កិក្ខុ វិវុទ្ធាយ ពាហុល្លាយ ចេតន្តិ-
 តិ ។ សច្ចំ ពតរតិ ។ បេ ។ វិវាហិត្វា ធម្មំ កាថំ កាត្វា
 កិក្ខុ អាមន្តេសិ យាចិ ទោ បទ កាចិ កិលាចាចំ
 កិក្ខុចំ បដិសាយនិយាមិ ភេសន្តាចិ សេយ្យចិដំ សប្បិ
 ណនិគំ ភេលំ មនុ ជាណិគំ កាចិ បដិក្កហេត្វា សន្តាហ-
 បាមំ សន្តិចិការាគំ បរិក្កដិកត្វាចិ តំ អតិក្កាមយោ
 យជាទម្រោ ការេតព្វោតិ ។

ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនៃ ពានរបស់ទុកដាក់ក្នុងយូរ ដូចជាព្រះ
 បាទមាសនៃយន្តិសារវេរ ។ ពួកភិក្ខុបានព្យាបាលស្រវាំងនោះពាល
 ទោស កិរេងៗ បន្តបង្ហាញហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាពានសេចក្តីប្រាថ្នា
 កិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពិពាលទោស កិរេងៗ បន្តបង្ហាញថា ពួកភិក្ខុ
 មិនគួរនឹងមកសន្សំ(ភេសជ្ជៈ)ដោយសេចក្តីល្មោះក្រៃលែងដូច្នោះសោះ ។
 ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះបាទព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុសន្សំ (ភេសជ្ជៈ)
 ដោយសេចក្តីល្មោះក្រៃលែងដូច្នោះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា
 បត់ត្រព្រះបាទព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះសម្តេចទ្រង់កិរេងៗ
 ហើយទ្រង់ធ្វើម្នាក់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ភេសជ្ជៈទាំងឡាយ
 ណាដែលពួកភិក្ខុបានផ្ទឹមប្រៀបច្បាប់ (ធាន) បាទ ធីទិកដោះរាវ ១
 ទឹកដោះរាវ ១ ប្រេង ១ ទឹកយុំ ១ ស្ករកំពៅ ១ ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈ
 ទាំងនោះហើយត្រូវទុកដាក់ធានកំណត់ត្រឹមត្រូវ ជាយ៉ាងយូរដុត
 បើភិក្ខុទុកភេសជ្ជៈទាំងនោះឲ្យខូចហួសពិពាលនោះទៅ ត្រូវវិទ្យាធរ
 ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមផង(១) ។

បដិ វាសនិវិទ្យាបិដកស្ត្រីវិទ្យាព្រះបាទសុទ្ធារាជបិដក ។

[៧៦] អដទោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថា កិរុត្តំ វិហរិថា
 យេន ភជនហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អន្តសា
 ទោ អាយស្មា កត្តាវេតោ អន្តរយត្ត កុឡុកាវណំ
 ឧត្តមំត្វា កុឡោ បិដ្ឋបិ ចារិកំ បក្កិបទ្កេ ជិស្វាន
 អកប្បិយោ កុឡោ សាមិសោ ច កក្កុតិ កុឡោ
 វិការល បរិកុញ្ញុត្តិ កក្កុតាយទ្កោ សថរិសោ កុឡិ
 ន បរិកុញ្ញតិ ។ យេ បិស្សុ សោតត្ថំ មញ្ញត្តិ តេ បិ កុឡិ
 ន បរិកុញ្ញត្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាហោទេសុ ។ កិមត្វា
 យ^(១) កិក្កុវេ កុឡោ បិដ្ឋបិ ចារិកំ បក្កិបទ្កិកំ ។
 តទ្ធនត្វាយ ភគវតិ ។ សាច កិក្កុវេ តទ្ធនត្វាយ
 កុឡោ បិដ្ឋបិ ចារិកំ បក្កិបទ្កិ សោ ច កុឡោត្វោ
 សំច្យំ^(២) កត្តតិ ។ អនុជាតាមិ កិក្កុវេ យថា សុទំ កុឡិ
 បរិកុញ្ញុត្តិ ។ អន្តសា ទោ អាយស្មា កត្តាវេតោ

១ ឧ. កិមត្វិយា ។ ២ ឧ. សុទំ ។

[៧៦] [គោត្តោ ព្រះបាទព្រះភាគីន្ទ្រៈ] បក្កិសាវត្ថិយុកាមព្រះ
 កក្កុស្រីយេហិយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រសិកដ្ឋាន ។ ព្រះកត្តាវេត
 ជំនាន់អាយុបានដើរចូលទៅកាន់កំឡុងផ្ទះស្តីស្តីអំពៅ ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ
 ហើយបានឃើញពួកជនកំពុងដាក់ម្សៅខ្លះ ដេរខ្លះ លាយក្នុងស្តីស្តីអំពៅ លុះ
 ឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីស្រឡាញ់ស្រឡាច ក៏សួរអំពៅលាយដោយភាសិសៈជា
 អកប្បិយៈ ប្រើបាលជាស្តីស្តីអំពៅមិនក្នុងកំឡុងកំឡុងវេលាវិកាលទេដឹង
 (កាលស្រឡាញ់ស្រឡាចហើយ) ត្រង់ព្រំបរិសុទ្ធក៏មិនហ៊ានទាន់ផ្ទះស្តីស្តីអំពៅ
 ឡើយ ។ ពួកកិក្កុវេសំខាល់ពាក្យព្រះវេតោ ពោលថា ជាពាក្យក្នុងស្តីស្តី
 បាន ក៏កុំពិនិច្ឆ័យមិនហ៊ានទាន់ស្តីស្តីអំពៅដែរ ។ ក៏កុំពិនិច្ឆ័យបាន
 ក្រាបបង្គំទូលដំណើរដុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 សួរថា អ្នកកុំពិនិច្ឆ័យ ពួកជនដាក់ម្សៅខ្លះ ដេរខ្លះ លាយក្នុងស្តីស្តីអំពៅ
 ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។ ពួកកិក្កុវេក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ឱ្យស្លឹក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា អ្នកកុំពិនិច្ឆ័យ ថើ
 រតដាក់ម្សៅខ្លះ ដេរខ្លះ លាយក្នុងស្តីស្តីអំពៅត្រាន់នៃឱ្យស្លឹក (ប៉ុណ្ណោះទេ) ស្តី
 អំពៅនោះទៅរាប់ថាជាស្តីស្តីអំពៅដែរ ។ អ្នកកុំពិនិច្ឆ័យ កថាអត
 ធិការឱ្យកុំពិនិច្ឆ័យនោះបានព្រះសម្បាយ ។ ព្រះកត្តាវេត

អន្តរាគមន៍ វិទូ មន្ត្រី ជាតិ បស្ចឹម្យា អភិបាល មន្ត្រី

បញ្ជា មន្ត្រី ជាយន្តិក កុញ្ញបាយន្តោ សមរសា

មន្ត្រី ន បរិកុញ្ញតិ ។ យេមិស្ស សោតន្តំ មន្ត្រី គេមិ មន្ត្រី

ន បរិកុញ្ញតិ ។ គតវតា ឯតមន្ត្រី អាហោចេសុំ ។ សាច

ភិក្ខុវេ បញ្ជា មន្ត្រី ជាយន្តិ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ យថា សុ-

ចំ មន្ត្រី បរិកុញ្ញតិ ។ គេន ចោ បន សមយេន អញ្ញ-

តាស្ស ភិក្ខុវេ ឧទរវតាតា ហោតិ ។ សោ លោ-

ណសោចិវតំ^(១) អនាយិ ។ តស្ស សោ ឧទរវតាតា ហោ

១ ១. លោសាសោវិវំ ។

ដ៏មានអាយុបុរាណយើងស្រឡាតបាយដុះលើដីលាមក ក្នុងទីពាក់កណ្តាល
 ផ្លូវ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើសថា ស្រឡាតបាយដាច់សត្វរុយៈ ទុកដាំចំអិន
 ហើយ ស្រឡាតបាយក៏ដាំក្នុងដីឡើងវិញ ពាលធ្វើសង្កេតហើយ
 ព្រមទាំងបរិសុទ្ធក៏មិនហ៊ានដាំស្រឡាតបាយឡើយ ។ ពួកភិក្ខុណា
 សំគាល់ពាក្យព្រះត្រៃបិដកនោះដាច់ពាក្យគួរស្តាប់បាទ ភិក្ខុទាំងនោះក៏
 មិនហ៊ានដាំស្រឡាតបាយដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរ
 ទូរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចើស្រឡាតបាយដែលដុះហើយទៅដុះឡើងវិញ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ គង់គុណគុណភិក្ខុទាំងស្រឡាតបាយ (នោះ) បាទ
 ភាសសប្បាយ ។ ក៏សម័យនោះផង ភិក្ខុមួយរូបមានការពារក៏គិតវិញល់
 ក្នុងនោះ ។ ភិក្ខុនោះបានដឹកថ្នាំ ល្បាយលាងសាច់ក្នុង (១) ។ ភិក្ខុនោះ

១ ឧទ្ធចារិកនតិយបុរាណិកថា ថ្នាំល្បាយលាងសាច់ក្នុងនោះធ្វើដាក់ថ្នាំសម្រាប់ កន្ទួតប្រិ
 តាមិតិរោគ ធ្វើទំលាក់ដំបូលទាំងពួងមានស្រូវសាលីជាដើមនិងមច្ឆាធាតិមានស្រឡាតបាយជា
 ដើម ទាំងយាយនៃស្រូវ ជ ប្រការមានស្រូវសាលីជាដើមទាំងពួងមានផ្លែបេតជាដើម
 និងលក្ខណ៍យើងទាំងពួងមានលក្ខណ៍និងការពារជាដើមនិងធ្វើសាច់ ទាំងបាសុដ្ឋិជាដើមមាន
 ទឹកឃ្មុំ ទឹកកៅ ធម្មីលសិទ្ធិជាដើម ហើយធ្វើក្នុងករណីនិងបរិយាកាសឲ្យដិតទុកឲ្យយូរ
 កំណត់ ១ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ឬ ៣ ឆ្នាំក៏បាន ។ ថ្នាំនោះធ្វើឲ្យមានលក្ខណ៍ដូចទឹកធ្វើត្រីងសម្រាប់ដាំកែ
 ចាតឲ្យល្អ ឬ យូរ ឬ ម្តងទៀតនឹងឫសដុះជាដើម ម្តងទៀតជាថ្នាំសម្រាប់ដាំកែប្រែយ
 ងាយ ។

រដ្ឋបស្ស្គី ។ កករោ ឯតមត្តំ អាហេថេសិ ។ អនុ-
ជាបាមិ ភិក្ខុវេ យថាសុខំ តំលាទស្ស លោណសោ-
ចំរតំ អតំលាទស្ស ឧទកសម្ព័ន្ធំ បាទបរិភោគេ ន
បរិកុញ្ញុត្តំ ។

[៧៧] អថទោ កករោ អនុបុត្រេន ពារិកំ បរមាទោ
យេន រាជកហំ តទេសវិ ។ តត្រិ សុទ្ធំ កករោ រាជកហេ
វិហារតំ វេជ្ជវេន កាលប្បត្តំ តំវេ ។ តេន ទោ បទ សម-
យេន កករោ ឧទរាតាតាទោ យោតិ ។ អថទោ អា-
យស្នា អាទន្ទោ បុត្រេមិ កករោ ឧទរាតាតាទោ តេក-
ដុលាយ យោតុយោ ជាសុ យោតិ តិ សាមំ តិលំមិ តណ្ហ-
លំមិ មុត្តំមិ វិញ្ញាមេត្វា អន្តោ វិសេត្វា អន្តោ សាមំ
បចិញ្ញា កករោ ឧបជាមេសំ ចំវត្ត កករោ តេកដុលំ
យាក្ខំ ។ ជាទន្ទាមិ តថាភតា មុច្ឆន្តំ ជាទន្ទាមិ ន

កំបាត់អាពាធពើកអំពីឡូលំក្នុងពោធិវារេ ។ ត្មកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល
ដំណើរនេះចំពោះព្រះមានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ឆ្ងាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាភក្ខុញ្ញាតិកុលំ ទាន់ដំណោះលោណសោចិកេ
(នោះ) បានភាមសប្បាយ ឲ្យភិក្ខុមិនឈឺទាន់ដំណាយទិកដោយវិធីច្រើ
ប្រាស់ដូចទឹក (មានទឹកថ្លៃស្ងាបជាដើម) បាន ។

[៧៧] ត្រាវោះ ព្រះមានព្រះភោគទ្រង់យាងទៅកាន់បារិកាដោយលំ-
ដាប់ បានដល់ទៅក្រុងកដត្រិះ ។ បានពូជា ព្រះមានព្រះភោគទ្រង់គង់ទៅ
ត្រូវទ្រុឌកលទុកនិវេស្តាន ក្បែរក្រុងកដត្រិះនោះ ។ សម័យនោះចងព្រះ
ដំមានព្រះភោគទ្រង់អាពាធពើកអំពីឡូលំក្នុងព្រះ ១១ ។ ត្រាវោះ ព្រះភា-
នន្ទដំមានអាយុគឺតថា កាលអំពីមុនព្រះដំមានព្រះភោគទ្រង់អាពាធពើកអំពី
ឡូលំក្នុងព្រះ ១១ ទ្រង់បានសរសើរទៅវិញព្រោះ (សោយ) បបរេ ឈ្មោះ
ភេកដុលា^(១) (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏សូមល្ងន្ទៈ អង្គនេះ សវណ្ណកបាយខ្លះ
(បានហើយ) ទុកទានិក្ខុអកប្បិយកុដិដោយខ្លួនឯង ចំអិនទានិក្ខុអកប្បិយ
កុដិដោយខ្លួនឯង ទើបបង្ហាត់ទៅថ្វាយព្រះដំមានព្រះភោគហើយក្រាបបង្គំ
ទូលថា សូមព្រះដំមានព្រះភោគទ្រង់សោយនូវបបរេ ឈ្មោះភេកដុលា ។ ព្រះ
តថាភក្ខុទាំងឡាយទ្រង់ត្រាបនូវហេតុហើយស្ងប់ក៏មាន ទ្រង់ត្រាបហើយ

១ បបរេសោយដោយរបស់បីយ៉ាង គឺ ល្ង អង្ករ និង សណ្តែក ។

បុព្វន្តិ កាលំ វិទិត្យា បុព្វន្តិ កាលំ វិទិត្យា ទ បុព្វន្តិ
អត្តសញ្ញាតំ តថាភតា បុព្វន្តិ ខោ អនត្តសញ្ញាតំ
អនត្តសញ្ញាតេ សេតុយាតោ តថាភតានំ ។ ដ្ឋីហាតា-
រេហិ ពុទ្ធា កតវន្តោ ភិក្ខុ បដិបុព្វន្តិ ធម្មំ វា ទេ-
សេស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបដំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។
អថទោ កកវា អាយស្មន្តំ អាទន្តំ អាមន្តេសិ តុតាយំ
អាទន្ត យាក្ខតិ ។ អថទោ អាយស្មា អាទន្តោ កកវតោ
ឋិតមត្តំ អាហោចេសិ ។ វិករហិ តុន្តោ កកវា អនទុច្ច-
វិតំ^(១) អាទន្ត អនទុលោមិតំ អប្បជ្ឈិរូបំ អស្សាមណតំ
អតម្បិយំ អតរណិយំ តតំ ហិ ធាម ភំ អាទន្ត
ឯវុតាយ ពហុល្លាយ ទេតេស្សសិ យទមិ អាទន្ត អន្តា
វុត្តំ តទមិ អតម្បិយំ យទមិ អន្តោ បញ្ញំ តទមិ

១ ឧ. ឥនទុច្ចិយំ ។

មិនស្ម័គ្រចំពោះ ទ្រង់ត្រាចច្បាស់នូវកាលនូវហើយស្ម័គ្រចំពោះ ទ្រង់ត្រាច
ច្បាស់នូវកាលនូវហើយមិនស្ម័គ្រចំពោះ ៦ ព្រះគោតមកតាំងឡើយព្រះអង្គ
តែងស្ម័គ្រការណាដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ ការដែលមិនប្រកប
ដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនស្ម័គ្រឡើយ ព្រោះព្រះគោតមកតាំងឡើយ
ទ្រង់បានផ្តល់ចំនុះនូវកម្មមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍តាំងឡើយដោយ
អោយមន្ត្រីជ្រះស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគតាំង
ឡើយ វាមិនទ្រង់ស្ម័គ្រកុំកុំដោយពាការក៏យ៉ាង គឺស្ម័គ្រដ៏ម្យ៉ាងដែរ
ធម៌ម្យ៉ាង ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិសិទ្ធិរបស់សាវកតាំងឡើយម្យ៉ាង ។ លំដាប់
នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះអាទន្តដ៏មានកាយុករហើយ ទ្រង់
គ្រាស់សួរថា ម្ចាស់អាទន្ត បរមទេពោមកតិណា ។ ទើបព្រះអាទន្ត
ដ៏មានកាយុករហើយដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធ
ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់អាទន្ត កម្មដែលអ្នក
ធ្វើនេះមិនសមនូវ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនជាប់របស់សមណៈ
មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្ចាស់អាទន្ត អ្នកនឹងមិនសមបើនឹងត្រិះរិះដ៏ម្យ៉ាង
សេចក្តីប្រាថ្នាច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់អាទន្ត អាមិសៈណា
ដែលភិក្ខុកុំភាគភិក្ខុ (អតម្បិយកុដិ) អាមិសៈនោះក៏ទៅជាអតម្បិយៈ (មិន
គួរ) ដែរ អាមិសៈណាដែលភិក្ខុចំអែមភាគភិក្ខុអតម្បិយកុដិ អាមិសៈនោះ

ពេលខ្ញុំចូលទៅ អន្តោ រុំ អន្តោ បញ្ជី សាម បញ្ជី

អកប្បិយំ យធម៌ សាម បញ្ជី ធម៌ អកប្បិយំ

ទេតំ អាណុ អប្បសន្ធាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។

វិភយំត្វា ធម្មំ កតំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តសំ ធម៌ កិក្ខុវេ

អន្តោ រុំ អន្តោ បញ្ជី សាម បញ្ជី បរិក្ខេប្បិយំ យោ

បរិក្ខេប្បិយំ អាមត្តំ ធម្មំ ធម្មំ ។ អន្តោ ទេ កិក្ខុវេ

រុំ អន្តោ បញ្ជី សាម បញ្ជី ធម្មំ បរិក្ខេប្បិយំ អាមត្តំ

តិក្ខុវេ ធម្មំ ធំ ។ អន្តោ ទេ កិក្ខុវេ រុំ អន្តោ បញ្ជី

អញ្ញោ បញ្ជី ធម្មំ បរិក្ខេប្បិយំ អាមត្តំ ធម្មំ ធម្មំ ធំ

ធំ ។ អន្តោ ទេ កិក្ខុវេ រុំ តហំ បញ្ជី សាម

បញ្ជី ធម្មំ បរិក្ខេប្បិយំ អាមត្តំ ធម្មំ ធម្មំ ធំ ។

តហំ ទេ កិក្ខុវេ រុំ អន្តោ បញ្ជី សាម បញ្ជី

ពេលខ្ញុំចូលទៅ ភោជនដែលកិក្ខុវេធំចំអីនោះក្នុងអកប្បិយកុដីធំចំអីនោះដោយខ្លួនឯង

កំទៅជាអកប្បិយៈដែរ ភាមិសៈណាដែលកិក្ខុវេធំចំអីនោះដោយខ្លួនឯង ភាមិសៈ
នោះ កំទៅជាអកប្បិយៈដែរ ម្នាលភោជន កំទៅដែលអកប្បិយៈនោះ មិនមែននាំ
ឱ្យប្រើថ្នាំដល់កុដីដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ច្រើនបន្ទាសហើយ
ច្រើនធ្វើអ្នកថា ព្រូត្រាស់យោកិក្ខុវេធំចំអីនោះមកថា ម្នាលកិក្ខុវេធំចំអីនោះ
កិក្ខុវេធំចំអីនោះភាមិសៈដែលជាអន្តោរុំ (ភោជនដែលកិក្ខុវេធំចំអីនោះ
អកប្បិយកុដី) ភាមិសៈដែលជាអន្តោបញ្ជី (ភោជនដែលកិក្ខុវេធំចំអីនោះ
អកប្បិយកុដី) ភាមិសៈដែលជាសាមបញ្ជី (ភោជនដែលកិក្ខុវេធំចំអីនោះ
ខ្លួនឯង) ។ កិក្ខុវេធំចំអីនោះ (ត្រីភាមិកិក្ខុវេធំ ។ ម្នាលកិក្ខុវេធំចំអីនោះ
បើកិក្ខុវេធំចំអីនោះភោជនភោជនអកប្បិយកុដីធំ ចំអីនោះភោជនអកប្បិយកុដីធំ
ចំអីនោះដោយខ្លួនឯងធំ បើកិក្ខុវេធំចំអីនោះ (ត្រីភាមិកិក្ខុវេធំ ។ ម្នាល
កិក្ខុវេធំចំអីនោះ បើកិក្ខុវេធំចំអីនោះភោជនភោជនអកប្បិយកុដី ចំអីនោះភោជន
អកប្បិយកុដី តែប្រើពួកអកប្បិយកុដីចំអីនោះ បើកិក្ខុវេធំចំអីនោះ (ត្រីភា-
មិកិក្ខុវេធំ ។ ម្នាលកិក្ខុវេធំចំអីនោះ បើកិក្ខុវេធំចំអីនោះភោជនភោជន
កុដី ចំអីនោះត្រីអកប្បិយកុដី តែកិក្ខុវេធំចំអីនោះ បើកិក្ខុវេធំចំអីនោះ
នោះ (ត្រីភាមិកិក្ខុវេធំ ។ ម្នាលកិក្ខុវេធំចំអីនោះ បើកិក្ខុវេធំចំអីនោះ
ត្រីអកប្បិយកុដី ចំអីនោះភោជនអកប្បិយកុដី តែកិក្ខុវេធំចំអីនោះ បើកិក្ខុ

ឆរិត្យ បរិក្ខេបយ្យ អាចត្តិ វិញ្ញាណ ធម្មតា ។ អន្តោ ចេ
 តិក្ខុវេ វុត្តំ តហិ បត្តំ អញ្ញោហិ បត្តំ តញ្ញោ បរិក្ខេបយ្យ
 អាចត្តិ ធម្មតា ។ តហិ ចេ តិក្ខុវេ វុត្តំ អន្តោ បត្តំ
 អញ្ញោហិ បត្តំ តញ្ញោ បរិក្ខេបយ្យ អាចត្តិ ធម្មតា ។
 តហិ ចេ តិក្ខុវេ វុត្តំ តហិ បត្តំ សាមំ បត្តំ តញ្ញោ
 បរិក្ខេបយ្យ អាចត្តិ ធម្មតា ។ តហិ ចេ តិក្ខុវេ វុត្តំ តហិ
 បត្តំ អញ្ញោហិ បត្តំ តញ្ញោ បរិក្ខេបយ្យ អនាចត្តិ ។

[៧៨] តេន ទោ វេន សមយេន តិក្ខុ កតវតា

សាមទាគោ^(១) បដិក្ខិញ្ញាតិ បុណ្ណោគ កុក្កុបាយន្តិ ។
 កតវតា ឯតមន្តំ អាហោទេសុ ។ អនុជាតាមិ តិក្ខុវេ
 បុណ្ណោគំ បចិក្ខុន្តិ ។

១ ១. សាមំ ធារោ ។

ធានំភោជនោះ ត្រៃភាបត្តិកុដ្ឋជីវី ។ ម្នាលភិក្ខុបំណិទ្យាយ បើភិក្ខុកុ
 ភោជនោភិក្ខុភិក្ខុវេយ្យកុដ្ឋំ ចំអិទោភិក្ខុវេយ្យកុដ្ឋំ ត្រៃប្រិព្វកអ្នក
 ដទៃចំអិទ្យ បើភិក្ខុធានំភោជនោះ ត្រៃភាបត្តិកុដ្ឋជីវី ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បំណិទ្យាយ បើភិក្ខុកុភោជនោភិក្ខុវេយ្យកុដ្ឋំ ចំអិទោភិក្ខុវេយ្យ-
 យកុដ្ឋំ ត្រៃប្រិព្វកអ្នកដទៃចំអិទ្យ បើភិក្ខុធានំភោជនោះ ត្រៃភាបត្តិ
 កុដ្ឋជីវី ។ ម្នាលភិក្ខុបំណិទ្យាយ បើភិក្ខុកុភោជនោភិក្ខុវេយ្យ-
 កុដ្ឋំ ចំអិទោភិក្ខុវេយ្យកុដ្ឋំ ត្រៃភិក្ខុចំអិទ្យឧបង្វិ បើភិក្ខុធានំភោជន
 នោះ ត្រៃភាបត្តិកុដ្ឋជីវី ។ ម្នាលភិក្ខុបំណិទ្យាយ បើភិក្ខុកុភោជន
 ោភិក្ខុវេយ្យកុដ្ឋំ ចំអិទោភិក្ខុវេយ្យកុដ្ឋំ ត្រៃប្រិព្វកអ្នកដទៃ
 ចំអិទ្យ បើភិក្ខុធានំភោជនោះ មិនត្រៃភាបត្តិទេ ។

[៧៩] សម័យនោះឯនំ ពួកភិក្ខុដ៏ថា ការចំអិទ្យឧបង្វិ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ហាមឃើយ កំឡើយក្នុងការចំអិនវេយ្យទៀត ។ ភិក្ខុបំណិទ្យាយ
 ក្របបន្តិទ្ធានំលើវត្ថុចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្នាលភិក្ខុបំណិទ្យាយ គេជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុចំអិនវេយ្យទៀតបាន ។

(៧៧) តេជ ទោ បទ សមយេន កជេតហំ ទុត្តិក្កំ
 យោតិ ។ មទុស្សា លោណាម្យំ តេសម្យំ គណ្ណាលម្យំ
 ទានធិយម្យំ អាភមំ អាហារន្តំ ។ តាទំ កិក្ខុ ឈមំ
 វាសេន្តំ ឡក្កបិណ្ណកាយិ ទានន្តំ ចោរមិ ហារន្តំ ។
 កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចេសុំ ។ អទុជាបាមិ កិក្ខុវេ
 អន្តោ វាសេន្តិ ។ អន្តោ វាសេន្តា ឈមំ ចាចេន្តិ
 ធមតោ បរិវារន្តំ ។ កិក្ខុ អវិស្សដ្ឋា បរិកុញ្ញន្តិ ។
 កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចេសុំ ។ អទុជាបាមិ កិក្ខុវេ
 អន្តោ បចិគ្គន្តំ ។ ទុត្តិក្កេ តតម្យិយ កាវតោ ឈមតំ
 ហារន្តិ អប្បតំ កិក្ខុមំ ទេន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាណេចេសុំ ។ អទុជាបាមិ កិក្ខុវេ សាមំ បចិគ្គំ ។
 អទុជាបាមិ កិក្ខុវេ អន្តោ ត្រី អន្តោ ចក្កំ សាមំ
 ចក្កន្តិ ។

(៧៧) សមីយេនាឯន ត្រីកជត្រីភេតិកុកុកុ (អនំបាយ) ។
 មទុស្សាទាំងឡាយបាននាំយកអប្បិលខ្លះ ប្រែនិខ្លះ អន្តិខ្លះ ទានធិយខ្លះ
 ទៅកាន់អាណេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយទុកនៅតុំទាំងនោះទាំងក្រៅ(កុដិ) ពួកសត្វ
 ក្នុងវា^(១)នាំគ្នាស៊ីខ្លះ ពួកហោរល្អចយកទៅខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 ដំណើរខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អថាអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុទុក(នៅទាំងនោះ) ទានក្កសកប្បិយកុដិ
 បាន ។ កិក្ខុទាំងឡាយកិក្ខុ(នៅទាំងនោះ) ទានក្កសកប្បិយកុដិហើយឱ្យ
 អេចំអំនោះក្រៅ ពួកដទៃអ្នកស៊ីដែលនាំគ្នាចោមកេសស៊ី ។ កិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនស្និទ្ធបង្គំ(ប្រែកថាដោយសេចក្តីស្រឡាញ់) កំចេះតែនាម់ទៅ ។ កិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អថាអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុចំអំនោះទានក្កសក
 ប្បិយកុដិបាន ។ កាលដែលស្រែកដំណាច់អនំបាយ ពួកកប្បិយកាតជនកំនាំ
 យកអាមិសៈអស់ទៅជាច្រើន ប្រគេននៃបង្គំចបទូលដល់ពួកកិក្ខុ ។ កិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អថាអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុចំអំនោះទានឯន្តិបាន ។
 ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អថាអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុទុកអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិ
 បាន ឱ្យចំអំនោះអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឱ្យចំអំនោះអាមិសៈខ្លះឯន្តិបាន ។

១ កាន់អំណាច វា សាលា កលា ទេស ខ្មែរ ។

[១០០] ភេទ ទោ ចន សមយេន សម្ពុត្តុលា ភិក្ខុ
 កាសិស្ស វស្សុ វុត្តា រាជកហំ កច្ចត្តា ភក្កវន្តំ នស្សនាយ
 អន្តរាមត្តេ ច លភីស្ស លូទស្ស វា បណីតស្ស វា កោដ-
 នស្ស យាវនន្តំ ហិរិយុវំ តហ្មត្តា ជលទាននិយំ អហោសិ
 កម្មិយ ករកោ ច ច អហោសិ ។ អដទោ ភេ ភិក្ខុ
 តិលទ្ធក្ខា យេន រាជកហំ វេន្យវំ កលទ្ធកនិវាហោ
 យេន ភក្កវ ភេទុបសន្តិមីស្ស ឧបសន្តិមីត្តា ភក្កវន្តំ អភិ-
 វាទេត្តា ឯកមន្តំ ចិសិដិស្ស ។ អាចំណ្ហំ ទោ បរិទតំ
 តុត្តានំ ភក្កវន្តានំ អាត្តនុកោហិ ភិក្ខុហិ សន្តិ បដិសាម្មា-
 និតំ ។ អដទោ ភក្កវ ភេ ភិក្ខុ ឯអនរោច កាចិ ភិក្ខុវេ
 ទមនិយំ កាចិ យាបនិយំ កាចិត្ត អប្បកិលមវេន អ-
 ន្តានំ អាតតា កុតោ ច តុត្តេ ភិក្ខុវេ អាតច្ចថាតំ ។ ទម-
 និយំ ភក្កវ យាបនិយំ ភក្កវ វេន មយំ កន្ត កាសិស្ស

[១០០] សម័យនារង្ស ភូតិកុច្រើនរូបទៅចាំស្សកុន្តិវេនកាសិ
 ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងជន្រ្ទិដើម្បីតាមព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅ
 ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ក៏កោសាជនលេខាធិប្បទត្តមន៍និទាន់ឱ្យឆ្កេតបិប្បណិ
 មិនបាន (ឃើញ) មានកែវផ្ការយីវេនគួរនឹងនាំជាច្រើន កែវកុត្តលជា
 កប្បិយការក្មេង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទាន់រួចកាយលំបាក ក៏នាំគ្នាចូល
 ទៅគាល់ព្រះដំមានព្រះភាគកុន្តិវត្តរក្សានុកលន្តកនិវាហន ជិតក្រុងជន-
 ្រ្ទិះ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏អន្តិយនៅក្នុង
 ទីសមគួរ ។ ការដែលរកកាយជាមួយនឹងភូតិកុត្តកុន្តុកនេះនឹងជាប្រវេណី
 របស់ព្រះទ្រង់មានព្រះភាគទាំងឡាយ (គឺប្រះអង្គ) ។ គ្រាទោះ ព្រះ
 ដំមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ប្រាសេនក្តីលំបាកបានវេលាទេ ល្មមញ៉ាំង
 អំរិយាបថឱ្យប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលវេលាទេ អ្នក (រាល់គ្នា) ដើមក
 តាមផ្លូវត្រូវមិនលំបាកទេឬ ម្យ៉ាងទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-
 ឡាយមកអំពីទីណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដំមាន
 ព្រះភាគ ឱ្យព្រះអង្គទាំងឡាយល្មមផន់ត្រាបាន បពិត្រព្រះដំមានព្រះភាគ
 ឱ្យព្រះអង្គទាំងឡាយល្មមញ៉ាំងអំរិយាបថឱ្យប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឱ្យព្រះអង្គទាំងឡាយនៅចាំស្សកុន្តិវេនកាសិ ហើយ

បទប្បញ្ញត្តិ អដ្ឋកថាបិដក

វស្សុវត្ថុតា វជិតហំ អនត្តន្តា កតវន្តំ ទស្សនាយ អន្ត-
វតេន្ត ទ លវិភិណ្ណា លុទស្ស វ បណិកស្ស វ កោដិទស្ស
យាវនន្តំ ហិវិប្បិ ពហុត្ថ ផលទាននិយំ អហោសិ ក-
ប្បិយការកោ ទ ទ អហោសិ ភេទ មយំ កំលន្តុតា
អន្ទាធំ អាតតាតំ ។ អថទោ ភតវា ឯតស្មី ឯណទេ
ឯតស្មី បតារណោ ឯម្ហិ កថំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
អនុជាធាមំ ភិក្ខុវេ យត្ថ ផលទាននិយំ បស្សតិ
កប្បិយការកោ ទ ទ ហោតំ សាមំ កហេត្តា ហិវត្តា
កប្បិយការកំ បស្សត្តា ក្នុងមយំ ឯត្តិមិត្តា បដិក្ក-
ហាបេត្តា ហិវត្តិតំ ។ អនុជាធាមំ ភិក្ខុវេ ឧត្តហិ-
តំ បដិក្កហេត្តិតំ ។

(១០០) ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញត្តស្ស
ត្រាហ្មណស្ស ទវ ទ តិលា វេត្ត មទុ ឧប្បន្តា ហោន្តិ ។
អថទោ កស្ស ត្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ យទ្ធាហំ
ទវ ទ តិលេ វេត្ត មទុ ឧប្បធម្មស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស
ទេនយ្យន្តិ ។ អថទោ សោ ត្រាហ្មណោ យេន ភតវា
ភេទបស្មន្តិមិ ឧបស្មន្តិមិត្តា ភតវា សន្តិ សម្មោធិ

បទប្បញ្ញត្តិ ឧទានបិដក ១៣

មកតានំ ក្រីវពជ្រិះអិម្បិ ជាលំ ព្រះអង្គក្នុងទីរទេ លុះមកដល់ពាក់កណ្តាល
ផ្លូវកោរោជនសៅហ្មងឬទក្កមនីនាន់ឲ្យបានវិធានបច្ចុប្បន្នាន (ឃើញ)
បានផែដូរឈើដែលគួរផ្គត់ផ្គង់ជាច្រើន នៃកប្បិយការក-
ត្តាន ហេតុនោះបានថ្វីព្រះអង្គទាំងឡាយ យោធិបកាយលំបាកមកតាមផ្លូវ
ឆ្ងាយ។ ព្រោះឧទានរទេ មហិវេនេ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មក-
ថាហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ឃើញក្នុងពេល)
បានឃើញផែដូរឈើដែលគួរផ្គត់ផ្គង់ទីណា នៃកប្បិយការក-
ត្តាន គឺជាអកតុញ្ញាភិក្ខុ (ភិក្ខុនោះ) រើសខ្លួនឯងហើយទាំងយកទៅ លុះ
ឃើញបុគ្គលជាកប្បិយការកហើយ ត្រូវជាក់ចុះរើសផែដូរកប្បិយការក-
ព្រះគនហើយទាន់ចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអកតុញ្ញាភិក្ខុភិក្ខុ
ទទួលបេសំឧត្តហិត គឺគឺដែលភិក្ខុកាន់យកហើយបាន ។

(១០១) សម័យនោះឯង ប្រសិនបើប្រសិនបើទំកយ្យប្តីភិក្ខុទ្រង់ដល់
ត្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ។ ឯត្រាហ្មណ៍នោះក៏ត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះមាននៃគ្នា
តាមអញ្ញប្រគេនប្រសិនបើប្រសិនបើ ដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រ-
ធាន ។ ទើបត្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយបានស្មោះស្មើកេរ្តិ៍ទៅនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើតាម

សម្ពោធនិយម កង់ សារាណិយម វិគីសាវត្តា ឯកមន្ត
 អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្ត បំណេ ទោ សោ ព្រាហ្មណោ កកវន្ត
 ឯកមន្ត អដ្ឋាសេតុ មេ កន្ត កវំ កោតមោ ស្វាតថាយ
 កត្តំ សន្តិ កិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អដ្ឋាសេសិ កកវ
 កុណ្ឌីកាវេន ។ អដ្ឋទោ សោ ព្រាហ្មណោ កកវតោ អដ្ឋា-
 សនំ វិធិត្តា បញ្ញាមិ ។ អដ្ឋទោ សោ ព្រាហ្មណោ តស្សា
 វត្តិយោ អច្ចយេន មណីតំ ទាននិយម កោដនិយម មដិយា-
 នាមេត្តា កកវតោ កាលំ អាវាហមេសិ កាលោ កោ
 កោតម ធិដ្ឋតំ កត្តន្តំ ។ អដ្ឋទោ កកវ បុត្តណ្ណាសមយំ
 ធិវាសេត្តា បត្តចិវមាទាយ យេន តស្ស ព្រាហ្មណស្ស
 ធិវេសនំ គេតុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្តា បញ្ញាត្ត អាសាន
 ធិសីធិ សន្តិ កិក្ខុសង្ឃេន ។ អដ្ឋទោ សោ ព្រាហ្ម-
 ណោ តុត្តប្បមុទំ កិក្ខុសង្ឃំ មណីតេន ទាននិយម
 កោដនិយម សមាត្តា សន្តប្បត្តា សម្បវាវត្តា កកវន្ត
 កុត្តារី ឧទ័តបត្តចាលី ឯកមន្ត ធិសីធិ ។ ឯកមន្ត

គួរជាទីរកឃើញ គួរជាទីរកឃើញសម្រេចហើយ ក៏ឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិមន្តព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នោះថា បតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះភាគមដ៏ចំរើន ព្រម
 ចាំនិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តាបស្សន៍ព្រះអង្គដើម្បីបានក្នុងវិថូស្តក ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយភាវៈស្ងៀម ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍នោះ
 ដ៏ដ៏ច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយទើបចៀសចេញ
 ទៅ ។ លុះកន្លងត្រីនោះរាត្រីហើយ ព្រាហ្មណ៍នោះបានកាត់តែនិក្ខុទាទ-
 ទិយៈភាជនិយាហារយោធិន្តម្រេចហើយទើបឱ្យក្រាបបង្គំទទួលគូវិភាយ
 គួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បតិគ្រិព្រះភាគមដ៏ចំរើន ពេលនេះសម-
 គួរហើយ កត្តាសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្សន៍
 ហើយប្រដាប់ដោយពុត្រនិងចំរើនព្រឹក យាងទៅកាន់ផ្ទះព្រាហ្មណ៍
 នោះ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់អង្គុយលើអាសនៈដែលព្រាហ្មណ៍កាត់-
 តែនិក្ខុព្រមចាំនិក្ខុសង្ឃ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះបានអង្គុយថ្វាយទាទ-
 ទិយៈភាជនិយាហារ (បន្តិមចំភាច) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយវិទ្ធានឯង
 ចំពោះព្រះកិក្ខុសង្ឃមានព្រះគុដ្ឋជាប្រធានឱ្យវត្តកស្តប់ស្តប់ ព្រាក្រែងលំ-
 ណែកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច
 លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងពុត្រ (ព្រាហ្មណ៍) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ

និស័ដ្ឋំ ទោ តំ ព្រាហ្មណំ កកវា ធម្មិយា កាថាយ
 សទ្ធស្សេត្តា សមាទមេត្តា សមុត្តេជេត្តា សម្បហំសេត្តា
 ឧដ្ឋាយាសនា ចក្កាមំ ។ អថទោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស
 អនេប្បក្កន្តស្ស កកវតោ ឯតទេហោសំ យេសំ ទោ ម-
 យា អត្តាយ ពុទ្ធប្បមុទោ កិក្ខុសង្ខោ ធិមន្តិកោ នវ ច
 តិលេ នវត្ថុ មជ្ជំ ឧស្សាមិទិ ភេ មយា មមុដ្ឋា ធាតុំ យន្តិ-
 នាហំ នវ ច តិលេ នវត្ថុ មជ្ជំ កោលម្ពេហំ ច យដេហំ
 ច អាវមំ ហារមេយ្យន្តិ ។ អថទោ សោ ព្រាហ្មណោ
 នវ ច តិលេ នវត្ថុ មជ្ជំ កោលម្ពេហំ ច យដេហំ
 ច អាវមំ ហារមេត្តា^(១) យេន កកវា ភេតុបសន្តិមំ
 ឧបសន្តិមំត្តា ឯតមន្តំ អដ្ឋាសំ ។ ឯតមន្តំ វិរោ
 ទោ សោ ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ ឯតទេវេច យេសំ
 ទោ មយា កោ កោតម អត្តាយ ពុទ្ធប្បមុទោ កិក្ខុ-
 សង្ខោ ធិមន្តិកោ នវ ច តិលេ នវត្ថុ មជ្ជំ ឧស្សា-
 មិទិ ភេ មយា មមុដ្ឋា ធាតុំ បដិក្កណ្ណាតុ មេ កវំ
 កោតមោ នវ ច តិលេ នវត្ថុ មជ្ជន្តិ ។ ភេនហំ វុំ

១ ១. កាលចេត្តា ។

ព្រាហ្មណំ ទោ កកវាយ នៅក្នុងទ័សមគ្គុរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយ
 ធម្មិកថាហើយទ្រង់ក្រែកបារកាសនៈយាងចៀសចេញទៅ ។ កាលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរចំនួន ព្រាហ្មណំ ទោ កកវាយ សេចក្តី
 ត្រិះរិះផ្តួចផ្តង កាតាអញ្ញមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានមក
 ដោយមានបំណងថា នឹងប្រគល់ប្រសិល្បនិទ័កយុំដី ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ប្រសិល្បនិទ័កយុំណា ប្រសិល្បនិទ័កយុំនានាកាតាអញរួចប្រ-
 គល់ទៅហើយ បើដូច្នោះមានតែកាតាអញឲ្យគេនាំយកទូកប្រសិល្បនិទ័
 ទ័កយុំដីដោយគ្រិះរិះនឹងក្នុងទៅកាន់ពាក្យ ។ ទើបព្រាហ្មណំ ទោ ឲ្យគេ
 នាំយកប្រសិល្បនិទ័កយុំដីដោយគ្រិះរិះនឹងក្នុងទៅកាន់ពាក្យហើយបាន
 ចូលទៅក្រែកដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រាយទៅក្នុងទ័សម
 គ្គុ ។ លុះព្រាហ្មណំ ទោ ឈរនៅក្នុងទ័សមគ្គុរហើយបានក្រាបបង្គំទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគផ្តួចផ្តងថា បរិត្រព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំប្រគល់ទូលនិមន្ត
 ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយមានបំណងថា នឹងប្រគល់ប្រសិល្ប
 និទ័កយុំដី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រសិល្បនិទ័កយុំណា ប្រសិល្បនិទ័
 ទ័កយុំនានាខ្ញុំប្រគល់ក៏រួចប្រគល់ លុះព្រះភាគដ៏ចម្រើនទូលយកប្រសិ
 ល្បនិទ័កយុំដីរបស់ខ្ញុំប្រគល់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា មាលព្រាហ្មណំ

ព្រាហ្មណ ភិក្ខុធំ ទេហិតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេ-
 ន ភិក្ខុ ឧត្តិកេ អប្បមត្តកេចិ បរិវេន្តិ ចដិសង្កាមិ
 បដិក្ខុបន្តិ សព្វោ ច សង្កោ បរិវេនោ ហោតិ ។
 ភិក្ខុ កុក្កុយោ ធាន បដិក្កណ្ឌិ ។ បដិក្កណ្ឌាថ^(១)
 ភិក្ខុវេ បរិក្កញ្ចថ អនុជាយាមិ ភិក្ខុវេ តតោ មីហាដិ
 កុត្តារិយា បរិវេនេន អនតិវត្តិ បរិក្កញ្ចុត្តិ ។

(១០២) តេន ទោ បទ សមយេន អាយស្មតា
 ឧបទទុស្ស សក្យបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សង្ឃស្ស
 អត្តាយ ទានជ័យំ ទាហេសិ^(២) អយ្យស្ស ឧបទទុស្ស
 នស្សត្វា សង្ឃស្ស នាគត្ថន្តិ ។ តេន ទោ បទ សម-
 យេន អាយស្មា ឧបទទុស្មា សក្យបុត្តោ កាមំ មិណ្ហាយ
 បរិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថទោ តេ មទុស្សា អារាមំ កុត្វា

១ ១. ចដិក្កណ្ឌិ ។ ២ នហា ចំ នំ វានជ័យន្តិ បាថ្វយំ ។

បើផ្លូវនោះ អ្នកឯងចូលទៅមើលភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ (គ្រាទានឯង កាល
 ស្រុកភិក្ខុភិក្ខុ (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់វត្តបង្គាប់បង្គំ
 ខ្លះ^(១) គឺចារណាហើយហាមឃាត់ខ្លះ^(២) ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏
 បានហាមកត្តាចោល ។ ពួកភិក្ខុក៏នឿសហើយមិនហ៊ានទទួល ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ
 ចូរទានចុះ ព្រលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលទានហើយ
 ហាមកត្តាចោល ទានកោដនមិនមែនជាបេសវដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិន
 បានធ្វើនិយម ដែលគេនាំយកមកអំពីវិសេសនិងមន្តទានទាន ។

(១០២) សម័យទានឯង (ក្នុងរូបមហានិទ្ទ) បទទទុស្សបុត្រដ៏
 មានកាយុបានបញ្ជូនទានជ័យ ទៅដើម្បីច្រើនទានដល់សង្ឃហើយ ផ្តាំថា
 ត្រូវពួកអ្នកឯងចង្អុលដល់វោកម្ចាស់បទទទុស្សចោល សម័យច្រើនទាន
 ចុះ ។ (គ្រាទានឯង បទទទុស្សបុត្រដ៏មានកាយុចូលទៅស្រុកដើម្បី
 បិណ្ឌទាន ។ ឯមទុស្សទាំងនោះក៏ទៅកាន់អារាមហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា

១ ក្នុងវិសេសនិទ្ទដឹកថា កាលបើមានទាយកប្រគេនក្នុងវត្តបង្គាប់បង្គំហើយ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក៏ហាមឃាត់មិនទទួលទៀត ។ ២ ភិក្ខុកំណត់ដឹងថា យើងអាចក្នុងអន្តរាគមន៍ប្រគេន
 ទៅដោយវត្តមានប្រមាណបិណ្ឌ រឿងដល់អំពីច្រើនទានដល់ភិក្ខុទៀតចុះ ហើយក៏ហាម
 ឃាត់មិនទទួល ។

កិក្ខុ ឫទ្ធិសុ កាហំ កន្ត អយ្យោ ឧបទន្ទោតិ ។
 ឯសាវសោ អាយស្មា ឧបទន្ទោ សក្យបុត្តោ កាមំ
 មិណ្ហាយ បរិដ្ឋាតិ ។ ឥនំ កន្ត ទាណិយំ អយ្យស្ស
 ឧបទន្ទស្ស នស្សត្វា សង្ឃស្ស នាភព្វន្តិ ។ កតវតោ
 ឯតមន្តំ អាហោសុំ ។ តេនហំ កិក្ខុវេ បដិក្កហោត្វា
 ទិក្ខុំបដ យាវ ឧបទន្ទោ អាភច្ឆតិ ។ អថទោ អា-
 យស្មា ឧបទន្ទោ សក្យបុត្តោ បុរេកត្តំ កុលានំ បយិ-
 រុនាសិត្វា ទិវា អាភច្ឆតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 កិក្ខុ ទុក្ខិតោ អប្បមត្តតោមិ បរិវេន្តិ បដិសង្ខមិ បដិក្ខុ-
 បន្តិ សព្វោ ច សន្សោ បរិវតោ ហោតិ ។ កិក្ខុ
 កក្កត្វាយន្តា ន បដិក្កណ្ណន្តិ ។ បដិក្កណ្ណាមិ កិក្ខុវេ បរិ-
 កុញ្ញម អនុជាយាមិ កិក្ខុវេ បុរេកត្តំ បដិក្កហាតំ កុញ្ញវិណ
 បរិវតេន អនតិវត្តំ បរិកុញ្ញត្តន្តិ ។

បពិត្រលោកជំពំរើន លោកម្ចាស់ បទន្ទទៅណាហើយ ។ ពួកកិក្ខុប្រាប់
 ថា ម្ចាស់ភាវុសាទាំងឡាយ បទន្ទសក្យបុត្រដ៏មានកាយខ្ពង់ខ្ពស់ទៅ
 ស្រុកដើម្បីចំណុះទៅហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះប្រាប់ពួកកិក្ខុថា បពិត្រ
 លោកជំពំរើន វាទន័យរទេពួកយើងត្រូវបង្កើតរាងលោកម្ចាស់ បទន្ទ
 សិន ហើយសម្រេចដល់សង្ឃ ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដល់លោកជំពំរើន
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ
 អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលទុកទំកែ បទន្ទវិលមកដល់ ។ លំដាប់នោះ បទ-
 ន្ទសក្យបុត្រដ៏មានកាយ ចូលទៅគេត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាមុនកត្ត
 ហើយវិលត្រឡប់មកក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ។ សម័យនោះឯង កាលស្រុក
 កើតទុរភិក្ខុ (អត់បាយ) កិក្ខុទាំងឡាយហាមឃាត់កុំបង្គំបង្គំចុះ ចំពោះ
 ណាហើយក៏ហាមឃាត់ចុះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏បានហាម
 កត្តទៅហើយ ។ ពួកកិក្ខុក៏ទៀសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្ចាស់កិក្ខុទាំង-
 ឡាយ គឺជាអនុភាពទ្រង់កិក្ខុដែលបរិភោគហើយ ហាមកត្តទៅហើយ
 ឆាន់ភោជនមិនមែនជាបរិភោគដែលតំកិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើនិយម ដែល
 កិក្ខុបានទទួលក្នុងវេលាមុនកត្ត (នោះ) បាន ។

[១០៣] អថទោ ភពវា វាជគហោ យថាភិវត្តំ វិហា-
 វិត្តា យេន សាវត្តំ គេន ចារឹកំ ចត្តាមិ អនុបុត្រេន ចារឹកំ
 ចរមាតោ យេន សាវត្តំ តទវសវំ ។ តត្រ សុនំ ភពវា
 សាវត្តំយំ វិហាតិ ជេតវិនេ អនាថបំណ្ហិតស្ស អារមេ ។
 គេន ទោ ថន សមយេន អាយស្មតោ សាវបុត្តស្ស
 កាយនាហាតោ ហោតិ ។ អថទោ អាយស្មា មហា-
 មោក្ខល្លាតោ យេនាយស្មា សាវបុត្តោ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្តា អាយស្មន្តំ សាវបុត្តំ ឯតទភេទ បុត្រ តេ
 អារុសោ សាវបុត្ត កាយនាហាតោ គេន ជាស្ម
 ហោតិ ។ ភិសេហិ ច មេ អារុសោ មូលាលិកាហិ
 ហតិ ។ អថទោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លាតោ សេយ្យ
 ជាបំ ធាម តលវា បុរិសោ សម្មិត្តំ វា ពាហំ ចសា-
 វេយ្យ បសាវតំ វា ពាហំ សម្មិត្តេយ្យ ឯវមេ ជេតវិនេ
 អន្តរហិតោ មន្ទាតិយោ មោក្ខាលិយោ តិវេ ចាតុ-
 ហោសិ ។ អនុសា ទោ អញ្ញតវេ ហតោ អាយស្មន្តំ
 មហាមោក្ខល្លាតំ ទូរតោ វ អាកច្ឆន្តំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ
 មហាមោក្ខល្លាតំ ឯតទភេទ ឯតុ ទោ កន្តេ អាយ្យ

[១០៣] ត្រាតោ ព្រះមាតាព្រះភាគនិក្ខន្ធក្រិណ្ឌគ្រិកោមសម-
 ម្ភវស្សព្រះគុណស្រីយោហិយ យោនិចេញទៅកាន់ចារឹកំគ្រិសាវត្តំទ្រង់
 យោនិចេញទៅកាន់ចារឹកំដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់គ្រិសាវត្តំ ។ បានឮ
 ថាព្រះមាតាព្រះភាគនិក្ខន្ធក្រិណ្ឌគ្រិកោមសម្ភវស្ស ទ្រង់គ្រិស
 សាវត្តំនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសាវបុត្តន៍មានកាយមោក្ខកាយក្រៅ
 កេលកលក្រិកាយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោក្ខល្លាន៍មានកាយមោក្ខ
 ចូលទៅក្រព្រះសាវបុត្តន៍មានកាយ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយពាក្យ
 នេះនឹងព្រះសាវបុត្តន៍មានកាយថា ម្ចាស់អារុសោសាវបុត្ត កាលពីមុន
 លោកមានអាការ្យក្រៅក្រិណ្ឌគ្រិកាយ ភិវេណាបានជាសះស្បើយ
 ដោយថ្នាំគ្រឹ ។ ព្រះសាវបុត្តតបថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំបានជាសះស្បើយ
 ដោយថ្នាំមួយកន្លឹក្រិកោម ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហា-
 មោក្ខល្លាន៍មានកាយចំបាប់ខ្លួនអំពីក្រិណ្ឌគ្រិកោមហើយ ទៅប្រាកដទៀបចាក់
 ស្រែបុត្រាណ៍ឈ្មោះមន្ទាតិយោដោយដាច់ហើយ ដូចជាបុរសមានកំលាំង
 លាចេញខ្លួនវិវាដល់ខ្លួនមកចូល ចូលក៏ចូលខ្លួនវិវាដល់ខ្លួនលាចេញ ។
 មានជំនុំ បានឃើញព្រះមហាមោក្ខល្លាន៍មានកាយមកអំពីចម្ងាយ លុះ
 ឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាមោក្ខល្លាន៍មានកាយថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សមរណកម្មសមហាមោក្ខល្លាន៍មក ចំពោះ

មហាមោក្ខល្លានោ ស្វាកតំ ភន្តេ អយ្យស្ស មហា-
 មោក្ខល្លានស្ស តេន ភន្តេ អយ្យស្ស អាន្តា កំ ធម្មំតំ ។
 ភិសេហំ ច មេ អានុសោ អន្តោ មូលាលិកាយោ ចាតិ ។
 អថទោ សោ ធាតោ អន្តាតំ ធាតំ អាណាមេសំ តេនហិ
 កលោ អយ្យស្ស ភិសេ ច មូលាលិកាយោ ច យាវនត្ថំ
 ទេហិតំ ។ អថទោ សោ ធាតោ មន្ទាតិធិ ចោក្ការណិ
 ធិតាមោត្តា សោណ្ណាយ ភិសមូលាលិកាយោ^(១) អញ្ចា
 ហិត្តា សុវត្តាលិតំ វិត្តាលេត្តា ភណ្ឌិតំ តទ្ធិត្តា យេ-
 នាយស្នា មហាមោក្ខល្លានោ តេនុបសន្តិមិ ។ អថទោ
 អាយស្នា មហាមោក្ខល្លានោ សេយ្យតាមិ ធាម តលវា
 បុរិសោ សម្មិត្តិតំ វា តាហំ ថសាមយ្យ មសាវិតំ វា តាហំ
 សម្មិញ្ញេយ្យ វិរមេវ មន្ទាតិធិយា ចោក្ការណិយា តិវេ
 អន្តាហិតោ ជេតវេន ចាតុរហាសំ ។ សោមិ ទោ ធាតោ
 មន្ទាតិធិយា ចោក្ការណិយា តិវេ អន្តាហិតោ ជេតវេន
 ចាតុរហាសំ ។ អថទោ សោ ធាតោ អាយស្នតោ
 មហាមោក្ខល្លានស្ស ភិសេ ច មូលាលិកាយោ ច
 បដិក្កហាមេត្តា ជេតវេន អន្តាហិតោ មន្ទាតិធិយា

១ ១. ភិសេនា មលលិកា ។

លោកដំបើង លោកម្ចាស់មហាមោក្ខល្លានមកល្អះហើយ បតិក្រិលោក
 ដំបើង លោកម្ចាស់ត្រៃការដោយភ្នំ ខ្ញុំបាទអ្វីប្រគេនលោកម្ចាស់ ។
 ត្រៃមហាមោក្ខល្លានគប់ មូលតានុសោ យើងត្រៃការដោយម៉ែមល្អក
 នឹងត្រៃវេយ្យក ។ ទើបដំបើងចុះទៅដំបើងដទៃថា មូលនាយ
 ម៉ែដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនម៉ែមល្អកនឹងត្រៃវេយ្យកដល់លោកម្ចាស់ភាម
 សព្វត្រៃហេតុជ័យ ។ ឯដំបើងចុះទៅកាន់ស្រះបុក្ការណិវេយ្យាមន្ទាតិធិ
 ហើយជកយកខ្លះម៉ែមល្អកនឹងត្រៃវេយ្យក ដោយប្រមោយហើយលាង
 ស្អាតរៀបចំដាស់លាស់ ចូរចូលទៅក្រែមហាមោក្ខល្លានដ៏មានកាយ ។
 សំដៅនោះ ត្រៃមហាមោក្ខល្លានដ៏មានកាយបំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះបុក្កា-
 រណិវេយ្យាមន្ទាតិធិទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវេនវិញដោយធាបំហើស ដូច
 ជាបុរសមានកិច្ចក្រំលាវដៃដៃល្អខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលខ្លះវិដៃដៃល្អខ្លួនលា
 ចេញ ។ ឯដំបើងចុះបំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះបុក្ការណិវេយ្យាមន្ទាតិធិទៅ
 ប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវេនវិដៃ ទើបដំបើងចុះទៅត្រៃមហាមោក្ខល្លានដ៏
 មានកាយចូលម៉ែមល្អកនឹងត្រៃវេយ្យក ហើយក៏បំបាត់ខ្លួនពីវត្តជេតវេន

ចោត្តារណិយា តិប ម្នាត្តារហោសិ ។ អដទោ អាយស្មា
 មហាមោក្ខល្លោដោ អាយស្មតោ សារីពុត្តស្ស ភិសេ ច
 មូលាលីកាយោ ច ឧបនាមេសិ ។ អដទោ អាយស្មតោ
 សារីពុត្តស្ស ភិសេ ច មូលាលីកាយោ ច បរិកុត្តស្ស
 កាយនាហាពាដោ បដិបស្សន្តិ ។ តហូ ភិសា ច មូលា-
 លីកាយោ ច អវសិដ្ឋា ហោន្តិ ។ គេន ចោ ថន សម-
 យេន ភិក្ខុ ធុត្តិកេ អប្បមត្តកេ បិ បរាវន្តិ បដិសង្ខាបិ
 បដិក្ខំបន្តិ សត្វោ ច សង្ខេ បរាវនា ហោតិ ។
 ភិក្ខុ កុក្កុត្តាយន្តា ន បដិក្ខុណាន្តិ ។ បដិក្ខុណា ម ភិក្ខុវេ
 បរិកុត្តា ម អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ វនន្តិ ចោត្តារន្តិ កុត្តារិចា
 បរាវនេន អនតិវត្តំ បរិកុត្តារន្តិ ។

[១០៤] គេន ចោ ថន សមយេន សារិក្ខិយំ តហុ
 ដលទាននិយំ ឧស្សន្តំ ហោតិ កុក្កុយ កាយកោ ច ន
 ហោតិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុត្តាយន្តា ដលំ ន បរិកុត្តាន្តិ ។

ទៅប្រាកដទៀតថាតម្រូវបញ្ជាក់ឈ្មោះមន្ទាតិវិញ ។ ចំណែកព្រះ
 មហាមោក្ខល្លោដោនោះកាយកុំបំបែកមេឃុតនឹងគ្រាវេល្ល្លក្រៅព្រះសា-
 វ័ប្បុត្តនីមោកាយ ។ ឯព្រះសាវ័ប្បុត្តនីមោកាយកាលបាននាំមេឃុត
 នឹងគ្រាវេល្ល្លក្រៅព្រះសាវ័ប្បុត្តនីមោកាយ ក៏បានសង្កេតពិនិត្យដល់មុខកាយកុំបំបែក
 មេឃុតនឹងគ្រាវេល្ល្លក្រៅព្រះសាវ័ប្បុត្តនីមោកាយ ។ សម័យនោះឯង កាល
 ស្រុកកើតទុក្ខិក្ស (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់ក្នុងចម្ងាយ
 ចម្ងាយ វិចារណាហើយក៏ហាមឃាត់ចុះ ម្យ៉ាងទៀត សន្សំទាំងអស់
 ក៏បានហាមកត្តាចេញ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីភ្លឿស ក៏មិនហ៊ាន
 ទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ឱ្យលក្ខណ៍ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរ
 ទទួលចុះ ចូរនាំចុះ ឱ្យលក្ខណ៍ទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុ
 ដែលនាំចេញហើយ ហាមកត្តាចេញ ទាន់កាលនឹងមិនមែនជាបេស
 ដែលកំណត់កុំឱ្យ ឬមិនបានធ្វើនិយម ដែលនាំទៅក្នុងវិញ្ញា ទាំងនៅ
 ក្នុងគម្ពីរឱ្យបាន ។

[១០៥] សម័យនោះឯង ក្នុងគ្រឹះសាវ័ប្បុត្តនីមោកាយស្រាប់ចំណាស់ គឺ
 វិទ្យុឈើកើតទៀតជាច្រើន តែកម្ពុជធាតុក៏ហាមឃាត់ ។ ពួកភិក្ខុ
 មានសេចក្តីភ្លឿស ក៏មិនហ៊ាននាំវិទ្យុឈើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

កកវតោ ឯតមង្គំ អាណេស្យំ ។ អនុជាតាមិ កិក្ខុវេ
អតិដំ ចិព្វជតិដំ អតតកកេច្យំ ដលំ បរិក្ខត្តិក្ខុដំ ។

[១០៥] អថេចា កកវំ សាវត្តិយំ យថាភិវង្គំ វិហា-
វិក្ខា យេន រាជគហំ តេន ហារិកំ បត្តាមិ អនុបុត្រេន
ហារិកំ ចរមាណោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ
សុដំ កកវំ រាជគហោ វិហារតិ វេទ្យវេន កលទ្ធករិកា-
យេ ។ តេន ចោ ថន សមយេន អញ្ញាសស្ស កិក្ខុវេ
កកវុលាតាណោ រោតិ ។ អាគាសតោត្តោ វេដ្ឋោ សត្ត-
កង្កំ កកវតិ ។ អថេចា កកវំ សេនាសនហារិកំ
អាហំល្លាត្តោ យេន តស្ស កិក្ខុវេ វិហារេ តេនុប-
សង្កមិ ។ អនុសា ចោ អាគាសតោត្តោ វេដ្ឋោ កកវង្គំ
ទ្ធកោ ។ អាតច្ឆង្គំ ទិស្វាន កកវង្គំ ឯតមរោន អាតច្ឆត្ត
កវំ តោកមោ វេសស្ស កិក្ខុវេ វិដ្ឋមង្គំ ថស្សត្ត សេយ្យ-
ចាមិ តោជាមុទង្គំ ។ អថេចា កកវំ មមំ ទ្វាយំ មោ-
យបុរិសា ឧប្បល្លោតិកិ កតោ ។ បដិទិវត្តិក្ខា ឯតស្មី

ក្រាបបង្គំទូលថ្នំរណីផ្ទេរចិព្វពោះព្រះដំរោនព្រះភាគ ។ ព្រះភង្គទ្រង់ក្រាស់
ថា គ្មានកិក្ខុវេចិព្វយ កថាអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុវេចាត់ផ្ទៃឈើដែលគ្មានពូជ
(ផ្ទៃឈើខ្ចី) ចំណីផ្ទៃឈើដែលគ្មានពូជយកពូជវេចញ (ដូចផ្ទៃឈើដើម)
សូម្បីអមិនបានឱ្យផ្ទៃកង្កាយ កិក្ខុ (ឆាន់បាន) ។

[១០៥] លំដាប់នោះ ព្រះដំរោនព្រះភាគនឹងទៀបក្រុងសាវត្តិសម-
គួរដល់ព្រះអនុស្សវ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគិរិ ទ្រង់
យាងទៅដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងរាជគិរិ ។ បានពូជ
ព្រះមាតាព្រះភាគទ្រង់នឹងក្នុងវត្តវេទ្យវេន កលទ្ធករិកា ដំតក្រុង
រាជគិរិនោះឯង ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុ ទម្រុកភិក្ខុភាពាចរសម្បជន្ត ។
ពេទ្យរណ្ណះភាគសាគ្រិបានធ្វើសត្តកម្ម (តាក់ប្រើស្រែសង្វែងបាននោះ)
ដោយកាំបិត ។ ទទួលពេលនោះ ព្រះមាតាព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់
ចារិកសាសនៈ ក៏បានយាងទៅកាន់លំនៅថេស្តិក្កុនោះ ។ ពេទ្យរណ្ណះ
ភាគសាគ្រិបានឃើញព្រះដំរោនព្រះភាគយាងមកដំបើបង្ហាយ លុះ
ឃើញច្បាស់ហើយក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដំរោនព្រះភាគដូច្នោះថា សូម
ព្រះភាគមដិចំរើនទ្រង់យាងមកទតវិជ្ជមគ្គរបស់កិក្ខុនេះ ដូចជាមាត់សត្វ
ទន្សៀង ។ គ្រានោះ ព្រះមាតាព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា មោឃបុរស
នេះចំអកឱ្យគេថាអត់ទេ ដូច្នោះហើយក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់ចាកទីនោះទៅ

ធិនារេ ឯតស្មី ធម្មការណោ កិក្កុស្មធីន្យំ សុដ្ឋិបាតាបេត្តា
 កិក្កុ បដិប្បដំ អត្ថំ កិក្កុវេ អប្បកស្មី វិហារេ កិក្កុ តិណ្ណ-
 លោតិ ។ អត្ថំ កតិវាតិ ។ កិក្កុស្ម កិក្កុវេ កិក្កុលោ
 អាតាលោតិ ។ តស្ស កន្តេ អាយស្មតោ កតទ្ធលាពារោ
 អាណាសរោតោ វេជ្ជោ សត្តកត្ថំ កាវេតិ ។ វិហារិ
 តុទ្ធា កតិវា អនុប្បវត្តំ កិក្កុវេ តស្ស មោយបុរិសស្ស
 អនុប្បវេតិ អប្បវិទូ អស្សាមណសិ អកម្យិយំ
 អករណិយំ កាតំ ហំ ធម្ម សោ កិក្កុវេ មោយបុរិសា
 សម្ពាទេ សត្តកត្ថំ កាវេស្សតិ សម្ពាទេ កិក្កុវេ
 សុខុមា ធិ ធុរេបយោ វណោ ធុរេបយាវ សត្តំ លេតិ
 កិក្កុវេ អប្បសញ្ញា វិ វិ ធម្មានាយ ។ មេ ។ វិហារិ
 ធីន្យំ កតិវា កត្តា កិក្កុ អាមន្តេសិ ធិ កិក្កុវេ សម្ពាទេ
 សត្តកត្ថំ កាវេស្សតិ យោ កាវេស្សយ អាមត្តិ
 ធុរេបយស្សតិ ។ តេ ទោ បទ សមយេ ធិ ធុរេបយ

ត្រៃវិទយាទេ អំណាចេ វេចទ្រង់ទ្រង់ប្រជុំកិក្កុសធីន្យំហើយត្រៃវិទយា
 កិក្កុវេធុរេបយេ ម្នាលកិក្កុវេធុរេបយេ ក្នុងវិហារិវិហារេធុរេបយេ
 វិហារេ ។ កិក្កុវេធុរេបយេក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះធីន្យាទ្រព្យា
 ទា ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រៃវិទយា ម្នាលកិក្កុវេធុរេបយេ កិក្កុវេធុរេបយេ
 ម្តេច ។ ក្នុងកិក្កុវេធុរេបយេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏បរិវេទ លោកដ៏
 មានអាយុនោះ កើតមូសដូចៗ ពេទ្យឈ្មោះអាណាសរោតោត្រីក្រិបាទេ
 សត្តកម្មតិ ។ ព្រះពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគទ្រង់វិហារិ ម្នាលកិក្កុវេ
 ធុរេបយេ អំណាចេមោយបុរេសោនេមិទសមគ្គ មិទទំនិ មិទសមិបេប មិទ
 ជាបេសំសមណៈ មិទគ្គតេប្បិ មិទវិមេថាភិច្ចត្រៃវិទយេ ម្នាលកិក្កុវេ
 ធុរេបយេ មោយបុរេសោនេមិទគ្គតេប្បិសត្តកម្មតិធុរេបយេ ម្នាល
 កិក្កុវេធុរេបយេ ស្រែកក្នុងវិហារិធុរេបយេសុខុមណិក មានជំរុះសេ
 បាទដោយក្រ កម្រមគ្គលនិយមកំចៅវេរក្នុងវិហារិធុរេបយេ ម្នាល
 កិក្កុវេធុរេបយេ អំណាចេមិទមោធុរេបយេធុរេបយេធុរេបយេធុរេបយេ
 ធុរេបយេ ។ មេ ។ ព្រះទ្រង់វិហារិហើយទ្រង់ធ្វើធុរេបយេត្រៃវិទយា
 កិក្កុវេធុរេបយេ ម្នាលកិក្កុវេធុរេបយេ កិក្កុវេធុរេបយេសត្តកម្មតិ
 ធុរេបយេ កិក្កុវេធុរេបយេ ក្រៃកាបក្កុវេធុរេបយេ ។ សម័យនោះធុរេប

កិច្ច កតវតា សត្វកម្ម បដិក្ខត្តិ វិញ្ញាណ កាណមេ-
 ង្គ ។ យេ នេ កិច្ច អប្បញ្ញា ។ បេ ។ ភេ ឧដ្ឋាយង្គ
 ធម្មតិ វិចារេង្គ កង់ ហិ ធាម ធាត្តិយា កិច្ច វិញ្ញ-
 កម្ម កាណមេស្សង្គតិ ។ អថទោ នេ កិច្ច កតវតោ
 ឯកមង្គ អាណេស្ស ។ សច្ចំ កំ កិច្ចវេ ធាត្តិយា
 កិច្ច វិញ្ញកម្ម កាណមេង្គតិ ។ សច្ចំ កតវតិ ។ បេ ។
 វិការវាត្តា ធម្មំ កង់ កត្តា កិច្ច អាមធូសំ ធា កិច្ចវេ ។
 សម្មាធស្ស សាមញ្ញា^(១) ធម្មលេ សត្វកម្ម វា វិញ្ញកម្ម វា
 កាណមេនង្គយោ កាណមេយ្យ អាមង្គ ធូល្លចូយស្សាតិ ។
 [១០៦] អថទោ កតវា វាជកមោ យថាភិក្ខុ វិចារ-
 វិត្តា យេន ពាកណសិ ភេន ចារិតំ បញ្ញាមំ អនុ-
 បុត្រេន ចារិតំ ចាមាមោ យេន ពាកណសិ តតវសវំ ។
 តត្រិ សុដំ កតវា ពាកណសយំ វិចារតិ វសិចតោ
 មិកតាយេ ។ ភេន ទោ បន សមយេន ពាកណសយំ
 សុប្បយោ ច ឧទាសកោ សុប្បយោ ច ឧទាសិកា

១ សម្មា ។

ព្រះអង្គយកិច្ចកម្មតាថា ព្រះអង្គមានព្រះភាគទ្រង់យាមការធ្វើសត្វកម្មហើយ
 រើបច្ច្រេនេធ្វើវិញ្ញកម្មវិញ (ការចង់តែក្បាលមូសម្លឹងបាតនោះដោយខ្សែ) ។
 ពួកកិច្ចណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិច្ចទាំងនោះកាណមេស
 តិះវៀល បន្តបង្កប់ថា ពួកព្រះអង្គយកិច្ចមិនសមបើមិនធ្វើវិញ្ញកម្ម
 សោះ ។ លំដាប់នោះ កិច្ចទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះ
 អង្គមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញាលកិច្ចទាំងឡាយ ពួក
 ព្រះអង្គយកិច្ចធ្វើវិញ្ញកម្ម វិចារមនុ ។ ពួកកិច្ចក្រាបបង្គំទូលថា
 បតិគ្រិព្រះអង្គមានព្រះភាគ វិចារមនុ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់តិះវៀលហើយ
 ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅកិច្ចទាំងឡាយមកថា ខ្ញាលកិច្ចទាំងឡាយ កិច្ច
 មិនត្រូវធ្វើវិញ្ញកម្ម សត្វកម្ម ឬវិញ្ញកម្ម ក្នុងទីជីវិតដោយជុំវិញវិទ្ធិចង្រ្កឹក
 ប្រមាណពីរប្រាប់ទេ កិច្ចណាធ្វើវិញ្ញកម្ម ត្រូវកាបបង្គំធូល្លយ ។
 [១០៦] ត្រាថា ព្រះមានព្រះភាគនឹងក្នុងក្រុងក្រុងត្រិះសមគ្នា
 តាមព្រះអនុស្សាវរីយ៍ហើយទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិតក្រុងពាកណសិ
 កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិតដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពាកណសិ
 នោះ ។ ពួកពួកថា ព្រះអង្គមានព្រះភាគនឹងទៅព្រះសិបកនមិតតាយេន
 ជិតក្រុងពាកណសិនោះ ។ ត្រាថាវេនី ក្នុងក្រុងពាកណសិមានជន
 ២៣៧ និទុទាសករណ្ណៈសុប្បយ ១ ។ ទុទាសិកាណ្ណៈសុប្បយ ១ ជាអ្នក

ឧកោ^(១) មសន្តា ហោត្តិ ឆាយកា កាវកា សង្កបដ្ឋា-
 កា ។ អដទា សុប្បយា ឧចាសិកា អាវមំ កត្តា
 វិហារេន វិហារំ ចរេវណេន ចរេវណំ ឧបសន្តមំត្វា កំក្ក
 ប្បុត្តិ កោ កន្តេ កំណាចោ កស្សុកំ អាហរិយត្ថតិ ។
 ភេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតមេន កំក្កតា វិវេនំ
 មិតំ ហោតិ ។ អដទា សោ កំក្កុ សុប្បយំ ឧចាសិកំ
 ឯតទរោច មយា ទោ ភតិទំ វិវេនំ មិតំ អត្តោ មេ
 បដិច្ឆាននិយេនាតិ ។ សុដ្ឋុ អយ្យ អាហរិយំស្សុតិគិ
 យរំ កត្តា អន្តោវាសិ អាណាមេសិ កត្ត កណោ បរត្ថ-
 មំសំ ជាតាហិតិ ។ ឯវំ អយ្យតិ ទោ សោ មុរិសោ សុប្ប-
 យាយ ឧចាសិកាយ បដិស្សុណំត្វា កេវលកប្ប
 ពាកណាសិ អាហិណ្ណាន្តោ ន អន្តស បរត្ថមំសំ ។
 អដទា សោ មុរិសោ យេន សុប្បយា ឧចាសិ-
 កា ភេនុបសន្តមំ ឧបសន្តមំត្វា សុប្បយំ ឧចាសិកំ
 ឯតទរោច នត្ថយ្យ បរត្ថមំសំ មាយាតោ អដ្ឋាតិ ។
 អដទា សុប្បយាយ ឧចាសិកាយ ឯតទរោសំ កស្ស

មានសេចក្តីថ្លែងថា ជាអ្នកឲ្យទាន ជាអ្នកធ្វើការប្រើសិទ្ធិ ។ លំដាប់
 នោះ សុប្បយាឧចាសិកាបានទៅកាន់ក្តីហើយដើរចូលទៅត្រិបិហារគ្រប់
 ទីចរិវេណ ហើយសួរកំក្កតាំងឡាយថា ចតិក្រលោកម្ចាស់ មានលោក
 ម្ចាស់អង្គណាឈឺខ្លះដែរ លោកម្ចាស់អង្គណាត្រូវការឲ្យខ្ញុំកុណាយក
 របស់អ្វីមកប្រគេនដែរឬ ។ វេលានោះឯង កំក្កុ ទទួលបានដឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។
 កំក្កុនោះក៏និយាយនឹងសុប្បយាឧចាសិកាផ្ទះថា ម្ចាស់នាង កត្តា
 នាងថ្នាំបញ្ចុះ កត្តាត្រូវការដោយសារថ្នាំដែលមានឧបស ។ សុប្ប-
 យាឧចាសិកានិយាយថា ល្អហើយ លោកម្ចាស់ នឹងឲ្យគេយកមកប្រគេន
 (និយាយផ្ទះហើយ) បានទៅដល់ផ្ទះហើយ ក៏ចង្អុលកូនក្មួយថា ម្ចាស់
 នាយ អ្នកចូរទៅ អ្នកចូរផ្គត់ (ចូរទំព្រ) ម្ចាស់សាច់សត្វដែលស្លាប់ស្រាប់ ។
 បុរសនោះបានទទួលពាក្យសុប្បយាឧចាសិកាថា បាន អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏
 ដើរកសាច់សត្វទាំងក្រីក្រពាកណាសិ មិនបានឃើញសាច់សត្វដែលស្លាប់
 ស្រាប់ឡើយ ។ បុរសនោះបានចូលទៅកស្សុយាឧចាសិកា លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយផ្ទះនឹងសុប្បយាឧចាសិកាថា ចតិក្រ
 អ្នកម្ចាស់ គ្មានសាច់សត្វដែលស្លាប់ស្រាប់ទេ ព្រោះថ្ងៃនេះគ្មានគេសម្លាប់
 សត្វសោះ ។ លំដាប់នោះ សុប្បយាឧចាសិកាបានសេចក្តីត្រិ-
 វិយោទិវនថា កាលបើកំក្កុយើរនឹងមិនបានសាច់ដែលមានឧបសទេ

អាណាដា កំ អភិវឌ្ឍន៍ កាលកិរិយា កំ កវិស្សតិ
 ន ទោ មេ តំ បដិវ្រំ យាហំ បដិស្សនាត្វា ន ហរ-
 បេយ្យន្តំ ។ ទោត្តនំ កហេត្វា ឡុប័សំ ឧត្តន្ត្វា ទាសិ-
 យា អនាសិ ហន្ត ដេ ឥមំ មំសំ សម្មាទេត្វា អមុក-
 ស្មិ វិហារេ អិក្ខុ តិលានោ តស្ស ទដ្ឋេហំ យោ ច មំ
 បុច្ឆតំ តិលានាតិ បដិវេទេហិតំ ឧត្តរាសន្តំ ឡុ វេទ-
 ត្វា ឡុវកំ បរិសិត្វា មញ្ញកេ ធិបន្តិ ។ អថទោ សុប្បិយោ
 ឧទាសកោ យំ តត្វា ទាសិ បុច្ឆិ កហំ សុប្បិយាតិ ។
 ឯសាយ្យ ឡុវកេ ធិបន្តាតំ ។ អថទោ សុប្បិយោ ឧទា-
 សកោ យេន សុប្បិយោ ឧទាសិកា តេនុបសន្តមំ ឧប-
 សន្តមិត្វា សុប្បិយំ ឧទាសិកំ ឯតទេវេច កិស្ស ធិ-
 បន្តាសិតិ ។ តិលានម្ពិតិ ។ កំទ្តេ អាណាដាតិ ។ អ-
 ថទោ សុប្បិយោ ឧទាសិកា សុប្បិយស្ស ឧទាសកស្ស
 ឯតមត្តំ អាណាដេសំ ។ អថទោ សុប្បិយោ ឧទាស-
 កោ អច្ឆរិយំ វត កោ អត្តតំ វត កោ យាវ សន្ធាយំ

អាណាដា កំ អភិវឌ្ឍន៍ កាលកិរិយា កំ កវិស្សតិ
 ន ទោ មេ តំ បដិវ្រំ យាហំ បដិស្សនាត្វា ន ហរ-
 បេយ្យន្តំ ។ ទោត្តនំ កហេត្វា ឡុប័សំ ឧត្តន្ត្វា ទាសិ-
 យា អនាសិ ហន្ត ដេ ឥមំ មំសំ សម្មាទេត្វា អមុក-
 ស្មិ វិហារេ អិក្ខុ តិលានោ តស្ស ទដ្ឋេហំ យោ ច មំ
 បុច្ឆតំ តិលានាតិ បដិវេទេហិតំ ឧត្តរាសន្តំ ឡុ វេទ-
 ត្វា ឡុវកំ បរិសិត្វា មញ្ញកេ ធិបន្តិ ។ អថទោ សុប្បិយោ
 ឧទាសកោ យំ តត្វា ទាសិ បុច្ឆិ កហំ សុប្បិយាតិ ។
 ឯសាយ្យ ឡុវកេ ធិបន្តាតំ ។ អថទោ សុប្បិយោ ឧទា-
 សកោ យេន សុប្បិយោ ឧទាសិកា តេនុបសន្តមំ ឧប-
 សន្តមិត្វា សុប្បិយំ ឧទាសិកំ ឯតទេវេច កិស្ស ធិ-
 បន្តាសិតិ ។ តិលានម្ពិតិ ។ កំទ្តេ អាណាដាតិ ។ អ-
 ថទោ សុប្បិយោ ឧទាសិកា សុប្បិយស្ស ឧទាសកស្ស
 ឯតមត្តំ អាណាដេសំ ។ អថទោ សុប្បិយោ ឧទាស-
 កោ អច្ឆរិយំ វត កោ អត្តតំ វត កោ យាវ សន្ធាយំ

សុប្បាយោ បសន្តា យត្រិ ហំ ឆាម អត្តនោចិ មំសាធិ
 បរិទុក្ខាធិ តំ បដិមាយ(១) អញ្ញំ តំពុំ អនេយ្យំ ក-
 វិស្សតិកំ ហាដ្ឋោ ឧទក្កោ យេន ភកកំ តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិត្តា កកវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ ចំសិទិ ។
 ឯកមន្តំ ចំសិទ្ធា ទោ សុប្បាយោ ឧបាសកោ កក-
 វន្តំ ឯកនរោច អធិវាសេតុ មេ កន្តេ ភកកំ ស្វាគយាយ
 កត្តំ សន្តិំ កិក្ខុសាដ្ឋេនាតំ ។ អធិវាសេសំ ភកកំ
 តុណ្ណិកាវេន ។ អដទោ សុប្បាយោ ឧបាសកោ កកវ-
 តោ អធិវាសនំ វិទិត្តា ឧដ្ឋាយាសថា កកវន្តំ អភិវាទេ-
 ត្តា បទត្តិណំ តត្តា បន្តាមំ ។ អដទោ សុប្បាយោ
 ឧបាសកោ កស្សន្ត ភត្តិយា អប្បយេន បណិកំ ទាទចិ-
 យំ កោសនិយំ បដិយាធានេត្តា កកវតា តាលំ អា-
 រោចាមេសិ តាលោ កន្តេ ចិដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ អដទោ
 ភកកំ បុត្តន្តិកាសមយំ ចិវាសេត្តា បត្តិចិវាមាយ យេន
 សុប្បាយស្ស ឧបាសកស្ស ចិវេសនំ តេនុបសន្តមិ ឧប-
 សន្តមិត្តា បញ្ញាត្តេ អាសនេ ចំសិទិ សន្តិំ កិក្ខុសាដ្ឋេន ។
 អដទោ សុប្បាយោ ឧបាសកោ យេន ភកកំ តេនុបសន្តមិ

• បុសិកានេះជាស្រីមានសុភ័យជ្រះថ្លាមែន អម្បាលសាច់របស់ខ្លួនគង់លះ
 បង់បាន ចំណង់បើក្រុមក្នុងចង្រៀត ។ បុសិកានេះនឹងមិនឲ្យដូចម្តេចបាន
 គិតដូច្នោះហើយក៏មានចិត្តកែកលយ្តស្រស់ទ្រង់ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគលុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុប្បាយ ។ បុសិកាអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំ
 ចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃនិងមន្តចូលកត្តារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីបាន
 ក្នុងវិញ្ញាណ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចូលដោយភាវៈស្សីម ។ លំដាប់នោះ
 សុប្បាយ ។ បុសិកាបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចូលនិងមន្តហើយ
 ក៏ក្រាបចាកភាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សណៈហើយ
 ចៀសចេញទៅ ។ លុះកន្លងព្រឹត្តិការទៅហើយសុប្បាយ ។ បុសិកាក៏បាន
 ភាវៈតែងទានិយៈកោដនិយាហារដ៏ក្តមហើយ ក៏ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបបង្គំ
 ចូលគាល់សមគួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពេល
 សមគួរហើយ កត្តសាម្រិចហើយ ។ គ្រានោះ វេលាព្រឹកព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ស្សន៍ហើយប្រដាប់ដោយបុត្រនិងចិវិយោធិទៅកាន់ផ្ទះស្សន្យាយ
 ។ បុសិកា លុះយាងទៅដល់ហើយគង់លើភាសនៈវែងលាទៅបិដកថ្វាយ
 យេនាធ្វើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ វេលានោះ សុប្បាយ ។ បុសិកាបានចូលទៅគាល់

ពាសន្តវត្តក្រុង សុប្បយោនាមសំភារៈ

ឧបសង្ក័មិត្តា ភក្ខន្តំ អភិវិទេត្តា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមន្តំ ថិតំ ទោ សុប្បយំ ឧបាសកំ ភក្ខវិ ឯកន-
 វេទ កាហំ សុប្បយាតិ ។ តិលាបា ភក្ខវិ ។ គេ-
 ងហំ អាគច្ឆត្តិ ។ ឧ ភក្ខវិ ឧស្សហតិ ។ តេងហិ
 បរិក្កហេត្តាថិ អាទេជាតិ ។ អថទោ សុប្បយោ ឧបា-
 សកោ សុប្បយំ ឧបាសកំ បរិក្កហេត្តា អាទេសិ ។
 តស្ស សហ ឧស្សនេឧ ភក្ខវេតោ ភាវមហា វិណា
 វុទ្ធិ អហោសិ សុច្ឆិ លោមជាតោ ។ អថទោ
 សុប្បយោ ច ឧបាសកោ សុប្បយា ច ឧបាសកោ
 អច្ឆិយំ វត កោ អត្តតំ វត កោ តថាគតស្ស
 មហានិកាយា មហានិកាយា យត្រិ ហិ ធាម សហ
 ឧស្សនេឧ ភក្ខវេតោ ភាវមហា វិណា វុទ្ធិ ភវិស្សតិ
 សុច្ឆិ លោមជាតាតិ ហដ្ឋា ឧទត្តា តុច្ឆយមុខំ

ពាសន្តវត្តក្រុង ទិពសុប្បយោនាមសំភារៈ

ព្រះដំបូនព្រះភាគ សុខចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដំបូនព្រះភាគ
 ហើយយកក្នុងទីសមសួរ ។ សុខចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដំបូនព្រះភាគ
 ព្រះដំបូនព្រះភាគទ្រង់មានបង្គំសូមផ្ញើថា ខាងសុប្បយោនាមសំភារៈ
 ណា ។ សុប្បយោនាមសំភារៈបង្គំសូមថា បពិត្រព្រះដំបូនព្រះភាគ ខាង
 សុប្បយោនាមសំភារៈ ព្រះអង្គទ្រង់មានបង្គំសូមថា បើដូច្នោះ (ឲ្យ) ខាងសុប្បយោ
 ចូលមក ។ សុប្បយោនាមសំភារៈបង្គំសូមថា បពិត្រព្រះដំបូនព្រះភាគ
 ខាងសុប្បយោនាមសំភារៈខ្ញុំមិនមកបានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បើដូច្នោះ
 អ្នកទាំងឡាយចូលត្រាស់នាំយកមក ។ លំដាប់នោះ សុប្បយោនាមសំភារៈ
 ត្រាស់សុប្បយោនាមសំភារៈនាំមកថ្វាយ ។ ខ្ញុំមិនត្រូវព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទេ
 ឃើញ (កាលណា) ដំបូនព្រះដំបូនព្រះភាគទ្រង់មានបង្គំសូមផ្ញើថា ខាងសុប្បយោ
 សម្បុរស្តេ មានលេខដុះពញាទៀងវិញមួយវាល ។ លំដាប់នោះ សុប្បយោ
 នាមសំភារៈនាំមកថ្វាយ ។ ខាងសុប្បយោនាមសំភារៈនាំមកថ្វាយ ហើយ
 ណាស់ ហើយ ចំរើនពេលណាស់ ព្រះអង្គមានបង្គំច្រើន មាន
 កងកម្មច្រើន ត្រង់ត្រូវព្រះអង្គទ្រង់បានទេឃើញមួយវាល ដំបូន
 ដែលដំបូនព្រះដំបូនព្រះភាគទ្រង់មានបង្គំសូមផ្ញើថា ខាងសុប្បយោ
 (អ្នកទាំងឡាយ) មានក្នុងកាយខ្ញុំសំរាប់ទៀង ក៏អង្គុយសម្រេចនិយាយហា

សមាគម សន្តប្បត្តិ សម្បត្តិកម្ម កតវន្ត កុត្តារិ
 ឧទ្ទិសបត្តិទានំ ឯកមន្តំ ធិសីទិស្ស ។ អថទោ
 កតវំ សុប្បយញ្ច ឧបាសិកំ សុប្បយញ្ច ឧបាសិកំ
 ធម្មិយោ កថាយ សន្តស្សត្តិ សមាធម្មត្តិ សមុត្ត-
 ទេត្តា សម្បវាសេត្តា ឧដ្ឋាយាសនា ចក្កាមិ ។

[១០៧] អថទោ កតវំ ឯកមន្តំ ធិសីទិស្ស
 ឯករណោ កិក្ខុសម្ព័ន្ធំ សន្តិហតាមត្តា កិក្ខុ បដិប្បដ្ឋិ
 កោ កិក្ខុវេ សុប្បយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសិទិ ។
 ឯវំ កុត្តេ សោ កិក្ខុ កតវន្តំ ឯតទកេច អហំ ទោ
 កន្តេ សុប្បយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសិទិ^(១) ។ អា-
 ហារិយំតុ កិក្ខុតិ ។ អាហារិយំតុ កតវន្តំ ។ បរិកុញ្ញិ

១ វិញ្ញាបេសិទិ កន្តិ ពេទ្យោ ទិស្សតំ ។

(បរិម្ពិទ្ធគម) ដ៏ត្រូវតែសារដោយនេះចង ចំពោះព្រះភិក្ខុសន្សិទ្ធិមាន
 ព្រះកុដ្ឋជាប្រធាន ឱ្យឆ្លុះស្តប់ស្តល់ ត្រាវែងដល់លោកប្រកែកលែង
 ទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះ
 ហស្តទៅក្នុងចានហើយ កំនាំងអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
 មានព្រះភាគបានញ៉ាំងសុប្បយ ។ បុរសកន្លឹកសុប្បយ ។ បុរសៗ ឱ្យឃើញ
 ច្បាស ឱ្យកាន់យកភាម ឱ្យកេចហាន ឱ្យរីករាយ ដោយធម្ម័តហើយ
 ក៏ទ្រង់ក្រែកពាកសន្តិទៀសចេញទៅ ។

[១០៧] ព្រះវិទ្យាបិដកៈ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសន្សិទ្ធិហើយត្រាស់សួរកុត្តិកុដ្ឋ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ណាសូមសាច់អំពីសុប្បយ ។ បុរសៗ ។ តាមចើព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនោះត្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានសូមសាច់អំពីសុប្បយ ។ បុ-
 សៗ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកបានឱ្យគេនាំយកសាច់
 មកហើយឬទេ ។ ភិក្ខុនោះត្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឱ្យគេនាំយកសាច់នោះមកហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ត្រូវ កិច្ចការ ។ បរិក្ខណ្ឌបា ភក្តិភិ ។ បដិវេត្តិ ត្រូវ
 កិច្ចការ ។ បាបា ភក្តិ បដិវេត្តិ ។ វិសេហិ តុប្បា
 ភក្តិ កង់ ហិ បាម ត្រូវ មោឃបុរិស អប្បដិវេត្តិ
 ម្តង បរិក្ខណ្ឌស្សសិ មនុស្សម្តង ទោ ធម្មា មោឃ-
 បុរិស បរិក្ខណ្ឌ ទេត មោឃបុរិស អប្បសន្ធានំ ក
 ចសាធាយ ។ មេ ។ វិសេហិ ទម្មី កង់ កត្តា កិច្ច
 អាមន្តសិ សន្តិ កិច្ចការ មនុស្ស សន្តា ចសន្តា
 ភេហិ អន្តរោម ម្តងសាធំ បរិក្ខណ្ឌ ១ កិច្ចការ មនុស្ស-
 ម្តង បរិក្ខណ្ឌត្រូវ យោ បរិក្ខណ្ឌយ្យ អាមត្តិ ធុល្លត្ត-
 យស្ស ។ ១ ២ កិច្ចការ អប្បដិវេត្តិ ម្តង បរិក្ខណ្ឌត្រូវ
 យោ បរិក្ខណ្ឌយ្យ អាមត្តិ ធុល្លត្តស្សតិ ។

[១០៥] ភេត ទោ មេ សមយេន កញ្ញា ហត្ថិ
 មន្តិ ។ មនុស្ស ធុល្លត្ត ហត្ថិម្តង បរិក្ខណ្ឌ កិច្ច
 បណ្ឌាយ ចាប្តានំ ហត្ថិម្តង ធុល្ល ។ កិច្ច ហត្ថិម្តង

ម្នាលកិច្ច អ្នកបានដាន់ហើយឬទេ? ។ កិច្ចការព្រះបណ្ឌិត បដិវេត្តិ
 ដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានដាន់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិច្ច
 (មុនដែលទ្រង់ដាន់) អ្នកបានពិចារណាដែរឬទេ? ។ កិច្ចការព្រះបណ្ឌិត
 បដិវេត្តិដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានពិចារណាទេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់តែងប្រើយថា នៃមោឃបុរិស អ្នកឯងមិនសមបើទ្រង់មិន
 ពិចារណាហើយហើយទាន់សាច់ (ផ្សំច្នះ) សោះ ម្នាលមោឃបុរិស អ្នក
 ឯងទាន់សាច់មនុស្សពិតហើយ ម្នាលមោឃបុរិស អំពីនេះមិនចាំបាច់ជ្រិះ-
 ជ្រាវដល់ពួកជនដែលមិនចាន់ជ្រិះជ្រាវទេ ។ មេ ។ ទ្រង់តែងប្រើយថា ទ្រង់
 ធ្វើតម្កល់ត្រាស់ហៅកិច្ចការទាំងឡាយមកថា ម្នាលកិច្ចការទាំងឡាយ ពួក
 មនុស្សដែលមានសត្វ មានសេចក្តីជ្រិះជ្រាវ មនុស្សទាំងនោះសូម្បីតែសាច់
 របស់ខ្លួនឯងក៏គង់លះប្រគេនបាន ម្នាលកិច្ចការទាំងឡាយ កិច្ចការត្រូវដាន់
 សាច់មនុស្សទេ កិច្ចការដាន់ ត្រូវតាមកិច្ចការទាំងឡាយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ម្នាល
 កិច្ចការទាំងឡាយ កិច្ចការមិនបានពិចារណាជាមុនហើយ មិនត្រូវដាន់សាច់ទេ
 កិច្ចការដាន់ត្រូវតាមកិច្ចការ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មានដំរីរបស់ស្តេចស្តាប់ជាច្រើន ។
 ចូរជាវេលាស្រែកកត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយទាំងអស់សាច់ដំរី ក៏បាន
 ប្រគេនសាច់ដំរីដល់ពួកកិច្ចការដែលត្រូវចែកចំណុះបាន ។ កិច្ចការទាំងឡាយ

បរិកុញ្ញត្តិ ។ មនុស្ស ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចន្តិ ក្នុង
 ហិ ធាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហត្ថិម៌សំ បរិកុញ្ញិ-
 ស្សន្តិ រាជន្តិ ហត្ថិ សចេ រាជា ជាធម្មេ ធន កេសំ ។
 អន្តមយោ អស្សតំ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 ធន កិក្ខុវេ ហត្ថិម៌សំ បរិកុញ្ញិតត្ថំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ
 អាមត្តិ ឧត្តដស្សតំ ។ តេជ ទោ ចន សមយេន
 វញ្ញោ អស្សា មន្តំ ។ មនុស្ស ឧត្តិកេ អស្សម៌សំ
 បរិកុញ្ញត្តិ កិក្ខុវេ មិណ្ហាយ ចរាណំ អស្សម៌សំ ធម្មំ ។
 កិក្ខុ អស្សម៌សំ បរិកុញ្ញត្តិ ។ មនុស្ស ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិទាចន្តិ ក្នុង ហិ ធាម សមណា សក្យបុត្តិយា
 អស្សម៌សំ បរិកុញ្ញិស្សន្តិ រាជន្តិ អស្សា សចេ រាជា ជា-
 ធម្មេ ធន កេសំ អន្តមយោ អស្សតំ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ធន កិក្ខុវេ អស្សម៌សំ បរិកុញ្ញិតត្ថំ យោ បរិ-
 កុញ្ញេយ្យ អាមត្តិ ឧត្តដស្សតំ ។ តេជ ទោ ចន សម-
 យេន មនុស្ស ឧត្តិកេ សុទ្ធនម៌សំ បរិកុញ្ញត្តិ កិក្ខុវេ

ក៏នាំគ្នាដាន់សាច់ដី ។ ពួកមនុស្សពោលទោស កិរដ្ឋិល បន្ទុបផ្កាប់
 ថា ពួកសមណសក្យបុត្រមិនសមចេនឹងហានិធាន់សាច់ដីសោះ ដី
 ក៏ដាអង្គ (យាន) បេសស្តេច បើស្តេចទ្រង់ជាប មុខជាខ្វល់នឹងកិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនខាន ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវដាន់
 សាច់ដីទេ កិក្ខុណាដាន់ ត្រូវតាបត្តិទុក្ខ ។ សម័យនោះឯង (ខាន)
 សេរបេសស្តេចស្តាប់ជាច្រើន ។ ចូរថាវេលាស្រែកអត់បាយ មនុស្ស
 ទាំងឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់សេះ ក៏បានប្រគេនសាច់សេះដល់ពួកកិក្ខុដែល
 ត្រាច់ពេលបណ្តាបាន ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាដាន់សាច់សេះ ។ ពួក
 មនុស្សពោលទោស កិរដ្ឋិល បន្ទុបផ្កាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ
 មិនសមចេនឹងហានិធាន់សាច់សេះទេ ព្រោះសេះជាអង្គ (យាន) បេស
 ស្តេចវេលា បើស្តេចទ្រង់ជាបមុខជាខ្វល់នឹងកិក្ខុទាំងនោះមិនខាន ។ ពួក
 កិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវដាន់សាច់សេះទេ កិក្ខុណាដាន់
 ត្រូវតាបត្តិទុក្ខ ។ សម័យនោះឯង វេលាស្រែកអត់បាយ មនុស្សទាំង
 ឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់ស្ត ក៏បានប្រគេនសាច់ស្តដល់ពួកកិក្ខុដែលត្រាច់ពេ

កក្កា សុបស្ស័ បាគរាជានំ ធម្មិយា កកាយ
 សន្ទស្សេសំ សមាធិបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្មហំសេ-
 សិ ។ អថទោ សុបស្សេ បាគរាជានំ កក្កា ធម្មិយា
 កកាយ សន្ទស្ស័តោ សមាធិបេតោ សមុត្តេជេតោ
 សម្មហំសិរេតោ កក្កា អភិវាទេតោ បទក្កិណំ កក្កា បក្កា-
 ចំ ។ អថទោ កក្កា ឯតស្មី ចំនាទេ ឯតស្មី បក្ការណេ
 ធម្មិ កកំ កក្កា កិក្កា អាមន្តេសំ ឧ កិក្ការេ អហំមំសំ
 បរិក្កត្តិកត្តំ យោ បរិក្កត្តេយ្យ អាមត្តិ ឧត្តដស្សាតិ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន លុទ្ធកា^(១) សិហំ ហត្ថា
 សិហមំសំ បរិក្កត្តិ កិក្កា វិល្លាយ ចរាណំ សិហា-
 មំសំ ទេត្តិ ។ កិក្កា សិហមំសំ បរិក្កត្តិក្កា អរោ
 វិហារត្តិ ។ សិហា សិហមំសតទេន កិក្កា បរិចារត្តិ ។
 កក្កាតោ ឯតមត្តំ អាវារេសុំ ។ ឧ កិក្ការេ សិហមំសំ
 បរិក្កត្តិកត្តំ យោ បរិក្កត្តេយ្យ អាមត្តិ ឧត្តដស្សាតិ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន លុទ្ធកា ឲ្យក្សំ ហត្ថា ឲ្យក្សមំ
 សំ បរិក្កត្តិ កិក្កា វិល្លាយ ចរាណំ ឲ្យក្សមំសុំ
 ទេត្តិ ។ កិក្កា ឲ្យក្សមំសំ បរិក្កត្តិក្កា អរោ វិហារត្តិ

ព្រះមានព្រះភាគញ៉ាំងសុបស្សនាភរដ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក
 តាម ឲ្យអាចហោន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ។ លុះសុបស្សនាភរដ
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាច
 ហោន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្លាយបង្អំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើ
 ប្រាក្សណាចៀសចេញទៅ ។ ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់ទៅកិក្កាទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់កិក្កា
 ទាំងឡាយ កិក្កមិនត្រូវឆាន់សាច់សំពៅ កិក្កណាឆាន់ ត្រូវអាមត្តិទុក្កដ ។
 សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វសិហារហើយស៊ីសាច់សិហារ ក៏បាន
 ប្រគេនសាច់សិហារដល់ពួកកិក្កដែលត្រាច់ទៅចំណុំបុក ។ ពួកកិក្កឆាន់សាច់
 សិហារហើយក៏ទៅនៅក្នុងវិទ្រ ។ ពួកសត្វសិហារដ៏ក្លិនសាច់សិហារ ក៏សម្លាប់
 កិក្កជាច្រើន ។ កិក្កទាំងឡាយត្រាច់បង្អំខ្លួនសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្កទាំងឡាយ កិក្កមិនត្រូវឆាន់
 សាច់សិហារទេ កិក្កណាឆាន់ ត្រូវអាមត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រាន
 សម្លាប់គ្នាដំហើយស៊ីសាច់គ្នា ក៏បានប្រគេនសាច់គ្នាដល់ពួកកិក្កដែល
 ត្រាច់ទៅចំណុំបុក ។ ពួកកិក្កឆាន់សាច់គ្នាដំហើយទៅនៅក្នុងវិទ្រ ។

ព្យាគ្យា ព្យាគ្យមំសតទ្ធន កិក្ខុ បរិចារតេន្តំ ។ កតវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ១ កិក្ខុវេ ព្យាគ្យមំសំ បរិកុញ្ញតត្ថំ
 យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ
 សមយេន លុទ្ធកា ធិបិ ហត្ថា ធិបិមំសំ បរិ-
 កុញ្ញត្តិ កិក្ខុមំ បិណ្ណាយ ចាត្តាមំ ធិបិមំសំ ទេន្តិ ។
 កិក្ខុ ធិបិមំសំ បរិកុញ្ញត្តា អរញ្ញា វិហារន្តិ ។ ធិបិ ធិបិ-
 មំសតទ្ធន កិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ១ កិក្ខុវេ ធិបិមំសំ បរិកុញ្ញតត្ថំ យោ
 បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ
 សមយេន លុទ្ធកា អច្ឆំ ហត្ថា អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញត្តិ
 កិក្ខុមំ បិណ្ណាយ ចាត្តាមំ អច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ កិក្ខុ
 អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញត្តា អរញ្ញា វិហារន្តិ ។ អច្ឆា អច្ឆមំស-
 តទ្ធន កិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេ-
 សុំ ។ ១ កិក្ខុវេ អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញតត្ថំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 លុទ្ធកា កាច្ឆំ ហត្ថា កាច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញត្តិ កិក្ខុវេ

ព្យាគ្យាមំសតទ្ធន កិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ១ កិក្ខុវេ ព្យាគ្យមំសំ បរិកុញ្ញតត្ថំ
 យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ
 សមយេន លុទ្ធកា ធិបិ ហត្ថា ធិបិមំសំ បរិ-
 កុញ្ញត្តិ កិក្ខុមំ បិណ្ណាយ ចាត្តាមំ ធិបិមំសំ ទេន្តិ ។
 កិក្ខុ ធិបិមំសំ បរិកុញ្ញត្តា អរញ្ញា វិហារន្តិ ។ ធិបិ ធិបិ-
 មំសតទ្ធន កិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ១ កិក្ខុវេ ធិបិមំសំ បរិកុញ្ញតត្ថំ យោ
 បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ
 សមយេន លុទ្ធកា អច្ឆំ ហត្ថា អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញត្តិ
 កិក្ខុមំ បិណ្ណាយ ចាត្តាមំ អច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ កិក្ខុ
 អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញត្តា អរញ្ញា វិហារន្តិ ។ អច្ឆា អច្ឆមំស-
 តទ្ធន កិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេ-
 សុំ ។ ១ កិក្ខុវេ អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញតត្ថំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 លុទ្ធកា កាច្ឆំ ហត្ថា កាច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញត្តិ កិក្ខុវេ

ចិណ្ណាយ ចាន្តានំ កាច្ឆមំសំ ទេន្តំ ។ កំក្កុ កាច្ឆមំសំ
 កុញ្ញិកា អរញ្ញា វិហារន្តំ ។ កាច្ឆា កាច្ឆមំសកទ្ធន
 កំក្កុ បរិចារេន្តំ ។ កកវិតា ឯតមន្តំ អាណេចេសុំ ។
 ឧ កំក្កុវ កាច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញិកា យោ បរិកុញ្ញេយ្យ
 អាមន្តំ ធុត្តន្តស្សន្តិ ។

ស្ស៊ីយកាលារំ ឌីដ្ឋំ ទុតំ ។

[១០៧] អថទោ កកវិតា ពាកាលាស្មិយំ យថាភិរន្តំ
 វិហារិកា យេន អនុតវិដ្ឋំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហាតា
 កំក្កុសធឿន សន្តិ អន្តរតេលសេហិ កំក្កុសតេហិ ។ តេ-
 ន ទោ បន សមយេន ជាឧបនា មនុស្សា ពហុំ លោ-
 ណម្បិ តេលម្បិ តណ្ហាលម្បិ ទាធន័យម្បិ សករេសុ
 អាណេបេត្តា តុទ្ធវ្យុមុទស្ស កំក្កុសធឿស្ស បិដ្ឋិភោ បិដ្ឋិភោ
 អនុតត្តា ហោន្តំ យថា បដិចារិ លកំស្សាម តនា កន្តំ
 តារិស្សាមាតិ បញ្ចមត្តាបិ ច វិហាសាធសតានំ ។ អថ-
 ទោ កកវិតា អនុច្ឆេន ចារិកំ ចរមាថោ យេន អនុតវិដ្ឋំ
 តនរិសរិ ។ អថទោ អញ្ញាតស្ស ព្រាហ្មណស្ស បដិចារិ
 អលកន្តស្ស ឯតនហោសិ អនិកានិ^(១) ទោ មេ ទេ

១. ធនិកានិ ។

ត្រៃព្រជលំពូកកិកុវេលត្រាចំពៅបំណុបាត ។ កិកុវាំងឡាយនាតំសាចំ
 ត្រៃព្រហើយគិទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកត្រៃព្រៃបាតនុក្ខិសាចំត្រៃព្រហើយ
 កំសម្លាប់កិកុវេល ។ កិកុវាំងឡាយត្រាចបន្តិទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញាលកិកុវាំងឡាយ
 កិកុវិទ្ធិត្រៃព្រះសាចំត្រៃព្រះ កិកុវេលនាតំ ត្រៃតាបន្តិកុវេល ។

ចចំ សុប្បិយកាលារំ ឌី ២ ។

[១០៨] ត្រាតោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគន័ទៀបត្រងពាកាលាស្មិសម-
 គ្គតោមព្រះអច្ឆ្រស្រីយហើយ កំយាធិទេញទៅកាន់ចារិកាន់អនុតវិដ្ឋព្រ-
 ទេស ជាមួយនឹងកិកុវេលជាច្រើនប្រមាណមួយកាន់ពីរយេហាសិចបូប ។
 សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជំនប់បទបុគ្គលខ្លះ ប្រទិទ្ធា អន្តរខ្លះ
 ខាងឆ្វេងខ្លះ ក្នុងទេវទាំងឡាយហើយក៏ទៅកោមាត្រាយ ។ កិកុវេល
 មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីវិលប្រមាណព្រៃយ
 នាគកំភិក្ខុជា (បើ) ពួកយើងបានលំដាប់ (វេទ) ខែកក្កដា កាលណា
 នឹងរួចកក្កដាកាលនោះ ។ ត្រាតោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាង
 ទៅកាន់ចារិកាមលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅអនុតវិដ្ឋព្រទេសនោះ ។ ចំដាប់
 នោះ កាលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មិនបានលំដាប់ (វេទ) ខែកក្កដា ក៏ទៅសេចក្តី
 វិនិច្ឆ័យនេះថា អាត្មាអញបានដើរតាមកិកុវេលមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន

មាសាង ពុទ្ធប្បដ្ឋានំ កិក្ខុសង្ឃំ អនុពទ្ធស្ស យនា បដិទា-
 ដី លកិស្សាមិ គនា កត្តំ កកិស្សាមិ តិ ទ ច មេ បដិទាដី
 លត្តតិ អហត្ថម្ហំ ឯកកោ តហ ច មេ យវាវសត្តោ
 ហាយតិ យទ្ធាហំ កត្តត្ថំ ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តត្ថេ
 ទាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តំ ។ អថទោ សោ ក្រាហ្វិក
 កត្តត្ថំ ឱលោកេយ្យំ ទ្វេ ទាទ្ធស្ស យាតុត្ថ មទុកោឡ-
 កត្ថ ។ អថទោ សោ ក្រាហ្វិក យេនាយស្នា អាទេន្ទា
 គេទុមស្នម្ហំ ឧបស្នម្ហំ អាយស្នម្ហំ អាទម្ហំ ឯតទរោច
 ឥទ មេ កោ អាទម្ហំ បដិទាដី អលកត្តស្ស ឯតទរោសិ
 អដិកាដិ ទោ មេ ទ្វេ មាសាង ពុទ្ធប្បដ្ឋានំ កិក្ខុសង្ឃំ
 អនុពទ្ធស្ស យនា បដិទាដី លកិស្សាមិ គនា កត្តំ ក-
 កិស្សាមិ តិ ទ ច មេ បដិទាដី លត្តតិ អហត្ថម្ហំ ឯកកោ
 តហ ច មេ យវាវសត្តោ ហាយតិ យទ្ធាហំ កត្តត្ថំ
 ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តត្ថេ ទាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តំ

ជាង ២ វៃហើយ ដោយបដិទា បើកត្តាអញបានលំដាប់ (១៩) នៃ
 កត្តក្នុងពេលណា នឹងធ្វើកត្តក្នុងពេលនោះ ឥឡូវលំដាប់ (១៩) នៃកត្ត
 អាត្មាអញមិនបាននៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំង
 ប្រយោជន៍ទាំងយកសេចក្តីសេចក្តីអាត្មាអញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើ
 ដូច្នោះមានតែគូអាត្មាអញទៅត្រូវមើលរោងកត្ត ក្នុងណាគ្មានក្នុងរោងកត្ត
 អាត្មាអញក៏នឹងភាគីតែឱវត្តនោះ ។ វេលាដែលក្រាហ្វិកនោះទៅ
 មើលរោងកត្តក៏មិនឃើញត្រូវយោង នឹងបដិទាដីមាននៅឡើយទេ ។
 ទើបក្រាហ្វិកនោះចូលទៅក្រែងកាន់ដីមានអាយុ លុះចូលទៅដល់
 ហើយនិយាយនឹងក្រែងកាន់ដីមានអាយុដូច្នោះថា បតីក្រែងកាន់ដីចំរើន
 កាលខ្ញុំកុលោមិនបានលំដាប់ (១៩) នៃកត្តក្នុងខ្ញុំនេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដើរតាមកិក្ខុសង្ឃមានក្រែងកុដប្រទានជាង២១
 ហើយ ដោយបដិទា (បើ) អាត្មាអញបានលំដាប់ (១៩) នៃកត្តក្នុងពេលណា
 នឹងធ្វើកត្តក្នុងពេលនោះ ឥឡូវអាត្មាអញមិនទាន់បានលំដាប់ (១៩) នៃកត្ត
 នៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំងប្រយោជន៍ទាំងយកសេ
 ចក្តីសេចក្តីអាត្មាអញទៅជាច្រើន បើដូច្នោះមានតែគូអាត្មាអញ
 ទៅត្រូវមើលរោងកត្ត ក្នុងណាគ្មានក្នុងរោងកត្ត អាត្មាអញនឹងភាគីតែ

១ ក្នុងនីតិថា វិសេសនាយដោយកុមារស្តេចនាដើម ។

វិធីបដិសេធសមាស

សោ ទោ អហំ ភោ អាទទ្ធ កត្តត្ថំ ឱលោកោត្តោ
 ទ្វេ បាទ្ធស្សំ យាតុញ្ច មទុកោឡកញ្ច សពាហំ កោ
 អាទទ្ធ បដិយោទេយ្យំ យាតុញ្ច មទុកោឡកញ្ច
 បដិគ្គណ្ណោយ្យ មេ កវំ កោតមោតិ ។ ភេទហំ ព្រាហ្ម-
 ណា កតវត្ថំ បដិបុត្តិស្សាមីតិ ។ អដទោ អាយស្មា
 អាទេត្វា កតវកោ ឯតមត្ថំ អាទេចេសិ ។ ភេទហំ
 អាទទ្ធ បដិយោទេត្ថតិ ។ ភេទហំ ព្រាហ្មណា បដិ-
 យោទេហិតិ ។ អដទោ សោ ត្រាហ្មណោ តស្ស
 តត្ថយា អទុបេទ ចហ្មតំ យាតុញ្ច មទុកោឡកញ្ច
 បដិយោតាចេត្វា កតវកោ ឧបទាមេសិ បដិគ្គណ្ណាត្ថ
 មេ កវំ កោតមោ យាតុញ្ច មទុកោឡកញ្ចាតិ ។ ភេ-
 ទហំ ព្រាហ្មណា កិក្ខុទំ ទេហិតិ ។ កិក្ខុ កុក្ខុត្ថាយន្តា
 ទ បដិគ្គណ្ណាត្ថំ ។ បដិគ្គណ្ណាថ កិក្ខុវ ហិកុញ្ចថាតិ ។

វិធីបដិសេធសមាស

ត្រូវបាន (យោងទៅ) ចតុត្រៃកោនន្ទដំបំរើន កាលខ្ញុំព្រះករុណា
 ទៅមើលកេរ្តិ៍កត្ត មិនបានឃើញត្រក្កិយោនី គឺបច្ចេន៍និមន្តានសវដ្ឋម
 ឡើយ ចតុត្រៃកោនន្ទដំបំរើន បើខ្ញុំករុណាភាគកែតម្រូវនិមន្តានស
 វដ្ឋមមកថ្វាយ ព្រះភោគមដំបំរើនទ្រង់ទទួលរបស់ខ្ញុំករុណាដែរឬ ។ ព្រះ
 កោនន្ទប្រាប់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះចាំតាតាទទួលសូមព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះកោនន្ទដ៏មានអាយុបុណ្យបង្គំទទួលសេចក្តីខ្ញុំ
 ចំរើនព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កោនន្ទ បើដូច្នោះ
 ឲ្យព្រាហ្មណ៍នោះភាគកែតម្រូវ ។ បើប្រះកោនន្ទទៅប្រាប់ព្រាហ្មណ៍
 ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរភាគកែតម្រូវ ។ ករុណាត្រូវបាន
 កត្តនិរោធិយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះភាគកែតម្រូវបច្ចេន៍និមន្តានសវដ្ឋមជាច្រើន
 ក៏បានយក្តីទុកថ្វាយចំរើនព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយទទួលថា សូមព្រះ
 ភោគមដំបំរើនទ្រង់ទទួលបច្ចេន៍និមន្តានសវដ្ឋមរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រទេន
 ដល់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា ។ ពួកភិក្ខុឡើយមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា អ្នកពុទ្ធសាសនាចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ។

អថទោ សោ ត្រាញុណោ កុទ្ធច្បមុទំ កំក្កុសធឿ
 បព្វកាយ យោគុយា ច មនុស្សោន្តរោ ច
 មហាត្តា សន្តប្បត្តា សម្បវរត្តា កកវន្តំ ជោតហន្តំ
 ឌុំនិបត្តនាណី ឯកមន្តំ ធិសំនំ ។ ឯកមន្តំ ធិ-
 សំន្តំ ចោ តំ ត្រាញុណំ កកវ ឯកនរោច ទសយ-
 មេ^(១) ត្រាញុណោ អាទិសំសារ យោគុយា កកមេ ទស
 យាតុំ ទេត្តោ អាយុំ ទេតិ វណ្ណំ ទេតិ សុទំ ទេតិ
 កលំ ទេតិ បដិកាលំ ទេតិ យោគុ បិកា ទុនំ បដិ-
 ហនតិ បិចាសំ បដិវិជោទេតិ វតំ អទុលោមេតិ វត្តិ
 សោទេតិ អាមារសេសំ ចាចេតិ ឥមេ ចោ ត្រាញុណោ
 ទសានិសំសារ យោគុយាតិ ។

[១១១] យោ សញ្ញតាធំ	បរទត្តកោធំ
កាលេន ឥស្កត្ត	ទតាតិ យាតុំ
ទសស្ស ហំនាធំ	អទុប្បវេច្ឆតិ
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច	សុទំ កលញ្ច
បដិកាលមស្ស	ឧបជាយេតេ កតោ

ត្រាញុណំ ទោអន្តិសកិកុសធឿ មានព្រះកុដ្ឋកន្ត្រង ប្រពាទដោយបរាទិន្ន
 មានសវដ្ឋដាចៃដោយវិសេសំខុន ឲ្យវេទ្ឋកស្តបំស្កលំ ត្រាតរលោក
 ច្រកកលៃនីច្ចប្បវៀត លុះព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្ថ
 ស្រីចវលៃនីលុះព្រះក្រិបា (ត្រាញុណ) កំអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះត្រាញុណំ ទោអន្តិយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់មាន
 បទ្ធាស្សច្នះថា ម្ចាស់ត្រាញុណំ អាទិសធិប្បបរាទេ ១០ យ៉ាង ក-
 រិសធិប្បបរា ១០ យ៉ាង ទោតិវិចារម្ហូច គឺបុគ្គលអ្នកឲ្យបរា ឈ្មោះថា ឲ្យ
 កាយ ១ ឲ្យរាណិសម្បរ ១ ឲ្យសេចក្តីសុខ ១ ឲ្យកំឡាំងកាយ ១ ឲ្យ
 ប្រាជ្ញា ១ បរាវេលបុគ្គលហ្មតាទៅហើយវេទិហាមយាត់សេចក្តីឃ្នា ១
 បរាចរិសេចក្តីស្រែក ១ ញ៉ាំងឲ្យលំឲ្យដើរទៅស្រួល ១ ញ៉ាំងសរសៃ
 ឲ្យស្អាត ១ ញ៉ាំងអាហារថ្មីដើរសេសសល់ឲ្យរលួយ ១ ម្ចាស់ត្រាញុណំ
 អាទិសធិប្បបរា ១០ យ៉ាង ទេវធិ ។

[១១០] ជនណា បានឲ្យបរាដោយការពង្សលំក្នុងសមណៈ
 ដែលកំអង្គុយស្រីម អ្នកបរាភោគភោជនដែលអ្នកដទៃឲ្យ ក្នុង
 កាលដំនូរ (ជននោះ) ឈ្មោះថា ឲ្យខ្ញុំហែកុំខានអាទិសធិ
 ទាំង ១០ យ៉ាង គឺ កាយ ១ រាណិសម្បរ ១ សេចក្តីសុខ ១
 កំឡាំងកាយ ១ ប្រាជ្ញា ១ វេលបុគ្គលនោះវេទិកេតិឡើង ១

ទុំ បំបាស់ ព្យបទេតិ កំតំ
 សោទេតិ វត្តិ បរិណាមេតិ ភត្តំ ។
 ភេសន្តិមតំ សុតតេន វណ្ណិកំ ។
 ភស្មា ហិ យោកុំ អលមេវ ធាតុំ
 ធិដ្ឋំ មនុស្សេន សុទត្តំកេន
 ធិត្វានិ កំ ចត្តយេតា សុទានិ
 មនុស្សសោភត្តតមិដ្ឋតា^(១) កំតំ ។

[១១១] អថទោ ភតកំ តំ ព្រាហ្មណំ ឥមំហិ តា-
 មាហិ អនុមោធិត្វា ទុដ្ឋាយាសនា មត្តាមិ ។ អថទោ
 ភតកំ ឯតស្មី ឯនានេ ឯតស្មី មករណោ នធិ កថំ កត្វា
 កំត្វ អាមន្តេសិ អនុនាធាមិ កំត្វេវ យោគុក្ខ មនុ-
 ភោធិកត្វាតិ ។

[១១២] អស្សេសុំ ទោ មនុស្សោ កតវតា កិរ កំត្វានិ
 យោគុ អនុត្តរតា មនុភោធិកត្វាតិ ។ តេ កាលស្សេវ
 កោដ្ឋយោកុំ មជិយានេន្តិ មនុភោធិកត្វា ។ កំត្វ
 កាលស្សេវ កោដ្ឋយោកុយេវ ធាតា មនុភោធិកេន

១ ១. មនុស្សសោភត្តតមិ ។ ដ្ឋតានិ កត្តិ យេន្តេត វិស្សនំ ។

ចបរោនាវកនិកំចាតំបដិសេចក្តីហ្មាន ១ សេចក្តីស្រែក ១
 ធិនិញ្ញាធិវ្យលំ (ឲ្យបាទដើស្រួល) ១ ញ្ញាធិសវៃសឲ្យ
 ស្តាន ១ ញ្ញាធិកត្តឲ្យល្អយ ១ ។ ទេវោភេសន្តិវិលព្រះសុតក
 ទ្រង់សរសើរហើយ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមានសេចក្តីត្រូវ
 ការចង់បាទសេចក្តីសុខជាបេសមនុស្សក្តី ប្រាថ្នាសេចក្តីសុខ
 ជាបេសចំពោះ ចង់បាទសេចក្តីល្អដើរឡើងក្នុងមនុស្សក្តី គួរឲ្យ
 បបរោធិដ្ឋចុះ ។

[១១១] លំដាបំនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះ
 ព្រាហ្មណ៍នោះដោយគាថាពំនីនេះហើយ ទ្រង់ក្រែកថាភាសាខ្មែរយាង
 ចេញទៅ ។ ព្រោះនិវាទនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ធ្វើឲ្យដាច់ហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភយាភ
 អនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុទាំង) បបរោធិនំមាទរសវដ្ឋមបាទ ។

[១១២] ពួកមនុស្សបាទពុំលឺថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 អនុញ្ញាតបបរោធិនំមាទរសវដ្ឋមដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) ហើយ ។
 មនុស្សទាំងនោះក៏នាំគ្នាតាតវិភវបរោដ្ឋ^(១) ធិនិមាទរសវដ្ឋម ល្បីល្បាត
 ព្រហម (មកប្រកេនភិក្ខុទាំងឡាយ) ។ ពួកភិក្ខុបាទចាន់បបរោដ្ឋ

១ ចបរោធិនំមាទរសវដ្ឋម ធិនិមាទរសវដ្ឋម ធិនិមាទរសវដ្ឋម ត្រិ ១ សាទ ១
 ដែលនាំឲ្យព្រះចារបរោ ជាមនិប្បាបទទី ៥ នៃកោដ្ឋនិទ្ទេ ។

ពេលដំបូងគេ តុណ្ណាច្បាសឆ្នេរមហាសមុទ្រ

ច កត្តក្ខេ ង ចិត្តរូបំ កុញ្ញង្គំ ។ តេជ ទោ បទ សម-
 យេន អញ្ញាតយេន តុណ្ណាច្បាសឆ្នេរ មហាមត្តស្ស ក្សាត-
 បាយ កុទ្ធច្បមុខោ កិក្ខុសន្នេរ ងមន្តិកោ ហោតិ ។
 អថទោ តស្ស តុណ្ណាច្បាសឆ្នេរ មហាមត្តស្ស ឯកនហោ-
 សិ យេន្ធជាហំ អន្ធិតេលសន្នំ កិក្ខុសតាមំ អន្ធិតេ-
 លសានិ មំសចាតិសតាមិ បដិយាធម្យំ ឯកមេកស្ស
 កិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសចាតិ ឧបទាមេយ្យង្គំ ។ អថ-
 ទោ សោ តុណ្ណាច្បាសឆ្នេរ មហាមត្ត តស្ស វត្តិយា
 អន្ធិយេន បណ្ឌិតំ ទាននិយំ កោជនិយំ បដិយាតាមេត្តា
 អន្ធិតេលសានិ ច មំសចាតិសតាមិ កតវតោ កាលំ
 អាណនាមេសិ កាលោ កន្លៃ ងមន្តិកំ កត្តង្គំ ។ អថទោ
 កកកំ បុទ្ធល្អាសមយំ ងំវាសេត្វា បត្តចំវាមាបាយ
 យេន តស្ស តុណ្ណាច្បាសឆ្នេរ មហាមត្តស្ស ងំវេសនំ
 តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា បញ្ញាតុ អាសនេ ងំសិទិ
 សន្តិ កិក្ខុសន្នេរ ។ អថទោ សោ តុណ្ណាច្បាសឆ្នេរ
 មហាមត្តា កត្តក្ខេ កិក្ខុ បរិសតិ ។ កិក្ខុ ឯវាហំសុ

ពេលដំបូងគេ: ឱពានមហាមាត្រ (ម្នាក់) ឯក្នុងមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុកមាំ)

ចំនង់ទានសេចក្តីដ្ឋានក្នុងព្រឹកព្រហមហើយ លុះទៅទាន់ក្នុងពេលកត្តក្ខេ
 ក៏មិនបានឆ្ងាញ់ពីសា ។ សម័យនោះឯង មានមហាមាត្រម្នាក់ជាអ្នក
 មានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុកមាំ) បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធ
 ជាច្រើនទុកដើម្បីទាន់ក្នុងវិថីស្តុក ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្រម្នាក់មាន
 សេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះទានសេចក្តីគ្រិះវិវេយានីនោះថា បើដូច្នោះមានគេ
 គួរគោរពអញ្ញាតក៏គង់ចង្អិនសាច់ចំនួនមួយពាន់ពីររយហោសិបសម្រាប់
 (ទ្វិល្លម) ដល់ភិក្ខុមួយនាក់ពីររយហោសិបរួម ហើយច្រកនចង្អិន
 សាច់មួយសម្រាប់ ។ ដល់ភិក្ខុមួយរួម ។ ឯមហាមាត្រម្នាក់មានសេចក្តី
 ជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះកន្លងព្រះនារទៅក៏បានកាត់គង់ទាននិយកោជនិយៈដ៏
 ទន្ត ចំនីចង្អិនសាច់មួយពាន់ពីររយហោសិបសម្រាប់ ហើយកិច្ចបម្រើ
 ទូទៅក្រាបបង្គំទូលពេលទាន់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចំរើន ពេលនេះល្អហើយ ភក្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ពេល
 ព្រឹកព្រហមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយច្រវ៉ាប់ ដោយបាត្រនិង
 ចំរើយានីទៅកាន់ផ្ទះមហាមាត្រម្នាក់មានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះយាង
 ទៅដល់ហើយទ្រង់នង្គឹលសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ មួយអាត្មីដោយ
 ភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯមហាមាត្រម្នាក់មានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គុសពួកភិក្ខុក្នុង
 ពេលកត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អត្តចូ

ដោយគំនិត អានុសោ ទេហំ ដោយគំនិត អានុសោ ទេហំ ។ មហានិទ្ទេស កន្លែង អយំ តុណ្ណាប្បសន្នោ មហានិទ្ទេស ដោយគំនិត ដោយគំនិត បដិក្កណ្ណាថ តហំ មេ ទានំ យំ កោដិយំ បដិយត្តំ អន្សតេលសាទិ ច មំសទាតិសតាទិ ឯតមេ- កស្ស កំកុសោ ឯតមេកំ មំសទាតិ ទុបទាមេស្សមំ បដិក្កណ្ណាថ កន្លែង យាវនត្ថុទ្ធំ ។ ឧ ទោ មយំ អានុសោ ឯតំការណា ដោយគំនិត ដោយគំនិត បដិក្កណ្ណាម អបិច មយំ កាលស្សេ កោដិយាកុយា ជាតា មនុកោណ្ណកេន ច តេន មយំ ដោយគំនិត ដោយគំនិត បដិក្កណ្ណាមាតិ ។ អថទោ សោ តុណ្ណាប្បសន្នោ មហានិទ្ទេស ទុដ្ឋាយតិ ទ័យតិ វិចារេតិ កេន ហំ ជាម កន្លែង មយា ឯតំតា អញ្ញស្ស កោដិយាកុំ បរិកុញ្ញស្សន្តំ ឧ ទាហំ បដិក្កណ្ណា យាវនត្ថុ ជាត្ថុទ្ធំ កុមំតោ អនត្តមទោ អាសាទយាមេតោ កំកុសំ បត្តេ ប្បសន្នោ អកមាសិ កុញ្ញថ វា ហាថ វាតិ ។ អថទោ សោ តុណ្ណាប្បសន្នោ មហានិទ្ទេស កុដ្ឋប្បមុទំ កំកុសន្តំ

ឱ (កត្ត) តែបន្តិចចុះ ខ្ញុំលក់សោ អ្នកចូរឱ្យតែបន្តិចបន្តួចហើយ ។ មហានិទ្ទេសនិយាយថា បដិក្កណ្ណាមនិទ្ទេស សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំ ទទួលកត្តបន្តិចបន្តួចដោយនិរតិ មហានិទ្ទេសនិទ្ទេសសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ទទេ- និយោជនិយៈ ខ្ញុំបានចាត់ចែងទុកហើយជាច្រើន ទាំងចង្ហាន់សាច់មួយគាត់ ក៏រយហាសិបសម្រាប់ផង ខ្ញុំនឹងប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ ផល ក៏កុម្មុយចូរ បដិក្កណ្ណាមនិទ្ទេស សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលផល ផលផ្អែក ។ ពួកក៏កុនិយាយគបថា ខ្ញុំលក់សោ យើងទាំងឡាយទទួល កត្តបន្តិច ។ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ យើងទាំងឡាយនាមបបរកោដិយនិ ទំទានសេដ្ឋីមន្ត្រីកំព្រឹក្សហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើង ទទួលកត្តតែបន្តិច ។ បំផ្លាច់នោះ មហានិទ្ទេសអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ទោះក៏ពាលោកោស កំរង្សិល បន្តិចបន្តួចថា ខ្ញុំបាននិទ្ទេសលោកម្ចាស់ទាំង- ឡាយចូរហើយ មិនសមចំនឹងទៅនាមបបរកោដិយផលផ្អែកនោះ (លោកម្ចាស់ភូមិក្រី) ខ្ញុំមិនអាចនឹងប្រគេនឱ្យបានផ្អែកបាន ។ មហានិទ្ទេសនោះ មានសេចក្តីក្រែងបន្តិចបន្តួចប្រាប់នឹងទេ កាលដាក់ប្រ- ក៏កុំទាំងឡាយពេញហើយក៏ដើរទៅនិយាយថា ពួកលោកណាចង់នាមកុំ នាំយកទៅក្តី (ក៏វាមច្ឆិក្ស) ។ បំផ្លាច់នោះ មហានិទ្ទេសអ្នកមានសេច- ក្តីជ្រះថ្លាទោះបានអង្គុសក៏កុំសន្សំទានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយទទេនិយ

ចណីតេន ទានធិយេន ភោជធិយេន សហគ្គា សន្តប្ប-
 ត្វា សម្បវាសត្វា កកវន្តំ កុត្តារី ធុន្តបត្តិណាណិ ឯក-
 មន្តំ ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីទិ ទោ តំ តុណាប្ប-
 សន្តំ មហាមន្តំ កកវា ធុន្តិយា កតាយ សន្តស្សត្វា
 សមាធមត្វា សមុត្តេនត្វា សម្បហំសេត្វា ធុន្តាយា-
 សថា បក្កាមិ ។ អថទោ តស្ស តុណាប្បសន្តស្ស
 មហាមន្តស្ស អថប្បក្កន្តស្ស កកវិតា អបុនេវ កុត្តន្តិ
 អហុ វិប្បដិសារេ អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា
 ធុល្លន្តិ វត មេ ន វត មេ សុលន្តិ យោហំ កុចិតា
 អនត្តមនោ អាសាទចាចេត្តោ កំត្តន្តំ បត្តេ ចូរេត្តោ
 អគមាសី កុញ្ញេ វា ហាវេ វាតំ កំទ្ធិទោ មយា ពហំ
 បសុតំ បុត្តំ វា អបុត្តំ វាតំ ។ អថទោ សោ តុណាប្ប-
 សន្តោ មហាមន្តោ យេន កកវា តេនុបសន្តិមិ ធុបសន្តិ-
 មិត្វា កកវន្តំ អកិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 ធិសីទិ ទោ សោ តុណាប្បសន្តោ មហាមន្តោ កកវន្តំ

ភោជនីយៈជីវិត្តមថេយ្យេវជន្តន្តស្តប្បស្តស្ត ត្រាត្រេហាកប្រាក
 លេនិទទូលទៀត លុះព្រះជីវិត្តព្រះភាគទ្រង់សោយស្រពលេនិល្អកព្រះ
 ហស្តទៅក្នុងបាត្រហើម (មហាមាត្រ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហា
 មាត្រអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយទៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះជីវិត្ត
 ព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកភាម ឲ្យភាគហាន ឲ្យរឹកកយ
 ដោយធម្មកថាហើយទ្រង់ក្រែកចាកភាសនៈយាងចេញទៅ ។ ឯមហាមាត្រ
 អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ កាលព្រះជីវិត្តព្រះភាគយាងចេញទៅមិន
 យូរប៉ុន្មាន ក៏កើតសេចក្តីឆ្លើសឆ្លងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា ភាគអញរក
 លាតទេតំ លាតរបស់ភាគអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្ស
 សោតក៏ភាគអញបានដោយកម្រ មិនមែនភាគអញបានដោយហិរយទេ
 (អទូរ) ភាគអញទាំងអស់ចង្អុលបាញ់ទាំងហោ បានដាក់បាត្រក៏កុំទាំង-
 ឡាយឲ្យពេញហើយដើរទៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឡាយចូរ
 តានក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មវេលាភាគអញសន្សំមកជាច្រើន
 ហើយ (ទេ) នឹងជាបុណ្យប្តូរជាបាបហ្ន៎ ។ ឯមហាមាត្រអ្នកមានសេច-
 ក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏ចូលទៅគាល់ព្រះជីវិត្តព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ថ្វាយបង្គំព្រះជីវិត្តព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្រ
 អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំចូល

ឯគណកោច ឥត មធ្យំ កន្តេ អចារិយក្កន្តស្ស កតវតោ
អហុនេវ កុក្កុំ អហុ វិច្ឆយិសារោ អលារា វត មេ
ន វត មេ លារា ទុល្លង្គំ វត មេ ន វត មេ សុលង្គំ
យោហំ កុបិគោ អនត្តមេហំ អសាននិបេស្តា
កិក្កុំ បក្កេ ធួរន្តោ អតមាសី កុក្កុយំ វិ ហាវេ វតិ
កំទ្ធិ ទោ មយា តហំ មសុតំ មុត្តំ វិ អបុត្តំ វតិ
កំទ្ធិ ទោ មយា កន្តេ តហំ មសុតំ មុត្តំ វិ អបុត្តំ
វតិ ។ យនន្តេន តយា អារុសោ ស្វាភតាយ
កុច្ឆប្បមុខា កំកុសវេណ ចំមន្តិគោ តនន្តេន តេ តហំ
បុត្តំ មសុតំ យនន្តេន តេ ឯគរមោក្កន កិក្កុយ
ឯគរមេតំ សិក្កំ មជិក្កហិកំ តនន្តេន តេ តហំ មុត្តំ
មសុតំ សត្តា តេ អារុតិ ។ អចេទោ សោ កុណាប្ប-
សារោ មហាមត្តោ លារា កំវ មេ សុលង្គំ កំវ មេ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក្នុងវេលានោះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏
មានសេចក្តីស្រឡាញ់សេចក្តីគ្រូហាយថា តាមអញឥតលាភរទៅ
លាភរបស់តាមអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សលោកក៏តា-
មអញបានដោយគ្រឹះ មិនមែនតាមអញបានដោយសិរិយាទេ (អឡូវ)
តាមអញទាំងអស់ចិត្តប្រាថ្នាទាំងពេញ បានដាក់ប្រគល់ទាំងស្រុងទៅ
ពេញហើយ ដើរចៀសចេញទៅឆ្ងាយថា លោកទាំងស្រុងចូរទៅទុក្ខ
នាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) ក្នុងវេលាតាមអញបានសន្សំមកជាច្រើន
ហើយ (ខ្លះ) ទាំងជាបុណ្យ ឬជាបុប្ផិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ក្នុងវេលាខ្ញុំព្រះអង្គបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (ខ្លះ) ទាំងជាបុណ្យឬ
ជាបុប្ផិ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា មហាមត្តោ ភិក្ខុសិវ្យានព្រះតុច្ឆជា
ប្រធានដែលអ្នកបាននិមន្តដើម្បីទាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកដោយចំណែកណា ចំ-
ណែកដែលអ្នកបានសន្សំហើយនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើន គ្រាប់បាយ
មួយគ្រាប់ របស់អ្នកដែលភិក្ខុមួយរូប ។ ទទួលហើយដោយចំណែកណា
ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើនហើយ ឈ្មោះថា
អ្នកឯងប្រាណាយកជាស្នេហាហើយ ។ ឯមហាមត្តោអានសេចក្តីជ្រះ
ថ្លាថ្មីនោះក៏និយម ប្រហែលជាលាភរបស់តាមអញហើយ ប្រហែល

តហំ កំ មយា មុញ្ញំ មសុតំ សត្តា កំ មេ អាត្មាភិ
 ហន្តា ឧទត្តា ឧត្តាយសទា កតវន្តំ អភិវាទេត្វា
 មនក្ខំណំ កត្វា មក្កាមំ ។ អថទោ កតវា ឯតស្សី
 ចំនាទេ ឯតស្សី មករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្កិណតាមេត្វា
 ភិក្ខុ មជ្ជមុខំ សង្ឃំ កំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញត្រ ចំមង្គិកា
 អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុំ បរិកុញ្ញន្តិកំ ។ សង្ឃំ កតវាភិ ។
 វិសាហំ ពុទ្ធា កតវា កតំ ហំ យាម តេ ភិក្ខុវេ មោយ បុរិ-
 សា អញ្ញត្រ ចំមង្គិកា អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុំ បរិកុញ្ញស្សន្តិ
 ទេតំ ភិក្ខុវេ អញ្ញសញ្ញានំ វា ចសាទាយ ។ មេ ។ វិសាហំ-
 ត្វា ទម្មី កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាបទ្តសំ ទ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញត្រ ចំមង្គិកា អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុំ បរិកុញ្ញតត្វា
 យោ បរិកុញ្ញយ្យ យថាទម្មោ កាមកត្វាភិ ។

ជាគន្ថាអញ្ញបុគ្គលភាពជាមនុស្សល្អហើយ ប្រែប្រាលជាគន្ថាអញ្ញបុគ្គ
 សន្យុតុណ្យជាច្រើនហើយ ប្រែប្រាលជាឈ្មោះជា គន្ថាអញ្ញបុគ្គយក
 ហើយស្តីហើយ ក៏មានចំភ្នែកវាយស្រស់ស្រាយទៀតក្រែកចាកអាសនៈ
 ហើយថ្វាយចង្ហែងព្រះដ៏មានព្រះភោគ ធ្វើប្រទក្សិណ្ឌូចេចៀសចេញទៅ ។
 ព្រះនិពាទនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភោគទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
 ហើយត្រាស់សួរដំពោះពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពូជនេះបាននិមន្ត
 ពួកភិក្ខុទៅក្នុងត្រកូលដទៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះនៅឆាប់បរកោដ្ឋរបស់
 ត្រកូលដទៃទៀតវិញ តតវមធម្ម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា ចពិតព្រះ
 ដ៏មានព្រះភោគ តតវមធម្ម ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភោគទ្រង់កិះដៀល
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោយបុរេបដំនោះ បាននិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃ
 ហើយ មិនសមបើទិវិទៅឆាប់បរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលដទៃនោះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឱ្យជ្រះថ្លាផលវត្ថុផលផលមិនបានជ្រះថ្លា
 ទេ ។ មេ ។ ទ្រង់កិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើចម្លងថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
 ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទទួលនិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃហើយ
 មិនត្រូវឆាប់បរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលដទៃនោះទេ ភិក្ខុណាឆាប់ ត្រូវវិនិយម
 ទៀតកុំនោះធម្មតាមធម៌ (ភិក្ខុសំដែងភាសិត្តិទញ) ។

[១១៣] អដទោ កតវា អនុករិទ្ធ យថា កំរង្គំ វិហរិ
 ត្វា យេន វាជគហំ តេន ហរិកំ បត្តាមិ ធម្មាតា ភិក្ខុ-
 សាធូ្វេន សទ្ធិំ អន្តរកេលសេហំ ភិក្ខុសតេហំ ។ តេន
 ទោ បន សមយេន វេលវេដ្ឋា^(១) កត្វា តោ វាជគហា
 អនុករិទ្ធំ អន្តរមត្តប្បដិបត្តោ យោតិ បញ្ចមត្តេហំ ស-
 តេជសតេហំ សត្វេហេវ កុឡកុម្មប្បវេហំ ។ អនុសា ទោ
 កតវា វេលវេដ្ឋំ កត្វាចំ ទូរតោ ។ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន មត្តា
 ធិក្កម្ម អញ្ញាតាស្មី ត្រៃមូលេ ធិសីទិ ។ អដទោ វេលវេដ្ឋា
 កត្វា តោ យេន កតវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កត-
 វិទ្ធិ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ទោ
 វេលវេដ្ឋា កត្វា តោ កតវិទ្ធិ ឯតនកេន ឥត្តាមហំ កន្តេ
 ឯកមេកស្ស ភិក្ខុតោ ឯកមេកំ កុឡកុម្មំ ធាតុទិ ។
 តេនហំ ភិ កត្វាច ឯកំយេវ កុឡកុម្មំ អាហារតិ ។ ឯវិ
 កន្តេតិ ទោ វេលវេដ្ឋា កត្វា តោ កតវតោ បដិស្សុណិត្វា
 ឯកំយេវ កុឡកុម្មំ អាណាយ យេន កតវា តេនុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កតវិទ្ធិ ឯតនកេន អាហារោ កន្តេ

១ ១. ពេលវេដ្ឋា ។

[១១៣] ត្រាវោ ព្រះដំមានព្រះភាគនិង ទៅក្នុងអន្តរកិច្ចប្រទេស
 កាមសមគ្គដល់ព្រះគុណស្រីយេហើយ ទ្រង់យាងទេញទៅកាន់ចារិកគ្រង
 រាជគ្រឹះ មួយអង្គដោយភិក្ខុសន្សំ ច្រើនប្រមាណមួយនាទីពីរយេហាសិប
 ប្រាំ ។ សម័យនោះឯង ចុះសាល្ហោះវេលដ្ឋកត្តាន បានផ្គុកស្តុកក្នុង
 ស្តុកដំណើរព្រះទេវតា ព្រះចៅហើយ ក៏ទេញចាកគ្រងរាជគ្រឹះទៅតាម
 ផ្លូវឆ្ងាយចំពោះអន្តរកិច្ចប្រទេស ។ ព្រះដំមានព្រះភាគបានទស្សនា
 វេលដ្ឋកត្តានដើរមកកំណើតមួយ លុះទស្សនាហើយទ្រង់យាងចៀសកំណើ
 ផ្លូវទៅកាន់គ្រាមមួយឈើមួយ ។ សំដាប់នោះ វេលដ្ឋកត្តានបានចូលទៅ
 គាល់ព្រះដំមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដំ
 មានព្រះភាគ រួចឈរនៅក្នុងវិសមគ្គ ។ លុះវេលដ្ឋកត្តានឈរនៅក្នុង
 វិសមគ្គហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដំមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឪពុកអង្គចង់ប្រទេសស្តុកដំណើរទុក្ខ ។ ដល់ភិក្ខុមួយ
 ប្រាំ ។ ព្រះដំមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កត្តាន បើដូច្នោះ
 ចូរអ្នកឯងទៅយកស្តុកដំណើរតែមួយក្នុងមករាវេលសិន ។ វេលដ្ឋកត្តាន
 បានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដំមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយ
 យកស្តុកដំណើរមួយក្នុងមករាទៅក្រព្រះដំមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដំមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ពលជំនួញ វេលាព្រឹកព្រឹក ពុធាន

កុឡាកុឡោ កថាហំ កន្លែ បដិបដ្ឋាមីតិ ។ ភេទហិ ភ្នំ
 កន្លែ កំភ្នំ កុឡា ទេហិតិ ។ ឯវំ កន្លែតិ ទោ
 វេលាដ្ឋោ កន្លែ កថាហោ បដិស្សុណំត្វា កំភ្នំ
 កុឡា ទត្វា កថាភ្នំ ឯវេលាព្រឹក ទិដ្ឋោ កន្លែ កំភ្នំ
 កុឡា ទត្វា ពហុ ពាយំ កុឡា អវសិដ្ឋោ កថាហំ
 កន្លែ បដិបដ្ឋាមីតិ ។ ភេទហិ ភ្នំ កន្លែ កំភ្នំ
 កុឡា យាវទត្វំ ទេហិតិ ។ ឯវំ កន្លែតិ ទោ វេលាដ្ឋោ
 កន្លែ កថាហោ បដិស្សុណំត្វា កំភ្នំ កុឡា យាវទត្វំ
 ទត្វា កថាភ្នំ ឯវេលាព្រឹក ទិដ្ឋោ កន្លែ កំភ្នំ កុឡា
 យាវទត្វោ ពហុ ពាយំ កុឡា អវសិដ្ឋោ កថាហំ កន្លែ
 បដិបដ្ឋាមីតិ ។ ភេទហិ ភ្នំ កន្លែ កំភ្នំ កុឡាហិ
 សទ្ធិប្បហិតិ ។ ឯវំ កន្លែតិ ទោ វេលាដ្ឋោ កន្លែ

ពលជំនួញ វេលាព្រឹកព្រឹក ពុធាន ទិដ្ឋោ កន្លែ កំភ្នំ

ភ្នំព្រះអង្គបានយកក្នុងស្ករអំពៅមកហើយ បត់ត្រព្រះអង្គដំបើង កើត
 ព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះដំបើងព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 កន្លែ បើម្តេច អ្នកឯងចូលប្រទេសស្ករអំពៅដល់ភ្នំទាំងឡាយចុះ ។
 វេលាដ្ឋកន្លែ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
 ហើយប្រទេសស្ករអំពៅ ដល់ភ្នំទាំងឡាយ រួចត្រាបបង្គំទទួលព្រះមាន
 ព្រះភាគដូច្នោះថា បត់ត្រព្រះអង្គដំបើង ភ្នំព្រះអង្គបានប្រទេសស្ករអំពៅ
 ដល់ភ្នំភ្នំកុឡាហើយ ឯស្ករស្ករអំពៅនេះទៅសល់ច្រើន បត់ត្រព្រះអង្គ
 ដំបើង កើតព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កន្លែ បើម្តេច អ្នកឯងចូលប្រទេសស្ករអំពៅដល់ភ្នំភ្នំ ដល់បដិស្សុ
 អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលាដ្ឋកន្លែទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា
 ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបានប្រទេសស្ករអំពៅដល់ភ្នំភ្នំ ដល់បដិស្សុ
 ចំណង់ រួចត្រាបបង្គំទទួលព្រះដំបើងព្រះភាគដូច្នោះថា បត់ត្រព្រះអង្គដំបើង
 ភ្នំព្រះអង្គបានប្រទេសស្ករអំពៅដល់ភ្នំភ្នំ ដល់បដិស្សុអស់ចំណង់ហើយ
 តែស្ករអំពៅនេះទៅសល់ច្រើន បត់ត្រព្រះអង្គដំបើង កើតព្រះអង្គប្រៀ
 ប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កន្លែ បើម្តេច អ្នកឯងចូល
 ចូលភ្នំភ្នំទាំងឡាយនៃស្ករស្ករអំពៅដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយចុះ ។ វេលាដ្ឋកន្លែ

ភកវតោ បដិស្សុណិក្ខា ភិក្ខុ គុឡេហំ សន្តប្បសិ ។
 ឯកាទ្ធ ភិក្ខុ បន្តបំ ប្បស្សំ បរិស្សាវនាទំ បិ វិកាយោ បិ
 ប្បស្សំ ។ អថ ទោ វលរដ្ឋោ កត្វានោ ភិក្ខុ គុឡេហំ
 សន្តប្បត្វា ភកវត្ថំ ឯតទភេទ សន្តប្បតា កន្ត ភិក្ខុ
 គុឡេហំ តហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កតាហំ
 កន្ត បដិបដ្ឋាមីតិ ។ ភេទហំ ភ្នំ កត្វាន វិយាសាទានំ
 គុឡំ ទេហីតិ ។ ឯវ កន្តតិ ទោ វលរដ្ឋោ កត្វានោ
 ភកវតោ បដិស្សុណិក្ខា វិយាសាទានំ គុឡំ ទត្វា
 ភកវត្ថំ ឯតទភេទ ទិដ្ឋោ កន្ត វិយាសាទានំ គុឡោ
 តហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កតាហំ កន្ត
 បដិបដ្ឋាមីតិ ។ ភេទហំ ភ្នំ កត្វាន វិយាសាទានំ គុឡំ

ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបាន
 ញ្ញាំងពួកភិក្ខុឲ្យឆ្កែកស្តប់ស្តប់ ដោយស្តាប់អំពៅទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុពួក
 ខ្លះដាក់ពេញបាត្រភីមាន់ វេលានឹងសម្លាប់ប្រមូលភីមាន់ ដាក់ពេញ
 ថង់យាមភីមាន់ ។ លុះវេលាផ្កាបានទានឲ្យពួកភិក្ខុបានឆ្កែកស្តប់ស្តប់
 ដោយស្តាប់អំពៅទាំងឡាយហើយ គឺត្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
 ថា បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកភិក្ខុបានឆ្កែកស្តប់ស្តប់
 ដោយស្តាប់អំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្តាប់អំពៅទេវតាវាសល់ច្រើន
 បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កត្វាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្តាប់អំពៅដល់
 ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលជនិច្ចរ ។ វេលាផ្កាបានទានទទួលព្រះបន្ទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យស្តាប់អំពៅ
 ដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ច្រក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
 ថា បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្តាប់អំពៅដល់ពួកមនុស្ស
 អ្នកស៊ីដែលហើយ តែថាស្តាប់អំពៅទេវតាវាសល់ច្រើន បត់ត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កត្វាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្តាប់អំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល

យោជន្តិ មេហិតិ ។ ឯវំ កណ្តតិ ទោ វេលេដ្ឋោ កត្តាទោ
 កតវតោ មដិស្សណិក្ខា វិយាសាធានំ កុឡ្យំ យោជន្តិ
 ធាតុ កតវន្តំ ឯកទភោច ធិត្តោ កណ្ត វិយាសាធានំ
 កុឡ្យា យោជន្តោ តហុ ចាយំ កុឡ្យោ អវសិដ្ឋោ
 កតាហំ កណ្ត មដិមជ្ឈាមីតិ ។ កេធមហិ ភ្នំ កត្តាធន
 វិយាសាទេ កុឡ្យហិ សន្តម្បេហិតិ ។ ឯវំ កណ្តតិ ទោ
 វេលេដ្ឋោ កត្តាទោ កតវតោ មដិស្សណិក្ខា វិយាសាទេ
 កុឡ្យហិ សន្តម្បេសិ ។ ឯកទេ វិយាសាធា កេ-
 លម្ពមំ យដេមំ ម្បវេសុំ មដិកាធិមំ ធិត្តមំ ម្បវេសុំ ។
 អថទោ វេលេដ្ឋោ កត្តាទោ វិយាសាទេ កុឡ្យហិ សន្ត-
 ម្បេត្តា កតវន្តំ ឯកទភោច សន្តម្បតា កណ្ត វិយាសាធា
 កុឡ្យហិ តហុ ចាយំ កុឡ្យោ អវសិដ្ឋោ កតាហំ កណ្ត

ដកបដល់អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលេដ្ឋកត្តាទោធន្តម្បេសិ ព្រះបដ្ឋុល ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគថា ព្រះកណ្តា ព្រះអង្គ ហើយក៏ឲ្យស្តាប់អំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នក
 ស៊ីវេល ដកបដល់អស់ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
 ថា មតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្តាប់អំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នក
 ស៊ីវេល ដកបដល់អស់ចំណង់ហើយ តែថាស្តាប់អំពៅនេះក៏នៅសល់ច្រើន
 មតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កត្តាទោ បើដូច្នោះ អ្នកឯងឲ្យឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ី
 វេលេដ្ឋកត្តាទោដោយស្តាប់អំពៅទាំងឡាយចុះ ។ វេលេដ្ឋកត្តាទោ
 ធន្តម្បេសិ ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះកណ្តា ព្រះអង្គ
 ហើយឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីវេល ឲ្យស្តាប់ស្តាប់ដោយស្តាប់អំពៅទាំង
 ឡាយ ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីវេលខ្លះដាក់ពេញក្រចក់មាន ដាក់ពេញក្រមក់
 មាន រោងនីសម្តែងក៏មាន ដាក់ពេញក្រមក់មាន ។ លំដាប់នោះ
 វេលេដ្ឋកត្តាទោធន្តម្បេសិ ឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីវេល ឲ្យស្តាប់ស្តាប់ដោយស្តាប់អំពៅ
 ទាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា មតិគ្រិព្រះ
 អង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីវេល ឲ្យស្តាប់ស្តាប់ដោយ
 ស្តាប់អំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្តាប់អំពៅនេះនៅសល់ច្រើន មតិគ្រិ

ចង់បង្ហាញមតិ ។ ពាហន្តំ កត្តានំ បស្សមិ សរេវេកេ
 លោកេ សហាវកេ សត្រិញ្ញកេ សស្សមណត្រាហ្មណិ-
 យា បដាយ សរេវមទុស្សយ យស្ស សោ គុដ្ឋោ
 បរិគ្គោ សម្មាបរិណាមំ កធម្មេយ្យ អត្ធិក្រិ តថាគតស្ស
 វំ តថាគតសាវកស្ស វំ តេធម៌ ភំ កត្តានំ តំ គុដ្ឋំ
 អបហវិត វំ ចទ្កេហំ អប្បណាកេ វំ ឧទកេ ធុមិ-
 លាចេហំ ។ ឃំ កធម៌ ទោ វេលដ្ឋោ កត្តានោ
 ភកវេតោ ចង់ស្សណិត្តា តំ គុដ្ឋំ អប្បណាកេ ឧទកេ
 ធុមិលាចេសិ ។ អថទោ សោ គុដ្ឋោ ឧទកេ បក្ខិក្កោ
 ចិច្ចិយាមតិ ចិដិចិយាមតិ សទ្ធិចាយតិ សម្មទ្ធិចាយតិ
 សេយ្យជាមំ តាម ជាលោ ធិវសំ សន្តត្តា ឧទកេ
 បក្ខិក្កោ ចិច្ចិយាមតិ ចិដិចិយាមតិ សទ្ធិចាយតិ
 សម្មទ្ធិចាយតិ ឃវេវ សោ គុដ្ឋោ ឧទកេ បក្ខិក្កោ
 ចិច្ចិយាមតិ ចិដិចិយាមតិ សទ្ធិចាយតិ សម្មទ្ធិចាយ-
 យតិ ។ អថទោ វេលដ្ឋោ កត្តានោ សំវិត្តោ លោមហដ្ឋ-
 ជាតោ យេន ភកវំ តេទុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្តា ភកវំ

ព្រះអង្គដំបើង កើតព្រះអង្គចិត្តិក្រិច្ចិបក្ខិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់កត្តានំ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវតា ព្រមទាំងមារ
 ព្រមទាំងព្រហ្ម ក្នុងពួកសត្វព្រមទាំងសមណត្រាហ្មណ៍ព្រមទាំងសម្មតិ-
 រេតនីមនុស្ស តថាគតមិនដែលឃើញអ្នកណាមួយធាន់ស្តាប់រំពោះហើយ
 ស្តាប់រំពោះនោះឈ្មោះទៅដោយស្រួលទេ រឿយៗនឹងតែតថាគតបូសាវករប-
 សំភោគប៉ុណ្ណោះ ម្ចាស់កត្តានំ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងចោលស្តាប់រំពោះ
 នោះទៅក្នុងទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬចាក់ចោលទៅក្នុងទីកែដែលគ្មានសត្វ
 កំប្លោង ។ វេលដ្ឋកត្តានំទាន់ទូលព្រះបុគ្គលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះ
 ករុណាព្រះអង្គ ហើយចាក់ចោលស្តាប់រំពោះនោះទៅក្នុងទីកែដែលគ្មាន
 សត្វ ។ ឯស្តាប់រំពោះដែលវេលដ្ឋកត្តានំដាក់ចុះទៅក្នុងទីកែនោះ កំលាំងពូ
 សំរឡើងថា ចិច្ចិមិ ចិចិមិ ហុយវៃឡើងទ្រើងដេដាស គួរនាដូចជាដាល
 នង្គ័លនៅហាលថ្ងៃអស់មួយថ្ងៃហើយ ឬក្តួលដាក់ចុះទៅក្នុងទីកែ វែមនិពូ
 សំរឡើងថា ចិច្ចិមិ ចិចិមិ ហុយវៃឡើងទ្រើងដេដាសយ៉ាងណាមិញ ស្តាប់
 រំពោះនោះដែលបុគ្គលដាក់ចុះទៅក្នុងទីកែហើយ វែមនិពូសំរឡើងថា ចិច្ចិមិ
 ចិចិមិ ហុយវៃឡើងទ្រើងដេដាសដូច្នោះវែវ ។ យំដាបំនោះឯង វេលដ្ឋ-
 កត្តានំមានសេចក្តីស្តុកចិត្តកើតព្រិព្រួចអស់ទាំងរោម ហើយចូលទៅគាស់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

អភិកំទេត្វា ឯកមន្តំ ចិសីនិ ។ ឯកមន្តំ ចិសីន្តស្ស
 ទោ វេលដ្ឋស្ស កត្វានស្ស កកវា អនុប្បត្តិកមំ កាថេសំ
 សេយ្យមីនំ ធានកមំ សីលកមំ សត្តកមំ កាមាទំ
 អាទីនំ ធិកាវំ សន្តិលេសំ ទេត្តាធម្ម អាទិសំសំ
 បកាសេសំ ។ យនា កកវា អញ្ញាសំ វេលដ្ឋំ កត្វានិ
 កល្យចិត្តំ មុន្តចិត្តំ វិនិវលាចិត្តំ ឧទក្កចិត្តំ បសន្តចិត្តំ
 អថ យា តុដ្ឋានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា កំ
 បកាសេសំ ធុក្កំ សមុទយំ ចំរោចំ មក្កំ ។ សេយ្យ-
 តាថ បាម សុន្តំ វត្តំ អបកកកាធុក្កំ សម្មនេវ ទេចំ
 បដិក្កុណ្ណោយ្យ វិវេវ វេលដ្ឋស្ស កត្វានស្ស កស្មីយេ-
 វាសទេ វិជំ វិភមសំ ធម្មចក្កំ ឧទហានិ យន្តិក្កំ ស-
 មុទយធម្មំ សទ្ធាន្តំ ចំរោចធម្មន្តិ ។ អថទោ វេលដ្ឋោ
 កត្វានោ ទិដ្ឋទម្មោ បត្តទម្មោ វិនិគទម្មោ បរិយោកា-
 ធុទម្មោ ភិណ្ណាវចិក្កិច្ឆោ វិភកកមំកថោ វេសាវដ្ឋធុក្កា
 អថាធុក្កាយោ សត្តុសាសាទេ កកវន្តំ ឯកទេវោច

រុចអន្តិយោកុន្តិសមគរ ។ លុះវេលដ្ឋកត្តានអន្តិយោកុន្តិសមគរហើយ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុប្បត្តិកមំ គឺទ្រង់ប្រកាសអំពីបាម ១ អំពី
 សីល ១ អំពីស្ថានសួគ៌ ១ អំពីទោសដ៏លាមកសៅហ្មង របស់កាម
 ទាំងឡាយ ១ ទាំងភានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម ១ ។ វេលាលាព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រាប់ថា វេលដ្ឋកត្តានមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់
 មានចិត្តប្រាសចាកនិវេណៈ មានចិត្តស្រស់ស្រាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា
 វេលាទោះ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាវេលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើក
 ឡើងប្រកាសចំពោះព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច សមុទយសច្ច និរតតសច្ច
 មគ្គសច្ច ។ គួរគាត់ជាសម្តែងសម្តែងប្រាសចាកកុមារកណិវេវ គួរ
 ទទួលទឹកដែលកំដៅយល្អយ៉ាងណាចំព្រា ឯវេលដ្ឋកត្តានក៏បានកើតធម្មចក្ក
 គឺសោភាមន្តិមន្ត ប្រាសចាកកុល្យ ប្រាសចាកត្រៀងសៅហ្មង លើកាសនៈ
 ទោះឯង ដូច្នោះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្ម-
 ជាតិទាំងអស់ទោះ ក៏កើតលេក់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះដែរ ។ ត្រា
 ដែលវេលដ្ឋកត្តានបានឃើញសច្ចធម៌ហើយ បានដល់សច្ចធម៌ហើយ បាន
 ដឹងច្បាស់សច្ចធម៌ហើយ បានយាងចុះកាន់សច្ចធម៌ហើយ បានគូនិវិទិត្តិច្ឆា
 កំចាត់បដិច្ចវេសចក្កៈឡើងចូល ដល់នូវការជាគួររក្សាវិញ មិនជឿមគ្គល
 ដ៏ទុក្ខសោសនាវៃព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ

អភិក្កន្ធន៍ កន្លង អភិក្កន្ធន៍ កន្លង សេយ្យថាបិ កន្លង
 ធិក្កន្ធន៍ វា ឧត្តរោយ្យ បដិច្ចន្ធន៍ វា វិវេយ្យ មុឡ្យស្ស
 វា មត្តំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការ វា គេលប្បដ្ឋោតំ ជាយ្យ
 ចក្កុមន្តោ រូចាចិ ធិក្កន្ធន៍ ឃរមេវ កតវតា អនេក-
 បរិយាយេន ធាន្តា មគាសំតា ឃសាហំ កន្លង កតវន្តំ
 សវណំ កត្តាមិ ចម្ពត្ត កំស្មុសធឿត្ត ទតាសតំ មំ
 កតវា ជាបតុ អន្ធតត្តោ ចាយុបេតំ សវណំ កត្តន្តំ ។

[១១២] អដ្ឋះខា កតវា អន្ធតត្តោ ចាយុបេតំ ចរមនោ
 យេន កតតហំ កតវសិ ។ ភត្រិ ស្មំ កតវា កតតហេ
 វិហារតិ បធុរេន កាលប្បកតិវិបេ ។ គេន ចោ បដ
 សមយេន កតតហេ តុឡ្យ ឧស្សន្តោ យោតិ ។
 កំស្មុ កំសាទស្ស កតវតា តុឡ្យ អន្ធតត្តោ យោ
 អត្តិលានស្សតិ កុក្កុទាយន្ត តុឡ្យ ឧ បរិកុញ្ញន្តំ ។

យ៉ាងនេះថា បតិក្រិត្រះអន្តដ៏ចំរើន កាសិកមេស៍ត្រះអន្តតិពេណាស៍
 បតិក្រិត្រះអន្តដ៏ចំរើន កាសិកមេស៍ត្រះអន្តតិពេណាស៍ បតិក្រិត្រះអន្ត
 ដ៏ចំរើន គុនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេដាច់ចុះឱ្យត្បូរឡើង កុំនោះ
 ដូចជាមនុស្សបើកបញ្ជាចេញរបស់ដែលគេលាក់បំបាំង កុំនោះនោះស្រដូចជា
 មនុស្សប្រាប់ប្តូរផលអ្នកវិនិច្ឆ័យ ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទ័យច្រាលបំភ្លឺភ្លឺទី
 នីតិដោយគិតថា ឱ្យមនុស្សដែលមានក្លែងក្លាយមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ
 យ៉ាងណាមិញ ឆមាំដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយដោយអ-
 នេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បតិក្រិត្រះអន្តដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអន្តនេះសូម
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសន្តិផងថាជាទីពឹងទីលើក
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបារុកម្មខ្ញុំថាជាឧបាសកអ្នកដល់ (នូវព្រះគន-
 ត្រីយ៍) ថាជាទីពឹងស្មើដោយជីវិតកាំងអតិវិជ្ជះនេះនោះដើមទៅ ។

[១១២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់បារុកម
 សំដាប់បានដល់ទៅគ្រឿងផ្សេងនោះ ។ បានក្នុង ព្រះមានព្រះភាគ
 ភវិក្កន្ធន៍ត្រូវឱ្យឧកលខ្ពង់ខ្ពស់បណ្តែតគ្រឿងផ្សេងនោះ ។ សម័យនោះ
 ឯង ស្តាប់ទៅក៏ដូចជាច្រើនក្នុងគ្រឿងផ្សេង ។ ក្នុងកំឡុងន្ទៀសថា
 ស្តាប់ទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អន្តត្តាភពំពោរភក្តុនាមដ៏មួយ ម៉ូល្លោះ
 មិនបានទ្រង់អន្តត្តាភពំភក្តុនាមដ៏មួយ ក៏មិនហ៊ានទាន់ស្តាប់ទៅ ។

កត់ត្រា ឯកមន្ត អាក្រក់សុំ ។ អនុបាសនា កិច្ចការ
កិលានស្ស កុដ្យ អកិលានស្ស កុដ្យោធាត្ថិ ។

[១១៤] អដទោ កតវា កដតហោ យជាតិរត្ថំ វិហរិត្តា
យេន ចាដលំត្តាមោ តេន ចារតំ បក្កាមិ មហាតា
កិច្ចសង្ខេប សន្តិ អន្តរតេសសេហំ កិច្ចសតេហំ ។
អដទោ កតវា អនុបុត្រេន ចារតំ ចរោចោ យេន
ចាដលំត្តាមោ កតវាសុំ ។ អស្សោសុំ ទោ ចាដលំត្តា-
មិកា ឧបាសកា កតវា កិរ ចាដលំត្តាមិ អនុប្ប-
ត្តោតិ ។ អដទោ ចាដលំត្តាមិកា ឧបាសកា យេន
កតវា តេនុបសន្តមិសុ ឧបសន្តមិត្តា កតវត្ថំ អកិរទេត្តា
ឯកមន្តំ ចិសិទ្ធិសុ ។ ឯកមន្តំ ចិសិទ្ធិ ទោ ចាដលំត្តា-
មិកេ ឧបាសកោ កតវា ចម្មយា កថាយ សទ្ធាស្សសិ
សមាធិយេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អដទោ
ចាដលំត្តាមិកា ឧបាសកា កតវា ចម្មយា កថាយ
សទ្ធាស្សតា សមាធិបតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា

ពួកកិច្ចការបង្កើនលទ្ធផលកិច្ចការព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិច្ចការព្រះភាគ គឺជាអនុញ្ញាតស្តីទៅដល់កិច្ចការ
ជ័យ (អនុញ្ញាត) ទ័តស្តីទៅដល់កិច្ចការជ័យ ។

[១១៥] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់នឹងក្នុងក្រុងក្រវាត់
តាមសមត្ថភាពដល់ព្រះអន្តរាស្រ័យហើយ ទើបយាងចេញទៅកាន់ចារិកវិទ
បាដលីត្រាមមួយអង្វើដោយកិច្ចសន្យាច្រើនប្រមាណមួយកាន់ពីរយហា-
សិយម ។ ត្រាតាលព្រះដំបូងព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកវិទដោយលំ-
ដាប់ ក៏បានដល់ទៅបាដលីត្រាមនោះ ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលី-
ត្រាមបានឮដំណឹងថា ព្រះដំបូងព្រះភាគទ្រង់យាងមកដល់បាដលីត្រាម
ហើយ ។ ត្រាមាន ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលីត្រាមបាននាំគ្នាចូលទៅ
គាល់ព្រះដំបូងព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដំបូង
ព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដ-
លីត្រាមអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដំបូងព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យ
ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយជម្រកថា ។
លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលីត្រាម លុះព្រះដំបូងព្រះ
ភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យ

ពោលប្រាសាទ បញ្ចក្ខណ៍ ឧស្ស័យស្ស សីលវិបត្តិយា

បត្តិវិបត្តិយា យេន សុត្តិ កិច្ចសង្ខេប យេន អាវស-
 ថាភាវ កេនុបសង្កម្មិ ឧបសង្កម្មិកា ខានិ បត្តាលេត្តា
 អាវសថាភាវ បរិសិទ្ធា មជ្ឈិមំ ជម្ពំ ជិស្សាយ បុត្តា-
 កិមុខា^(១) ជិសីទិ ។ កិច្ចសង្ខេបិ ខេ ខានិ បត្តា-
 លេត្តា អាវសថាភាវ បរិសិទ្ធា មជ្ឈិមំ កិច្ចិ ជិស្សាយ
 បុត្តាកិមុខា^(២) ជិសីទិ កករន្ត្រយេវ បុត្តក្ខត្តា ។ ខាដ-
 លិកាមិកាមិ ខេ ឧបាសកា ខានិ បត្តាលេត្តា
 អាវសថាភាវ បរិសិទ្ធា បុត្តិមំ កិច្ចិ ជិស្សាយ បត្តាកិ-
 មុខា^(៣) ជិសីទិសុ កករន្ត្រយេវ បុត្តក្ខត្តា ។ អថខា
 កករ ខាដលិកាមិកេ ឧបាសកេ អាមន្តេសិ ។

[១១៦] បញ្ចក្ខណ៍ គហបតយោ អាទិណ្ឌ ឧស្ស័-
 លស្ស សីលវិបត្តិយា ។ កករមេ បញ្ច ។ ឥន គហបត-
 យោ ឧស្ស័លោ សីលវិបត្តោ បរិមាណិកេវណំ មហានិ
 កោតដានិ ជិកត្តតំ ។ អយំ បរិមោ អាទិណ្ឌ ឧស្ស័-
 លស្ស សីលវិបត្តិយា ។ មុន ចរិ គហបតយោ

១. ២ ១. បុត្តិវិបត្តិយា ។ ៣ ១. បុត្តិវិបត្តិយា ។

ពោលប្រាសាទ បញ្ចក្ខណ៍ ឧស្ស័យស្ស សីលវិបត្តិយា

ប្រដាប់ដោយប្រាសាទ យានិទៅកាន់កេនិសំណា កំជាមួយនឹងកិច្ចសង្ខ-
 ល្ហៈ យានិទៅដល់ ហើយទ្រង់លាង ព្រះបាទទាំងឡាយ ហើយ ក៏យានិចូល
 ទៅកាន់កេនិសំណា ។ ទ្រង់នឹងផ្អែកនឹងសសរកេនិសំណា បែរព្រះក្រិច្ចទៅ
 ទិសខាងកើត ។ ក្នុងកិច្ចកំប៉ានលាងដីនេះហើយចូលទៅកាន់កេនិសំណា កំ
 ដែរ ហើយអង្គុយផ្តាប់នឹងដំបូកទិសខាងលិច បែរមុខទៅទិសខាងកើត
 ឈមមុខត្រង់ទៅកេនិសំណា ព្រះដំបូកព្រះភាគ ។ ចំណែកក្នុងកេនិសំណា កំ
 ប្រដាប់ដោយប្រាសាទ យានិទៅកាន់កេនិសំណា កំ ហើយ
 អង្គុយផ្តាប់នឹងដំបូកទិសខាងកើត បែរមុខទៅទិសខាងលិច ឈមមុខត្រង់
 ទៅកេនិសំណា ព្រះដំបូកព្រះភាគដែរ ។ សំដាប់នោះ ព្រះដំបូកព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ហៅក្នុងកេនិសំណា យានិទៅកាន់កេនិសំណា កំ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ។

[១១៦] ម្នាលគហបតិទាំងឡាយ ពោសទាំង៩ប្រការនេះ ជា
 ពោសនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល^(១) ឬវិបត្តិបាតសីល ។ ពោសទាំង៩ប្រការ
 នោះគឺដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលគហបតិទាំងឡាយ បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិ-
 បត្តិបាតសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបាននូវសេចក្តីរីករាយនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន
 ហេតុមកពីសេចក្តីប្រមាទ ។ នេះជាពោសទី ១ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬ
 វិបត្តិបាតសីល ។ ម្នាលគហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដ៏ទោមនកទៅទៀត

១ ក្នុងនិយមន័យសម្តីទិដ្ឋិកាភិយនន្ត ធម្មប្បយតិយោនិ កិច្ចសមិទ្ធករណសមាទាន
 សីល ឬសមាទានសីលហើយទ្រង់សីលទ្រង់ទៅវិញ ។

វិធីបិណ្ឌ បញ្ចក្ខេ

ធុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិស្ស ចាបកោ តិក្ខុសន្ទោ
 អត្តក្ខតិ ។ អយំ ធុតិយោ អាទីនេវា ធុស្សីលស្ស
 សីលវិបត្តិយា ។ មុន ចប់ គហមតយោ ធុស្សីលោ សី-
 លវិបត្តិ យញ្ញោ បរិសំ ធុបស្ស័មតិ យទិ ទត្តិយប-
 រិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហមតិបរិសំ យទិ
 សមណបរិសំ អវិសារណា ធុបស្ស័មតិ ធុត្តក្ខតោ ។
 អយំ តតិយោ អាទីនេវា ធុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។
 មុន ចប់ គហមតយោ ធុស្សីលោ សីលវិបត្តិ សម្មុទ្ធិ
 កាលំ កាលេតិ ។ អយំ ចតុត្តោ អាទីនេវា ធុស្សីលស្ស
 សីលវិបត្តិយា ។ មុន ចប់ គហមតយោ ធុស្សីលោ
 សីលវិបត្តិ កាយស្ស រោណា បរម្មណា អមាយំ ធុត្តតិ
 វិទិតាតំ ទិរយំ ធុបបដ្ឋតិ ។ អយំ បញ្ចមោ អាទីនេវា
 ធុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ វិម ទោ គហមតយោ
 បញ្ច អាទីនេវា ធុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។

វិធីបិណ្ឌ បញ្ចក្ខេ

បុគ្គលទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីលហើយ តែងមានកិត្តិសត្តកាគ្រក់ ឬ
 ខ្លាខ្លាយទៅ ។ នេះជាពោសទី២ ខែបុគ្គលទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីល ។
 ម្នាលគហមតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬ
 បូរិបត្តិបាតសីលហើយ (ថើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្ធសណា ទោះបីជាទុក្ខិយ-
 បរិសទ្ធក្តី ជាព្រាហ្មណ៍បរិសទ្ធក្តី ជាគហមតិបរិសទ្ធក្តី ជាសមណ-
 បរិសទ្ធក្តី ក៏គ្មានត្រូវឱ្យ មានតែមុខមុខបុរ ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះ
 ជាពោសទី ៣ ខែបុគ្គលទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីល ។ ម្នាលគហមតិ
 ទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីល
 ហើយ វេលាទៀចស្ងប់ តែងវិជ្ជិតស្មារតី ។ នេះជាពោសទី ៤ ខែ
 បុគ្គលទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីល ។ ម្នាលគហមតិទាំងឡាយ ពាក្យ
 ដទៃមានទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីលហើយ លុះវេលា
 ខ្ពស់ប្រាប់អំពីមរណៈវិមន៍ទៅកាន់អបាយ(១)(តិរច្ឆាន) ទុក្ខតិ(២)(ប្រត)
 វិនិច្ឆ័តិ(៣)(អស្សកាយ) និរយ (នរក) ។ នេះជាពោសទី ៥ ខែបុគ្គល
 ទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីល ។ ម្នាលគហមតិទាំងឡាយ ពោសទីទាំង
 ប្រការនេះឯង ជាពោសខែបុគ្គលទ្រុស្តសីល បូរិបត្តិបាតសីល ។

១ ព្រិទេសប្រាសចារសេចក្តីសុខ ។ ២ ទំនិចក្ខិតធម្មវិទ្ធិ ។ ៣ ចូរមិលវិធីបិណ្ឌ
 បញ្ចក្ខេភ្នំ ។ ទំនិ ១៤ ៦៤៣ ។

បេសន្ត្រូឡេ ចក្ខុវិស័យ សីលវិភា សីលសម្បទាយ

[១១៧] ចក្ខុវិស័យ គហមតយោ អាទិសំសា សី-
 លវិភា សីលសម្បទាយ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥឡ
 គហមតយោ សីលវា សីលសម្បទោ អប្បមាណាធិករ-
 ណំ មហន្តំ កោតត្តន្តំ អធិត្តន្តិ ។ អយំ បឋមោ
 អាទិសំសោ សីលវិភា សីលសម្បទាយ ។ បុន ចប់
 គហមតយោ សីលវិភា សីលសម្បទាយ ។ បុន ចប់
 សីលវា សីលសម្បទោ យញ្ញោនំ បរិសំ ឧបសង្កមតិ
 យធិ ទត្តិយបរិសំ យធិ ព្រាហ្មណបរិសំ យធិ គហម-
 តិបរិសំ យធិ សមណបរិសំ វិសារណោ ឧបសង្កមតិ
 អមន្ត្រិតោ ។ អយំ គតិយោ អាទិសំសោ សីលវិភា
 សីលសម្បទាយ ។ បុន ចប់ គហមតយោ សីលវា
 សីលសម្បទោ អសម្បទោ កាលំ ករោតិ ។ អយំ

បេសន្ត្រូឡេ អាទិសង្ឃ ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលបូជាបូណីដោយសីល

[១១៧] ខ្មោលគហមតិទាំងឡាយ អាទិសង្ឃទាំង៥ ប្រការនេះជា
 អាទិសង្ឃនៃបុគ្គលមានសីល បូជាបូណីដោយសីល ។ អាទិសង្ឃទាំង៥
 ប្រការនោះគឺដូចម្តេចខ្លះ ។ ខ្មោលគហមតិទាំងឡាយ បុគ្គលមានសីល
 បូជាបូណីដោយសីល ក្នុងរោកនេះ តែងបានទូតំនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន
 ហេតុមកពីសេចក្តីមិនច្រឡំ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី១ នៃបុគ្គលមានសីល
 បូជាបូណីដោយសីល ។ ខ្មោលគហមតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានគរៅ
 ទៀត បុគ្គលមានសីល បូជាបូណីដោយសីលហើយ តែងមានកិត្តិសក្ខ
 ដ៏ពិរេទ្ធខ្លាយទៅ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី២ នៃបុគ្គលមានសីល បូ
 ជាបូណីដោយសីល ។ ខ្មោលគហមតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានគរៅ
 ទៀត បុគ្គលមានសីល បូជាបូណីដោយសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់
 ចរិសទ្យណា ទោះបីជាទត្តិយចរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណចរិសទ្យក្តី ជា
 គហមតិចរិសទ្យក្តី ជាសមណចរិសទ្យក្តី ក៏រក្សាវិញ មិនទុកមុខចុះ គឺជា
 មិនក្រអើប(ក្រអើប) ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី៣ នៃ
 បុគ្គលមានសីល បូជាបូណីដោយសីល ។ ខ្មោលគហមតិទាំងឡាយ
 ពាក្យដទៃមានគរៅទៀត បុគ្គលមានសីល បូជាបូណីដោយសីលហើយ
 លុះវេលាទៀតស្ងាច់ ក៏មិនត្រូវស្មារតីឡើយ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី៤

ចតុត្ថា អាទិសំសោ សីលវិតា សីលសម្បទាយ។
 មុន ចប់ ក្រហមតយោ សីលវា សីលសម្បទោ កា-
 យស្ស ភេទា បរម្មណា សុភតិ សក្កំ លោកំ ឧប-
 បន្ទតិ ។ អយំ បញ្ចមោ អាទិសំសោ សីលវិតា សី-
 លសម្បទាយ ។ ឥមេទោ ក្រហមតយោ មត្តា អាទិសំ-
 សោ សីលវិតា សីលសម្បទាយាតិ ។

[១១៨] អថេទោ កកវា ខាដលំត្តាមិកោ ឧទាសកោ
 តហុទេវរត្តិ ធម្មិយា កេតាយ សទ្ធិស្សត្តា សមាធមត្តា
 សមុត្តេជេត្តា សម្បហំសេត្តា ឧយ្យោដេសំ អភិក្កត្តា
 ទោ ក្រហមតយោ រត្តិ យស្សតាទិ តុត្តេ^(១) កាលំ មត្តា-
 ជាតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ទោ ខាដលំត្តាមិកោ ឧទាសកោ
 កកវតោ បដិស្សុណំត្តា^(២) ឧត្តាយាសយា កកវត្ថំ អភិវ-
 ទេត្តា បទត្តិណំ កត្តា មត្តមិសុ ។ អថេទោ កកវា
 អចំប្បក្កន្តេសុ ខាដលំត្តាមិកេសុ ឧទាសកេសុ
 សុញ្ញាការំ ចារិសិ ។

១ ឧបិយោប្បោកេយំ ចារិ ៤ រោតំ ។ ២ បដិស្សុត្តិចិ យយេ ។

វៃបុគ្គលមានសីល បូបិបូណិវោយសីល ។ ម្ចាស់អហបកិទំឡាយ
 ភាគ្យដទៃមានទៅទៀត បុគ្គលមានសីល បូបិបូណិវោយសីលហើយ
 លុវំលាវិទ្ធិបន្ទប់អំពីទារុណៈ រមែងទៅកាន់បុស្សុលោក ឬទេវលោក ។
 នេះជាភាគិសិទ្ធិ ៨ វៃបុគ្គលមានសីល បូបិបូណិវោយសីល ។ ម្ចាស់
 អហបកិទំឡាយ ភាគិសិទ្ធិទំ ៩ ប្រការនេះឯង ជាភាគិសិទ្ធិវៃ
 បុគ្គលមានសីល បូបិបូណិវោយសីល ។

[១១៨] ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ភព្យលទុបាសកទំនិ-
 ឡាយនៅក្នុងបាដលំត្រាមឡើយព្យាសំ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យភាចពាន
 ឲ្យរីករាយហើយធម្មិកថាអស់ក្រិតិជាច្រើន ហើយបញ្ជូនទៅដោយព្រះតុទ្ធ-
 ដ៏ភាថា ម្ចាស់អហបកិទំឡាយ ក្រិតិ (បឋមយាម) កន្លងទៅហើយ
 អ្នកទំនិឡាយចូរដើរឲ្យកាលដ៏គួរនឹងត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។
 ទុបាសកទំនិឡាយនៅក្នុងបាដលំត្រាមបានទទួលព្រះតុទ្ធដ៏ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគជា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ហើយព្រាតពារកទំនិយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏-
 មានព្រះភាគធ្វើប្រទត្តិណាទៀសទេញទៅ ។ រេលាវេលទុបាសក
 ទំនិឡាយនៅក្នុងបាដលំត្រាមទៀសទេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះអង្គក៏
 ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់សុញ្ញាភារដ្ឋាន (ភិដ្ឋុស្វតំ) ។

បាល្លក្ខន្ធភេ សុនិដស្សការមហាមគ្គវគ្គ

[១១៧] ភេទ ទោ បទ សមយេន សុនិដស្ស-
 ការា មគទមហាមគ្គា ចាដលិក្កាមេ ទគវំ មាបេន្តិ
 វដ្ឋិចំ ចដំតហាយ ។ អនុសា(១) ទោ ភគវំ ភត្តិយា
 បទ្ធសសមយំ បទ្ធន្តាយ ជំគេន ទក្កុចា វិសុទ្ធន អ-
 តិក្កន្តមាទុសារេន សក្កហុលា នេវតាយា ចាដលិក្កា-
 មេ វគ្គិ បវិក្កណ្ណិយោ យស្មី បទេសេ មហេសក្កា
 នេវតា វគ្គិ បវិក្កណ្ណិ មហេសក្កានំ គគ្គ វដ្ឋិចំ
 វដ្ឋិចំ មហាមគ្គានំ ចិក្កានំ ទមន្តិ ជិវេសទានំ មាបេតុ
 យស្មី បទេសេ មជ្ឈិមា នេវតា វគ្គិ បវិក្កណ្ណិ
 មជ្ឈិមានំ គគ្គ វដ្ឋិចំ វដ្ឋិចំ មហាមគ្គានំ ចិក្កានំ ទមន្តិ
 ជិវេសទានំ មាបេតុ យស្មី បទេសេ និចា នេវតា វគ្គិ
 បវិក្កណ្ណិ និចានំ គគ្គ វដ្ឋិចំ វដ្ឋិចំ មហាមគ្គានំ ចិក្កា-
 នំ ទមន្តិ ជិវេសទានំ មាបេតុ ។ អថទោ ភគវំ
 ភាយស្មន្តំ អាទន្តំ អាមន្តេសិ ភេ ទុ ទោ ភេ
 អាទទុ ចាដលិក្កាមេ ទគវំ មាបេន្តិ ។ សុនិដស្ស-
 ការា ភទ្តេ មគទមហាមគ្គា ចាដលិក្កាមេ ទគវំ មាបេន្តិ

១-២ ១. អនុស ។

បាល្លក្ខន្ធភេ វិទាមហាមគ្គវគ្គសុនិដស្សការ

[១១៧] សមិយេនាវង្សិ មហាមគ្គវគ្គិដៃមគទេវណ្ណៈ
 សុនិដៈ ១ វស្សការៈ ១ ម៉ាត្តាភសាវិក្កិក្កិបាដលិក្កាមេ ដើម្បីនិវ
 ភាពាព្វករាវត្រក្កលវិដលវៅក្កិដៃមផ្លិ ។ ព្រមោទព្រះភាគទ្រង់ភើន
 ទៀនិក្កិបទ្ធសសមយំវៃមក្រិ ហើយទ្រង់ទេវវាយទិព្វទុក្ខុដ៏ស្តារកក្កន
 លើសចក្កបេសមនុស្ស បាទាមិញ្ញក្កវៅភាវៈច្រៃកិគុនគយគន់មើល
 ទឹកទ្រង់សន្តិដុះក្កិបាដលិក្កាមេ ។ ទៅភាមាសក្កិចំ គយគន់មើលទិ
 កទ្រង់សន្តិដុះក្កិប្រទេសណា ចិត្តបេសស្តេចនិវកដមហាមគ្គវដៃម
 សក្កិចំទាំងឡាយ កំបង្កើនទៅដើម្បីនិវកសាវិលវៅក្កិប្រទេសនោះវដៃ
 ទៅភាមាសក្កិចំកណ្តាល គយគន់មើលទឹកទ្រង់សន្តិដុះក្កិប្រទេសណា
 ចិត្តបេសស្តេចនិវកដមហាមគ្គវដៃមសក្កិចំកណ្តាលទាំងឡាយ កិ
 បង្កើនទៅដើម្បីនិវកសាវិលវៅក្កិប្រទេសនោះវដៃ ទៅភាមាសក្កិ
 ចាបគយគន់មើលទឹកទ្រង់សន្តិដុះក្កិប្រទេសណា ចិត្តបេសស្តេចនិវកដ-
 មហាមគ្គវដៃមសក្កិចំទាំងឡាយ កំបង្កើនទៅដើម្បីនិវកសាវិ
 លវៅក្កិប្រទេសនោះវដៃ ។ ព្រះនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
 ហៅព្រះភានទ្ធន៍មានតាយុមកហើយទ្រង់សួរថា ម្ចាស់ភានទ្ធន៍ ដៃមកណា
 ញ៉ាភសាវិក្កិក្កិបាដលិក្កាមេ ។ ព្រះភានទ្ធន៍ក្រាបបង្គំទូលថា មតិព្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាមគ្គវគ្គិដៃមគទេវណ្ណៈសុនិដៈនិវស្សការៈសាវិ

វិធម៌បំណង មហាវគ្គ

វដ្តិចំ បដិពហាយាតិ ។ សេយ្យថាបិ ធាម អាណន្ត
 ទេវេហំ ការតិសេហំ សទ្ធិ មន្តត្វា ឯវិទេវ ទោ អាណន្ត
 សុខិវស្សតាក មកដមហាមត្តា ចាដលំត្តាមេ ឧតវំ
 មាមេន្តិ វដ្តិចំ បដិពហាយ វដាហំ អាណន្ត វត្តិយា
 បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អន្តសំ ទិព្វេន ចត្តុទា វិសុទ្ធេ-
 ន អតិក្កន្តមាទុសតេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ ធាដ-
 លំត្តាមេ វដ្តិចំ បរិក្កណ្ណិយោ យស្មិ បទេសេ មហេ-
 សត្វា ទេវតា វដ្តិចំ បរិក្កណ្ណិ មហេសត្វាចំ តត្ត វដ្តិចំ
 វដិមហាមត្តាចំ ចិត្តាចំ ធម៌ន្តិ ទិវេសនាចំ មាមេតុំ យស្មិ
 បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វដ្តិចំ បរិក្កណ្ណិ មជ្ឈិមាចំ
 តត្ត វដ្តិចំ វដិមហាមត្តាចំ ចិត្តាចំ ធម៌ន្តិ ទិវេសនាចំ
 មាមេតុំ យស្មិ បទេសេ ចំចា ទេវតា វដ្តិចំ បរិក្កណ្ណិ

វិធម៌បំណង មហាវគ្គ

ក្រីក្រក្នុងបាដលីត្រាម ដើម្បីនឹងការពារទៅក្នុងក្រុមដែលនៅក្នុងវដ្ត
 វដ្តិ ។ ព្រះអង្គច្រើនត្រាស់ថា មហាមាត្រនៅក្នុងវដ្តមគ្គះ
 ឈ្មោះសុខិចៈនឹងវស្សការៈបានប្រែក្លាយនឹងពួកទេវតាក្នុងស្ថានភាពវដ្តិវដ្តិ^(១)
 ថាយ៉ាងណាមិញ មហាមាត្រនៅក្នុងវដ្តមគ្គះឈ្មោះ
 សុខិចៈនឹងវស្សការៈសាងក្រីក្រក្នុងបាដលីត្រាម ដើម្បីនឹងការពារទៅក្នុង
 ក្រុមក្នុងក្រុមដែលនៅក្នុង យ៉ាងនោះវដ្ត មហាមាត្រ គង់គន្តក្រាមឡើង
 ក្នុងបច្ចុសសមយំខែក្រីក្រក្នុងស្ថានភាពវដ្តិ (ផ្ទះស្ងាត់) នេះ ហើយមើល
 ដោយចិត្តពួកដ៏ស្មោះត្រង់លើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតា
 ច្រើនកំពុងគយគន់មើលទឹកខ្ពង់សង់ផ្ទះក្នុងបាដលីត្រាម ។ ពួកទេវតាមាន
 សក្តិចំគយគន់មើលទឹកខ្ពង់សង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹង
 ក្រដមហាមាត្រដែលមានសក្តិចំ ក៏បង្ហាញទៅដើម្បីនឹងសាងលំនៅក្នុង
 ប្រទេសនោះវដ្ត ទេវតាមានសក្តិថា កណ្តាល គយគន់មើលទឹកខ្ពង់សង់
 ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងក្រដមហាមាត្រដែលមានសក្តិថា
 កណ្តាល ក៏បង្ហាញទៅដើម្បីនឹងសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះវដ្ត ទេវតា
 មានសក្តិថា គយគន់មើលទឹកខ្ពង់សង់ផ្ទះ ក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់

១ អន្តរាគមន៍នឹងការពារ ពួកមហាមាត្រដែលសាងក្រុមក្នុងបាដលីត្រាម ក៏ហាក់ដូចជាបាន
 ទៅប្រែក្លាយនឹងទេវតាក្នុងស្ថានភាពវដ្តិវដ្តិ ។

បាសន្តិក្ខន្ធព្រះ សុខ្មិចៈស្យាវៈមហាមាត្រ្យ

ធិបាចំ ភត្ត ភត្តំ ភត្តមហាមត្តាចំ ធិត្តាចំ ធម្មត្តិ ធិវៈ
សនាចំ មាមេតុំ យាវតា អាណន្ទ អវិយាចំ^(១) អាយតនំ
យាវតា វណិជ្ជមដោ^(២) វនំ អត្តនករំ កវិស្សតិ ចាដ-
លិបុត្តំ បុដកេនចំ ចាដលិបុត្តស្ស ទោ អាណន្ទ តយោ
អន្តរាយា កវិស្សត្តិ អត្តិភោ វា ឧទកតោ វា អត្តន្តរោ
វា មិដុកេនាតិ ។

[១២០] អដទោ សុខ្មិចៈស្យាវៈមហាមត្តា
យេន ភត្តវា តេនុបសន្តិមិស្ម ឧបសន្តិមិស្ម ភត្តវតា សន្តិ
សម្មាទិស្ម សម្មាទិយំ កថំ សាកណិយំ វិគិសាមត្តា
ឯកមន្តំ អដ្ឋិស្ម ។ ឯកមន្តំ ឯតា ទោ សុខ្មិចៈស្យាវៈមហា
មត្តា ភត្តវន្តំ ឯតនកេចុំ អនិវាសេតុ ទោ កវិ
តោតោ អដ្ឋតាយ ភត្តំ សន្តិ កិក្កុសធឿនាតិ ។

ស្តេចខិន្យវដមហាមាត្រ្យដែលមានសក្តិពាច ក៏បង្កើតទៅដើម្បីខិន្យសាវៈ
លំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ម្ចាស់មានខ្ពុ ច្រើនដុំចេសកិយបុគ្គលទាំង-
ឡាយដែលមានទាំងអម្បាលមាណ ខិន្យផ្លូវផ្សេងៗដែលមានទាំងអម្បាល-
មាណ បាដលិបុត្រនេះគឺជាគ្រឹះប្រសើរជាងច្រើនព្រះអវិយបុគ្គលខិន្យ
ផ្លូវផ្សេងៗអម្បាលនោះ ម្យ៉ាងទៀត ជាតិទ្រង់បែកផ្ទាយបូកបញ្ចូលច្រើន
ម្ចាស់មានខ្ពុ គ្រឹះបាដលិបុត្រមុនជាខិន្យមានសេចក្តីអន្តរាយ ៣ យ៉ាង គឺ
អន្តរាយអំពីភ្លើង ១ អន្តរាយអំពីទឹក ១ អន្តរាយអំពីវាតុខាងក្នុង គឺបែក
ចាកគ្នាខិន្យគ្នា ១ ។

[១២១] គ្រាទោះ មហាមាត្រ្យនៅក្នុងផែនមគ្គៈល្បះសុខ្មិចៈខិន្យ
ស្យាវៈ (ទាំងគ្នា) ចូលទៅដល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏គោលពាក្យកំចាត់សំលោងសំលា លទៅគេព្រះមានព្រះភាគ
លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ ខិន្យពាក្យគួរជាទីរីករាយ លុះច្បាប់
សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ទើបប្រើនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្រ្យក្នុង
ផែនមគ្គៈល្បះសុខ្មិចៈខិន្យស្យាវៈ ប្រើនៅក្នុងទីសមគួរហើយក៏គោល
ពាក្យម្តេចខិន្យព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះភាគមន្តិច្ចរិយទទួលកត្ត
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយដើម្បីទាន់ក្នុងវិថុវិស្តក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសម្បិរ។

១ ១. អវិយ ។ ២ ១. វណិជ្ជមដោ ។

អធិវាសេសំ ភគវា តុណ្ហីការវេទ ។ អថទោ សុដ្ឋិ-
 ជវស្សតារា មគទមហាមត្តា ភគវតោ អធិវាសចំ វិទិត្តា
 ធម្មាយាសនា បក្កមីសុ ។ អថទោ សុដ្ឋិជវស្សតារា
 មគទមហាមត្តា^(១) បណ្ឌិតំ ចានធីយំ ភោជធីយំ បដិ-
 យានាមេត្ត ភគវតោ កាលំ អាណនាមេសុំ កាលោ
 ភោ ភោតម ធីដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ អថទោ ភគវា បុព្វត្ថា-
 សមយំ ធិវាសេត្តា បត្តចិវរាណាយ យេន សុដ្ឋិជ-
 វស្សតារា មគទមហាមត្តា បរិវេសនា^(២) តេនុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា បញ្ញត្តេ អាសនេ ធីសិទិ សុទ្ធិ
 កិក្កុសវង្សេន ។ អថទោ សុដ្ឋិជវស្សតារា មគទម-
 ហាមត្តា តុទ្ធប្បមុទំ កិក្កុសង្សំ បណ្ឌិតេន ចានធីយេន
 ភោជធីយេន សហត្តា សន្តប្បេត្តា សម្បវរេត្តា ភគវង្គ
 កុត្តារី ធិតិបត្តចាលី ឯកមង្គំ ធីសិទិសុ ។ ឯកមង្គំ
 ធីសិទ្ធធោ សុដ្ឋិជវស្សតារេ មគទមហាមត្តេ ភគវា
 ឥមាហិ កាថាហិ អនុមោទិ

១ ធីត្តន្តេ ណន ធីវេសនេ បាលី អង្គ ។ ២ ធីវេសនេ កត្តន្តិ បាលី ណេត្តេ អង្គ ។

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការស្ងៀម ។ គ្រានោះ
 មហាមាត្រៈនៅក្នុងវេទមគទៈឈ្មោះសុទ្ធិជៈនិវស្សតារៈដឹងថាព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ព្រាតចាកទីអង្គុយ ហើយដើរចេញ
 ទៅ ។ គ្រានោះ មហាមាត្រៈនៅក្នុងវេទមគទៈឈ្មោះសុទ្ធិជៈនិវស្ស-
 តារៈភាគីភគវាទន័យភោជនីយហារវង្សម (រួចហើយ) ចាត់បម្រើ
 ឲ្យទៅក្របបង្គំទូលកាលដ៏គួរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បតិគ្រិព្រះ
 ភោតមដិចារឹក កាល (នេះជាកាលគួរហើយ) កត្តក៏សម្រេចហើយ ។
 គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀម ហើយប្រដាប់ដោយបុត្រនិគ
 ចិវស្សតារាណិក យាងចូលទៅកាន់លំនៅមហាមាត្រ ទៅក្នុងវេទ
 មគទៈឈ្មោះសុទ្ធិជៈនិវស្សតារៈ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏ភគវ
 លើអាសនៈដែលគេរៀបចំផ្ទុយជាមួយនិគិកុសង្ស ។ គ្រានោះ មហា-
 មាត្រៈនៅក្នុងវេទមគទៈឈ្មោះសុទ្ធិជៈនិវស្សតារៈ ក៏អង្គុយកិកុសង្ស
 មានព្រះកូនជាប្រទាន ដោយទានន័យភោជនីយហារ ដ៏ធ្លាញ់ពីសា
 ដោយវេទមគទៈ គ្រានៃកិកុសង្សហាមយាត់ លុះកំណត់ដឹងថា
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សាយរួចហើយ ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកពុំគ្រិ
 ហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហាមាត្រៈនៅក្នុងវេទ
 មគទៈឈ្មោះសុទ្ធិជៈនិវស្សតារៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើប
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយព្រះភាគីទាំងឡាយនេះថា

[១២១] យស្មី ចនេសេ កាច្យតិ
 វាសំ មណ្ឌិតជាតិយោ
 សីលវណ្ណត្ថ កោដេត្តា
 សញ្ញតេ ព្រហ្មចារិយេ^(១)
 យា តត្ថ ទេវតា អាសុ
 តាសំ ធម្មតិណមាធិសេ ។
 តា ចូធិតា បូជយន្តិ
 មាធិតា មាធិយន្តិ ចំ
 តោ ចំ អនុកម្មន្តិ
 មាតា មុត្តំ ឱវសំ ។
 ទេវតា ធុកម្មតោ ចោសោ
 សនា កន្តិវិ បស្សតិ ។

[១២២] អថិទោ កតវា សុធិទវស្សតាម មគទម
 ហាមត្ត ឥមាហិ តាថាហិ អនុមាធិត្តា ឧដ្ឋាយាសថា
 ចក្កាមិ ។ តេន ចោ បទ សមយេន សុធិទវស្សតាម
 មគទមហាមត្តា កតវន្តិ បដិដ្ឋតោ បិដិដ្ឋតោ អនុតត្តា ហោន្តិ
 យេនដ្ឋ សមណោ តោតមោ ធារេន ធិក្កមិស្សតិ តំ

• ១. ព្រហ្មចារិយ ។

[១២១] មនុស្ស ជាបណ្ឌិតជាតិ វេទនិសម្រេចខ្លួនការ
 នៅក្នុងច្រកសណាហើយ គឺតែងឱ្យក្នុងបុគ្គលក្នុងមានសីល
 ដែលសន្តិមន្ត ច្រកិត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ឱ្យចេះភាគក្នុងលំនៅ
 របស់ខ្លួន ហើយបានទាំងទុំសេសសល់ទុក្ខពាក្យ (ឱ្យ
 ចំណែកបុណ្យ) ដល់ពួកទេវតាដែលនៅ ក្នុងច្រកសេនោះ
 (ដៃមាធិ) ។ ទេវតាទាំងនោះ តែងឬជាចំពោះមនុស្ស
 ដែលបានបូជាដល់ខ្លួន តែងកប់តាមចំពោះមនុស្សដែលកប់
 គានដល់ខ្លួន តែងអនុគ្រោះមនុស្សនោះ ដូចជាមាតាអនុគ្រោះ
 បុត្រដែលខ្លួនបីជួមជាប់នឹងទ្រូងទ្រូងចំរើនច្រើន ។ មនុស្ស
 ដែលទេវតាបានអនុគ្រោះហើយ គឺតែងឃើញខ្លួនសេចក្តី
 ចំរើនសព្វ ។ តាម ។

[១២២] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយ
 ព្រះគាថាទាំងឡាយនេះ ចំពោះមហាមាត្រ្យនៅក្នុងវេទមគទះ ឈ្មោះសុធិទះ
 នឹងវស្សតារៈ (ចប់ហើយ) គឺទ្រង់គ្រោកចាកភាសនៈយាងចេញទៅ ។
 សម័យនោះឯង មហាមាត្រ្យនៅក្នុងវេទមគទះ ឈ្មោះសុធិទះនឹងវស្សតារៈ
 ឃើរតាមព្រះមានព្រះភាគអំពីត្រាយ ។ ដោយគិតថា ក្នុងវិជ្ជាចេះព្រះ
 សមណភាគមនឹងយាងចេញទៅកាមត្ថុណោ ត្រូវនោះនឹងបានឈ្មោះថា

កោតមន្ទារំ ឆាម ភវិស្សតិ យេន តំគ្រូន កង្កំ ធនំ ឧត្ត-
 វិស្សតិ តំ កោតមតិកុំ ឆាម ភវិស្សតិ តំ ។ អថទោ ភគវា
 យេន ឆ្មារេន ធិកុមិ តំ កោតមន្ទារំ ឆាម អយោសិ ។
 អថទោ ភគវា យេន កង្កំ ធនំ គេនុបសន្តមិ ។ តេន
 ទោ បន សមយេន កង្កំ ធនំ ច្បារ ហោតិ សមតិកុំកា^(១)
 កាកមេយ្យ ។ មនុស្សា អញ្ញោ ចារំ បរិយេសន្តិ
 អញ្ញោ ឧទ្ធស្សំ បរិយេសន្តិ អញ្ញោ កុលំ តទ្ធន្តិ ឱវ ចារំ
 កន្តកាមា ។ អនុសា ទោ ភគវា តេ មនុស្ស អញ្ញោ
 ចារំ បរិយេសន្តោ អញ្ញោ ឧទ្ធស្សំ បរិយេសន្តោ អញ្ញោ
 កុលំ តទ្ធន្តិ ឱវ ចារំ កន្តកាមេ ធិស្វាន សេយ្យ-
 ថាមិ ឆាម តលវា បុរិសា សន្តិក្ខំតំ វា តាហំ បសា-
 បេយ្យ បសាវតំ វា តាហំ សន្តិក្ខេយ្យ ឯវាមេ ភគ-
 វា កង្កាយ ធនិយា ឱវម តិវេ^(២) អន្តរហិតា ចារំមេ
 តិវេ បទ្ធក្ខាសិ សន្តិ កំតុសធឿន ។ អថទោ ភគវា
 ឯកមតុំ វិទិត្យា តាយំ វលាយំ វិមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

១ ១. សមតិកុំកា ។ ២ ១. វិមំវិ ។

គោតមន្ទារ ធនិកុមិស្សតិភាមកំពង័ណា កំពង័នោះធនិកុមិយេរេថា
 គោតមតិកុំ ។ គ្រាពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យោងចេញភាមន្ទារ
 ណា ព្រោះនោះក៏យោងថា គោតមន្ទារ ជាប្រាកដ (ដល់សព្វថ្ងៃ
 នេះ) ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យោងចូលទៅកាន់ស្និស្តិ
 គង្កិ ។ ស្និស្តិមានទំករពេញប្រៀបត្រឹមស្និស្តិមាន់ប្រាស ល្មមសព្វ
 ក្រែកឧដ៏កុមិ ។ មនុស្សពួកខ្លះកុមិ មនុស្សពួកខ្លះកែវ មនុស្ស
 ពួកខ្លះចងស្រួន ប្រាថ្នាធនិកុមិអំពីត្រឹមភាវណាយ ទៅកាន់ត្រឹមភាវ
 នាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញមនុស្សទាំងនោះ ធិមនុស្ស
 ពួកខ្លះកំពុងកេត្ត មនុស្សពួកខ្លះកំពុងកែវ មនុស្សពួកខ្លះកំពុងចងស្រួន
 ប្រាថ្នាធនិកុមិអំពីត្រឹមភាវណាយទៅត្រឹមភាវណាយ លុះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ឃើញហើយក៏និម្មិតព្រះអង្គបាត់ (មួយវិញ្ញាណ) អំពីត្រឹមភាវ
 ណាយនៃស្និស្តិគង្កិ ទៅប្រាកដនៅត្រឹមភាវណាយជាមួយធនិកុមិស្សតិ គ្រា
 ថាដូចជាចុះសេមាន់កំពុងណាចេញនូវដើមវែងដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវ
 ដើមវែងដែលណាចេញ ឆាចំហ៍សង្ក្រាន់ឯង ។ គ្រាពោះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាសុខសុភមង្គលនាហើយ ទើបបន្ទិញឱ្យទុកខាង
 នាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

យេ កាវុដ្ឋំ អណ្ណាវំ សវំ

សេតុំ កក្កាទ វិសដ្ឋំ ចល្យលាធំ

កុល្យំ ហិ ជនោ ចតត្ថតិ

តណ្ហា មេតាវិនោ ជនាតិ ។

[១២៣] អថទោ ភគវំ យេន កោដិស្តាមោ កេតុប-

សង្កមិ ។ តត្រិ សុធំ ភគវំ កោដិស្តាមេ វិហារមិ ។ តត្រិ

ទោ ភគវំ កិក្ខុ អាមន្តេសំ ចតុដ្ឋំ កិក្ខុវេ អរិយសច្ចាធំ

អនុតោតា អប្បដិវេតា វិវមិធំ ធិយមត្តាធំ សច្ចាវិត

សំសវិតំ មមញ្ជេវ តុម្ហាកក្ខ កក្កមេសំ ចតុដ្ឋំ

ទុក្ខស្ស កិក្ខុវេ អរិយសច្ចស្ស អនុតោតា អប្បដិវេតា

វិវមិធំ ធិយមត្តាធំ សច្ចាវិត សំសវិតំ មមញ្ជេវ តុម្ហា-

កក្ក ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស ។ មេ ។ ទុក្ខ-

ធំរោតស្ស អរិយសច្ចស្ស ។ មេ ។ ទុក្ខធំរោតកាមិធំយា

ពួកជនណាមួយស្និទ្ធស្នាលគ្នាដំបៅគ្នាយូរយាយបាន (ពួក
ជននោះឯង) តែងធ្វើស្តារគឺអរិយមន្ត មិនច្បាប់រាល់ទីជាទំនាប
ទាំងឡាយហើយត្រូវបាន សេចក្តីពិតជា ជនធម្មតា (ដែល
ប្រាប់ទាំងឡាយទុកបន្តិចបន្តួច) តែងចង់ក្សាន (ចើបត្រូវទៅបាន)
ឯជនជាអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ គឺព្រះពុទ្ធនឹងសាវករបស់ព្រះ
ពុទ្ធ លោកបានទូលំទូលាយស្រឡះហើយ ។

[១២៣] ត្រា នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់កោដិ
ត្រាម^(១) ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងកោដិត្រាមនោះ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទៅកិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកោដិត្រាមនោះមក
ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាភក្តីអ្នកទាំងឡាយក្តីអន្ទោល
ទៅនឹងត្រាចំរើក្តីទៅកាន់ផ្លូវគ្រាយយ៉ាងនេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនឹង
មិនបានចាក់ចុះនូវអរិយសច្ចទាំង៦ អរិយសច្ចទាំង៦ ដូចម្តេចចុះ ម្ចាស់កិក្ខុ
ទាំងឡាយ គឺជាភក្តីអ្នកទាំងឡាយអន្ទោលទៅ ត្រាចំរើក្តីទៅកាន់ផ្លូវ
គ្រាយនេះដូច្នេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនឹងមិនបានចាក់ចុះនូវទុក្ខអរិយសច្ច
នូវទុក្ខសមុទយអរិយសច្ច ។ មេ ។ នូវទុក្ខធំរោតអរិយសច្ច ។ មេ ។ គឺជាភក

១ ក្នុងគិលិយសាស្ត្រចំនង់កាលវិយសមន្ត ពន្យល់សេចក្តីថា កោដិត្រាមនោះនៅត្រង់កន្លែង
កំពូលប្រាសាទនៃស្តេចមហោនាទដែលលំបិតទៅក្នុងជំនង់ (មើលមន្តលទ្ធផលនៃក្នុងគិលិយ-
នាថា សំបុកថា) ។

បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស^(១) អនុនោតា អប្បដិវេទា
 វិវិមំ ធិយមន្ទានំ សន្តាវិតំ សំសវិតំ មមញ្ជោវ កុត្តា-
 កាញ ភយំនំ កិក្កុវេ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ អនុត្តំ បដិវិទ្ធិ
 ទុក្ខសមុទយោ^(២) អរិយសច្ចំ អនុត្តំ បដិវិទ្ធិ ទុក្ខ-
 ធិវេទោ^(៣) អរិយសច្ចំ អនុត្តំ បដិវិទ្ធិ ទុក្ខធិវេទ-
 កាមិទំ បដិបទាយ អរិយសច្ចំ អនុត្តំ បដិវិទ្ធិ ឧច្ឆិដ្ឋា
 កវគណ្ណា ទំណា កវនេត្តិ នត្តិទានំ បុទត្តារោតិ ។

(១២៤) ចត្តំ អរិយសច្ចានំ
 យថាក្ខតំ អនុស្សតា
 សំសវិតំ ធិយមន្ទានំ
 កាសុ តាស្សោ ជាតិសុ ។
 កានំ វិកានំ ធិដ្ឋានំ
 កវនេត្តិ សម្មហាតា
 ឧច្ឆិដ្ឋំ ម្វលំ ទុក្ខស្ស
 នត្តិទានំ បុទត្តារោតិ ។

• ១. ទុក្ខនិរោធនិវិទិយាអរិយសច្ចស្ស ។ ២.៣ សព្វុ ទុក្ខសមុទយន្តិប ទុក្ខនិ-
 រោធន្តិ ធិលិវិយន្តិ ។

និវិអ្នកទាំងឡាយអន្តោលទៅក្រាវក្រាវទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះជួបប្រះ ព្រោះ
 មិនបានត្រាស់ដឹងនឹងមិនបានចាក់ចុះឱ្យទុក្ខនិរោធភាមិទិបដិបទាយសច្ច
 ម្ចាស់កិត្តទាំងឡាយ ទុក្ខអរិយសច្ចនោះ គឺជាគតនិវិអ្នកទាំងឡាយបាន
 ត្រាស់ដឹង បានចាក់ចុះហើយ ទុក្ខសមុទយអរិយសច្ចនោះ គឺជាគតនិវិអ្នក
 ទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ចុះហើយ ទុក្ខនិរោធអរិយសច្ចនោះគ-
 ឺជាគតនិវិអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹងបានចាក់ចុះហើយ ទុក្ខនិរោធភាមិ-
 ទិបដិបទាយសច្ចនោះ គឺជាគតនិវិអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បាន
 ចាក់ចុះហើយ កវគណ្ណ គឺជាគតនិវិអ្នកទាំងឡាយដកឡើងហើយ ទ្រូកិ
 កណ្ណសម្រាប់ដឹកនាំទៅក្នុងកណ៍អស់ហើយ ឥឡូវនេះគ្មានកតថ្មីទៀតទេ ។

(១២៥) ការអន្តោលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជិតិទាំងឡាយ
 នោះ ។ ឯង ព្រោះមិនបានឃើញនូវអរិយសច្ចទាំង៤ជាធម៌
 ពិត ។ អរិយសច្ចទាំង៤នេះឯង គឺជាគតនិវិអ្នកទាំងឡាយបាន
 ឃើញហើយ គណ្ណជាអ្នកដឹកនាំទៅកាន់កណ៍ ក៏គឺជាគតនិវិអ្នក
 ទាំងឡាយតាស៊ីរលើទីហើយ ឫសនៃសច្ចក្តីទុក្ខ ក៏គឺជាគត
 និវិអ្នករាល់គ្នាផ្តាច់ចោលហើយ ឥឡូវនេះគ្មានកតថ្មីទៀតទេ ។

(១២៥) អស្សោសិ ទោ អម្ពបាលី គណៈកា
 កគវា កំរ កោដិក្កាមិ អនុប្បត្តោតិ ។ អថទោ អម្ព-
 បាលី គណៈកា កត្រាជិ កត្រាជិ យោនាជិ យោជាមេ-
 ត្វា កត្រិ កត្រិ យោជិ អភិរុហិត្វា កត្រិហិ កត្រិហិ
 យោនេហិ វេសាលីយោ ជិយ្យាសិ កតវន្តំ ទស្សនាយ
 យោវិកា យោទស្ស ភូមិ យោនេទ កត្វា យោតា បទ្វា-
 យោហិត្វា បត្តិកា វ យេទ កគវា តេទុបសន្តមិ ទម-
 សន្តមិត្វា កតវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកទន្តំ ជិសិទិ ។ ឯកទន្តំ
 ជិសិទ្ធិ ទោ អម្ពបាលី គណៈកា កគវា ទម្មិយា កថាយ
 សទ្ធស្សសិ សមាទេសិ សម្មត្តេសិ សម្មហិសេសិ ។
 អថទោ អម្ពបាលី គណៈកា កតវតា ទម្មិយា កថា-
 យ សទ្ធស្សតា សមាទេសិតា សម្មត្តេសិតា សម្មហិ-
 សេសិតា កតវន្តំ ឯកទរោទ អជិវសេទុ មេ កន្ត កគ-
 វា ស្វាគនាយ កត្តំ សទ្ធិ កិក្ខុសង្ឃេតាតិ ។ អជិវ-
 សេសិ កគវា តុណ្ណិកាវេទ ។ អថទោ អម្ពបាលី
 គណៈកា កតវតោ អជិវសទំ វិទិត្វា ទុដ្ឋាយាសាទា

(១២៥) ទានអម្ពបាលីជាស្រីក្កាមាសបាទព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន់កោដិក្កាម ។ លំដាប់នោះឯង ទានអម្ព-
 បាលីជាស្រីក្កាមាសបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន់ដ៏វិបុលដោយ កំរើកំរើដ៏មាន
 ដ៏វិបុលព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន់ដ៏វិបុលដោយយោនដ៏វិបុលទាំងអម្ពបាលីនោះ
 ដ៏វិបុលដ៏មានព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យោនទុកក្នុងចម្ងាយ រួចចុះអំពី
 យោនដ៏វិបុលដោយដ៏វិបុល ចូលទៅដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន់ដ៏វិបុល
 មាស ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ(នោះ)ឯង ឲ្យយល់ត្រឹម ឲ្យកាន់
 យកត្រឹម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរដោយធម្មិកថា ។ លំដាប់នោះ ទាន
 អម្ពបាលីជាស្រីក្កាមាស លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន់ដ៏វិបុល ឲ្យយល់ត្រឹម ឲ្យកាន់យកត្រឹម
 ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មិកថាហើយ ទើប
 ក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បង្គំប្រព្រះអង្គដ៏វិបុល សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទទួលកត្តុបេសន្តព្រះអង្គដ៏វិបុលទាន់ក្នុងវិបុល មួយអង្វើរផ្សេង
 ក៏ក្នុងសិរី ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន់ដ៏វិបុល
 គ្រានោះ ទានអម្ពបាលីជាស្រីក្កាមាសដ៏វិបុលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះដ៏មាន
 ទាន់ដ៏វិបុល ទើបត្រេកអរដោយធម្មិកថាព្រះដ៏មានព្រះភាគអញ្ជើញ

កតវន្តំ អភិវាទេត្តា មទុក្ខិណំ ភត្តា មក្កានំ ។
 អស្សនសុំ ទោ វេសាលិកា លិច្ឆិ កតវា កិរ កោ-
 ដំត្តាមំ អទុច្ឆ្យតោតំ ។ អដទោ វេសាលិកា លិច្ឆិ
 កត្រានំ កត្រានំ យាទានំ យោជានេត្តា កត្រិ កត្រិ យា-
 នំ អភិវហិត្តា កត្រិវេ កត្រិវេ យាទេវេ វេសាលិយា
 និយ្យិសុំ^(១) កតវន្តំ ទស្សនាយ ។ អប្បេតទេ លិច្ឆិ
 ដំលា ហោន្តិ ដំលាវណ្ណា ដំលាវត្តា ដំលាលុត្តារា អប្បេ-
 តទេ លិច្ឆិ មីតា ហោន្តិ មីតាវណ្ណា មីតាវត្តា មីតា-
 លុត្តារា អប្បេតទេ លិច្ឆិ លោហិតកា ហោន្តិ លោ-
 ហិតកាវណ្ណា លោហិតកាវត្តា លោហិតកាលុត្តារា
 អប្បេតទេ លិច្ឆិ ឱណាតា ហោន្តិ ឱណាតាវណ្ណា ឱណា-
 តាវត្តា ឱណាតាលុត្តារា ។ អដទោ អម្ពចាលី កណិកា
 ទហាវនំ ទហាវនំ លិច្ឆិវំ ភ្នៀសាយ ភ្នៀសំ យុតេន យុតំ
 ចក្កេន ចក្កំ អក្កេន អក្កំ មដិវត្តសុំ^(២) ។ អដទោ
 តេ លិច្ឆិ អម្ពចាលី កណិកំ វតទរោជុំ តិស្ស វេ

១ ខ. និយ្យសុំ ។ ២ ខ. ចដិវត្តសុំ ។

ច្រកុរិណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆិក្រុងវេសាលីទុរេ
 ក្នុងរាជវាំង ព្រមទាំងព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកដល់រោងត្រាម ។
 ពួកស្តេចលិច្ឆិក្រុងវេសាលីក៏ឲ្យពួកសារថ្មីទិមយានដីថ្មដូច្នោះ ហើយទៀត
 គង់យានដីថ្មដូច្នោះចេញអំពីក្រុងវេសាលីទៅដោយយានដីថ្មដូច្នោះទាំងអម្បាល
 នោះ ដើម្បីជួបនឹងព្រះជីវិតព្រះភាគ ។ ស្តេចលិច្ឆិក្រុងក្នុងរោងត្រាមទៀត
 មានសម្បុរទៀត^(១) ទ្រង់ព្រះពន្លឺទៀត^(២) មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ទៀត^(៣)
 ស្តេចលិច្ឆិក្រុងក្នុងរោងត្រាមល្បឿន មានសម្បុរល្បឿន ទ្រង់ព្រះ
 ពន្លឺល្បឿន មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ល្បឿន ស្តេចលិច្ឆិក្រុងក្នុងរោង
 ត្រាមក្រហម មានសម្បុរក្រហម ទ្រង់ព្រះពន្លឺក្រហម មានគ្រឿង
 តែងខ្លួនក៏ក្រហម ស្តេចលិច្ឆិក្រុងក្នុងរោងត្រាមស មានសម្បុរស ទ្រង់
 ព្រះពន្លឺស មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ស ។ លំដាប់នោះ មានអម្ពចាលី
 ជាស្រីជាមាសប្រដល់ទាត្តាលដោយចរន្តាល បំប៉នដោយទិម បំប៉ន
 កង់ដោយកង់ បំប៉នភ្លៅដោយភ្លៅ (ខែយាន) របស់ពួកស្តេចលិច្ឆិ
 ក៏ចុះរះ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆិទាំងនោះទិយាយនឹងនាងអម្ពចាលី
 ជាស្រីជាមាសថា ម្ចាស់មេ អម្ពចាលី ព្រោះហេតុអ្វីបានជានិមក

១-២-៣ ពួកពិធម្មបិដកទិមនិករពិធម្មបិដក លុទ្ធិវិទ្យា-១៧-សេ-៥១១-៥១២-៥១៣
 កំសំប្រដាប់ដោយមាសនិងកែវមានសម្បុរទៀតទាំងអស់ ទាំងល្បឿនក្រហម-ស ពុំចុះពួក ។

អម្ពតាលី អម្ពតកំ ធម្មាភិ ធម្មាភិ ល្បីវង្ស ឱសា-
 យ ឱសំ យុកេន យុកំ ចក្កេន ចក្កំ អត្តេន អត្តំ
 បដិវត្តសីតិ ។ តថា ហិ បន មយា អយ្យបុត្តា ស្វា-
 តតាយ តុទ្ធប្បមុខា កិក្ខុសង្ខារ ធិមន្តិភាតិ ។ ទេហិ
 ដេ អម្ពតាលី អម្ពតកំ វង្ស កត្តំ សតសមាស្សនាតិ ។
 សចេមំ មេ អយ្យបុត្តា វេសាលី សាមារំ ធម្មយ្យាដ
 ទេវ ធម្មាហំ តំ កត្តន្តំ ។ អថទោ តេ លិច្ឆិ អន្ត-
 លី^(១) ទោវេសុំ បរាជិត្ត^(២) វត ភោ អម្ពតាយ
 បរាជិត្ត^(៣) វត ភោ អម្ពតាយាតិ ។ អថទោ តេ
 លិច្ឆិ យេន កកវំ តេនុបសង្កមីសុ ។ អន្តសា ទោ
 កកវំ តេ លិច្ឆិ ទូរោ វ អាត្មន្ត ធិស្វាន កិក្ខុ
 អាមន្តេសំ យេហិ កិក្ខុវេ កិក្ខុហិ ទេវំ ភាវត្តិសា
 អនិច្ឆបុត្តា ឱលោកេមំ កិក្ខុវេ លិច្ឆិវហំសំ អយលោកេម

១ ៥. គង្គលី ។ ២. ៣ ជិត្ត ។

ប្រជលំចាត្រាលដោយចត្រាល បំបរិមេដោយនិម បំបរិមេដោយកង
 បំបរិក្ខេដោយភ្លេ (នៃយាន) ចេសំយេនិចាស្តេលិច្ឆិកិក្ខេ ។ ។
 ភាវិអម្ពបាលីភបថា បតិក្រអយ្យបុត្ត^(១) ទាំងឡាយ ព្រោះថា ខ្ញុំបាន
 និមន្តកិក្ខុសង្ខារាតព្រះតុទ្ធដាប្រធានដើម្បីនឹងធាន់កុសិវ្យស្តក ។ ស្តេច
 លិច្ឆិវង្សអម្ពបាលីនោះមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់មេអម្ពបាលី ចូរនាងឲ្យ
 កត្តានេះមកយើងចុះ (យើងនឹងឲ្យវិទ្យុនាង) ចំនួន ១ សែនកបាបណៈ ។
 នាងអម្ពបាលីភបថា បតិក្រអយ្យបុត្ត ទុកជាព្រះគន្លឹប្រទានក្រុងវេសាលី
 ព្រមទាំងស្នូយសារភាគវេសាលីនោះទៅក្នុងជនបទមកខ្ញុំ ខ្ញុំក៏មិនព្រមថ្វាយ
 កត្តានោះឡើយ ។ ត្រាវោះ ស្តេចលិច្ឆិវង្សនោះទះម្រាមព្រះហស្តហើយ
 ពោលថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុត្រាមហើយ ម្ចាស់
 គ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុត្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេច
 លិច្ឆិវង្សនោះ (ក៏នាំគ្នា) ចូរទៅកាន់ទីវេសាលីព្រះជំទានព្រះភាគគង្គីទៅ ។
 ព្រះជំទានព្រះភាគទ្រង់ទេវយេញស្តេចលិច្ឆិវង្សនោះកំពុងយោងមកអំពី
 ចង្វាយ លុះឃើញហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុណាដែលមិនទាម៉េចឃើញទេវតា ក្នុងស្ថានភាវិត្តិវិទ្យា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមើលមើលពួកលិច្ឆិវង្សសិទ្ធិចុះ អ្នកទាំងឡាយ

១ អច្យុបុត្ត ជិត្តិយ្យសំ ។

កិច្ចាវ លំដ្ឋវិចារិសំ ឧបសំហាវេ កិច្ចាវ លំដ្ឋវិចារិសំ
 ការត្ថំសហស្តំ ។ អថទោ តេ លំដ្ឋវិ យាវតិកា យា ធស្ស
 ភូមិ យា ធន កត្តា យា ធា បទ្វារោហិត្តា បត្តិកា ។
 យេ ធន កកវា តេ ធន បស្ត្រឹមីសុ ឧបស្ត្រឹមិត្តា កកវត្ថំ
 អកិវា ធនត្តា ឯកមត្ថំ ធិសិធិសុ ។ ឯកមត្ថំ ធិសិធន
 ទោ តេ លំដ្ឋវិ កកវា ធន្មិយា កកដាយ សទ្ធស្សសិ
 សមាធិបសិ សមុត្តោធិសិ សម្បហំសេសំ ។ អថទោ
 តេ លំដ្ឋលី កកវា ធន្មិយា កកដាយ សទ្ធស្សសិ
 សមាធិបសិ សមុត្តោធិសិ សម្បហំសិកា កកវត្ថំ ឯកមត្ថំ
 ធា អធិវាសេតុ ធា កត្តេ កកវា ស្វាតនាយ កត្តំ សទ្ធិ
 កិច្ចសម្បទាតិ ។ អធិវត្តោម្ហំ លំដ្ឋវិ ស្វាតនាយ អម្ហ-
 ទាលិយា កណិកាយ កត្តត្ថំ ។ អថទោ តេ លំដ្ឋវិ
 អទ្ធិលី ចោធនេសុ បរាធិតម្ហំ^(១) វត កោ អម្ហតាយ
 បរាធិតម្ហំ^(២) វត កោ អម្ហតាយាតិ ។ អថទោ តេ
 លំដ្ឋវិ កកវតោ កាសិកំ អភិធន្តិត្តា អនុបោធិត្តា

១-២ ធិតម្ហំ ។

ចូរមើលមើលពួកលំដ្ឋវិចារិសុរៀយ ។ ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុចំនុំឡាយ អ្នក
 ចំនុំឡាយចូរច្រៀបច្រៀបពួកលំដ្ឋវិចារិសុរៀយ ទៅនឹងពួកទេវតាកុដដាន់ការ-
 ត្ថំនិរមើលចុះ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលំដ្ឋវិចារិសុរៀយនោះក៏ដាក់យានទុកក្នុងទី
 មួយ ហើយចុះអំពីយាននោះទៅដោយជើងទទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួច
 អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ពួកស្តេចលំដ្ឋវិ
 ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរនោះឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរឹត-
 កាយ ឲ្យត្រឹមត្រូវ ដោយធម្មិកថា ។ ឯស្តេចលំដ្ឋវិចារិសុរៀយនោះ ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរឹតកាយ ឲ្យត្រឹមត្រូវ
 ដោយធម្មិកថាហើយក៏គាល់ពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ចតិក្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមចំនុំភិក្ខុសិទ្ធិទទួលកត្តក្នុង
 ព្រះអង្គក្នុងវិវុទ្ធស្តេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់លំដ្ឋវិចារិ
 ឡាយ កថាគរបានទទួលកត្តរបស់នាងអម្ពបាលីជាស្រីដ៏មានក្នុងវិវុ
 ទ្ធស្តេចទៅហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលំដ្ឋវិចារិសុរៀយនោះទ្រមាមព្រះហស្ត
 ហើយគាល់ថា ម្ចាស់គ្មារយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុត្រាមហើយ ម្ចាស់
 គ្មារយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុត្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេច
 លំដ្ឋវិចារិសុរៀយនោះត្រឡប់មកវិញ តាមភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ

ឧដ្ឋាយាសនា ភក្កវន្តំ អគ្គិកនេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា
 បញ្ញាមីសុ ។ អថទោ កកក កោដិញ្ចាមេ យជា-
 កិវន្តំ វិហារិត្វា យេន ធានិកា^(១) ភេទុបស្កន្តិមិ ។
 កត្រិ សុដំ កកក ធានិកា^(២) វិហារិតិ កិញ្ចកាវ-
 សាថ ។ អថទោ អម្ពចាលី គណិកា ភស្សា រត្តិយា
 អទូយេន សតេ អាភមេ បណ្ឌិតំ ទាទនិយំ កោ-
 និយំ បដិយានាមេត្វា កកកតោ កាលំ អាហេ-
 តាមេសិ កាលោ កន្តេ ធិដ្ឋិតំ កត្តន្តំ ។ អថទោ
 កកក បុព្វល្អាសមយំ ចិកសេត្វា បត្តចិកមាធាយ
 យេន អម្ពចាលីយា គណិកាយ បរិវេសនា ភេទុបស្កន្តិ-
 មិ ឧបស្កន្តិមិត្វា បញ្ញាត្ត អាសានេ ធិសិទិ សន្តិ កិក្ខុ-
 សន្ត្រេន ។ អថទោ អម្ពចាលី គណិកា ពុទ្ធប្បមុទំ
 កិក្ខុសន្ត្រំ បណិកេន ទាទនិយេន កោនិយេន
 សហត្វា សន្តប្បត្វា សម្បករេត្វា ភក្កវន្តំ កុត្តារិ ធិនិ-
 បត្តចាលី ឯកមន្តំ ធិសិទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសិទ្ធា ទោ
 អម្ពចាលី គណិកា ភក្កវន្តំ ឯកនរោច វិហារំ កន្តេ

១.២ ១. ញាតិក ញាតិក ។

ក្រោកពាកសនៈក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះភាគន្ទ្រប្រទេស្យា ហើយ
 ចៀសចេញទៅ ។ គ្រោះនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគន្ទ្រក្នុងកោដិក្រាបម្តូរតាម
 ព្រះអន្សាស្រីយេហើយយាងទៅកាន់នាទិកាប្រទេស ។ ព្រះអង្គទ្រង់នង់
 នៅក្នុងកោដិដ៏ក្នុងនាទិកាប្រទេសនោះឯង ។ លុះព្រលឹមឡើង នាងអម្ព-
 ចាលីជាស្រីផ្កាមាសក៏កាត់គែងទង្គិយកោដិយាហារ (បន្តិមចិកាប) ក្នុង
 អាភម(ផ្ទះ)របស់ខ្លួន ហើយចាត់ប្រើទ្រូទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគ្នាដល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា កេលគ្នាហើយព្រះអង្គ កត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រោះនោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្សន៍ហើយប្រដាប់ដោយពុក្រន្ទិចិកវិកិព្រលឹម
 យាងកម្រើនទៅកាន់ទិក្ខុស (បង្គំទំ) របស់នាងអម្ពចាលីជាស្រីផ្កាមាស
 លុះយាងទៅដល់ហើយទើបនឹងលើកសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយព្រមទាំង
 កិក្ខុសន្ត្រ ។ គ្រោះនោះ នាងអម្ពចាលីជាស្រីផ្កាមាសអង្គុយថ្វាយទង្គិយ
 កោដិយាហារ (បន្តិមចិកាប) ដ៏ត្រូវត្រឹមសារដោយបែបខ្លួនឯងចិកោះ
 ព្រះកិក្ខុសន្ត្រមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាននៃព្រះអង្គបង្គំ ត្រាតែព្រះដ៏-
 មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល ហោយស្រែចេហើយ លែងលូកព្រះហស្ត
 ទៅក្នុងពុក្រហើយ ទើប (នាង) អង្គុយនៅក្នុងទិក្ខុសម្តូរ ។ កាលបើនាង
 អម្ពចាលីជាស្រីផ្កាមាសអង្គុយនៅក្នុងទិក្ខុសម្តូរហើយ ទើបពោលពាក្យ
 នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ចតិក្រព្រះអង្គចិកវិកិ ឬព្រះអង្គសូមថ្វាយខ្ញុំ

អម្ពបាលីវង់ ពុទ្ធប្បមុខស្ស កិក្ខុសង្ឃស្ស ធម្មតិ ។
 បដិគ្គហោសិ ភគវា អាណមំ ។ អថទោ ភគវា អម្ពបាលី
 កណ៌កំ ធម្មិយា កតាយ សទ្ធិស្សត្វា សមាណេត្វា
 សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ទុដ្ឋាយាសនា យេន មហា-
 វង់ កេតុបសន្តមំ ។ តត្រិ សុទ្ធំ ភគវា វេសាលិយំ
 វិហារតិ មហារាជេ ក្សត្រាសាលាយំ ។

សិទ្ធិវិភាណវិ ធីត្ថំ ។

[១២៦] ភេន ទោ បទ សមយេន អភិញ្ញាតា

អភិញ្ញាតា លីច្ឆិ សន្តាតារ សន្តិសិទ្ធិ សន្តិបតិកា
 អនេតាបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ
 កាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ។ ភេន ទោ បទ

អម្ពបាលីវង់ ពុទ្ធប្បមុខស្ស កិក្ខុសង្ឃស្ស ធម្មតិ ។ ព្រះដំបានព្រះ
 ភាគតិទ្រង់ទទួលខ្ញុំភាពម (ទោះ) ។ ត្រាតោះ ព្រះដំបានព្រះភាគទ្រង់
 ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្រីម្តាយស្រីយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យ
 ត្រេកត្រា ឲ្យរីករាយដោយធម្មតាជាហើយទ្រង់ត្រាភពករណសនៈយាង
 ទៅកាន់ព្រមហារទ ។ បទពូជា ព្រះមានព្រះភាគ គង់ទៅក្នុង
 ក្នុងការសាលាវាមហារទ ដឹកគ្រឿងសាលីនោះឯង ។

បចំ វង់ពោលអំពីស្នេហាសិទ្ធិ ។

[១២៦] សម័យនោះឯង ពួកស្នេហាសិទ្ធិវិជ្ជាមាតាភ្នំ ឈ្មោះស្រី-
 ល្អាញាត្រីវលីអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងកន្លែងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវហើយពោល
 សរសើរគុណព្រះពុទ្ធ^(១) ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌^(២) ពោលសរសើរ
 គុណព្រះសង្ឃ^(៣) ដោយបរិយាយជាច្រើន ។ សម័យនោះ សីហាសេនាបតិ

១ ភ្នំដីកាលឲ្យលំសេចក្តីថា ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធជាដោយចំណា ៣ គឺញាតិពូជចំណា ១
 លោកពូជចំណា ១ ពុទ្ធពូជចំណា ១ ។ ២ ពោលសរសើរគុណដោយចំណែកខិតិកាយ ៥
 ចំណា ៣ ឧទ្ទិសគុណសន្ត ៧ ធម្មត្ថ្ថ ៧ ១០០ ។ ៣ ពោលសរសើរសង្ឃគុណដោយចំណា
 មន្ត្រីជា ១ ទំណា ៥ មហាភ្នំនាង បុគ្គល យសកុលបុគ្គ លោកលេខីបុគ្គ រដ្ឋបាលកុលបុគ្គ
 (លោកចាត់អម្បាលនេះជាដើម) ស្តាប់ធម៌ហើយបានឲ្យសព្វ លះស្មើគ្រប់ព្រាងសម្បត្តិ លះទី
 សេនាបតិ ទំដាសេនី ទំដាតាយប្តឹង ចេញមូសត្រីសាសនាចេញស្រីសាស្តា ។

សម័យនៃ សីហនុ រដ្ឋបាលនៃ ខេត្តស្រុកកោះ ត្រូវ
 បរិស្ថាន ខ្ពស់បំផុត ហោតិ ។ អង្គការ សីហនុ សេ-
 នាបតិស្ស ឯករាជ្យសិ ខ្ពស់បំផុត ទៅ សេ កកា
 អាល់ សម្មាសម្ពុទ្ធា កវិស្សតិ តថា ហ៊ីមេ អភិញ្ញាតា
 អភិញ្ញាតា លិច្ឆិ សម្មាសម្ពុទ្ធា សង្ឃសិទ្ធា សង្ឃបតិកា
 អនេកបរិយាយេន ទុក្ខស្ស វណ្ណំ កាសន្តំ ធម្មស្ស វណ្ណំ
 កាសន្តំ សង្ឃស្ស វណ្ណំ កាសន្តំ យទ្ធិបាហំ តំ កកវន្តំ
 ធម្មនាយ ឧបសង្កម្មេយ្យ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ។
 អង្គការ សីហនុ សេនាបតិ យេន ខេត្តស្រុក បាដបុត្ត
 តេជុបសង្កម្មិ ឧបសង្កម្មិត្វា ខេត្តស្រុក បាដបុត្ត អភិវឌ្ឍន៍
 ឯករាជ្យ ខ្ពស់បំផុត ។ ឯករាជ្យ ខ្ពស់បំផុត ទៅ សីហនុ សេ-
 នាបតិ ខេត្តស្រុក បាដបុត្ត ឯករាជ្យ ឯករាជ្យ ករុណ
 សមណំ តោតមំ ធម្មនាយ ឧបសង្កម្មិត្វា ។ ក៏ បទ
 ត្រូវ សីហនុ អភិវឌ្ឍន៍ សមណោ អភិវឌ្ឍន៍ សមណំ
 តោតមំ ធម្មនាយ ឧបសង្កម្មិត្វា សមណោ ហិ
 សីហនុ តោតមោ អភិវឌ្ឍន៍ អភិវឌ្ឍន៍ ធម្មនាយ ឧបសង្កម្មិត្វា

ជាសាសនាដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងកំឡុងពេលបរិសុទ្ធនៃសីហនុ ។ ទើបសីហនុ
 សេនាបតិក្រិវិវដ្តន៍ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គជាព្រះអង្គ
 សម្មាសម្ពុទ្ធាដែលបានកើតឡើង ព្រោះហេតុនោះ ពួកសេនាបតិក្រិវិវដ្តន៍
 ទាំងនេះដែលបានកើតឡើងនេះហើយព្រះសង្ឃក្រិវិវដ្តន៍យ្យប្រជុំគ្នាត្រូវបាន
 សម្រាប់ទទួលបាន ហើយពោលសមសីហនុព្រះពុទ្ធ ពោលសមសី
 ហនុព្រះពុទ្ធ ពោលសមសីហនុព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន
 បើដូច្នោះនោះតែតាមព្រះពុទ្ធនោះ ដើម្បីឃើញព្រះមានព្រះភាគ ជា
 អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធានោះ (លទ្ធិមើល) ។ លំដាប់នោះ សីហនុវត្តសីហនុវត្ត
 សំដៅទៅត្រង់ទៅដល់ខេត្តនានាដែលបានកើតឡើង លុះត្រូវបានដល់ហើយក៏សម្រុះ
 ខេត្តនានាដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងសម័យនោះ ។ លុះសីហនុវត្តសីហនុវត្ត
 នៅក្នុងសម័យនោះហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងខេត្តនានាដែលបានកើតឡើង បតិក្រិ
 លេកនឹងបើ ទុំចង់ចូលទៅឃើញព្រះសមណោតោតម (ម្តងមើល) ។ ខេត្ត-
 នានាដែលបានកើតឡើង ខេត្តសីហនុ អង្គការនៃសីហនុ អង្គការនៃសីហនុ អង្គការនៃសីហនុ
 ត្រូវធ្វើ ទំនិញទៅមើលសមណោតោតមជាអ្នកពោល ពាក្យយោគកិច្ចការជា
 មុនត្រូវធ្វើចូលម្តងម្តង ខ្មោលអ្នកសីហនុ ព្រោះសមណោតោតមជាអ្នកពោល
 ពាក្យយោគកិច្ចការជាមុនត្រូវធ្វើ សំដៅទៅមើលសមណោតោតមជាមុនត្រូវធ្វើ ទំនិញ

គេន ៥ សាវត្ថ វិទនតិ ។ អថទា សីហស្ស សេនាប-
 តិស្សយោ អហោសំ គមិកាភិសង្ការោ កកវន្តំ នស្សនា-
 យ សោ បដិច្ចស្សន្តំ ។ ទុតិយម្យំ ទោ ។ បេ ។ តតិយម្យំ
 ទោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សំច្ឆរី សន្តាតាវ សន្និសិទ្ធា
 សន្និបតិកា អនេកបរិយាយេន ទុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តំ
 ធម្មស្ស វណ្ណំ កាសន្តំ សង្ឃស្ស វណ្ណំ កាសន្តំ ។ តតិ-
 យម្យំ ទោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតនបោសំ
 ជិស្សុសយំ ទោ សោ កកវំ អហំ សង្កាសម្ភុទ្ធន្តំ
 កវិស្សតិ គថា ហិមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សំច្ឆរី
 សន្តាតាវ សន្និសិទ្ធា សន្និបតិកា អនេកបរិយាយេន
 ទុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តំ ធម្មស្ស វណ្ណំ កាសន្តំ សង្ឃស្ស
 វណ្ណំ កាសន្តំ កំ ហិ មេ កវិស្សន្តំ ជិគណ្ណា អបលោកិ-
 តា វំ អនបលោកិកា វំ យន្តចាហំ អនបលោកេត្តា
 វំ ជិគណ្ណា តំ កកវន្តំ នស្សនាយ ទុបសង្កមេយ្យំ អវហន្តំ
 សង្កាសម្ភុទ្ធន្តំ ។ អថទា សីហោ សេនាបតិ បព្វហិ
 វេសសេហិ និវំ និវស្ស វេសាលិយោ និយ្យសំ កកវន្តំ
 នស្សនាយ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន តត្វា

ទុន្ទានសាវត្ថពំនិទ្យាយ ដោយពោលពាក្យយាតិកិច្ចការជាមិនត្រូវធ្វើនោះ
 ដែរ ។ ឯការរៀបចំដំណើរបស់សីហសេនាបតិដើម្បីនឹងទៅឃើញព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ (នុ៎ះ) ក៏គាត់ទានទៅ ។ ពួកស្តេចលំច្ឆរីដែលទានគ្នាឈ្មោះ
 ល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងកេនសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយ
 ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរ
 គុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើនអស់ពីរដំបូងដំបូង ។ បេ ។
 អស់ពីរដំបូងដំបូង ។ ឯសីហសេនាបតិក៏ទានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងពីរដំបូង
 ដំបូងដំបូង ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តុសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ប្រាកដឥតសង្ស័យឡើយ ព្រោះពេទុនោះហើយបានជាពួកស្តេចលំច្ឆរី
 ទាំងនេះដែលទានគ្នាឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងកេន
 សម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរ
 គុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន
 និគ្រល្លាទាំង (នេះ) ទោះអញ្ញាលក្ខំ មិទលក្ខំ នឹងធ្វើអញ្ញ មើម្តុំបោះកាត្ត
 អញ្ញមិនបាច់លក្ខន្តិក្តិទាំង (នេះ) ទេ គួរតែចូលទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគជាព្រះអរហន្តុសម្មាសម្ពុទ្ធនោះវិញ ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតិ
 ទេញទៅអំពីក្រុងវេសាលិយោដល់ ១០ ក្នុងវេលាថ្ងៃ ដើម្បីនឹងឃើញព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីសមគួរ ទើបចុះអំពីយានដើរទៅ

យោបា បន្ទោរហេមាត្រា បត្តិកោ វ យេន ភគវា តេនុច-
 ស្តម្ភិ ឧបស្តម្ភិ ភគវង្គំ អភិវិយាសា ឯកមង្គំ ធិស្ឋិ-
 មិ ។ ឯកមង្គំ ធិស្ឋិ ទោ សីហោ សេនាបតិ ភគវង្គំ
 ឯកមង្គំ សុតម្មតំ កន្លេ អភិវិយាសា សមណោ
 តោតមោ អភិវិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ ភេន ច សារកោ
 វិទេតិ យេ តេ កន្លេ ឯកមង្គំ សុ អភិវិយាសា សម-
 ណោ តោតមោ អភិវិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ ភេន ច
 សារកោ វិទេតិ តទិ តេ កន្លេ ភគវនា វង្សវិទិទោ
 ច ច ភគវង្គំ អគ្គភេន អន្តាចំក្នុង ធម្មស្ស ច អនុធម្មំ
 ក្សតរោតិ ច ច កោចិ សហធម្មិកោ វិទានុវិទោ
 ការយ្ហាដ្ឋាចំ អាតច្ឆតិ អនក្កក្កាតុកាមា ហំ មយំ កន្លេ
 ភគវង្គំ ។

ដោយដើមទេ ចូលត្រូវទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបអង្គុយក្នុងទីសមគួរ
 លុះសីហាសេនាបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ព្រះសមណ
 តោតមជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការជាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការជា
 មិនត្រូវធ្វើ ទាំងខ្លួនខ្លួនសារកទាំងឡាយដោយពោលពាក្យយាត់កិច្ចការជា
 មិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំងឡាយគង់ពោលយាត់
 ទេវថា ព្រះសមណតោតមជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការជាមិនត្រូវធ្វើ សំដែង
 ធម៌ហាមកិច្ចការជាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងខ្លួនខ្លួនសារកទាំងឡាយដោយពោល
 ពាក្យយាត់កិច្ចការជាមិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំង
 គោរពព្រះភាគពាក្យរបស់ព្រះអង្គ មិនមែនពោលបង្គាប់ព្រះអង្គ
 ដោយពាក្យមិនចំគេទេ ដ្បិតព្រះអង្គគង់ពោលថា កុំច្បាប់ខ្ញុំធម៌សមគួរ
 ដល់ធម៌ ប្រសិនបើមានសហគម្មិកណាមួយបានខំឃោយត្រូវតាមព្រះពុទ្ធ-
 ដីកាដែលព្រះអង្គបានពោល(នោះ)ក៏មិនបានដល់ខ្ញុំវាហាក់ដំណោះដ៏ទៀល
 ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាយើង
 ខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ពោលបង្គាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

(១២៧) អត្ថំ សីហ ចរិយាយោ យេន មំ ចរិយា-
 យេន សម្មា វគ្គោនោ វគ្គយ្យ អត្ថវិយវនោ សម-
 ណោ កោតមោ អត្ថវិយាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច
 សាវតោ វិនតីតិ ។ អត្ថំ សីហ ចរិយាយោ យេន មំ
 ចរិយាយេម សម្មា វគ្គោនោ វគ្គយ្យ កវិយវនោ ស-
 មណោ កោតមោ កវិយាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច
 សាវតោ វិនតីតិ ។ អត្ថំ សីហ ចរិយាយោ យេន មំ
 ចរិយាយេន សម្មា វគ្គោនោ វគ្គយ្យ វគ្គនវនោ ស-
 មណោ កោតមោ វគ្គនាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច
 សាវតោ វិនតីតិ ។ អត្ថំ សីហ ចរិយាយោ យេន មំ
 ចរិយាយេន សម្មា វគ្គោនោ វគ្គយ្យ ជេក្កុច្ឆិ សមណោ
 កោតមោ ជេក្កុច្ឆិកាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច សាវតោ
 វិនតីតិ ។ អត្ថំ សីហ ចរិយាយោ យេន មំ ចរិយា-
 យេន សម្មា វគ្គោនោ វគ្គយ្យ វគ្គយំកោ សមណោ
 កោតមោ វគ្គយាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច សាវតោ

(១២៧) ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង
 គួរឱ្យអ្នកផងថា ចំពោះភព្វគតថា ព្រះសេដណៈគោតម ជាអ្នកពោល
 ពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហេតុកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ
 ទាំងខ្លួនសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើទោវដេរ ដែលគេ
 ថាទោវដេរហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឱ្យអ្នកផងថា
 ចំពោះភព្វគតថា ព្រះសេដណៈគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការ
 សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងខ្លួនសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើ
 ទោវដេរ ដែលគេថាទោវដេរហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរ
 ឱ្យអ្នកផងថាចំពោះភព្វគតថា ព្រះសេដណៈគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យ
 ភាគក្តៅក្តៅស្តីលទោតិ សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងខ្លួនសាវក
 ទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលទោវដេរ ដែលថាទោវដេរ
 ហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឱ្យអ្នកផងថាចំពោះ
 ភព្វគតថា ព្រះសេដណៈគោតមជាអ្នកទ្តិមរតិម សំដែងធម៌ ដើម្បីទ្តិម
 រតិម ទាំងខ្លួនសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា គួរទ្តិមរតិមទោវដេរ
 ដែលគេថាទោវដេរហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឱ្យ
 អ្នកផងថាចំពោះភព្វគតថា ព្រះសេដណៈគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញទោតិ
 សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងខ្លួនសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា

វិទេតីតំ ។ អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ ភមស្សី សមណោ ភោតមោ
 ភមស្សិតាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច សារិកេ វិទេតីតំ ។
 អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាណោ វទេយ្យ អបកត្តោ សមណោ ភោតមោ អប-
 កត្តតាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច សារិកេ វិទេតីតំ ។
 អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាណោ វទេយ្យ អស្សត្តោ សមណោ ភោតមោ
 អស្សត្តសាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច សារិកេ វិទេតីតំ ។
 ភោតមោ ច សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ អភិវិយាភិកោ សមណោ
 ភោតមោ អភិវិយាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច សារិកេ
 វិទេតីតំ ។ អហត្ថំ សីហា អភិវិយំ វទាមិ កាយ ទុច្ច-
 រិតស្ស វទិទុច្ចរិតស្ស មហេទុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ
 ចាចកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អភិវិយំ វទាមិ អយំ
 ទោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា

ត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថាពោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហា មាន
 ហេតុជាទំនងគួរឱ្យអ្នកផងចាំពោះគេជាគេជា ព្រះសមណភោតមោ
 អ្នកផ្គត់ផ្គង់ដោះទេតិ សំដែនធម៌ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ
 ដោយពាក្យថាត្រូវផ្គត់ផ្គង់នោះដែរ ដែលគេថាពោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់
 សីហា មានហេតុជាទំនងគួរឱ្យអ្នកផងចាំពោះគេជាគេជា ព្រះសមណ
 ភោតមោមនុស្សអត់កំណើត សំដែនធម៌ ដើម្បីមិនឱ្យមានកំណើត ទាំង
 ទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យមិនមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថា
 នោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហា មានហេតុជាទំនងគួរឱ្យអ្នកផងចាំពោះ
 គេជាគេជា ព្រះសមណភោតមោម្នាក់ម្នាក់ សំដែនធម៌ ដើម្បីមិន
 បំផ្លិ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា ឱ្យមិនបំផ្លិនោះដែរ
 ដែលគេថាពោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហា ទំនងដែលគួរឱ្យអ្នកផងចាំ
 ពោះគេជាគេជា ព្រះសមណភោតមោម្នាក់ពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើ
 សំដែនធម៌មោធាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា
 មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថាពោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ម្ចាស់សីហា
 ផ្សិតជាគេពោលថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះវត្តកាយទុច្ចរិត វិច្ឆិទុច្ចរិត
 មនោទុច្ចរិត ទំនងពោលយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះវត្តអកុសល-
 ធម៌ដ៏គ្រោះក្រៃប្រកា ម្ចាស់សីហា ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឱ្យ

វិធីបំបាត់ វិធីយុទ្ធ អភិវិយាវនោ សមណោ កោតមោ
 អភិវិយាយ ចង្ក្រំ ទេសេតិ តេជ ច សាវតេ វិទតិ ។
 កតមោ ច សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វិធីបំបាត់ វិធីយុទ្ធ អភិវិយាវនោ សមណោ កោត-
 មោ អភិវិយាយ ចង្ក្រំ ទេសេតិ តេជ ច សាវតេ វិទតិ-
 តិ ។ អហត្ថំ សីហា អភិវិយំ វិទាមិ កាយសុចរិតស្ស
 វិទិសុចរិតស្ស មហេសុចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ កុស-
 លានំ ចង្ក្រំ អភិវិយំ វិទាមិ អយំ មោ សីហា បរិយា-
 យោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វិធីបំបាត់ វិធីយុទ្ធ
 អភិវិយាវនោ សមណោ កោតមោ អភិវិយាយ ចង្ក្រំ ទេសេ-
 តិ តេជ ច សាវតេ វិទតិ ។ កតមោ ច សីហា
 បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វិធីបំបាត់
 វិធីយុទ្ធ ឧច្ឆេទវិទោ សមណោ កោតមោ ឧច្ឆេទាយ
 ចង្ក្រំ ទេសេតិ តេជ ច សាវតេ វិទតិ ។ អហត្ថំ
 សីហា ឧច្ឆេទំ វិទាមិ ភតស្ស ទោសស្ស មោហស្ស
 អនេកវិហិតានំ ចាយកានំ អកុសលានំ ចង្ក្រំ ឧច្ឆេទំ

អ្នកផងចាំបោះកងកង ព្រះសមណោ គោតម ជាអ្នកពោលយោគ
 កិច្ចការចម្លែកៗ សំដែងធម៌ជាមួយម៉ែត្រូធី ចាំទិទូខ្លួនសាវតតាំង
 ឡាយដោយពាក្យចម្លែកៗនោះដែរ ដែលគេចាំនោះត្រូវហើយ ។
 ម្នាលសីហា: ចំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងចាំបោះកងកង ព្រះសមណ
 គោតមជាអ្នកពោលចម្លែកៗ សំដែងធម៌ចម្លែកៗ ចាំទិទូខ្លួនសាវត
 ចាំទិទូខ្លួនដោយពាក្យចម្លែកៗនោះដែរ ដែលគេចាំនោះត្រូវហើយ តើ
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហា: ឪវិកតថាគតពោលថា ត្រូវចម្លែកៗ
 កាយសុចរិត វិទិសុចរិត មហេសុចរិត ទិវិពោលថា ត្រូវចម្លែកៗ
 កុសលធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហា: ចំនងនេះ
 ហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងចាំបោះកងកង ព្រះសមណោ គោតម
 ជាអ្នកពោលចម្លែកៗ សំដែងធម៌ចម្លែកៗ ចាំទិទូខ្លួនសាវតចាំទិទូខ្លួន
 ដោយពាក្យចម្លែកៗនោះដែរ ដែលគេចាំនោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហា:
 ចំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងចាំ ព្រះសមណោ គោតម ជាអ្នកពោលពាក្យ
 កាន់កាប់ចម្លើយ សំដែងធម៌ដើម្បីកាន់កាប់ចម្លើយ ចាំទិទូខ្លួនសាវតចាំទិទូខ្លួន
 ដោយពាក្យចម្លែកៗនោះដែរ ដែលគេចាំនោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលសីហា: ឪវិកតថាគតពោលថា ត្រូវកាន់កាប់ចម្លើយនោះ ទោសៈ មោហៈ
 ទិវិពោលថា ត្រូវកាន់កាប់ចម្លើយនោះ ចំពោះតែអកុសលធម៌គិត

វត្ថុនី អយំ ទោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាថោ វទេយ្យ ឧប្បន្តវាថោ សមណោ កោត-
 មោ ឧប្បន្តតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ភេន ច សារិកេ វិនតីតិ ។
 កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាថោ វទេយ្យ ទេតុច្ឆិ សមណោ កោតមោ
 ទេតុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ភេន ច សារិកេ វិនតីតិ ។
 អហត្ថំ សីហ ធីតុច្ឆាមិ កាយទុច្ឆាវតេន វធីទុច្ឆាវតេន
 មនោទុច្ឆាវតេន អទេកវិហិតានំ ទាមកានំ អត្តសាលានំ
 ធម្មានំ សម្មាបត្តិយា ធីតុច្ឆាមិ^(១) អយំ ទោ សីហ
 បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមាថោ
 វទេយ្យ ទេតុច្ឆិ សមណោ កោតមោ ទេតុច្ឆិតាយ ធម្មំ
 ទេសេតិ ភេន ច សារិកេ វិនតីតិ ។ កតមោ
 ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាថោ វទេយ្យ វេទយំកោ សមណោ កោតមោ
 វេទយាយ ធម្មំ ទេសេតិ ភេន ច សារិកេ វិនតី-
 តិ ។ អហត្ថំ សីហ វិទយាយ ធម្មំ ទេសេតិ ភេតស្ស

១. ទេតុច្ឆាមិ ធម្មំ ទេសេតិ ។

ទ្រឹច្ឆាប្រការ ម្នាលសីហ: ទំនងទេនងិហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា
 ចំពោះគង្គាគង្គា ព្រះសមណោគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល
 សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា
 ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថាទោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហ: ទំនង
 ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះគង្គាគង្គា ព្រះសមណោគោតម ជាអ្នកភ្លើម
 អើម សំដែងធម៌ដើម្បីការភ្លើមអើម ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយ
 ពាក្យថាត្រូវភ្លើមអើមទោះវែរ ដែលគេថាទោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលសីហ: ព្រោះគង្គាភ្លើមចំពោះវេទកាយទុច្ឆាវត វិច្ឆុច្ឆាវត មហេ-
 ទុច្ឆាវត ធីតុច្ឆាមិចំពោះសេចក្តីប្រកបចិត្ត ផ្នែកផ្នែកទៅកេសុសលធម៌ដ៏
 ក្រីក្រទ្រឹច្ឆាប្រការ ម្នាលសីហ: ទំនងទេនងិហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នក
 ផងថាចំពោះគង្គាគង្គា ព្រះសមណោគោតម ជាអ្នកភ្លើមអើម សំដែង
 ធម៌ដើម្បីការភ្លើមអើម ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយការភ្លើមអើម
 ទោះវែរ ដែលគេថាទោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហ: ទំនងដែល
 គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះគង្គាគង្គា ព្រះសមណោគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ
 សំដែងធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវ
 បំផ្លាញទោះវែរ ដែលគេថាទោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 សីហ: ព្រោះគង្គាគង្គាសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវច្រកបង្កើតដែលបំផ្លាញផង្គុំរាគៈ

គោសស្ស មោហស្ស អនេកវិហិតានំ ចាមកានំ
 អកុសលានំ ធម្មានំ វិទយាយ ធម្មំ នោសមិ អយំ
 ទោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាទោ វទយេយ្យ វទយំកោ សមណោ កោតមោ
 វិទយាយ ធម្មំ នោសតិ ភេន ច សារីកេ វិទតិគិ ។
 កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាទោ វទយេយ្យ តថស្សី សមណោ កោតមោ
 តថស្សីតាយេ ធម្មំ នោសតិ ភេន ច សារីកេ វិទតិគិ ។
 តថនិយាហំ សីហ ចាមកេ អកុសលេ ធម្មំ វតាមិ
 កាយទុច្ចរិតំ វចិទុច្ចរិតំ មហេទុច្ចរិតំ យស្ស ទោ
 សីហ តថនិយោ ចាមកា អកុសលា ធម្មា បរិហិតា
 ទុច្ចិទុម្ភុលា តាលាវុត្តតតា អនកាវ តតា អាយតិ
 អទុប្បាទធម្មា តមហំ តថស្សីតិ វតាមិ តថាគតស្ស ទោ
 សីហ តថនិយា ចាមកា អកុសលា ធម្មា បរិហិតា

គោសៈ មោហៈ ទំនិសំផែនិធម៌ចំពោះប្រតិបត្តិបំផ្លាញបដិទ្ធិអកុសល-
 ធម៌ដ៏កាត្រក់ប្រែប្រការ ម្ចាស់សីហៈ ទំនិទេវនិហើយ ដែលគួរឱ្យ
 អ្នកផងចាំចំពោះគង់គង់ថា ព្រះសមណៈគាតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំផែន
 ធម៌ដ៏ម្លប់ផ្កាញ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាត្រូវបំផ្លាញ
 ទោវដៃ ដែលគេថាទោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនិដែល
 គួរឱ្យអ្នកផងចាំចំពោះគង់គង់ថា ព្រះសមណៈគាតម ជាអ្នកផុតកំដៅ
 សំផែនធម៌ដ៏ម្លប់ផុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវ
 ផុតកំដៅទោវដៃ ដែលគេថាទោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់សីហៈ
 ព្រោះគង់គង់ពាលថា កាយទុច្ចរិត វចិទុច្ចរិត មហេទុច្ចរិត ជាទីកំនិវៃ
 សេចក្តីក្តៅក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏កាត្រក់ ម្ចាស់សីហ អកុសលធម៌ដ៏
 កាត្រក់ទាំងឡាយ ដែលជាទីកំនិវៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ(ទោះ) បើអ្នក
 ណាបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលពូសគល់គល់ហើយ បានធ្វើ
 វត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឱ្យអស់លើដី ដូចជាដើមឆ្នាំងដែលគេត្រូវលាបសំ
 រិលើដីឱ្យលើដីស្រកទៅទៀតហើយ បានធ្វើឱ្យលើដីមានចែបភាពគេទៅ
 ទៀតហើយ ឱ្យជាធម៌លើដីមានកំណើតគេទៅទាំងមុខទៀតហើយ គង់-
 គង់ហៅអ្នកទោះជា អ្នកផុតកំដៅ ម្ចាស់សីហៈ អកុសលធម៌ដ៏កាត្រក់ទាំង
 ឡាយដែលជាទីកំនិវៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (ទោះ) គង់គង់ឯងបានលះ

ឧត្តមមូលា កាលាវត្តកតា អនកាវ កតា អាយតិ
 អនុប្បាណធម្មា អយំ ទោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វធានោ វិនយុ ភមស្សី សមណោ
 ភោតោ ភមស្សីតាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច សារកេ
 វិនេតិ ។ កតោ ច សីហា បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វធានោ វិនយុ អបកញ្ចោ សម-
 ណោ ភោតោ អបកត្តតាយ ធម្មំ នេសេតិ ភេន ច
 សារកេ វិនេតិ ។ យស្ស ទោ សីហា អាយតិ កត្ត-
 សេយ្យ បុណ្ណកំភិទិត្តិ បរិយា ឧត្តមមូលា កាលា-
 វត្តកតា អនកាវ កតា អាយតិ អនុប្បាណធម្មា ភមហំ
 អបកញ្ចោតំ វធានំ ភមស្ស ទោ សីហា អាយតិ

ស្រឡាញ់ហើយ បានផ្គត់ផ្គង់ឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្តសម្រាប់
 កើតទៀតឲ្យអស់លើដី ដូចដើមគ្រាប់ដែលគេត្រឡប់លេ គាស់រំលើនិឲ្យ
 លែងផុតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពទៅទៀតហើយ
 ឲ្យដាំដំណើរលែងមានកំណើតទៅទៀតហើយ ម្ចាស់សីហា ទំនងនេះចង
 ហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកជឿជាក់ចំពោះភាពគតថា ព្រះសមណោភម
 ជាអ្នកផុតកំដៅ សំដែងធម៌ដើម្បីផុតកំដៅ ទាំងឡានសាវកទាំងឡាយ
 ដោយពាក្យថាត្រូវផុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេជំនាន់ត្រូវហើយ ។
 ម្ចាស់សីហា ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកជឿជាក់ចំពោះភាពគតថា ព្រះសមណ
 ភោតម ជាអ្នកផុតកំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំង
 ឡានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាមិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែល
 គេជំនាន់ត្រូវហើយ ដើម្បីចម្លង ។ ម្ចាស់សីហា ព្រោះកិរិយាដេកក្នុង
 គភិតទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភពទៅទៀតមុនទៀត បើអ្នកណាបាន
 លះស្រឡាញ់ហើយ បានផ្គត់ផ្គង់ឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្តសម្រាប់
 កើតទៀតឲ្យអស់លើដី ដូចដើមគ្រាប់ដែលគេត្រឡប់លេគាស់រំលើនិឲ្យលែង
 ផុតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពទៅទៀតហើយ ឲ្យ
 ដាំដំណើរលែងមានកំណើតទៅទៀតហើយ គេជាគតហៅអ្នកនោះ
 ថា អ្នកផុតកំណើត ម្ចាស់សីហា កិរិយាដេកក្នុងគភិតទៅទៀតដំណើរកើត

កត្តសេយ្យ បុណ្យភិក្ខុត្តិ បរិយា ឧត្តម្មណ តាលា-
 វត្តកតា អណាវ កតា អាយតិ អនុប្បាទធម្មា អយំ
 ទោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វណា-
 យោ វិទយ្យ អបគុណ សមណោ តោតោ អបគុណាយ
 ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សារកេ វិទេតិ ។ តោតោ ច
 សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វណា-
 យោ វិទយ្យ អស្សត្តោ សមណោ តោតោ អស្សា-
 សាយ ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សារកេ វិទេតិ ។
 អហត្តិ សីហ អស្សត្តោ បរមេន អស្សសេន អស្សា-
 សាយ ច ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សារកេ វិទេមិ
 អយំ ទោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន

ក្នុងភគវេទនាមុខៀង គឺជាធម្មានុស្រ្ទះហើយ បានផ្តល់ចម្លើយ
 បុស្សកលំសំហើយ បានផ្តល់ក្នុងសម្រាប់កើតខៀងឱ្យអស់រលីង ដូចជាដើម
 គ្រាប់ដែលគេក្រែងលំ គាស់រលីងឱ្យរលីងដុះ គេខៀងហើយ បានផ្តល់
 ឱ្យរលីងមានលក្ខណៈ គេខៀងហើយ ឱ្យជាធម៌រលីងមានកំណើត
 គេខៀងខ្មៅខៀងហើយ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងទេវតាហើយ ដែល
 គួរឱ្យអ្នកជឿជំនុំជំនះគេជាគេជា ព្រះសមណោគាតម ជាអ្នកជឿ
 កំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឱ្យមានកំណើត ព័ន្ធម្មានុសារកព័ន្ធ
 ឡាយ ដោយពាក្យមិនឱ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេជំនះស្រ្ទ
 ហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឱ្យអ្នកជឿជំនុំជំនះគេជា
 ព្រះសមណោគាតម ជាអ្នកទំនុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបំរុង
 ព័ន្ធម្មានុសារកព័ន្ធឡាយ ដោយពាក្យជាឱ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែល
 គេជំនះស្រ្ទហើយ គឺដូចម្តេច ។ ម្ចាស់សីហៈ ព្រះគោតមជា
 អ្នកទំនុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបំរុង ដោយសេចក្តីទំនុកបំរុង
 ដ៏ក្នុង (១) ព័ន្ធម្មានុសារកព័ន្ធឡាយ ដោយពាក្យជាឱ្យទំនុកបំរុង
 នោះដែរ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងទេវតាហើយ ដែលគួរឱ្យអ្នកជឿជំនុំជំនះគេ

១ ក្នុងវិទ្យាបិដក ទំនុកបំរុងដើម្បីឱ្យបានសម្រេចចិត្ត ៤ ទំនងល ៤ ។

សម្មា វគោលោ វគោយ្យ អស្សត្តោ សមណោ គោតមោ
អស្សសាយ ធម្មំ ទេសេតំ ភេទ ច សារកេ វិទេតិ ។

[១២៥] ឃី វុត្ត សីហោ សេនាបតិ ភកវត្តំ ឯក-
ណោ ច អភិក្កត្តំ កន្តេ អភិក្កត្តំ កន្តេ សេយ្យនាមិ កន្តេ
ចិក្កត្តិកំ វា ឧត្តរេយ្យ បដិទ្ធន្តំ វា វិវេយ្យ ម្ពុស្ស្យ
វា មត្តំ អាចិក្កេយ្យ អន្តការា វា ភេលប្បដ្ឋានំ ជារយ្យ
ចក្កមន្តោ រូចាចិ ធម្មត្តិកំ ឯកេវ ភកវតា អនេកាប-
រិយាយេ ធម្មោ បកាសិទោ ឯសាហំ កន្តេ ភកវត្តំ
សាលំ កត្តាមិ ធម្មត្ថា កិក្កុសស្សត្ថា ទោសតំ បំ
ភកវា ជារត្ថ អដ្ឋកត្តេ ចាល្យបេតំ សាលំ កត្តិ ។
អនុវិទូ ការិ ទោ សីហា ភកេហំ អនុវិទូ ការោ

ចំនោះគឺជាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកចំរុន សំដែងធម៌ដ៏អ្វី
ទំនុកចំរុន ទាំងទូន្មានសាវតាំង ទ្រុយដោយ ពាក្យថា ទ្យំ ទំនុកចំរុន នោះដែរ
ដែលគេថា ទោត្រៃហើយ ។

[១២៨] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
សីហនេតាបតិក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន កាលតាបសំព្រះអង្គពិពេណសំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
កាលតាបសំព្រះអង្គពិពេណសំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គ
សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ គួរតាមដូចជាមនុស្សចាប់បើក
របស់ដែលគេផ្គាប់ចុះឱ្យផ្ទះឡើយ តុំនោះដូចជាមនុស្ស បើកបង្ហាញ
របស់ដែលគេលាក់មិនចាំង តុំនោះសាមដូចជាមនុស្សអ្នកប្រាប់ផ្តល់
អ្នកវិនិច្ឆ័យ ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទ័បច្រវិច្រាលបំភ្លឺភ្លឺទាំងនីតដោយ
គិតថា មនុស្សមានក្រុកមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយទាន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់ខ្ញុំព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះចម្រើន
ព្រះភិក្កុសស្សផង ថាជាទីរក្សា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រាប់ខ្ញុំ
ព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់ហើយខ្ញុំព្រះភេទត្រ័យថាជាទីរក្សាស្មើដោយ
ដ៏រិត ទាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហា
អ្នកឯងចូរធ្វើខ្ញុំការគិតផ្គត់ផ្គង់មើលសិន ឯការគិតផ្គត់ផ្គង់មើល (នោះ)

កុម្មុលិសាធំ ញាតមនុស្សធំ សាទុ ហោតិភិ ។ ដំប៉ិ-
 ចាចាហំ កន្ត្រ កកវតោ វចេនេន កិយ្យោសោ មត្តាយ
 អត្តមនោ អភិវត្តោ យំ មំ កកវ ឯវមាហា អនុវិទូកាវ
 ទោ សីហា ត្រពេហិ អនុវិទូកាវេ កុម្មុលិសាធំ ញាតម-
 នុស្សធំ សាទុ ហោតិភិ មំ^(១) ហិ កន្ត្រ អញ្ញតិភិយា សា-
 វកំ លភិក្ខា តោវលតម្យំ វសាលី បដាតំ ចរិមាយ្យំ
 សីហោ ទោ អញ្ញកំ សេនាមតិ សាវតត្ថំ ឧបកតោតិ
 អម ច បទ មំ កកវ ឯវមាហា អនុវិទូកាវ ទោ សីហា
 ត្រពេហិ អនុវិទូកាវេ កុម្មុលិសាធំ ញាតមនុស្សធំ
 សាទុ ហោតិភិ ឯសាហំ កន្ត្រ មុតិយម្យំ កកវំ សា-
 លំ កត្តាមិ ធម្មញ្ញ កិក្ខុសាធុញ្ញ ឧបាសតំ មំ កកវ
 តាវតុ អន្តតត្ត ចាល្យបេតំ សាលំ កតត្ថំ ។ ធីយត្ថំ

១. ១. ២៧ ។

ដាក់ចូលប្រែនិយមន័យស្រដៀងគ្នាជាមួយគ្នា ដូចអ្នកឯង (១៩១) ។ សីហា-
 សេនាមតិក្រាបបង្គំខ្លួនថា បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអររីក
 រាយ ជាច្រើនលើសជាងច្រពោល តាមព្រះពុទ្ធដ៏ការបស់ព្រះមាតាព្រះ
 ភាគនេះ ដូចព្រះមាតាព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្ចាស់សីហាៈ
 ចូរអ្នកឯងធ្វើទូកការគិតដក់ដំណើរសីន ឯការគិតដក់ដំណើរ (១៩២)
 ដាក់ចូលប្រែនិយមន័យស្រដៀងគ្នាជាមួយគ្នា ដូចអ្នកឯង (១៩២) បត់ត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រូវយដ៏ទំនាក់ទំនង បានខ្ញុំព្រះអង្គដ៏សាវត មុខជាគេ
 ធំគ្នាលើកទង់ដ៏វិញ្ញត្រីវសាលីទាំងអស់ ទេ (គេប្រកាសសេចក្តី) ថា
 យើងទាំងឡាយបានសីហាសេនាមតិមកជាសាវតហើយ ក៏ក្នុងកាលឆ្ងាយ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហាៈ
 ចូរអ្នកឯងធ្វើទូកការគិតដក់ដំណើរសីន ឯការគិតដក់ដំណើរ (១៩២) ថា
 ក៏ចូលប្រែនិយមន័យស្រដៀងគ្នាជាមួយគ្នា ដូចអ្នកឯង (១៩២) បត់ត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់ទូកព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង
 ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងជាទីពេក ជាគំរប់ពីរផង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ប្រាប់ខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាទុកសកដល់ព្រះកន្ត្រយ ថាជាទីចុកស្នើដោយ
 ជីវិត ទាំងអស់វិញនេះទៅ ។ ព្រះមាតាព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហាៈ

៣៣៣

បាសន្តិក្ខន្ធក្នុង សីហនេនាបតិវគ្គប្តី របស់ព្រះមហាក្សត្រ

ទោ តេ សីហា និគណ្ណានំ ឱចានក្ខតំ កុលំ យេន
 នេសំ ឱបកតានំ ចំណ្ហកំ^(១) នានត្ថំ មញ្ញោយ្យសីតិ ។
 ឥមិនាចាហំ កន្តេ កកវតោ វចនេន កិយ្យោសោ មត្តា
 យ អត្តមនោ អភិវន្តោ យំ មំ កកវា វិវាហា ធិយេត្តំ
 ទោ តេ សីហា និគណ្ណានំ ឱចានក្ខតំ កុលំ យេន នេសំ
 ឱបកតានំ ចំណ្ហកំ នានត្ថំ មញ្ញោយ្យសីតិ សុតម្មតំ
 កន្តេ សមណោ តោតមោ វិវាហា មយ្ហមេវ នានំ
 នានត្ថំ ន អញ្ញោសំ នានំ នានត្ថំ មយ្ហមេវ សាវកានំ
 នានំ នានត្ថំ ន អញ្ញោសំ សាវកានំ នានំ នានត្ថំ
 មយ្ហមេវ និន្ទំ មហាច្ឆលំ ន អញ្ញោសំ និន្ទំ មហាច្ឆលំ
 មយ្ហមេវ សាវកានំ និន្ទំ មហាច្ឆលំ ន អញ្ញោសំ សាវ-
 កានំ និន្ទំ មហាច្ឆលន្តំ អថ ច បន មំ កកវា និគណ្ណ-
 សុបំ នានេ សមាទមេតិ អថច កន្តេ មយមេត្ត កាលំ

បាសន្តិក្ខន្ធក្នុង ឱកានសីហនេនាបតិវគ្គប្តីរបស់ព្រះមហាក្សត្រ

ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងត្រកូលដែលយូរណាស់មកហើយ អ្នក
 សំគាល់ថាបានអ្នកណា ទឹកឱ្យចំណុះបានដល់ភ្លើយដែលចូលមកនោះ ។
 សីហនេនាបតិក្រាបបូលថា បតិក្រាព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រកូល
 រីករាយជាច្រើនសប្បាយណា តាមតុល្យការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ
 ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទឹកខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហា
 ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងត្រកូលដែលយូរណាស់មកហើយ អ្នក
 សំគាល់ថាបានអ្នកណា ទឹកឱ្យចំណុះបានដល់ចំណ្ហកំដែលចូលមកនោះ
 វិញ បតិក្រាព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គស្តាប់បានហើយ ថាព្រះ
 សមណៈតាមទ្រង់ត្រាស់ទឹកខ្ញុំយ៉ាងនេះថា អ្នកត្រូវឱ្យបានដល់គឺជាគត
 តែម្យ៉ាង មិនត្រូវឱ្យបានដល់ត្រកូលដទៃទេ អ្នកត្រូវឱ្យបានដល់សាវក
 របស់គឺជាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឱ្យបានដល់ត្រកូលសាវករបស់ត្រកូល
 ដទៃទេ បានដែលអ្នកឱ្យហើយដល់គឺជាគត ជាបានមានផលច្រើន បាន
 ដែលអ្នកឱ្យហើយដល់ត្រកូលដទៃ ជាបានមិនមានផលច្រើនទេ បាន
 ដែលអ្នកឱ្យហើយដល់ត្រកូលសាវករបស់គឺជាគត ជាបានមានផលច្រើន បាន
 ដែលអ្នកឱ្យហើយដល់ត្រកូលសាវករបស់ចំណ្ហកំដទៃ ជាបានមិនមានផល
 ច្រើនទេ ក៏ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបបូលខ្ញុំព្រះអង្គឱ្យធ្វើ
 បានដល់ត្រកូល (វិញ) បតិក្រាព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ប្តីខ្ញុំព្រះអង្គដ៏ឥតកាល

១ ១. ចំណ្ហកំ ។

ជាងស្រុក វិសាល រាជ្ជ តតិយឃ្យ កកវន្ត សាលា
 កត្តាមិ ធម្មត្ថ កិក្ខុសង្ឃត្ថ ឧបាសកំ មិ កកវ
 បាវត្ថ អន្តរកត្ថ បាល្យបេតំ សាលា កត្តន្ត ។ អថទោ
 កកវ សិបាស្ស សេនាបតិស្ស អនុបុត្តិកាដំ កថេសិ
 សេយ្យដំនំ ធានកដំ សិលកដំ សត្តកដំ កាមាដំ
 អាជីវំ ឧកាវំ សន្តិលេសំ ទេក្ខុធម្ម អាចំសំសំ បកា-
 សេសិ ។ យនា កកវ អញ្ញាសិ សីហំ សេនាបតិ
 កល្យចត្តំ មុនុចត្តំ វិជិវណចត្តំ ឧទត្តចត្តំ បសន្តចត្តំ
 អថ យា ឡត្ថាដំ សាមុត្តំសិកា ធម្មទេសនា តំ ប-
 កាសេសិ ធុត្តំ សមុទយំ ចិរេដំ មត្តំ ។ សេយ្យថាបិ
 បាម សុត្តំ វត្តំ អបកតកាធុត្តំ សម្មទេវ រជំ ច-
 ជិក្ខុណ្ណយ្យ វរមេវ សិបាស្ស សេនាបតិស្ស តស្មីយេ-
 វាសទេ វិជំ វិកមលំ ធម្មចត្តិ ឧទនាទិ យន្តិក្យ
 សមុទយធម្មំ សត្តន្តំ ចិរេដធម្មន្តំ ។ អថទោ សិហោ

ដ៏សមគួរក្នុងការឲ្យបាននេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើ ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូម
 ដល់ខ្ញុំព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះកិក្ខុសង្ឃផង ថាជាចិរេដ
 ជាដល់បំរើ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក
 ដល់ព្រះគេត្រឡប់ថាជាចិរេដស្មើដោយជីវិត ភាវិត្តនេះទៅ ។ ត្រា
 នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុត្តិកាដល់សិហាសេនាបតិ
 ដ៏សំដែងឲ្យបានកថា សិលកថា សត្តកថា បោសាចសំកាមទាំងឡាយ
 ដ៏លាមកសាហ្មត្ត ទ័ងអាទិសង្ឃក្នុងការចេញបូស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ប្រាថ្នា សិហាសេនាបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទប់ មានចិត្តប្រាស
 ចាកខិរណៈ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តដឹងថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ ក្នុង
 កាលនោះ ព្រះអង្គត្រូវសំដែងឲ្យធម្មទេសនាដែលព្រះត្រូវទាំងឡាយតែង
 លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯងគឺ(សំដែង)ទុក្ខ សមុទយ ខិរណ មត្ត ។
 ធម្មតាសំពត់សញ្ញាគមិទដិកប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹក
 ជ្រលក់ដោយល្អប៉ុន្មាន យ៉ាងណាមិញ ធម្មចត្តិ គឺសោភាបក្ខិមត្ត ប្រាស
 ចាកត្រូវ ប្រាសចាកមន្ទិល តំកើតឡើងដល់សិហាសេនាបតិក្នុងចិរេដធុត្តិយ
 នោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំង
 អស់នោះតែងលេត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ត្រា នោះ

ព្រះសិវាសេនាបតិវិញ្ញាណ ៗ វិញ្ញាណសម្បត្តិ

សេនាបតិ ទិដ្ឋិធម្មោ បត្តិធម្មោ វិទិត្តធម្មោ បរិយាកាច្ឆ័យ
 ធម្មោ វិញ្ញាណវិញ្ញាណ វិញ្ញាណកម្មកម្មកម្មកម្ម វេសាវដ្ឋយ្យត្តោ
 អបរិច្ឆេទយា សត្វ សាសនេ កកវន្តំ វេសនេវេច
 អទិវាសេតុ មេ កន្តេ កកវា ស្វាតនាយ កត្តំ សត្វិ
 កិក្ខុសង្ខេបនាមិ ។ អទិវាសេសំ កកវា វុណ្ណិកាវេទ ។
 អថទោ សីហោ សេនាបតិ កកវតោ អទិវាសនំ វិទិត្តា
 ទុដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អទិវាទេត្តា មទត្តុលំ កត្តា
 បត្តិមិ ។ អថទោ សីហោ សេនាបតិ អត្តតា បរិសំ អា-
 ណាមេសិ កច្ឆ កណោ បវត្តវិសំ ជាតាយិតិ ។ អថទោ
 សីហោ សេនាបតិ កស្សា កត្តិយា អច្ឆយេន បណ័តិ
 ទាននិយំ កោដនិយំ បដិយោនាមេត្តា កកវតោ កាលំ
 អាណេនាមេសិ កាលោ កន្តេ ទិដ្ឋិតិ កត្តន្តំ ។ អថទោ
 កកវា បុព្វត្តសមយំ ទិវាសេត្តា បត្តិវិវាទនាយ យេន
 សិវាស្ស សេនាបតិស្ស ទិវាសនំ តេទុបសន្តិមិ ទុប-
 សន្តិមិត្តា បត្តតេ កាសនេ ទិសិទិ សត្វិ កិក្ខុសង្ខេបនា ។
 កេន ទោ មទ សមយេន សម្ពុហុលា ទិវតណ្ហា

ព្រះសិវាសេនាបតិ ពោលអំពីសាច់ដែលធ្វើចំពោះ (១១)

សិវាសេនាបតិបានឃើញដំបូង បានដល់ដំបូង បានត្រាស់ដឹង
 ដំបូង ឈមកុះកាន់ដំបូងដំបូង កន្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ
 កាន់ដំបូងសេចក្តីស្ងៀមស្ងៀម ជាអ្នកដល់ដំបូងសេចក្តីស្ងាហាន លែងជឿ
 ស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ទើបត្រាបចូលព្រះជី-
 វានព្រះកោសោយោក្សដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះជីវាន
 ព្រះរាជព្រមទាំងកិក្ខុសង្ខេបចូលកក្ករបស់ព្រះអង្គក្នុងវិញ្ញាណនេះ ។
 ព្រះជីវានព្រះភាគទ្រង់ចូលទិមន្តដោយតុណ្ណិភាព ។ គ្រាទោះ សិវា-
 សេនាបតិដឹងថាព្រះជីវានព្រះភាគ ទ្រង់ចូលទិមន្តហើយក៏ក្រែកបាត
 ទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះជីវានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សណៈហើយដើរទេញ
 ទៅ ។ ទើបសិវាសេនាបតិបង្គំបំបុស្សម្នាក់ថា ខែនាយ អ្នកដឹងចូរទៅ
 កសាច់សត្វស្តាប់ស្រាប់មក ។ លុះកន្លងព្រឹកយប់នោះហើយ ទើបសិវា-
 សេនាបតិកាន់កែវិទ្យាទើយៈកោដនិយាហោដ៏ត្បាញពីសា ហើយចាក់បម្រើ
 ឲ្យទៅត្រាបចូលនូវកក្កតាបដល់ព្រះជីវានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន (កាលនោះ) ថាកាលសម្បត្តិហើយ កក្កក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រាទោះ
 ក្នុងបុព្វត្តសមយព្រះជីវានព្រះភាគទ្រង់ស្សង់ហើយទ្រង់បាតិច្ចរយោន
 ទៅកាន់ផ្ទះសិវាសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏លើកសនៈដែលរក
 ក្រោយបម្រើទុកព្រមទាំងកិក្ខុសង្ខេប ។ សម័យនោះរង ទិវតណ្ហទាំងឡាយ

វេសាលីយំ វជ្ជិយាយ វជ្ជិយំ សិដ្ឋានុកោណ សិដ្ឋានុដកំ
 តាហា បក្កយ្ហ កក្កន្តិ អន្តិ សំហោណ សេនាបតិណា
 ឥស្សំ បស្សំ វជ្ជិត្វា សមណស្ស តោតមស្ស កក្កំ កក្កំ កំ
 សមណោ តោតមោ ជាធំ ឧទ្ធិស្ស កក្កំ មិសំ បរិកុញ្ញតិ
 បដិច្ចកក្កន្តិ ។ អថេខា អញ្ញាតវោ មុកិសោ យេន
 សំហោ សេនាបតិ តេនុបស្កន្តិមិ ឧបស្កន្តិមិត្វា សំហស្ស
 សេនាបតិស្ស ឧបកណ្ណតេ អាពោចសិ យស្ស អន្ត
 ជាធម្មាសំ វិភេ សម្មហុណា ឯកណ្ណា វេសាលីយំ
 វជ្ជិយាយ វជ្ជិយំ សិដ្ឋានុកោណ សិដ្ឋានុដកំ តាហា បក្កយ្ហ
 កក្កន្តិ អន្តិ សំហោណ សេនាបតិណា ឥស្សំ បស្សំ វជ្ជិត្វា ស-
 មណស្ស តោតមស្ស កក្កំ កក្កំ កំ សមណោ តោតមោ
 ជាធំ ឧទ្ធិស្ស កក្កំ មិសំ បរិកុញ្ញតិ បដិច្ចកក្កន្តិ ។
 អសំ អយ្យ(១) ធិយាត្ថបិ តេ អាយស្មន្តា អណ្ណិកាមា
 តុទ្ធស្ស អណ្ណិកាមា ធម្មស្ស អណ្ណិកាមា សន្និស្ស
 ន ច បន តេ អាយស្មន្តា កិរន្តិ(២) កំ កក្កន្តិ អសតា
 តុទ្ធា ឥសា អក្ខតេន អញ្ញចិត្តន្តា ន ច មយំ ជីវិត-
 ហេតុបិ សត្វិច្ច ចាណំ ជីវិតា វោពោចយ្យាមាតិ ។

១. អយ្យ ។ ២. ជីវិតិ ។

ច្រើន (ចាំគ្នាទៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវគ្រឿងក្នុងក្រុងវេសាលី
 ហើយផ្តល់វិសេសក្នុងក្រុងនោះ ឱ្យនេះសិហសេនាបតិសម្រាប់សត្វចិញ្ចឹម
 ជំនាក់ ។ ធ្វើកត្តបម្រើសមណោតោតម សមណោតោតមជីវិកាសាច់
 គេធ្វើចំពោះខ្លួន កំទៅវិភោសាច់នោះដែរ ។ គ្រានោះ មានចូរស
 ម្នាក់ ចូលទៅកេសិហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយទ្រង់បដិស
 គ្រឿងកេសិហសេនាបតិថា បពិត្រលោកជំទាវ ព្រះលោកជាបចុះ
 ពួកនិទ្រណ្តទាំងអម្បាលនោះជាច្រើន (ចាំគ្នាទៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវ
 គ្រឿងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្តល់វិសេសក្នុងក្រុងនោះ ឱ្យនេះ
 សិហសេនាបតិសម្រាប់សត្វចិញ្ចឹមជំនាក់ ។ ធ្វើកត្តបម្រើសមណោតោតម
 សមណោតោតមជីវិកា សាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួនហើយ កំទៅវិភោសាច់
 នោះដែរ ។ សិហសេនាបតិនិយាយថា ម្ចាស់អ្នក ចូរកុំនិយាយឡើយ
 លោកជំទាវនាយកទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នាទំនិពោលពោសព្រះក្នុង ប្រាថ្នា
 ទំនិពោលពោសព្រះធម៌ ប្រាថ្នាទំនិពោលពោសព្រះសង្ឃ អស់កាល
 ជាយូរមកហើយ លោកជំទាវនាយកទាំងអម្បាលនោះ ហោលបង្គំចំព្រះ
 ជំទាវព្រះកោតនោះដោយរបស់ដែលមិនបាន ដោយការទោ ដោយ
 ពាក្យមុសាវាទ ដោយពាក្យមិនដិត មិនអស់មិនហើយឡើយ ក៏ដករាជិក
 (នោះ) យើងមិនក្នុងផ្តាច់បដិសត្វ ព្រោះហេតុជីវិត (របស់ខ្លួន) ទេ ។

ធម្មបទដ្ឋកថា ១ ដាន់ ១ ខ្ញុំស្មោះ កង់ ម៉ែសំ ចរិតត្រូវត្រូវ

អថទោ សិហោ សេនាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃ
បណ្ឌិតោ ទាននិយោ កោដនិយោ សហគ្រា សន្ត-
ប្បក្រា សម្បវាវេក្ខា ភក្កវន្តំ ក្រុត្តារី ឱទ្ធិតបត្តចាលី ឃ-
កាមន្តំ និសំនិ ។ ឯកមន្តំ និសំនិ ទោ សិហំ សេ-
នាបតិ កកវា ធម្មិយោ កតាយ សន្តស្ស្រក្រា សមាធមេត្តា
សមុត្តេជេត្តា សម្បហំសេត្តា ឧដ្ឋាយសនា ចក្កាមិ ។
អថទោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ ធម្មិ-
កងំ កក្រា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ធម្មិក្ខុវេ យានំ ឧទ្ធិស្ស
កកំ ម៉ែសំ ចរិតត្រូវត្រូវ យោ ចរិតត្រូវត្រូវ អាមត្តិ-
ទុក្ខជស្ស អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តិកោជិបរិសុទ្ធិ មធ្ម-
ម៉ែសំ អនិទ្ធិ អស្សុតំ អបរិសុទ្ធិតន្តំ ។

(១៦៧) តេជ ទោ បន សមយេន វេសាលី សុ-
ភិក្ខុកា ហោតិ សុសស្ស ឧបាសកបិណ្ណា សុករា ឧញ្ញោ
ចក្កាបោន យោចេតុំ ។ អថទោ កកវាតោ រហោកកស្ស
ចជិសស្មិទស្ស ឯវំ ចេតសោ ចរិតត្រូវត្រូវ ឧទទានំ យានំ
កានំ មយោ ភិក្ខុនំ អនុញ្ញាតានំ ឧត្តរេក ឧស្សស្ស

ធម្មបទដ្ឋកថា ១ ដាន់ ១ ខ្ញុំស្មោះ កង់ ម៉ែសំ ចរិតត្រូវត្រូវ

ព្រះពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឱ្យវត្ត
ស្តង់ត្រូវដោយទានិយោកាជនិយដ៏ផ្គុំផ្គង់ ក្រៅគ្រឹះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ប្រាប់ទទួល សេនាបតិស្រប ដាក់ព្រះហស្តអំពីបាត្រទ័យអង្គុយ
នៅក្នុងដីសមត្ថ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់សិហាសេនាបតិដែល
អង្គុយហើយក្នុងដីសមត្ថ ឱ្យយល់ព្រម ឱ្យកាន់យកព្រម ឱ្យកាចហោន
ឱ្យរឹតតែដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រែកចាកសនៈយានិចញ្ជាទៅ ។
ព្រះពុទ្ធវិញ្ញា ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ
ក្រាស់ចរិតក្នុងទ្រង់យមកហើយទ្រង់ (បញ្ញត្ត) ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុកាជនិយ លាច់ទៅធ្វើចំពោះ(ខ្លួន) ក្នុងប្រទេស ភិក្ខុណាបរិភោគ
ក្រៅគ្រឹះទុកដ្ឋ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រិទ្ធិសាច់ដែល
បរិស្ថានដោយបំផុត ព្រះ យានិ គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានឮឱ្យស។

(១៦៧) សម័យនោះឯង គ្រិទ្ធិវេសាលីមានបាយច្រើន មាន
សន្តិក្ខ មានចំណុចកុមារស្រួល ហើយនឹងញាតិអក្ខរកាពិទ្ធិប្រព្រឹត្ត
ទៅបាន ដោយការស្រឡាត់ត្រាត្រាត្រា ។ ព្រះពុទ្ធ ព្រះមានព្រះ
ភាគគ្រិទ្ធិចានទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្លឹងទៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទើបទ្រង់គ្រិទ្ធិ
ដោយគ្រិទ្ធិយោនិទេថា ទានិយោកាជនិយទាំងឡាយណាដែលតថា-
គតបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលដែលស្រុកមានអំណត់

វិធីបដិសេធ មហាវិញ្ញា

ទុក្ខភវិណ្ណោ អន្តោវុត្តំ អន្តោបក្កំ សាម័បក្កំ ទុក្ខហិត-
 ប្បដិក្ខហិតកំ តតោ ធិហដំ បុរេកត្តំ បដិក្ខហិតំ វនដ្ឋំ
 ចោត្តារដ្ឋំ អដ្ឋាបិ ធុ ទោ តាធំ កិក្ខុ បរិកុញ្ញដ្ឋិតំ ។
 អថទោ កតវា សាយណ្ណសមយេ បដិសល្យាណា វុដ្ឋិភា
 អាយស្មន្តំ អាធន្តំ អាមន្តេសិ យាទិ តាធំ អាធន្ត មយា
 ភិក្ខុធំ អនុញ្ញាតាធំ ទុត្តិកេ ទុស្សស្សេ ទុក្ខភវិណ្ណោ
 អន្តោវុត្តំ អន្តោបក្កំ សាម័បក្កំ ទុក្ខហិតប្បដិក្ខហិតកំ
 តតោ ធិហដំ បុរេកត្តំ បដិក្ខហិតំ វនដ្ឋំ ចោត្តារដ្ឋំ
 អដ្ឋាបិ ធុ ទោ តាធំ កិក្ខុ បរិកុញ្ញដ្ឋិតំ ។ បរិកុញ្ញដ្ឋំ
 កតវាធំ ។ អថទោ កតវា ឯតស្មី ធិណាទេ ឯតស្មី
 បតវរណោ ធម្មី កតំ កតតា កិក្ខុ អាមន្តេសិ

វិធីបដិសេធ មហាវិញ្ញា

មានសន្តិមិទល្អ មានបិណ្ឌបាតបាទដោយលំបាក គឺវាទនិយោកជនិយៈ
 ដែលទុកជាតំរាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ចំអិនរាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ)
 ក៏កុចំអិនដោយខ្លួនឯង ក៏កុចូលរបស់ជាទុក្ខហិត ដែលគេនាំមកអំពី
 ទីចោះ ដែលក៏កុចូលប្រភេទក្នុងវេលាមុនកត្ត វត្តនៅក្នុងវិព្រ វត្ត
 នៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ ក៏កុចំអិនទ្រុយនៅបរិភោគកត្តទាំងនោះឬ ។
 លំដាប់នោះព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញអំពីការសម្លាប់នៅក្នុងព្រះកម្មដ៏មានក្នុងវេ-
 លាស្សៀលហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអាទន្តដ៏មានអាយុមក ទ្រង់(ស្មរ)
 ជា ម្ចាស់អាទន្ត វាទនិយោកជនិយៈទាំងទ្រុយលាវ ដែលកថាគតបាទ
 អនុញ្ញាតហើយដល់ក៏កុចំអិនទ្រុយ ក្នុងកាលមានអំណាច មានសន្តិមិទ-
 ល្អ មានបិណ្ឌបាតបាទដោយលំបាក គឺវាទនិយោកជនិយៈដែលទុកជាតំ
 រាងក្នុង ធីតំចំអិនរាងក្នុង(អកប្បិយកុដិ) ក៏កុចំអិនដោយខ្លួនឯង ក៏កុចូល
 របស់ជាទុក្ខហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីចោះ ដែលក៏កុចូលប្រភេទក្នុងវេលា
 មុនកត្ត វត្តនៅក្នុងវិព្រ វត្តនៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះក៏កុចំអិន-
 ទ្រុយនៅបរិភោគកត្តទាំងនោះឬក្តី ។ ព្រះអាទន្តក្រាបបង្គំទូលថា
 បដិគ្រឿនដ៏មានព្រះភាគ ក៏កុចំអិនទ្រុយនៅបរិភោគនៅឡើយ ។
 ព្រះនិគទនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើទូរិយម្នាក់
 ត្រាស់ហៅក៏កុចំអិនទ្រុយមកហើយទ្រង់ចេញក្តីថា ម្ចាស់ក៏កុចំអិនទ្រុយ

បាលដ្ឋត្តទ្ធលោ ជាទេវត្តិដ្ឋំ វប្បិយ្យមំបទ្ធី

យោនិ តានិ ភិក្ខុវេ មយោ ភិក្ខុនំ អនុញ្ញាតានិ ទុត្តិកេ
 ទុស្សវេស្ស ទុល្លភមិណោ អន្តោវត្ថំ អន្តោបត្ថំ សាមំបត្ថំ
 ទុក្ខហិតប្បដិក្ខហិតតំ តតោ ធិហង់ បុរេតត្ថំ បដិក្ខហិតំ
 វេទ្ឋំ ទោត្តវេទ្ឋំ តាណាហំ អន្តតតេ បដិក្ខហិមិ ធន ភិក្ខុវេ
 អន្តោវត្ថំ អន្តោបត្ថំ សាមំបត្ថំ ទុក្ខហិតប្បដិក្ខហិតតំ
 បរិក្កញ្ញិតតំ យោ បរិក្កញ្ញយ្យ អាចត្តិ ទុក្ខាដស្ស ។
 ឧ ច ភិក្ខុវេ តតោ ធិហង់ បុរេតត្ថំ បដិក្ខហិតំ វេទ្ឋំ
 ទោត្តវេទ្ឋំ កុត្តាវិទា បរិវេតេធន អនតិវត្ថំ បរិក្កញ្ញិតតំ យោ
 បរិក្កញ្ញយ្យ យថាដម្មោ ការេតតោ ។

(១៣១) តេធន ទោ បទ សមយេធន ជាធនបទ

មទុស្ស្យ តហំ លោណាំមិ តេលំមិ តណ្ហាលំមិ ទាធន-
 ធិយំមិ សត្តេសុ អាណេយត្វា តហារាមកោដ្ឋិតេ

បាលដ្ឋត្តទ្ធលោ ទំភាទន្តមទុស្ស្យភាទិធម្មេ ធិហាយភំតិការេន្តិវេ ប្បិយ្យនំ

វាទនិយភោជនិយៈ ចាំនិទ្យាយណា ដែលកងតតអនុញ្ញាតៈ ហើយដល់
 ភិក្ខុចាំនិទ្យាយក្នុងភាសាមានអំណាច ទានសទ្ធីមិធស្ត មានបិណ្ឌបាត
 បានដោយលំបាក. គឺវាទនិយភោជនិយដែលទុកដាក់ទានក្នុង ទីនិចំរិទ
 វានិក្ខន្ធ (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចំរិទខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាទុក្ខហិត ដែល
 គេនាំមកអំពីទំនោះ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុនកក្ក ក្នុងនៅក្នុងវិញ្ញា
 ក្នុងនៅក្នុងស្រែ ឥឡូវនេះ គឺជាតតហាមវាទនិយភោជនិយចាំនិទោះ
 កាំងពីវិញ្ញនៈវេ ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ភិក្ខុកុំប្រើបរិភោគនូវវាទនិយ
 ភោជនិយជាអន្តោវត្ថុ (ទុកដាក់វានិក្ខន្ធអកប្បិយកុដិ) អន្តោបត្ថុ (ចំរិទ
 វានិក្ខន្ធអកប្បិយកុដិ) សាមំបត្ថុ (ភិក្ខុទ្រង់ទុក្ខឯង) ទុក្ខហិតប្បដិក្ខហិត
 (ការងារមុនហើយទើបទ្រង់ប្រគេន) បើភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុទាន់ច្រើហើយ ហាមកក្ក
 ហើយ កុំប្រើប្រាស់អនតិវត្ថុភោជន (ភោជនៈថ្លោង) គឺវាទនិយភោជនិយ
 ដែលទាយកងនាំមកអំពីទំនោះ ភិក្ខុទទួលក្នុងវេលាមុនកក្ក ក្នុងដែលកាំង
 នៅក្នុងវិញ្ញា ក្នុងដែលកាំងនៅក្នុងស្រែ បើភិក្ខុណាបរិភោគ វិនយធរិត្រូវ
 តាវសេចក្តីតាមអាបត្តិ ។

(១៣១) សម័យនោះឯង ក្នុងមទុស្ស្យអ្នកផ្សេងៗទុក្ខអម្បិលខ្លះ
 ប្រើខ្លះ អង្គីខ្លះ វាទនិយាហារខ្លះប្រើមុខក្នុងវាទនិយចាំនិទ្យាយ ហើយ

សក្កេយ្យំ ក្រិក្ខា អន្តរិយំ ធម្មតា បដិច្ចាសំ លកិស្សន្ត
 នយា កត្តំ ក្រិស្សន្តាតិ ។ មហា ៨ មេឃោ
 ឧត្តរោ ហោតិ ។ អថទោ តេ អនុស្សា យេឃា-
 យស្សា អាណោ គេតុបស្ថេនីសុ ឧបស្សន្តិក្ខំ អាឃ-
 ស្សន្តំ អាណន្តំ ឯកនរោត្តំ ១៣ កន្តេ អាណន្ត តុហំ
 លោណំថិ តេលំថិ តណ្ហាលំថិ ទានប័យំថិ សក្កេយ្យំ
 អាណេតិ តិដ្ឋន្តិ មហា ៨ មេឃោ ឧត្តរោ កាតិ ឧ-
 ទោ កន្តេ អាណន្ត បដិបត្តកត្តន្តិ ។ អថទោ អាឃស្សា
 អាណោ កត្តរោ ឯកនរោត្តំ អាណេសិ ។ តេតហំ
 អាណន្ត សន្និដ្ឋិ បដិបត្តិក្ខំ វិហារំ តេប្បិយស្ថិ សន្និដ្ឋិ
 តត្ថ វាសេតុ យំ សន្និដ្ឋិ អាណន្តតិ វិហារំ វា អន្តរាយោ
 វា ទាសាមំ វា ហត្ថិយំ វា តុហំ វា ។ ឯក្ស បទ
 កិក្ខុវេ សន្និដ្ឋន្តិ ។ ឡត្តេន កិក្ខុវា បដិពលេន
 សន្និដ្ឋិ ញាមេនញា សុណាតុ មេ កន្តេ សន្និដ្ឋិ
 យេនិ សន្និដ្ឋិ បត្តកលំ សន្និដ្ឋិ កត្តន្តិ វិហារំ

បដិលក្ខេបមគយបំ ទៅក្រុមក្រាងព្រះទោតិ ក្រែរណមៈ ជាយបិដិ យេនិ
 ទាំងឡាយនឹងបានទូរសំឡាប់(ទីកន្លែង)ក្នុងកាលណា យេនិទីនិក្ខេកត្ត(ព្រាយ
 សន្និដ្ឋិ)ក្នុងកាលនោះ ។ (ចូលពេលនោះ) មហាមេឃកំច្ចំ មេឃ្យិ ។
 គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងអង្គុលនោះចូលទៅក្រែរណន្តដ៏មានអាយុ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបចូលក្រែរណន្តដ៏មានអាយុដោយភាពរួមចុះ
 ចា បតិក្រែរណន្តដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទក្នុងអង្គុលខ្លះ
 ប្រើខ្លះ អង្គុលខ្លះ ទាវទីយាហារខ្លះត្រឹមមុខក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយ
 មគយបះទៅក្រុមក្រាងព្រះនេះ ចូលពេលនោះបហាមេឃកំច្ចំ មេឃ្យិ
 បតិក្រែរណន្តដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទទាំងនោះ គួរប្រតិបត្តិ
 ដូចម្តេចទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអាណន្តដ៏មានអាយុក្រាបចូលសេចក្តីខ្លះចំរោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អាណន្ត ល្អើយចុះ
 បើសន្និដ្ឋិត្រាស់នៅទីណា គឺជាវហាក្តី អន្តរាយោក្តី ប្រាសាទក្តី ប្រាសាទ
 គ្រិលក្តី កូហាក្តី ឯលទៅចុងក្រោយគេ សន្និដ្ឋិត្រាស់ខ្លះ(ខ្ញុំទំនោះ) ឲ្យ
 ដាក់ឆ្នើយកម្លំ ហើយឲ្យអ្នកជនបទទាំងនោះនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុទាំងឡាយ សន្និដ្ឋិត្រាស់ខ្លះនេះ គឺកិក្ខុវាអ្នកត្រាសប្រតិពលគប្បី
 ប្តឹងសន្និដ្ឋិត្រាស់ថា បតិក្រែរណន្តដ៏ចំរើន សូមព្រះសន្និដ្ឋិត្រាស់ខ្ញុំ បើកម្ល
 មានកាលសមគួរដល់សន្និដ្ឋិត្រាស់ ហើយ សន្និដ្ឋិត្រាស់ខ្ញុំស្មោះស្ម័គ្រនោះឲ្យទា

កប្បិយក្កមិ សម្មន្តេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
 មេ កន្តេ សាធូរោ សាធូរោ ឥត្តន្តាមំ វិហារំ កប្បិយក្កមិ
 សម្មន្តតំ ។ យស្សាយស្សតោ មមតិ ឥត្តន្តាមស្ស
 វិហារស្ស កប្បិយក្កមិយា សម្មតិ សោ តុណ្ណាស្ស
 យស្ស ធម្មមតិ សោ កាសយ្យ ។ សម្មតោ
 សាធូរោ ឥត្តន្តាមោ វិហារោ កប្បិយក្កមិ ។ មមតិ
 សាធូរស្ស តស្សា តុណ្ណំ ។ ឯវាមតំ ធារយាមីតិ ។
 ទេវ ទោ បទ សមយេន មទុស្សា តត្តោ សម្ម
 តិកាយា^(១) កប្បិយក្កមិយា យាតុយោ បទន្តិ កត្តានិ
 បទន្តិ សុចានិ សម្មាទេន្តិ មំសានិ កេរេន្តិ
 កត្តានិ ជាលេន្តិ ទុត្តាសន្តិ មហាសន្តិ កកេន្តិ ។
 អាស្សាសំ ទោ កកតំ វត្តិយា មទុសសមយំ បទុត្តា-
 យ ទុត្តាសន្តិ មហាសន្តិ កាតោរាសន្តិ សុត្តាន អា-
 យស្សន្តំ អាទន្តំ អាមន្តេសំ តិទ្ធិ ទោ សោ អាទន្ត
 ទុត្តាសន្តោ មហាសន្តោ កាតោរាសន្តានិ ។ ឯវាមិ
 កន្តេ មទុស្សា តត្តោ សម្មតិ កាយ កប្បិយក្កមិយា
 យាតុយោ បទន្តិ កត្តានិ បទន្តិ សុចានិ សម្មាទេន្តិ

កប្បិយក្កមិ ។ ទេវតាញត្តិ ។ បតិគ្រិត្រៃសេស្សដំចំរើន សូមព្រៃសេស្សស្តាប់
 ខ្ញុំ សេស្សសន្តតិហារក្រោយនេះទ្រង់កប្បិយក្កមិ ។ កាសន្តតិវិហារក្រោយ
 នេះទ្រង់កប្បិយក្កមិ សមគួរដល់លោកដ៏មានកាយុក្កន្តិណា លោកដ៏
 មានកាយុក្កន្តនោះគប្បិស្រ្យម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានកាយុក្ក
 ណា លោកដ៏មានកាយុក្កនោះគប្បិចិយាយទ្រង់ ។ សេស្សបាទសន្តត
 វិហារក្រោយនេះទ្រង់កប្បិយក្កមិហើយ ។ កាសន្តតិនេះសមគួរដល់សេស្ស
 ហេតុនោះទើបសេស្សស្រ្យមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកទូរិវាលីនេះហើយវាសា
 ស្រ្យមទៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សចាំនិទ្ធាយជាប់បរាជាំ
 បាយសុសមុចិត្រិត្រៃសាច់ពុះស ធ្វើសំរេច្រង់គំកកតិក្កកប្បិយក្កមិ ដែល
 សេស្សសន្តតិទ្រង់នោះឯង ។ ព្រៃដ៏មានព្រៃភាគវ្រង់ភើនទ្រង់ក្នុងវេលា
 បច្ចុសសម័យនៃគ្រិត្រៃបាទសំរេច្រង់គំកកតិក្ក ទ្រៀមទ្រា^(១) លុះក្លាយហើយ
 ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រៃភាគទូរិវាលីមានកាយុក្កសូរថា ម្ចាស់ភាគទូ សំ-
 រេច្រង់គំកកតិក្កទ្រៀមទ្រានោះគឺជាសំរេច្រង់អ្វី ។ ព្រៃភាគទូត្រាបបង្ខំខ្លួន
 ថា បតិគ្រិត្រៃអង្គដំចំរើន កំរូរនេះ មនុស្សចាំនិទ្ធាយជាប់បរាជាំបាយសុ

១ សំរេច្រង់និទ្ធាយក្រៀម ។

ម៉ែសាង កោសន្តន្តិ កន្តានិ គាលេន្តិ សោ ឯសោ កតត
 ទុក្ខាសន្តា មហាសន្តា កាតោរាសន្តានិ ។ អថទោ
 កតត ឯសន្តិ ម៉ែសាង ឯសន្តិ មហាសោ មន្តិ កតត
 កត្តា កិក្ខុ អាមន្តិសិ ឧ កិក្ខុវ សម្មតិកា^(១) កេត្តិ
 យក្ខមិ បរិក្ខត្តិទ្វា យោ បរិក្ខត្តិយ្យ អាមន្តិ កតត មន្ត
 អនុជាតាមិ កិក្ខុវ តិសេន្ត កត្តិយក្ខមិយោ ឧស្សវ
 មន្តិកំ គោមិសាមិកំ កហាបនិកន្តិ^(២) ។ តេឧ ទោ បរ
 សមយេឧ អាមន្តិ យាសោជា តិសោសោ មោតិ ។
 កស្សន្តាយ កេសន្តានិ អាហារិយន្តិ ។ តានិ កិក្ខុ
 តហិ វិសេន្តិ ។ ឧក្កនិក្ខុកាមិ ចានន្តិ គោតិ
 ហាន្តិ ។ កតតតា ឯសន្តិ អាហារេស្សិ ។ អនុជាតាមិ

១ ឧ. សម្មតិ ។ ២ ឧ. មហាវគ្គ ។

សម្មចិត្តោសាចំពុះ សក្កនិកប្បិយក្ខមិ ដែលសន្សំសន្សំនោះឯង ចរិត
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំឡេងគំរាងគំរាងទៀតនោះជាសំឡេងខ្លាំងនឹង ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើចម្លង
 ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា មាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុមិនគួរច្រើនប្រាសទៅក្បែរយក្ខមិ ដែលសន្សំសន្សំនោះ ភិក្ខុណា
 ប្រើប្រាស់ ត្រូវតែបង្កិច្ចបង្កាម មាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអន្តរាគ
 ទូកប្បិយក្ខមិបីយ៉ាង គឺ ស្សវន្តិកា^(១) គោមិសាមិកា^(២) កហាបនិ
 កា^(៣) ។ សម័យនោះឯង យោសាមិកំមានអាយុមានជម្ងឺ ។ មនុស្ស
 ទាំងឡាយទាំងសង្គមដើម្បីប្រយោជន៍ផលលោកនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទុកដាក់គេសង្ឃទាំងនោះទាំងគ្រូ(លំនៅ) ។ សត្វក្នុង ១ (មានកណ្តុរ)
 ជាដើម ទំនាស្តីខ្លះ ត្រូវបានស្តេចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាប
 បង្គំទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

១ អន្តរាគ កប្បិយក្ខមិដែលសន្សំស្សត្រិមត្តិថា កប្បិយក្ខមិ កហាម យើងទាំងឡាយធ្វើ
 កប្បិយក្ខមិដ្ឋន្ទ្រះដំនឹង ហើយកសាងផ្សេង ឈ្មោះថា ស្សវន្តិកា ។ ២ ខ្លះគូប ឬចាន ឬប
 ដែលបាស់ត្រីត្រាដូចគេ គួរដាក់កប្បិយក្ខមិបាន ឈ្មោះថា គោមិសាមិកា ។ មានពីរយ៉ាង គឺ
 សេនាសនៈដែលគួរឆរបង ឬដំត្រាំង ឈ្មោះថា អាហារេស្សិសាមិកា ។ សេនាសនៈទាំងអស់
 ដែលមានបង ឬដំត្រាំងខ្លះ មិនមានខ្លះ ឈ្មោះថា វិហារគោមិសាមិកា ។ ៣ មនុស្ស
 ទាំងឡាយកសាងអាហារសារីយោធិយាយថា ស្សវលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កប្បិយក្ខមិ
 (កប្បិយក្ខមិ) នេះចុះ កប្បិយក្ខមិនេះឈ្មោះថា កហាបនិកា ។

ពាលស្តុត្តរោ ធម្មសុ កថ្តិយក្ខមីសុ មេល្ហានហេតវីរុ

កិក្ខុវេ សម្មតិកំ^(១) កម្មិយក្ខមី បរិក្ខុត្តិ ។ អនុជា.
យាមិ កិក្ខុវេ ចតស្សោ កម្មិយក្ខមីយោ ឧស្សាវន្និកំ
តោនិសាទិកំ កហមតិកំ សម្មតិកាច្ចំ ។

[១៣១] តេជ ទោ មន សមយេន កម្ពិយេ ធម-
វេ^(២) មេល្ហានោ កហមតិ បដិវសនិ ។ ឧស្ស វិវុទោ
ឥន្ទ្រានុការោ ហោតិ សីសំ ធម្មាយំត្វា ធម្មាភារំ សម្ម-
ឆ្លាមេត្វា តហិឆ្លាវេ ធិសីនតិ ។ អនុលិក្ខា ធម្មាស្ស
ធាក ឧបតិក្ខា ធម្មាភារំ បូរតិ ។ អវិយាយ វិវុទោ
ឥន្ទ្រានុការោ ហោតិ វិកំយេវ អាណ្ហុកថាលិកំ ឧបនិ-
សីទិត្វា វិកក្ខ ក្សមតិក្ខុវតំ^(៣) ធាសកម្មក្សករោវិស
កត្តន បរិសទិ ។ ន ភាវ តំ ទិយតិ យាវសា ន វុឆ្លាតិ ។
បុត្តស្ស វិវុទោ ឥន្ទ្រានុការោ ហោតិ វិកំយេវ ស-
ហស្សន្តវិកំ កហេត្វា ធាសកម្មក្សករោវិសស្ស ធម្មា-
សិកំ វេកំ ទេតិ ។ ន ភាវ តំ ទិយតិ យាវស្ស

១ ឧ. សម្មតិ ។ ២ ឧ. កម្ពិយក្ខមី ។ ៣ ឧ. សុប្បក្ខមី ។

ពាលស្តុត្តរោ កថ្តិយក្ខមី ៤ យ៉ាង ទិក្ខុវេមេល្ហានហេតវី

ម្សាន្តិកុតំនិទ្ធកាយេ ភយាធម្មានុញ្ញាភិទ្ធក្ខម្មាទំនិទ្ធកាយេប្រិប្រាសំទ្ធក
កថ្តិយក្ខមី ដែលសន្សំសន្សំទ្ធក ។ ម្សាន្តិកុតំនិទ្ធកាយេ ភយាធម្មានុញ្ញាភ
ទ្ធកកថ្តិយក្ខមី ៤ យ៉ាង គឺ ឧស្សាវន្និកា ១ តោនិសាទិកា ១ កហមតិកា ១
សម្មតិកា^(១) ១ ។

[១៣១] សមីយនោធិន មេល្ហានហេតវីកេស្រិយក្ខមិក្រិក
កថ្តិយៈ ។ សេដ្ឋីនោមោធិន្តានុភាពាវនិវាសនំវិទូសិស (ក្សាយ) ប្តូរិប្រិ
កេទ្ធកោសនិក្រិស្រិវេហើយទើបអន្តិយទានិក្រិវុទ្ធ ។ ការស្រិកិស្រិវេ
វៃន្តានុកុមេកំភិកាភាសាពេញទំនិដ្រិក ។ ធិកិយា (បេសំសេដ្ឋីនោៈ)
មោធិន្តានុភាពាវនិវាសនំវិទូសិសមួយមានចំណុះមួយគ្នាទ្រុ-
ក^(២) និវិសមួយសម្រាប់ដាក់សម្លឹងម្តូរិក្រិវេហើយអន្តិសន្តិបុរេ
ជាភាសកម្មករដោយគត្ត ។ បើសេដ្ឋីនិយាមិទទានំក្រិវេទ្រិក កត្តនោ
កិមិទេអសំទៅ ។ កូនប្រិស (បេសំសេដ្ឋីនោៈ) មានឥន្ទ្រានុ-
ភាព ទានិធិកានំយកធិនំមានចំណុះមួយគ្នាទ្រុ (កហមតិកា) ហើយទ្រុ
ទ្រុនំដល់បុរេជាភាសកម្មករអស់ប្រិប្រាម្រេទៃ ។ បើទ្រុនំទៅវិកុតិវិដេសំ

១ កុតិវិសសន្តិប្រិស្រិវេហើយក្រិវេទ្រុកុមេកំភិកាភាសាពេញទំនិដ្រិក ហៅថា សម្មតិកា ។
២ ប្តូរិទ្រុនំដល់បុរេជាភាសកម្មករអស់ប្រិប្រាម្រេទៃ ។

ហត្ថកថា ។ សុណិសាយ វេទ្យោ ឥន្ទ្រាទុការោ ហោតិ
 ឯកំយេវ ធួត្តោណិកំ មិដកំ ឧបទិសិទិក្ខា តាស-
 កម្មការោវិសស្ស ធម្មាសិកំ ភត្តំ នេតិ ។ ឧ តាវ
 តំ ទិយតិ យោវ សា ឧ វុដ្ឋាតិ ។ តាសស្ស វេទ្យោ
 ឥន្ទ្រាទុការោ ហោតិ ឯកេន ធម្មំលេន កសន្តស្ស
 សត្ត សីតាយោ កច្ចុទិ ។ អស្សោសិ ចោ ភជា មាគ-
 តោ សេចិយោ ភិម្ហិសារោ អម្ហាតំ កំវ វិដិកេ កម្ពិយេ
 ធករេ មេណ្ហោតោ កហាបតិ បដិវសតិ តស្ស វេទ្យោ
 ឥន្ទ្រាទុការោ សិសំ ឧបទយិត្វា ធម្មាតាវ សម្មត្តិមេត្វា
 ពហិដ្ឋារេ ទិសិទតិ អន្តលិក្ខា ធម្មាស្ស នារា ឧបទិត្វា
 ធម្មាតាវ បូរេតិ ករិយាយ វេទ្យោ ឥន្ទ្រាទុការោ ឯកំ-
 យេវ អាទ្យកថាលិកំ ឧបទិសិទិក្ខា ឯកេត្វា សូប-
 តំញូរតំ តាសកម្មការោវិសំ កត្តេន ហិវសតិ ឧ តាវ
 តំ ទិយតិ យោវ សា ឧ វុដ្ឋាតិ បុត្តស្ស វេទ្យោ ឥន្ទ្រ-
 ទុការោ ឯកំយេវ សហស្សត្ថវិកំ កហាត្វា មា បកម្ម-

សេដ្ឋិបុត្តនោះដកបណា ភ្លើងរំពៃក៏មិនចេះអស់ទៅដកចោះ ។ កូនប្រសា
 ស្រី(ចេសសេដ្ឋិនោះ)មានវត្ថុទុកាភាវិកាដ៏មុខការចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ចឹ
 មួយមានចំណុះ៤ តែណា^១ ហើយឲ្យកត្តដល់ចូលជាពាសកម្មករអស់
 ប្រាំមួយខែ ។ ចេកូនប្រសាស្រីចេសសេដ្ឋិនោះមិនទាន់(កាកទៀនដកប
 ណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដកចោះ ។ ខ្ញុំប្រស(ចេសសេដ្ឋិនោះ)មាន
 វត្ថុទុកាភាវិកាដ៏មុខការក្នុងស្រីដោយខ្លួនឯងតែមួយ មានការចំណុះ
 ប្រាំពីរវេលាចេញទៅ ។ ព្រះបាទមាគតសេនិយភិម្ហិសារេបុព្វសំណើថា
 មេណ្ហកមហេបតិនៅក្នុងក្រុងកម្ពុយៈ ក្នុងវ័ជនចេសយេនី (ខែ៖) ថាមាន
 វត្ថុទុកាភាវិកាដ៏ដកកំដីនេនូវសិសៈ រួចច្រើនឲ្យបុរសដង្រឹកស្រ្តីហើយ
 ទើបអង្គុយទាន់ក្រៅទ្វារ តារស្រ្តីក៏ចាក់ចុះមកពីភាគសពេញចំនីដង្រឹក
 បុរស ករិយាចេសសេដ្ឋិនោះមានវត្ថុទុកាភាវិកាចូលទៅអង្គុយជិតពាស
 មួយមានចំណុះមួយកម្រិត នឹងពាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្លនឹងម្ហូប
 ក្រៀម ហើយអង្គុយចូលជាពាសកម្មករដោយកត្ត បើសេដ្ឋិករិយា
 នោះមិនទាន់(កាកទៀនដកបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដកប
 នោះ កូនប្រសាចេសសេដ្ឋិនោះមានវត្ថុទុកាភាវិកាដ៏យកដីនោះ

១ ឬនកម្រិត មួយតែណា ១៦ ទារ្យ ។

តារាចៅសាស្ស ធម្មាសិកំ វេតនំ ទេតិ ន តារ តំ
 ទ័យតិ យាវស្ស ហត្ថុតតា សុណិសាយ ឯវុចោ ឥត្តា-
 ទុការេ ឯតំយេវ ចតុម្ពោណិតំ បិដតំ ទុបទំសិទិក្ខា
 ពាសតម្ពុតារាចៅសាស្ស ធម្មាសិកំ កត្តំ ទេតិ ន តារ
 តំ ទ័យតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ពាសស្ស ឯវុចោ ឥត្តា-
 ទុការេ ឯតេន ឧត្តំលេន កសន្តស្ស សត្ត សិកាយោ
 កត្តន្តិ ។ អនិទោ ណា មាគតោ សេនិយោ តិម្ពិសា-
 រោ អញ្ញតំ សត្វត្តតំ មហាមត្តំ អាមន្តសិ អញ្ញតំ
 តិវ កលោ វិជិតេ កត្តិយេ នតថ មេល្ហាភោ កហមតិ
 មជិវសតិ តស្ស ឯវុចោ ឥត្តាទុការេ សិសំ មហាយិ-
 ក្ខា ធម្មាតារំ សម្មត្តិយេនា តហិក្ខាវ ទិសិទតិ អន្ត-
 លិក្ខា ធម្មស្ស ពារិ ទុបទំក្ខា ធម្មាតារំ បុបតំ ។ មេ ។
 ពាសស្ស ឯវុចោ ឥត្តាទុការេ ឯតេន ឧត្តំលេន
 កសន្តស្ស សត្ត សិកាយោ កត្តន្តិ កត្ត កលោ ជា-
 ហិ យថា មយោ សាមំ ទិដ្ឋា ឯវំ តវ ទិដ្ឋា
 កវិស្សតិ ។ ឯវំ ទេវតិ ទោ សោ មហាមត្តោ កញ្ញា
 មាគតស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសាស្ស មជិសុណិក្ខា

ចំណុះមួយនាទីក៏ហាបណៈហើយវិញភ្លឺនឹងដល់បុរសជា ពាសកម្មករអស់ប្រា
 មួយទៃ បើចង់នៅតែក្នុងវេលាសេដ្ឋីបុគ្គលនោះដកបណា ភ្លឺនឹងនាទីមិន
 ចេះអស់ទៅដកបនោះ ក្នុងប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខ្លាំង
 ចូលទៅអង្គុយដឹកត្រឡប់មួយខាងចំណុះ២ ពេលហើយវិញក្នុងដល់បុរសជា
 ពាសកម្មករអស់ប្រាមួយទៃ បើក្នុងប្រសាស្រីសេដ្ឋីនោះមិនចាន់ក្រែក
 ធ្វើដឹកបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដកបនោះ ខ្ញុំប្រសរបស់
 សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លាស្រីយេន្ទ័លវិញមួយ មានភាព
 បំណះប្រាណីវិបកចេញទៅ ។ ចៀបព្រះបាទមាគតសេនិយតិម្ពិសារទ្រង់
 ហៅទូរសព្ទក្នុងមហាមាត្រ្យ(១)ម្នាក់មកហើយទ្រង់មានព្រះទុក្ខិវា ខែនាយ
 ក្នុងមេល្ហាភពហេតុនៅក្នុងត្រីកុជ្ជុយៈ ក្នុងវេលាសេដ្ឋី (នេះ) មាន
 ឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លាខ្លាំងនៃសិសៈ ច្រើនប្រើគេច្បាចាសជន្រ្តិកស្រីហើយ
 អង្គុយទាំងក្រឡា ពារស្រីស្រាបៀត្រូវតែចុះមកដឹកតាកាសពេញទាំង
 ជន្រ្តិក ។ មេ ។ ខ្ញុំប្រសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លាស្រី
 ស្រីយេន្ទ័លវិញមួយ មានភាពបំណះប្រាណីវិបកចេញទៅ ខែនាយ
 ក្នុងមេល្ហាភពហេតុ (បើ) អ្នកឃើញហើយដូចជាយើងឃើញខ្លួនឯងដែរ ។
 មហាមាត្រ្យ នេះទទួល ព្រះរាជទុក្ខិវា ខែនាយ មាគតសេនិយតិម្ពិសារ

១ វេលាវេលាសម្រេចរាជការវិញ្ញាណ ។

ចក្រាន្តិវិញ យោគីយ៍ យោគីយ៍ ក្នុងយ៍ ក្នុង តាណេស៊ី
អនុប្បត្តិ យោគីយ៍ យោគីយ៍ យោគី មេឡាតោ ភហាមតិ
គេបុស្ស្តិ ឧបស្ស្តិម្ពន្ធ មេឡាតោ ភហាមតិ ឯនេវ វេទ
អហោតិ ភហាមតិ រត្តា អនោតោ អត្តានំ ភិវ គរណ
វិជិតេ កត្តិយ ឯនេវ មេឡាតោ ភហាមតិ ធម្មសតិ តស្ស
ឯវុទោ ស្នាទុការេ សីសំ ចហាយិត្វា ទត្តាភាវំ សម្ម-
ផ្លាមេត្វា ពហិត្វាវ ធិសីទតិ អនុលំក្កា ទត្តាស្ស ធារ
ឧបតិគ្គា ទត្តាភាវំ ចូមតិ ។ មេ ។ ធាសស្ស ឯវុទោ
ស្នាទុការេ ឯនេវ ឧត្តរេន គាស្តស្ស សត្ត សីតា
យោ កត្តិ កត្ត គរណ ជាតាហិ យជា មយោ សាមិ
ធិដ្ឋា ឯវ ឯវ ធិដ្ឋា ភិស្សតិ ធម្មោម តេ ភហាមតិ
ស្នាទុការេ ។ អនេវ មេឡាតោ ភហាមតិ សីសំ
ចហាយិត្វា ទត្តាភាវំ សម្មផ្លាមេត្វា ពហិត្វាវ ធិសីទតិ ។
អនុលំក្កា ទត្តាស្ស ធារ ឧបតិគ្គា ទត្តាភាវំ ចូមតិ ។
ធិដ្ឋា តេ ភហាមតិ ស្នាទុការេ ភិយាយ តេ ស្នាទុ-
ការំ ធម្មស្តាវិ ។ អនេវ មេឡាតោ ភហាមតិ

យោក្យស្តុប្បថា យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះសម្មតិទេព ហើយក្រាបសំដៅ
ទៅកាន់ក្រីក្រជំនុំយៈតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងសេនាទានសន្តិ ៤ ចូលទៅរក
មេណុកភហាមតិ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបនិយាយនឹងមេណុកភហាមតិ
ថា វិនេហាមតិ យើងទេពងត្រៃពជាទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកថា ម្ចាស់
នាយ ចូរមេណុកភហាមតិទៅក្នុងក្រីក្រជំនុំយៈក្នុងវេទនាសំយេង (នេះ)
មានស្ថានុភាពទាំងឯកក៏ដទៃស្មើស្របច្រើនទ្រព្យបុស្ស្តិស្រុកស្រែហើយ
ទើបអន្តិយាទាំងក្រៅទ្វារ ពារស្រែកំស្រាប់តែចាត់ចុះមកអំពីភាស
ពេញទាំងផ្នែក ១ មេ ។ ចំប្រៃសរបស់សេដ្ឋីនោះមានស្ថានុភាពទាំង
កិច្ចការស្រែដោយនឹងស្រែកម្រើកមួយ មានភាគម្នាក់បានធ្វើជាវិបការបញ្ជាទៅ
វិនាយ អ្នកចូរទៅទិញដីកា (ចំ) អ្នកឃើញហើយ ដូចជាយើងឃើញ
ចូរនឹងវិវេរ ម្ចាស់ភហាមតិ ឯចូរនេះ យើងចង់ឃើញស្ថានុភាពរបស់
អ្នក ។ ត្រាវោះ មេណុកភហាមតិក៏ដទៃស្មើស្របច្រើនទ្រព្យបុស្ស្តិស្រុកស្រែហើយ
ទើបអន្តិយាទាំងក្រៅទ្វារ ពារស្រែកំស្រាប់តែចាត់ចុះមកអំពី
ភាសពេញទាំងផ្នែក ។ មហាភក្សនិយាយថា ម្ចាស់ភហាមតិ
ស្ថានុភាពរបស់អ្នក យើងក៏បានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញស្ថានុ-
ភាពអយោជន៍របស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណុកភហាមតិបង្គាប់ទៅវិយាយថា

• ១. មហានិទាណ ។

ករិយំ អាណាថេសំ តេជហិ ចតុរង្គិណី សេនំ កត្តេន
 មរិសាតិ^(១) ។ អថទោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ករិ-
 យា ឯកំយេវ អាណ្ហកថាសិកំ ធម្មិណិវិនិច្ឆា ឯតត្តា
 សុបតិញ្ញវតំ ចតុរង្គិណី សេនំ កត្តេន មរិសំ ។ ឧ ភាវ តំ
 ទិយតិ យោសា ឧ វុដ្ឋាតិ ។ ធិដ្ឋោ តេ គហបតិ ករិយា-
 យ ឥន្ទាណុកាវេ បុត្តស្ស តេ ឥន្ទាណុកាវេ បស្សនាតិ ។
 អថទោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិ បុត្តំ អាណាថេសំ តេជហិ
 ចតុរង្គិណីយា សេនាយ ធម្មាសិកំ វេនំ ទេហិតិ ។
 អថទោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស បុត្តា ឯកំយេវ
 សហស្សវុតំ គហេត្វា ចតុរង្គិណីយា សេនាយ ធម្មា-
 សិកំ វេនំ អនាសិ ។ ឧ ភាវ តំ ទិយតិ យោស្ស
 ឧត្តតតា ។ ធិដ្ឋោ តេ គហបតិ បុត្តស្ស ឥន្ទាណុកាវេ
 សុណិសាយ តេ ឥន្ទាណុកាវេ បស្សនាតិ ។ អថទោ
 មេណ្ឌកស្ស គហបតិ សុណិសំ អាណាថេសំ តេជហិ
 ចតុរង្គិណីយា សេនាយ ធម្មាសិកំ កត្តំ ទេហិតិ ។
 អថទោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស សុណិសា ឯកំយេវ

នៃនាវ បើដូច្នោះ ចូរនាវអង្គិសន្តវសនាមានអង្គិ ៤ ដោយកត្តុះ ។
 លំដាប់នោះ ក៏ប្រារបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្គិយជិតជាសមាន
 ចំណុះមួយ អាណ្ហក ឯង ជាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្លឹងមួយ ក្រិម
 ហើយអង្គិសន្តវសនាមានអង្គិ ៤ ដោយកត្តុ ។ សេដ្ឋិកិយា ទោមិទ
 ទាន់ក្រែករឡើងដកបណា កត្តុនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដកបនោះ ។
 មហាមាត្រនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥន្ទានុភាពករិយារបស់អ្នក
 យើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥន្ទានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នក
 ទៀត ។ ចើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រុសថា នៃកូន បើដូច្នោះ
 អ្នកចូរច្រវាក់ដល់សេនាមានអង្គិ ៤ អស់ប្រាំមួយខែចុះ ។ លំដាប់នោះ
 កូនរបស់មេណ្ឌកគហបតិ កាន់យកដឹងមានចំណុះមួយទាន់កហាបណៈ
 ហើយច្រវាក់ដល់សេនាមានអង្គិ ៤ អស់ប្រាំមួយខែ ។ ចង់ទៅកុនិវិជរបស់
 សេដ្ឋិក្តុនោះដកបណា ឆ្លាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដកបនោះ ។ មហា-
 មាត្រនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥន្ទានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នកយើងបាន
 ឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥន្ទានុភាពកូនប្រុសស្រីរបស់អ្នក
 ទៀត ។ ចើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រុសស្រីថា នៃនាវ បើដូច្នោះ
 នាវចូរច្រវាក់ដល់សេនាមានអង្គិ ៤ អស់ប្រាំមួយខែចុះ ។ លំដាប់
 នោះ កូនប្រុសស្រីរបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្គិយជិតកញ្ជីមួយមាន

១ ទ. មរិសាតិ ។

វិធីបិណ្ឌ បហាវន្ត

ចតុរោណីកំ បំដកំ ឧបស្ថិតិកំ ចតុរុទ្ធិវិយា សេ-
 តាយ ចន្ទាសិកំ ភត្តំ អនាសិ ។ ១ ភាវ តំ ជ័យតំ
 យាវ សា ១ វុដ្ឋាតិ ។ ជិដ្ឋោ តេ កហមតិ សុណិសា-
 យ ឥន្ទានុការោ ជានិសស្ស តេ ឥន្ទានុកាវំ បស្សនាតិ ។
 មិយ្ហំ ទោ សាមិ តាសស្ស ឥន្ទានុការោ ទេត្តេ បស្សិ-
 នខោតិ ។ អលំ កហមតិ ជិដ្ឋោ តេ តាសស្សមិ ឥន្ទានុ-
 ការោតិ ។ អថទោ សោ មហាមត្តោ ចតុរុទ្ធិវិយា សេ-
 តាយ ធុននេវ រាជគហំ បទ្ហាតត្ថំ យេន រាសា មាតដោ
 សេវិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិក្ខា រញ្ញោ
 មាតនស្ស សេវិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស វេតមត្ថំ អាណ-
 ចេសិ ។

[១៣៦] អថទោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរុទ្ធិ
 វិហារិក្ខា យេន កត្ថិយំ តេន ចារិកំ បញ្ញាមិ មហាតា
 ភិក្ខុសង្ឃេន សន្តិ អន្ធរេលសេហំ ភិក្ខុសតេហំ ។
 អថទោ ភគវា អនុមុទ្ធលេន ចារិកំ ចរមារោ យេន កត្ថិយំ
 តេនវសិ ។ តត្រិ សុដំ ភគវា កត្ថិយេ វិហារតិ ជាតិ

បំណុះ ៤ ពោល ហើយឲ្យខ្ញុំកក្កដល់សេនាមាន់អង្ក្រមស្រីប្រាំមួយវែរ ។
 ក្នុងប្រសាស្រីរបស់សេនាមាន់ចំនាត់ក្រោកឡើងដល់ចលា កក្កនោះក៏
 មិនចេះអស់ទៅដល់ទេនោះ មហាមាត្រនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥន្ទា-
 នុកាក្នុងប្រសាស្រីរបស់អ្នក យើងបាទឃើញហើយ យើងចង់ឃើញ
 ឥន្ទានុកាព្រំប្រសាស្រីរបស់អ្នកទៀត ។ មេល្ហកគហបតិខ្ញុំនិយាយតបថា
 បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ឯឥន្ទានុកាព្រំប្រសាស្រីខ្ញុំ អ្នកស្រែឃើញក្នុងស្រែ
 (ឯណោះ) ។ មហាមាត្រនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ល្ហើយចុះ ឯ
 ឥន្ទានុកាព្រំប្រសាស្រីអ្នក (ទុកដូចជា) យើងបាទឃើញហើយដែរ ។
 លំដាប់នោះ មហាមាត្រនិយាយតបកាន់ត្រង់ដល់ត្រូវឲ្យព្រមដោយ
 សេនាមាន់អង្ក្រម ចូលទៅកាល់ព្រះបាទទាននិយតិម្ពិសារ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយទើបក្រាបចូលដំណើរខ្ញុំដល់ព្រះបាទទាននិយតិម្ពិ-
 សារ (ដោយសព្វគ្រប់) ។

[១៣៦] ត្រាងនោះ ព្រះមាតាព្រះភាគគង់ក្នុងគ្រឹះវេសាលិក្ខ
 តាមព្រះអញស្រែយហើយ ទ្រង់ច្រើនស្រេចព្រះទោស្តិកក្នុងគ្រឹះកម្ពុយៈ
 ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន នីក្នុងមួយពាន់ពីររយហាសិបបួន ។ ក្នុង
 កាលនោះ កាលព្រះមាតាព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏
 យាងតម្រង់ទៅកាន់គ្រឹះកម្ពុយៈនោះ ។ បាទព្រះ ព្រះមាតាព្រះភាគគង់

យារាជ ។ អស្សោសំ ទោ ខេណ្ឌកោ តហបតិ សម-
 ណោ ទលុ ហោ . តោតោ សត្យបុត្តោ សត្យកុលា
 ចទ្ធិតោ កន្ទិយំ អនុប្បត្តោ កន្ទិយេ វិហារតំ ជាតិ-
 យារាជ តំ ទោ បទ កវន្តំ តោតមំ ឯវិកាល្យាលោ
 កតិភ្នំសុទ្ធា អន្តត្តតោ វតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មា-
 សម្ពុត្តោ វិជ្ជាចរណសម្បត្តោ សុគតោ លោកវិទូ អ-
 ប្បត្តហេ បុរិសធម្មសារថិ សត្តា ទេវមនុស្សានំ កុរុទ្ធ

កុរុវិក្រម្ភិ ទៀបក្រុងកន្ទិយៈនោះ ។ ខេណ្ឌកណ្តាលបានច្បាស់ (ទៀ
 ដំណឹងនោះហើយ ទើបប្រកាសសេចក្តីថា) ម្ចាស់គ្នាយើង បានក្នុង ព្រះ
 សមណៈគោតមជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស
 ឥន្ទ្រវស្សៈស្តេចមកដល់ក្រុងកន្ទិយៈដោយសំដាប់ ហើយគង់ក្នុងវិក្រម្ភិ ទៀប
 ក្រុងកន្ទិយៈ កំភិតសក្តិដ៏ពិរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ពិរោះនោះ ព្រះម្ចាស់សុ-
 សាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ
 ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុត្ត
 ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវព្រះយុទ្ធមិច្ឆាដ៏ពិតដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ
 ថា វិជ្ជាចរណសម្បត្តោ ព្រោះព្រះអង្គបរិច្ចារណដោយវិជ្ជាដ៏ពិរោះ គឺ
 សេចក្តីចេះដឹងដ៏ត្រឹមត្រូវដែលបុគ្គលធម៌ប្រព្រឹត្ត ថា សុគតោ ព្រោះព្រះ
 អង្គបានដំណើរល្អទៅកាន់ព្រះមិគ្គាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាប
 ច្បាស់នូវវិគ្រលោក ថា អនុក្ករោ ព្រោះព្រះអង្គច្រើនវិវាយសីលាទិកុណ
 ភេទបុគ្គលណាមួយស្មើគ្នា ថា បុរិសធម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាន
 នូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្តាទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូ
 នៃទេវតាដ៏មនុស្សជាតិទូទៅ ថា កុរុទ្ធ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវ

គុណសោ ឥមំ លោកំ សនេវតំ សមាគំ សត្រិហ្មតំ
 សប្បមណត្រាហ្មណំ មងំ សនេវមទុស្សំ សយំ អភិញ្ញា
 សង្ខិកត្តា បរេនេតិ សោ ធម្មំ នេសេតិ អាធិកល្យាណំ
 មជ្ឈេកល្យាណំ ចរិយាសាទកល្យាណំ សាត្តំ សត្យ-
 ញ្ញំ^(១) តោវលចរិយុណ្ណំ ចរិសុទ្ធិ ត្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ
 សាទុ ទោ មទ តថារុទានំ អាហាតំ ធស្សនំ ហោតីតំ ។
 អដទោ មេណ្ឌាតោ គហបតិ កង្រាធំ កង្រាធំ យាបាធំ
 យោជាចេត្តា កង្រិ កង្រិ យាធំ អភិរុហំត្តា កង្រិហំ
 កង្រិហំ យាទេហំ កង្រិយា ចំយ្យាសិ កកវុំ ធស្សនាយ ។
 អន្តសំសុ ទោ សន្តហុលា តិវុយា មេណ្ឌាតំ គហបតិ
 ទូរោវា ។ អាតច្ចង្គំ ធិស្វាន មេណ្ឌាតំ គហបតិ វុតនកំចុំ
 កហំ ត្វំ គហបតិ កច្ចសិវិ ។ គន្ធាមហំ កន្តេ សមណំ
 តោតមំ ធស្សនាយាតិ ។ តី មទ ត្វំ គហបតិ
 តិវិយវំនោ សមាទោ អតិវិយវំនំ សមណំ តោតមំ
 ធស្សនាយ ទុបសង្កមិស្សសិ សមណោ ហំ គហបតិ
 តោតមោ អតិវិយវំនោ អតិវិយាយ ធម្មំ នេសេតិ តេទ

១. សង្កិកត្តា ។

តិយសច្ចុធមិ ថា ភគវំ ព្រោះព្រះអង្គវិលវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត
 ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាប់សុំព្រះនិព្វានចំពោះព្រះអង្គ
 ហើយញ៉ាំងលោកទាំងបីទៅលោក ទារលោក ត្រិហ្មលោក ញ៉ាំង
 ពត្តសុត្ត ព្រមទាំងសមណៈនឹងត្រាហ្មណំ ទាំងមនុស្សជាសម្បត្តិទេព នឹង
 មនុស្សដ៏សេសឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងធម៌ពីកោះចេដើម
 ពីកោះបទកណ្តាល នឹងពីកោះចេដុង ព្រះអង្គប្រកាសឲ្យត្រាហ្មចរិយធម៌
 ព្រមទាំងអន្តនឹងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញចំបូណ៌ចរិសុទ្ធអស់ដើង គឺដំណើរផល
 បានឃើញបានជ្រុបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ទានសភាពយ៉ាងនោះថាការ
 ប្រិពលោក ។ លំដាប់នោះមេណ្ឌកកហបតិឲ្យមនុស្សទាំងយានដីល្អ ។ ទៀត
 ដំយានដីល្អ ។ មានយានដីល្អ ។ បរពញាទៅពីក្រុងកន្ទុយៈដើម្បីគាល់ព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ពួកតិវិយជាច្រើនរូបបានឃើញមេណ្ឌកកហបតិកំពុងមកពី
 ចម្ងាយលុះឃើញហើយបាននិយាយពាក្យទេនឹងមេណ្ឌកកហបតិថា នែគ-
 ហបតិ អ្នកទៅណា ។ មេណ្ឌកកហបតិនិយាយថា ចតិគ្រិលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំ
 ទៅគាល់ព្រះសមណៈភាគម ។ ពួកតិវិយនិយាយថា នែគហបតិ អ្នកឯងជា
 ភិយវង្ស (អ្នកពោលពាក្យថាត្រូវធ្វើកិច្ចការ) នឹងចូលទៅគាល់សមណៈភា-
 គមជាភិយវង្ស (អ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការជាមិនត្រូវធ្វើ) ដូចម្តេចបាន
 គហបតិព្រោះសមណៈភាគមជាភិយវង្ស សំដែងធម៌តាមបែបអភិយវង្ស

ច សារកេ វិនេតិ ។ អថទោ មេណ្ឌកស្ស គហប-
 តិស្ស ឯតនោសិ ចំស្សុសយំ ទោ សោ កកវា អរហំ
 សម្មាសម្មាទោ កវិស្សតិ យថាយំមេ តិគ្គិយា ឧស្ស-
 យន្តិកិ^(១) យាវតិកា យានស្ស ក្ខមំ យាននន កន្ធា យាថា
 បទ្ទោរោហិត្វា បត្តិកោ ។ យេន កកវា តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិត្វា កកវន្តំ អកិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ចំសិទិ ។
 ឯតមន្តំ ចំសិទ្ធស្ស ទោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស
 កកវា អនុប្បិកថំ កថេសំ សេយ្យជំនំ ឆានកថំ
 សីលកថំ សត្តកថំ កាមាជំ អាទិជំ ឧកាវ សន្តិលេ-
 សំ នេត្តម្មេ អាទិសំសំ មកាសេសំ ។ យនា កកវា
 អញ្ញាសំ មេណ្ឌកំ គហបតិ កល្យាណំ ឧប្បិកថំ វិចីរ-
 ណាចិត្តំ ឧទក្កចិត្តំ បសន្តចិត្តំ អថ យោ កុន្ធាជំ សា-
 មុក្កសិកា ធម្មនេសនា តំ មកាសេតិ ធុក្កំ សមុទយំ
 ជំរោជំ មត្តំ ។ សេយ្យថាមិ ជាម សុទ្ធិ វន្តំ អបគត-

១ ឧ. ឧស្សន្តិកិ ។

ម្យកិទៀត សមណោគាមនាធម្មនុប្បិកថាសាវកោមិបបអភិយវាទនោះ
 ដែរ ។ សំជាប់ទៅឯង មេណ្ឌកមហាបតិមានសេចក្តីត្រិះរិះផ្សំចេះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះច្បាស់ជាអរហំសម្មាសម្មាទុកសន្សំយេឡើយ ក្នុង
 ក្តីរិយចាំវិនិច្ឆ័យនៃសាវកដ្ឋកថា ក្នុងប្រទេសនៃយោគមានត្រឹមណា ក៏ទៅ
 ដោយយោគត្រឹមនោះ ហើយចុះចាកយោគដើរទៅដោយជើងទេវ ចូលទៅ
 ទាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគរួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុប្បិកថា
 ដល់មេណ្ឌកមហាបតិដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ អនុប្បិកថានោះដូចម្តេច
 ខ្លះ (ឯអនុប្បិកថានោះ) គឺ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាស ទានកថា
 (សំដែងអំពីការធ្វើទាន) សីលកថា (សំដែងអំពីការរក្សាសីល) សត្តកថា
 (សំដែងពីស្ថានសួគ៌) ទោសរបស់កាមចាំឡើយដំបៅកថាបដិសេវហ្មឺន
 ចំនែកនៃសន្សំក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណា បើព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
 ប្រាប់ថា មេណ្ឌកមហាបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទម្រង់ មានចិត្តប្រាសចាកនិ-
 វរណ មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាស
 ធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធជាឯងឡើយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គ
 ឯង គឺចុក្ក សមុទយ ឧបោស មគ្គ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មកាសំពត់សស្តាអ

កាណ្ឌកំ សម្មាទេវំ វេទំ មជ្ជិក្កុណ្ណោយ្យ ឯវាមវ មេណ្ណា-
 កស្ស កេហមតិស្ស កស្សិយេវាសនេ វិជំ វិភមលំ
 ធម្មចក្កំ ឧទចានិ យន្តិញ្ចិ សមុទយេធម្មំ សត្វន្តំ ជំរា-
 ធនម្មន្តំ ។ អថេហ មេណ្ណាកោ កេហមតិ ធិត្តធម្មោ
 មត្តធម្មោ វិជិតធម្មោ មវិយោតាណ្ណធម្មោ តិណ្ណាវិជិតិច្ឆោ
 វិភកតតិកេតោ វេសារទ្ធិប្បត្តោ អបរាប្បទ្ធិយោ សត្តុ សា-
 សនេ កតវន្តំ ឯតទវាច អតិក្កន្តំ កន្ត អតិក្កន្តំ កន្ត
 សេយ្យថាមំ កន្ត ធិត្តន្តិកំ វា ឧត្តន្តេយ្យ មជ្ជិក្កន្តំ វា
 វិវេយ្យ ម្ពន្តស្ស វា មត្តំ អាជំកេយ្យ អន្តការា វា
 តេលប្បន្តោតំ ជារយ្យ ធកុមម្ពោ រូទានិ ធកុន្តិកំ
 ឯវាមវ កតវតា អនេកមវិយាយេន ធម្មោ មតាសិកោ
 ឯសាវា កន្ត កតវន្តំ សារណំ កត្តាមិ ធម្មត្វ កិក្ខុ

ប្រាសចាកមន្ទិលទៅក្នុងចូលចិត្តដែលកំដៅយស្រលបាន យ៉ាងណាមិញ
 មេណ្ណកតហមតិកិកតម្មចក្កុតិ រោតាបត្តិមត្តុ ប្រាសចាកចូល ប្រាសចាក
 បច្ចុល រសិអាសនៈខាននឹង (ហើយពិចារណាយើញ) ដូច្នោះថា របស់ណា
 មួយដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា របស់កសាខានក៏មានសេចក្តីរ-
 លក់ទៅជាធម្មតា ក៏មានទម្រង់យូរដូច្នោះដែរ ។ វេលាដែលមេណ្ណកតហ-
 មតិបានឃើញធម៌ សម្រេចធម៌ ដឹងធម៌ជាកំច្បាស់ យានចុះមុកមាំក្នុងធម៌
 ហើយ គួនផុតចាកសេចក្តីស្តាប់ស្តី ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ផល់ទូរ
 សេចក្តីត្រេក្រា មិនឡើយក្នុងខែ ក្នុងសាសនាខែព្រះសាស្តា បានក្រាម
 មន្តិទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើនថា មតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមន្តិ
 របស់ព្រះអង្គពិរោធនាសហើយ មតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមន្តិ
 របស់ព្រះអង្គពិរោធនាសហើយ មតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដូចជាបុគ្គល
 ថ្វាររបស់ដែលផ្តាច់ប្រាថ្នាបញ្ចូលរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ដូរផល់អ្នកវិជ្ជា
 ឬព្រាហ្មណ៍ប្រើប្រាស់ក្នុងទិសនិសោយគិតថា ពួកមនុស្សមានវិភូត (ភ្នំ)
 នឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយមានទម្រង់យ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគព្រកាសហើយដោយបរិយាយដោះច្រិន ក៏មានទម្រង់យូរដូច្នោះ
 ឯង មតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឬព្រះអង្គនេះសូមផល់ទូរព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគផង ព្រះធម៌ផង កិក្ខុសង្ស័យ ថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ

សង្ឃញ្ច ឧចាសតំ មំ កតកំ ធាបតុ អដ្ឋកត្តេ ចាល្ហ-
 បេតំ សវណំ កតំ^(១) អចិវសេតុ ច មេ កន្ត កតកំ ស្វាគ-
 ងាយ កត្តំ សន្តិំ ភិក្ខុសង្ឃេនាតំ ។ អចិវសេសំ កតកំ
 តុណ្ណិកាវេន ។ អថទោ មេណ្ឌកោ តហបតិ កតវនោ
 អចិវសំ វិទិត្យា ឧដ្ឋាយសទា កតវន្តំ អភិវនេត្វា ប-
 ទក្កិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថទោ មេណ្ឌកោ តហបតិ
 កស្សា វត្តយេ អនុយេន បណីតំ ទាននិយំ កោជនិយំ
 ថដិយានាថេត្វា កតវនោ កាលំ អាហោចារបសិ កាលោ
 កន្តេ និដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ អថទោ កតកំ បុព្វន្តាសមយំ និវា-
 សេត្វា បត្តចិវមាធាយ យេន មេណ្ឌកស្ស តហបតិស្ស
 ចិវសំ តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា បញ្ញត្ត អាសនេ
 ចិសីនិ សន្តិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថទោ មេណ្ឌកស្ស ត-
 ហបតិស្ស ភិយេន ច បុត្តោ ច សុណិសា ច ធា-
 សោ ច យេន កតកំ តេនុបសន្តមិសុ ឧបសន្ត-
 មិត្វា កតវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ ចិសីនិសុ ។
 តេសំ កតកំ អនុបុត្តកមិ កេវេសិ សេយ្យចំ

១ ១. កតំ ។

ចំទុកនូវប្រព្រឹត្តិជាជាបាសត ដល់ព្រះភគវត្តិយជាទីលើកស្ទើរដោយ
 ដិតក្នុងកាលមានវត្តនេះជាដើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ទទួលកត្តរបស់ប្រព្រឹត្តិដ៏អ្វីបានក្នុងវត្តស្តុកជាមួយនឹងព្រះ
 ភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ណិកាត(ការស្ងៀម) ។
 លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិដ៏ច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រែកចាកភាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើ
 ប្រទក្សណហើយចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ លុះកន្លងត្រីខែនោះ
 ទៅ មេណ្ឌកគហបតិក៏ទិញមនុស្សចាក់ចែងទានិយកោដនិយាហារដ៏ដ្ឋន្តន៍
 ហើយទិញអ្នកចម្រើនទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាល(នេះ)ជាភាសន្តហើយ កត្តសម្រេចហើយ ។
 ចៀបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្សន៍ហើយទ្រង់ប្រាស្រ័យចិត្តចុកចូល
 សម័យយានិទូលទៅកាន់លំនៅរបស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយានិទូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏និរលីភាសនៈដល់គេក្រាលទុកហើយ ជាមួយនឹងភិក្ខុ-
 សង្ឃ ។ វេលានោះ ប្រពន្ធ កូនប្រុស កូនប្រសាស្រី នឹងប្រុសរបស់
 មេណ្ឌកគហបតិ ក៏នាំគ្នាចូលទៅកាលព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់សំដែងនិមន្តបុត្រិកថាដល់ដទៃទាំងនោះ កន្លបុត្រិកថាទោះដូចម្តេច

នាទានេនំ សីលកថំ សត្តកថំ កាមាទំ ភាគីនំ ឱកាវ
 សន្តិលេសំ ធម្មត្ថេ អាទិសំសំ បកាសេសំ ។ យនា
 ភកវា អប្បាសំ តេ កល្យាណេ មុនុចិត្តេ វិជីវណាចិត្តេ
 ឧទត្តចិត្តេ បសុទ្ធិចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធាចំ សាមុត្តំ សិកា
 ធម្មទេសនា តំ បកាសេសំ ធុត្តំ សមុទយំ ឯរោធំ
 មត្តំ ។ សេយ្យថាបី នាម សុទ្ធិ វត្តំ អមតតតាធុត្តំ
 សម្មាសោ រោធំ មជ្ជិកលោកយ្យ ឯមេវ តេសំ តស្មី
 យេវសនេ វិជី វិទមលំ ធម្មតត្តំ ឧទនាធិ យន្តិក្ខំ
 សមុទយេចត្តំ សត្តន្តំ ឯរោធធម្មន្តំ ។ តេ ធិដ្ឋធម្មា ធម្ម-
 ធម្មា វិទិតធម្មា មរិយាតាធុត្តធម្មា តិណ្ណវិចិត្តិញ្ញា វិភត-
 តេនំកថា វេសារដ្ឋិយ្យន្តា អបរាប្បទូយា សត្តុ សាសាទ
 រកវត្តំ ឯតទរោធំ អភិក្កន្តំ កាធុ អភិក្កន្តំ កាធុ

ឯនបុគ្គិកថាវោ គីព្រះជីមានព្រះភាគទ្រង់ច្រកាសទានកថា សីលកថា
 សត្តកថា ពោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ជាតទាបដ៏សៅហ្មង និងអាទិសន្តិ
 ភកិការចេញចាកកាម ។ កាលណាបើព្រះជីមានព្រះភាគទានទ្រង់ជ្រាប
 ថា ជនទាំងអស់នោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកទី-
 រោង មានចិត្តរីករាយច្រើន និងមានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ គឺទ្រង់ច្រកាសធម្ម-
 ទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង
 គឺទុក្ខ យោធុទ្ធកិច្ចទុក្ខ សេចក្តីរលត់ទុក្ខ និងបដិចារាជាដូច្នោះទៅកាន់ទីលែក
 ទុក្ខ ក្នុងកាលនោះ ។ សំរាប់សណ្តកប្រាសចាកមន្ទិលទៅក្នុងទម្ងន់ទឹក
 ដែលកំដៅយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ ពួកជនទាំងនោះក៏តែធម្មចក្ខុ គឺ
 រោងតាមក្នុងក្រុមប្រាសចាកចូលប្រាសចាកមន្ទិលរលីអាសនៈនោះឯង(ហើយ
 ឯងនោះហើយ) ដូច្នោះថា របស់ណាមួយដែលមានកិរិយាកើតឡើងជា
 ធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានរបរមេឃ្យ
 ដូច្នោះឯង ជនទាំងនោះបានឃើញផង បានលុះផង បានដឹងធម៌ច្បាស់
 ឈមចុះមកទាក់ទងដឹងហើយ ដឹងផុតចាកសេចក្តីស្តាប់ស្តី ប្រាសចាក
 សេចក្តីសន្សំយេសល់នូវសេចក្តីត្រូវត្រា មិនដើម្បីបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះ
 សាស្តាហើយត្រាបចន្តិទូលព្រះជីមានព្រះភាគដូច្នោះថា បដិគ្រព្រះអង្គដ៏
 ចំរើន ត្រាចន្តរបស់ព្រះអង្គពីកេណសរហើយ បដិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

សេយ្យថាមិ កន្តេ ចិក្កន្តិកំ វា ឧក្កន្តេយ្យ មនិច្ឆន្តំ វា
 វិវេយ្យ ម្ពុទ្ធស្ស វា មន្តំ អាចិក្កេយ្យ អន្តកាម វា គេ-
 លច្បន្តោតំ ទាមយ្យ ចក្កមន្តោ រូទាចិ ធន្តន្តិកំ ឯវេម
 កកវតា អាទេកមវិយាយេន ធម្មោ មកាសិកោ ឯវេ
 មយំ កន្តេ កកវន្តំ សាណំ កក្កាម ធម្មតា វិក្កុសធឿញ្ច
 ឧទាសកោ ទោ កកវា ធារតុ អន្តកក្កេ ចាណុមេតេ
 សាណំ កកតតិ ។ អថទោ មេណ្ឌកោ តហមតិ
 ឧទ្ធច្បមុទំ វិក្កុសធឿ បណិកេន ទាននិយេន កោ-
 ននិយេន សហត្តា សន្តប្បត្តា សម្បវារត្តា កក-
 វន្តំ កក្កាវី ឧទិកបត្តហាណិ ឯកមន្តំ ចិសិទិ ។
 ឯកមន្តំ ចិសិទ្ធា ទោ មេណ្ឌកោ តហមតិ កក-
 វន្តំ ឯកនវេច យាវ កន្តេ កកវា កន្តិយេ វិហារតិ
 អហំ ឧទ្ធច្បមុទស្ស វិក្កុសធឿស្ស ធុរកត្តោនិ^(១) ។

១ ១. យាវ កន្តេ កកវា កន្តិយេ វិហារតិ កាវ អហំ ។ ល ។ ធុរកត្តោនិ ។

ព្រមទុលមេសំព្រះអង្គតិភារណា សំហើយ បពិត្រព្រះអង្គដំបើន ដូចជា
 បុគ្គលក្នុងរបស់ដែលផ្តាច់ ឬបើកបញ្ជាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់
 មនុស្សដែលវាត្រូវផ្លូវ ឬច្រាលប្រចំចរ ប្រតិចក្ខី ក្នុងទំនងនៃដោយគិតថា
 ពួកមនុស្សមានចក្ខុនិងឃើញរូបព័ន្ធច្បាយបាន មានមេមាយ៉ាងណាមិញ
 ព័ន្ធដែលព្រះដំមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន
 ក៏មានមេមេយ្យផ្សេងៗនិង បពិត្រព្រះអង្គដំបើន យើងខ្ញុំព័ន្ធច្បាយ
 នេះសូមដល់ព្រះដំមានព្រះភាគផង ព្រះព័ន្ធដែលព្រះភិក្ខុសង្ឃផងជាដាច់
 លើក សូមព្រះដំមានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំព័ន្ធច្បាយជាទុណ្យសក
 ដល់នូវព្រះភេទក្រយីជាដាច់លើកស្ទើរដោយដីវិត ក្នុងកាលមានវិបុលនេះជា-
 រើម ។ វេលានោះ មេណ្ឌកកហមនិស្សោនអង្គាសទានិយោភាជនីយាហារ
 (បរិស្ថមចំកាម) ដ៏ត្រួតត្រាសារដោយវេទន្តនិងចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះ
 ពុទ្ធជាប្រធានឱ្យវិទ្ធកស្តប្តស្តល់ ត្រាតដល់លោកប្រឹកកលនិទទួលទៀត
 លុះព្រះដំមានព្រះភាគទ្រង់សាយស្រពលនិល្អក្រហមស្តៅក្នុងបាត
 ហើយ ក៏អង្គុយក្នុងវិសមគ្គ ។ លុះមេណ្ឌកកហមនិស្សោនអង្គុយក្នុងវិសមគ្គ
 ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដំមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដំបើន - ព្រះ
 មានព្រះភាគអង្គក្នុងក្រុងកុយ្យៈដកបណា ខ្ញុំព្រះអង្គនិងផ្គត់ផ្គង់ព្រះភិក្ខុ-
 សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយកត្តាដែលត្រូវផ្តោយជាខ្លួនដកបនោះ ។

អថទោ កតវា មេណ្ឌាតំ គហាបតី ធម្មិយា កថាយ
សន្តស្សត្វា សមាធិបេត្តា សមុត្តរេត្តា សឡាហ៍-
សេត្វា ធម្មាយាសនា បញ្ញាមិ ។

(១៣៣) អថទោ កតវា កម្ពិយេ យថាភិវុទ្ធិំ វិហារិត្វា
មេណ្ឌាតំ គហាបតី អនាបុត្តា យេន អន្តរុក្កាចោ^(១) តេន
ចារិតំ បញ្ញាមិ មហាតា ភិក្ខុសង្ខេទេ សន្ធិំ អន្ស្រេល-
សេហិ ភិក្ខុសង្ខេហិ ។ អស្សោសិ ទោ មេណ្ឌាតោ
គហាបតី កតវា កិវ យេន អន្តរុក្កាចោ តេន ចារិតំ
បញ្ញាត្តោ មហាតា ភិក្ខុសង្ខេទេ សន្ធិំ អន្ស្រេលសេហិ
ភិក្ខុសង្ខេហិ ។ អថទោ មេណ្ឌាតោ គហាបតី នាសេ
ច កម្មតោ ច មាណាបេសិ តេនហិ ពលោ តម្បំ លោ-
លំមិ តេសំមិ តណ្ហាលំមិ ទាននិយំមិ សក្កេយសុ
អាណេបេត្តា អាតច្ឆមិ អន្ស្រេលសាទិ ច តោចាលក-
សតាទិ អន្ស្រេលសាទិ ទេនុសតាទិ អាហាយ អាតច្ឆន្ត
យត្ត កតវុទ្ធិំ បស្សីស្សាម តត្ត ទារុណ្ណាទ^(២) ទំរេន កោ-
រេស្សាហានិ ។ អថទោ មេណ្ឌាតោ គហាបតី កតវុទ្ធិំ

១ អន្តរុក្កាចោ កម្ពិយេ យេន អន្តរុក្កាចោ តេន ចារិតំ បញ្ញាត្តោ មហាតា ភិក្ខុសង្ខេទេ សន្ធិំ អន្ស្រេលសេហិ ភិក្ខុសង្ខេហិ ។
២ ទារុណ្ណាទ ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សត្វា សមាធិបេត្តា សមុត្តរេត្តា សឡាហ៍សេត្វា ធម្មាយាសនា បញ្ញាមិ ។

រើបព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើននៃរូបវណ្ណកតហាបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិ-
បត្តិតាម នូវកាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយច្រើនព្រាត
ចាកភាសនាច្រើនបញ្ជាទៅ ។

(១៣៣) ត្រាតោ ព្រាមាមព្រាគាត គង្គំនៅក្រុងកុំយេរៈ
គួរតាមពុទ្ធអច្យាស្រ័យ ហើយច្រើនមិនហោរវណ្ណកតហាបតិ គឺយោងទៅ
កាន់ចារិត្តអន្តរុក្កាចោជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ខេទជាច្រើន ចំនួនមួយកាន់
ពីររយហាសិបរូប ។ វេណ្ណកតហាបតិបានពូជ ព្រះដ៏មានព្រះភាគយោង
ចេញទៅកាន់ចារិត្តអន្តរុក្កាចោជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ខេទជាច្រើន ចំនួន
មួយកាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ទើបវេណ្ណកតហាបតិបង្កើតពុទ្ធិប្រាស
នឹងពួកអ្នកធ្វើការងារជា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងឡាយ
ដុកអម្បិលរួះ ប្រេងរួះ អង្កររួះ ខាងនិយរួះ ឲ្យច្រើនក្នុងរទេះទាំង
ឡាយមក ម្យ៉ាងទៀត តាមរោគបាលមួយកាន់ពីររយហាសិបនាក់ចូរនាំមេ
នោមួយកាន់ពីររយហាសិបមក (បើ) យើងជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ក្នុងទីណា យើងនឹងនិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឆាន់ទឹកដោះស្រស់រូក
ថ្មី ។ ក្នុងទីនោះ ។ វេណ្ណកតហាបតិក៏បានផ្គត់ផ្គង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុង

ពេលដំបូង មេល្ហាកមហាបតិវិទូ មេល្ហាកមហាបតិវិទូ

ពេលដំបូង វិទានមេល្ហាកមហាបតិ ការអង្គានៃមេល្ហាកមហាបតិ

អន្តរាមត្តេ កត្តានុវេ សម្ពាវេសិ ។ អថទោ មេល្ហាកោ
 កមហាបតិ យេន កតវា តេនុបស្ព័ន្ធមិ ឧបស្ព័ន្ធមិក្ខា
 កតវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ម៉ែតោ
 ចោ មេល្ហាកោ កមហាបតិ កតវន្តំ ឯកមន្តំ អថវាសេតុ
 ថេ កន្តេ កតវា ស្វាភាយ កត្តំ សន្ធិ កំត្តុសង្ខេ-
 ទាតិ ។ អថវាសេសិ កតវា កត្តុសង្ខេទាវេន ។ អថទោ
 មេល្ហាកោ កមហាបតិ កតវាតោ អថវាសនំ វិទិត្តា ឧត្តា-
 យាសនា^(១) កតវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្កុណំ កត្វា
 បត្តាមិ ។ អថទោ មេល្ហាកោ កមហាបតិ កត្តុសង្ខេ
 អច្ចុយេន បណ្ឌិតំ ទាននិយំ ភោជនិយំ បដិយាណាចេត្វា
 កតវតោ កាលំ អាណេចាថេសិ កាលោ កន្តេ ធិដ្ឋិតំ
 កត្តុន្តិ ។ អថទោ កតវា បុត្តុណាសមយំ ធិវាសេត្វា
 បត្តុនិវាណាយ យេន មេល្ហាកស្ស កមហាបតិស្ស ចារិ-
 សនា តេនុបស្ព័ន្ធមិ ឧបស្ព័ន្ធមិក្ខា បញ្ញត្តេ អាសនេ
 ធិសិទិ សន្ធិ កំត្តុសង្ខេប ។ អថទោ មេល្ហាកោ
 កមហាបតិ អន្ត្រតេលសានិ ភោចាលកសតានិ អាណា-
 ថេសិ តេនេហិ កាលោ ឯកមមេតំ ទេនុំ កមោត្វា

ទឹកភ្នំ^(១) ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ លំដាប់នោះ មេល្ហាកមហាបតិចូលទៅកាល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រែងថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ រួចឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេល្ហាកមហាបតិឈរក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ចតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលកត្តុវេសន៍ព្រះអង្គដើម្បីបានក្នុងវិញ្ញាណដ៏មួយ
 ឯងក៏កុសល្យ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលទំនុកចោទក្នុងក្រាប ។ ៦
 មេល្ហាកមហាបតិដ៏ធូលីសំចៅព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលទំនុកចោទ ក៏
 ក្រែងចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្យណាហើយចៀស
 ចេញទៅ ។ លុះកន្លងព្រះនោះទៅ ទើបមេល្ហាកមហាបតិទ្រង់មនុស្សភាគ
 តែងទាននិយមភោជនិយមហារដ៏ដ៏កម្ពុជនិយម ក៏ទ្រង់ក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ
 ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា ចតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាល (នេះ) ជាពាល
 គួរហើយ កត្តុសម្រេចហើយ ។ គ្រាពោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀម
 ហើយទ្រង់ព្រះនិទិច ចំរក្នុងបុត្តុណាសមយេ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់វិញ្ញាណ
 របស់មេល្ហាកមហាបតិ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់និរតិអាសនៈវដល
 ក្រែងក្រាបថ្វាយដ៏ដ៏កុសល្យ ។ ទើបមេល្ហាកមហាបតិបង្គាប់
 ពួកអ្នកប្បុរសគោម្មេតាននិវាយហាសិបទាក់ថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ
 បើប្តូរចូរអ្នកទាំងឡាយយេកមេតាថ្វាយ ។ មកបំរុងទុកដើម្បីត្រយកទឹក

១ ភ្នំភ្នំ ព្រះវិញ្ញាណ ព្រះអង្គនិរតិវិញ្ញាណទៅកាន់វិញ្ញាណ ។

ឯកាមតាស្ស តិច្ឆាទេ ធម្មតិច្ឆេន តាប្បញ្ញាណំ^(១) ចំរេន កោ-
 លេស្សាណតិ ។ អថេនា មេណ្ណកោ កហមតិ តុទ្ធប្បមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ មណីកេន ទាធបិយេន កោសិយេន សហត្តា
 សន្តម្បតិ សម្បវាសនំ តាប្បញ្ញាណំ ច ចំរេន ។ ភិក្ខុ
 សុត្តន្តបិដកេ ចិវំ ធម្មតិច្ឆាណំ ។ មនិក្ខណាស ភិក្ខុវេ
 យិក្ខុតាណតិ ។ អថេនា មេណ្ណកោ កហមតិ តុទ្ធប្បមុខំ
 តិច្ឆាសង្ឃំ មណីកេន ទាធបិយេន កោសិយេន សហត្តា
 សន្តម្បតិ សម្បវាសនំ តាប្បញ្ញាណំ ច ចំរេន កសវន្តំ
 កុត្តារិ ធិតិវេយ្យាណំ វិសេសនំ ចំសិវិ ។ វិសេសនំ
 ចំសិវិទ្ធា នោ មេណ្ណកោ កហមតិ កសវន្តំ វិសេសេន
 សន្តំ កន្តំ មត្តា កត្តាណ មេណ្ណកោ អម្បតត្តា ឯ
 សុត្តរា អនាថយ្យេន កន្តំ សាទុ កន្តំ កត្តា ភិក្ខុវេ
 ទាធបិយេន អម្បតត្តា ។ អថេនា កត្តា មេណ្ណកោ
 កហមតិ ធម្មិយា កត្តាយ សន្តម្បតិ សកាណមេត្តា
 ធម្មត្តេនេត្តា សម្បវាសនំ ធម្មិយាសតា មត្តាមំ ។
 ថេនា កត្តា វិសេសនំ វិសេសេន វិសេសនំ មត្តាណោ

ដោះស្រាយថ្មី ។ ហើយយើងនឹងប្រាកដក្នុងមួយអង្គ ។ តាម ។ ទើប
 មេណ្ណ កតហមតិអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្លុះស្តាប់
 ស្តាប់ ដោយទាន់យោគាណិយាហារនីមិត្តកម្មន៍ នឹងទឹកដោះស្រាយដែលរួត
 ថ្មី ។ ដោយវិជ្ជាខ្លួន ។ ភិក្ខុតាំងឲ្យយមានសេចក្តីស្រឡាត់សម្លាប់ទទួល
 ទឹកដោះស្រាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 តាំងឲ្យយ អ្នកតាំងឲ្យយចូរទទួលទាន់ចុះ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ណក
 តហមតិអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្លុះស្តាប់ស្តាប់
 ដោយទាន់យោគាណិយាហារនីមិត្តកម្មន៍ នឹងទឹកដោះស្រាយដែលរួត
 ថ្មី ។ ដោយវិជ្ជាខ្លួន លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែង
 លូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ កំអន្លុយក្នុងទឹកមក្តា ។ លុះមេណ្ណក
 តហមតិអង្គុយក្នុងទឹកមក្តាហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 បត់ត្រព្រះអង្គដំបំរើន គង់មានផ្លូវកត្តាតាំងឲ្យយដែលមានទឹកតិច
 មានកក្កាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀងមិនអាចនឹងទៅបាន បត់ត្រ
 ព្រះអង្គដំបំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមទោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត
 ស្បៀងដែលភិក្ខុតាំងឲ្យយ ។ គ្រាពោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យ
 មេណ្ណកតហមតិយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យភាពហាន ឲ្យរីករាយដោយ
 ធម្មតាហើយទ្រង់ក្រែកបាតកសនៈរៀសចេញទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ

១. ឧប្បនេន ។

ធម្មបទបិដក បិដកបិដក

ធម្មបទបិដក បិដកបិដក អាមន្តសិ អនុជាតាមិ កិក្ខុវេ បក្ខ
 តោរស ទិ ធម្ម តត្ថិ ធម្មតិ សប្បិ ។ សន្តិ កិក្ខុវេ
 មត្តា កត្តា អប្បាទកា អប្បកត្តា ន សុត្តា
 អនាថេយ្យន តត្ថិ ។ អនុជាតាមិ កិក្ខុវេ មាថេយ្យ
 មរិយេសិកុំ តណ្ហាលោ តណ្ហាលត្ថិកេន មុត្តា មុត្តិ
 កេន មាសោ មាសត្ថិកេន លោលំ លោលត្ថិកេន
 តុធូរ តុធូរត្ថិកេន តេលំ តេលត្ថិកេន សប្បិ សប្បិ
 ត្ថិកេន ។ សន្តិ កិក្ខុវេ មនុស្សា សន្តិ មសន្តា តេ កម្សិ
 យ តាវតាមិ ហត្ថេ ហត្ថេស្សុណ្ណំ^(១) ធម្មតិក្ខុវេ ធម្មតិ
 យំ អយ្យស្ស កម្សិយំ តំ ទេវាតិ ។ អនុជាតាមិ
 កិក្ខុវេ យំ តតោ កម្សិយំ តំ សាទិតុំ ន ត្រេវាហំ
 កិក្ខុវេ កេនចិ មរិយាយេន ជាត្រុបាជតំ សាទិតុំ
 មរិយេសិកត្ថិ វទាមិ ។

១ ១. ហត្ថំ ។

ធម្មបទបិដក បិដកបិដក

ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ផ្ញើតាមហោរិក្ខុ
 តាំងឱ្យយថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឱ្យយ គឺជាគម្ពុញ្ញាតនូវគោរស ៤ គឺទឹក
 ដោះស្រស់១ ទឹកដោះដូរ ១ គ្នាញ់១ ទឹកដោះខាង១ ទឹកដោះថ្នាំ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឱ្យយ មានផ្លូវកម្មារដែលមានទឹកភ័យមានកក្កាហារកើត ដែល
 អ្នកត្រូវស្រៀមមិនអាចនឹងទៅបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឱ្យយ គឺជាគម
 អនុញ្ញាតនូវភិក្ខុស្រៀមបាន គឺភិក្ខុត្រូវការអង្ករ ស្រូវនិរាអង្ករបាន
 ត្រូវការសណ្តែកបាយ ស្រូវនិរាសណ្តែកបាយបាន ត្រូវការសណ្តែកកណ្ត
 មាស ស្រូវនិរាសណ្តែកកណ្តមាសបាន ត្រូវការអម្បិល ស្រូវនិរាអម្បិលបាន
 ត្រូវការស្ករកៅ ស្រូវនិរាស្ករកៅបាន ត្រូវការប្រិស ស្រូវនិរាប្រិសបាន
 ត្រូវការទឹកដោះថ្នាំ ស្រូវនិរាទឹកដោះថ្នាំបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឱ្យយ មនុស្ស
 តាំងឱ្យយមានសព្វដៃថ្នាំ មនុស្សតាំងឱ្យយមានទុកធាតុមាសនិងប្រាក់ក្នុងដៃ
 កម្សិយការតាំងឱ្យយដោយពាក្យថា របស់ណាគួរដល់លោកម្ចាស់ ចូរ
 អ្នកតាំងឱ្យយច្រកនេះរបស់នោះដោយមាសនិងប្រាក់នេះចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 តាំងឱ្យយ គឺជាគម្ពុញ្ញាតនូវភិក្ខុត្រូវការចេះការវត្តជាភក្សិយៈ (ដែល
 កើត) គឺជាមាសនិងប្រាក់នោះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឱ្យយ តែគឺជាគម្ពុ
 គោលថា ត្រូវអនុត្រកា ត្រូវអនុស្រូវនិរាមាសនិងប្រាក់ផ្លូវច្នោះ ដោយ
 មរិយាយនិមួយឡើយ ។

វិយចំណេញ បញ្ចវត្ត

[១៣២] អថទោ ភគវា អនុប្បត្តោ ចារិតំ ចរណ-
 រណា យេន អាបណំ ភគវសវំ ។ អស្សេនសិ ទោ កេ-
 ណំយោ ជិដិលោ សមណោ មល្យ កោ តោគមោ សក្ស-
 បុត្តោ សក្សត្តុលា បទ្ធិដិគោ អាបណំ អនុប្បត្តោ^(១)តំ
 ទោ បទ កវដ្ឋំ តោតមំ ឃំកកល្យាណោ កិក្ខិសន្តោ
 អនុត្តរោ ឥតិវំ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ
 វិជ្ជាចរណសម្បទ្ធោ សុតតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ
 បុរិសធម្មសារជំ សត្តា ទេវមនុស្សានំ តុទ្ធោ ភគវា

(១៣២) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់ត្រាច់
 ទៅកាន់ចារិតាដោយលំដាប់បានយោងទៅដល់ភាបណខិតម ។ ជនល
 ណ្ណោភគណំយេន បានត្រូវដំណឹងថា នៃគ្នាយើង ត្រូវព្រះសមណគោ-
 តមណសក្សបុត្រ (១៣២) ចាកសក្សត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស អន្សរ
 មកដល់ភាបណខិតម។ ដោយលំដាប់ កិក្ខិសត្តុតំ ពេន យេសំ ព្រះ
 ភាគមជិចារីនោះឯង ត្រូវខ្លាចយសុសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះអីមានព្រះ-
 ភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គត្រូវយចាកសេចក្តី
 សៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងខ្លះក្សយ្យ-
 ធម៌ដោយប្រិកចំនោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបរិ-
 ចូលដោយផ្ទៃទីដំបូងនោះ ថា សុតតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អ
 យោងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជាបច្ចុស្តដ្ឋ
 វិគ្រលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រាសដោយសីលាទិគុណាក
 បុគ្គលណាមួយស្មើគ្នាន់ ថា បុរិសធម្មសារជំ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកខ្លាច
 ខ្លាចបុរសដែលអនុត្តរោ ថា សត្តា ទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជា
 គ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ថា តុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់
 ដឹងខ្លះអំពីយសចូចមិ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលនិវិលត្រឡប់មកកាន់
 អត្ថដ្ឋិវិក ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្លះព្រះនិព្វាន

១ ឧ. ធម្មនុវេ អាបណេ វិហារីតិ សត្តា អដ្ឋិ ។

សោ ឥមំ លោកំ សធរេតំ សមារតំ សត្រិហ្មតំ
 សស្សមណត្រិហ្មណំ ចជំ សធរេមទុស្សំ សយំ
 អនិញ្ញា សន្និកត្វា បរាទតំ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិ-
 កល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសាធកល្យាណំ
 សាត្តំ សព្វញ្ញំ កោលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ត្រិហ្មតរិយំ
 បកាសេតិ សាទុ ទោ មធ តថាវរាជំ អាហតំ
 ទស្សំ យោតិតិ ។ អថទោ គេណិយស្ស ជដិ-
 លស្ស វតទយោសំ កិទ្ធី ទោ អហំ សមយោស្ស
 កោតមស្ស ហរាមេយ្យន្តិ ។ អថទោ គេណិយស្ស
 ជដិលស្ស វតទយោសំ យេមិ ទោ តេ ត្រិហ្ម-
 ណាជំ បុត្តកា ឥសយោ មន្ទាជំ កត្តារោ មន្ទាជំ
 បរត្តារោ យេសមិជំ វតទហិ ត្រិហ្មណា ចោរាណំ
 មន្ទាជំ កិកំ បុត្តំ សមិហិតំ វមទុក្កាយន្តំ កទទុកា-
 បន្តិ កាសិកមទុកាសន្តិ កចិតមទុកាចេន្តិ សេយ្យជិជំ
 ទុកោ កមកោ កមទេវកា វស្សមិញ្ញោ យមតត្តិ អន្តិរសោ

ចំពោះត្រិហ្មតិយ ញាតិលោកនេះត្រិហ្មតិយលោកមានលោកត្រិហ្ម-
 លោក ញាតិកត្តសស្សត្រិហ្មតិយសមណៈនិក្ខិត្រិហ្មណំ ញាតិមទុស្ស
 ជំសម្មិទេតនិមទុស្សជំសេសទ្យបានត្រាស់អីវជន ត្រិហ្មសំវែនតមិ-
 តិកេរចមើម តិកេរចកណ្តាយ តិកេរចចុនិ ទ្រង់ប្រកាសត្រិហ្មតិយ
 ចមិត្រិហ្មតិយត្រិហ្មតិយត្រិហ្មតិយត្រិហ្មតិយត្រិហ្មតិយត្រិហ្មតិយ
 លោកវែលបានឃើញបានដូចនិក្ខិត្រិហ្មតិយត្រិហ្មតិយត្រិហ្មតិយ
 នោះ ជាពាក្យច្រើនណា ។ លំដាប់នោះ គេណិយជិលមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះ ក្នុងអង្គការនាយករបស់អ្វីហ្នឹងទៅថ្វាយត្រិហ្មតិយនោះមកទើប
 គេណិយជិលមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះ ចូលទៅទ្រាយណា វែលជា
 បុគ្គលរបស់ត្រិហ្មណំទាំងទ្រាយ វែលជាអ្នកសាងមន្ទ ជាអ្នកយមន្ទ
 បរមន្ទបុណ្ណនេះវែលក្នុងចូលណា បានច្រៀងបកហើយ បានកយមក
 ហើយ បានសន្យាមកច្រើនហើយ អំឡុងនេះ ត្រិហ្មណំទាំងទ្រាយ
 វែលស្មោះត្រង់តាមបទមន្ទនោះ វែលស្មោះត្រង់តាមបទមន្ទនោះ វែលពោល
 តាមបទមន្ទវែលចូលទាំងទ្រាយនោះពោលហើយ វែលប្រើទ្រង់តាមបទ
 មន្ទវែលចូលទាំងទ្រាយនោះប្រើទ្រង់តាមហើយ ដូចជាត្រិហ្មណំឈ្មោះ
 អន្តិកៈ ត្រិហ្មណំឈ្មោះកមកៈ ត្រិហ្មណំឈ្មោះកមទេវៈ ត្រិហ្មណំ
 ឈ្មោះវស្សមិក្តៈ ត្រិហ្មណំឈ្មោះយមក្តិ ត្រិហ្មណំឈ្មោះអន្តិរសៈ

វិទ្យាប័ណ្ណ បញ្ចក្រ

ការទ្រព្យ វិសេស្តា កសិករ កុរុ កុរុយោ
 វិសា វិសាលភោជនា តេ ឯវុទ្ធានិ ចាណិ សាទិ-
 យើសុ សមណោមិ តោតមោ កុរុយោ វិសោ វិសាល-
 ភោជនា អាហានិ សមណោមិ តោតមោ ឯវុទ្ធានិ ចា-
 ណិ សាទិកុដ្ឋិ ចហុកំ ខានំ មដិយោនាមេត្វា កាដេហិ
 កាហាមេត្វា យេន កកវំ តេនុបស្ក័មិ ធមស្ក័មិត្វា
 កកវតា សន្តិ សម្មោទិ សម្មោទិយំ តានំ សាវ-
 ណិយំ វិសិសាមេត្វា ឯសមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯសមន្តំ
 ម៉ោ ទោ តេណិយោ ដិសិលោ កកវន្តំ ឯសមន្តំ
 មដិកុល្យាតុ មេ កវំ តោតមោ ចាណិ ។ តេនហិ
 តេណិយ កិក្ខុនំ ទេហិតំ ។ កិក្ខុ កុក្ខុយោ ត្វា
 ធម្មដិកុល្យាតុ ។ មដិកុល្យាតុ កិក្ខុវេ ហិកុញ្ចថាទិ ។
 អដទោ តេណិយោ ដិសិលោ កុក្ខុយុត្តំ កិក្ខុសន្តិ
 មហុតេហិ ចាណេហិ សហត្តា សន្តុប្បត្តា សម្បវាមត្វា

ត្រាហ្មណំ ឈ្មោះការទ្រព្យៈ ត្រាហ្មណំ ឈ្មោះកសិករៈ ត្រាហ្មណំ ឈ្មោះ
 កុរុយោៈ ត្រាហ្មណំ ឈ្មោះកុរុ កុរុត្រាហ្មណំ ទាំងនោះជាអ្នករៀនចាកការ
 បរិភោគក្នុងគ្រិ រៀនចាកការបរិភោគទុសភាល (ព្រមព័ទ្ធជាវិជ្ជាដ៏ទៅ
 ដល់អណ្តើន) ត្រាហ្មណំ ឈ្មោះទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ សូម្បី
 ព្រះសមណភោគមក៏ជាអ្នករៀនចាកការបរិភោគក្នុងគ្រិ រៀនចាកវិសាល-
 ភោជនព្រះសមណភោគមក៏គួរត្រាហ្មណំ ឈ្មោះទាំងឡាយមានសភាព
 យ៉ាងនេះដែរហើយ កិក្ខុភោគក៏គួរត្រាហ្មណំ ឈ្មោះទាំងឡាយ
 ត្រាហ្មណំ ឈ្មោះទាំងឡាយហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏រកយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយពោលនូវតាក្យកំខាត
 កែតយសំណេះសំណាល ក្នុងលក្ខណៈហើយ ក៏បានយកទៅក្នុងទីក្នុងមួយ ។
 លុះគេលាយដល់លាយនៅក្នុងទីក្នុងមួយហើយបានខ្វល់តាក្យទេះនឹងព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះភោគមដិច្ចទទួលទឹកបានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។
 ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបទ្ទូលថា ខែគេណិយៈ បើដូច្នោះ អ្នកនឹងចូរ
 ប្រគល់ដល់កិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយឆ្លៀសមិនហ៊ានទទួល ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយខ្វល់គាន់
 ចុះ ។ ត្រាហ្មណៈ គេណិយដ៏ដល់ក៏បានអង្គុសកិក្ខុសង្ស័យព្រះក្នុងច្រ-
 ពោទនូវឆ្កុសស្តប់ស្តប់ ដោយទឹកបានទាំងឡាយដ៏ច្រើន ដោយវែងខ្លួននឹង

បាសម្បត្តិ កាលាយដលីលវន្ត

កកវន្តំ វោតហត្ថំ ធុតិបត្តិចារណំ ឯកមន្តំ ឯសិទ្ធិ ។
 ឯកមន្តំ ឯសិទ្ធិ ទោ គេណាយំ ជដិលំ កកវ ធម្មិយា
 កថាយ សទ្ធិស្សសំ សមាធិចេសំ សមុត្តេជេសំ
 សម្មហំសេសំ ។ អថទោ គេណាយោ ជដិលោ កក-
 វតា ធម្មិយា កថាយ សទ្ធិស្សតោ សមាធិចេតោ ស-
 មុត្តេជេតោ សម្មហំសិតោ កកវន្តំ ឯកនកេច អជិវសេតុ
 មេ ភវី តោតមោ ស្វាតហាយ កត្តំ សន្តិំ កំកុសធឿ-
 បាតិ ។ មហា ទោ គេណាយំ កំកុសធឿ អន្តរតេ-
 លសាចំ កំកុសតាចំ តូត្វា ព្រាហ្មណេសុ អភិច្ឆ-
 សន្នោតិ ។ ធុតិយម្បិ ទោ គេណាយោ ជដិលោ កក-
 វន្តំ ឯកនកេច កំក្វាមិ ហោ តោតម មហា កំកុ-
 សធឿ អន្តរតេលសាចំ កំកុសតាចំ អហត្វា ព្រាហ្ម-
 ណេសុ អភិច្ឆសន្នោ អជិវសេតុ មេ ភវី តោតមោ
 ស្វាតហាយ កត្តំ សន្តិំ កំកុសធឿបាតិ ។ មហា ទោ
 គេណាយំ កំកុសធឿ អន្តរតេលសាចំ កំកុសតាចំ
 តូត្វា ព្រាហ្មណេសុ អភិច្ឆសន្នោតិ ។ ធុតិយម្បិ ទោ
 គេណាយោ ជដិលោ កកវន្តំ ឯកនកេច កំក្វាមិ

បាសម្បត្តិ កាលាយដលីល

កាលដលីលាព្រះដំបានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្តហើយ លែងលូកព្រះ
 ហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងវិញ្ញាណយុវ ។ លុះកាលាយដលីល
 អង្គុយក្នុងវិញ្ញាណយុវហើយ ព្រះដំបានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ទ្រូរឃើញតាម
 ទ្រូរកាន់យកតាម ទ្រូរពេញហោ ទ្រូរពេញដោយធម្មិកថា ។ ឯកាលាយដលីល
 កាលព្រះដំបានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ទ្រូរឃើញតាមទ្រូរកាន់យកតាមទ្រូរពេញ
 ហោ ទ្រូរពេញដោយធម្មិកថាហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដំ
 បានព្រះភាគដូច្នោះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនព្រះចៅទ្រង់កុសលទទួលកត្តខ្ញុំ
 ព្រះអង្គដើម្បីនាងក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដំបានព្រះភាគមានព្រះបទូលថា ខែកេ-
 ណាយៈ ភិក្ខុសិវ្វ្រច្រនណាសំ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកសោត
 ក៏ជ្រះថ្លាទ្រង់ក្នុងព្រាហ្មណំ ទាំងឡាយហើយ ។ កេណាយដលីលបានក្រាប
 ទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដំបានព្រះភាគ អស់វារៈជាសំរាប់ពីរដងផងថា ចតិគ្រ
 ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទុកជាភិក្ខុសិវ្វ្រច្រនចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ
 ក្តីទុកជំនុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាទ្រង់ក្នុងព្រាហ្មណំ ទាំងឡាយ ក៏ក៏សូមព្រះគោត-
 មដ៏ចម្រើនព្រះចៅទ្រង់កុសលទទួលកត្តខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីនាងក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះ
 ដំបានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ខែកេណាយៈ ភិក្ខុសិវ្វ្រច្រនណាសំ ចំនួន
 មួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកឯងសោតក៏ជ្រះថ្លាទ្រង់ក្នុងព្រាហ្មណំ ទាំង-
 ឡាយហើយ ។ កេណាយដលីលបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដំបានព្រះភាគ

ភោគោតម មហា ភិក្ខុសង្ឃោ អន្តរកាលសាធំ ភិក្ខុស-
 ខាធំ មហាញ ព្រាហ្មណេស្ស អភិប្បសាម្មា អធិវាសេ-
 តុ មេ កវំ កោគមោ ស្វាតតាយ កត្តំ សន្និ ភិក្ខុ-
 សង្ឃោតិ ។ អធិវាសេសំ កកវា តុណ្ហិការវេទ ។ អថ-
 ទោ ភោណិយោ ជដិលោ កកវតោ អធិវាសធំ វិទិត្តា
 ឧដ្ឋាយសសា បក្កាមិ ។ អថទោ កកវា ឯតស្និ
 ធំនាវេ ឯតស្និ បក្កាណោ ធម្មិ កមំ កក្កា ភិក្ខុ អា-
 មន្តេសិ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ ចាចាធំ អដ្ឋចាធំ
 ដដ្ឋចាធំ ចោចចាធំ មោចចាធំ មនុស្សចាធំ មុដ្ឋិកចាធំ
 សាលុកចាធំ ធារុសកចាធំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ
 សន្និ ជលរសំ បរេត្តា ធម្មាជលរសំ ។ អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ សន្និ បក្កាសំ បរេត្តា បក្កាតាសំ^(១) ។

១ ១. ភាវសំ ។

អសំវារៈជាធំបើដឹងផងថាបតិគ្រិះត្រះតាមដំបើង ទុកជាភិក្ខុសង្ឃវេទិម
 ចំទូទម្ភយកាន់តំរយហោសិបអង្គក្តី ទុកជាធំព្រះអង្គព្រះថ្វា ទាំងក្នុងព្រាហ្ម-
 ណំ ទាំងឡាយក្តី ភិក្ខុសង្ឃព្រះភោគមដំបើងព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តា
 ព្រះអង្គ ដើម្បីដាក់ក្នុងវិថុស្តុក ។ ព្រដើមានព្រះភោគទ្រង់ទទួលដោយ
 កុណ្ណិភាព ។ សំដាបំរោរ គេឈប់ដំលីដឹងច្បាស់ថា ព្រដើមានព្រះ
 ភោគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រាតចាកភាសនៈរបៀបសេចក្តីទៅ ។ ព្រោះ
 និទាននេះ ដំណើរនេះច្របព្រះដីមានព្រះភោគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតទឹកបានទាំងឡាយ ៤ យ៉ាង គឺ ទឹកផ្លែស្វាយ ទឹកផ្លែត្រីសី ទឹកផ្លែ
 ចេកមានគ្រាប់ ទឹកផ្លែចេកអត់គ្រាប់ ទឹកផ្លែស្រគី ទឹកផ្លែចន្ទី ទឹកគ្រិវេ
 ឈូក ទឹកផ្លែមាត់ប្រាស^(១) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លែ
 ឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែផ្លែស្រែ^(២) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតទឹកស្លឹកឈើគ្រប់យ៉ាងលើកលែងតែទឹកផ្លែផ្លែផ្លែឈើ^(៣) ។

១ អនុញ្ញាតថា ទឹកអន្តរាចរទាំងនោះតាមសំព្រែកទាំងឡាយ ខ្លះដោយកំដៅម្តងក្តី ខ្លះដោយកំដៅ
 ដោយភ្លើងក្តី ។ ២ បានដឹងស្រែ ៧ ប្រការ ។ ៣ សេចក្តីស្លឹកឈើដែលគេហៅកាលក
 តាមសំព្រែកក្នុងពេលផ្លែឈូក រសស្លឹកឈើដែលជាឈើដើរកំពុងដំណាយនឹងស្លៀងដើម
 គួរអស់កាល ៥ ថ្ងៃ បើដំណើរទឹកស្រូវគួរដកចេញសំរាប់ បើដំណើរទឹកនោះដោយ
 ចំនួន សូម្បីស្លឹកឈើដែលដំណើរដោយវត្តឡើយ ៗ ក៏ហៅថា សេចក្តីផ្លែ ។

កេណីយជីវិត

កេណីយជីវិត

អនុជាតាម កិច្ចការ សព្វ បុប្ផសំ បរមេត្តា មនុស្ស-
 បុប្ផសំ ។ អនុជាតាម កិច្ចការ ឧបសគ្គ ។ អដ-
 ទោ កេណីយោ ជីវិតោ តស្ស ភត្តិយា អនុយេន
 សកេ អស្សមេ បណ្ឌិតំ ទានិយំ កោជិយំ មជ្ឈិយា-
 នាបេត្តា កត្តោតោ កាលំ អាហោចាមេសិ កាលោ កោ
 កោតម ជំដ្ឋិតំ កត្តិ ។ អដទោ កត្តា បុព្វស្ថានសមយំ
 ជិវិតសេត្តា បត្តិច័រមាណយ យេន កេណីយស្ស ជីវិ-
 លស្ស អស្សមោ ភេតុបសន្តិមិ ធុបសន្តិមិត្តា បញ្ញត្ត
 អាសនេ និសិទំ សម្មិ កិច្ចសុធឿន ។ អដទោ កេ-
 ណីយោ ជីវិតោ តុប្បប្បមុទំ កិច្ចសុធឿន បណ្ឌិតេន
 ទានិយេន កោជិយេន សហត្តា សន្តិប្បត្តា សម្មា-
 បត្តា កត្តា កុត្តា ធិន្តបត្តបណ្ឌិ ឯកមន្តំ និសិទំ ។
 ឯកមន្តំ និសិទំ ទោ កេណីយំ ជីវិតំ កត្តា សត្តា
 កាជាហិ អនុមោទិ។

ម្នាលកិច្ចការទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតទឹកក្តៅឈ្មោះ (គ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែ
 ទឹកក្តៅស្រក់ ។ ម្នាលកិច្ចការទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតទឹកក្តៅ ។ លុះ
 កន្លងព្រឹកនោះទៅ កេណីយជីវិតច្រើនតាក់តែងទានិយភោជនីយាហារ
 ដ៏វែងវែងក្នុងស្រែមន្ត ហើយឱ្យក្រាបបង្គំទូលកត្តកាល ដល់ព្រះបាទ
 ព្រះភាគថា ចតិគ្រិក្រេភាគមជ្ឈិមំ កាលនេះជាកាលនូវ កត្តសម្រេច
 ហើយ ។ វេលានោះ ក្នុងបុព្វស្ថានសម័យ ព្រះជីវិតព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀម
 ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រទ្រង់ចិញ្ចឹមទូលទៅកាន់កិច្ចសម្រេចកេណីយ
 ជីវិត លុះយាងចូលទៅហើយទ្រង់នឹងលើកសំពះដែលគេក្រាបបង្គំយល់
 មួយនឹងកិច្ចសង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង កេណីយជីវិតបានអង្គុយសក់កុសល្យ
 មានព្រះតុល្លាប្រធានឱ្យឆ្លុះស្តាប់ស្តាប់ ដោយទានិយភោជនីយហារន៍
 វែងវែងយូរវែងខ្លះឯង កាលជិតថាព្រះជីវិតព្រះភាគទ្រង់សាយស្រួល
 លែងល្អក្រិះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
 កេណីយជីវិតអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះជីវិតព្រះភាគទ្រង់អនុមោ-
 ទនាដោយភាវាទាំងឡាយនេះថា ។

វិទ្យាបិដក មហានិទ្ទេស

(១៣៥) អត្ថិហុត្តមុទា យញ្ញា
 សាវិត្តិ ធម្មសោ^(១) មុទំ
 រាជា មុទំ មនុស្សានំ
 ធនំ ធម្មសាសនា មុទំ
 ធម្មត្ថានំ មុទំ ចន្ទោ
 អាទិទ្ទោ វចនំ មុទំ
 បុញ្ញមាណស្តមាណំ
 សង្ឃោ វេ វេជនំ មុទុត្តិ ។

អថេចា ភគវា គេណិយំ ជនីលំ ឥមាហិ ភាថាហិ
 អនុមោទិត្តា ធម្មាយាសនា បញ្ញាមិ ។

(១៣៦) អថេចា ភគវា អាថលោ យថាភិរុទ្ធំ
 វិហរិត្តា យេន កុសិលាវា វេន ចារិកំ បញ្ញាមិ
 មហាន ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ អន្តរតេលសេហិ ភិក្ខុស-
 តេហិ ។ អស្សាសុំ ចោ កោសិលាវា មល្លា ភគវា
 តេវ កុសិលាវំ ភាគច្ចតិ មហាន ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ
 អន្តរតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិតិ ។ វេ សទ្ធិវំ អតំសុ

(១៣៧) យញ្ញា តាំងឡាយមានការបូជាភិក្ខុ ជាប្រធាន
 សាវិត្តិទុក្ខ ជាប្រធានរបស់ធម្មសាស្ត្រ ស្តេចជាប្រធានរបស់
 មនុស្សទាំងឡាយ សាគរ ជាប្រធានរបស់ស្ត្រីទាំងឡាយ
 ព្រះចន្ទ ជាប្រធាននៃមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះភាទិទ្ទ ជា
 ប្រធាននៃពុទ្ធិទាំងឡាយ ព្រះសង្ឃបុណ្ណៈ ជាប្រធានរបស់
 មនុស្សទាំងឡាយ ដែលប្រាថ្នាខ្ពង់ខ្ពស់ហើយបូជា ។
 គ្រាខាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ដោយនាថា ភិក្ខុ
 ទូរយំទេចំ ភោគណិយំ ជនីលំ ហើយ ក៏ទ្រង់ក្រាមតាមអាសនៈចៀស
 ចេញទៅ ។

(១៣៨) គ្រាខាងនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងក្នុងអាបណខិតម
 ដោយនូវផលក្នុងអព្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងកុសិណា
 ជាមួយទ័ន្ទិកុសន្យជំនើ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបបួន ។ ពួក
 ស្តេចមហាទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិណាបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសន្យជំនើ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបបួនយាង
 មកកាន់ក្រុងកុសិណា ។ ពួកមហាក្សត្រទាំងនោះបានទ្រង់ការប្រជុំគ្នាថា

១ ១. សាវិត្តិទុក្ខេ ។

យោ កតវតោ បច្ចុប្បន្នំ ន កវិស្សតំ បញ្ច សតានិ
 ទណ្ឌោតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន ពេជោ មល្លោ
 អាយស្មតោ អាទទ្ធស្ស សហាយោ ហោតិ ។ អថទោ
 កតវត អទុប្បត្នេន ចារិកំ ចរមាណេ យេន កុសិណា
 តទវសិ ។ កោសិណាសោ មល្លោ កតវតោ បច្ចុប្បន្នំ
 អកំសុ ។ អថទោ ពេជោ មល្លោ កតវតោ បច្ចុប្បន្នំ
 កវិក្ខា យេនាយស្មា អាទទ្ធា តេនុបស្ក័មិ ឧប-
 ស្ក័មិត្តា អាយស្មន្តំ អាទទ្ធិ អកំវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 អដ្ឋាសំ ។ ឯកមន្តំ មិតំ ទោ ពេជំ មល្លំ អាយស្មា
 អាទទ្ធា ឯតទរោច ឧឡារំ ទោ តេ ឥទំ អាវុសោ
 ពេជំ យំ តំ កតវតោ បច្ចុប្បន្នំ អកាសវតិ ។ ធាបំ
 កន្តេ អាទទ្ធិ ពហុកតោ តុទ្ធលេន វា ទម្មេន វា
 សរស្សេន វា អមិច ញាតិហិ សន្តំវេ កតោ យោ
 កតវតោ បច្ចុប្បន្នំ ន កវិស្សតំ បញ្ច សតានិ ទណ្ឌោតិ
 សោ ទោ អហំ^(១) កន្តេ អាទទ្ធិ ញាតិទំ ទណ្ឌោកយោ

១ ឧ. លទោ អហំ ។

អកលាមិទេវិការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រា អកលាមិទេវិការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រា អកលាមិទេវិការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រា
 ទ្រព្យ១០០ កហាបណៈ (មិទោ) ។ កិសម័យនោះឯង មល្លក្សត្រិ
 រោច្ឆារាជៈជាសំឡាញ់ព្រះភាគខ្ញុំមានអាយុ ។ សំដាប់នោះឯង ព្រះ
 មាត្រាព្រះភាគកាលត្រាច់ទៅកាន់ពិភោជយសំដាប់ កិប្បាយនិរោធសំ
 គ្រងកុសិណានោះ ។ ពួកមល្លក្សត្រិទៅក្នុងក្រុងកុសិណាបានធ្វើការ
 ព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រា ។ សំដាប់នោះឯង ពេលមល្លក្សត្រិ
 កំធ្វើការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រានេះ ហើយចូលទៅក្រុងមាត្រាខ្ញុំ
 ដំនានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមាត្រាខ្ញុំដំនាន
 អាយុហើយ ក៏ឈរក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមាត្រាខ្ញុំដំនានអាយុបាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងពេលមល្លក្សត្រិដែលឈរ ក្នុងទីសមគួរដូច្នោះថា ទៃពេជៈដំ
 នានអាយុ អ្នកបានធ្វើការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រា ចំពោះព្រះមាត្រាព្រះភាគ
 ការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រានេះ ជាការប្រែវាចសំគួរហើយ ។ ពេលមល្លក្សត្រិ
 និយាយថា បពិត្រព្រះមាត្រាខ្ញុំដំនាន ខ្ញុំមិនមែនធ្វើ (សេចក្តីគោរព)
 ច្រើន ព្រោះព្រះមាត្រា ព្រះមាត្រា ខ្ញុំនឹងសង្ឃឹម ប៉ុន្តែពួកញាតិបានធ្វើ
 ការប្តេជ្ញាថា អកលាមិទេវិការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រា អកលាមិទេវិការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រា
 ខ្ញុំនឹងត្រូវតែយថាទ្រព្យ១០០ កហាបណៈមិទោ បពិត្រព្រះមាត្រាខ្ញុំ
 ចំពោះ ខ្ញុំបានធ្វើការព្រឹកទទ្ធសព្រះមាត្រានោះនេះ ព្រោះខ្លាច

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

ឃុំ កករតោ ចក្ខុវិស័យ អណាសិដ្ឋិ ។ អថទោ អាយស្មា
 អាណេត្តា អនត្តមនោ អហោសិ កង្កំ ហិ ឃាប រោជោ
 មល្លោ ឃុំ វត្តត្រី ។ អថទោ អាយស្មា អាណេត្តា
 យេន កករតោ គេនបស្កន្តិមំ ឧបស្កន្តិមំត្វា កករត្ថំ អភិ-
 ណេត្តា ឯកមន្តំ ឯសិទិ ។ ឯកមន្តំ ឯសិទ្ធិ ទោ
 អាយស្មា អាណេត្តា កករត្ថំ ឯកមន្តំ អយំ កក្ក
 រោជោ មល្លោ អភិញ្ញាតោ ញាតមនុស្សោ មហិទ្ធិតោ
 ទោ មន ឯកមន្តំ ញាតមនុស្សនំ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ
 បសាទោ សាទុ កក្ក កករតោ តថា កករតោ យថា រោជោ
 មល្លោ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ មសិទេយ្យតិ ។ ន ទោ កំ
 អាណេត្ត ធម្មវិទយេ យថា រោជោ មល្លោ ឥមស្មី
 ធម្មវិទយេ មសិទេយ្យតិ ។ អថទោ កករតោ រោជំ មល្ល
 មេត្តន ចិត្តន ធម្មវិទយេ ឧត្តាយាសមា វិហារំ ចារិសិ ។
 អថទោ រោជោ មល្លោ កករតោ មេត្តន ចិត្តន ធម្មវិទយេ
 សេយ្យជាមិ ធម ភារី តុណ្ណវិញ្ញា ឯកមន្តំ វិហារនេ វិហារំ
 ឯកមន្តំ ឯកមន្តំ ឧបស្កន្តិមំត្វា កក្ក មុន្នតិ កករតោ

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

កំណើតរបស់ពួកញាតិ ។ គ្រាទានឯង ព្រះភោគទ្រព្យមានអាយុមាន
 សេចក្តីសាត់អន់ចិត្តថា រោជមល្លក្សត្រិមិសមាចិរិទិវិហារនិយាយយ៉ាងនេះ
 សោះ ។ រោជោទោ ព្រះភោគទ្រព្យមានអាយុចូលទៅខាងព្រះដំមាន
 ព្រះភោគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដំមានព្រះភោគ ប្រអង្គយ
 ក្នុងទិសមគ្គ ។ លុះព្រះភោគទ្រព្យមានអាយុអង្គុយក្នុងទិសមគ្គហើយ បាន
 ក្រាបបង្គំចូលព្រះដំមានព្រះភោគដូច្នោះថា បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន រោជ
 មល្លក្សត្រិទេវតាអ្នកស្រីល្អាញ ជាមនុស្សមានគេស្គាល់ (ច្រើន) បានប្តូរ
 ច្រើន ពួកមនុស្សដែលមានគេស្គាល់ច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះ រំមនីមាន
 សេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងចម្រើននេះ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូម
 ឧកាស រោជមល្លក្សត្រិមិសមាចិរិទិវិហារនិយាយយ៉ាងនោះ សូមព្រះដំ-
 មានព្រះភោគទ្រព្យធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ព្រះដំមានព្រះភោគមានព្រះបន្ទូលថា
 វិធីភោគ រោជមល្លក្សត្រិមិសមាចិរិទិវិហារនិយាយយ៉ាងនោះ ហេតុណា
 ហេតុនោះគឺជាគតិមន្តបំបាត់ធ្វើទេ ។ ទើបព្រះដំមានព្រះភោគមានព្រះទ័យ
 ប្រកបដោយមេត្តាផ្សាយទៅកាន់រោជមល្លក្សត្រិ ហើយទ្រង់ក្រាបចាក
 កាសនៈយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ឯរោជមល្លក្សត្រិកាលបើព្រះដំមាន
 ព្រះភោគមានព្រះទ័យមេត្តាផ្សាយមកប៉ះពាល់ហើយ ក៏ចូលទៅគ្រប់វិហារ
 គ្រប់វិហារ ដូចជាមោក្ខមានកូនខ្ញុំផ្លូវច្នោះឯង ហើយក៏សូត្រភ្នំភ្នំថា

ទុ ទោ កន្តេ ឯកាមា សោ កតកា វិហារតិ អារាមា សម្មា-
 សម្មុទ្ទោ នស្សនកាមា ហិ មយំ តំ កតវន្តំ អរហន្តំ
 សម្មាសម្មុទ្ធនំ ។ ឯសារុសោ រោជ វិហារោ សំវុត្តន្ទារោ
 ភោជ អប្បសន្តោ ឧបសង្កមិត្តា អតាមាទោ អាណិទ្ធំ
 បរិសិត្តា ឧក្កាសិត្តា អត្តលំ អាគោដេហិ វិរិស្សតំ
 ភេ កតកា ទ្វារន្តំ ។ អថទោ រោជោ មល្លោ យេន
 សោ វិហារោ សំវុត្តន្ទារោ ភោជ អប្បសន្តោ ឧបសង្ក-
 មិត្តា អតាមាទោ អាណិទ្ធំ បរិសិត្តា ឧក្កាសិត្តា អត្តលំ
 អាគោដេហិ^(១) ។ វិរិ កតកា ទ្វារំ ។ អថទោ រោជោ
 មល្លោ វិហារំ បរិសិត្តា កតវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ
 ចំសិទិ ។ ឯកមន្តំ ចំសិទ្ធស្ស ទោ រោជស្ស មល្លស្ស
 កតកា អនុបុត្រិកថំ កាដេសិ សេយ្យចំនំ ធានកថំ
 សីលកថំ សត្តកថំ កាមាចំ អាទិទំ ឧក្ការំ សង្កិល-
 សំ នេត្តម្ម អាចិសំសំ បកាសេសំ ។ យទា កតកា
 អញ្ញាសិ រោជំ មល្លំ កល្លចំត្តំ មុត្តចំត្តំ វិទិវណាចិក្កំ

១. អកោដិសិ ។

លោកដំបើង អនុបុត្រិកថា ព្រះដំបោន ព្រះភាគជាអារាមសម្មាសម្មុទ្ធព្រះអង្គជន
 ក្នុងចំណា ផ្សំរយើងចំបើងយើញព្រះដំបោន ព្រះភាគជាអារាមសម្មាសម្មុទ្ធ
 អង្គនោះ ។ ក្នុងកុំក្រាច់ថា នៃការសោរដុះព្រះដំបោន ព្រះភាគ(ទ្រង់គង់)
 ក្នុងវិហារដែលរត់ចុះទ្វារខ្លះ ដូច្នោះចូរក្នុងមានសម្លេងកិច្ចល្អទៅជិតកុំស្រ
 កង់ ចូលទៅកាន់របៀង ក្នុងគ្រឿងហេមហើយសម្លេងសន្ទុះទ្វារ ព្រះដំបោន
 ព្រះភាគនឹងចែកទ្វារទៀត ។ វេលានោះ រោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារ
 ដែលរត់ចុះនោះ ដោយស្រាប់ស្រាត់សម្លេងសន្ទុះម្យ៉ាងដើរចូលទៅកាន់របៀង
 ក្នុងគ្រឿងហេមហើយសន្ទុះទ្វារ ។ ព្រះដំបោន ព្រះភាគក៏ទ្រង់ចែកទ្វារទៀត ។
 ត្រានោះ រោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារក្នុងយប់នៃព្រះដំបោន ព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះរោជមល្លក្សត្រអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ
 ហើយ ទើបព្រះដំបោន ព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថា អនុបុត្រិកថា គោះតើ
 ដូចម្តេច (ឯអនុបុត្រិកថានោះ) គឺព្រះដំបោន ព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា
 សីលកថា សត្តកថា កោសលេសកាមចំនិទ្ធាយដំលោមកាត្រិកនិងកាខ័-
 សន្សឹក្នុងការពេញពាក្យ ការលោកយើព្រះដំបោន ព្រះភាគទ្រង់ប្រាប់ថា
 រោជមល្លក្សត្រមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទង់ មានចិត្តប្រាសចាកវិវេកៈ

ឧទត្តចត្តំ បសទ្ធិចត្តំ អដ យា ពុទ្ធាចំ សាមុត្តំ សីកា
 ធម្មទេសនា តំ បកាសេសំ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
 មត្តំ ។ សេយ្យថាបិ ពាម សុទ្ធិំ វត្តំ អបគតកាឡាតំ
 សម្មទេវ រោជំ ធម៌ក្កណ្ណោយ្យ ឋវមេវ ទោ រោជ ស្ស មល្លស្ស
 តស្មីយេវ ភស្មេ វិជំ វិភមលំ ធម្មចក្កំ ឧទទានំ យត្តិក្កំ
 សមុទយធម្មំ សទ្ធិត្តំ និរោធម្មត្តំ ។ អដ ទោ ហោ
 មល្លោ ធម្មទេវោ មត្តិវិម្មោ វិជិតទេវោ បរិយោកាធម្មទេវោ
 តិណ្ណវិជិតិវោ វិភតតតំ តោ វេសាវត្ថម្ភត្តា មហាឃ្មត្ត-
 យោ សត្តុ សាសនេ កតវត្តំ ឋតទលំ ច សាទុ កន្តុ អយ្យា
 មមត្តោ ធម៌ក្កណ្ណោយ្យំ ចិវបិណ្ណោទាតសេនា សទតិលា-
 ធម្មត្តយ កេសដ្ឋមវិក្ការំ ចោ អត្តោស្សត្តំ ។ យេសំ ទោ
 រោជ សេក្ខេន^(១) ញាណោ ន សេក្ខេន ធស្សនេន ធម្មោ

នានចំអ្នករយ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា
 ដែលព្រះពុទ្ធតាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺ ទុក្ខ
 ហេតុឱ្យកើតទុក្ខ ធម៌ជាត្រៀងរំលត់ទុក្ខនឹងសេចក្តីច្រតិចក្តីចៅកាន់ចិវលក់
 ទុក្ខក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មកាសំពត់ស្តាប់ប្រាសចាកមន្តិល រក្សាទទួលទឹក
 ដែលកំដៅយស្រួលបានយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ក គឺសាសាបក្តីមត្តដ៏ប្រាស
 ចាកទុក្ខ ប្រាសចាកមន្តិល កើតឡើងដល់រោជមល្លក្សត្រលើភាសនៈនោះ
 ឯង(ហើយពិចារណាឃើញ) ថា របស់ណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជា
 ធម្មតារបស់ទាំងអស់នោះមានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ដូច្នោះឯង ។ លំ-
 ដាប់នោះ រោជមល្លក្សត្របានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បាននឹងធម៌ច្បាស់
 ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ទ្រង់ផុតចាកសេចក្តីស្តាក់ស្ទើរ ប្រាសចាក
 សេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីត្រៀវត្រា មិនឡើយនូវសាសនាវៃ
 ព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមទោស លោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងទទួល
 ចិវ ចំណុចត សេនាសនៈ នឹងរកស្តីចិវក្ការ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់
 មនុស្សមានធម៌ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មក្រំ កុំទទួលរបស់ពួកចុក្កលដ៏វៃ ។
 ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នៃរោជៈ ក្នុងធម៌ណាមួយឃើញធម៌
 ដោយញាណជាសេចក្តី ដោយទស្សនៈជាសេចក្តី ដូចជាធម៌ដែលអ្នកបាន

១. ឧ. សេ. ១៥ ។

និរដ្ឋា សេយ្យជាបិ ភយោ តេសំមិ ឯវំ ហោតិ អហោ
 ទ្ធន អយ្យា អន្តាគតោ បដិគ្គណ្ឌោយ្យំ ខិវបិណ្ឌាចាត-
 សេនាសទតំណាទយ្យច្ចយកេសដ្ឋបិក្កាវំ ហោ អញ្ញោស្សន្តិ
 តេនហំ រោជ ភវ ទេវ បដិគ្គណ្ឌោស្សន្តិ អញ្ញោសញ្ញាតិ ។
 តេន ទោ មន សមយេន កុសំចារាយំ បណំតានំ
 កត្តានំ កត្តមដិទាដិ អដ្ឋិកា^(១) ហោតិ ។ អដទោ
 រោជស្ស មល្លស្ស បដិទាដិ អលកទ្ធស្ស ឯតនហោសិ
 យទ្ធនាហំ កត្តកំ ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តកេ ទាស្ស^(២) តំ
 ចដិយានេយ្យន្តិ ។ អដទោ រោជា មល្លោ កត្តកំ
 ឱលោកេន្តោ ទ្វេ ទានុស ធាតតា បដិទាដិយតា ។
 អដទោ រោជា មល្លោ យេនាយស្សា អាទន្តោ តេនុប-
 ស្តមិ ឧបស្តមិកា អាយស្តន្តំ អាទន្តំ ឯតនភោទ
 ភន មេ កទ្ធន អាទន្ត បដិទាដិ អលកទ្ធស្ស ឯតន-
 ហោសិ យទ្ធនាហំ កត្តកំ ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តកេ
 ទាស្ស តំ ចដិយានេយ្យន្តិ សោ ទោ អហំ កទ្ធន
 អាទន្ត កត្តកំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ ទានុសំ ធាតតា

១ ១. អដ្ឋិកា ។ ២ ១. ទានុស្សំ ។

យេញ្ញាហិយ ជនទាំងនោះតែងមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ឧប្បំ លោកម្ចាស់
 ទាំងឡាយអញ្ជើញទូលថិវ ចំណុះនា សេនាសនៈ នឹងរកសង្កេតការជា
 បច្ច័យដល់អ្នកមានជម្ងឺ របស់យើងទាំងឡាយកែប្រែ កុំទទួលរបស់ជន
 ទាំងឡាយដទៃទៀត ខែកេជៈ បើដូច្នោះ ក៏ទាំងឡាយនឹងទទួលរបស់
 អ្នកខ្លះ របស់ពួកជនដទៃខ្លះ ។ ក៏សម័យនោះនឹង ក្នុងគ្រឹះកុសិមា
 ពួកជនបានពាក់កែនិលំដាប់កត្តកំ ។ គ្រាមានជំងឺ រោជមល្លក្សត្រ
 កាលមិនបានលំដាប់កត្ត (ជាតំវនកត្ត) ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះផ្សេងៗ បើ
 ដូច្នោះ គួរតែអញ្ជើញត្រកម្មីលោកកត្ត វត្តណាមិនមានក្នុងរោជកត្ត គួរ
 អញ្ជើញពាក់កែនិលំដាប់កត្ត ។ កាលរោជមល្លក្សត្រត្រកម្មីលោកកត្តមិនបាន
 យេញ្ញាក្តីយ៉ាង នី អន្តកំ ១ ខាងនេះច្រើនយេម្យា ១ ។ លំដាប់
 នោះ រោជមល្លក្សត្រចូលទៅក្រែកានខ្លួនមានកាយ លុះចូលទៅហើយ
 បាននិយាយពាក្យនេះនឹងក្រែកានខ្លួនមានកាយថា បពិត្រក្រែកានខ្លួន
 ចំរើន កាលខ្ញុំមិនបានលំដាប់កត្តក្នុងគ្រឹះកុសិមានេះ ក៏មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះផ្សេងៗ បើដូច្នោះ គួរតែអញ្ជើញត្រកម្មីលោកកត្ត វត្តណា
 មានក្នុងរោជកត្ត គួរតែអញ្ជើញពាក់កែនិលំដាប់កត្ត ។ បពិត្រក្រែកានខ្លួន
 ដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំនោះត្រកម្មីលោកកត្តមិនបានយេញ្ញាក្តីម្យ៉ាង នី អន្តកំ ១

ចំដួងទាននិយម ឥតសាមី កន្ត អាណន្ត បដិយានិយម
 ធាតុកក ចំដួងទាននិយម បដិក្កណ្ណិយម មេ កកវាតិ ។
 តេជហំ រោជ កកវង្គំ បដិបុត្តិស្សាមីតិ ។ អថទោ
 អាយស្សា អាណន្តោ កកវតោ ឯតមត្តំ អាណេចេសំ ។
 តេជហំ អាណន្ត បដិយានិយមត្តំ ។ តេជហំ រោជ បដិ-
 យានិយមតិ ។ អថទោ រោជោ មល្លោ កស្សា ភ្នំយោ
 អន្ធមេន បហុតំ ធាតុកក ចំដួងទាននិយម បដិយានិ-
 យេន្ទា កកវតោ ឧបទានេសំ បដិក្កណ្ណកុ មេ កន្ត
 កកវា ធាតុកក ចំដួងទាននិយមតិ ។ តេជហំ រោជ
 កិក្កងំ ទេហិតិ ។ កិក្កុ កក្កុយាយន្តា ទយ្យង្គ-
 ណ្ណាតិ ។ បដិក្កណ្ណាមី កិក្កុវេ បរិកុញ្ញាថាតិ ។ អថទោ
 រោជោ មល្លោ កុន្ធម្បមុទំ កិក្កុសង្ឃំ បហុតេហំ
 ធាតុកក ច ចំដួងទាននិយម ច សហន្តា សន្ត-
 យេន្ទា សម្បវារត្តា កកវង្គំ ទោតមត្តំ ឧត្តមត្តចាណំ

ភទនិយៈធ្វើដោយម្យេ ១ បតិគ្រិព្រះកានន្តដំចំរើន បើខ្ញុំនឹងភាក់តែនឹងអន្ត
 ដនី ភទនិយៈធ្វើដោយម្យេ ៥៥ តើព្រះមានព្រះភាគនឹងទទួលរបស់ខ្ញុំឬ
 ទេ? ព្រះកានន្តបថា ខែរោជៈ បើដូច្នោះ ចាំពាក្យនឹងយកសេចក្តីត្រាបចង្អុល
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ ទើបព្រះកានន្តដ៏មានអាយុក្រាបចង្អុល
 ដំណើរនេះបោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបទូល
 ថា ខែកានន្ត បើដូច្នោះ ចូរចិញ្ចឹមជម្រក្សត្រភាក់តែនិច្ច ។ ព្រះកានន្តដ៏-
 មានអាយុប្រាប់ថា ខែរោជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកភាក់តែនិច្ច ។ លុះកន្លង
 ក្រិច្ចាទៅទើបរោជមជ្ឈក្សត្រចិញ្ចឹមភាក់តែនឹងអន្តដំចំរើន ភទនិយៈធ្វើដោយ
 ម្យេដ៏ច្រើន ហើយបោះចោលដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយភាក្សថា
 បតិគ្រិព្រះអន្តដំចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលអន្តដំចំរើន ភទនិយៈ
 ធ្វើដោយម្យេរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបទូលថា
 ខែរោជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បានសេចក្តីពន្លឿសក៏មិនហិនទទួល (ភិក្ខុទាំងនោះ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 មានបទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទទួលទានចុះ ។
 ទើបរោជមជ្ឈក្សត្រអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ចិញ្ចឹមក្នុងស្តុ-
 ស្តុលដោយអន្តដំចំរើន ភទនិយៈធ្វើដោយម្យេ ដោយវេទន្តដំចំរើន លុះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រាយ

ឯកមន្ត ចំសិទ្ធិ ។ ឯកមន្ត ចំសិទ្ធិ ទោ រោជ
 មន្ត កតវា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សេត្តា សមា-
 នាចត្តា សមុត្តេជេត្តា សម្បហំសេត្តា ឧត្តាយាសនា
 ចក្កាមិ ។ អថទោ កតវា ឯកស្មី ចំនាទេ ឯកស្មី
 ចក្ការណេ ចម្មី កថំ កត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាបាមិ
 កិក្ខុវេ សព្វត្ថា វាគំ សព្វត្ថា បិដ្ឋុវាធនិយន្តិ ។

[១៣៧] អថទោ កតវា កុសិលាយំ យនិកិរន្តិ
 វិហារីត្តា យេន អាគុមា តេន ចារិកំ ចក្កាមិ មហតា
 កិក្ខុសាធិន្ត សន្តិ អន្តរេលសេហំ កិក្ខុសតេហំ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ នហាមិកបុត្រោ
 វុឌ្ឍប្បព្វជំតោ អាគុណយំ បដិវសតិ ។ កស្ស ធ្វេ ធារ-
 តោ ហោន្តិ បញ្ចកា បដិកាលោយ្យតោ នក្កា^(១) បរិ-
 យោធាតសិប្បា សតោ អាចារិយតោ នហាមិកតម្កេ ។
 អស្សេសិ ទោ សោ វុឌ្ឍប្បព្វជំតោ កតវា កំ អាគុមំ
 អាគុត្តិ មហតា កិក្ខុសាធិន្ត សន្តិ អន្តរេលសេហំ
 កិក្ខុសតេហំតិ ។ អថទោ សោ វុឌ្ឍប្បព្វជំតោ តេ

១ ឯកមន្ត អន្តរេលសេហំ ចេត្តោ ទិស្សនិ ។

កំអន្តិយភវិទិសមត្ថ ។ លុះរាជមល្យក្សត្រអន្តិយនៅក្នុងទិសមត្ថហើយ
 ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យកាចហាន ឲ្យរិក
 រាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ព្រះតាតកាសនៈទៀសចេញទៅ ។
 ព្រោះដ៏មាននេះ វេណិវនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា
 ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ឱ្យលក្ខណៈទាំងឡាយ គឺកតអន្តញ្ញក
 អន្តក្របំមុវេន វាទនិយៈធ្វើពីរម្យក្របំមុវេន ។

[១៣៨] ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្រុងកុសិណារាម
 គួរដល់ពុទ្ធកច្ចាស្រីយេហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងតាកុមាវាមួយ
 ទ្រង់ភិក្ខុសិទ្ធិជាច្រើន ចំនួនមួយរាន់ពីរយហាសិបបួន ។ ក៏សម័យនោះ
 ឯង ភិក្ខុ^(១)មួយច្បាប់ធ្វើជំនំការកាត់ បួសឯចាស់ទៅអាស្រ័យក្នុង
 ក្រុងតាកុមា ។ ទារក^(២)ពីរនាក់របស់ភិក្ខុនោះមានសំឡេងពិរោះប្រកថ
 ដោយសេចក្តីក្នុងវិមន្តិលច្រកូស សម្រេចសំល្អះក្នុងវិជ្ជាវិជ្ជាវិជ្ជាវិជ្ជា
 សំណាត់អាចារ្យរបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះបានព្រះដំណឹងថា ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសិទ្ធិជាច្រើន ចំនួនមួយរាន់ពីរយហា-
 សិបបួន មកកាន់ក្រុងតាកុមា ។ ព្រោះនោះឯង ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះ

១ តាមសាស្ត្រទិចដឹកថា ភិក្ខុនោះឈ្មោះសុវរ្ម ។ ២ គ្រូពីរនាក់នេះជាពុទ្ធសាសនា
 បានព្រះសិលាសមណោ ។

វិធីបដិសេធ មហាវត្ថុ

នារកេ ឯគន្ធារេច ភគវា កំរ តាតា អាគុមំ អាគុត្តិ
 មហាតា ភិក្ខុសង្ឃេន សន្និ អន្តរេសេសេហិ ភិក្ខុស
 តេហិ កន្ធា តុម្ពេ តាតា ទុរាស្នំ អាណាយ នាឡិយា
 វាមតេន អនុយាតំ អនុយាតំ អាណិណ្ណាថ លោឈំមិ
 តេលំមិ តណ្ហាលំមិ ទាននិយំមិ សំហារេ^(១) កតវតោ
 អាគតស្ស យាតុនាមំ តវិស្សាមាតិ ។ ឯវំ តាតាតិ
 ទោ តេ នារកា តស្ស វុឡ្យប្បត្តិវិស្ស បដិស្សណំត្វា
 ទុរាស្នំ អាណាយ នាឡិយាវាមតេន អនុយាតំ អនុយ-
 ាតំ អាណិណ្ណាថំ លោឈំមិ តេលំមិ តណ្ហាលំមិ ទាននិយំមិ
 សំហារេ ។ មនុស្ស តេ នារកេ មត្តុកេ បដិកា-
 លោយ្យកេ បស្សិត្វា យេមិ ន កាវបេតុកាវា តេមិ
 កាវបេត្តំ កាវបេត្តាមិ តហំ ទេត្តិ ។ អថទោ តេ
 នារកា តហំ លោឈំមិ តេលំមិ តណ្ហាលំមិ ទាននិ-
 យំមិ សំហារេសុ ។ អថទោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ
 ចារមាតោ យេន អាគុមា គនវសិ ។ តត្រិ សុនំ ភគវា
 អាគុមាយំ វិហារិ ភូសាតាម ។ អថទោ សោ វុឡ្យ

១ សំហារេ ។

វិធីបដិសេធ មហាវត្ថុ

បាននិយាយពាក្យនេះទ្រង់ទាញទាំងឡាយនោះថា ខែអ្នកទាំងឡាយ
 ក្នុង ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយ-
 ពាន់ពីររយហាសិចរូប ស្តេចមកតាន់គ្រងភាគុមា ខែអ្នកទាំងឡាយ
 ទូរអ្នកទាំងឡាយទៅយកប្រដាប់កំប៉ិតការព្រមទាំងបំពង់ទឹកផង ហើយ
 ដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ៗ ចូរច្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ភទ-
 នីយៈខ្លះ យើងនឹងធ្វើទឹកបាយផ្លាស់ប្តូរដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់
 ក្នុងដំណើរដល់មក ។ ពាក្យទាំងនោះទទួលពាក្យភិក្ខុបួស៦០៧នោះថា
 កុណារាលាតតុក ហើយក៏កាន់យកប្រដាប់កំប៉ិតការព្រមទាំងបំពង់ទឹក
 ផងដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ៗ ច្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ
 ភទនីយៈខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញពាក្យទាំងនោះនោះសំឡេងភ័យ
 ប្រកបដោយសេចក្តីភ័យ ទុកជាអ្នកលាម៉តចង់ឱ្យធ្វើ (កាត់បូកការ) អ្នក
 ទាំងនោះក៏ឱ្យធ្វើ លុះឱ្យធ្វើហើយក៏ឱ្យតម្រូវជាច្រើន ។ ឯពាក្យទាំងនោះ
 ច្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ភទនីយៈខ្លះ ជាច្រើន ។ គ្រានោះ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់
 ទៅគ្រងភាគុមា ។ បានក្នុង ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងភិក្ខុសាសា^១-វិស
 គ្រងភាគុមា ។ លុះក្នុងក្រិយាទៅ ទើបភិក្ខុបួស៦០៧នោះឱ្យ

១ តាមសាស្ត្រទ្រង់ដឹងថា មានន័យចំណែកនៃនោះ ដោយការយល់ដឹងឲ្យដឹងថា
 ក្នុងហើយធ្វើឱ្យសម្រួលដល់ទៅរបស់បុព្វជិតទាំងឡាយដូចជាសាលា ។

ប្បព្វជីតោ តស្ស វត្តិយោ អន្ធាយេន បហុតំ យាតុំ បដេ-
 យានាមេត្វា កកវតោ ឧបទាមេសិ បដិក្កណាតុ មេ
 អន្តោ កកវា យាកុដ្ឋិ ។ ជាទន្ធាយំ តថាភតា បុច្ឆន្តិ
 ជាទន្ធាយំ ន បុច្ឆន្តិ កាលំ វិធិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិធិត្វា
 ន បុច្ឆន្តិ អត្តសញ្ញាតំ តថាភតា បុច្ឆន្តិ ទោ អនត្ត-
 សញ្ញាតំ អនត្តសញ្ញាតេ សេតុយារោ តថាភតានំ ។ ត្វិ-
 ហាភារហិ តុត្វា កកវន្តោ កិក្ខុ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា
 ទោសស្សម សាវតានំ វា សិក្ខាបដំ បញ្ញាមេស្សា-
 មាតំ ។ អដទោ កកវា តំ វុឡ្ហបព្វជីតំ ឯតទោម
 កុតាយំ កិក្ខុ យាតុតិ ។ អដទោ សោ វុឡ្ហប្បព្វជីតោ
 កកវតោ ឯតមត្តំ អនោមេសិ ។ វិកាហិ តុត្វា កកវា
 អនុច្ឆរិកំ^(១) មោយបុរិស អនុលោមិកំ អប្បដិវ្រមំ
 អស្សមណាតំ អកច្ឆិយំ អកាណិយំ កតំ ហិ យម
 ត្វំ មោយបុរិស បព្វជីតោ អកច្ឆិយេ សទានមេស្សសិ
 ទេតំ មោយបុរិស អប្បសន្ធានំ វា បសាធាយ ។ មេ ។

១. អនុច្ឆរិយំ ។

ចាតំ ចនិបបរោ ព្រឹទ្ធសោយចក្កោ មុន្តោ មុន្តោ ព្រះជីមាន ព្រះភាគ
 បពិត្រព្រះអង្គដំបើង សូមព្រះជីមាន ព្រះភាគទទួលបទរេបសំខ្ញុំព្រះ
 អង្គ ។ ព្រះភាគគតាវិទ្យាយ ទ្រង់ប្រោសហើយស្រក់មាន ទ្រង់ប្រោសហើយ
 មិនស្រក់មាន ទ្រង់ប្រោសកាលស្រក់ហើយស្រក់មាន ទ្រង់ប្រោសកាលស្រ
 ហើយមិនស្រក់មាន ព្រះភាគគតាវិទ្យាយ ស្រក់ហើយកុំដែលប្រកបដោយ
 ប្រិយោជន៍ មិនស្រក់ហើយមិនប្រកបដោយប្រិយោជន៍ឡើយ ព្រះ
 ហេតុមិនប្រកបដោយប្រិយោជន៍ ព្រះភាគគតាវិទ្យាយ សម្រាប់បដិវេហ្ស
 ដោយអវិយមន្ត ។ ព្រះពុទ្ធជីមាន ព្រះភាគគតាវិទ្យាយ ទ្រង់ស្រក់កិក្ខុ
 ដោយហេតុប្រិយោជន៍ គឺទ្រង់ស្រក់ម្សិលសំដែងធម៌ ដើម្បីនឹងបញ្ចក្ក
 សិក្ខាបដំសាវតានំ ព្រះភាគគតាវិទ្យាយ ។ ព្រះភាគគតាវិទ្យាយ ព្រះជីមាន ព្រះភាគ
 មាន ព្រះបន្ទូលទេនីកិក្ខុប្បសង្ខតានំ ខែកិក្ខុ បបរទេអក្ខន្ធនំ
 បានមកភិណ្ឌា ។ ទើបកិក្ខុប្បសង្ខតានំ ព្រះបន្ទូលដំណើរនេះ ព្រះ
 ព្រះជីមាន ព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធជីមាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ខែ
 មោយបុរេ អំពើនេះមិនសំខាន់ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជា
 របស់សមណៈ មិនអប្បិ មិនគួរធ្វើទេ ខែមោយបុរេ អក្ខន្ធដំណើរនេះ
 មិនសមរម្យនឹងបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរសោះ ខែមោយបុរេ
 អំពើនេះមិនមែនជាឲ្យជ្រកដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រក ។ មេ ។

វិហារវិទ្យា ធម្មំ កថំ កកត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសិ ធម្មំ កិក្ខុវេ បទ្ប-
 ដិភេន អកកប្បិយេ សមាធមេតត្ថំ យោ សមាធមេយ្យ
 អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ធម្មំ កិក្ខុវេ ធម្មាមិតប្បត្រេន ទុក្ខស្ស
 បរិចារិតត្ថំ យោ បរិហេយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សតិ ។

[១៣៩] អដទោ កកវា អាតុនាយំ យថា កិក្ខុ

វិហារវិទ្យា យេន សាវត្ថិ ភេន ចារិតំ បញ្ញាមិ ។ អដទោ
 កកវា អទុប្បត្រេន ចារិតំ ចរណោ យេន សាវត្ថិ តន-
 វសវំ ។ តត្រិ ស្សំ កកវា សាវត្ថិយំ វិហារិ ជេតវេន
 អនាថបំណ្ឌិតស្ស អាណមេ ។ ភេន ទោ បទ សមយេន
 សាវត្ថិយំ តហំ ផលទាននិយំ ទុស្សន្តិ ហោតំ ។ អដទោ
 កិក្ខុនំ ឯតនយោសិ កិក្ខុ ទោ កកវតា ផលទាននិយំ
 អទុក្ខានំ កិ អទុក្ខានត្ថិ ។ កកវតោ ឯតមត្ថំ អា-
 រោចសុំ ។ អទុជា ធម្មំ កិក្ខុវេ សត្ថំ ផលទាននិយន្តិ ។

លុះទ្រង់បញ្ជូនហើយ ទ្រង់ធ្វើឱ្យដឹងហើយទ្រង់ហៅកិក្ខុចាំនិទ្យាយ
 (មកហើយទ្រង់មានព្រះបទ្ប) ថា ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ បទ្បដឹកមិនត្រូវ
 បបួល (គេឱ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរទេ បទ្បដឹកណាបបួល ត្រូវតាមតួទុក្ខដ
 ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ មួយទៀត កិក្ខុវេលាប្រាប់ធ្វើជាដីការភាគ (មក
 ភ័យម) មិនត្រូវគ្រូគ្រូនិយ្យដប់កំចាត់ការទុកទេ កិក្ខុណាគ្រូទុក
 ត្រូវតាមតួទុក្ខដ ។

[១៣៩] ព្រះមានព្រះភាគនឹងក្នុងក្រុងភាគុមា គូ

ភាមតុទុក្ខស្សហើយ គឺទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិតក្រុងសាវត្ថិ ។ លុះ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិត ដោយលំដាប់ បានដល់ទៅ
 ក្រុងសាវត្ថិនោះ ។ បានទូថា ព្រះមានព្រះភាគនឹងក្នុងក្រុងភាគុមា របស់
 អនាថបំណ្ឌិតស្ស ទៀតក្រុងសាវត្ថិនោះ ។ កំសម័យនោះឯង ក្នុង
 ក្រុងសាវត្ថិមានផ្ទះឈើជាទានិយៈ^(១) ច្រើនពោរពាស ។ ចើបកិក្ខុចាំនិ
 ទ្យាយមានសច្ច័ត្រិវះដូច្នោះថា ផ្ទះឈើជាទានិយៈដូចម្តេចដែលព្រះ
 មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ផ្ទះឈើជាទានិយៈដូចម្តេច ដែលព្រះមាន
 ព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ កិក្ខុចាំនិទ្យាយក្រាបចង្អុលដំណើរនេះចំពោះ
 ព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះនឹងទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិទ្យាយ
 គឺជាអនុញ្ញាតផ្ទះឈើជាទានិយៈគ្រប់យ៉ាង ។

១ ផ្ទះឈើដែលផ្ទះព្រះមាន ។

[១៣៧] គេន ទោ បន សមយេន សង្ឃិកានិ
 តំណាង បុគ្គលិកាយ ក្ខមិយា រោមិយន្តិ បុគ្គលិកានិ
 តំណាង សង្ឃិកាយ ក្ខមិយា រោមិយន្តិ ។ ភគវតា
 ឯតមត្តំ អាហោទេសុំ ។ សង្ឃិកានិ ភិក្ខុវេ តំណាង
 បុគ្គលិកាយ ក្ខមិយា រោមិយនិ ភាគំ នត្វា បរិកុញ្ញិ-
 តត្វានិ បុគ្គលិកានិ តំណាង សង្ឃិកាយ ក្ខមិយា
 រោមិយនិ ភាគំ នត្វា បរិកុញ្ញិតត្វានិតិ ។

[១៤០] គេន ទោ បន សមយេន ភិក្ខុនំ កិ-
 ស្មិញ្ចំ កិស្មិញ្ចំ ហោន កុក្កុដ្ឋំ ឧប្បន្នតិ កិដ្ឋុ ទោ
 ភគវតា អនុញ្ញាតំ កិ អនុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតា
 ឯតមត្តំ អាហោទេសុំ ។ យំ ភិក្ខុវេ មយា ឥនំ ន
 កុប្បតិ អប្បន្នតិ កុក្កុដ្ឋំ កញ្ចេ អកុប្បយំ អនុលោមេតិ
 កុប្បយំ មដិពាហិតិ តំ វោ ន កុប្បតិ យំ ភិក្ខុវេ

[១៣៧] កិសម័យេនាឯនិ មនុស្សទាំងឡាយដ៏ត្រង់លើទាំង-
 ឡាយជាប់របស់សង្ឃក្នុងដីជាប់របស់បុគ្គល ដ៏ត្រង់លើទាំងឡាយជាប់
 បុគ្គលក្នុងដីជាប់របស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 (បើ) ត្រង់លើទាំងឡាយជាប់របស់សង្ឃដែលដ៏ត្រង់លើរបស់បុគ្គល (ត្រូវ
 ភិក្ខុឱ្យចំណែក^(១) (ផល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសម្របភាគ (បើ) ត្រង់លើ
 ទាំងឡាយជាប់បុគ្គលដែលដ៏ត្រង់លើរបស់សង្ឃ (ត្រូវភិក្ខុឱ្យចំណែក
 (ផល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសម្របភាគ ។

[១៤០] កិសម័យេនាឯនិ ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីអង្វរ
 ក្នុងកន្លែងជាអង្វើរថា របស់អ្វីម្តងដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត របស់
 អ្វីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ តួភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល
 ដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលគាត់គម្រើមិនបានហាមឧកថា របស់នេះ
 មិនគួរទេ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរយាត់របស់គួរ របស់នោះ
 មិនគួរផល់ក្នុងទាំងឡាយឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែល

១ កត្តិកថាថា ត្រូវចែងជា ១០ ភាគ ហើយត្រូវយក ១ ភាគដែលជាភាគទី ១០ ឱ្យផល
 ម្ចាស់ដី សល់ត្រូវតែនោះ ៥ ភាគត្រូវបានម្ចាស់ទូល ។ រឿងចែកយ៉ាងនេះ ជាធរមានកាលភិក្ខុ
 កុស្តលីកា ។

មយោ វំទំ ឈ កក្សតិវំ មប្បដិក្ខុវំ តព្វេ កក្សយំ
 អនុលោមេតិ អកក្សយំ បដិពាហតិ វំ វេ កក្សតិ
 យំ ភិក្ខុវេ មយោ វំទំ កក្សតិវំ អនុត្តរាតំ តព្វេ
 អកក្សយំ អនុលោមេតិ កក្សយំ បដិពាហតិ វំ វេ ឈ
 កក្សតិ យំ ភិក្ខុវេ មយោ វំទំ កក្សតិវំ អនុត្តរាតំ
 តព្វេ កក្សយំ អនុលោមេតិ អកក្សយំ បដិពាហតិ
 វំ វេ កក្សតិវំ ។

[១៤០] អនុត្តរា ភិក្ខុវំ ឯតណ្ហោសិ កក្សតិ
 ធុ ទោ យាវកាលិកេន យាមកាលិកំ ឈ ធុ ទោ
 កក្សតិ កក្សតិ ធុ ទោ យាវកាលិកេន សត្តាហ-
 កាលិកំ ឈ ធុ ទោ កក្សតិ កក្សតិ ធុ ទោ យាវ-
 កាលិកេន យាវជីវិកំ ឈ ធុ ទោ កក្សតិ កក្សតិ ធុ
 ទោ យាមកាលិកេន សត្តាហកាលិកំ ឈ ធុ ទោ
 កក្សតិ កក្សតិ ធុ ទោ យាមកាលិកេន យាវជីវិកំ ឈ
 ធុ ទោ កក្សតិ កក្សតិ ធុ ទោ សត្តាហកាលិកេន
 យាវជីវិកំ ឈ ធុ ទោ កក្សតិវំ ។ ភក្កវេ ឯតមត្តំ អារោ
 ចេសុំ ។ យាវកាលិកេន ភិក្ខុវេ យាមកាលិកំ

តថាគមិទ្ធានុបាមុកថា របស់នេះមិនគួរចម្រើនសោះអនុលោមចូល
 របស់គួរ យាវរបស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ របស់ណាដែលគេក៏គិតមិនអនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់
 នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរ យាវរបស់គួរ របស់នោះមិនគួរដល់អ្នក
 ទាំងឡាយឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលគេក៏គិតមិនទាន់
 អនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់គួរ យាវ
 របស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ។

[១៤១] ត្រាភោជនំ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីគ្រិះរិះដូច្នោះថា
 ភិក្ខុជាយាមកាលិក (ដែលច្រឡំ) ដោយភិក្ខុជាយាវកាលិក គួរប្រមិនគួរទេ
 ភិក្ខុជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយភិក្ខុជាយាវកាលិក គួរប្រមិនគួរទេ ភិក្ខុ
 ជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយភិក្ខុជាយាវកាលិក គួរប្រមិនគួរទេ ភិក្ខុជាសត្តាហ-
 កាលិក (ច្រឡំ) ដោយភិក្ខុជាយាមកាលិក គួរប្រមិនគួរទេ ភិក្ខុជាយាវជីវិក
 (ច្រឡំ) ដោយភិក្ខុជាយាមកាលិក គួរប្រមិនគួរទេ ភិក្ខុជាយាវជីវិក (ច្រឡំ)
 ដោយភិក្ខុជាសត្តាហកាលិក គួរប្រមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបបង្គំចូល
 ដំណើរនេះនោះព្រះជីវានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយភិក្ខុជាយាវកាលិក

គនហុប្បដិក្ខហិតំ កាលេ កប្បនំ វិកាលេ ឧ កប្បនំ
 យាវកាលំភេ ឧ ភិក្ខុវេ សត្តាហកាលំកំ គនហុប្ប-
 ដិក្ខហិតំ កាលេ កប្បនំ វិកាលេ ឧ កប្បនំ យាវ-
 កាលំភេ ឧ ភិក្ខុវេ យាវដីវិកំ គនហុប្បដិក្ខហិតំ កាលេ
 កប្បនំ វិកាលេ ឧ កប្បនំ យាមកាលំភេ ឧ ភិក្ខុវេ
 សត្តាហកាលំកំ គនហុប្បដិក្ខហិតំ យាមេ កប្បនំ
 យាមតំក្កន្តេ ឧ កប្បនំ យាមកាលំភេ ឧ ភិក្ខុវេ
 យាវដីវិកំ គនហុប្បដិក្ខហិតំ យាមេ កប្បនំ យាមា-
 តំក្កន្តេ ឧ កប្បនំ សត្តាហកាលំភេ ឧ ភិក្ខុវេ យាវ-
 ដីវិកំ គនហុប្បដិក្ខហិតំ សត្តាហំ កប្បនំ សត្តា-
 ហានំក្កន្តេ ឧ កប្បនំតិ ។

បេសដ្ឋក្ខន្ធកំ វិជ្ជិតំ ដង្ហំ ។
 ឧប្បំ ខត្តោ វិក្កុ ឯកសតំ ធម្មំ ។

ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងវិថូនោះ គួរចានភិក្ខុនិកាយ មិនគួរក្នុងវិកាលេ ទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ប្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក
 ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងវិថូនោះ គួរចានភិក្ខុនិកាយ មិនគួរក្នុងវិកាលេ ទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាវដីវិក (ប្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក ដែល
 ភិក្ខុទទួលក្នុងវិថូនោះ គួរចានភិក្ខុនិកាយ មិនគួរក្នុងវិកាលេ ទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ប្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក
 ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងវិថូនោះ គួរចានភិក្ខុនិយាម កន្លងយាមទៅហើយ
 មិនគួរទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាវដីវិក (ប្រឡំ) ដោយវត្តជា
 យាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងវិថូនោះ គួរចានភិក្ខុនិយាម កន្លងយាម
 ទៅហើយមិនគួរទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាវដីវិក (ប្រឡំ)
 ដោយវត្តជាសត្តាហកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងវិថូនោះ គួរអស់វិថូ
 ហួសវិថូទៅហើយមិនគួរទេ ។

ចប់ បេសដ្ឋក្ខន្ធកៈ ទំ ៦ ។
 ប្រតិទិន្យៈ រចនា ១០៦ រឿង ។

វិយេចិត្ត បរាជន្ត

វិយេចិត្ត បរាជន្ត

ឧស្សុន្តានំ

ទុក្ខានុសង្ការកម្មវិធី

[១២២] សារនីកោ វិការលេមិ
 វសំ ម្ភុលេ មិច្ឆេហិ ច
 ភសាវេហិ មណ្ឌំ ផលំ
 ធម្មលោណំ ច ធម្មណំ^(១)
 ទុណំ ចាលំដី មិសត្ថុ
 អញ្ជំ ទុបមិសំ
 អញ្ជិ ទុប្បាចារុត្តា
 សលាភា សលាកោនជិ
 មវិកំ វត្ថុតំ^(២)សុត្ថំ
 មុន្ទំតេលទុត្ថំ ច
 ទុក្ខសរណំ ទុមត្ថុ

[១២២] រឿងកិច្ចាភិក្ខុវិភាសា ឧបសម្ពោល ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង
 អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចាភិក្ខុវិភាសា ឧបសម្ពោល ទុក្ខសរណំ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចាភិក្ខុវិភាសា មេមារយំ ១
 រឿងកិច្ចាភិក្ខុវិភាសា ដោយផ្ទាល់ដល់កិច្ចាភិក្ខុវិភាសា ១ រឿងទ្រង់អនុ-
 ញ្ញាតផ្ទាល់ទុក្ខសរណំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្ទាល់ស្វ័យលេយ៍ ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតផ្ទាល់ផ្ទៃលេយ៍ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្ទាល់ដីលេយ៍ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអម្បាល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអាចម៍គោ
 តំចំលំអិក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតត្រឡប់ទៅលំអិក ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសាច់នៅនឹងឈាមស្រស់ ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតផ្ទាល់បង្កក់ក្នុងទីត្រឡប់លំអិកសម្រាប់លាប ១ រឿង
 កិច្ចាភិក្ខុវិភាសាផ្ទាល់ផ្នែក ១ រឿងកិច្ចាភិក្ខុវិភាសាផ្ទាល់ស្រីមេ ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតចង្កឹមសក្ការៈផ្ទាល់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមចង្កឹមស ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមង្គល់ក្នុងក្រដាស ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមយោធន
 តំនៃឱស្រៈសម្រាប់ចង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមសម្រាប់លាប
 ក្បាល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការទុក្ខ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 បំបាត់សម្រាប់ទុក្ខ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យកិច្ចាភិក្ខុវិភាសា ១

១ ១. ធម្មលោណំ ធម្មណំ ធម ។ ២ ២. វត្ថុតំ ។

ទេត្តញ្ញាបិទ ទេត្តិ^(១)

តេលទាតេសុ មជ្ជត្ថ

អតិភ្នំភ្នំ អត្តញ្ញា

ឡុម្ពំ សេដំ សម្ពាវញ្ញ

មហាភោជនកំ ភជា

ទត្តកោដ្ឋំ លោហិតញ្ញ

វិសាលំ ទាទត្តញ្ញបំ

មជ្ជំ សត្តំ តត្តសាវញ្ញ

តេលតត្តតត្តតត្ត

ចោលំ សាសមត្តញ្ញ

ត្រមសត្តវិកាយ ច

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ខ្សែ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការស្រប្រង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
 ភិក្ខុជាកំគ្រឿងស្រវឹងទៅក្នុងប្រងស្រ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
 ឲ្យភិក្ខុទាន់ប្រងដែលជាកំគ្រឿងស្រវឹងច្រើនពេក ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអតិដ្ឋានបំណាច ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ភ្នំសម្រាប់ជាកំប្រង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការត្រង ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតការត្រងដោយគ្រឿងសម្ភារៈ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ការត្រង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទំកំផលស្សោដោយស្វ័កឈើ
 មែកឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យជួយកណ្តាមនិងអនុញ្ញាតស្នើសុំសម្រាប់ជួយមាម ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតជាសម្រាប់លាបដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុភាគ-
 តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបដើម្បីឲ្យស្រល) ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតសត្តកម្ម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទំកំចក់ ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតម្សៅល្ង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជុំសត្ត ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ជើងម្សៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ-
 ភិក្ខុលាងជើងម្សៅ ដោយម្សៅស្រាប់ស្រ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យធ្វើការចំហុយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យប្រើកំដីម្សៅ

១. ១. ទេត្តញ្ញាបិទ្ធានំ ។

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

វណ្ណេស្វរំ វិណ្ណេស្វរំ^(១)

វិណ្ណេស្វរំ បដិគ្គហំ

ក្នុងំ ករណេត្តោ លោក្សិំ ច

ទារំ មុត្តហារិដតិ

គត្តា វិបចទេវោរ

អន្តរាណំ កតាណំ

បដិគ្គាណំ បញ្ញាណំ

អាណមិំ សត្តុចោន ច

កុត្តំ មុត្តំ សុចិរេត្តា^(២)

សាមាសា បុណ្យាបច

បុណ្យាណាសិ ទុតិកេ

ផលេត្តា តិលទានំ

ដោយទឹកម្យ៉ាង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការច្រកសម្រាប់លាប

ដង្កូវ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត សំពត់សម្រាប់ប្រើ ១

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបហាវិក័ដ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការ

ទទួលប្រែន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រង់កម្ម ១ រឿងទ្រង់

អនុញ្ញាតអាចបំណាស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកក្រូច ១

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសម្រែកទឹកប្រិ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត

ការលាបដោយត្រីងត្រអូប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបញ្ចុះ

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកអង្ករថ្លា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹក

សណ្តែកបាយស្ករ ១ រឿងអនុញ្ញាតទារសលាប ១ រឿង

ព្រះចំលីទុវត្តន្តរេទ្យោគេបម្រែប្រួលក្នុងអនុញ្ញាតអាណមិកដ ១

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រង់កុណ្យទុកស្នះដាច់អស់ ៧ ថ្ងៃ ១

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រង់កុណ្យទុកស្នះដាច់អស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត

ទ្រង់កុណ្យទុកសណ្តែកបាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំលាប

សោចិរេត្តា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនទ្រង់កុណ្យទុកស្នះដាច់អស់ ១

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រង់កុណ្យទុកស្នះដាច់អស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត

អនុញ្ញាតអាណាត អនុញ្ញាត ទ្រង់សាបបក្ក វិញ្ញក្កិកាលអត

បាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំលាបដាច់អស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត

១ ១. វិណ្ណេស្វរំ ។ ២ ១. សោចិរេត្តា ។

ចុះកេតុ កាយនាហោ

ជំពូដ្ឋង្គ ភក្កន្តលំ

វត្តិកម្មត្ថ ធីត្ថិ ច

មនុស្សន័សមេវ ច

ហត្ថិអស្សា សធាទោ ច

អហំ សីហន្យក្សដិមីតំ

អន្តរាជ្ជមំសត្ថា

បដិទាដិ ច យានុ ច

តុណំ អញ្ញត្រិ តុដ្ឋំ

សុដិទាវសាតិ

កត្តា កោដិសច្ចុកថា

លូជាខាខធិយៈ ១ រឿងចុះកេតុ ១ រឿងកេតុត្រហាយក្នុងកាយ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុតាន់ផ្លូវឈើដែលគ្មានកូដ ១ រឿង
 ភិក្ខុមានការពេញសម្បត្តិ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុធ្វើ
 វត្តិកម្មនឹងសត្វកម្ម ១ រឿងសុប្បយា ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឱ្យភិក្ខុតាន់សាច់មនុស្ស ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុ
 តាន់សាច់សេះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុតាន់សាច់ឆ្កែ ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុតាន់សាច់ពស់ ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឱ្យភិក្ខុតាន់សាច់សីហៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុតាន់
 សាច់ខ្លាច ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុតាន់សាច់ខ្លាជម្ងឺ ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុតាន់សាច់ខ្លាឃុំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
 ឱ្យភិក្ខុតាន់សាច់ឆ្កែព្រៃ ១ រឿងលំដាប់កត្ត (៧១) ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតបបរ ១ រឿងមហាមាត្រមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ១ រឿង
 ភិក្ខុដែលគេមិនឱ្យក្នុងវិវិទ្យាចោយមិនត្រូវតាន់បបរអ្នកដទៃ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្តេចរាជសំភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ រឿងមហា-
 មាត្រឈ្មោះសុខំ ១ រឿងព្រះដំរីមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុង
 ដួសំណាក់ថ្មព័ក្ត ១ រឿងស្តឹងគន្តិ ១ រឿងព្រះដំរីមានព្រះ
 ភាគគង់នៅក្នុងកោដិព្រាមហើយទ្រង់សំដែងចក្កវិយសច្ច ១

អង្គចាលី ច លិច្ឆវី
 ឡុត្តិស្ស កតំ សុតិក្ខំ
 ឫទេវេ បដិក្ខំបិ
 មេឃោ យសោ^(១)មេណ្ឌកោ ច
 កោរសំ ចាដយ្យកោ ច
 កោណី អម្ពោ នឌ្ឍ ពោ ច
 មោចមនុស្សុកសា សុតំ
 ដារុសក ទា កបដ្ឋំ
 អាគុមាយំ ធម្មាបិកោ
 សាវត្ថិយំ វិលំ តិដំ
 កិស្មី ជា ខេ ច កាលំ កាសិ^(២) ។

១ ខ. យសោនិ ។ ២ ឌ, កាលំកាសិ ។

រឿងស្រីក្នុងមាស ឈ្មោះអង្គចាលីនិងស្តេចលិច្ឆវី ១ រឿងសាច់
 ដែលអេម្បិចំពោះភិក្ខុ ១ រឿងក្រុងវេសាលីសម្បូណិបាយ ១
 រឿងទ្រង់ទ្រង់រៀបរាប់ហាមមិនឲ្យទាញវត្ថុដែលជាអន្តោក្តរអន្តោបក្ក
 នឹងសាមចក្ក ១ រឿងមហាមេឃ ១ រឿងព្រះបរមឈ្មោះយស
 មានជម្ងំ ១ រឿងមេណ្ឌកតយាមតិវិញ្ញាណរឿងទ្រង់អនុញ្ញាតកោ-
 សេប្រា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន ១
 រឿងកេណិយដល់ទង់រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចឹកបានផ្ទៃស្វាយ
 ចឹកបានផ្ទៃព្រីង ចឹកបានផ្ទៃចេកមានគ្រាប់ ចឹកបានផ្ទៃចេក
 គតគ្រាប់ ចឹកបានផ្ទៃស្រីង ចឹកបានផ្ទៃចន្ទ ចឹកបាន
 ក្រកោឈូក ចឹកបានផ្ទៃមាក់ប្រាំង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 អន្តក់និងខាទនីយៈ ធ្វើដោយម្សៅ ១ រឿងភិក្ខុធ្លាប់ជាជាន់
 កោកោតំ នៅក្នុងក្រុងអាកុមា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្ទៃឈើ
 ជាខាទនីយៈ ក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ១ រឿងទ្រង់ឈើជាបេសសន្សំ
 នៅក្នុងវិជីជាបេសបុគ្គល ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ក្នុងទិដ្ឋោយអម្បិ ១ ១ រឿងកាលំកេណិយភ្នា ១ ។

សង្ឃកម្ម ចង្អុលប្រាប់ មាតិកា

លេខទំព័រ

វស្សបដាយកុទ្ធករៈ

ការនៅលំនៅស្បែកព្រះដំរីមានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ចូល	១
និទានធម្មតិយភិក្ខុ	២
ការចូលវស្សា	៣
ចំរើយឡើងវិញប្រាប់មរវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃ	៤
គន្លងយាងទ្រុឌទ្រោមកើតឡើងដល់ភូមិភិក្ខុដែលនៅលំនៅស្បែក	៣៧
គន្លងយាងទ្រុឌទ្រោមមានដល់ភូមិភិក្ខុដែលចូលវស្សា	៤១
ការបំបែកសង្ឃកើតឡើងដល់ភូមិភិក្ខុដែលចូលវស្សា	៤៣
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាប់ដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គ្នាឯង	៤៨
ពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទិវាលទីដើម	៤៩
សង្ឃប្បដាគ្នាជា ៣ ក្រុមដើម្បីចូលវស្សាក្នុងបុគ្គលកាលវស្សា	៥១
និទានមនុស្សបុគ្គល	៥២
ការនៅលំនៅស្បែកក្នុងអាវាសទាំងឡាយពីរ	៥៣
ព្រះអាចម្មិក្ខុដើម្បីចែកទទួលការប្បដាគ្នា	៥៥
គន្លងវស្សបដាយកុទ្ធករ	៦៣

បរវារណកុទ្ធករៈ

និទានភិក្ខុប្រើធុរដំរីព្រៃទើបដឹកបានដូចគ្នាដ៏	៦
មូលវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ភាគីគឺយល់មាតាន	៦៧
លោកិយបរវារណ	៧៥
បរវារណភិវរណ (យកទុស្តិកបរវារណ ១ បណ្តាលពីបរវារណ ១)	៧៧
ការឱ្យទូលំទូលាយនៃភិក្ខុលោកិយ	៧៩
គន្លងយាងទ្រុឌទ្រោមកើតឡើងក្នុងពេលវស្សបរវារណកុទ្ធករ	៨៣

លេខរៀង

- ធនាប្បវារណនិងនេតិកប្បវារណា..... ៧៥
- ភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា..... ៧៧
- ភិក្ខុ ៤ រូបបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា..... ៧៧
- និទានភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាចផ្គុំគ្នាដៃថ្ងៃបវារណា..... ៧៩
- ការបវារណានៃភិក្ខុអ្នកមិនមានសភាពបង្ខំ..... ៧៩
- និទានអាវាសិកភិក្ខុ ដំបាយភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាចផ្គុំមាន ១៥ យ៉ាង..... ៧៩
- ពួកភិក្ខុជាពួកដែលគោរពថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង..... ៨០
- ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរៀបរយមាន ១៥ យ៉ាង..... ៨០
- ពួកភិក្ខុមានបំណងនិងបំបែកសង្គមមាន ១៥ យ៉ាង..... ៨០
- ថ្ងៃរបស់អាវាសិកភិក្ខុនិងធនាប្បវារណា..... ៨០
- ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម..... ៨០
- ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំរាមស្មើគ្នាជាដើម..... ៨០
- ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ..... ៨០
- កាលភិក្ខុមិនបរិសុទ្ធអង្គុយហើយ ភិក្ខុមិនត្រូវបវារណា..... ៨០
- ប្រើដំណាង ១ ក្នុងការសម្រេចនូវតើសក្ខីយ៍ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ..... ៨០
- ការបវារណាជាដើមនិងជីកាបវារណាជាដើម..... ៨០
- និទានធនាប្បវារណាភិក្ខុត្រូវអាចគ្រប់យ៉ាងបវារណា..... ៨០
- បវារណាដែលភិក្ខុបានយកតំណែងបវារណាដែលភិក្ខុមិនបានយក..... ៨០
- ការយកនូវបវារណាចំពោះភិក្ខុនិងគ្នា..... ៨០
- សេចក្តីយល់ផ្សេង ១ គ្នាក្នុងការត្រូវអាចគ្នា..... ៨០
- ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើការប្រែប្រួលប្រកាន់ជាដើម..... ៨០
- ការធ្វើនូវបវារណាសង្គមនៃភិក្ខុអ្នកត្រូវព្រៀងគ្នាជាដើម..... ៨០
- ការធ្វើនូវបវារណាសង្គម..... ៨០
- ឧទ្ទាននៃបវារណាពួក..... ៨០

លេខរៀង

បឋមភាគ

១៨៣

- និទានពុទ្ធសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោភណគិកាការ្យសិកោក្ខ..... ៨០
- និទានព្រះសោភណគោរ..... ៨០
- និទានព្រះសោភណគោរ..... ៨០
- ទិលកាសវិទូសភាព..... ៨០
- ការបញ្ជូនស្បែកដើមជាធនប្រយ័ត្ន..... ៨០
- ស្បែកដើម ៤ នាវា ឡើងទៅវិលរតតាមយើងនោះប្រគេន (ស្បែកដើមចាស់)..... ៨០
- ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមខាងក្នុងវត្ត..... ៨០
- និទានភិក្ខុមានបាតដំបៅសេចក្តីទៅយកដើម..... ៨០
- ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រទាបដើមឈើ..... ៨០
- ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រទាបដើមស្លឹកក្រូច..... ៨០
- (ពួកភិក្ខុក្នុងព្រះភិក្ខុយ) ពាក់ទ្រទាបដើមមានប្រការផ្សេង ១..... ៨០
- សេចក្តីបញ្ជូនផ្លូវទ្រទាបដើមជាអាក្រក់..... ៨០
- និទានធនាប្បវារណាដែលគ្មានសេចក្តីជាដើម..... ៨០
- ភិក្ខុមិនត្រូវបាត់ចោល..... ៨០
- និទានធនាប្បវារណាដែលគ្មានសេចក្តីជាដើម..... ៨០
- ការទ្រង់គុណក្នុងព្រះស្បែក..... ៨០
- ច្បាប់យស្មោះសម្រាប់សេចក្តី..... ៨០
- ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ..... ៨០
- និទានភិក្ខុបាត..... ៨០
- ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើមពួកទៅពាក់ស្បែក..... ៨០
- និទានព្រះសោភណគោរ..... ៨០
- ព្រះដំបៅព្រះពាក្យទ្រង់ប្រទាន ៥ យ៉ាងដល់ព្រះសោភណគោរ..... ៨០
- ទ្រង់ទ្រាយនៃបញ្ជីបឋម..... ៨០
- ឡាននៃបញ្ជីបឋម..... ៨០

	លេខទំព័រ		លេខទំព័រ
		សព្វកម្ម (ការកម្រិត) វិជ្ជាកម្ម (ការចងចាំ)	២៧៣
		(វិជ្ជាកម្ម) ការងារ) ស្រាប់ដែលមានការស.	២៧៥
		និទានសុច្ឆន្ទៈយោគសិកា.	២៧៧
		ពោលអំពីស្រាប់ដែលមិនចូរ.	២៧៧
		និទានត្រៃហ្មឺន ១ រូប.	២៧៩
		ពោលអំពីអាតិសង្ឃបទមេ ១១ យ៉ាង.	២៧៧
		និទានមហាមាត្រ (ម្នាក់) ជាមួយមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមា).	២៧៧
		សេចក្តីរៀនសូត្រសម្រាប់មហាមាត្រមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី.	២៧៩
		និទានបុរសឈ្មោះវេលនិក្ខាណ និងយាយអំពីការប្រើធម្មស្តុកំពៅ.	២៧៩
		ធម្មបទ ជិសោធនបច្ច័យធម្មបទសម្រាប់វេលនិក្ខាណ.	២៧៧
		និទានប្រាកដក្នុងស្រាប់ដែលមានស្តុកំពៅ.	៣០០
		ពោលអំពីការជ្រើសរើស ខ្លួនស្រាប់ដែលមាន.	៣០១
		ទោស ៥ ប្រការមួយច្បាប់ស្រាប់ដែលប្រើប្រាស់.	៣០៣
		អាតិសង្ឃ ៥ ប្រការមួយច្បាប់ស្រាប់ដែលប្រើប្រាស់.	៣០៥
		និទានមហាមាត្រឈ្មោះសុខផលនិស្សការ.	៣០៧
		អនុមោទនាសិកា.	៣១១
		បទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់សាវ័ណ.	៣១៣
		និទាននាងអន្តរបាលីជាស្រីស្ត្រីមានស.	៣១៥
		និទានស្តេចសិក្ខិត្រងត្រង់សាលី.	៣១៧
		និទានសិលាសេនាបតី ពោលអំពីសិលាសេនាបតី.	៣២១
		និទានសិលាសេនាបតី ពោលអំពីសិលាសេនាបតី ១ ជាដើម.	៣២៥
		និទានសិលាសេនាបតី ការសិលាសេនាបតី ១ ជាដើម.	៣៣១
		និទានសិលាសេនាបតី ពោលអំពីស្រាប់ដែលនៅជុំវិញ (ខ្លួន)	៣៣៥
		កិច្ចការសិលាសេនាបតីស្រាប់ដែលនៅជុំវិញ (ខ្លួន) មិនត្រូវប្រើប្រាស់.	៣៣៧
		និទានបទប្បញ្ញត្តិ ១ រូប.	៣៣៩
		និទានបទប្បញ្ញត្តិ ១ រូប.	៣៤១
		ព្រះសាវ័ណ្ណមានអាណាថាពោលស្រាប់ស្រាប់.	៣៤៥
		ការជ្រើសរើសប្រាកដក្នុងស្រាប់ដែលមានស្រាប់.	៣៤៧

ឆ្នាំ ១៩៧០ សន្និសីទស្តីពីសង្គ្រាមប្រយុទ្ធនឹងការ

	លេខទំព័រ
កញ្ចប់យក្របី ២ ធម៌ និង វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន	៣៤៧
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន អាណាចក្រខ្មែរសង្គ្រាមសម្រាប់ប្រជាជន	៣៤៩
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន ព្រះពុទ្ធសាសនា	៣៥៤
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន អនុប្បតិកថា	៣៥៩
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន ការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៩
ធម្មបទ គឺសោតាបត្តិមន្តនៃមេត្តាសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៩
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជន (ឆោដ)	៣៥៦
ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជនសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៧
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៩
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៥
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៧
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន អនុប្បតិកថា	៣៥៩
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៩
វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៩
ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជនសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៧
ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជនសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៧
ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជនសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៧
ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ប្រជាជនសម្រាប់ប្រជាជន	៣៥៧

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយឡើងវិញ ដោយប្រាក់ចំណាយនៃ
អ្នកចង់ប្រកាសនេះ :

Printing costs were met through the gift of
Wat Sotashu Syutokuin Temple The Rev. Zende Matsunaga
363 Okutsuhoncho, Shimizu-shi, Shizuoka-ken 424-02 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

宗教法人 曹洞宗 宗徳院 松永然道
〒424-02 静岡県清水市興津本町363
☎0543-69-2211